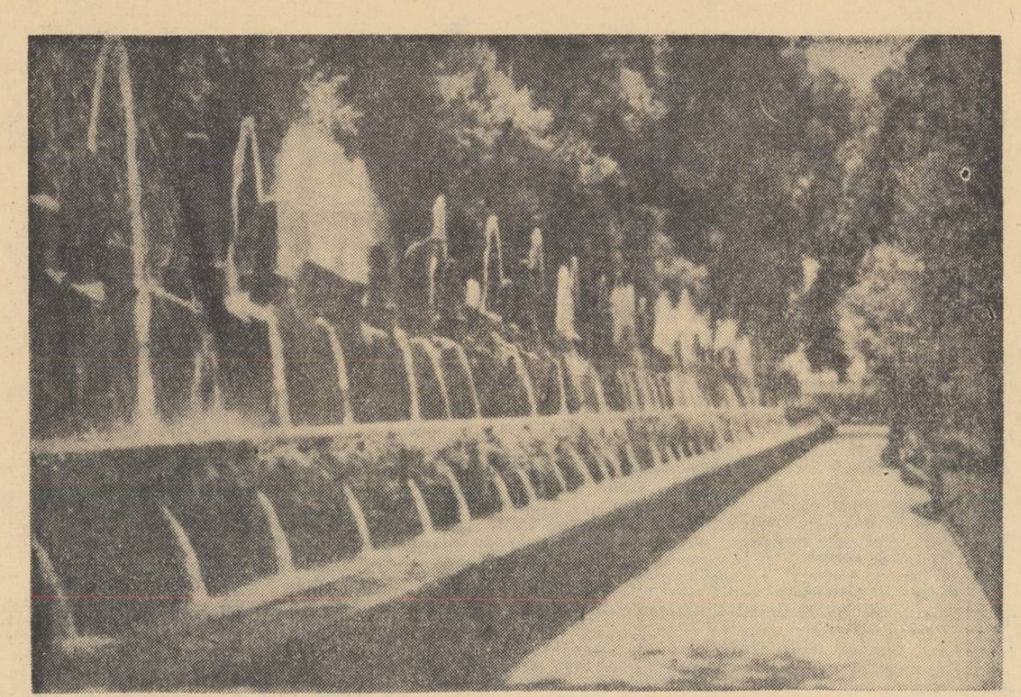

Aleea celor 100 de fintini

LA ROMA ŞI TIVOLI

(Urmare din pag. 1)

profitînd de pasiunea pusă de părinţi în arta conversaţiei, s-a rătăcit printre coloanele de maşini.

— Cîte fîntîni numără Roma ? Întrebare firească la călătorul care vrea să nu scape nimic din frumuseţile oraşului unde s-au suprapus civilizaţii strălucite ; unde şi azi mai poţi păşi pe drumuri tăiate de contemporanii lui Octavian Augustus ; unde poţi cerceta temple datînd din cel de-al şaselea veac înainte de era noastră, lîngă nestemate ale Renaşterii. Întrebare firească, deoarece Roma n-ar fi Roma în istoria artelor, dacă, pe lîngă atîtea comori ale arhitecturii, picturii şi sculpturii, literelor şi filosofiei, n-ar adăposti şi fîntînile. Sînt trup din trupul oraşului, captînd de sute de ani apele Tibrului, pentru a le răspîndi, cu princiară largheţe, în fanteziste jocuri înspumate, peste bazinele decorate fastuos cu monumentale grupuri sculpturale, plăzmuite de cei mai inspiraţi meşteri ai veacurilor de căutare, migală şi har, care au transformat Roma în vast muzeu de incomensurabilă valoare.

La masa unde sorbeam, tacticos, cîte un pahar de „Canellino" — vinul popular de Frascati, pe care amatorii îl răsfaţă spunîndu-i „Căţeluşul" — întrebarea mea de ordin „statistic" a avut darul să stîrnească stupoare. Cîte fîntîni are Roma ? Locuitorii capitalei se nasc cu ele, se joacă, în copilărie, printre ele, neştiutori că izbesc cu mingea capodopere nemuritoare, fac, în decorul lor de feerie, cele dintîi declaraţii de dragoste, merg, la anii bătrîneţii, să se odihnească tot lîngă ele, sorbind pacea amurgurilor catifelate, în aerul proaspăt, îmbibat de stropi răcoritori. Dar să le numere? **„Santa Madona !"** Ce idee ! Interlocutorii mei încep să calculeze. Am la mine „Ghidul albastru" al Romei, editat de „Turing-Clubul" italian. Cercetăm sumarul la capitolul „fîntîni". Sînt citate 19.

— Exclus ! Sînt mult mai multe. Cum e şi firesc, Ghidul menţionează doar pe cele mai celebre.

Nu ajungem, firește, la nici un rezultat. Încet, discuţia trece la ceva mai clar pentru toată lumea : vorbim de poemul simfonic al lui Ottorino Respighi **„Fîntînile Romei"**. Vechiul profesor de la „Santa Cecilia", orchestratorul creaţiilor lui Bach şi Monteverdi, şcolarul lui Rimski Korsakov la Conservatorul din Petersburg, a cîntat în celebrele lui poeme simfonice şi fîntînile romane. Ideea de a le surprinde la diferite ore ale zilei este pe deplin justificată. În farmecul de nedescris pe care-l degajă fîntînile Romei, lumina, combinată cu jocul apelor, are un rol esenţial. Respighi a prezentat „Fîntîna din valea Giulia" văzută în zori, „Fîntîna Tritonului" — dimineaţa, „Fîntîna Trevi" — la amiază, pentru a încheia cu evocatoarea „Fîntînă de la Villa Medicis", văzută în învăluitoarea lumină difuză a asfinţitului.

— Ştii că fiecare fîntînă romană îşi are povestea ei ? mă întreabă unul dintre colegii italieni.

Ne aflăm în populata piaţă Navona, sau **„Circo Agonale"**, cum îi mai spun italienii. E situată pe amplasamentul vechiului stadion al lui Domiţian şi a păstrat forma acestuia. Pînă prin secolul trecut a fost teatrul serbărilor, jocurilor şi întrecerilor populare. Şi azi caracterul de loc de întîlnire a lui **„popolo minuto"**, a lumii de rînd, s-a conservat nealterat, conferind pieţii farmecul unuia din locurile cele mai pitoreşti ale Romei. Aici, în piaţa Navona, s-a desfăşurat în cel de-al 17-lea veac, partea spectaculară a luptei necruţătoare care a opus doi mari artişti ai Romei : Bernini şi Borromini. Mare propagator al barocului, Gian-Lorenzo Bernini, arhitectul, sculptorul şi pictorul napolitan, a cucerit repede admiraţia contemporanilor prin arta sa tumultuoasă, prin prodigiosul său simţ al decorului, deşi contemporanii—ca de altfel şi urmaşii — n-au ostenit în a-i reproşa căutarea cu orice preţ a efectului. Colonada din piaţa Vaticanului, celebră în lumea întreagă prin măreţia ca şi prin efectele ei optice (e alcătuită din mai multe rînduri de coloane dispuse circular şi care se văd distinct din orice punct al pieţii, în afară de un singur loc de unde rîndurile din spate se ascund complet îndărătul celui din prim plan) e doar unul din exemplele operelor cu care Bernini şi-a îmbogăţit ţara. Artistul a cărui faimă i-a adus şi invitarea în Franţa la curtea lui Ludovic al XVI-lea, şi-a consacrat o bună parte din fantezie şi îndrăzneală fîntînilor al căror ansamblu decorativ l-a desenat şi la a căror înzestrare cu sculpturi a contribuit bogat. Francesco Borromini, marele arhitect lombard, a început prin a lucra împreună cu Bernini. Dar, între cei doi creatori, ale căror contribuţii sînt esenţiale pentru actuala fizionomie a Romei, s-a iscat o rivalitate neterminată decît prin tragica sinucidere a lui Borromini. Şi piaţa Navona conservă, în formele artei, una dintre cele mai sugestive mărturii ale acestei rivalităţi. Pe latura vestică a pieţii se ridică biserica **„Santa Agnese in Agone"**, a cărei impresionantă faţadă barocă e opera lui Borromini. Lui Bernini i-a rămas restul pieţii pentru a o împodobi. Şi a făcut-o prin fîntîni.

Din cele trei existente în Piaţa Navona, două sînt legate de numele lui. În partea de sud tronează populara „Maur" (**„Moro di piazza Navona"**), înfăţişînd, după macheta lui Bernini, un african zdrobind în luptă un delfin. În centrul pieţii, Bernini a conceput şi realizat cu elevii săi, poate cea mai impresionantă dintre fîntînile lui : **„Fîntîna Fluviilor"**. În mijlocul unui bazin circular se înalţă o imensă stîncă străbătută din patru părţi de galerii. Cai marini şi lei ţîşnesc din gura grotelor. Sus, în vîrful stîncii înalte de 13 metri, se ridică un obelisc, la rîndul său, de 16 metri. E o imitaţie romană a artei egiptene, provenind din circul lui Romulus şi purtînd, în caractere ieroglife, numele lui Vespasian, Titus şi Domiţian. Pe unghiurile colţurilor de stîncă, jos, sculpturile a patru bărbaţi reprezintă fluviile a patru continente : Dunărea, Gangele asiatic, Nilul african şi americanul Rio de la Plata. Personificarea Nilului se află exact în faţa bisericii lui Borromini. Şi atunci — spune legenda — pentru a-şi amări adversarul, Bernini a conceput pe bărbatul care reprezintă acest fluviu, aşa cum îl vedem şi azi : întorcînd cu desgust capul de la faţada bisericii şi acoperindu-şi ochii într-un gest care parcă spune : „Ce oroare !" Peste secole, polemica maeştrilor, rămîne, în piaţa Navona, mărturie artistică a unor pasiuni de mult stinse, a nedreptăţii lui Bernini, a suferinţelor lui Borromini, a harului amîndorura.

Fîntîna Girandola

Despre durerile creatorilor care au făurit podoabele Romei vorbeşte şi fîntîna din piaţa San Bernardo, denumită **„Fontana dell'Acqua Felice"**, alimentată de un apeduct construit în secolul al 16-lea. Desenată de Domenico Fontana, lucrarea are sculpturi realizate de mai mulţi artişti printre care şi Prospero Bresciano, autorul unui **„Moise"** de dimensiuni uriaşe dominînd ansamblul decorativ al fîntînii. Se pare că acest colos n-a fost pe placul exigenţilor contemporani ai sculptorului şi — dacă ar fi să ascultăm ce spune legenda — Prospero Bresciano a murit de durere văzîndu-şi opera lovită de oprobiul public.

Dar fîntînile Romei îşi leagă existenţa nu numai de astfel de istorii. În piaţa Barberini, vizitatorul stă îndelung să contemple în jocul de irizări al săgeţilor de apă, graţioasa „Fîntînă a Tritonului", adevărată dantelărie în piatră, desenată tot de neobositul Bernini. Mai puţini află însă că la numai cîţiva paşi depărtare, s-a scris nu cu mult timp în urmă una din marile pagini de vitejie şi martiraj ale poporului italian în lupta lui pentru libertate. În faţa palatului Barberini se deschide strada Rasella unde, la 23 martie 1944, partizanii au atacat o coloană a ocupantului nazist. Represiunea a fost cruntă. Din ordinul comandamentului hitlerist, sute de italieni au fost ridicaţi şi măcelăriţi la fosele ardeatine. Ca în atîtea alte rînduri, apele fîntînilor s-au împletit cu lacrimi ; ca în atîtea alte rînduri, cîntecul alegru al fîntînilor şi-a adăugat acordurile grave, dar înălţătoare ale luptei pentru descătuşare.

★

Monstruozităţile războiului au întinat multe monumente ale nemuritoarei arte italiene. În 1944, întreaga omenire civilizată afla cu durere că bombele au lovit celebra Villa D'Este din Tivoli. Bătrînul **Tibur** fusese din totdeauna loc de odihnă pentru locuitorii antichităţii romane care, mai mult decît toate celelalte micute aşezări din împrejurimile Romei preferau pe aceasta, situată pe clinurile munţilor Sabini şi înconjurată din trei părţi de apele rîului Anio, coborînd din munte în cascade celebre. Aici la **Tibur**, romanii vechi ridicaseră temple de mare faimă — ca cel al lui Hercule — construiseră vile somptuoase, ca aceea a lui Marius, a lui Salustiu, a lui Catullus, a lui Mecena, a lui Traian sau a lui Adrian. Devenit, mai tîrziu **Tivoli**, oraşelul a reluat tradiţiile fastuoaselor rezidenţe. **Villa D'Este** a fost creată de Pirro Ligorio în 1550, pe locul unei foste mînăstiri benedictine, pentru a servi de refugiu estival opulentului cardinal Ipolit al II-lea d'Este, fiul Lucreţiei Borgia şi al ducelui de Ferrara. Generaţii de-a rîndul, numeroşi artişti au contribuit la înfrumuseţarea continuă a ansamblului care, beneficiind de un cadru natural de rară poezie, cu vederea panoramică spre mănoasa **„Campagna romana"**, oferă prin palatul şi parcul său, unic ca graţie şi echilibru, un splendid monument al Renaşterii italiene. Bombele războiului au deteriorat palatul ale cărui răni, în anii din urmă meşterii italieni s-au străduit să le tămăduiască. Călătorul, după ce a parcurs sălile monumentale, pătrunde în grădina care reprezintă cea mai măiastră simfonie a jocurilor de apă ce se poate vedea în Italia. Sînt peste cinci sute de fîntîni, alimentate — cele mai multe — din apa tumultuosului Anio şi aduse aici de un canal tăiat sub străzile oraşelului. Printre alei mărginite de bătrîni chiparoşi, se ajunge la prima dintre fîntîni denumită „a paharului" (La fontana del bicchierone), al cărei proiect e atribuit lui Bernini. O enormă scoică susţine o sferă de piatră îmbrăcată în muşchi şi din care se înalţă un amplu caliciu ca de floare. Din vîrful lui pornesc jeturile de apă care, în murmur discret se arcuiesc pentru a recădea în spumă peste întregul ansamblu. Străbătînd o umbroasă alee de tufani, călătorul ajunge apoi într-unul din colţurile cele mai sugestive ale parcului : **„La Rometta"**, adică **„Roma cea mică"**. E o evocare mitologică şi arhitectonică a anticei Rome, din care nu lipsesc nici miniatura Tibrului, nici o reproducere minusculă a templului Sabinelor, nici fabuloasa lupoaică însoţită de Romulus şi Remus. De la „La Rometta" se deschide uluitoarea alee „a celor o sută de fîntîni".

E de fapt o singură fîntînă nesfîrşită care — desenată de Ligorio — oferă jeturi din o sută de guri. De-a lungul peretelui tăiat de munte, se întind în planuri suprapuse trei bazine dreptunghiulare în care cade apa. Fiecare bazin e decorat cu basoreliefuri. Bazinul mijlociu, prezintă scene din **„Metamorfozele"** lui Ovidiu. Din centrul aleii „celor o sută de fîntîni" două vaste scări semicirculare dispuse simetric, conduc spre „Fîntîna baurilor" (Fontana dei Draghi) care deschid fioros gurile mitologice pentru a lăsa să ţîşnească apa în fîşii încrucişate sgomotos pe deasupra bazinului. Feeria continuă cu poetica „Fîntînă a păsărelelor" (Fontana degli uccelli) ; cu supla fîntînă a „ouşorului" (Fontana dell'ovato) al cărei nume se datorează formei ovale pe care o iau căderile de apă ; cu impunătoarea fîntînă a lui Neptun, în care zeul irumpe din străfunduri ridicînd capul dominator spre imensitatea de zeci de metri a stîncilor de unde se rostogolesc imenşi piloni de apă ; cu originala fîntînă a orgei, adăpostind un mic pavilion, unde funcţiona o orgă îmbinîndu-şi timbrul patetic cu timbrul zglobiu al undelor... şi cu atîtea alte fîntîni, tot atîtea opere de artă nepieritoare care alcătuiesc împărăţia apelor de la Villa d'Este.

★

Reîntors la Roma după scurtul drum la Tivoli, călătorul va trebui neapărat să viziteze în continuare fîntînile capitalei. Una, în deosebi se înscrie obligatoriu în orice itinerar turistic fie el cît de sumar : **„Fîntîna Trevi"**. E cea mai monumentală dintre fîntînile oraşului. Numele îi vine din alterarea cuvîntului italian **„trivio"** care înseamnă „răscruce". E alimentată de „Acqua Virgo", pe care Agrippa a captat-o şi a adus-o în Roma în anul 19 înaintea erei noastre printr-un apeduct de peste 20 de kilometri. Pe locul fîntînii actuale, Leon Battista Alberti a conceput un simplu bazin. Ansamblul grandios de azi e datorat lui Nic. Salvi şi a fost terminat în 1762. Cadrul fîntînii e format de faţada palatului Poli. În centru, doi enormi tritoni conduc un car triumfal cu acelaşi Neptun nelipsit din aproape toate fîntînile Romei. În nişele laterale, două personificări : Curăţenia şi Abundenţa. Dedesubt, în basorelief, o copilă evocînd legenda care a dat apei numele de „Acqua Virgo" (apa fecioarei). Potrivit acestei legende o fetiţă a arătat soldaţilor lui Agrippa izvoarele de la care aceştia au captat apa şi au adus-o prin apeduct la Roma. Sus, patru statui înfăţişează bogăţia anotimpurilor.

O veche tradiţie populară legată tot de Fîntîna Trevi, spune că vizitatorul, venit din alt oraş al ţării, sau de dincolo de fruntariile ei, trebuie să arunce un bănuţ în bazin. În felul acesta el va reveni la Roma. Şi turiştii cărora întotdeauna călăuza nu omite să le vorbească de această tradiţie, aruncă bănuţul făgăduitor al reîntîlnirii cu oraşul atîtor atracţii.

Dar, citeodată, în zori, cînd afluenţa turiştilor a luat sfîrşit, serviciul de salubritate al municipalităţii întrerupe apa şi goleşte bazinul pentru a-l curăţa. Şi atunci se poate vedea un aspect al realităţilor Romei pe care nu-l consemnează nici un ghid tipărit, pe care nu-l menţionează nici o călăuză din personalul numeroaselor „Oficii de turism". O mulţime imensă de necăjiţi pîndeşte golirea bazinului, iar cînd apa s-a scurs, peste cimentul lunecos încep să gonească bărbaţi şi femei, copilaşi şi moşnegi, luptînd din răsputeri pentru a culege cîţiva din bănuţii aruncaţi. Scena se desfăşoară sub privegherea armonioaselor statui care simbolizează abundenţa şi bogăţia anotimpurilor, în această Romă a atîtor frumuseţi, dar şi a atîtor contraste.

L. SĂRĂŢEANU

Din lumea largă

Miss Marea Britanie renunţă la titlu...

Tînăra din fotografie avea 16 ani cînd a luat parte la cunoscutul marş al păcii de la Aldermaston, prin care un mare număr de cetăţeni britanici îşi exprimau dezaprobarea şi protestul împotriva pregătirii războiului atomic.

Anul acesta, Suzanna Eaton a fost aleasă „Miss Marea Britanie", urmînd să participe la alegerea unei „Miss Univers" ca reprezentantă a ţării sale. Pentru că unele ziare engleze au criticat convingerile ei politice, Suzanna Eaton a anunţat că renunţă la titlul ce i s-a conferit şi că cu atît mai puţin o interesează titlul pentru care a fost aleasă să concureze.

În clişeu, Suzanna Eaton mărşăluind, în picioarele goale, spre Aldermaston.

200 km. la oră pe bicicletă!

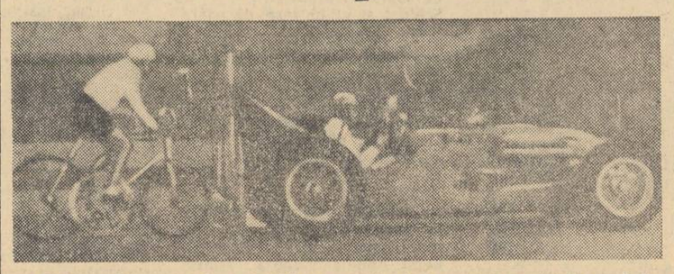

Ciclistul francez Jose Meiffret a realizat de curînd o viteză orară de 200 kilometri, pedalînd în spatele unui automobil de curse, special amenajat pentru a împiedica rezistenţa aerului. Meiffret este foarte mic de statură şi are vîrsta de 49 de ani.

„Castelanul" din Birmingham

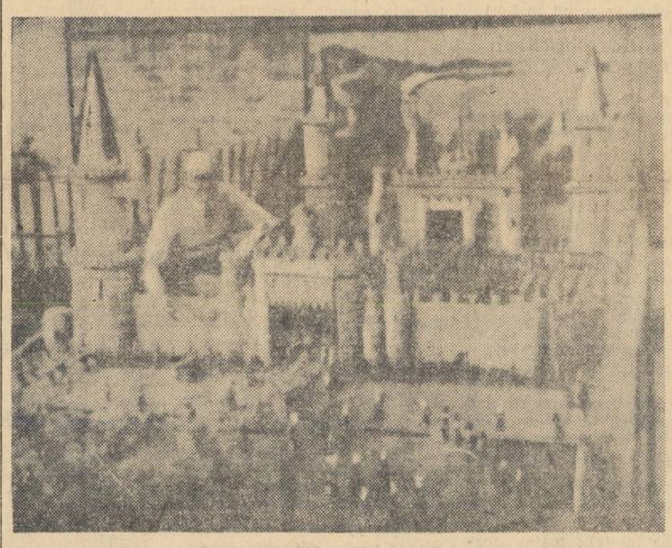

Mister Charles Jones, domiciliat într-o suburbie a oraşului englez Birmingham, are veleităţi de castelan. Neputîndu-şi satisface nostalgia, mister Jones, cu migală, cu îndeminare şi cu oarecare cheltuială, şi-a construit un castel medieval în faţa căsuţei sale : un castel în miniatură, pe care l-a amenajat timp de 14 luni, asigurîndu-şi şi concursul a 300 de... soldaţi de plumb. Iată-l, fericit, pe castelan, în faţa domeniului său...

O ZI LA „PELEŞ"

(Urmare din pag. 1)

...Un „intermezzo" : artistul poporului, dirijorul George Georgescu, însoţit de regizorul Hero Lupescu, vizitează pe violonist.

— Cum decurge studiul ?, întreabă zîmbind maestrul George Georgescu. Stradivariusul e în formă ?

— N-am deloc motive să mă plîng, răspunde zîmbind Ion Voicu.

Directorul Filarmonicii de Stat „George Enescu" se înapoiase tocmai de la Braşov, unde poposise la Teatrul muzical şi Filarmonica „Gheorghe Dima" din localitate. Maestrul relatează impresii şi ne mărturiseşte satisfacţia pe care o resimte ori de cîte ori are prilejul să ia contact cu muzicienii din regiunile ţării. Într-o cameră alăturată l-am găsit lucrînd de zor pe compozitorul Alfred Mendelsohn.

— O nouă operă ?

— Nu. Ceva care mi se pare mai greu şi care necesită mai mult timp : o carte de iniţiere muzicală.

— Scrieţi deci o carte ?

— Exact ! O carte de informare şi de îndrumare pentru iubitorii adulţi de muzică, cu exemplificările respective.

Cu un volum de poezii în mînă, Maria Banuş a plecat să-şi facă obişnuita plimbare pe frumoasele alei ale Peleşului. O însoţim cîţiva paşi în timp ce poeta ne spune la ce lucrează :

— Fac ultimele retuşuri la un volum de versuri predat Editurii pentru Literatură, volum intitulat „Magnet" (cicluri de poezii lirice pe diferite teme de actualitate). Totodată sînt în ultima fază a unui îndelungat proces de muncă : traduceri din lirica universală de dragoste.

Pe o verandă stă şi răsfoieşte nişte pagini maestrul emerit al artei, regizorul Alexandru Finţi. În stagiunea de toamnă va pune în scenă la Naţional capodopera lui Shakespeare „Henric al IV-lea". Este caietul de regie al spectacolului...

— Ce ne puteţi spune despre filmul „Tudor Vladimirescu" ?...

Cîţiva curioşi cer relaţii actriţei Olga Tudorache, interpreta „doamnei Şutu". Artista povesteşte aspecte inedite din timpul filmării, face consideraţii pe marginea rolului în care va apare. Cineva doreşte să ştie cine i-a fost profesor la Institutul de Teatru.

— Nicolae Băltăţeanu, răspunde cu un sentiment de mîndrie interlocutoarea. În acelaş grup se afla şi actorul Cristea Avram.

— Cum vă petreceţi timpul ?

— Citind şi recitind pentru a nu ştiu a cîta oară, Hamlet. Nu mă mai satur, căutînd fel de fel de traduceri, ale operei marelui Will.

— Doriţi să-l interpretaţi pe Hamlet ?

— Nu numai de asta studiez rolul. Dar cine ştie, poate cîndva...

E ora prînzului. În faţa vilei „Peleş" s-au adunat, la soare, numeroşi oameni de artă : dirijorul George Georgescu, compozitorul Mihail Jora, compozitorul Ludovic Feldman, criticul Silvian Iosifescu, regizorul Hero Lupescu, pictoriţa Titina Călugăru, actorii Tilda Radovici, Ion Lucian şi alţii.

După amiază, în sala bibliotecii, bine înzestrată, stăm de vorbă cu Ioan Massoff. Scriitorul ne spune că a scris la Sinaia peste 100 de pagini pentru cel de-al doilea volum din „Istoria Teatrului Rominesc" (perioada anilor dintre 1860 şi 1880) pe care îl are în pregătire.

Spre seară ne întîlnim din nou cu maestrul George Georgescu. De astă dată avea cu dînsul o partitură şi un creion bine ascuţit...

— Desigur, în vederea noii stagiuni...

— Da ! În noua stagiune muzicală ne aşteaptă evenimente importante, atît în ceea ce priveşte manifestările din ţară cît şi cele de peste hotare. Dorim s-o întîmpinăm aşa cum se cuvine.

...Tîrziu, după ce s-a înoptat, luminile mai ardeau încă în multe din încăperile Casei de creaţie „Peleş" din Sinaia...

Sandu NAUMESCU

„Armata iadului"

(Urmare din pag. 1)

Un contract semnat fără voia lor, deoarece recrutorii Legiunii foloseau aceleaşi metode ca şi faimoşii căpitani ai vaselor pescuitoare de balene sau de foci de acum 100 de ani, pe care scriitori ca Jack London sau Herman Melville ni le-au descris în „Lup Larsen" şi „Mobby Dick". Îmbătîndu-şi victimele şi profitînd de faptul că tinerii recruţi nu cunoşteau limba franceză, îi puneau să semneze, mîntindu-i că e vorba de un contract de angajare pe o plantaţie din Africa sau pentru... turnarea unui film !... De multe ori chiar comisariatele de poliţie şi jandarmeria franceză au făcut oficiul de centre de recrutare pentru Legiunea străină. Tineri care trecuseră clandestin frontierele în Franţa, în căutarea unor adrese false furnizate de agenţii recrutori, unde ar fi găsit chipurile de lucru, au fost prinşi şi puşi în faţa alternativei : puşcăria pentru trecerea ilegală a frontierei sau semnarea unui contract de angajare în Legiune.

Un contract de fier, care odată semnat nu mai putea fi desfiinţat pentru nimic în lume decît odată cu moartea celui care l-a semnat sau după trecerea perioadei prevăzute, în cazul cînd semnatarul izbutea să reziste infernului în care intrase.

Căci condiţiile de viaţă în rîndurile Legiunii străine erau de-a dreptul infernale : exerciţii militare extenuante, marşuri forţate de cîte 30—40 km. pe zi, hrană cît se poate de proastă, o climă insuportabilă. „Disciplina" era cu adevărat bestială. Pentru cea mai mică abatere se aplicau pedepse îngrozitoare. **„Fiul meu, inculpat de spionaj pentru că făcuse nişte fotografii, a executat o pedeapsă de 70 de zile de muncă silnică, săpînd şi spărgînd piatră, sub soarele de iulie, la o temperatură de 49 grade la umbră, cu foarte puţină apă şi aproape fără hrană, dar cu multe lovituri de ciomag, în schimb"...** Rîndurile de mai sus sînt extrase din scrisoarea unui mame italiene, al cărei fiu fusese şi el atras, prin înşelăciune, în rîndurile Legiunii străine.

Adeseori, ofiţerii şi gradaţii, aleşi printre cei mai înrăiţi îi întărîtau pe ceilalţi soldaţi împotriva vinovatului, expunîndu-l chiar la linşaj.

Şi, pe deasupra tuturor relelor, războiul, luptele crîncene. Cei recrutaţi trebuiau să lupte împotriva unor popoare care îşi cereau independenţa, trebuiau să împrăştie teroarea, să ucidă, să vîneze oameni. Într-un teritoriu în care pînă şi pietrele îi urau, ei trebuiau să se arate fără milă. În acest scop, ofiţerii instructori încercau să-i îndîrjească, să şteargă din sufletele lor orice sentiment omenesc, orice legătură cu viaţa, orice simpatie faţă de aproapele lor. Soldaţii din Legiunea străină trebuiau să fie numai unelte ale morţii, rotiţele unei odioase maşini de război.

Din această cauză, în ziua în care ultimele batalioane ale Legiunii străine au părăsit tabăra de la Zeralda, nimeni nu le-au făcut vreun semn de bun rămas. Toată lumea a răsuflat uşurată. Numai prostituatele din Zeralda s-au aşezat de-a lungul şoselei şi, la trecerea mercenarilor morţii, le-au adus... salutul lor. A fost singurul semn de adio, singurul regret pe care l-a lăsat „armata iadului" pe pămîntul Algeriei, atît de chinuită de mercenarii străini.

FL. AMIRA

PE VALEA ARIEŞULUI

(Urmare din pag. 1)

elevă la clasa de dirijat a Şcolii populare de artă din Cluj, instructoarea corului căminului cultural, a echipei vestitelor tulnicărese, pînă nu de mult, a echipei de dansuri şi a fluieraşilor...

Totuşi au fost prea multe. Nu mă puteam ocupa chiar de toate... Elena Pogan, născută şi crescută la Avram Iancu, e de treisprezece ani profesoară la şcoala de aici. În camera-i răcoroasă cu mobilă modernă şi mirosind a flori de cîmp, descoperim o fotografie şi tristă şi hazlie : un băetan în opinci, cu hainele numai petice, cu o căciulă fuguiată în cap, cu o traistă cu fluiere agăţată în spinare, cîntă din fluier, în vreme ce un cîine lătos, propăit cu labele din faţă pe genunchii lui, îl ascultă cu evlavie şi parcă cu admiraţie.

— E un băiat de la noi, rîde Elena Pogan. Umbla prin ţară cu fluiere. Cînd îi era urît şi foame, îi zicea din fluier. Aşa l-a surprins, cu cîinele ăsta lîngă el, un fotograf din Timişoara, pe malul Begăi. El habar n-avea că a fost „tras în poză". De atunci a făcut o şcoală şi acum e mecanic la o mare fabrică bănăţeană. Într-o zi, acum vreo trei ani, şi-a văzut în vitrina fotografului de atunci imaginea lui de altă-dată. A intrat şi-a cumpărat-o".

Fără să ştie şi fără să vrea, anonimul fotograf din Timişoara ne-a păstrat prin imaginea aceasta tristă şi hazlie un document despre o vreme nu tocmai depărtată, vremea cînd foamea şi mizeria îi goneau pe puii de moţi spre cele patru colţuri ale zării, să-şi agonisească cu un cîntec de fluier pîinea cea de toate zilele.

Acum fluierele de toate felurile fac bucuria serbărilor de la căminul Avram Iancu. Dar mai cu seamă tulnicele din care cîntă cu drag 18 fete. Elena Pogan a avut ideea înfiinţării acestei echipe acum un an şi ceva.

— „Fetele cîntau de unele singure, se chemau din munte în munte şi m-am gîndit că n-ar fi rău să le adun să facem o echipă, să nu lăsăm să se piardă această străveche artă... La începutul la serbarea dată la Cluj, în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului, am fost şase. La faza interregională a celui de-al VI-lea concurs al echipelor artistice de amatori, am fost 16. La finadă unde am luat de altfel şi premiu, 18. Tulnicele au fost făcute aici de meşterii noştri din comună".

Avram Iancu e însă o comună întinsă şi nu rareori casele se caţără pe munte, prin cele mai îndepărtate cotloane. Cum comunică oare fetele din echipă între ele şi cum comunică instructoarea lor cu ele, cum sînt anunţate repetiţiile ?

— Simplu. Avem curieri voluntari, pionierii. Cînd nu, în Ţara Moţilor, tulnicul el însuşi este doar cel mai vechi mijloc de semnalizare...

. . . . . .

O furtună rapidă a învolburat apele văilor. Trecem pe lîngă cîteva garaje de căruţe (aici îşi lasă moţii cu casele în munte, căruţele pe care nu le pot urca pe potecile înguste) şi ne întîlnim în drum spre Turda cu vreo 30 de şcolari din satele de pe Valea Arieşului Mic — „Încotro ?" — „Să ne cunoaştem ţara".

Alt soi de drumeţie decît al părinţilor, decît a acelui băietan despre care stă mărturie fotografia din Timişoara. Ghete în loc de opinci, uniforme albastre în loc de pelice suprapuse, cravate roşii fluturînd în vînt. Din buzunare se ţesc însă fluiere şi de după cîte o bancă a autobuzului, mici tulnice aşteaptă să fie prezentate la focurile de tabără prietenilor mulţi din ţara întreagă.

Mariana PÎRVULESCU

Sărbătoarea încheierii secerișului la gospodăria agricolă colectivă din comuna Petru, regiunea Maramureș

Gospodăria colectivă din Greci-Balș văzută de artiști amatori

Treierat cu combina. Desen în cărbune de N. TRUICĂ

Autobuzul Casei de creație populară a regiunii Oltenia a plecat din Craiova la vremea cînd se îngîna ziua cu noaptea în direcția Balș ca să se îndrepte după aceea spre comuna Greci. Călătoreau cu el creatori amatori, membri ai cercurilor literare și de artă plastică de pe lîngă casele raionale de cultură din Caracal, Tg. Jiu, cîțiva din Craiova și din alte localități. Două zile au stat oaspeții în mijlocul colectiviștilor din Greci, prilej minunat să le cunoască realizările, munca, preocupările legate de dezvoltarea continuă a gospodăriei lor constituită cu doisprezece ani în urmă. In ultima zi oaspeții au deschis la căminul cultural o expoziție cu desenele și picturile în ulei executate în cadrul șantierului de creație. Au fost expuse portrete de colectiviști fruntași, peisaje, scene de muncă pe ogoare, caricaturi. Serile oaspeții stăteau de vorbă cu colectiviștii la lumina becurilor electrice, comuna fiind electrificată, fapt care l-a inspirat pe Constantin Baban, în alcătuirea poeziei „Luminița" din care reproducem :

Fuge negura din sat
Ca o cucuvaie
Cînd pe uliți s-a vărsat
Marea de văpaie.
. . . . . .
Și din cărți se prind în hori
Rînd și rînduțe
Ard în vîrf de stîlpi bujori
Plini de tinerețe.

Același creator a scris și o schiță despre îngrijitoarele de vaci care obțin producții mari de lapte. Alți oaspeți ca Speranța Soroiu și Iunian Ciobanu au scris reportaje despre copiii din Greci și despre crescătoarele de păsări.

Tot în fapt de seară a scris și Iunian Ciobanu versuri ca acestea :

Sună ulița de cîntec
Vin colectiviștii-n sat
Vin cu ochii numai zîmbet
Că-s fruntași la recoltat.

După ce l-a descusut bine asupra muncii și vieții sale, Gheorghe Pîrcălăbescu din Tg. Jiu a dedicat unui combiner o poezie întreagă din care desprindem :

Și-i cînt iubitei : foaie roz-marin
Vin des, să vezi iubito, cîmpul plin...

Iar Marcel Locusteanu s-a oprit lîngă tractoriști, pe malul Oltului, notîndu-și în carnet :

Azi
Pe malul Oltului
Scăldat și el în raze de soare
Zîmbitoare,
Arzătoare
Se adapă
Zis, într-un fel
Tractoarele
Care „pasc" ogoarele
Oamenilor din Greci
Înfrățite din anul nouă sute cincizeci.

Concertul mașinilor apărute în peisajul comunei în anii puterii populare a inspirat tinerei Angela Valenta stihuri ca acestea :

Jos, în vale, o combină
Îi dă zor la treierat,
Cîntă fără de hodină
Cînt de bob de grîu curat.

În poezia „Colectivistul" creatorul C. Sergiu surprinde bucuria muncii răsplătită din belșug de ogoarele înfrățite :

Ca într-un ritual freci spicele în palmă
Și înc-o bucurie te-ncearcă și te cheamă
Cînd grîul îți rămîne în palmă copt și greu
Aceeași bucurie cu tine simt și eu.

După o zi de umblet pe ogoarele colectiviștilor Ion Cănăvoiu din Tg. Jiu așternea pe hîrtie :

Poate din spre Olt venea o boare
Cu miros de grîu învălurat
Poate-o izmă mirosea în zare
Și a pîine proaspătă în sat...

Așa cum menționam mai sus nici creatorii plastici n-au stat indiferenți față de tumultul vieții colectiviștilor pe care îl vedeau în jur și cu lucrările executate au organizat ad-hoc o expoziție de desen și pictură din care reproducem cîteva lucrări.

Ion BECHERU

Portretul lui Eugen Bulgaru, președintele gospodăriei colective din Greci, desenat de MARCEL LAVRIC, tehnician sanitar

Portretul colectivistului fruntaș Constantin Cimpoieru, desen în cărbune de ANTON VIRGIL, tehnician la calea ferată.

Purtătorul de atelaj Nicolae Tuculan, văzut de V. MIHĂIESCU, elev.

Să nu vă doriți un somn fără vise!

Închipuiți-vă că vă aflați în camera dv., că este seară și că puternicul bec din centrul tavanului este aprins. Privind în jur veți recunoaște mobilele și obiectele ce vă sînt familiare. Iată, pe noptieră sînt așezate în teanc cîteva cărți pe care le-ați scos din biblioteca dv., pe măsuță se găsește aparatul de radio, prietenul orelor de odihnă, iar lîngă ușă motanul Mișu, care-și spală urechile cînd cu laba dreaptă, cînd cu cea stîngă. Totul este clar și precis. Fiecare obiect din cameră își are locul și dimensiunile sale bine stabilite.

Acum stingeți lumina, deschideți ușița sobei și priviți din nou în jur.

Pilpîirile focului fac să crească din fiecare mobilă umbre mari și mișcătoare. Cele patru cărți de pe noptieră au devenit un ceaslov unic și strîmb, care-și ridică și-și coboară mereu colțurile de parcă ar fi început să respire.

Din aparatul de radio, care s-a topit în întuneric, mai sclipesc doar, din cînd în cînd, cele două butoane aidoma unor ochi care clipesc.

Cît despre motanul Mișu, el s-a transformat într-un balaur zvîrcolit ce ajunge cu cele trei capete ale sale pînă la tavan.

Un scriitor ar spune că toate cele înconjurătoare s-au transformat, după stingerea becului, într-o lume de vis.

Dar ce este această lume a visului, cum se face că după ce adormim visăm ? Și dacă visul ne este necesar, v-ați întrebat vreodată ?

— „Bine — îmi veți răspunde — sigur că m-am întrebat, dar nu văd ce legătură are asta cu camera mea luminată de becul electric sau de focul din sobă ?".

Veți vedea îndată ce legătură este între mintea și camera dv.

În mintea dv. se reflectă întreaga realitate, așa cum este ea atîta vreme cît omul este treaz, cînd atenția lui, asemenea unui puternic bec electric, luminează tot ceea ce se găsește în jurul său. Cînd omul adoarme, atenția lui „se stinge" și nu mai rămîne de veghe decît o pilpîire slabă, produsă de activitatea încetinită a unei părți a creierului. Această luminiță tremurîndă face ca toate lucrurile, chipurile și întîmplările de peste zi sau mai de demult să se învălmășească astfel transformate încît nu le putem recunoaște întotdeauna.

Acesta este visul și așa se naște el. Acum să vedem dacă visul ne e necesar. Mai întîi să știți că nu ne-am îndepărtat prea mult de realitate comparînd activitatea creierului cu curentul electric care aprinde un bec. Căci creierul omului produce cu adevărat un curent electric.

E adevărat că acest curent este mult prea slab pentru a putea aprinde un bec dar el este suficient de puternic pentru a putea fi măsurat cu un aparat special, foarte sensibil, denumit electroencefalograf.

Urmărind somnul omului acest aparat poate semnala cu precizie timpul cînd cel adormit visează.

Folosind acest aparat oamenii de știință au dovedit că visul este necesar și că el contribuie la odihnirea creierului.

Ei au făcut o experiență cu un număr de voluntari care au fost împiedicați să viseze timp de o săptămînă. Toți aceștia erau nervoși în timpul zilei, se simțeau obosiți și nu-și mai puteau concentra atenția.

Așadar, să știți că dacă v-ați sculat într-o dimineață bine dispus și odihnit acesta e un semn că peste noapte ați visat din belșug.

Adrian MÎNTULESCU

Pe micul ecran

Note de telespectator

Chiar dacă nu toți telespectatorii sînt în vacanță, studioul și-o continuă. Emisiunile ultimei săptămîni au purtat, vizibil, amprentele sezonului : au fost, în general, monotone, lipsite de vivacitate. N-am avut, în aceste zile, nici un program care să ne rețină de la început pînă la sfîrșit în fața micului ecran, așa după cum se întîmplă telespectatorilor în multe seri de plin sezon. Programul se străduiește doar să se mențină, formal, în cadrul schemei sale săptămînale, — fără inventivitate, fără strălucire. Pînă și duminicalele emisiuni fotbalistice nu lipsesc, chiar dacă meciurile transmise în ultimele două săptămîni n-au justificat efortul.

Dintre „noutăți", reținem una care ni s-a părut interesantă ca inovație și, pe alocuri, ca realizare. Este vorba de emisiunile demonstrative privind unele ramuri sportive. Cele trei emisiuni puse în unde pînă acum (haltere, lupte și gimnastică artistică) au fost interesante, au familiarizat pe neinițiați cu aceste sporturi (chiar dacă ridicarea halterelor, bunăoară, nu a fost de natură să îmbie la imitație...), iar demonstrația de gimnastică artistică a constituit un spectacol cu adevărat grațios. Continuarea acestor emisiuni ar fi bine venită, în măsura în care montarea lor ar căuta să iasă din șablonul găsit. De același păcat încep să sufere de altfel și alte emisiuni periodice, ca de pildă „Vitrina literară". Aceea difuzată luni seara a repetat aproape aidoma tiparul emisiunilor anterioare și tinde să se transforme într-o serie de tablouri dramatice, într-un spectacol teatral, punînd astfel pe planul al doilea obiectivul principal al emisiei, — informarea telespectatorului asupra noutăților vitrinei literare și a șantierului de creație scriitoricesc. Telespectatorul ar dori, desigur, ca în cadrul acestor emisiuni, scenarizarea unor episoade din cărțile prezentate să fie alternată sau completată cu invitarea unor scriitori în fața micului ecran, cu o mai bogată informare asupra noutăților literare și cu alte modalități de prezentare. Televiziunea nu ar putea transmite, de pildă, un roman-foileton (ilustrat cu mijloacele atît de proprii micului ecran) care să fie difuzat în decursul mai multor „vitrine literare" ?

A fost urmărit cu plăcere din păcate prea scurtul recital al cîntăreței poloneze de muzică ușoară Bozena Grabovska. Cu o bună experiență scenică, cu o plastică remarcabilă, folosind o mimică și o gestică sobre dar cu atît mai atrăgătoare, Bozena Grabovska a interpretat cîteva lucrări frumoase din repertoriul modern, acompaniată de o formație instrumentală condusă de C. Stîngaciu. Orchestra a sunat bine și i se poate doar imputa că, uneori, a acoperit vocea plăcută, dar nu în destul de puternică, a solistei. În general, un recital plăcut, cum am mai dori să ascultăm.

Mult mai puțin reușită a fost emisiunea muzical distractivă de duminică seara, „La drum cu cîntecul și gluma", în care textul sărac, neinspirat, n-a putut lega piesele muzicale, interpretate adesea cu stîngăcie de cîțiva tineri interpreți care n-au atins încă nivelul cerut de asemenea transmisii.

Cea mai reușită emisiune a săptămînii rămîne desigur transmiterea piesei de teatru „Zări de necuprins", de dramaturgul sovietic N. Virta, în interpretarea unui colectiv al Teatrului de stat din Constanța. Punînd în scenă această piesă, care ridică probleme legate de întărirea colhozurilor într-o perioadă care coincide cu etapa de dezvoltare a gospodăriilor agricole colective din țara noastră, teatrul constănțean și-a îmbogățit repertoriul cu o lucrare valoroasă, de mare eficacitate agitatorică. Spectacolul s-a bucurat de regia ingenioasă și foarte îngrijită a lui Constantin Dinischiotu, care a manevrat cu mult meșteșug talentul unui mănunchi de actori buni, stăpîni pe roluri. Printre ei, creația artistului emerit C. Mortun s-a detașat cu deosebire.

Transmisia spectacolului din studioul televiziunii a fost excelentă : cursivă, cu o justă alternare a planurilor generale și a primplanurilor, cu urmărirea atentă a acțiunii de pe scenă și o bună claritate a imaginii.

Șt. RADU

DIN EMISIUNILE VIITOARE

● **În mod special filmul artistic se află bogat reprezentat în programul săptămînii viitoare. În primul rînd, trebuie menționată transmiterea capodoperei cinematografiei sovietice, filmul „Învierea", realizat după romanul celebru al lui Lev Tolstoi.**

Este bună inițiativa televiziunii de a fi programat ambele serii în două zile consecutive, deși prima serie a mai fost prezentată pe micul ecran. În aceeași săptămînă vor mai rula filmul sovietic „Anii fecioriei", spectaculoasa producție a studiourilor maghiare „Raze pe gheață", și filmul vestgerman „Războiul vesel", care a avut și mai are încă o viață lungă pe ecranele cinematografelor noastre.

● **Și un deziderat (care coincide, sîntem convinși, cu intențiile studioului) : săptămîna viitoare reintrăm în plin sezon sportiv ; meciul de atletism R.P.R.- R. P. Bulgaria (care va avea loc sîmbătă 11 și duminică 12 august, în nocturnă, pe stadionul Republicii), meciul de fotbal Dinamo București-Levski Sofia din cadrul turneului interbalcanic de duminică 12 august și reluarea campionatului categoriei A la fotbal duminică 19 august, iată manifestări pe care telespectatorii se pregătesc să le urmărească pe micul ecran.**

De la o duminică la alta...

Duminică 12 august

8.50 Gimnastică de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar** ● **Telejurnalul pionierilor** ● „MITU ADORMITU", scenetă de Ștefan Tita ● Filmul „NUIELUȘA DE ALUN" — o producție a studiourilor sovietice ● Emisiune sportivă. Demonstrație de sărituri de la trambulină și aspecte de la finala campionatului republican de natație-juniori. Transmisiune de la Ștrandul Tineretului. **10.30 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Telejurnalul satelor.** ● Să asigurăm cantități îndestulătoare de furaje însilozate: **Recomandările Institutului central de cercetări agricole.** ● **Fiecare gospodărie colectivă — o unitate puternică înfloritoare:** Vești din gospodăriile agricole colective. **Tribuna experienței înaintate:** Cum am obținut o producție mare de grîu la hectar. ● **De la un meridian la altul.** ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de Florea Cioacă. Soliști : **Elisabeta Ivan, Ana Piuaru, Dumitru Bălășoiu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Montaj literar închinat Zilei minerului. 19.30 Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Moise Belmustață.** Soliști : **Mia Barbu, Elisabeta Pavel, Ana Pașcalău, Ștefan Lăzărescu. 20.20** Filmul artistic „ANII FECIORIEI" — o producție a Studioului „A. Dovjenko" din Kiev. Scenariul : Lidia Kompaniet. Regia : Leonid Estrin. Imaginea: Nikolai Topcii. Muzica: A. Boiarski. Interpreți principali : E. Koșman, N. Kustinskaia, E. Kornilova, A. Dubrovina, P. Morozenko, N. Kriucikov, S. Haritonova. **21.40 „HALLO UNDINE"** — emisiune de varietăți primită din partea televiziunii R. D. Germane. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

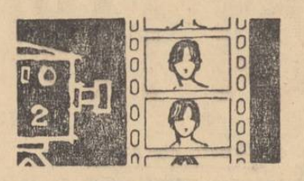

Luni 13 august

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Pagini din istoria literaturii române : „IOAN SLAVICI" de Eva Dragomir. 20.10 Filmul artistic **„INVIEREA"** — o producție a Studioului „Mosfilm" după romanul lui L. N. Tolstoi — seria I. Scenariul : E. Gabrilovici, cu participarea lui M. Sveițer. Regia : M. Sveițer. Imaginea : E. Savelieva. Muzica: G. Sviridov. Interpreți principali : Tamara Siomina, Evghenii Matveev, Pavel Massalski, V. Kulakov, N. Samsonova, V. Boriskin, N. Pojitnov. **21.50. TELESPORT. Ultimele știri.**

Marți 14 august

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiunea literară pentru pionieri și școlari : **Eroii cărților în film. 20.15 Emisiunea de știință și tehnică. 20.35** Filmul artistic **„INVIEREA"** — o producție a Studioului „Mosfilm" — seria a II-a. Sfaturi pentru telespectatori. În încheiere: **Ultimele știri.**

Miercuri 15 august

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN INTREPRINDERI. Din cuprins : ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **In cinstea marii sărbători.** ● **Fruntașii noștri. Îmbunătățirea indicilor de utilizare** — sarcină importantă în creșterea producției de metal. ● **La Uzinele „Republica" după orele de producție.** ● Din creația cercurilor literare muncitorești. ● **Program de romanțe.** Cîntă o formație condusă de **Zissu Georgescu.** Soliști : **Maria Lazăr, Vasile Micu.** ● Selecțiuni din operete înregistrate pe peliculă. **19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Cronica sătească.** ● **Tribuna fruntașilor** „Cum am reușit să sporim producția de lapte în ferma de vaci a gospodăriei noastre agricole colective. ● **Știința în sprijinul producției :** „Din activitatea de cercetări a stațiunilor de experimentare din Moldova în folosirea rațională și productivă a terenurilor erodate. ● **Muzică populară românească.** Cîntă orchestra Fabricii de cabluri și materiale electroizolante din București.

Joi 16 august

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru tineretul școlar: **Să ne cunoaștem patria:** „Cu pionierii în excursie". **19.40 Emisiune de artă plastică : MUZEUL ZAMBACCIAN. 20.00** Filmul artistic **„RAZBOIUL VESEL"** — o producție a studiourilor din R.F. Germană. Regia: Wolfgang Becker. Imaginea: Willy Winterstein. Muzica : Herbert Jarcsyk. Interpreți principali: Carlos Thompson, Hubert von Mayerinck, Boy Gobert, Rolf Wenka, Corny Collins, Ursula Barsodi. **21.25 Muzică ușoară la diferite instrumente.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Teodor Teodorescu.** Poșta televiziunii. **Ultimele știri.**

Sîmbătă 18 august

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 In fața hărții. 19.30 Emisiunea pentru pionieri și școlari **„Foc de tabără"** — transmisiune de la Palatul pionierilor. **20.25** Filmul artistic **„RAZE PE GHEAȚĂ"** — o producție a studiourilor din R. P. Ungară. Scenariul: Frigyes Ban, Antal Lukacs. Regia: Frigyes Ban. Imaginea: Otto Forgacs. Muzica: Szabolcs Fenyes. Interpreți principali: Katalin Rakosi, Marietta Kovacs, Iren Psota, Maria Mezei, Manyi Kiss, Ferenc Bessenyei. **21.45 „O PLIMBARE CU AVIONUL"** — emisiune muzical-distractivă. Film realizat de Studioul de televiziune București. **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește cîțiva solicitanți.

— Nu-i vina mea, se scuză tînărul. Atîta am și eu de plătit... Știți, sînt în restanță cu ratele...

— Ratele ?

— Da... Nu sînteți la curent cu sistemul nostru ? Totul se plătește în rate !... Și eu am întîrziat mult... foarte mult...

— A, ți-ai cumpărat ceva și...

Tînărul rise, cu amărăciune :

— Nu, d-le O'Lea, nu mi-am cumpărat nimic ! M-am născut !

— Te-ai...

— ...născut, da ! M-am născut în rate !...

O'Lea surîse cît putu el mai dulce, formulîndu-și în gînd speranța că deranjamentul mintal al celuilalt nu era însoțit și de ieșiri violente.

Tînărul îi ghici gîndul.

— Nu sînt nebun, d-le O'Lea, nu vă temeți. Cel puțin nu sînt *încă* nebun... De viitor, nu garantez ! Să vă explic : eu am venit pe lume acum douăzeci și patru de ani. Inutil să vă spun cît de rău îmi pare... Vreau să spun : cît de rău îmi pare că m-am născut ! Dar cum nimeni nu mi-a cerut părerea în privința asta, n-am avut ce face și m-am executat... După cît se pare, a fost o naștere grea : mama a trebuit să se interneze la spital, a fost nevoie de doctori, de moașe, de medicamente... Toate astea au costat o groază de bani. Tata a semnat o poliță prin care se angaja să-i plătească în 18 rate lunare.. Nenorocirea fost că după aceea, mama a rămas foarte bolnavă și că îngrijirea ei a necesitat alte cheltuieli... Așa că ratele n-au putut fi achitate. Pe urmă s-a îmbolnăvit tata, pe urmă eu, pe urmă l-au dat pe tata afară din slujbă... Îmbătrînise — avea 45 de ani — și ziceau că nu mai dă randament... Pe urmă a murit mama... Am început să muncesc de la doisprezece ani ca să pot plăti ratele datorate pentru nașterea mea... Dar între timp, se adunaseră dobînzi, și dobînzi la dobînzi, și dobînzi la dobînzile dobînzilor... Pînă acum, venirea mea pe lume mă costă 4.892 de dolari. Mai sînt și cîțiva cenți, dar pe ăia nu-i mai pun la socoteală... In sfîrșit, pînă la urmă poate aș fi izbutit să mă descurc. Dar de un an și ceva sînt și eu somer... De unde să iau banii ?

Tînărul se opri să-și tragă răsuflarea. Se cunoștea că nu era obișnuit să țină discursuri atît de lungi : gîfîia, pomeții obrajilor i se roșiseră, buzele i se uscaseră.

— Spuneați adineauri că mi-am cumpărat ceva. Ce bine ar fi fost să fie așa !... Dacă-mi luam un răcitor sau o mașină de spălat rufe, sau un aparat de radio și nu plăteam ultima rată, după nouă zile de la scadență trebuia să dau înapoi obiectul respectiv... Dar așa, ce să dau înapoi ? M-aș da pe mine, dar nu mă ia nimeni ! Sclavia a fost desființată... Sîntem o țară de oameni liberi, d-le O'Lea !

Tînărul oftă adînc :

— Nu știu dacă vă puteți imagina starea de spirit în care trăiesc... În teorie, sînt un bărbat adult. În practică, sînt însă un făt, care, pentru a se naște definitiv, mai are nevoie de 643 de dolari și 57 de cenți...

— Da, spuse O'Lea. Cu banii ăștia dumneata ți-ai începe viața... Nu la figurat, ci în cel mai propriu sens al cuvîntului.

Tînărul se îndreptă spre ușă :

— Vă mulțumesc că m-ați ascultat cu atîta răbdare... Îmi dau seama că povestea mea vi se pare caraghioasă și...

O'Lea se ridică și el și îl ajunse din urmă :

— Povestea d-tale nu mi se pare deloc caraghioasă... Dă-mi voie să... dă-mi voie să-ți fiu un fel de a doua moașă și să tai odată pentru totdeauna acest cordon ombilical reprezentat prin mia de dolari...

— Nu sînt o mie, d-le O'Lea, protestă tînărul, roșindu-se și mai tare. Nu vreau nici un fel de... supliment. Nu primesc mai mult de 643 de dolari și 57 de cenți !... O să vi-i restitui, încetul cu încetul !

— Mă rog, dacă insiști... !

O'Lea scoase din buzunarul hainei carnetul de cecuri, completă unul din ele cu suma cerută și i-l dădu :

— Să fie într-un ceas bun !

Tînărul vru să spună ceva : buzele îi se mișcară, dar nici un sunet nu se făcu auzit. Mîna în care ținea petecul albăstrui de hîrtie îi tremura. O'Lea îl luă de braț și-l conduse pînă la ușă.

— Îți urez să ai cît mai mulți copii și cît mai puține rate de plătit pentru ei !

Al treilea vizitator era o apariție destul de ciudată. Purta un fel de redingotă neagră închisă pînă la gulerul din care creștea un gît subțire și vînos cu un măr al lui Adam atît de proeminent, încît părea că nimerise aci din greșeală. La capătul de sus, gîtul purta un cap lunguieț și livid care, prin expresia lui, evoca rodul unei iubiri nelegitime dintre un lup și o bufniță.

Bizarul personaj își ațintì ochii asupra lui O'Lea și, înainte ca acesta să apuce să rostească vreun cuvînt, îl sărută pe amîndoi obrajii cu niște buze reci și umede, apoi înălță brațele spre cer și rosti cu o voce cavernoasă :

— Frate, iată-mă !

Uluit, O'Lea bîigui :

— Cu ce prilej...

— Ssst ! îl întrerupse celălalt. Nu te mira, frate ! Căile atotputernicului sînt de nepătruns ! De o viață întreagă te caut și uite te-am găsit !... Și tu m-ai așteptat, știu !

— Poate mă confundați... începu iar O'Lea.

Personajul izbucni în rîs. În hohotele lui, se simțea o satisfacție sumbră, ca a unui cioclu căruia îi saltă deverul :

— Eu să te confund, frate ? Pe mine mă luminează farul cel mare, domnul dumnezeul nostru — al tău și al meu !... Ești fratele meu. John O'Lea !

— Eu am fost singur la părinți, ținu să precizeze O'Lea.

— Nu glumi cu cele sfinte, frate John ! Ești fratele meu întru domnul !

— Așa ? făcu O'Lea. Interesant. Cum te cheamă, frate ?

— Absalom-Eliazar Brown !

— Îmi pare bine de cunoștință, spuse O'Lea. Și ce predici, frate Absalom ?

— Credința, frate John ! Credința cea curată, cea pură, cea absolută !... Eu sînt unicul ei deținător !

O'Lea își spuse în gînd că pura, curata, absoluta credință putea să găsească un sediu mai acătării decît făptura fratelui Absalom. Dar se feri să facă această reflecțiune cu glas tare, ba chiar luă un aer impresionat și așteptă continuarea. Pe figura predicatorului, bufnița cîștigase teren în dauna lupului :

— Sînt gata să-mi revărs prea-plinul credinței asupra semenilor mei, să le ogoesc inimile însetate de harul divin, să fac să rodească pe sterpele lor ogoare sufletești sămînța cerească. Înțelegi, frate John ?

— Înțeleg, frate Absalom.

— În mine, turma credincioșilor și-a găsit păstorul, marele păstor. Pentru asta nu-mi lipsește nici hotărîrea, nici devotamentul, nici spiritul de sacrificiu !... Nu-mi lipsește decît un singur lucru, frate John !

— Ce-ți lipsește, frate Absalom ?

Bufnița își luă zborul și lupul puse stăpînire pe întreaga mutră a predicatorului :

— Banii, frate John !

O'Lea înălță sprîncenele :

— Banii ?

— Da, frate John. Banii !... De ce te miri ? Religia e un business. Un business ca oricare altul, dar mai rentabil decît multe altele ! Un fel de agenție imobiliară, numai că parcelele de teren vîndute se găsesc în paradis. Nimeni nu poate merge să verifice în prealabil dacă sînt conforme cu devizul și, mai ales, nimeni nu poate face nici o reclamație după luarea în posesiune. Clienții sînt vii cînd plătesc aconturile și morți cînd li se livrează marfa... Genial ! Aș putea să jur că întemeietorul primei religii a fost un american !

— N-ar fi exclus ! îl aprobă O'Lea.

— Ai să-mi spui, frate John, că în branșa asta concurența e mare. Și ai dreptate ! Religiile vechi sînt întreprinderi solide, care lucrează de sute și mii de ani, cu vadul format, cu un aparat administrativ bine pus la punct și, ceea ce e și mai important, cu un excelent sistem de publicitate. Nu-i ușor să lansezi o marcă nouă. Pentru asta e nevoie de un organizator plin de idei și de inițiativă — ăla sînt eu — și de un capital — pe ăsta îl furnizezi tu !... N-ai ceva de băut, frate John ?

O'Lea scoase din dulap o sticlă de whisky și umplu jumătate de pahar. Predicatorul închise ochii, căscă gura și lichidul gălbui se scurse într-o clipă pe gîtul său lung și subțire.

— Cam slăbuț, spuse el în chip de mulțumire. Să încerci „Ballantine"... Unde am rămas ? A, da !... Pentru început, ajung douăzeci-treizeci...

(Va urma)

SPORT

„Fotbal şi fotbalişti la diferite meridiane“

Fotbalul şi-a găsit un nou trubadur. Antrenorul Constantin Teaşcă, cunoscut de altfel şi prin anterioarele lui incursiuni în publicistică, şi-a adunat într-un volum, apărut recent în editura U.C.F.S., impresiile şi notele culese cu prilejul mai multor călătorii peste hotare. „Fotbal şi fotbalişti la diferite meridiane“, aşa cum arată autorul însuşi, nu este o carte de specialitate, ci mai curînd un amplu reportaj despre o serie de evenimente fotbalistice din ultimii ani. Deţinînd mai multă vreme calitatea de antrenor de stat, însărcinat cu pregătirea echipelor reprezentative de juniori, C. Teaşcă se referă în mod special la turneele F.I.F.A. (U.E.F.A.) la care a luat parte, cu o prezenţă totdeauna remarcabilă, echipa de juniori a R.P.R., dar nu ignorează o serie întreagă de aspecte şi de momente interesante din istoria fotbalului mondial al ultimului deceniu.

Însemnîndu-şi cu migală toate datele interesante ale meciurilor la care a asistat în 40 de oraşe de peste hotare, reţinînd părerile unor mari specialişti pe care a avut prilejul să-i întîlnească, încercînd să schiţeze portretele cîtorva mari fotbalişti şi antrenori, aruncînd din cînd în cînd cîte o privire şi în afara stadioanelor, asupra locurilor pe care le-a văzut, asupra oamenilor şi a felului cum trăiesc ei, C. Teaşcă a reuşit să scrie o carte care reţine atenţia cititorului.

Autorul aduce la cunoştinţa cititorului toate etapele participării echipei R.P.R. la turneele internaţionale de juniori şi reaminteşte succesele totdeauna răsunătoare ale tinerilor noştri fotbalişti, iar pe alocuri lasă să se desprindă întrebarea care a stat şi stăruie pe buzele tuturor: de ce acest excelent rezervor de talente în devenire nu s-a realizat? *În carte există şi un capitol anume rezervat acestei probleme. „Unde ne sînt juniorii?“ se întreabă antrenorul C. Teaşcă, încercînd cumva să analizeze cauzele care au determinat irosirea acestui rezervor încă înainte ca juniorii să fi atins vîrsta senioratului. Din păcate, această analiză nu este suficient adîncită, după cum neplăcută este poziţia subiectivă a autorului faţă de unele comportări mai slabe ale echipelor pe care le-a condus şi pentru care s-a străduit să găsească totdeauna scuze şi cauze obiective.*

Volumul are meritul de a fi mult mai puţin subiectiv atunci cînd autorul pătrunde, pe ici, pe colo, în jungla moravurilor profesioniste ale fotbalului occidental.

„Fotbal şi fotbalişti la diferite meridiane“ va găsi, sîntem convinşi, o largă audienţă printre numeroşii iubitori ai acestui sport atît de popular. Meritul antrenorului C. Teaşcă este, în primul rînd, acela că nu a trecut indiferent pe lîngă atîtea evenimente fotbalistice, că a observat fapte şi fenomene tipice, că le-a notat cu grijă şi, mai ales, că s-a aşezat la masa de lucru şi le-a transcris cu abilitatea reporterului şi cu priceperea specialistului, valorificînd experienţa căpătată într-un permanent contact cu viaţa sportivă internaţională. Asemenea cărţi ne datorează şi alţi sportivi care au colindat mapamondul şi au păstrat doar pentru ei sumedenia de cunoştinţe căpătate.

R.

Tenis la 35 de grade

Internaţionalele de tenis s-au consumat săptămîna trecută într-o atmosferă de toropeală cvasiunanimă. Căldura caniculară şi — îndeosebi — lipsa unor nume de largă rezonanţă au contribuit la aspectul destul de... golaş al tribunelor de la „Progresul“ — însă partizanii comodităţii n-au pentru ce să se felicite. Deşi nu s-au ridicat la un nivel tehnic înalt, întrecerile acestei ediţii au oferit cîteva partide de mare spectacol, cu menţiuni speciale pentru semifinala Bosch-Gasiorek şi pentru acel dublu-bărbaţi — pe care mă îndoiesc că-l vom uita cu una-cu două — cîştigat după infinite peripeţii, de cuplul polonez Piatek-Gasiorek în dauna lui Ţiriac şi Mărmureanu.

Au fost, de fapt, momentele de vîrf ale întrecerilor; din păcate, tînărul Bosch, învingător al valorosului campion polonez, nu a reuşit să păstreze „cadenţa“ şi în meciul final, cedînd mult prea uşor unui Ţiriac evident mai bun, dar pe care, chiar la ora de faţă, l-ar putea incomoda destul de serios.

Jucătorul nostru nr. 1 — traversează, dacă nu mă înşel, o perioadă de autodefinire; de la un anumit stadiu, calităţile native, oricît de abundente — nu mai ajung. Ţiriac are nevoie de un „stil“, de o concepţie proprie — şi el, probabil, intuieşte asta.

Foarte lent progresează Mărmureanu — ce-i drept, schimbat în bine faţă de meciul cu Israel — şi mai deloc Năstase, care a deziluzionat.

Dintre oaspeţi, în afara lui Gasiorek şi a veşnic tînărului Piatek, iugoslavul Soskici şi bulgarul Ciuparov au avut comportări meritorii. Din păcate, soarele, excesiv de zelos, ne-a privat de una din principalele atracţii ale turneului, prin îmbolnăvirea celebrei jucătoare poloneze Jendrzezowska, concurentă foarte redutabilă şi azi, după aproape 25 de ani de tenis. Partida ei cu Julieta Namian a constituit, atît cît a durat, o veritabilă delectare pentru cei cîţiva spectatori aflaţi în tribune.

Ca şi în atitea alte rînduri, organizarea a lăsat de dorit — începînd cu programările puţin judicioase (două partide-vedetă la aceeaşi oră), continuînd cu lipsa bufetului, cu arhaica tabelă (mai propriu „tablă“) de marcaj, culminînd, în fine, cu totala neatenţie pentru turneul de consolare. De altfel, finala de simplu-femei a acestei probe nici nu s-a putut disputa pînă la sfîrşit, jucătoarele (Manana Ciogolea şi Irina Todorovski) fiind chemate la festivitatea de închidere, în momentul cînd Ciogolea conducea cu 4—2 în setul decisiv.

Absolut reprobabilă atitudinea arbitrului principal la finala de dublu-bărbaţi: orice s-ar întîmpla, nu este admisibil ca un conducător de joc să apostrofeze pe jucători, cu atît mai mult cînd e vorba de oaspeţi. Regulamentul prevede, pare-mi-se, mijloace mai civilizate pentru a se asigura buna desfăşurare a întîlnirilor.

Dar, vă asigur, la tenis toată lumea „are nervi“: de la aşi la puştii care abia au pus mîna pe rachetă, anul ăsta, de la logodnica „vedetei“ la vînzătorul de caramele, de la antrenor la băiatul de mingi.

Singurul personaj radios şi imperturbabil d-a capo al fine rămîne — cum ziceam — soarele...

Dan DEŞLIU

20 de medalii de aur, argint şi bronz

La Helsinki, în capitala Finlandei, pe terenurile de sport, reprezentanţii patriei noastre au cucerit în cele 6 zile de dispute întreceri, 20 de medalii de aur, argint şi bronz.

Luînd startul alături de peste 1200 de concurenţi, sportivii noştri, pe lîngă faptul că au cucerit locuri de cinste, au obţinut şi rezultate de o valoare bună. Ziarele şi radioul din Helsinki, făcînd bilanţul manifestărilor sportive din cadrul festivalului, subliniau forţa de luptă a sportivilor noştri, înalta lor pregătire tehnică şi tactică, disciplina de toată lauda. Pentru a putea cunoaşte mai bine succesele sportivilor care ne-au reprezentat ţara în aceste întreceri şi de a afla părerea lor despre marea sărbătoare a tineretului lumii, pentru pace şi prietenie de la Helsinki, ne-am adresat cîtorva sportivi.

ANA BEŞUAN (cîştigătoarea medaliei de aur la 100 m plat). „Ştiu că dintre toate probele de sprint cea mai „căutată“ de spectatori este cea de 100 m plat. De aceea sînt şi aşa de fericită că am învins, după o cursă rapidă, dar plină de emoţii. Îmi amintesc cînd am luat startul că am fost chemate de arbitri de cîteva ori înapoi, pe motiv că unele alergătoare încercaseră să „fure“ startul. Am avut atunci impresia că unele sînt mai rapide decît mine. Dar cum întotdeauna antrenorul ştie să vină lîngă elevul său în clipe grele, aşa a venit lîngă mine şi prof. Vasile Dumitrescu, care m-a încurajat şi mi-a urat din nou: Succes! Am luat startul lîngă bunele mele prietene, făcute la Helsinki, ca Maria Kniazhina (U.R.S.S.), Elabieta Twardowka (Polonia) sau finlandeza Tuula Kallio şi am plecat... ca din puşcă! Pe la mijlocul terenului am simţit că sportiva sovietică încearcă să se distanţeze, forţînd la maximum sprintul. Din nou cineva striga la mine: Hai Ani, acuma mai tare! Mai erau cîţiva metri pînă la sosire. Am văzut cum operatorii de cinema şi fotoreporterii din tribune se ridicau în picioare, iar spectatorii din tribune se ridicau în picioare, iar spectatorii din tribune se ridicau în picioare. Toţi aceştia mă încurajau. Mi-am dat seama că ei aşteaptă să rupem firul alb de la sosire. Am atacat linia de sosire, cu ultimele forţe, suficiente însă ca să o învinge pe principala mea adversară cu un piept!

La premiere un arbitru punîndu-mi medalia pe piept mi-a spus plin de admiraţie: Poartă medalia cu cinste pe piept, pentrucă ai alergat foarte bine.

C. MARTINESCU (medalie de argint la lupte). — La întrecerile sportive din cadrul festivalului, am constatat cu multă satisfacţie că sportivii din diferite ţări, cu diferite concepţii despre viaţă, cu diferite profesii, au legat sincere şi trainice prietenii. Fiecare voia să spună prietenului său fie din Finlanda, fie din Republica Arabă Unită sau Liban, cîte ceva din ţara sa, din preocupările lui zilnice, sau ale poporului său.

Am văzut de pildă pe doi luptători de la categoria 63 kg cum, după ce luptaseră extrem de tare, stăteau apoi în tribună, devenind buni prieteni, făcînd schimb de insigne, ilustrate şi adrese. Numele lor este: Abdel Kader Massri din Liban şi Repo Alexanteri din Finlanda.

Nu voi uita multă vreme dragostea cu care ne-a înconjurat publicul spectator finlandez, bun cunoscător al luptelor, încurajările care ni le adresau pentru a obţine rezultate bune. Eu personal aveam un admirator în micuţul şi simpaticul Vaino. El dorea nespus de mult să cîştig. Ţin minte cît de mult s-a bucurat acest copil blond şi cuminte de succesul meu. Şi el, cu toate că nu are decît 9 ani, simte mult pentru prietenia între oameni!

MARIA DIŢI-DIACONESCU (cîştigătoarea medaliei de aur la aruncarea suliţei).

Întrecerile sportive de la Helsinki au fost urmărite cu un viu interes. Sportivii romîni s-au bucurat de multă atenţie datorită succeselor obţinute. Noi am făcut totul ca sportul nostru nou să se cunoască cît mai bine peste hotare.

Şi eu mi-am făcut noi prieteni. Iată cîteva nume: Colas America (Cuba), Edvige Ozenne (Franţa), Lea Laiho (Finlanda).

Teodor ROIBU

• VARIETĂŢI • VARIETĂŢI •

Psihoterapie sportivă!

În ţările din America latină, unde un fotbalist vestit devine un idol naţional, iar aproape întreaga populaţie adultă se împarte în suporteri ai vreunui club sau jucător, medicii au început să practice un procedeu original de psihoterapie. La capătul unui bolnav care nu manifestă interes pentru vindecarea sa, este invitat idolul său fotbalistic. O simplă discuţie cu acesta, uneori o simplă strîngere de mînă a „vedetei“, face minuni. Gradul de vitalitate a bolnavului creşte, iar medicina şi medicamentele desăvîrşesc procesul de însănătoşire început.

★

Statistica arată că în Anglia, patria fotbalului, productivitatea generală a muncii în întreprinderile industriale creşte atunci cînd fotbaliştii englezi sînt victorioşi într-o întîlnire internaţională şi dimpotrivă scade cînd jucătorii englezi îi dezamăgesc pe compatrioţii lor.

Scurt şi cuprinzător

Cel mai modest şi mai scurt interviu despre şansele unei echipe la competiţiile ce urmau să aibă loc l-a dat antrenorul de înot ai universităţii din Oklahoma, Work Rumblet. La întrebarea corespondentului: „La ce pot spera înotătorii dv. în competiţiile aşteptate?“ — el a răspuns: „În primul rînd că nici unul din ei nu se va îneca!“.

Campionatul mondial de fotbal subiect de... operă

Compozitorul brazilian Joao Osvaldo da Silva lucrează în prezent la o operă consacrată ultimei ediţii a campionatelor mondiale de fotbal. Cum era şi de aşteptat, lucrarea este închinată echipei Braziliei, care a cucerit pentru a doua oară titlul mondial.

Viitoarea operă se va compune din trei acte şi va aduce pe scenă o mulţime de „inovaţii“ ca, de pildă — fragmente filmate de pe terenurile din Chile. În cor vor figura fotbalişti cunoscuţi ca Djalmar Santos, Didi şi Gilmar. Una din scene va înfăţişa suferinţele lui Pele care, accidentat, nu a putut participa la jocuri şi a fost obligat să stea întins pe patul de bolnav.

După cum a declarat compozitorul, libretul operei a fost scris încă înaintea începerii campionatului mondial, ediţia 1962, iar după încheierea competiţiei a făcut numai unele mici modificări. „Pentru mine era clar că Brazilia va deveni pentru a doua oară campioană mondială“ — a spus Verdi-ul fotbalului brazilian.

Măgarul salvator

Micul stadion din localitatea Ohio Caliente (New Mexico) era plin. Toate biletele pentru întîlnirea de baschet cu selecţionata altui oraş fuseseră vîndute. Însă echipa oaspete nu venise încă. Impetuos, publicul sportiv mexican cerea tot mai insistent începerea meciului. Primarul oraşelului se adresă de urgenţă poliţiei. Dar nu pentru a-i tempera pe cei ce umpluseră stadionul (ştia prea bine că în asemenea cazuri poliţia este neputincioasă) ci pentru a căuta echipa oaspe a cărui plecare fusese anunţată încă cu o zi înainte. Publicul devenea din ce în ce mai nervos şi proprietarul stadionului evalua în gînd

pierderile pe care le va înregistra în urma distrugerilor, la inventarul stadionului. Distrugerile îi păreau inevitabile. Pe neaşteptate pe teren îşi făcu apariţia un măgăruş „încălţat“ cu bascheţi. Strigătele pline de mînie ale publicului au fost înlocuite de hohote de rîs general. Nimeni nu se mai gîndea la baschetbaliştii aşteptaţi care între timp au fost descoperiţi dormind în autobuzul lor rămas în pană nu departe de oraş. Întîlnirea a avut loc şi nimeni nu a aflat că măgăruşul cu bascheţi a fost trimis în urma dispoziţiei primarului în căutarea unui divertisment menit să-i potolească pe spectatorii porniţi pe tăraboi.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN“

„Ce bine că n-am citit mult...“

Schiţă de Aziz Nesin (Turcia)

Veţi înţelege mai bine de ce mă certa comisarul, după ce vă voi vorbi puţin despre mine. Port un pantalon ceva cam între pijama şi şalvar. Ca să nu mai vorbesc de cravată. Pardesiul mi-e atît de lung, încît mătur strada cu el. Chiar dacă aş vrea să-l vînd, nu pot obţine pe el nici măcar 10 cîrlige. Sînt tuns cu maşina zero. Dar aş putea să arăt altfel? Nu vin de la vreo festivitate de inaugurare, ci direct de la închisoare.

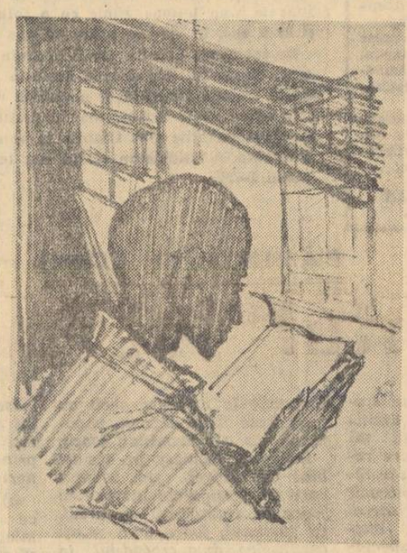

COMISARUL: — Unde e dosarul?

— Dosarul va sosi prin poştă. A fost trimis cu o foaie de călătorie. Pe foaie scrie că are exil în Brusa.

— Nu scrie de ce e exilat?

— Nu, domnule.

Comisarul se întoarse spre mine:

— Ce eşti, contrabandist?

— Nu, domnule!

— Morfinoman?

— Nu.

— Hoţ?

— Nu.

Comisarul se înroşi cu totul de furie că nu nimerise şi ţipă.

— La dracu! Atunci ce eşti?

N-ar fi avut rost să-i spun că sînt „scriitor“. Nici nu arăt a scriitor. Atît de scund cum sînt, nu semăn cîtuşi de puţin cu un scriitor.

— Aruncaţi-l în camera de gardă.

Mi-au desfăcut cătuşele.

Camera de gardă... Ce nume au mai găsit! Am scos din legăturica mea o carte şi am început să citesc.

Îndată am auzit şoapte agitate la uşă.

— Citeşte!

— Citeşte o carte!

Puţin după aceea s-a deschis uşa. M-au dus la comisar. Acesta, trăgînd adînc din ţigară, m-a privit cu atenţie.

— Mă, tu ce naţie de om eşti?

— Sînt turc.

— Cum turc? Din greci, armeni, evrei? Sau turc din turcii noştri?

— Turc din turcii noştri.

— Nu mai înţeleg nimic... Spui că nu eşti hoţ, nici contrabandist.

— Sînt scriitor.

Se făcu linişte. Apoi...

— Eşti în exil, nu-i aşa?

— Da.

— Unde ai să stai? Ai unde să locuieşti?

— Nu, voi trage probabil la un hotel.

— Să treci în fiecare seară pe la noi şi să semnezi aici. Du-te acum cu un poliţist şi arată-i unde vei locui.

Cînd ieşeam de la comisariat, comisarul adăugă:

— Ce bine că n-am citit mult. Aş fi avut, desigur, multe belele pe cap.

Un alt poliţist.

— Totdeauna ce e prea mult strică, domnule.

COMISARUL: — Fiecare lucru cu măsura lui...

Am ieşit din comisariat. Mi-am aşezat legătura de caldarîm. Am simţit nevoia să ridic mîinile în sus şi să respir din tot adîncul fiinţei mele.

Traducere din limba turcă de Melike ROMAN

Ilustraţii: Beca RIND

Răspuns la o anchetă

După terminarea ediţiei din acest an a turului Franţei, ziarul parizian „L'Equipe“ a întreprins o anchetă în rîndul cititorilor săi cu următoarea întrebare: „Credeţi că Jacques Anquetil, cîştigătorul ultimelor două ediţii ale turului, a atins valoarea lui Louison Bobet din anii acestuia de glorie? Unul dintre cititori a dat următorul răspuns:

„Cu siguranţă nu. Şi sînt convins că niciodată Anquetil nu-l va egala pe Louison Bobet. Bobet a fost un tenor cu registru complet, aproape perfect. El a putut să interpreteze cele mai minunate simfonii. Anquetil n-are decît o singură coardă la vioara sa. El este strălucitor numai la... fugă (aluzie la faptul că este de neîntrecut la probele contra cronometru).

În concluzie, dacă mi se cere să pun în ecuaţie aceste două valori atît de diferite, voi răspunde fără să ezit că Anquetil este faţă de Bobet ceea ce este Vincent Scotto faţă de Mozart, ceea ce este Peynet faţă de Leonardo da Vinci, ceea ce este Minou Drouet faţă de Victor Hugo“.

De la Marin Niculescu la Aurel Şelaru

Din istoricul „Cursei Scînteii“

Cursa Scînteii, cursa surprizelor şi afirmărilor, istoria sa de 15 ani egală ca vîrstă cu cea a Cursei Păcii, cuprinde nenumărate pagini memorabile, de pasionante dueluri, peripeţii şi întîmplări trăite pe două roţi de cîteva generaţii ale aşilor pedalei din ţara noastră. O trăsătură comună în Cursa Scînteii: învingătorul a fost cunoscut numai în ultimul kilometru şi secundele ba uneori chiar sprinturile l-au decis pe cîştigător.

Gîndurile ne fug cu ani în urmă. Iată-l pe Marin Niculescu cîştigînd la Predeal şi Bucureşti primele două ediţii „la o roată“ în luptă cu verii Nae şi Traian Chicomban. „Bătrînul“ Dede Negoescu în 1950 vine „solitar“ printr-o vicleană evadare pe piatra cubică de la Otopeni; locul exact nu l-am mai putea indica pentru că şi acolo şoseaua a fost asfaltată.

1951, ediţia a IV-a. Marin Niculescu e primul la Braşov dar la întoarcere „sparge“ prin Băneasa, Costică Şandru bate etapa la Bucureşti şi... cursa e cîştigată de N. Maxim prin jocul atît de capricios al locurilor ocupate la sprint.

O figură asemănătoare se întîmplă în ediţia a V-a pe care şi-o adjudecă Marin Niculescu. Aceasta a fost a treia şi ultima victorie a inimosului sprinter. I. Constantinescu şi Constantin Şandru îşi înscriu numele în palmaresul cursei în 1953 şi 1954. Ediţia a VIII-a este internaţională. Schur şi prima garnitură a R. D. Germane se află la start, dar cîştigă Beno Funda cu cele trei minute luate în fantastica coborîre, sub o ploaie torenţială, pe serpentinele de sticlă ale Timişului.

Ediţia următoare îl consacră pe tînărul Gheorghe Calcişcă, neaşteptat învingător într-o cursă cu mulţi vulpoi ai pedalei. A X-a ediţie este singura care a avut doi învingători: Constantin Dumitrescu şi Ştefan Poreceanu, nedespărţiţi nici pe pista stadionului „23 August“, în ziua cînd televiziunea noastră a transmis prima manifestare sportivă în video pe calea undelor. În ediţia a XI-a, etapa contracronometru Braşov-Şercaia hotărăşte soarta cursei. Dumitrescu, un mare specialist, la cîteva minute avans şi deşi e luna lui cuptor şi drum lung pînă la Cluj şi înapoi spre Bucureşti, el se dovedeşte foarte zgîrcit faţă de adversari şi termină victorios.

Peste 800 de km. măsoară ediţia a XII-a pe care Zanoni o cîştigă cu un avans de 45 secunde faţă de brăileanul Ion Vasile şi tot Zanoni iese învingător anul următor cu aceleaşi fatidice 45 de secunde avans înaintea lui Marin Niculescu.

Anul trecut cursa s-a jucat în prima etapă cînd Aurel Şelaru a ajuns la Piteşti cu 5 minute avans şi n-a mai pierdut tricoul galben cu toate că Gabriel Moiceanu a „bătut“ trei etape. Mulţi spun că Moiceanu ţinea foarte mult să aibă în palmaresul său această „floare rară“ care este „Cursa Scînteii“. Dar nu e tîrziu nici anul acesta, mai ales că este ediţia jubiliară.

I. GOGA

Din lumea fotbalului

GILMAR, portarul echipei F.C. Santos a fost solicitat cu multă insistenţă de clubul Real Madrid. Gilmar nu s-a lăsat ademenit de ofertele materiale răspunzînd: „Pentru nimic în lume nu voi părăsi echipa mea“.

PRINTRE nenumăratele cadouri primite de fotbalistul brazilian Garrincha după terminarea campionatului mondial, figurează şi „Maria“, un superb papagal care a aparţinut fostului preşedinte al Republicii braziliene, Quadros. Singurul inconvenient îl constituie faptul că „Maria“ a fost obişnuită să strige zi şi noapte „Vas-y Vasco!“ (Hai Vasco — cunoscuta echipă de fotbal Vasco de Gama), ceea ce-l deranjează foarte mult pe Garrincha, aprig adversar al echipei Vasco.

DUPĂ accidentul suferit în cadrul turneului final al campionatului mondial de fotbal, Pele şi-a refăcut intrarea cu prilejul primei întîlniri susţinută de echipa sa, F.C. Santos, cu Penarol, în finala „Cupei Campionilor Americii de Sud“. El s-a mişcat cu destulă uşurinţă cu toate că în ultima vreme s-a îngrăşat cu trei kilograme.

DUPĂ ce a antrenat timp de 16 ani echipa naţională a Angliei, Walter Winterbotom va fi nevoit să-şi dea demisia. Campania de presă purtată împotriva lui în urma eşecurilor suferite la campionatul mondial din Chile a determinat federaţia engleză să pună problema găsirii unui nou antrenor. Presa engleză scrie că trei inşi candidează cu şanse mari la acest post: Joe Mercer (Arsenal), Alf Ramsay (antrenorul echipei campioane Ispwich Town) şi Bill Nicholsson (Tottenham).

NEPUTÎND să achiziţioneze fotbalişti sudamericani, racolerii italieni îşi îndreaptă din nou privirile către echipele din Turcia şi Grecia. Mantova, al cărui antrenor este acum Hidegkuti, se interesează de turcii Suat şi Seref, în timp ce Lanerossi Vicenza intenţionează să-l cumpere pe George Sidenis, interul dreapta al echipei Olimpiakos Pireu.

GROSICS, SANDOR şi BOZSIK vor conduce şcolile speciale de fotbal care vor fi create în R.P. Ungară pentru tinerii începînd de la vîrsta de 10 ani. Tot ei se vor ocupa şi de pregătirea echipei olimpice, care se va produce chiar în toamna acestui an sub numele de echipa Ungaria B.

ZIARUL „Naroden Sport“ care a criticat foarte sever comportarea echipei bulgare în campionatul mondial şi pe antrenorul Ciakîrov, propune o serie de măsuri pentru remedierea lipsurilor existente. Printre altele se sugerează ideea unei divizii naţionale cu 16 echipe în loc de 14 şi două serii de categoria B de cîte 18 echipe.

AMARO VIANA, antrenorul echipei F.C. America din Rio de Janeiro va conduce în actualul sezon echipa Juventus din Torino. Amaro este succesorul lui Boniperti care a devenit unul din vicepreşedinţii clubului italian. Şi fiindcă sîntem la capitolul antrenori să amintim că Arsenal Londra are ca manager pe Billy Wright, iar Real Madrid îl solicită pe Aimore Moreira, antrenorul echipei Braziliei.

Al şaptelea...

Boxul profesionist a făcut săptămîna trecută o nouă victimă. În primul său meci susţinut la profesionism Sonny Numez, în vîrstă de 22 de ani a fost făcut K.O. în rundul IV de către Rodrigo Contreras. Pînă în acest moment lupta a fost egală. În rundul IV Rodrigo a plasat o dreaptă fulgerătoare la figură, aruncîndu-l la podea pe Numez. Acesta s-a ridicat imediat, dar în aceeaşi clipă s-a prăbuşit în braţele antrenorului său care a sărit în ring. Numez a fost transportat la spital în stare foarte gravă. El a fost operat dar a încetat din viaţă în urma unei hemoragii cerebrale.

Aşa s-a încheiat cariera de boxeur profesionist a tînărului Numez. El este al şaptelea boxeur mort numai în acest an pe ringurile din occident. După cum consemnează un redactor al revistei „Ring Magazine“ ,cu moartea lui Sonny Numez numărul boxeurilor profesionişti care au decedat pe ring din 1900 pînă în prezent se cifrează la 450.

MODA PENTRU SEZONUL DE TOAMNĂ-IARNĂ

Afară e o căldură toridă, dar creatorii din fabricile textile (țesătorii, confecții) pregătesc îmbrăcămintea destinată pentru perioada celor două anotimpuri aducătoare de ploi, gheață și zăpadă.

În colecția fabricilor de lînă predomină țesăturile fantezi.

Stofele de rochii au o grosime moderată, dînd posibilitate interpretării liniei lejere; unele din aceste stofe sînt imprimate iar la fabricarea lor a început folosirea fibrelor sintetice. În general culorile sînt palide și arse, înviorate prin combinații cu culori luminoase în țesătură sau accesorii. Foarte moderne sînt culorile clasice gri, bej, negru, alb, ca și galbenul ars în toate nuanțele pînă la maro, olivul și diferite nuanțe ale culorii bleu.

În comparație cu anii trecuți, linia confecțiilor nu mai este atît de amplă, se apropie mai mult de corp, fără a-și pierde lejeritatea. La mantouri se folosește linia evazată. Pentru femeile mai pline, linia mantoului este dreaptă, clasică, cu umărul rotunjit, cu decolteul răscroit la baza gîtului, sau cu guler și revere.

Taioarele fantezii au jachete mai scurte, fuste drepte cu lejeritate sau evazate, simple sau cu cute presate sau în clini. De asemenea, sînt recomandate și taioarele cu linie clasică, cu jaheta modelată pe corp.

La mantouri și taioare căpușelile și garniturile din blană naturală sau artificială sînt foarte frecvente.

Al. MIHAELA

SFATURI COSMETICE

Dorind să apreciem vîrsta unei femei care se prezintă foarte îngrijită și nu-și trădează vîrsta, vom reuși să ghicim realitatea după mîini. Într-adevăr multe persoane acordă o atenție deosebită obrazului și neglijează cu desăvîrșire îngrijirea mîinilor. Acest lucru nu este permis mai ales cînd atribuțiile zilnice ne obligă fie să lucrăm cu diverse substanțe toxice, fie să îndeplinim o serie de treburi gospodărești. Astfel dacă sîntem obligate să lucrăm cu grăsimi, vom spăla mîinile cu săpun și apă în care am dizolvat o linguriță de bicarbonat. Dacă cantitatea de grăsime este prea mare va fi necesar să le degresăm în prealabil cu benzină. În cazul în care lucrăm cu substanțe alcaline, sodă etc, este necesar ca înainte de începerea lucrului să ne ungem mîinile cu vaselină, dar după terminarea serviciului să ne spălăm bine mîinile cu o soluție de acid boric sau cu oțet. Acest lucru este valabil și pentru persoanele care în îndeletnicirile casnice ca spălatul rufelor, spălatul vaselor, țin mîinile în apă cu sodă etc.

Dacă din diverse motive, mîinile se înegresc, se pătează sau se aspresc, este necesar să le spălăm bine cu apă și săpun frecîndu-ne cu o perie aspră, după care le vom unge cu o soluție de glicerină amestecată în părți egale cu apă oxigenată, fie cu zeamă de lămîie.

Foarte recomandată pentru îngrijirea mîinilor este următoarea cremă pe care ne-o putem prepara singure în felul următor: topim într-un vas smălțuit 20 g stearină, în alt vas încălzim pînă la fierbere 140 g apă amestecată cu 30 glicerină. În momentul în care începe să fiarbă luăm de pe foc, adăugăm 8 g amoniac lichid și turnăm în porțiuni mici peste stearină. Pentru amestecat folosim o lingură de lemn. Parfumăm după dorință. Dacă negreala din jurul unghiilor nu dispare putem folosi o soluție de sare de lămîie cu care frecăm bine porțiunea respectivă.

Tot în scopul îngrijirii mîinilor se poate folosi glicerolatul de amidon pe care îl putem procura de la farmacie. Dacă dorim să obținem albirea mîinilor vom adăuga la 100 g glicerolat 10 g oxid de zinc și 10 g tinctură benzoe.

Multe persoane în timpul verii se plîng de neajunsul că mîinile le transpiră în mod exagerat. Pentru a înlătura acest neajuns le vom loționa zilnic cu o soluție conținînd 10 g formol și 80 g apă, în care se poate adăuga și 1 g mentol.

De asemenea mîinile vor fi pudrate cu un amestec de oxid de zinc, licopodiu, talc și acid boric în părți egale. O atenție deosebită trebuie acordată și unghiilor care vor fi tăiate și curățate zilnic nimic nefiind mai dizgrațios decît unghiile necurățate. Dacă unghiile sînt friabile le vom introduce zilnic timp de 5 minute în untdelemn călduț sau le vom unge cu o soluție de alaun 1—2%.

Anca BOGDAN

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

Clorbă de salată bătută cu smîntînă; sarmale cu orez, fructe.

— Salată de sezon; mîncare de țelină cu carne; tartă cu fructe.

— Conopidă cu sos alb; friptură cu cartofi prăjiți—salată; compot de renglode.

— Colțunași cu brînză de vaci; mîncare de fasolică; spumă de fructe.

— Mîncare rece de măsline; chiftele cu salată, fructe.

— Supă cu găluști; rasol cu sos picant—salată; plăcintă cu mere.

— Platou cu salată variată; găină umplută cu orez—salată de roșii; omletă de sezon.

UN MENIU DE DUMINICĂ

PLATOUL CU SALATĂ

Pe un platou rotund, de preferință de culoare închisă pentru a scoate în evidență coloritul legumelor, veți aranja foi frumoase de salată sau varză pe care puneți: morcovi cruzi rași, pe alta bucățele de praz fiert și ținut puțin în oțet, pe alta mazăre sote, pe alta varză albă tocată mărunt și frecată cu sare și oțet, sfeclă crudă rasă, cîteva felii subțiri de țelină crudă. La mijlocul platoului se așează o conopidă care a fost fiartă în apă cu sare. Peste toate aceste legume se varsă o maionează picantă. Separat se mai servește maioneză și în sosieră pentru cine dorește în plus. Pe deasupra tocăm puțină verdeață.

OMLETĂ DE SEZON

Cantități pentru 4-5 persoane: fructe de sezon aproximativ 500 g., 50-100 g. zahăr (depinde de fructa care se întrebuințează), 1 pahar de rom, 3 ouă întregi, o lingură cu vîrf de făină, 75 g zahăr pudră, 40 g. unt pentru prăjitul omletei. Pentru flambat o jumătate pahar de rom, o linguriță de zahăr.

Fructele care le preferăm: fragi, smeură, vișine, caise, renglode, mere etc. Se curăță fructele și se spală, se taie apoi în bucățele mici, cu 3-4 ore înainte de a fi preparate. Peste ele turnăm zahărul tos și romul. Le lăsăm la macerat. Între timp frecăm gălbenușurile cu 75 g. zahăr pînă se face spumă. După aceia adăugăm făina și la sfîrșit cele 3 albușuri bătute spumă. Într-o tigaie destul de mare topim untul peste care turnăm omleta. Se prăjește la un foc potrivit 7-8 minute. Nu trebuie să fie complet gata. Se răstoarnă apoi pe o farfurie. Fructele, care au macerat le scurgem bine de zeama care au lăsat-o și le punem în omletă. Rulăm apoi omleta, o punem într-un vas rezistent la foc și o băgăm în cuptor 10-15 minute. Înainte de a o introduce în cuptor turnăm siropul de la fructe peste ea. În momentul cînd o servim la masă turnăm romul pe deasupra și îi dăm foc.

PRACTIC

Protejarea mașinii de spălat rufe

Recent, am dat cîteva sfaturi cu privire la protejarea mașinilor de spălat rufe. Articolul în cauză se referă la toate mașinile de spălat rufe în ceea ce privește deranjamentele, măsuri ce trebuie luate pentru a înlătura deranjamentele și executarea operației de ungere a lagărului paletei. Scoaterea capacelor mașinii pentru a se ajunge la lagărul paletei diferă însă de la mașină la mașină.

În articolul respectiv s-a descris scoaterea capacului mașinii de spălat rufe fabricată de „Electrobobinaj" București (pătrată). În continuare, vom arăta cum se îndepărtează capacul la mașina de spălat „Alba" Lux. Ungerea lagărului paletei și a centrifugei se face prin îndepărtarea capacului din spate al mașinii. Pentru îndepărtare se scot afară cu ajutorul unei șurubelnițe, cele 3 șuruburi din partea superioară a capacului. După aceea, capacul se ridică puțin în sus cu ambele mîini pentru a ieși din locașul de fixare, după care se lasă în jos. De reținut: prin capac trece cordonul electric prin care se leagă mașina la rețeaua electrică care trebuie ferit să nu se deterioreze. O atenție deosebită trebuie acordată la turnarea vaselinei sau uleiului în orificiile lagărelor pentru a nu cădea sau prelinge pe suprafețele de antrenare ale roților de cauciuc sau pe curelele trapezoidale. În cazul că s-a produs acest lucru petele de vaselină sau ulei se șterg cu grijă cu o cîrpă înmuiată în alcool. sau chiar cu o cîrpă uscată. Așezarea capacului la loc se face prin potrivirea mai întîi a celor două ghiare ale capacului în locașurile respective (fără a se îndepărta garniturile de cauciuc), apoi se apasă ușor cu mîna pe partea superioară a capacului iar cu cealaltă mînă se introduce unul cîte unul șuruburile de fixare și se strîng pînă la refuz cu șurubelnița.

La mașinile rotunde de spălat de fabricație românească (Carpați, Păltiniș sau Tehnometal), pentru ungere este suficient culcarea pe o parte a mașinii sau mai comod întoarcerea mașinii complet cu bazinul în jos și însurubarea capacului gresorului pentru vaselină. De fiecare dată cînd se execută ungerea se verifică mai întîi dacă în capacul gresorului (se scoate afară capacul gresorului) mai există vaselină, în caz contrar se umple din nou capacul cu vaselină și se înșurubează de capac astfel ca vaselina să pătrundă în lagăr. O dată cu înșurubarea capacului se rotește și de roata de antrenare a paletei. Se recomandă ca după fiecare an de funcționare să se curețe locașul de ungere. Pentru curățirea lui este bine să vă adresați unui specialist.

Stelian BUCUR

Două șorțuri practice ce pot fi făcute din diverse fuste rămase scurte sau strîmte. Ele pot fi garnisite de asemenea cu șiret în colțișori. Mai puteți face diverse aplicații dînd un aspect proaspăt șorțului dv.

IPOHONDRIA

De zeci și zeci de ori am scris în rubrica noastră că la primele semne de boală trebuie să te prezinți medicului. Nici acum nu vrem să ne dezicem. Dar nu se poate să nu spunem cîteva cuvinte despre cei care se analizează permanent pe ei înșiși, în chip bolnăvicios, despre cei care trăiesc o permanentă panică în legătură cu starea sănătății lor.

Să știți că numărul acestora nu este mic și să nu credeți că provine din rîndul celor prudenți, ci mai curînd din rîndul celor care nu au încredere în știință. Este greu să trăiești cu asemenea oameni, care-și otrăvesc propria existență și în același timp împovărează și pe cei din jur.

Departe de noi intenția să afirmăm că ipohondria nu este o boală. Dimpotrivă, este o boală grea și neplăcută. De cele mai multe ori la bază stă un sistem nervos slab, o receptivitate crescută a organismului. Această lipsă de echilibru a sistemului nervos face ca un organ sau altul să se resimtă și cel în cauză deși nu are nimic organic, să se simtă bolnav. În asemenea momente intervine compătimirea celor din jur, un regim sever și omul nostru se „scufundă" în boală, începe să se gîndească numai la ea, să fie obsedat. Începe pelegrinajul la medici, cei care nu confirmă boala sînt declarați fără experiență, neatenți și omul nostru umblă pînă ce găsește un medic care „confirmă totul". Între timp s-a interesat de simptomele bolilor grave, de cancer, infarct etc., a citit cărți de medicină, descoperind pe el însuși semnele descrise. Întîlnirea cu un bolnav grav adevărat se transformă uneori într-o catastrofă. O răspundere deosebită în asemenea situații revine și medicului. Adese ori un cuvînt aruncat la întîmplare, declanșează la asemenea oameni slabi adevărate drame. Marele Cehov intenționa să scrie despre un asemenea caz. În carnetele sale de note găsim schițată o asemenea povestire. Este vorba de un om care mergînd la doctor, acesta îi spune că s-ar putea să aibă inima mai slabă. Eroul își schimbă brusc modul de viață, ia medicamente, vorbește numai despre boala lui și tot orașul știe că este cardiac. Nu se căsătorește, renunță la spectacole, nu bea, umblă încet, abia respiră. După 11 ani este examinat de un profesor care stabilește că inima este perfect sănătoasă. Omul însă nu mai poate reveni la o viață normală, umblă mai departe încet, se culcă devreme și dacă nu vorbește despre boala lui se plictisește. Scriitorul-medic Cehov, chiar în cele cîteva rînduri notate a dat o caracterizare plastică acestui „om în cutie", a cărui limitată lume spirituală s-a concentrat numai asupra senzațiilor bolii sale imaginare.

ma gazin me di cal

Ipohondria trebuie combătută chiar de la început, ea împiedică pe om să ducă o viață normală, să muncească, îi micșorează posibilitățile creatoare. În această luptă educația are un mare rol, ca și mediul social, călirea organismului, alternarea muncii intelectuale cu cea fizică, cu cultura fizică, antrenarea omului în cercul larg al intereselor sociale, la viața și munca în colectiv. Iată elemente capabile să reorganizeze personalitatea și să pună la adăpost de nevroză, de ipohondrie.

În toate acestea are un mare rol voința, năzuința spre realizarea unui scop.

A duce lupta împotriva bolii nu înseamnă numai să respecți prescripțiile medicale. Vioiciunea, încrederea în puterea științei, optimismul, dorința de însănătoșire, iată cei mai buni ajutori ai medicului în această luptă.

Aceste rînduri nu au fost scrise pentru a sfătui pe cineva să nu se prezinte medicului la primele semne de boală. Ci pentru a avea încredere în medic.

Dr. E. ALBU

Techirghiol la... București

Vă asigurăm că nu este o glumă... Într-adevăr, de cum începe căldurile la București, Techirghiolul își trimite unul din cei mai cunoscuți factori naturali ai săi de cură — nenumitul nămol — pe malul lacului Băneasa, la Ambulatoriul de fizioterapie. Aceasta se întîmplă de vreo 5 ani încoace, cu regularitate de la începutul lui iunie și pînă departe spre sfîrșitul lunii septembrie.

Nămolul, recoltat după toate regulile din fundul lacului Techirghiol, este imediat încărcat într-o cisternă specială de 15 tone care ia repede drumul spre București, oprindu-se pe o linie a gării Băneasa, exact în spatele Ambulatoriului de fizioterapie. Descărcarea se face într-un rezervor imens de 50—60 de tone, cu pereții emailați pentru a oferi nămolului de Techirghiol cele mai bune condiții de păstrare intactă a valoroaselor sale proprietăți terapeutice. Astfel de transporturi se fac în sezonul de vîrf la fiecare 10—15 zile.

Suferinzii de reumatism cronic, mialgii, lombago, sciatică, ca și bolnavele de afecțiuni ginecologice cronice, precum și cei ce prezintă adenopatii, stări de debilitate, hipotiroidism etc., în cazurile în care nu se duc în stațiuni balneo-climaterice pentru efectuarea tratamentelor pot urma, la indicația medicului, tratamente cu nămol la Ambulatoriul de la Băneasa.

La această unitate sanitară, de altfel unică în genul ei, există două plaje separate — pentru bărbați și femei. Aplicarea nămolului se face prin ungeri generale sau parțiale, la fel ca în stațiunile cu lacuri ce folosesc nămolul în scop terapeutic — după care se stă la soare pînă se usucă nămolul pe corp. Apoi se efectuează un duș călduț pentru spălare. Băile de soare se fac pe o plajă de nisip, special amenajată pe malul lacului. În lac însă nu se poate intra, fiindcă oricît pare de caldă apa lacului, aceasta ar contraveni principiilor de aplicare a nămoloterapiei în condițiile existente.

După efectuarea fiecărei ședințe de tratament, cei veniți la cură au la dispoziție saloane cu paturi pentru odihnă, bibliotecă, parc, ape minerale îmbuteliate.

Ambulatoriul de la Băneasa, unde se poate ajunge destul de repede cu autobuze și troleibuze, fiind situat chiar lîngă podul Băneasa de pe șoseaua București-Ploiești, poate deservi zilnic în bune condițiuni cîteva sute de persoane. Planificarea „vilegiaturiștilor" este făcută pe serii, pentru evitarea aglomerației.

Ceea ce ridică valoarea acestei unități sanitare, care e accesibilă oricărui suferind, este faptul că tratamentele se execută numai după prescripția medicală și sub control medical, ambulatoriul avînd personal medico-sanitar de specialitate.

Dr. I. LEGIC

Medicul vă sfătuiește

POPESCU ȘTEFAN — Mediaș: Zahărul trebuie să se găsească normal în sînge 1 g. la mie. O asemenea concentrație a. sigură o activitate normală a mușchilor, a creierului etc. Organismul sănătos menține permanent această proporție, așa că nu există o legătură între consumul mai mare de zahăr și creșterea capacității de judecată a omului.

G. E. — **Salonta:** Se poate totuși încerca cîte ceva. De pildă, fricționați zilnic părțile interesate cu o pomadă care să conțină foliculină 100.000 U vaselină și lanolină cîte 50 g. În același timp se ia Hipofizan și Ovarii — cîte 4 tablete pe zi. După 5—6 luni de tratament se poate vedea dacă se obține rezultate.

POP I. POPESCU — **Cluj:** Trebuie să precizăm că nu este vorba de nici o boală în cazul dv. Principalul e să fiți conștient de aceasta și să treceți la o viață ordonată.

RADU VIOREL — **Pl. tești:** Sînteți pe o cale foarte bună. Perseverînd, toate neplăcerile vor dispare. Nu trebuie să faceți nimic altceva.

EUSEBIU — **Tg. Ocna:** Totul va putea reintra în normal dacă vă veți adresa unui medic neurolog și vă veți organiza o viață foarte ordonată.

CURIERUL NOSTRU

AIDA. — Ceea ce vreți să faceți dv. acum este curată copilărie, ca să nu spunem mai mult. În fapt este vorba de o perioadă de trei luni. La sfîrșitul acestei perioade veți fi fiecare cu diploma, rodul muncii de atîția ani, în buzunar. După cum vi s-a spus, există acordul de principiu precum și condițiile concrete ca să lucrați în aceeași comună. Credem că atîta răbdare se mai poate avea, chiar și la vîrsta dv. Părinții dv. au mai multă experiență în viață. Ascultați-i pe ei.

PETRU I. — Ne pare foarte rău dar nu avem ce să vă răspundem. Prima dv. scrisoare am primit-o acum două săptămîni, dar în aceasta nu ne-ați scris despre ce anume este vorba. Din motive bine întemeiate, care le-am mai explicat la această rubrică și care desigur le presupuneți și dv., nu vă putem da nici o relație în legătură cu răspunsul dat respectivei cititoare.

I. C. N. — Constanța. Părerea noastră este să nu vă grăbiți. Înțelegem cît de mult vă interesează acest lucru, dar nu înțelegem că trebuie făcut în grabă, la prima ocazie, numai pentru a fi făcut. N-ar fi păcat să regretați mai tîrziu că v-ați încurcat în mod inutil? Dispuneți de prea puține elemente pentru a ajunge acum la concluzia cea mai bună. S-ar putea să fie bine pînă în cele din urmă, dar nu puteți porni pe un astfel de drum fără nici un fel de garanții, ci doar pe simple impresii.

T. T. — Oradea. Într-adevăr, cel mai ușor este să procedați așa cum ne scrieți dv. Dacă vă gîndiți însă mai bine, lăsînd la o parte unele prejudecăți ce nu-și au rostul, puteți ajunge la concluzia că faptele nu sînt chiar așa de grave. Sînt desigur incidente neplăcute, dar care se pot aplana și evita definitiv cînd există înțelegere și bunăvoință. Ambițiile personale de moment nu pot și nu trebuie să determine astfel de hotărîri. Este nejust să afirmați că nu este demn din partea dv. să faceți primul pas spre îndreptarea situației. În fapt nu sînteți mai puțin vinovat. Dacă analizăm mai adînc, vedem că dv. ați fost acela care a dat o importanță prea mare, le-a ridicat la rang de problemă, acele lucruri mărunte care uneori sînt inevitabile. Sperăm că ne veți înțelege just și că veți gîndi și acționa așa cum e bine și nu așa cum intenționați acum.

Consumați din abundență legume și fructe ...dar spălați-le bine!

Un ardei gras, cărnos, o pară galbenă și zemoasă și atîtea alte fructe sau legume proaspete, ne îmbie uneori să mușcăm din ele de îndată ce le-am cumpărat, chiar în drum spre casă. Și totuși, dacă am proceda astfel — fără a le spăla bine în prealabil — această „mică" imprudență ar putea de multe ori să fie scump plătită.

Să ne gîndim, bunăoară, la ce se întîmplă cu fructele de cînd mai stau încă în pom și pînă ajung la îndemîna consumatorului. Nici sus, pe ramuri, fructele nu sînt scutite de praf și de vizitele muștelor. Legumele și zarzavaturile pot fi și ele mînjite cu microbi și ouă de viermi intestinali, care se găsesc din abundență în apele curgătoare sau în lacurile utilizate la irigarea culturilor de grădinărie. Dar cînd aceste produse sînt culese, ambalate, transportate, depozitate sau expuse? Cît drum parcurg și prin cîte locuri și mîini trec... În tot acest răstimp, sumedenie de microbi, virusuri și ouă de viermi intestinali pot fi depuse pe ele, datorită în primul rînd celor doi mari dușmani ai sănătății: musca și praful.

Sîntem încredințați că majoritatea cititorilor noștri știu că într-un fir de praf sau pe aripile și picioruțele muștelor sînt un număr foarte mare de microbi și virusuri, capabili să producă numeroase îmbolnăviri cum sînt hepatita epidemică, dizenteria, toxiinfecțiile alimentare, poliomielita, febra tifoidă și altele. De asemenea, sîntem siguri că mulți au cunoștință și despre faptul că prin intermediul prafului și al muștelor, alimentele și în special fructele, pot fi contaminate cu ouă de viermi intestinali, care ajunse în organism odată cu hrana dau naștere limbricilor, oxiurilor, teniilor sau altor viermi paraziți. Dar mai știm că mai există și unii care, deși cunosc foarte bine aceste noțiuni, le desconsideră, crezînd că pentru dînșii microbii fac excepții și îi iau cruță. Uneori se mai întîmplă și așa. Dar alteori acestora le va fi dat să facă o tristă experiență contrarie, atunci cînd nesocotesc unele reguli elementare de igienă.

Fructele și legumele proaspete, pe care le așteptăm cu atîta nerăbdare, trebuie introduse cît mai mult în alimentație pentru necontestata lor valoare nutritivă, pentru marea lor bogăție în vitamine dătătoare de sănătate. Dar să ținem seama și de anumite norme de igienă. Să se renunțe, de pildă, la obicelui pe care îl au unii de a gusta în piețe unele fructe, pentru a le constata calitatea înainte de cumpărare. De asemenea se va renunța și la plăcerea de a mînca în drum spre casă cîte o fructă din cele tîrguite. Fructele nu trebuie consumate decît bine spălate în cîteva ape, de preferință într-o strecurătoare la apa curentă a robinetului. La fel și roșiile, ardeii, salata verde, ridichiile, mărarul și celelalte verdețuri care se consumă crude. Pentru spălarea acestora nu se va folosi niciodată apa rîurilor sau lacurilor, ori cît ni s-ar părea de limpede și curată, căci se știe că în asiluri de ape ajung deseori scursorile canalelor și latrinelor. Nu se va utiliza în acest scop nici apa de la conductele industriale, fiindcă nu prezintă întotdeauna garanții de sterilizare, și nici apa din fîntînile insalubre.

Înainte de a fi aduși la masă sau puși în răcitoare, pepenii vor fi bine spălați, spre a preîntîmpina murdărirea tăvilor și farfuriilor cu microbi sau ouă de viermi intestinali care se pot afla pe coaja lor. Spălarea atentă a strugurilor este de asemenea obligatorie, atît pentru îndepărtarea microorganismelor de pe boabe cît și pentru înlăturarea substanțelor rămase pe aceste fructe la stropirea viilor.

Legumele, fructele și verdețurile pentru a nu se altera, se vor păstra în locuri răcoroase, bine aerisite, fără mucegai, la adăpost de praf, muște, gîndaci, rozătoare și animale domestice. Aceste măsuri de igienă, împreună cu spălarea atentă sînt de o deosebită eficacitate în lupta contra bolilor în general și în special a celor din sezonul cald, cum sînt gastroenteritele din lunile de vară și toamnă, toxiinfecțiile alimentare, dizenteria, hepatita epidemică, febra tifoidă.

Dr. I. LEONESCU

Cele mai simple...

...rochițe capătă un aspect particular printr-o bordură, făcută în culori potrivite, brodată jur împrejur, la guler sau chiar și la mîneci. Modelul nostru este simplu și ușor de lucrat.

PĂRINȚI ȘI COPII

„Talentul" lui Andrei

Am vizitat cîndva un studio de film. Îmi amintesc cît de anostă mi s-a părut o scenă pe care regizorul filmului dorea s-o revadă, scenă mută însă, întrucît nu se aranjase sonorizarea. Personajele gesticulau, mișcau din buze, iar tu, spectator inopinat, te căzneai să ghicești cam despre ce este vorba. Filmul acela nu putea fi conceput fără sonor și nici un spectator nu l-ar fi agreat altfel.

Tot așa cum nu poți concepe prezența lui Andrei fără ...sonor. Căci Andrei nu e un copil obișnuit. Nu vădește încă, e drept, veleități de cîntăreț, dar nu se poate ști cum va evolua în viitor. Așadar, Andrei posedă o mare calitate: are vocea de o sonoritate bună să fie încercată într-o imensă sală de concerte, în vîrful munților sau chiar într-un loc pustiu. Posedă o gamă de note uimitoare, de la stridență la răgușeală, de la notele subțiri ale sopranei la timbrul grav al basului. Auzind-o, poți sări în sus de spaimă sau îți poți astupa urechile cu vată, poți alege între a deschide radioul la maximum, — chiar spre disperarea vecinilor — sau a pleca urgent de acasă. Dacă ai avea curiozitatea să-i înregistrezi sunetele vocii sale „melodioase" ai putea încropi un concert de o originalitate nemaiîntîlnită!

De obicei, pe Andrei începi să-l auzi dimineața. Sunetele sînt distincte mai ales vara cînd, vai, nu poți sta cu ferestrele închise. Debutul e marcat de cîteva țipete adresate, probabil, altor copii ce-i sînt tovarăși de joacă. O mică pauză în care răsufli ușurat că nu-i mai auzi glăsciorul e urmată de o adevărată cascadă de sunete. Andrei scoate cîteva note care se repetă cu o insistență zdrobitoare. Se pare că încearcă să imite zgomotul unui camion care cară nisip. Altfel nu-ți poți explica scrîșnetele ce imită, probabil, zgomotul făcut de roțile care calcă pe nisipul răspîndit pe drum din pricina unor zguduituri mai puternice.

După vreun ceas, plictisit de joacă cu camionul, trece la vaporaș. Oh, dac-ar putea marea să-i audă vocea care urcă în triluri joase din curte pînă la ultimul etaj al blocului! Și-ar opri probabil mișcarea lină a valurilor, iar vapoarele ar încremeni de admirație sau i-ar răspunde cu toată puterea sirenelor... Cînd jocul îi dăruiește plăceri deosebite, poți distinge o împerechere de sunete scoase din străfundul gîtlejului, ce a devenit parcă, în atare împrejurare, o mandolină ale cărei corzi învechite nu mai pot răspunde la atingere decît cu niște note false. Dar cu vaporașul nu s-a terminat joaca.

De cînd locuiesc în același bloc cu Andrei am învățat care sînt strigătele lui pentru joaca cu tramvaiul, cu ursul, cu furtunul, joaca de-a v-ați ascunselea, de-a crocodilul la mare, de-a păpușa mecanică, de-a mingea sau de-a prinselea. Că strigătele se mai aseamănă între ele, se mai poate trece cu vederea. Andrei n-are decît șase ani. Că el reușește să acopere vocea celorlalți copii, asta e o dovadă ce glas puternic are. Că el își încearcă vocea neobosit și în orele cînd alții doresc să se odihnească, e semn de perseverență și de constanță în obligația de a exersa zilnic, mai multe ceasuri în șir. Întocmai ca un mare cîntăreț.

Dar că la toate acestea părinții lui se extaziază ascultînd imperturbabili sonorul prea iubitului lor fiu, e de neînțeles. Vecinii s-au tot gîndit și negăsind altă cale de a-i convinge să mai potolească zelul sonor al băiatului au hotărît să întocmească, toți laolaltă, o scrisoare ce cuprinde următoarele propuneri:

a) — dat fiind marele talent ce se vădește de pe acum la micul Andrei, părinții lui să-și cumpere de urgență un magnetofon pentru a-i imprima cu mare grijă vocea în diferitele ipostaze în care se manifestă;

b) — să facă mai multe benzi de acest fel pe care să le împartă la vecinii care au și ei magnetofon, pentru a nu simți cumva lipsa vocii lui Andrei în timpul plecării lui în vacanță cu părinții;

c) — în sfîrșit, fiindcă vocea rară a lui Andrei se împletește cu talentul lui de a imita diverse sunete, părinții să-l recomande lui Mircea Crișan. Cine știe, poate... În acest caz vecinii și-ar exprima bucuria de a fi fost promotorii acestei idei...

Lia MĂNESCU

DIN MATERIAL IMPRIMAT

Aceste rochițe sînt confecționate din mătase naturală, vegetală sau nylon.

1. Rochie cu talie alungită, al cărei corsaj fronsat se termină cu o fundă.

2. O rochie croită pe bie al cărei umeri sînt fronsați, cu bluzeul marcat printr-un cordon inoclat. Fusta este ușor încrețită.

3. Această rochie cu talie lungă, a cărei bluză chimono se termină în talie printr-un drapaj marcat de o fundă. De sub această fundă, la fustă, pornește un drapaj la fel cu corsajul a trei pliuri.

4. Atît plastronul cît și fusta acestei rochii sînt plisate mărunt. Corsajul se termină mai jos de talie, bluzat, printr-un cordon strîns.

5. La această rochie, linia penselor este prelungită mai jos de talie, unde formează o tăbliță cu colț. Fusta scoate un cordon fronsat care se înoadă pe șoldul drept.

Desene de Vali GHIUȚĂ

REBUS

PE STADIOANE

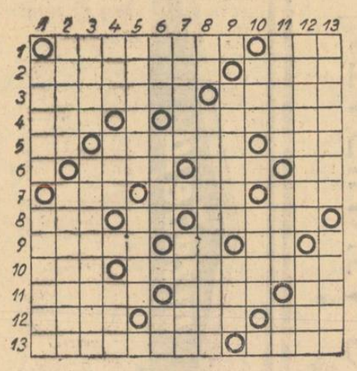

ORIZONTAL: 1) Conducător și reprezentant al unei echipe sportive (pl.) — Factor decisiv în alegerea terenului! 2) Gen de lovire a mingiei folosită în atac sau serviciu, la volei — A trage la poartă sau la coș 3) Compartimentele defensive — Ținut de adversar 4) Apel la... feline — Competiție pe apă 5) Pe el! — Marșul sportivilor, de pildă — La înălțime! 6) Folosit la... încălzire — Razant cu bara — Nouă 7) Sport de masă! — Raportul golurilor — Uneori se încurcă în combinații 8) Se poate desfășura — Șarjă pe extremă — Bătute de toate echipele! 9) Jucător de fotbal, specialist în... ceramică — Polo redus! — La margine de teren 10) Liră... pe 3/4 — Scene... sportive 11) Nimic nu-i scapă! — Țintă pentru tir — În cursă! 12) A trage pe lîngă poartă — Reuniune de box — Scorul 0-0 sau culoarea care începe o partidă de șah 13) Cu spectatori (fem. pl.) — Boxeuri de 90 kg.

VERTICAL: 1) Echipă finalistă a Cupei R.P.R. la fotbal în acest an — Privitoare la... soare 2) Fotbalist foarte tînăr! — Atlet... înarmat 3) Participant la cursele de motociclete! — Sportivi luați pe sus! 4) Pereche — Emil Zatopek, de pildă — Centru înaintaș... în figuri! 5) Țara care a găzduit ultima olimpiadă — Un rezultat meritat 6) Sport la care... mai închizi cîte un ochi — Participantă la campionatul de fotbal al Franței — Egal la centru! 7) Elan la sărituri — A trecut balonul altuia 8) Ține! — Participante „la înălțime" într-o anumită disciplină sportivă 9) Desfășurarea unui meci (pl.) — Campioană mondială la înălțime, în privința... vocii 10) „Capitol" al unui meci de volei sau tenis — Admirat în nocturnă! 11) Înaintași... în vîrstă — Extremă la Știința Timișoara — Careul de... 10! 12) Înaintași — Meciuri egale 13) Sport nautic — Ține la o anumită probă de tir.

Ana MACRI

LA FÎNTÎNĂ

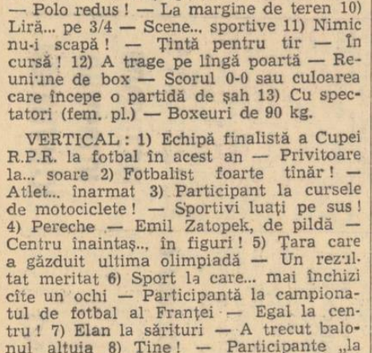

ORIZONTAL: 1) Cișmigiul în care se află fîntîna lui Eminescu — „Fîntîna Blanduziei" de V. Alecsandri (pl.) 2) Orașul ale cărui fîntîni au inspirat lui O. Respighi cunoscutul poem simfonic — Nu-i fîntînă fără ea — Autorul picturii „Femeie cu un vas" 3) Ea și el în „La fîntîna cu cerdac" — Animalul pe care vechii egipteni îl sălădau în fîntîna închinată soarelui — Pronume 4) Georgeta între prieteni — Piatra din care este construită fîntîna „L'acqua felice" din Roma 5) Măsură de capacitate (od) — „Orașul celor 300 de fîntîni", așezat pe Nil — Palton (reg.) 6) Soare — Trăgea odinioară la sacă — Fiica lui Caragea care a înființat teatrul la „Cișmeaua Roșie" 7) Autorul piesei „Fîntîna furmelor" (3 cuv.) 8) L-a inchis într-o fîntînă pe Harap Alb din basmul lui I. Creangă — Nu chiar tot! — Inversunat 9) Brînză dulce — A clăti rufele în albăstreală — Poftește! 10) Gata țesut — A cincisprezecea zi a lunii la romani 11) Nete! — Oglindește viața în imagini frumoase — Le-a fost închinată fîntîna de la poalele Parnasului 12) În fîntînă! „Colo-n vale la fîntînă" — Mihnit 13) Autorul poeziei „Cunosc o hudicioară pe care-i o fîntînă" — Nimfele izvoarelor la grecii antici.

VERTICAL: 1) Autorul picturii „La fîntînă" — N. 2) Poartă „Cofița cu apă rece pe ai săi umeri albi rotunjori" (Alecsandri) — La poalele acestui munte din vechea Grecie se afla fîntîna Castașia 3) Prietenă — Autorul piesei pentru pian „Jocuri de apă la Villa d'Este" 4) Plăci la baie (sing.) — Fruct de brad — Asin! 5) La capac! — Situații 6) Nea! — Pentru apa din fîntînă (pl.) — Apă cîntată de Wagner într-o operă 7) Vindeau apă în trecut — Păstrează apa de fîntîni (pl.) 8) Deosebit — Nume feminin 9) S-a aruncat în valuri împreună cu fiul ei Melicărte — Spre fîntînă — Rea! 10) Udat de apele Bahluiului — Ca apa de fîntînă și izvor (pl.) — Luna florilor 11) M — A scoate — Se oglindește noaptea în fîntînă 12) „Fîntîna Brazilor" din Ardeal — Lucrători de oale — Înconjoară fîntîna 13) Autorul piesei muzicale „Pîriu în fund de grădină" din suita „Impresii din copilărie" — „Fîntîna din Bacciserai" de Asafiev (pl.).

S. BUCURESCU

Poșta rebus

IOAN ROMAN — *Sibiu*: „Capitale" e prea sumar. Pentru celălalt joc, e prea devreme să-l luăm în discuție.

ANDREI TEODORESCU — *București*: Am dori să schimbați încrucișarea de la 8 orizontal și 12 vertical.

ȘTEFAN VIDA — *Satu Mare*: Îl reținem. Va apare în limita spațiului disponibil

I. COSTIN — *Rm. Sărat*: Dovediți îndemînare în încrucișare Trebuie totuși să perseverați pentru a vă putea vedea lucrările publicate.

CIK DAMADIAN

FILE DIN CARNETUL UNUI VÎNĂTOR SUBACVATIC

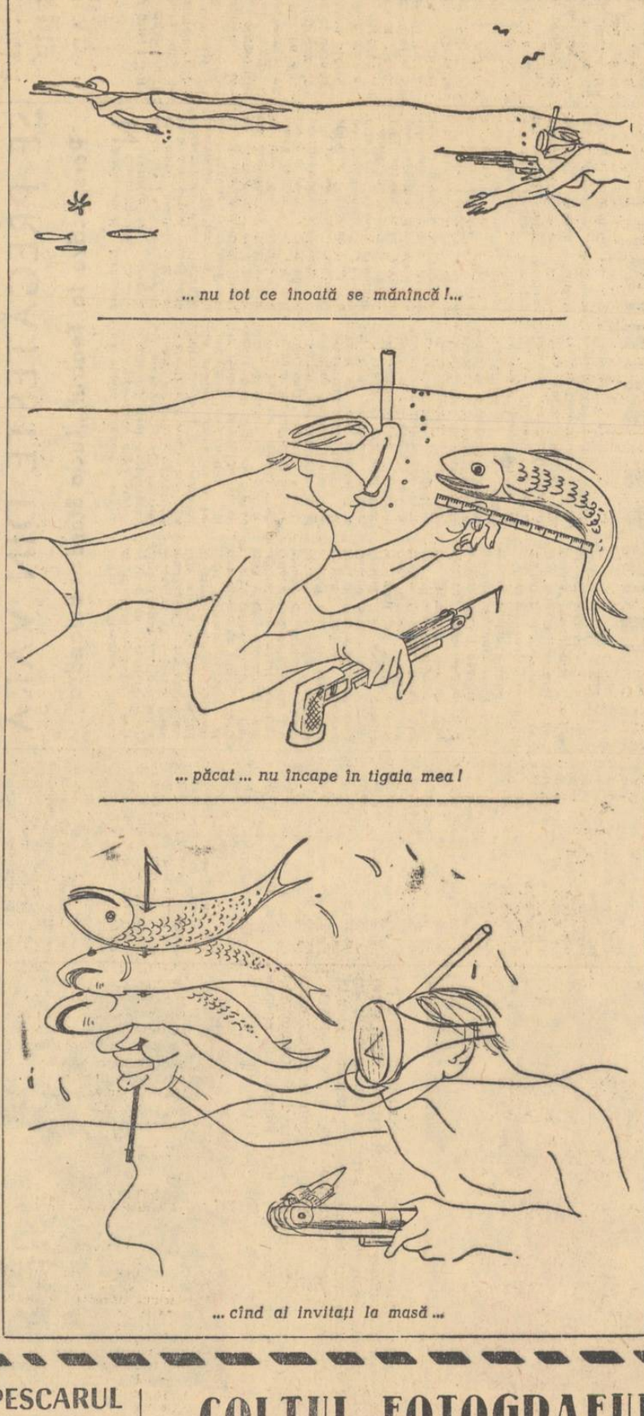

INSTANTANEE DE VARĂ

P. STOENESCU

— Îți spuneam eu că i-am zărit și pe Georgești prin stațiune...

GH. LEAHU

Fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

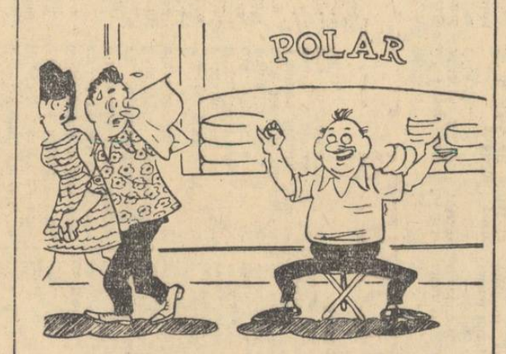

Autosugestie

COLABOREAZĂ CITITORII

Abia a absolvit Conservatorul și vrea să rămînă în București. Cică, dac-o repartizează mai departe de pădurea Băneasa, nu se duce nici moartă
ION C. POPESCU

V. VASILIU

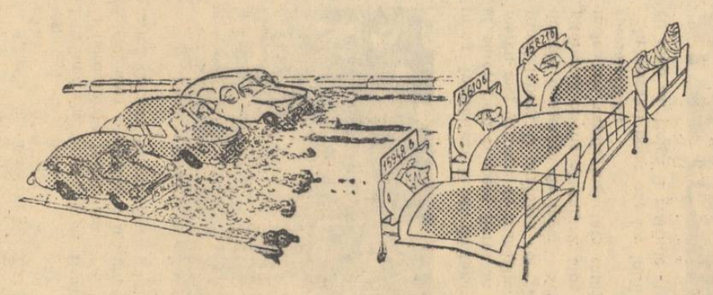

TRIPLA DEPĂȘIRE

— Trei doamne... *...și toți trei!...*

SAH

Noi rezultate din „Cupa Magazin" ediția a III-a

GRUPA 6. D. Codițoiu (Pitești) — Aurelian Jantea (Giurgiu) 0—1.

GRUPA 9. Puiu Răduică (Băilești) — M. Tenenbaum (Buc.) 1—1; Răduică — Mariana Dinescu (Tîrgoviște) 1—0; Răduică — D. Hutter (Buc.) 1—0.

GRUPA 10. Buță Titu (Cătunele) Bunea Petru (Timișoara) 1—0.

GRUPA 13. Hang Eug. (Cluj) — Bodea Mircea (Cîmpulung Mold.) 0—1.

GRUPA 15. Cernea Cristian (Tîrgoviște) — Victor I. Stănică (Buc.) 1—0.

GRUPA 18. Const. Pantea (Buc.) N. Ștefănescu (Buc.) 0—1.

GRUPA 20. S. Trandaf (Berca) — Pamfil Nichițelea (Săvulești) 0—1; Gh. Nila (Ștefești) — P. Nichițelea 0—1; P. Nichițelea — I. Bănică (Buzău) 1—0.

GRUPA 31. Ștefan Mustățea (București — Ioan Vișan (Devesel) 1—0; Petre Popovici (Timișoara) — Aurel Dumitrescu (București) 0—1.

GRUPA 32. Marius Glogojeanu (Brăila) — J. Retzman (Buc.) 1—0.

GRUPA 33. Münster Rainer (Bosca) — Virgil Marghescu (București) 0—1.

Alb:	Negru:
IFRIM PETRE (Onești)	**SZABO EUGEN (Timiș)**

Jucată în cadrul „Cupei Magazin" ediția a III-a

1. e4, e5	8. d:e4, Te8
2. f4, d5	9. e5, Nc5
3. e:d5, e4	10. Dd3, C:d5
4. d3, Cf6	11. Cg5, g6
5. D:e2, Ng4	12. Dg3 ??, C:f4 !!
6. Cf3, Nb4 +	și albul cedează.
7. c3, 0—0	

PARTIDA SPANIOLĂ

Alb: EUGEN SZABO	Negru: CONST. JITARIUC
1. e4, e5	14. Cf1, Tfc8
2. Cf3, Cc6	15 C1e3, Cc4
3 Nb5, a6	16. Nd3, C:e3
4. Na4, Cf6	17. N:e3, d5 ?
5. 0—0, Ne7	18. Tac1, Db 8
6. Tfe1, b5	19. d:e5, d:e4
7. Nb3, d6	20. e:f6, N:f6
8. c3, 0—0	21. N:e4, Td8
9. h3, Ca5	22. Cg5, g6
10. Nc2, c5	23. C:h7!!, R:h7
11. d4, Dc7	24. Dh5 șah și negrul cedează.
12. Cbd2, c:d4	
13. c:d4, Nd7	

O nouă carte: „Tactica jocului de șah"

Se anunță apariția, în curînd, a unei noi cărți de șah românești. Este vorba de lucrarea „Tactica jocului de șah", în curs de apariție în Editura U.C.F.S., lucrare ce se adresează celor dornici să-și îmbunătățească jocul. Bazată pe un bogat material extras din activitatea practică a maeștrilor, cartea analizează și sistematizează într-un mod original și instructiv, combinațiile la tabla de șah oferind cititorului numeroase exemple și exerciții combinate.

Poșta șahului

Th. Munteanu (Bîrlad). Vom ține seama de sugestiile dv. la organizarea viitoarei ediții a „Cupei Magazin".

Mihai Petrescu (București). Mulțumim pentru rezultatele transmise din grupele pe care le arbitrați. Cît privește rugămintea dv. vom căuta să o satisfacem cît de curînd.

Kugel Sigismund (Brad), **I. Stoian** (Năsăud) Am primit rezultatele din grupele arbitrate de dv. — mulțumiri.

Pamfil Nichitelea (Săvulești) Vă rugăm să transmiteți rezultatele partidelor dv. arbitrului grupei.

Gh. D. Mocanu (Valea Ialșului). La ediția a III-a a „Cupei Magazin" de șah prin corespondență nu se mai primesc înscrieri. Ne-ar interesa, firește, știri cu privire la activitatea șahistă din localitatea dv.

Mihai Tănase (Dej), **I. Perieteanu** (Rm. Sărat), **Savu Zaharia** (Cugir), Vedeți răspunsul de mai sus.

Florea Viorel (Roșia Montana). Vom ține seama atît de observațiile cît și de sugestiile dv.

Romeo Nestianu (Medgidia). În legătură cu stampila pentru diagrame de șah vă vom răspunde peste cîtva timp.

Traian Popescu (Hunedoara). În cazul în care un jucător prin corespondență răspunde în aceiași zi la mutarea primită — și acest fapt se confirmă prin data de pe ștampila poștei aplicată pe scrisoarea de răspuns — atunci nu se socotește nici o zi de gîndire.

Probleme premiate la Concursul revistei FIDE 1961

PREMIUL I—II

FRITZ BINDER
(Viena)

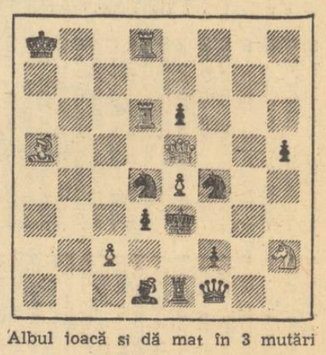

Albul joacă și dă mat în 3 mutări

PREMIUL I—II

ERKKI A. WIRTANEN
(Helsinki)

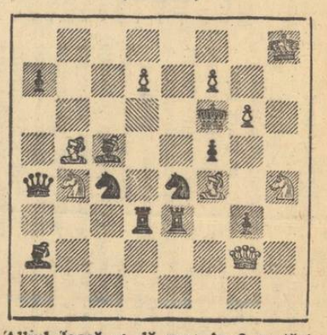

Albul joacă și dă mat în 3 mutări

Soluțiile în numărul viitor

PESCARUL SPORTIV

Unelte ajutătoare

Alături de ustensilele necesare prinderii peștelui, o importanță la fel de mare o au în pescuitul sportiv uneltele accesorii întrebuințate la scoaterea peștelui din apă.

Uneltele accesorii despre care vorbim sînt minciogul și gaia.

Minciogul, întrebuințat mai ales în pescuitul static este format dintr-un mner demontabil lung de aproximativ 2 m. La unul din capetele mînerului se va prinde pe un cerc din sîrmă de oțel galvanizată o plasă în formă de sac, avînd deschiderea egală cu diametrul cercului minciogului. Obișnuit se întrebuințează diametre între 30—40 cm. pentru pești mici și 50—70 cm. pentru pești mari. Adîncimea plasei va fi în funcție de diametru; de regulă ea este cuprinsă între 40—80 cm.

Plasa se confecționează din fir de nylon sau din bumbac impregnat.

A doua unealtă, gaia, nu este altceva decît un cîrlig cu mîner. Cîrligul, foarte bine ascuțit la vîrf, este confecționat din oțel.

Lungimea tijei cîrligului este de 20 cm. Vîrful cîrligului se protejează cu ajutorul unui șurub sau cu un dulap de plută.

Gafa este întrebuințată pentru scoaterea pe mal a apei a peștilor mari (somn, știucă, crap) care nu pot intra datorită dimensiunii în minciog.

În afara acestor unelte, întrebuințate numai pentru scos peștele, la pescuit se mai pleacă cu juvelnic și sac de pescuit.

Juvelnicul este confecționat din plasă de bumbac sau fir de nylon și are rolul de a păstra peștele scos din apă, în stare vie

Sacul de pescuit este întrebuințat pentru transportul peștelui de la malul apei acasă. El este confecționat din pînză de foaie de cort. Are 2 compartimente: două exterioare, în care obișnuit se țin uneltele și două interioare în care se pune peștele. Este recomandabil ca, compartimentele interioare să fie prevăzute cu pungi detașabile din material plastic sacul pentru a fi purtat în mînă sau pe umăr este prevăzut cu o curea ajustabilă.

Obișnuit, pescarii sportivi își confecționează o curea rezistentă în speranța că poate odată și odată va fi și sacul lor plin pînă în vîrf cu pește și ar fi păcat să cedeze cureaua.

M. R.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

IX. PEISAJUL ÎN FOTOGRAFIE

Știți, dacă nu vă întrebați niciodată, cu toată sinceritatea „la urma urmelor, de ce fotografiez?", veți plictisi foarte repede de fotografiere, sau lipsa vădită de progres vă va căsuna multe nepăceri. N-ați pornit-o cu dreptul dacă vă mulțumiți numai cu fotografii tip „amintire" (Ionică la Călimănești), tip „carte poștală" (vedere de pe Cioplea) sau tip „familie" (Sofica la 3 ani) care, ce e drept, într-un fel sau altul, totuși trebuie făcute.

Fotografia este în primul rînd un mijloc de expresie, un mijloc de comunicare între oameni. Ce ar fi dacă ați încerca să răspundeți la întrebarea de mai sus: „fotografiez pentru a împărtăși celor din jurul meu, la cît mai mulți, gîndurile mele, sentimentele, impresiile și constatările mele!".

Începînd cu peisajul încercările acestea de „comunicare", poate că vă va fi mai ușor. Să vă dau doar două exemple: am văzut o fotografie a unui arbore care crescuse lîngă un gard de fier pe postamentul de piatră. Arborele tot crescînd, a împins și a spart postamentul de piatră, barele de fier ale gardului s-au îndoit și s-au amestecat cu coaja lui groasă iar rădăcinile au ridicat asfaltul, desenîndu-și în relief formele lor sinuoase. Fotografia fusese intitulată „Puterea naturii". Am văzut în pădure cum dintr-o buturugă putrezită răsărise mlădița plăpîndă a unui viitor copac. M-am apropiat destul pentru a putea evidenția deosebirile de structură și, făcînd fotografia în contra luminii, transparența vie, luminoasă, a tinerelor frunzulițe a ieșit în contrast izbitor cu opacitatea lemnului mort al buturugii. Am intitulat fotografia „Viața învinge".

Pentru a face fotografie de peisaj bună, trebuie atent studiate elementele care vă vor ajuta să vă exprimați. Mari deziluzii vă vor provoca fotografiile în care apar multe tufișuri, crengi, frunziș, copaci apropiați unul de celălalt. De obicei aceste elemente prea mărunte și încurcate, care ies negre în fotografie și se confundă cu propriile lor umbre, nu sînt „fotogenice", adică, din punct de vedere plastic-fotografic, ele nu dau în fotografie acel desen de forme, umbre și lumini care să satisfacă ochiul, ci rămîn o masă amorfă, fără relief. Sfătuiesc deci pe amator să privească subiectul pe care și-l alege, cu ochii pe jumătate închiși, printre gene. Astfel el își va da mai bine seama de valoarea formelor mari și de repartiția luminii și nu va mai fi indus în eroare de detalii care tot nu vor apare în fotografia gata.

Amatorul trebuie să studieze atent lumina: direcția în primul rînd, calitatea ei (difuză sau contrastă), intensitatea, prezența sau absența luminii reflectate, repartiția, forma și adîncimea umbrelor. Pentru a evita fotografiile lipsite de relief, nu fotografiați cu soarele chiar în spatele vostru. Lumina dintr-o parte este de preferat. Vara pînă la ora 10 a.m. și după ora 16 lumina este mai bună pentru peisaj, decît în timpul prînzului.

Atmosfera fotografiei de peisaj este foarte mult influențată de nori. Citeodată ei pot juca rolul principal în fotografie. Urmăriți-i atent: nu se poate ca vre-un nor prietenos să nu vă ajute și să nu vină exact în locul unde aveți nevoie de el — dacă aveți răbdare. Fără filtru, pe film pancromatic, la expunere exactă, norii sînt vizibili. Cînd vreți ca ei să joace un rol mai important, atunci ei trebuie să fie suprafiltrați, întrebuințînd un filtru galben mai închis, portocaliu sau chiar roșu și subexpunînd cu una sau două diafragme față de timpul normal.

Și vîntul poate deveni un aliat prețios. El schimbă forma copacilor, creează valuri în iarbă, încrețește suprafața lacurilor — dă dinamism, însuflețește peisajul. Citeodată, nu este neapărat necesar să se „înghețe" mișcarea; o oarecare neclaritate de mișcare poate să evidențieze dinamismul.

Cîte n-aș mai avea de spus despre peisaj! (Vă fac o mărturisire: este genul meu preferat). Dar, dimensiunile rigide ale „colțului" mă obligă să mă opresc aci.

Eugen IAROVICI

FILATELIE

Personalități culturale din țara noastră, reprezentate pe mărcile poștale

A fost pusă în circulație o nouă emisiune de mărci poștale dedicate unor personalități de seamă din trecutul cultural și științific al poporului nostru.

Nenumărați filateliști din țara noastră și din toată lumea colecționează mărci poștale cu tema „Oameni de seamă". Acestora, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor le pune la dispoziție, anual, suficiente emisiuni care să le îmbogățească colecția, fie că e vorba de personalități din diferite țări ale lumii (ca în emisiunile — devenite tradiție — Marile Aniversări Culturale) fie că e vorba de oameni de seamă din țara noastră. Numeroase figuri din istoria mai îndepărtată sau din cea din zilele noastre au apărut pe mărcile noastre poștale, după cum au apărut savanți, scriitori, muzicieni, pictori, sculptori, actori etc. Numai în ultimii 10 ani au apărut emisiunile: 100 ani de la nașterea lui Caragiale (1952), 100 de ani de la moartea lui Bălcescu (1952), Centenarul Teatrului Național (1953), 100 ani de la nașterea lui Ciprian Porumbescu (1953), 40 ani de la moartea lui Aurel Vlaicu (1953), 450 ani de la moartea lui Ștefan cel Mare (1954), 100 ani de la nașterea dr. V. Babeș (1954), 50 ani de la moartea lui Th. Neculuță (1954), 60 ani de la moartea pictorului Gh. Tattarescu (1954), 100 ani de la moartea pictorului Barbu Iscovescu (1954), Scriitori romîni (1955), 50 ani de la primul zbor al lui Traian Vuia (1956), 100 ani de la nașterea sculptorului I. Georgescu (1956), 125 ani de la nașterea pictorului Th. Aman (1956), 500 ani de la moartea lui Ioan de Hunedoara (1956), 75 de ani de la nașterea lui George Enescu (1956) 500 ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare (1957), Congresul Național de Științe medicale (1957), 50 ani de la moartea pictorului N. Grigorescu (1957), Scriitori romîni (1958), 10 ani de la moartea lui E. Racoviță (1957), Centenarul Unirii Țărilor Romîne (1959), 500 ani București (în care apare și Vlad Țepeș, 1959), Scriitori romîni (1960), 50 ani de la primul zbor al lui Aurel Vlaicu (1960), Sculpturi din arta națională (redînd și pe Gh. Doja, G. Enescu, M. Eminescu, 1961), Oameni de știință romîni (1961), Al doilea Festival „G. Enescu", (1961).

Cele nouă valori din emisiunea apărută acum, au un nominal total de 6,75 lei.

Prima valoare, de 15 bani reprezintă pe inginerul aviator și inventatorul Traian Vuia (1872-1950).

Cea de a doua valoare, de 20 bani, îl înfățișează pe autorul dramatic Alexandru Davila (1862-1929).

Pe marca de 35 bani este redat portretul savantului Vasile Pîrvan (1882-1927).

Pictorul Ion Negulici (1812-1851) este reprezentat pe marca de 40 bani.

Valoarea de 55 bani ni-l arată pe savantul Grigore Cobălcescu (1831-1892).

Ultimele patru valori sînt rezervate unor personalități medicale cu renume mondial: marca de 1 leu, Gh. Marinescu (1863-1938); 1,20 lei, Ioan Cantacuzino (1863-1934); 1,35 lei, Victor Babeș (1854-1926); 1,55 lei, C. Levaditi (1874-1953).

Mărcile sînt tipărite la tiefdruk, pe hîrtie cretată, fiecare valoare în cîte o culoare.

POȘTA REDACȚIEI

GH. CONSTANTINESCU — Brăila: Cîntărețului pe care-l preferați puteți să-i scrieți pe adresa orchestrei „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" din București.

EMIL LAZĂR — Tg. Mureș: Ne scrieți că la plecarea de la Eforie, vrăjit de mare și de construcțiile de pe malul ei, ați scris în condica de sugestii (fără nici o reclamație) niște versuri avintate. V-am citit versurile și am constatat că, sub raport calitativ, ele sînt mult sub nivelul motivului de inspirație. Folosind un termen adecvat, ar fi bine dacă ați aduce versurile la linia de plutire. Încercați și veți vedea dacă este posibil și în cît timp.

G. SERBULEA — Oltenița: Poate mai aveți și alte aforisme, sfaturi, ghicitori și reflecții. Cele oferite nu ne-au oferit satisfacții și credem că nici cititorilor care le-ar fi citit, în eventualitatea publicării.

OCTAVIAN DRIGA — Craiova: Oda creionului cărula i se rupe des mina nu are umorul pe care intenționați să i-l dați. Poate că dacă o scriați cu creionul și nu i se rupea vîrful. era mai reușită.

BRIGHITTA DARIE — Gura Humorului: La oricare din instituțele de învățămînt superior la care vă referiți s-au organizat cursuri în vederea pregătirii pentru examenul de admitere. Cursurile, bineînțeles, nu sînt obligatorii. Candidații se pot prezenta la examen și fără a le urma.

MINEA ZAHARIA — București: Credem că televiziunea vă va ajuta, dacă îi veți cere sprijinul.

CRISTINA C. BODEA — Dîrmănești (Bacău): Manuscrisul scenariului este de dorit să fie dactilografiat și numai pe o parte a paginii. Dacă scenariul urmărește să prezinte un film artistic, trimiteți-l studioului cinematografic „București".

A. ARDELEANU — București: Aveți „la activul" dv. cîteva zeci de poezii și vîrsta de numai 17 ani. E cît se poate de bine. Vîrsta dv. este vîrsta poeziei și am dori, ca să spunem așa, să nu o depășiți pentru a scrie poezie în continuare. Cele două șeantioane trimise („Pace" și „Reverie") sînt meritorii. Poeziile nu sînt însă publicabile, deoarece conținutul lor de idei nu este prezentat într-o haină artistică corespunzătoare. Dar este timpul să o faceți. Aveți doar 17 ani...

VALVEROT — București: Ne bucurăm că observațiile noastre critice v-au „mobilizat" pentru lucruri mai bune. Și, drept să vă spunem, ați reușit în bună măsură. Iată epigrama adresată lui T. Cătuneanu-Hunedoara, care „atacînd" pe P. N.-Iași în nr. 238 al revistei își încheie epigrama astfel: „Dar eu, care-s puțin mai scund / La ai tău nas cum pot s-ajung?"

Mărturisirea că ești scund
Dezamăgitu-m-a profund,
Căci mi-ar fi fost mult mai plăcut
Să te prezinți... bine crescut.

Iat-o și pe cea adresată „Poștei redacției", referitor la îndemnul de a se... mobiliza.

Rezon, cînd mă „mobilizez"
Scriu epigrame mai cu miez.
Deci n-aș voi cu noul stoc
Să par... mobilizat pe loc.

Precum se vede, sînteți în marș, așa că teama nu v-a fost justificată.

LUCIA MUSCĂ — Oradea: Despre aproape toți artiștii de cinematograf străini ce ni-i citați în scrisoarea dv., am scris în revistă. Cei care au mai rămas își vor afla rîndul fără îndoială. Nu va rămîne decît să răsfoiți colecția și veți găsi ceea ce vă interesează.

PETRE DUMITRU — Com. Poienași (Ploiești): Adresa Uniunii Scriitorilor este Șoseaua Kiseleff nr. 10.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

TURNEE ȘI SPECTACOLE ÎN CAPITALĂ ALE TEATRULUI „C. NOTTARA"

Teatrul „Const. Nottara" desfășoară o bogată activitate în stagiunea estivală. Un colectiv al teatrului și-a încheiat de curînd turneul întreprins în stațiunile de pe litoral unde a prezentat spectacole cu piesele „De partea cealaltă", „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle și doamna Moon".

La 7 august un alt colectiv a plecat în turneu pentru a da mai multe reprezentații cu comedia „Băieții veseli" în localitățile Călărași, Brezoi, Govora, Olănești, Drăgășani și altele. Turneul acesta se va încheia la 20 august.

Tot pentru această lună Teatrul „Const. Nottara" a programat în Capitală, la grădini de vară, o serie de spectacole cu piese din repertoriul său între care figurează: „Antonin și Cleopatra", „Băieții veseli", „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle și doamna Moon", „Pygmalion" precum și noua premieră „Patru sub un acoperiș".

INOVAȚIA LUI „MOȚÂNEL"

Teatrul de păpuși „Moțânel" din Brașov a întreprins prin țară un turneu cu spectacolul intitulat „De ce fuge cîinele după pisică" de Nina Stoiceva și Tudor Mușatescu, în regia lui Bujor Răpeanu. Asistînd la această parodie muzicală spectatorii au fost încîntați să facă cunoștință cu personaje îndrăgite : cățelul Azorică (Zapareniuc Vladimir), pisica (Alexandrina Claiciu), găina (Margareta Moraru), vaca (George Muscano), ursul (George Popîță), albina (Alina Tepordei), șoricelul (Elena Stan).

Pentru a-și continua activitatea și în lunile vacanței, pentru a putea poposi în mijlocul copiilor și pionierilor din tabere, „Moțânel" a mai pregătit o surpriză montind încă un spectacol compus din opt istorioare, intitulat „Hai să ne jucăm", adaptare de Dorina Hotnog, o artistă a teatrului, după lucrări de Suteev, Karamanenko, Preobrajenskaia și Trandafilova. Spectacolul acesta este foarte ingenios ; cu acest prilej copiii-spectatori sînt învățați să-și construiască singuri păpuși și totodată să le mînuiască. Bine, bine, o să întrebați, dar din ce confecționează, pe loc, copiii păpușile ? Din „materialele" pe care le au la îndemînă : batiste, sîrme, mingi, bureți, coceni de porumb, hîrtie decupată.

Concomitent cu programele pe care le prezintă în perioada verii, „Moțânel" își pregătește intens pentru noua stagiune urmînd a-și invita prietenii să vizioneze „Crevedinciosul Gim" de Gheorghe Landau, „Cartea cu Apolodor" de Gellu Naum și altele.

N. S.

STAGIUNEA DE TOAMNĂ SE PREGĂTEȘTE DIN VARĂ

Perspective la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"

Nimeni nu-și închipuie că premierele cu care teatrele își deschid tradiționalele porți toamna au fost montate cît ai bate din palme, abia după întoarcerea din vacanță. Pregătirile au început cu mult înainte și odihna estivală nu reprezintă decît un „intermezzo" în procesul complex și îndelungat, pretins de punerea în scenă la un nivel cît mai înalt a pieselor prevăzute pentru noua stagiune.

Cam așa stau lucrurile și la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra". Piesele care vor vedea luminile rampei în stagiunea 1962—1963 au intrat în repetiție încă dinainte de încheierea stagiunii trecute. Astfel, teatrul a inclus în repertoriul său „Cezar și Cleopatra", de George Bernard Shaw în direcția de scenă a tînărului regizor Lucian Pintilie. În rolurile principale vor apare Fory Etterle (Cezar), Ileana Predescu (Cleopatra), Nelly Stelian, Gheorghe Aurelian, George Mărută, Petrică Gheorghiu, Gheorghe Ghițulescu și alții. Repetițiile au atins un stadiu avansat, decorurile, executate după scenografia lui Paul Bortnovschi, și costumele, realizate conform schițelor pictoriței Valentina Bardu, sînt pe punctul de a fi terminate în ateliere. În a doua jumătate a lunii august vor fi reluate repetițiile și nu peste mult timp va avea loc premiera.

Paralel cu aceasta au început în teatru și repetițiile unei piese inedite „Fotbal" de Pol Quentin și Georges Bellak, lucrare reprezentată anul trecut la Paris și care abordează o serie de probleme actuale ale vieții și educației tinerei generații de studenți dintr-un colegiu din S.U.A. Odată cu terminarea vacanței se relau repetițiile și la această piesă, sub conducerea regizorului Vlad Mugur. Scenografia îi aparține pictorului Constantin Piliuță iar din distribuție fac parte, printre alții, V. Rona, Octavian Cotescu, Adrian Georgescu, Anca Veresti, Nicolae Mavrodin, Gheorghe Oancea, Petrică Vasilescu, Vasile Florescu și alții.

Tot în toamna acestui an urmează să fie prezentată în premieră de către Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" și o nouă piesă romînească contemporană. Este vorba de lucrarea de debut a tînărului scriitor Ionel Hristea (coautor al scenariului la filmul „Darclée"), intitulată „O singură viață". Piesa, care are un puternic mesaj antifascist, a fost definitivată împreună cu autorul și intră în repetiții către sfîrșitul acestei luni. În regia lui Lucian Pintilie (decor : Paul Bortnovschi, costume : George Stefănescu), spectacolul va avea printre interpreți pe Nelly Stelian, George Mărută, Octavian Cotescu, Lucia Mara, Adrian Georgescu și alții. Premiera acestia va rezerva spectatorilor și o surpriză : apariția în postură de interpret a regizorului Lucian Pintilie.

Cum se vede, începutul viitoarei stagiuni la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" se anunță variat și interesant.

L. VICTOR

LUMINILE RAMPEI

● **LA CEL DE-AL CINCILEA festival artistic internațional de la Vancouver (Canada) sînt înscrise numeroase formații teatrale, de dansuri, operă, păpușarii etc. Dintre artiștii străini participanți fac parte dansatorii unui ansamblu de balet din Filipine, o trupă din Japonia și un colectiv de la Comedia Franceză care reprezintă „Burghezul gentilom" de Molière.**

● **LA TEATRUL „Frontul Muncii" din R. P. Bulgaria a avut loc premiera dramei epico-documentare „Prima cavalerie". de scriitorul sovietic Vsevolod Vișnevski, în regia lui I. Ogneanov.**

● ARTIȘTII teatrului bămărean se află într-un turneu în regiune, în cadrul căruia prezintă piesa „Oameni și umbre" de Ștefan Berciu. Deplasarea cuprinde localitățile Sighet, Vișeul de sus, Borșa, Negrești, Halmeu, Satu Mare etc.

● MONTAT în premieră la Leningrad, baletul „Legenda dragostei" (libretul de Nazim Hikmet, muzica de Melihov, coregrafia de Grigorovici) a fost prezentat recent cu deosebit succes și la Moscova, pe scena noii săli a Palatului Congreselor din Kremlin.

● IN REPERTORIUL viitoarei stagiuni a Teatrului Național Popular din Paris, a fost înscrisă o piesă de Robert Bolt închinată lui Thomas Morus. Spectacolul urmează să fie pus în scenă de Jean Vilar.

● IN TOAMNA acestui an, Teatrul Municipal din Stockholm va prezenta o premieră a lucrării „Tudor Vladimirescu" a scriitorului romînesc Paul Everac. Piesa, care are ca temă răscoala condusă de Tudor Vladimirescu, va fi pusă în scenă de regizorul Ingmar Bergman.

● ÎN CADRUL Festivalului internațional de la Veneția, care se va desfășura între 25 august și 10 septembrie, vor fi prezentate 20 de filme artistice, documentare și de desene animate din 20 de țări. Printre acestea se numără și filmul romînesc „Mitrea Cocor" (regia Mircea Mureșan).

● ÎN CURÎND, la Teatrul Național din Belgrad va avea loc premiera piesei „Ultimul pelerinaj" de Ivo Andrici.

● ÎN CURÎND, la Teatrul Național din Belgrad va avea loc premiera piesei „Ultimul pelerinaj" de Ivo Andrici.

PREMIANȚII ORAȘULUI BUCUREȘTI

S-a tras cortina peste încă o etapă a Festivalului bienal „I. L. Caragiale". În sala Casei de cultură a raionului 1 Mai, comisia formată din Tanți Cocea, Ion Gheorghiu, Valentin Silvestru, Paul Everac, Chiril Economu, Natașa Gheorghiu și înmiinat diplomele celor mai bune formații de teatru de amatori ale Bucureștiului. Au concurat primul loc Teatrul popular al Uzinelor „Republica" cu piesa „Singur printre dușmani" de I. Dold-Mihailik. Clubul lucrătorilor sanitari cu piesa „Secunda 58" de Dorel Dorian, Uzinele „Electronica" cu piesa „Fiul secolului" de A. Kuprianov, Consiliul superior al Agriculturii cu piesa „Băieții veseli" de Ti. Nicolaide, Teatrul popular al „Grivița Roșie" cu piesa „Partea leului" de C. Teodoru, Casa de cultură a raionului „Tudor Vladimirescu" cu piesa „Piața Ancorelor" de I. Stock, Casa de cultură a raionului „16 Februarie" cu piesa „Peste 20 de ani" de M. Sveților și Căminul cultural Fopești cu piesa „Inflorește pomii" de Kormos Gyula.

După terminarea festivității decernării premiilor, am stat de vorbă cu actorul Ion Gheorghiu, de la Teatrul Municipesc C.F.R., membru al juriului și un bun prieten al artiștilor amatori.

— Am făcut parte din comisiile celor două Festivaluri „Caragiale", ne-a spus tov. Ion Gheorghiu. În această calitate am putut să urmăresc îndeaproape desfășurarea lor și să-mi dau seama de remarcabilul salt pe care l-au făcut în ceea ce privește interpretarea, scenografia și orientarea în repertoriu. Față de 1960, numărul participanților a crescut de 4 ori. Anul acesta s-a simțit mai mult decît oricînd contribuția artiștilor profesioniști. Aș vrea să menționez în această privință ciclva din marele număr de actori-instructori voluntari — care au contribuit la succesul formațiilor pe care le-au pregătit : Stelian Mihăilescu, Mimi Kleper, Cornel Eleftérescu, Gh. Mărută, C. Codrescu, Paul Stratilat, C. Dinescu. Nu se poate însă să nu atrag atenția asupra unor instructori care au pornit la drum fără să cunoască fortele artistice de care dispun. Astfel unii instructori nu s-au orientat just în alegerea pieselor respective, rolurilor nefiind pe măsura posibilităților colectivelor artistice de care dispun

Cele aproape 100 de producții artistice pe care le-am vizionat timp de 23 de zile au dovedit cu prisosință entuziasmul și dorința de realizare artistică a amatorilor.

Sandu MARIAN

UN FILM POVESTIT
„Valea vulturilor"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR ENGLEZE

Savantul Nils Ahlen, colaborator al Institutului de cercetări tehnice din Stockholm este, după îndelungi cercetări, posesorul unei descoperiri extraordinare : el a pus la punct metoda prin care sunetul poate fi transformat în energie electrică. Numai că, preocupat de munca științifică, Nils nu observă relațiile ce se stabilesc între soția sa Helga și tînărul lui asistent Sven Nystrom. În timp ce experimenta invenția în fața unor specialiști aceștia doi sustrag din laborator planurile descoperirii și partea principală a aparatului transformator, după care fug.

Căutînd să le descopere urmele, Nils găsește în apartamentul lui Sven adresa unei baroane. De la baroană savantul nu află însă nimic. Între timp, poliția stabilește că Helga și Sven au fugit cu o mașină, care se îndreaptă spre nordul înzăpezit, unde urmăresc să treacă clandestin granița în Finlanda. Nils Ahlen pleacă în urmărirea lor împreună cu un inspector de poliție.

Drumul este lung și greu. Peisajul imaculat al nordului se înfățișează privirilor în toată splendoarea și sălbăticia lui impresionantă. O turmă de reni se prăvălește în prăpastie pe

urma înșelătoare lăsată de fugari, haite de lupi ai căror ochi sclipesc fioros în noapte, sînt mereu mai aproape de urmăritori și de însoțitorii laponi. O avalanșă de zăpadă primejduiește o așezare de laponi. Nepreväzutul și pitorescul exotic al naturii albe de pe aceste meleaguri veșnic înghețate captivează atenția spectatorului.

În peisajul polar are loc întîlnirea lui Nils cu soția sa. Helga îi restituie aparatul furat

dar în același timp îi reproșează că nu s-a ocupat de ea, că a neglijat-o, dedicîndu-se în întregime cercetărilor științifice. Tot aici însă, Nils întîlnește pe Kara, o frumoasă călăuză laponă. Ea va fi, poate, femeia care-l va însoți după moartea tragică a Helgăi care împreună cu Sven, dispare sub avalanșa de zăpadă declanșată chiar de ei.

ECOURI

● PROTAGONIȘTII filmului „Apartamentul", Shirley Mac Laine și Jack Lemmon, care ne-au vizitat țara nu de mult — vor fi din nou parteneri, într-un film pe care îl pregătește tot regizorul Billy Wilder (realizatorul „Apartamentului"). Este vorba de adaptarea unei comedii muzicale de succes, *„Irma cea dulce"*. Alături de cei doi actori, un rol important va deține și Charles Laughton.

● ÎN CADRUL Festivalului internațional cinematografic de la Veneția, care se deschide la 25 august, cineaștii sovietici vor fi prezenți cu două recente realizări : *„Oameni și lilace"* (în regia lui Serghei Gherasimov, autorul ecranizării romanului „Pe Donul liniștit") și *„Copilăria lui Ivanov"* (în regia lui Andrei Tarkovski).

● DOUĂ retrospective consacrate unor renumiți cineaști : francezul Jean Vigo și germanul Veit Harlan Vidor, precum și o săptămînă a filmului educativ, prezentată sub egida U.N.E.S.C.O., au figurat în programul celui de-al XV-lea Festival internațional de la Locarno, desfășurat în a doua jumătate a lunii iulie.

● STUDIOURILE cinematografice japoneze au realizat în primul semestru al acestui an 184 de filme, față de 301 în perioada corespunzătoare din 1961. Este o scădere simptomatică pentru situația actuală a industriei cinematografice nipone.

● CUNOSCUTUL comic italian Toto interpretează rolul principal într-un nou film intitulat „Toto și Cleopatra". Este o parodie a studioului italian la filmul american „Cleopatra".

● ARTISTA americană Kim Novak a primit invitația de a interpreta rolul principal într-un film istoric de mare montare „Eu — Semiramida" pe care îl vor realiza studiourile hollywoodiene. Scenele din natură se vor filma în R.A.U.

● UN GRUP de „stele" cinematografice din R.F.G. au înființat o companie cinematografică intitulată „Star Aliance". Din noua companie fac parte Maria Shell, Lily Palmer, O. W. Fischer și Maximilian Shell. Prima producție a noului studio înființat va fi „Maria Stuart", ecranizare a tragediei lui Schiller. Pentru rolul principal este prevăzută Maria Shell iar pentru cel al reginei engleze Elisabeth — Lily Palmer.

● CUNOSCUTA artistă Marlene Dietrich se produce în prezent în capitala Franței interpretînd cîntece de estradă.

● GERALDINE — fiica lui Charlie Chaplin (în vîrstă de 16 ani) își face debutul în cinematografie jucînd în filmul „Între dragoste și moarte" pe care-l regizează Betsy Blair, cunoscută din filmele „Marty" și „Strada Mare".

PORTATIV

● O ORCHESTRĂ japoneză de jazz simfonic condusă de Watanabe, și-a început la Leningrad seria de concerte pe care le dă în diferite orașe din R.S.F.S.R., Ucraina și republicile sovietice baltice. De asemenea se află în turneu în U.R.S.S. și o altă formație muzicală japoneză, cvartetul vocal „Dag-dags".

● *„FATA OU GAROAFE"*, „Martha", „Lucia de Lammermoor", „Pescuitorii de perle", „Bal mascat" și *opereta „Văduva veselă" constituie bogatul repertoriu cu care Opera de Stat din Timișoara se prezintă în această vară în fața spectatorilor din Brașov, București și de pe litoral. Turneul durează 30 de zile.*

● **ÎN CURSUL anului viitor, Opera din Varșovia își va desăvîrșa activitatea într-o nouă clădire. Noua sală a Teatrului Mare de Operă și Balet din Varșovia va avea 2.000 de locuri.**

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Planeta furtunilor"

Iată un film științifico-fantastic, plin de peripeții antrenante și nu mai puțin de umor. Este povstea a trei nave cosmice plecate spre planeta Venus, povestea aventurilor curajoșilor cosmonauți dintre care unii își sacrifică și viața în interesul progresului omenirii. În fond este vorba însă de o interesantă dezbatere de idei în jurul problemei superiorității inconstestabile a omului asupra celor mai perfecționate mașini cibernetice. Savantul american Allan Kern, plecat împreună cu astronauții sovietici într-o expediție în colaborare, susține cu încăpățînare teoria despre abilitățile inerente omului și posibilitatea dezvoltare a automaticii, dînd a înțelege, în cecitismul lui, că preferă compania aggresatelor lipsite de suflet. Drept suprem argument îi folosește chiar pe robotul John construit de el și care e capabil să calculeze orbita unei astronave, să străbată munți și păduri necunoscute, să salveze de la moarte — cînd i se indică mijloacele — un om. Dar iată că același John, după ce ușurează foarte mult activitatea temerarilor exploratori siderali, după ce-i ferește de primejdii îngrozitoare, aflîndu-se într-o situație grea, este gata să-i arunce într-un torent de lavă incandescentă pe cei doi oameni pe care-i transportă, după cum îi dictează judecata primitivă a creierului său aicăutit din becuri și bobine. În acest moment, înțelege Kern valoarea de neprețuit a prieteniei oamenilor adevărați care, dacă n-au precizia și forța robotului, au în schimb un suflet ce nu poate fi înlocuit de nici o invenție, oricît de avansată.

Un cuvînt poate caracteriza pe deplin acest film : spectaculosul. Într-adevăr publicul nu poate fi decît cucerit de pasionantele probleme științifice puse de acest film produs de studiourile din Leningrad, de luptele cu animalele preistorice, de bizarea marilor cataclisme pe care le poate urmări în această nouă creație a regizorului P. Klușanțev.

B. DUMITRESCU

„Frumoasa americană"

O reușită demistificare a sloganului burghez potrivit căruia în Occident este ceva obișnuit ca un muncitor să fie posesorul unei limuzine, o constituie această comedie inteligent construită din gaguri spirituale de către Robert Dhéry în colaborare cu Pierre Tchernia. Eroul filmului, un muncitor metalurgist care dispune de banii necesari cumpărării unei motociclete de ocazie, află din rubrica de anunțuri a unui ziar că poate lua, chiar mai ieftin, o limuzină americană. Chilipirul incredibil își are explicația sa : văduva înșelată a unui bancher nu se poate împăca cu gîndul că fosta secretară a decedatului va trebui să intre în posesia unei sume apreciabile rezultată — conform dispozițiilor testamentare — din vînzarea automobilului casei. În consecință se hotărăște să-i joace acesteia o festă cumpărînd limuzina ; cauză la un preț derizoriu. Odată motivat startul acțiunii, cascada peripețiilor tragi-comice se desfășurate. Nimeni nu vrea să creadă că eroul nostru și-a procurat în chip cinstit această limuzină ultramodernă care trezește admirație și invidii. Potrivit raționamentului burghez „haina face pe om" Marcel Perrignon este luat de unii drept un burghez, în vreme ce poliția, cunoscătoare a moravurilor societății pe care o slujește, îl consideră un hoț. Prada de celor mai neașteptate întîmplări, Perrignon ajunge să dispere. Dintr-o bucurie nespetrată limuzina se preface treptat într-o sursă de nenorociri : este dat afară din serviciu, urmărit de poliție, apoi introdus fără voia lui la o recepție unde face cunoștința unui ignorant cu rang de ministru care pînă la urmă îl tapează de ultimii bani, participă la un concurs monden al „clubului automobilistic", etc. etc. Evident, valoarea satirică a tuturor episoadelor nu este egală, unele mizînd pe un comic gratuit, exagerat pînă la burlesc, în maniera binecunoscută a filmului mut. Nici caracterul eroului nu este îndeajuns de bine precizat el aparînd în fiecare episod, uneori contradictorii, numai pentru a justifica necesitățile comice ale momentului.

Totuși, valoarea filmului în ceea ce privește este exprimarea caustică a moravurilor „înaltei societăți", a rolului hotărîtor pe care-l au aparențele pentru o astfel de lume precum în a satiriza slugărnicia valeților burgheziei în haine de polițiști, este indiscutabilă. Un final mai puțin conformist ar fi lăsat spectatorului bine precizate toate acele valori critice.

O echipă de interpreți experimentați în rîndul cărora se află și regizorul Robert Dhéry (Marcel Perrignon) și scenaristul Pierre Tchernia alături de Colette Brosset, Alfred Adam, Annie Ducaux, Louis de Funès (pe care l-am apreciat recent în „Comedianții"), Eliane d'Almeida, Alfred Adam și mulți alții dau expresivitate rolurilor și suculentă episoadelor. Ghislain Clochet (imaginea) adaogă efectelor ireproșabile ale regiei suportul unor filmări care fac din „frumoasa americană" o veritabilă interpretă a peripețiilor de pe ecran.

Eugen ATANASIU

În foarfecele... „libertății de creație apusene"

Nu de mult, publicul nostru a putut urmări pe ecranul televizoarelor adaptarea nuvelei „Vanina Vanini" de Stendhal. Inspirat de lupta eroică a carbonarilor pentru unitatea Italiei, împotriva reacțiunii feudale, celebrul scriitor francez redă într-un conflict de un puternic dramatism trăsăturile morale ale reprezentanților forțelor sociale și politice angajate în luptă. Nuvela înfierează egoismul, meschinăria, ura nelimpăcată și trădarea pe care aristocrata Vanina Vanini și le dezvăluie atunci cînd, îndrăgostită de carbonarul Pietro Missirilli, vrea cu orice preț să-l rețină lîngă ea, și să-l îndepărteze de cauza și de tovarășii săi de luptă.

Cunoscutul regizor italian Roberto Rossellini, creator, printre altele, al filmelor antifasciste „Roma, orașul deschis" și „Generalul della Rovere" a ecranizat recent nuvela „Vanina Vanini" cu Sandra Milo și Laurent Terzieff în rolurile titulare. Potrivit concepției regizorale intriga politică trebuia să ofere suportul tragediei intime a personajelor și, de aceeea, interpreta principală a fost dublată ca voce de o artistă italiană de teatru, capabilă să dea replici întregul ei sens. Dar producătorul care subvenționase filmul, hrănind speranța unui premiu de interpretare la Festivalul de la Veneția, a intervenit fără jenă efectuînd o nouă sincronizare a filmului, refăcînd montajul, tăind numeroase episoade între care și începutul filmului, esențial pentru înțelegerea momentului politic al epocii. Astfel mutilată, opera lui Rossellini a fost proiectată pe ecranele Festivalului de la Veneția cu toată opunerea creatorului ei.

Cazul filmului „Vanina Vanini" a trezit din nou reacția criticii progresiste și a opiniei publice cinematografice din Occident, cu atît mai mult cu cît nu este o întîmplare izolată. Abia în primăvară, la Festivalul dela Cannes, filmul italian „Boccacio 70" a fost prezentat fără partea realizată de Mario Monicelli. Numai că, de astădată, nu este vorba de o simplă amputare ci de o denaturare premeditată a creației unui regizor, fapt care, după cum scria un critic francez „constituie o importantă dovadă asupra dificultăților creației cinematografice și pune din nou, atît pentru spectator cît și pentru critică, problema aprecierii unei opere mutilate".

S. R.

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

TEATRUL MUNCITORESC C. F. R.:

„FATA CU PISTRUI" de A. Uspenski

Comedia „Fata cu pistrui" înseamnă încă o operă care se adaugă la seria categorie a dramaturgiei sovietice care s-a consacrat cercetării vieții intime a omului sovietic, punînd un accent cu totul special pe problematica iubirii, a prieteniei și a vieții de familie.

Problema nu este de loc simplă, căci omul are o complexitate și o adîncime sufleteasca a căror forță și nuanțare nu pot fi inventariate odată pentru totdeauna. La sfera vieții sale intime, omul sovietic se pregătește pentru a crea comunismul, dovedește sau trebuie să dovedească aceeași conștiință ascuțită, aceeași morală a cinstei, a generozității și a răspunderii pe care o practică în sfera activității sociale. Și întrucît împrejurările vieții sînt infinit variate, însăși problematica sa morală este infinit variată, deoarece omul nou nu se poate mulțumi cu o soluție de compromis, de standard moral, obținută prin confortabila închidere a ochilor acolo unde nu poate ajunge nici un alt ochi în afară de acela al propriei sale conștiințe.

Eroina comediei lui Uspenski, Glașa, fata cu nasul pistruiat, ne va dovedi forța conștiinței comuniste în viața intimă, cu ocazia unui conflict moral între datoria cetățenească și iubire, conflict absolut interior, în care ea a fost împinsă datorită soțului său, pe care-l iubește cu pasiune și de care este iubită în aceeași măsură. Glașa luptă pentru a-și salva iubirea și păstra soțul și tocmai acesta este rezultatul faptului că ea se hotărăște să dea ascultare datoriei sale de comunistă, contrazicînd dorința bărbatului care tinde spre compromis. Amenințată cu o eventuală ruptură, Glașa *știe*, e *sigură*, că tocmai urmarea curajoasă a datoriei îi va asigura, în ciuda furiilor momentane, dragostea permanentă a soțului și că numai astfel ea îl va putea iubi fără rezerve și îndoieli. De fapt Glașa e o tînără care abia a descoperit iubirea, farmecul cămînului și al familiei și care luptă ca orice om pentru fericirea sa. Ea simte că fericire în afară de îndeplinirea datoriei de conștiință nu există. Glașa, eroina piesei, a rămas orfană, din cauza războiului, în cea mai tragedă copilărie. Și a fost crescută într-un orfelinat. E un amănunt cu semnificație adîncă, simbolică : Glașa este într-adevăr copilul acelei mari familii umane care este societatea sovietică și toate admirabilele ei daruri apar ca un fruct direct al educației comuniste.

Spectacolul pe care l-am văzut acum cîteva seri la teatrul din grădina Herăstrăului, nu era o premieră decît cel mult în aer liber. Piesa s-a jucat de multe ori pe scena teatrului din Giulești, a cărui trupă a făcut-o cunoscută și în afară de București, în turneu. Am surprins deci spectacolul pe traiectorie. Cu multă satisfacție am constatat că el nu pare deloc uzat, că nu se arată nici zgîriat, nici obosit după atîta lungă cale.

Spectacolul este foarte plăcut și aceasta în primul rînd pentru că piesa este foarte plăcută și în al doilea rînd pentru că actorii (cei mai mulți văzuți de noi și făcînd parte din a doua distribuție), joacă, unii, foarte bine. Nu vom regreta niciodată de a fi văzut piesa atît de tîrziu, dacă această întîmplare ne dă prilejul de a semnala apariția deosebit de promițătoare în rolul principal a unei noi actrițe, Elisabeta Raicu. Tînăra interpretă are calitățile unei ingenue de utilizare foarte largă și spunem aceasta cu toate că, urmînd desigur inițiațiile regizorale, ea a expediat prea facil unele momente de vibrație liric sentimentală care ar fi îmbogățit mult creația sa. Are și propriile sale stîngăcii, printre care o anumită monotonie vocală este deosebit de supărătoare, alături de bruschețea aprope mecanică a trecerilor de la o stare sufletească la alta. Dar Elisabeta Raicu are o remarcabilă originalitate a personalității, făcută din sensibilitate ascuțită, grație și naturalețe a gestului — calități în care se poate realiza mult cu condiția, evident, a unei scriitoare serioase și susținute și a ambițiilor morale majore. Pe soțul său, Alexei, l-a interpretat Sergiu Demetriad în vădit progres de dinamică, naturalețe și variație, progres pe care îl subliniem cu plăcere. În rolul mamei acestuia Dory Nichita trebuia să pună mai multă autenticitate și mai ales mai multă căldură. Pe bătrînul inginer Rubțov l-a jucat Ion Gheorghiu, interpret a mai multor roluri asemănătoare dar de data asta cam rigid, cam monoton, altfel decît deobicei. Asupra rolurilor celor doi tineri care constituie cuplul dezamăgiților, în umbra eroilor principali, s-a exercitat maximum de presiune comică din partea regizorului : Astra Dan, actriță cu mai multă experiență și de o natură mai apropiată genului, s-a descurcat onorabil ; în schimb George Păunescu, interpretul tînărului Mișa, a sucombat sub cantitatea uriașă de comicării inutile pe care regizorul Stelian Mihăilescu i le-a impus, — soartă cu totul nemeritată, căci tînărul actor, mai de mult cunoscut de noi, e capabil de mai mult.

În total, spectacolul e foarte plăcut, merită din plin o seară de teatru și justifică încă o notă bună la bilanțul pozitiv al teatrului din Giulești.

Radu POPESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 254 • Sîmbătă 18 august 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

TRĂIASCĂ 23 AUGUST
ziua eliberării Romîniei de sub jugul fascist

A doua viață
Reportaj la rafinăria din Cîmpina

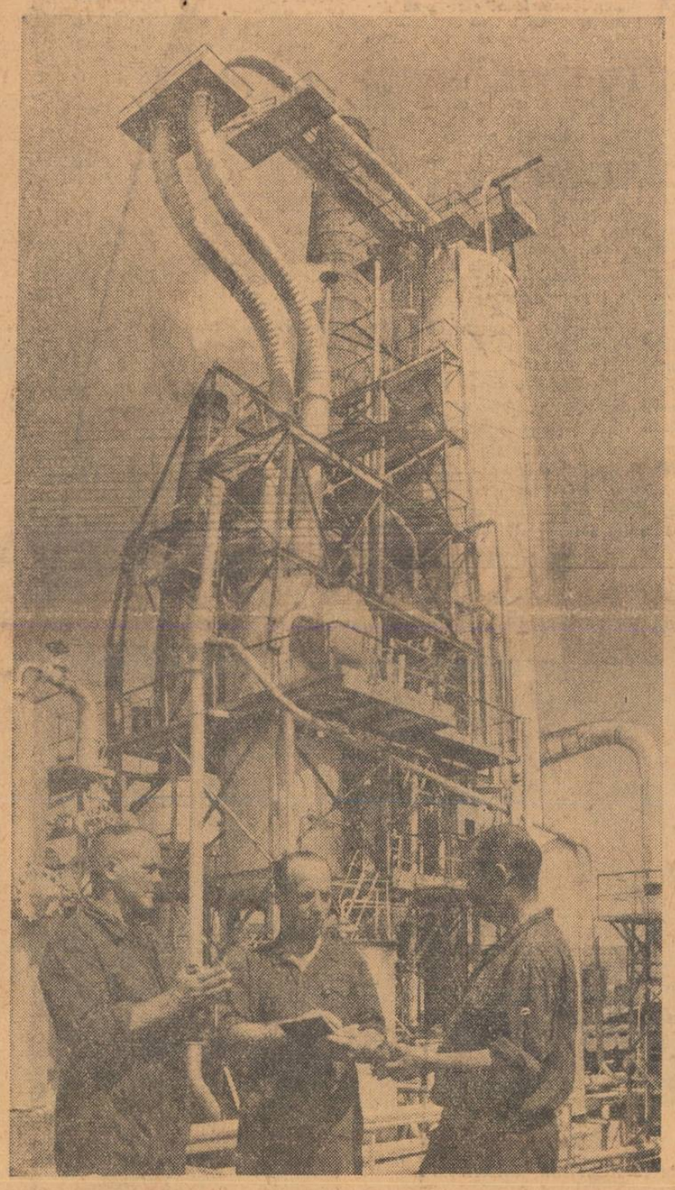

Muncitorii petroliști Toma Stoica, Gh. I. Dinu și Toma Secuiu de la rafinăria din Cîmpina

Fotografia: Nicu VASILE

Cu cîțiva ani în urmă, am vizitat împreună cu alți colegi de breaslă, rafinăria din Cîmpina. În acele zile din preajma aniversării centenarului industriei petroliere românești, vizita avea o semnificație deosebită dat fiind că era vorba de una din cele mai vechi rafinării ale țării. Două machete ce ne-au fost prezentate cu acel prilej în biroul directorului rafinăriei, au fost deosebit de edificatoare. Una, reprezenta distilăria de petrol din 1886, găzăria „Hernea" cum se numea atunci, iar cealaltă rafinăria născută în 1897 pe teritoriul vechii găzării.

Mi-am amintit de această vizită, de întîlnirile avute atunci cu veteranii rafinăriei, cînd zilele trecute am poposit din nou la Cîmpina. De data aceasta Vasile Juncu, inginerul șef al rafinăriei, nu ne-a mai prezentat un istoric al întreprinderii, nu ne-a mai vorbit de primele începuturi ale industriei de distilare a petrolului în țara noastră. Ne-a îndrumat în schimb să cunoaștem cea mai nouă pagină din istoria bătrînei rafinării, să luăm cunoștință cu cea de a doua viață a întreprinderii.

Urmînd îndemnul inginerului șef, am străbătut teritoriul rafinăriei în lung și în lat. La tot pasul ne-au întîmpinat mărturii ale noului, ale tehnicii moderne. Coloanele argintii care se înălțau în fața noastră scînteind în bătaia soarelui de august, erau ale noilor instalații ridicate pe locul celor vechi. Au dispărut instalațiile de distilație primară, făcînd loc celor cu coloane înalte de fracționare, cu procese tehnologice conduse automat. Singurul martor al vechilor instalații rămăsese doar un vechi coș de fum pe una din cărămizile căruia constructorii au găsit scrise patru cifre — 1897 — indicînd anul cînd a fost ridicat.

Ce au însemnat pentru viața rafinăriei, pentru colectivul ei aceste înoiri, nu este greu de aflat. Fiecare dintre cei întîlniți la comanda instalațiilor lor, s-a referit mai ales la obiectivul principal al activității rafinorilor: valorificarea superioară a țițeiului. Și în acest sens, contribuția tehnicii moderne cu care a fost înzestrată în ultima vreme rafinăria este dintre cele mai importante. Pînă și cifrele, în graiul lor atît de sobru, confirmă acest lucru. Valoarea produselor realizate în acest an dintr-o tonă de țiței, a crescut, înscriindu-se astfel economii suplimentare la prețul de cost de circa 800.000 lei.

Mărturiile cele mai elocvente despre noile pagini ce se scriu în istoria rafinăriei din Cîmpina ni le-au adus însă oamenii, cei care au pus umărul la înfăptuirea transformărilor de astăzi. Mulți dintre ei, cunoscuți cu ani în urmă la vechile instalații, s-au pus la curent cu tehnica modernă și conduc acum cu pricepere pe cele noi. Operatorul Ion Matoroiu, veteran al rafinăriei, pînă să treacă la noile instalații s-a transformat într-un elev foarte silitor. Și ca el operatorul Ion Dan, șeful de schimb Vasile Stănescu și mulți alții, au învățat cu rîvnă pentru a putea face pasul spre stăpînirea tehnicii noi pe care o au astăzi la îndemînă.

Și după cum carul cu boi care aducea pe aceste locuri butoaiele cu țiței pentru distilarea lui la găzăria lui „Hernea" aparține veacului trecut, tot așa înoirile care s-au înfăptuit în ultima vreme la Cîmpina vorbesc despre tehnica modernă a planului de șase ani, despre preocuparea ca țițeiul, importantă bogăție a țării, să-și găsească, spre binele întregului popor, o valorificare superioară.

Tudor GHEORGHIU

Sus: Cosmonauții 3 și 4, Nikolaev și Popovici; jos: pe străzile Moscovei, în zilele istoricului zbor cosmic în grup.

MĂREAȚA EPOPEE
A COSMONAUȚILOR 3 ȘI 4

CĂLĂTORI PRINTRE STELE — CETĂȚENII SOVIETICI ANDRIAN GRIGORIEVICI NIKOLAEV ȘI PAVEL ROMANOVICI POPOVICI

— Reportajul nostru în pagina 2-a —

DIN SUMAR:

Fresca marilor izbînzi ale științei și tehnicii

CĂLĂTORIE ÎN VIITOR CU AJUTORUL CIBERNETICII

•

CÎTE CEVA DESPRE HIDROPONICĂ

Grădinile de mîine

•

MODA: ROCHIA ASIMETRICĂ

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

ITINERAR ATENIAN

Biblioteca națională, Universitatea și Academia din Atena

ÎN PAGINA 2-A: NOTE DE CĂLĂTORIE de AL. GHEORGHIU

ACASĂ LA...
CHOPIN
ZELAZOWA WOLA

„Sufletul muzicii a trecut prin această lume". Cuvintele aparțin compozitorului german Schumann și erau rostite atunci cînd ilustrul romantic afla că, în Parisul unde străluceau Meyerbeer și Rossini, Berlioz și Franz Liszt, — Frédéric Chopin și-a încheiat chinuită dar atît de rodnica viață. „Sufletul muzicii", „Pur ca o lacrimă", „Cel mai distins poet al armoniilor". Epitetele se întîlnesc toate în una și aceeași prețuire a contemporanilor.

L. SĂRĂȚEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

VARA LA ȚARĂ...

„...Și deodată, cu zbor șuierător, două rățuște săgetează văzduhul, pieziș, deasupra noastră. Detunătura puștii, bubuind straniu în liniștea mare de pînă acum, trezește balta întreagă. Mii de croncănituri îi răspund din depărtare..."

Dar unde ne aflăm oare? Așa după cum ne-o mărturisește Topîrceanu, *„în împărăția trestiilor dintre zăvoaiele Prutului și matca cea înșelătoare a Jijiei, care curge pe-aici domol ca un curent submarin printre valuri nevăzute"*. Și tot el, în „Țara de dincolo de negură", ne destăinuiește că *„nicăieri patima vînătorească nu-ți oferă o emoție mai aleasă. Și nicăieri focul de pușcă nu-ți poate dărui surprize mai variate"*.

Iubitor al naturii Topîrceanu — după ce a devenit ieșan — opta cu plăcere pentru o zi de vînătoare. În afara cutreierării bălților Jijiei, a Cristeștilor, el găsea ceasuri de desfătare și într-o goană după iepuri, printre

Mircea SCRIPCA și M. BERAM
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

INTERVIUL NOSTRU CU ARTISTUL POPORULUI

NICOLAE HERLEA

•

RUBRICILE NOASTRE

SPECTACOLUL
Magazin medical
PE MICUL ECRAN
UMOR, ȘAH, REBUS
Fotograful amator

•

LA DESCHIDEREA SEZONULUI OFICIAL DE FOTBAL

•

MICA BIBLIOTECA MAGAZIN

GRANITA ASFALTATĂ

DE PRETUTINDENI

COLABORATORII unui institut de proiectare din Moscova din industria alimentară au pus la punct desenele primei fabrici automate de zahăr din lume. Se creează dispozitivele electronice cibernetice, care vor dirija întregul proces de fabricare a zahărului pînă la cîntărirea și ambalarea produsului. Întreaga întreprindere va fi dirijată de un singur om.

●

DE MULTE SECOLE oamenii cunosc țesăturile de mătase și bumbac ce sînt obținute din materii prime diferite. De curînd, un grup de savanți-chimiști de la Academia de științe din Uzbekistan au reușit să pună la punct metoda prelucrării chimice a bumbacului brut care se transformă în celuloză, iar de aici nu rămîne decît un singur pas pînă la obținerea fibrelor de mătase sintetică. Mătasea artificială din bumbac este mai rezistentă decît țesătura de bumbac, mai frumoasă și poate să-și găsească o largă aplicare.

●

LA O UZINĂ de produse optice din Polonia au început să fie fabricate niște microscoape care au dimensiunile unui stilou și cîntăresc doar 20 de gr. Acest microscop va fi de un real folos în munca agronomilor, în metalurgie, în pomicultură și apicultură.

●

O SOCIETATE de asigurări din Franța care se ocupă cu asigurarea împotriva incendiilor, difuzează prospectele sale pe o hîrtie impregnată cu un miros puternic de... fum. Acest miros amintește pericolul incendiului și societatea de asigurări își scoate cheltuielile legate de afumarea hîrtiei.

●

DUPĂ cum afirmă reclama unei firme din America, este foarte ușor să te aperi de gangsteri. Nu aveți decît să cumpărați un „stilou" cu gaze lacrimogene. Îndreptați acest „stilou" asupra gangsterului, apăsați pe un buton și orice criminal, chiar și cel mai periculos, se transformă într-o pisicuță neputincioasă — puteți să-l luați de guler și să-l duceți la poliție. Totodată, subliniază reclama, gangsterul nu capătă nici un fel de vătămături fizice. Oare aceasta nu este o dovadă a „grijii față de om"?

●

LA O BANCĂ din Grecia s-a adresat un necunoscut, cerînd să i se schimbe o mare cantitate de monezi mărunte în monedă hîrtie. Monezile miroseau puternic a tămîie și aceasta a provocat suspiciunea funcționarilor băncii. Omul care a adus banii nu era preot; era de presupus că era un hoț. Funcționarii băncii nu s-au înșelat. Banii fuseseră într-adevăr furați dintr-o biserică.

●

UNA DIN PRIMELE mașini de cusut din lume a fost construită în 1829 de tînărul croitor Bartholomé Timonier din Lyon. În orașul natal ea nu și-a găsit întrebuințare. Chiar și la Paris, unde a plecat Timonier, el n-a primit nici bani, nici nu i s-a recunoscut invenția. Și aceasta i-a adus un cîștig o singură dată, pe drum, cînd el a prezentat publicului „jucăria" sa ciudată.

●

IN 1875 inginerul francez Pierre Emil Martin a fost primul care a reușit să obțină oțel turnat printr-o metodă nouă care-i poartă și acum numele. Invenția a început să fie folosită pe larg, profituri fabuloase au luat calea buzunarelor patronilor. După 30 de ani s-a hotărît să se înalțe un monument în cinstea lui Martin. Pe piedestal trebuiau să fie gravate anul nașterii și morții inventatorului. Dar cînd a murit Martin? Aproape doi ani au durat căutările în arhive și în cele din urmă s-a aflat că Martin este în viață — bătrîn, sărac, uitat de toți în lumea jafului și înavuțirii.

●

CEA MAI DULCE plantă din lume crește în Paraguay. Sucul obținut din ea este de 300 de ori mai dulce decît zahărul. O singură picătură de suc este suficientă pentru îndulcirea unei cești de ceai sau cafea.

●

IN JAPONIA există un fel de pești care prevestesc cutremurele de pămînt. Cu cîteva ore înainte de cutremur, ei încep să se agite în acvariu, anunțînd în felul acesta apropierea primejdiei.

MĂREAȚA EPOPEE A COSMONAUȚILOR 3 ȘI 4

Pămîntul s-a cutremurat, povestesc cei ce au fost de față la lansarea navei „Vostok-3". Pe cosmodrom a avut loc un nou și uluitor duel între forța de atracție a Pămîntului și puternica forță creată de rațiunea omenească.

...Se apropie momentul startului. Nikolaev și rezerva lui și-au îmbrăcat costumele speciale. S-au urcat apoi în autobuzele special amenajate care i-au dus spre locul unde racheta aștepta majestuoasă plecarea spre zările de necuprins. După ce a făcut bilanțul tuturor operațiilor care trebuiau executate, proiectantul-șef a comunicat: „Racheta purtătoare și nava-satelit Vostok-3 sînt gata pentru zbor. Și cosmonautul este gata pentru zbor". Andrian Nikolaev a luat loc în „apartamentul" lui cosmic și după cîteva momente nava și-a luat zborul.

...Sarcina principală — povestește constructorul-șef ziariștilor care sînt de față — este de a continua studierea influenței imponderabilității asupra organismului omenesc. Este necesar, de asemenea, să se cerceteze caracteristicile fizice ale așa-numitului Cosmos apropiat. Și, ultima sarcină, de a studia încă o dată funcționarea în zbor a tuturor sistemelor navei. Întrebat apoi dacă zborul navei poate fi considerat ca un pas spre asaltul Lunei, proiectantul-șef a răspuns: „Da, se poate într-o anumită măsură, ca și tot ce facem. Drumul nostru este orientat de la studierea Cosmosului apropiat spre cunoașterea Cosmosului îndepărtat. Fără îndoială, Luna va deveni într-un viitor apropiat un obiect de cercetări științifice pentru cosmonauții noștri".

Operația „întîlnire"

Pentru a putea pătrunde în adîncurile Cosmosului este nevoie de efectuarea unor operații premergătoare. Dintre acestea o mare importanță o are asamblarea, într-o anumită fază, a mai multor elemente transportate pe mai multe rachete. Raidul celor două rachete, pe aceeași orbită, constituie un important pas pregătitor în vederea execută rii unei asemenea operații.

Deci, „tehnica întîlnirii" ar consta (într-o variantă minimă) în reunirea în spațiul cosmic a două nave lansate una după alta. Potrivit agenției „France Presse", scopul unei asemenea operații ar putea fi triplu: 1) Ea ar permite să se reunească în spațiul cosmic două vehicule mult mai mari decît acelea care pot fi lansate în prezent de pe Pămînt; 2) Aceste vehicule spațiale ar putea servi drept platformă pentru realizarea unor experiențe, pe o distanță mai îndelungată, spre Lună, Marte sau Venus; 3) Asemenea super-sputnici ar putea constitui adevărate laboratoare de observații astronomice. Astronauții savanți ar putea veni aici pentru cîteva zile pentru a efectua unele experiențe și să revină apoi pe Pămînt la bordul unor sateliți.

Un pas înainte

Presa internațională este aproape în unanimitate de părerea că zborul celor doi cosmonauți sovietici constituie un important pas înainte în pregătirea zborurilor mai îndepărtate. Călătoriile interplanetare, sublinia „France Presse", sînt subordonate unor imperative atît psihologice, în ce privește pe cosmonauți, cît și tehnice în ce privește vehiculele spațiale. Zborul în grup al celor doi cosmonauți sovietici răspunde, potrivit agenției menționate, următoarelor preocupări: 1) El permite să se verifice reacțiile mai multor oameni supuși acelorași condiții de zbor; 2) El dă posibilitatea realizării unor experiențe asupra telecomunicațiilor în spațiu, între sateliți sau nave cosmice. În continuare, comentatorul agenției arată că „asamblarea sateliților în zbor, pentru noi lansări, spre obiective mai îndepărtate nu va putea fi realizată decît printr-o punere minuțioasă la punct a legăturilor lor prin radio, a posibilităților lor de a se deplasa conform voinței, pentru a se alătura unuia sau altuia, zburînd cu 28.000 de km. pe oră. Oricum, această experiență conferă sovieticilor un nou avans în cursa pentru cucerirea spațiului cosmic. Ea dezvăluie că ei pot trimite un satelit la foarte puțin timp după un altul și că precizia tirului este cu totul remarcabilă".

Fotografie de familie: Cosmonautul Pavel Popovici împreună cu soția lui, Marina și fetița lor, Natașa

Precizia tirului demonstrată și de această dată de oamenii de știință sovietici are o importanță covîrșitoare. Este suficient să arătăm că depășirea vitezei necesare cu un singur metru pe secundă permite unei nave să cîștige cinci kilometri față de o alta în timpul unei singure rotații împrejurul Pămîntului. Această distanță nu este prea mare, în condițiile unui zbor cosmic. Ea este însă deajuns de mare pentru a împiedica realizarea „operației întîlnire".

Un prim bilanț

După cum se știe, sarcinile științifice și tehnice ale zborului cosmic de lungă durată al celor doi cosmonauți au fost rezolvate în întregime și cu succes. La o primă analiză, observatori din multe țări au extras prime concluzii.

Comentatorul științific al unei agenții internaționale, făcînd „bilanțul acestei acțiuni istorice" aprecia, printre altele, că „astronauții bine antrenați pot, la bordul navelor sovietice „Vostok", rămîne mai mult de patru zile în Cosmos. Facultățile lor psihice și fizice nu par să fi fost afectate de rămînerea lor îndelungată în starea de imponderabilitate și într-un mediu izolat. Timpul pe care cei doi astronauți l-au petrecut la bordul navelor lor va fi suficient pentru efectuarea unui zbor de la Pămînt la Lună și retur..." Referindu-se apoi la precizia cu care tehnicienii sovietici au plasat navele pe orbită, și posibilitatea lor de a trimite succesiv mai multe nave cosmice și de a le face să aterizeze la cîteva minute distanță, comentatorul subliniază: „Această precizie extraordinară în lansare, care a permis înfăptuirea unei prime etape în tehnica întîlnirii în spațiu, ne permite să apreciem că această tehnică se va dezvolta extrem de rapid și va permite asamblarea pe orbită a unor importante platforme spațiale. Aceste platforme vor putea servi drept laboratoare zburătoare, observatoare astronomice, baze pentru lansarea rachetelor spre alte planete... Zborul astronauților sovietici a demonstrat totodată posibilitatea comunicării prin radio între nave și a confirmat excelentele telecomunicații radio și prin televiziune între nave și stațiile de pe Pămînt... Acest prim bilanț nu ar fi complet dacă nu am sublinia prestigiul sporit al Uniunii Sovietice de pe urma zborului comun".

Linia oficială și declarații particulare

Agenția „Associated Press" relata declarația unei oficialități a NASA (Administrația națională pentru problemele spațiului și astronauticii) care a calificat zborurile celor doi cosmonauți drept „o realizare uriașă" și a adăugat: „Va trebui probabil să ne întîmple o minune pentru ca noi să-i batem în cursa spre Lună. Încă mulți ani de aici încolo nu putem spera să-i ajungem din urmă". Făcînd apoi o comparație între realizările U.R.S.S. și cele ale S.U.A., corespondentul american subliniază: „Dublul zbor sovietic demonstrează încă o dată puterea superioară de propulsie a rachetelor rusești. Rachetele rusești pot ridica în spațiu nave cosmice spațioase, prevăzute cu instalații suficiente pentru a menține viața un timp îndelungat".

Succesele înregistrate de oamenii sovietici în această săptămînă au fost primite în mod diferit în Statele Unite. Opinia publică largă s-a bucurat din nou de succesele obținute de Uniunea Sovietică. Cercurile conducătoare le-au primit însă cu un amestec de teamă și derută. O agenție occidentală semnala în acest sens: „După trecerea primului șoc psihologic, conducătorii americani au trebuit, mai mult de nevoie decît de voie, să se folosească de toate prilejurile pentru a felicita guvernul sovietic pentru această nouă realizare; dar fiecare orbită nouă, adăugată la celelalte străbătute de cosmonauții sovietici, a subliniat cu brutalitate rămînerea în urmă a Statelor Unite față de Uniunea Sovietică în această cursă a Cosmosului. Poporul american ...a primit cu un oarecare scepticism diversele declarații ale unora dintre oamenii săi de știință, care continuă să afirme că americanii vor fi primii care vor pune piciorul pe Lună".

Deruta oficialităților americane a ajuns la un asemenea grad încît NASA a dat indicații personalului său să nu comenteze (întrucît, inițial, fuseseră făcute declarații realiste) zborurile navelor cosmice sovietice pînă ce Washingtonul nu-și va exprima părerea în legătură cu ele!

Păcat însă că o asemenea indicație nu a fost dată și unor foști președinți ai Statelor Unite care au făcut o serie de declarații... extrem de aplaudate de umoriștii din toate țările lumii. Fostul președinte Truman a declarat că el felicită Uniunea Sovietică pentru plasarea a doi oameni pe orbite în jurul Pămîntului „dacă acest lucru este adevărat"! „Va trebui să mi-o dovediți — a spus cu toată seriozitatea de care este capabil expreședintele — dar dacă este adevărat îi felicit". Fostul președinte Eisenhower, la rîndul său, abordînd o mină atotcunoscătoare, a declarat în cadrul unei conferințe de presă că nu există nici un decalaj între Statele Unite și Uniunea Sovietică... în domeniul cercetării spațiului cosmic. „Eu nu recunosc existența unui decalaj. M-am plictisit de acest cuvînt". Citind aceste declarații te întrebi dacă numai vîrsta constituie motivul principal al unor asemenea luări de atitudine. Ar fi însă interesant de aflat dacă NASA a pornit de la considerentele invocate de cei doi foști președinți atunci cînd a interzis salariaților ei orice declarație...

Doi ani sau mai mult

Necunoscînd, pesemne, părerile lui Eisenhower, comentatorul științific al agenției „U.P.I.", Alvin Webb, și-a permis să declare: „Doi ani sau mai mult, acesta este avansul pe care Uniunea Sovietică îl are asupra Statelor Unite în cursa pentru trimiterea unui om în Lună".

Politicienii americani care s-au deprins să aprecieze tot ce se petrece în lume numai din punct de vedere al raportului de forțe sînt nevoiți să recunoască și ei succesele Uniunii Sovietice. Ei acompaniază însă aceste declarații cu cuvinte de ostilitate și furie. În același timp, o serie de comentarii se referă la analiza situației militare a Statelor Unite. Agenția „Associated Press" scria în acest sens: „Precizia sovieticilor în operația de lansare a sateliților artificiali... ar putea provoca greutăți sistemelor americane de „sateliți-spioni" în spațiul aerian... Savanții americani sînt de părere că oamenii de știință au avut un interval de mai puțin de 14 secunde pentru lansarea navei „Vostok-4" în timpul celei de-a 18-a rotații a primului satelit, pentru a le plasa pe amîndouă pe aceeași traiectorie și în vecinătate... Pentru oficialitățile americane militare aceasta ar putea însemna că sovieticii ar putea fi în stare să transforme aceasta demonstrație într-o posibilitate de a dobori sateliții americani de spionaj".

Firește, referirile unor specialiști americani la problema schimbării necontenite a raportului de forțe dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite nu sînt lipsite de sens. Cei ce comentează însă recentele succese dobîndite de U.R.S.S. numai prin prisma importanței lor strategice dovedesc dorința lor profundă de a continua și intensifica războiul rece. Ei ar dori parcă, cu orice preț, să asigure întîietatea Statelor Unite măcar în acest domeniu. Cei ce se folosesc însă de ultimele succese sovietice pentru a chema la intensificarea cheltuielilor în scopuri militare uită că încercările din anii trecuți nu au izbutit să asigure sporirea forței Statelor Unite și schimbarea raportului de forțe pe plan mondial.

Opinia publică americană, milioanele de oameni ai muncii din S.U.A., ca și din alte țări ale lumii, apreciază succesele științei și tehnicii sovietice ca o nouă contribuție la dezvoltarea științei, la întărirea forțelor păcii și progresului. Iată de ce, salutînd fapta eroică a celor doi cosmonauți, oamenii cinstiți de pretutindeni sprijină cu hotărîre chemarea adresată de guvernul sovietic în vederea intensificării luptei pentru salvarea omenirii de pericolul unui nou război.

Apaudînd uluitoarea performanță a oamenilor sovietici, popoarele de pretutindeni văd în ea un nou apel la dezvoltarea științei, la îmbunătățirea condițiilor de viață, la instaurarea unei păci trainice pe Pămînt.

Eugen PHOEBUS

Cosmonautul Andrian Nikolaev în costumul de zbor cosmic

ITINERAR ATENIAN

Peisaj atenian. Cu trăsurica spre Acropole

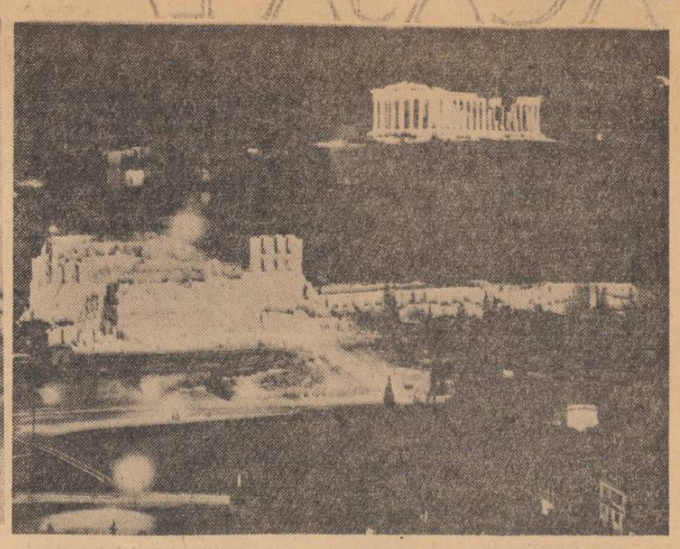

Acropole. Imagine de noapte

Cu cîtva timp în urmă am avut prilejul să fac din nou un scurt popas pe pămîntul străvechi Elade, leagăn al civilizației antice, locul unde s-au născut arta, filozofia și legendele mitologice. Vara, mai ales, Grecia este punct de atracție pentru vizitatorii străini care sînt tentați de impresionantele monumente ale antichității grecești, ce concentrează în ele milenii de istorie precum și de frumusețea peisajului însorit al acestei țări.

În cei 25 de km. care despart aeroportul Ellinikon de centrul Atenei, ai prilejul să observi din goana mașinii contrastele arhitectonice ale orașului: o îmbinare a arhitecturii antice, a monumentelor ei legendare cu elementele unui oraș modern. Construcțiile noi tind să înlocuiască treptat vechiul oraș, unde amprenta trecutului, străzile înguste și casele vechi, unele neîncăpătoare, se păstrează încă... Odată cu dezvoltarea turismului au apărut hoteluri noi, moderne, în acești ani.

Pe străzile orașului

Centrul Atenei moderne e cuprins între piețele Omonia (Concordiei), Sintagma (Constituției) și Klafthmonos (Plîngerii) incluzînd bulevardele ce le leagă, în special cunoscutele străzi Stadiu și Panepistimiu pe care se află numeroase magazine și clădiri publice.

Piața Sintagma a fost martora multor evenimente din istoria modernă a Greciei, apoi piața Klafthmonos unde se țin întruniri electorale, i-a luat locul. Omonia este cunoscută deoarece de aci pleacă metroul ce leagă Atena cu Pireul, situat la 12 km.

Am pornit pe jos din Omonia pe Stadiu. Aci, ca și pe multe alte străzi din Atena, întîlnești la tot pasul chioșcuri, așa-numitele „periptera", așezate pe marginea trotuarului, unde poți cumpăra diferite mărunțișuri, de la cosmetice și dulciuri, pînă la statuete miniaturale ale zeilor din Olimp, precum și tot felul de ziare și reviste.

În zilele cînd au loc meciuri de fotbal, iubitorii sportului cu balonul se strîng uneori în grup lîngă un „periptera" ascultînd împreună cu proprietarul acestuia relatarea meciului la micul aparat cu tranzistori din chioșc. După căderea nopții, cînd magazinele obișnuite se închid, periptera devin singurele surse de aprovizionare pentru cumpărătorii întîrziați.

Deși duminică, negustorii se arată a fi destul de matinali; încă înainte de 8 dimineața, în acea zi, cafenelele în aer liber și chioșcurile de răcoritoare își serveau primii clienți. Seara, cafenelele și restaurantele din Atena sînt pline. Atenienii discută aci despre politică și, mai cu seamă, despre afaceri. Adesea părerile sînt împărțite.

Duminica dimineața, îndeosebi în lunile de vară, se produce un adevărat exod spre malul mării. Am pornit cu mașina pe șoseaua încălzită ce șerpuiește chiar pe mal. De-a lungul țărmului, pe plaja îngustă, șiruri nesfîrșite de oameni în costume de baie se „răcoresc" după arșița îndurată în timpul săptămînii. Se pare că briza nu-i uneori deajuns...

Natura a fost într-adevăr darnică cu atenienii, așezîndu-le marea doar la cîțiva kilometri de capitală și apărîndu-i totodată printr-un lanț de munți de vînturile aspre dinspre Marea Egee. De pe țărm se văd în zare grupuri de insule din arhipelagul egeic.

Spre Acropole

Din timpuri străvechi, Atena a fost denumită „orașul luminii" nu numai în memoria „secolului de aur" din antichitate, cînd arta și frumosul ajunseseră la apogeu, ci și datorită „luminii strălucitoare a lui Apollo" a acelui soare cald, îmbietor al Atticei, ce stăpînește singur și netulburat cerul Eladei timp de 320 de zile pe an! În această ambianță albastră, de o tonalitate puternică, monumentele antice își păstrează strălucirea lor de odinioară.

Vizitatorii străini aflați la Atena, deși ispitiți de îmbrățișarea plăcută a mării apropiate, seducătoare ca o sirenă, preferă să înfrunte „săgețile" lui Apollo și să cerceteze îndeaproape monumentele antice. Nu numai Atena, dar întreaga Grecie poate fi considerată ca un uriaș și neprețuit muzeu antic. La Atena, de obicei, locurile cele mai frecventate sînt Acropole, vechea Agora, unde se afla centrul comercial și politic al orașului, apoi poarta lui Adrian, colina Areopagului, colina Nimfelor, colina Likavett și colina Pnyx, în afară de marele număr de muzee ce cuprind numeroase opere de artă.

În cîteva minute am ajuns cu mașina sus pe Pnyx, unde avea loc în antichitate Adunarea atenienilor. Pe această colină au ținut cuvîntări celebre politicieni și oratori de seamă. De aci au răsunat glasurile lui Aristide, Pericle, Themistocle, Demostene. Se poate vedea și azi tribuna oratorului. Privim panorama vastă a Atenei, dominată de Acropole, „stînca sfîntă" a Greciei ce tronează falnic în cîmpia Atticei, care este presărată cu crînguri de măslini. Se văd de aproape pilcuri nesfîrșite de vizitatori ce urcă mereu spre vîrful Acropolei, pentru a-și desfăta privirea și spiritul cu cele mai minunate monumente ale Greciei antice. Mărețul templu al Partenonului își etalează de pe această înălțime coloanele sale în stil doric, sever dar impunător, de o tehnică perfectă, neînvinsă de milenii, ca un omagiu suprem adus artei antice grecești.

Dacă Roma a fost clădită pe șapte coline, în schimb Atena, după cum spun unii istorici greci, s-a ridicat pe mai mult de zece. De pe aceste înălțimi poți contempla, ziua sau noaptea, panorama însorită ori feeria nocturnă de lumini a Atenei. Orașul pare totuși mai vesel noaptea. O plimbare nocturnă pe Acropole, care se poate face în nopți cu lună plină, îți rămîne veșnic în amintire. Atunci, Parthenonul, înveluit parcă în mister, strălucește în razele argintii ale lunei, în toată splendoarea sa. De pe aceste coline mai poți zări și Pireul, cel mai mare port al Greciei, cu pădurea sa de catarge.

Mesajul artei și prieteniei

În afara turismului, la Atena domnește, în special vara, o bogată activitate culturală, mai ales în domeniul teatrului.

Evenimentul cultural al sezonului de vară îl constituie îndeosebi festivalurile anuale devenite tradiționale: cel de la Epidaur și festivalul de la Atena. Spectacolele de la Epidaur rămîn de neuitat pentru cei 18.000 de spectatori ciți poate cuprinde acest vast amfiteatru cu o perfectă acustică, renumită în lume. Talentații actori ai Teatrului Național din Grecia, în frunte cu Katina Paxinu și Alexis Minotis cuceresc aplauzele entuziaste ale spectatorilor ce apreciază deopotrivă tragediile sau comediile clasice, la fel ca odinioară vechii elini. Tot aci poate fi auzită cîntînd arii de operă cunoscuta primadonă greacă Maria Callas. La recentul festival de la Epidaur, care a avut loc în luna iunie, au asistat și oameni de cultură din țara noastră care au dat o înaltă apreciere măestriei actorilor greci.

Actorii aceluiași teatru sînt principalii interpreți ai Festivalului din Atena. Numeroase afișe anunțau încă de acum cîteva săptămîni, începerea festivalului internațional al spectacolului, care se va încheia la 20 septembrie. Spectacolele au loc de obicei la vechiul teatru antic Herod Atticus, situat la poalele Acropolei.

La festivalul din Atena își dau întîlnire cei mai buni artiști și renumite orchestre simfonice din lume ce aduc mesajul artei și prieteniei de pretutindeni. Recent, atenienii au aplaudat aci succesul orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu" sub conducerea maestrului George Georgescu, despre care presa greacă a avut cuvinte elogioase. A fost nu numai un festin muzical ci și un mesaj al prieteniei între popoare, — mi-a spus un atenian care l-a ascultat.

Odos Vukurestiu

Bucureștiul nu este un nume străin atenienilor, ci chiar foarte cunoscut. Astfel, în plin centrul Atenei, am nimerit în **Odos Vukurestiu** (strada București), una din străzile comerciale cunoscute din capitala Greciei, care figurează de altfel și în ghidurile pentru străini. Proprietarul librăriei în care am intrat m-a întrebat cu curiozitate din ce țară sînt. Întrebările ce au urmat răspunsului meu, precum și alte convorbiri, mi-au dovedit că mulți dintre vecinii noștri din Balcani manifestă interes față de țara noastră.

— Ne place țara dv. deși o cunoaștem numai din cele spuse de prieteni de ai noștri care au fost pe la dv, mi-au mărturisit proprietarul magazinului împreună cu un asociat al său. Știm că românii sînt un popor prieten față de noi. Și socotim că acest lucru este important, mai ales că nu trăim departe unii de alții. Cred că putem fi buni prieteni — mi-a spus el la despărțire.

Păreri asemănătoare, care vădesc sentimentele de prietenie ale poporului grec față de poporul nostru, am auzit și cu prilejul unei vizite făcute la o redacție unui ziarist grec, care mînuiește condeiul de vreo trei decenii...

— Deoarece trăim împreună în Balcani — îmi spunea el — noi urmărim cu atenție ceea ce se întîmplă la dv. Cunoaștem progresele pe care le-ați făcut în industrie. Deși avem sisteme diferite, cred că coexistența e o soluție foarte bună pentru noi. Țările noastre fac comerț. De altfel comerțul este o veche îndeletnicire a noastră. Cu toate că țările noastre sînt diferite, cred că ne-am putea înțelege mai bine.

A adăugat apoi că este însă nevoie de bunăvoința ambelor părți. I-am amintit atunci că poporul nostru nutrește sentimente de prietenie față de poporul grec și dorește să dezvolte relațiile sale tradiționale cu acesta. Și cea mai concretă expresie în acest sens o constituie propunerea făcută și reînnoită în acești ani de guvernul romîn de a transforma Balcanii într-o zonă a păcii, a prieteniei și colaborării.

Un amic din Atena m-a invitat în seara din ajunul plecării la un mic restaurant de pe malul mării în vechiul cartier Phaleron, unde am evocat amintiri din istoria comună a celor două popoare.

Legănările avionului, îndată după decolarea de pe aeroportul Ellinikon, ne avertizau că sub noi se aflau munții Hymettus. În timp ce zburam peste înălțimile lor orașul apăreă învăluit într-o ceață violetă iar munții căpătau o culoare purpurie odată cu înserarea. Am înțeles atunci de ce poeții au numit Atena „orașul violet".

„Piatra de safir", cum a mai fost numită Atena de poetul modern grec Kostis Palamas, dispărea învăluită în ceața depărtărilor. Dar știam că acolo jos sînt multe inimi ce bat în ritmul prieteniei pentru vecinii lor de la poalele Carpaților. Am plecat cu convingerea că între popoarele celor două țări există într-adevăr posibilități de dezvoltare a relațiilor de colaborare, de prietenie.

Al. GHEORGHIU

Cîte ceva despre hidroponică

Iată-l pe bătrînul hidrocultor Marton Catz alături de trandafirii și ficusul dezvoltați în soluțiile nutritive, preparate în laboratorul serei

La serele orașului Cluj horticultorii obțin succese de seamă în domeniul noii ramuri, hidroponica

În fața librăriei de pe str. Pușkin din centrul Clujului, se opresc zilnic o mulțime de trecători. Florile indigene, exotice, legumele diferite care se dezvoltă într-un mediu cu totul aparte și anume în lichide, atrag în mod deosebit atenția. Este vorba despre noua preocupare a horticultorilor din acest oraș, pentru experimentarea culturii plantelor în soluțiile nutritive — ramură cunoscută sub numele de hidroponică.

Secretul acestor grădini ale viitorului, așa cum se intitulează expoziția horticultorilor clujeni, l-am aflat chiar de la autorul experiențelor despre care am vorbit. Îl cheamă Marton Catz și e un horticultor care lucrează de peste 35 de ani în meșteșugul florăritului. În ciuda vîrstei sale de peste 66 de ani, el a abordat cu curaj, printre primii din țară, noua ramură a hidroponicei.

„Primele experiențe din acest domeniu — *ne spune prietenul florilor Marton Catz* — le-am început în urmă cu 13 ani. Insuccesele ivite la început nu m-au descurajat. Primele experiențe le-am aplicat asupra legumelor : roșii, ardei iute, fasole etc., iar începînd cu anul 1960 am trecut la experimentarea culturii florilor. Rapiditatea în creștere, vigoarea plantelor obținute, m-au îndemnat să stabilesc soluții noi, indigene, care să stimuleze tot mai mult cultura plantelor".

Scurta lecție de hidroponică mi-a fost expusă în ziua aceea chiar în laboratorul „grădinii viitorului". Roșiile însămînțate în anul 1960 și tratate în soluțiile nutritive care cuprind peste 20 de elemente chimice, dau o recoltă continuă. Ficusul și trandafirii așezați în borcanele alăturate, s-au dezvoltat, după 8 luni, în soluții, la fel cît în 3 ani și jumătate în condiții normale de sol. Toate exemplarele de plante cultivate cu noua metodă sînt mult mai dezvoltate decît plantele din grădinile obișnuite. BĂTRÎNUL HORTICULTOR STUDIAZĂ ACUM POSIBILITATEA OBȚINERII BUMBACULUI COLORAT, CU AJUTORUL SOLUȚIILOR NUTRITIVE ȘI SPERĂ SĂ OBȚINĂ CÎT MAI CURÎND PRIMELE REZULTATE ÎN ACEST DOMENIU NEEXPLORAT.

Tot de la specialiștii horticultori clujeni de sub conducerea inginerului Mircea Micu, am aflat care sînt avantajele culturii plantelor în soluții nutritive, din care nu lipsesc superfosfatul, azotatul de potasiu, acidul fosforic, sulfatul de fier și mulți alți compuși. După calculele făcute în laborator s-a ajuns la concluzia că un metru patrat de cultură dezvoltată în soluții nutritive, necesită cheltuieli de 0,75 bani. În afară de obținerea unui ciclu continuu de recoltă, noua ramură deschide perspective uriașe viitorului plantelor. Bolile care se ivesc la plantele dezvoltate în sol sînt înlăturate în proporție de 90 la sută.

Fructele și legumele obținute în acest mediu permit alimentarea boi-

O CARTE PE SĂPTĂMÎNĂ

Chiril Tricolici : „Oameni fără identitate"

A spune despre cineva că este un om fără identitate egalează cu un paradox, fiindcă, de fapt biografia oricărui individ oferă datele unei identități, fie ea cît de sumară. Dar în cazul cărții lui Chiril Tricolici, autor de romane gen „polițist", cu care își face acum debutul editorial, figura de stil nu vrea să definească niște existențe sărace în detalii biografice ; senzația nulității, a vieții deșarte, inutile și profund nocive o creează aici reconstituirea profilului moral (mai bine zis amoral) și al isprăvilor abominabile ale spionilor stipendiați de oficinele imperialiste „de specialitate", trimiși de către acestea în misiune de „recunoaștere" și diversionism.

Amatorii lecturilor antrenante, cucertoare de la primele pagini, vor afla în acest roman o acțiune condusă cu dibăcie, bogată în surprize și peripeții, în ale căror detalii nu vrem să intrăm, pentru a lăsa cititorului satisfacția inedităului integral.

Ne mărginim numai să arătăm că întîmplările înfățișate se petrec aproape de zilele noastre la Constanța, București, Timișoara, pe Valea Prahovei, fiind vorba de încercările zadarnice ale unor spioni, debarcați clandestin pe litoral, de a crea „capul de pod" menit să le asigure începerea unei activități distructive și provocatoare.

Dar socoteala de la... centrul de spionaj din München nu se potrivește cu aceea de la locul pe care acești oameni cu identitate dubioasă și compromisă l-ar fi dorit teatrul unor acțiuni spectaculoase, de natură să le umfle buzunarele și contul de la bancă. Diversioniștii întîmpină pretutindeni riposta cuvenită și această ripostă nu vine numai din partea organelor de securitate ci și de la oameni simpli, crescuți în spiritul dragostei față de cuceririle poporului și față de patrie, de la realitățile noi din țara noastră, realități de natură să pună pe gînduri chiar personajele profund antipatice ale cărții.

Sînt însușiri de conținut care dau romanului suportul educativ pe care trebuie să-l aibă asemenea lucrări, pentru a justifica interesul cititorului contemporan.

Însușiri pe care le prețuim mai mult decît acele abilități de construcție care urmează din păcate, pe alocuri — prin exces de senzațional, conversiuni de caracter neverosimile, schimbări de situație uluitoare — pilda unor modele perimate.

Boris BUZILA

Vara la țară

Un document fotografic îngălbenit de vremi : George Topîrceanu, în mijlocul unui grup de vînători ieșeni. În stînga, silueta masivă a altui pasionat vînător, marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu

(Urmare din pag. 1)

imașurile pustii dinspre pădurea Popricanilor sau dinspre Lețcani, ori într-o pîndă după vulpi sub coasta cu salcîmi a Cucutenilor, sau la Grajduri.

Apropiat de oameni, avînd prieteni printre luntrași sau gonaci de vînătoare, Topîrceanu — în drumurile sale — poposea adesea în sate, stătea îndelung de vorbă cu pălmașii, cercetîndu-le păsurile, necazurile. Ochiului său critic nu i-a scăpat nimic, constatările și adnotațiile sale el le-a dăltuit și în causticele versuri din parodia „Viața la țară"... după Al. Depărățeanu. Mînuind cu maestrie floreta satirei, autorul *„Parodiilor originale"* a supus focului criticii starea deplorabilă a satului de odinioară, lipsa de asistență socială, incultura, mizeria.

Mergînd pe urmele lui Topîrceanu, să poposim azi la Lețcani, una din comunele din jurul Iașilor și să vedem ce lucruri și fapte au mai fost încrustate aici, pe răbojul vremii...

Întîlnire cu agronomul din Lețcani

Locuința mea de vară
E la țară...
Acolo era să mor
De urît și de-ntristare
Beat de soare
Și pîrlit îngrozitor !

Pe tînărul Petru Dascălu, agronomul colectivei din Lețcani, l-am întîlnit spre seară. Tocmai se întorcea de la cîmp, fluierind o melodie din „Post restant". Văzîndu-i chipul și brațele bronzate, i-am spus :

— V-a cam ars soarele... Ați umblat mult pe cîmp ?

— Desigur, cu treburi. Știți cîte avem de înfăptuit acuma la noi, la colectivă... Munca pe care o fac îmi place, întrucît îi văd concret rezultatele.

— Așa că nu vă apucă urîtul...

— Urîtul ? Da de unde... Mi-s dragi și locurile și oamenii. De altfel și aci, la Lețcani, rulează filme, se aduc cărți și reviste noi la bibliotecă, se face sport. Cît despre soarele care arde, nu mă supără : mă fortifică. Și apoi, acuș mă duc să fac o baie...

Pînă mai ieri Dascălu încă studia și, concomitent, juca fotbal la C.S.M.S.-Iași. Cu scurgerea vremii, el lasă locul în echipă fratelui său și, devenit agronom, trece să muncească aci, la colectiva din Lețcani.

Discuția cu tînărul agronom și cu colectiviștii din preajmă, care-l îndrăgesc și-l prețuiesc, s-a însuflețit. Înființată de doi ani, gospodăria colectivă „7 Noiembrie" din satul Lețcani s-a întărît în scurt timp, ajungînd să cuprindă 746 familii, cu 1.800 hectare. Averea obștească a gospodăriei a sporit aproape de cinci ori. Ogoarele sînt cultivate „ca la carte", în mod științific, astfel că și roadele sînt bogate. Anul trecut, de pildă, familiile lui Nicolae Moraru, Constantin Colotilă și ale altor colectiviști au obținut, pentru zilele-muncă lucrate, un venit de peste trei ori mai mare decît atunci cînd erau „individuali".

— Dar pe timpuri cum era la Lețcani ?

— Pe timpuri ? făcu agronomul. Păi, cred că lucrurile acestea le știe mai bine moș Vasile Zaharia, care a călcat pe al 71-lea an... Nu-i așa, moș Zaharia ?

— Așa-i ! Urîte vremuri am mai apucat ! Satul nostru, cu case mici, acoperite de stuf, cu oameni cu chipurile chinuite, supte de boli, avea un aspect de părăsire. Stăpînă pe aceste locuri era „Casa rurală", în care învîrteau afacerile tot cei închiaburiți. De lucrat, lucram cu toții — din zori și pînă-n noapte — pe locul denumit „Coșeri". Acolo era și magazia, unde se aduna toată recolta: și grîul și orzul și ovăzul, toate. Numai din porumb primeam și noi o parte, cu cît să ne amăgim foamea...

Acuma, alta-i socoteala. Stăpînii sîntem noi, pălmașii. Căutăm cu toții să cultivăm cît mai bine pămîntul, să obținem roade cît mai bogate. Iar în ajutor ne vin inginerii, specialiștii. În trecut, înainte de 1940, nu erau decît trei agronomi în toată plasa Bucium, iar în plasa Criș, de unde-i de loc familia inginerului Dascălu — plasă cu 32 de comune — nu era nici unul... Astăzi, numai la noi, în comuna Lețcani — unde există trei gospodării colective — sînt doi ingineri agronomi, doi ingineri zootehniști, un inginer hortiviticol și doi tehnicieni agricoli. Așa-i că avem condiții să ne dezvoltăm, să prosperăm pe calea muncii unite ?

Pe șosea, la lumina lămpilor de neon

Cînd te duci pe drumul mare
La plimbare,
Este praf de nu te vezi.

„Drumul mare" la Lețcani este șoseaua Iași — Tg. Frumos — Bacău — București. Deși „națională", șoseaua era plină de băltoace, de gropi. Ea a fost însă renovată, iar din anul 1956 — asfaltată ca-n palmă. Norii de praf de odinioară au dispărut. Iar seara, e mai mare dragul să ieși la plimbare pe șosea, fiindcă deoparte și de alta strălucesc prin frunziș lămpile de neon...

Lețcănenii sînt harnici. După racordarea comunei la sistemul energetic național, ei au sprijinit efectiv lucrările de electrificare, săpînd gropile pentru stîlpi, transportînd materialele necesare. În frunte cu deputății comunali Dumitru Grasu, Const. Radu, Gh. Hanganu, localnicii au cărat peste 300 m.c. piatră spartă, 80 m.c. balastru și au pus umărul la amenajarea șoselei Lețcani-Cucuteni, pe o porțiune de 6 km.

Dar șoseaua mai este îndrăgită și pentru un alt lucru : de-a lungul ei sînt înșiruite, ca mărgelele pe o ață, casele noi ale colectiviștilor. Case mîndre, vopsite în culori vesele, cu ghivece de flori la ferești. Case acoperite cu tablă, ridicate de Dumitru Turcu, Ion Smilar, Aurel Pintiliuc, Ion Gușetu și mulți alți colectiviști. De ce spunem mulți ? Fiindcă în anii de după eliberare și-au construit case noi locuitorii din mai bine de jumătate de sat, iar ceilalți — mai toți — și le-au lărgit sau renovat.

Nici berărie, nici regie...

Nu există berărie,
Nici regie...
Doar un hoț de cîrciumar
Care are marfă proastă
Și-o nevastă
Ce se ține cu-n jandar'

Avea dreptate Topîrceanu : odinioară, la Lețcani nu găseai nici berărie, nici regie. Pentru orice fleac de cumpărătură, localnicii trebuiau să meargă la Iași, în piața mare, sau la dughenele de pe strada Costache Negri sau Tg. Cucului. Hoțul de cîrciumar era Tăutu, cel care se îmbuiba din darea pe datorie a „spirtoaselor", din înșelarea celora ce căutau să-și aline amarul într-un pahar de vin...

Reversul medaliei este azi izbitor. Ca și în multe-multe alte comune din țară, peisajul satului este înfrumusețat de clădirea magazinului universal. Cîte nu se pot cumpăra de aici ? Și încălțăminte, și produse alimentare, și textile, ca și articole de fierărie sau chimicale.

„Ale satului mari fete, fără ghete" au dispărut. Cooperativa sătească aduce mereu pantofi și sandale în felurite modele, care se vînd repede. Cumpărătorii întîlniți de noi erau diverși. Mircea Chiriac, care și-a tîrguit un costum de haine, Chira Moraru, ce a cumpărat fețe noi de plapumă, Natalia Onofrei, care — tot prin cooperativă — a cumpărat o mașină de cusut. Toți sînt colectiviști ce au păsit, încrezători, pe drumul bunei stări.

Dar o bere se poate bea la Lețcani ? Se poate, colea la bufet. Cum doriți : la halbă sau la sticlă. Și alături de ea, poți găsi oricînd o frigăruie sau niște mititei. Ca la oraș !

Cel de al 70-lea copil din 1962

Acolo, cînd n-are treabă
Orice babă
Este medic comunal.

Maria Sandu a fost adusă la casa de nașteri în crucea nopții. Bărbatu-său, cu chipul neras, căta îngrijat către ferestrele casei : o fi care va pe aici, sau va trebui să aștepte în căruță ?

La două din ferestre însă era lumină. Aci veghea Anton Ortansa, felcera de serviciu. Fiică de colectiviști din părțile Neamțului, ea auzise destule de la maică-sa, în legătură cu „condițiile" mositului din trecut. Cele mai multe țărănci nășteau pe ogor, în grajd, pe unde apucau, lipsite de orice fel de asistență medicală.

Și aici, la Lețcani, lucrurile se petreceau cam la fel. Agentul sanitar Vasile Popescu nici nu deschidea gura, pînă nu i se dădea ceva ouă sau vreo găinușă... Saveta Balteanu, o moașă empirică, își făcea de cap. Ba chiar era una, Bălănoaia, care umbla și cu descîntece, cu bobi și cu afumătură de cărbuni.

Astăzi însă, asistența medicală se desfășoară în cu totul alte condiții. Comuna posedă dispensar, casă de nașteri, iar în fiecare sat cîte un punct farmaceutic. Medici calificați, felceri, surori, veghează la buna întreținere a sănătății localnicilor. Tifosul și alte boli epidemice au fost șterse din diagrame.

Toate acestea i-au trecut la iuțeală prin minte felceriței de serviciu, în timp ce transporta gravida în încăpere și o așeza cu grijă pe patul cu cearceaful alb, ca neaua. Anunțînd-o îndată pe moașa Adela Peptu, felcerita îi spuse colectivistului Ion Sandu :

— De-acu, bade, dumneata poți să te duci, ori poți aștepta colo, pe banca de sub pruni ! N-avea nici o grijă, că va fi bine.

...În zorii zilei, Maria Sandu a născut un băiat de 3,400 kg. Era, în acest an, cel de al 70-lea copil născut în sat.

„Porumbul la tribună"

Lîngă foc, o babă surdă
Și absurdă
Spune, ca și alte dăți
Tot povestea cu Ileana
Cosînzeana,
Plină de banalități.

De la Iași pînă la Lețcani sînt 12—14 km. O palmă de loc, veți spune. Și cu toate că această comună se află atît de aproape de centrul de cultură moldovean, în Lețcani peste 50 la sută din populație era analfabetă !

O dovadă în plus a „grijii" manifestată de burghezo-moșierime pentru lumea satului. În același timp o explicație firească a stării de incultură, a faptului că se puteau asculta poveștile „babelor surde", că se dădea crezare superstițiilor, că avea adepți misticismul.

În anii noștri, cultura a pătruns — năvalnic — și în Lețcani. Carte știe toată lumea, ba unii — ca Ion Grigoraș, fiu de țăran din satul limitrof Cogeasca — a ajuns la studii superioare în U.R.S.S. Comuna posedă trei școli de 8 ani și una de patru ani. Maistrul zidar Vasile Pisică și cele două echipe ale sale, dau zor la finisarea localurilor a două școli de 8 ani din Lețcani și Cucuteni.

„Dați-mi cinematograf !" exclamă Topîrceanu în aceeași parodie. Lețcanii au acum și cinematograf. În sala căminului cultural se rulează cu regularitate filme artistice și documentare. Tot aci, la cămin se țin conferințe instructive, se dau spectacole. „Porumbul la tribună" a constituit tema unui reușit program al brigăzii artistice de agitație, cu care prilej au fost scoase în relief însemnatele avantaje ale cultivării porumbului hibrid pe „loturile de 5.000 kg. la hectar". „Cîntă armonica" și „I-auzi cum mai cîntă satul" sînt titlurile altor programe prezentate. Aplauze a cucerit și piesa lui Constantin Beiu „Lădița de campanie", jucată de feciorii lețcănenilor.

★

Așa se petrec acum lucrurile întrunul din satele prin care a peregrinat Topîrceanu, vara la țară... Firește, mai există deficiențe, mai sînt lucruri de îndreptat. Oamenii din Lețcani însă, educați și îndrumați de partid, le vor analiza minuțios, le vor remedia ; totodată, vor înfăptui noi lucruri, vor schimba și mai mult fața satului. Sînt doar locuitori ai satului nou, socialist.

Mircea SCRIPCA
și M. BERAM
Fotografii : A. CONSTANTINESCU

Ion Filip este unul din mecanizatorii de la S.M.T. Podul Iloaie, care execută arătură de vară de bună calitate pe ogoarele colectiviștilor din Lețcani

Maria Văidan, îngrijitoare de păsări de la colectiva din Lețcani e mîndră de puii pe care i-a crescut de cînd au ieșit din „găoace"

ACASĂ LA...

(Urmare din pag. 1)

rahilor îndurerați cînd aflau de moartea celui ce adusese atîtea înoiri în componistică, a celui ce știuse ca interpret să transforme pianul într-o adevărată orchestră simfonică.

S-a păstrat pînă la amănunte felul în care s-a desfășurat ceremonia înhumării lui Chopin. „Natura avea un aer de sărbătoare", consemnau ziarele vorbind despre acea zi de 30 octombrie 1849, cînd, în biserica Madeleine, tot ce avea Parisul mai de prestigiu în lumea muzicii și artelor se adunau, cu violete în mînă, în jurul sicriului. Pentru prima dată se îngăduia ca într-o biserică catolică să cînte și femeile. Altfel nu s-ar fi putut executa „Requiemul" de Mozart. Două preludii ale lui Chopin erau apoi executate la orgă. Pentru prima dată răsunau, după acela, acordurile celebrului „Mars funebru" orchestrat de Reber. Carul funebru urmat de Berlioz, Théophile Gautier, Delacroix și alții se punea apoi în mișcare urmat de o mulțime imensă. La cimitirul Père-Lachaise, lîngă mormîntul prietenului Bellini, era introdus, în micuța groapă proaspăt săpată, trupul chinuit al artistului mort înainte de a fi împlinit 40 de ani. Doar inima poetului nu era îngropată. Inima lui fidelă Poloniei, inima lui care bătuse tot timpul la unison cu îndepărtata dar mereu prezenta în suflet patrie, lua drumul Varșoviei. Într-o urnă, la biserica „Sfînta Cruce" ea devenea centru de pelerinaj al poporului polonez, ca și al tuturor îndrăgostiților artei și libertății din lumea întreagă.

Despre povestea inimii lui Chopin istorisesc oricînd cu pasiune oamenii Poloniei de azi. La istoria veche, ei adaugă una mai recentă, nespus de răscolitoare. În cursul ultimului război, sub cisma ocupantului nazist, inima compozitorului devenise simbol și chemare la luptă pentru descătușare. Năvălitorul adăuga — la toate josniciile — și infamia de a căuta cu furie prețioasa urnă pentru a-i distruge conținutul. Patrioții au apărat cu sînge ilustra relicvă. Printre locurile unde a fost ascunsă de ura obtuză a nazismului, se citează și un crîmpei din pămîntul de la Zelazowa Wola.

Așa începe, în conversația cu orice polonez, subiectul drag „Zelazowa Wola". Numele indică așezarea unde s-a născut artistul. Se află la mică distanță de capitala Poloniei. Astăzi e muzeu și centru de concerte Chopin. Am parcurs cu mașina scurtul drum de la Varșovia pînă în aceste locuri, străbătînd cîmpul mănos în care vara, șoaptele vîntului cîntă prin holde melodii de dragoste desprinse parcă din bogata creație a artistului atît de legat de locurile natale. Pe acest drum, către sfîrșitul celui de al 18-lea veac, parcurgea distanța de 6 leghe dintre Varșovia și Zelazowa Wola, un poștalion care ducea un călător tînăr și plin de ideile nobile ale descătușării popoarelor. Domnul Nicolas Chopin se născuse în micul sat loren Marainville de lîngă Nancy și istorisea interlocutorilor, nu fără mîndrie, că în familia lui franceză număra, printre ascendenți — și polonezi. În anul cînd se îndrepta spre Zelazowa Wola, demonstrase deja prin fapte dragostea pentru Polonia devenită, pentru el, patrie adoptivă. În 1794, pentru a-și manifesta aderiunea la idealurile sociale și politice ale poporului polonez, participase cu arma în mînă la revoluția lui Kosciuszko. La Zelazowa Wola fusese chemat ca profesor de limbă franceză al copiilor, chemat de către soții Skarbek, proprietarii domeniului. La conacul acestora, Nicolas a cunoscut pe una dintre slujitoare, Justina Krzyzanowska. Avea 24 de ani frumoasa poloneză, iubea poezia și muzica și îi plimba pe înflăcăratul profesor pe malurile Utratei, șiosul riu care dă sevă pămîntului din Zelazowa Wola. Din căsătoria celor doi tineri, instalați într-una din aripile conacului de la Zelazowa Wola, avea să rezulte mai întîi o fată — Ludwika. Apoi, la 22 februarie 1810 se năștea un flăcău. Frédéric venea pe lume într-un amurg cînd întregul sat sărbătorea nunta unor țărani. Și chiar sub ferestrele unde mama năștea, un taraf de viori cînta mazurci și poloneze.

Copilul n-a stat prea mult la Zelazowa Wola. În chiar același an al nașterii, părinții se mutau la Varșovia unde tatăl fusese numit profesor de liceu. Dar Frédéric a revenit apoi adesea la Zelazowa Wola pentru a-și petrece vacanțele, așa cum menționează corespondenta lui. În august 1830 e indicată ultima sa ședere în casa natală unde familia Skarbek îi primea pe copilul despre care un contemporan nota : „E un micuț naiv și modest, care cîntă la pian așa cum păsărelele cîntă, neștiutoare".

Destinul Zelazowei Wola n-a fost dintre cele mai fericite. Prin jurul anilor '30 familia Skarbek părăsea conacul și proprietatea trecea succesiv prin mai multe mîini. Către mijlocul secolului 19, conacul era cu desăvîrșire ruinat, parcul căzut în paragină. Un grup de muzicieni progresiști, polonezi și ruși, pornesc atunci — în pofida ostilității tuturor oficialităților — o vastă campanie plină de nobile pentru reconstituirea locurilor dragi ale lui Chopin. După mari eforturi acești muzicieni, în frunte cu Ignacy Paderewski și Balakirev izbutesc să strîngă banii necesari pentru a ridica, în 1894 la Zelazowa Wola, un modest monument lui Chopin. Tot atunci, în parcul năpădit de buruieni, răsar din nou florile parfumate ale muzicii lui Frédéric. Pentru prima dată se organizează — ceea ce avea să devină o tradiție, — un recital în care o seamă de distinși muzicieni în frunte cu Balakirev, execută la pian lucrări de Chopin. (Azi monumentul este înconjurat de violete mereu proaspete. Mîini pline de dragoste așează zilnic acolo floarea recunoștinței populare.) Zelazowa Wola n-a putut totuși pe atunci să fie scoasă din uitare cu toate eforturile atît de generoase dar atît de nesusținute materialiceste ale lui Paderewski și Balakirev. Perseverența artiștilor n-are însă margini. În 1927 același Paderewski izbutește să determine un întreg curent sub cuvîntul „totul pentru Chopin". Din bănuți de oameni necăjiți, dați însă din toată inima, se agonisește suma necesară pentru cumpărarea aripei de conac unde se născuse poetul armoniilor și — împreună cu această aripă — și 7 hectare din pămîntul înconjurător. Existența acestui loc drag rămîne însă extrem de precară și cunoaște adevărate zile dramatice în timpul ocupației naziste. Abia după război, în Polonia populară apar condițiile pentru a i se dărui dragului Frédéric Chopin ceea ce i se cuvine. Conacul este reconstituit, parcul deasemenea. Zelazowa Wola devine muzeu deschis marelui public și — din mai pînă în octombrie, — în toate duminicile și zilele

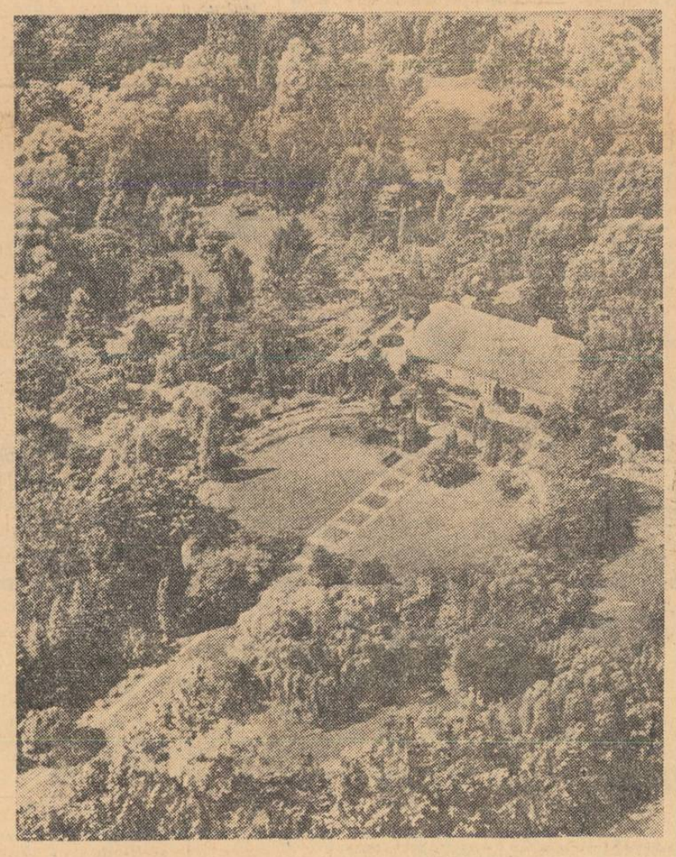

CHOPIN

de sărbătoare, centru de concerte în aer liber. „Pianul, ce instrument minunat !", spunea întotdeauna Chopin. Pentru artist pianul însemna un suflet în care sufletul lui mare se putea oglindi pe deplin. Și pentrucă acesta a fost singurul suflet căruia artistul tuturor timidităților și tuturor fermecătoarelor discreții i s-a destăinuit pe deplin, el a făcut din pian — cum spune un biograf — „legatarul său universal". În căsuța de la Zelazowa Wola un pian domină întregul salon. Ușile salonului se deschid larg înspre parcul străbătut de Utrata și dominat de un roadou de trandafiri. Dincolo de o draperie, cîte un artist, ales întotdeauna dintre cei mai remarcabili interpreți ai lui Chopin, execută spre încîntarea auditoriului așezat afară în mijlocul rondoului, din muzica nemuritoare a maestrului în duminica în care am vizitat Zelazowa Wola, Galina Czerny-Stefanska, aceeași artistă care concertase în 1949 cînd s-au comemorat 100 de ani de la moartea lui Chopin, executa o suită de mazurci, valsuri și nocturne. Marele prieten al artistului, Franz Liszt, care-l ascultase pentru prima dată la Paris, interpretînd aceste piese ce au transformat miniatura pianistică în canodoperă, are un cuvînt extrem de semnificativ în cartea pe care a închinat-o lui Chopin : „Pur, mărinimos, Chopin era plin de un sentiment care e cel mai nobil dintre toate sentimentele de pe pămînt : dragostea de patrie". Și într-adevăr, tot Liszt, adaugă, evocînd nemărginita nostalgie a Poloniei de care suferea cel ce n-a acceptat niciodată cetățenia franceză declarîndu-se întotdeauna „emigrant" : „îi plăcea ca polonezii veniți în Franța să-i arate versuri, arii, cîntece. Dacă-i plăceau cuvintele, el compunea de multe ori pentru ele o nouă melodie care devenea imediat popu-

lară, în țara lui cu toate că uneori numele compozitorului rămînea necunoscut... ...Cine ar îndrăzni astăzi să tragă o linie sigură de hotar între inspirația poetului și a poporului său ?". Și ascultînd în parcul de la Zelazowa Wola muzica lui Chopin, după călătorii în întreaga Polonie, după ce ascultasem atîtea melodii populare fermecătoare, mi-au revenit aceste cuvinte cu care Liszt sesiza cel mai înalt merit al unuia dintre cei mai înzestrați compozitori ai lumii : universalitatea prin identificarea cu sufletul și arta poporului său.

Pentru polonezi, fiecare notă din portativele lui Chopin înseamnă o frîntură a propriului lor suflet. S-a păstrat, printre scrisorile schimbate de artist cu cei de acasă, o impresionantă misivă adresată lui Chopin, pe cînd acesta se afla la Viena, de către patriotul Witwitki : „Există o melodie natală, după cum există o atmosferă natală. Munții, pădurile, apele și pajiștile își au glasul lor natal, lăuntric deși nu oricine îl poate sesiza. Ori de cîte ori mă gîndesc la asta, iubite domnule Frédéric, mă legăn în dulcea nădejde că veți fi cel dintîi care va ști să soarbă din vastele comori ale melodiei slave. Cercetați melodiile populare"... Că artistul a știut să urmeze acest sfat o atestă întreaga lui operă. Că apele și pajiștile au melodia lor nu mai e nevoie să fie demonstrat. La Zelazowa Wola, Utrata și parcul care o înconjoară cîntă melodii de Chopin. Adică melodii populare poloneze. Sînt pline de evocare aceste melodii. E în ele dragostea de patrie a celor mulți, e în ele speranța, azi împlinită, a neatîrnării și libertății. Pătrunzătorul Schumann, acelaș care scrisese despre copilul precoce Chopin entuziastele cuvinte : „Scoateți-vă pălăria domnilor, aveți în față un geniu !" — a notat cu privire la mazurcile lui Frédéric : „Mazurcile sînt tunuri ascunse sub flori și dacă autocratul ar ști ce primejdie se ascunde pentru el în aceste melodii atît de simple, le-ar interzice". Azi, în Polonia eliberată de umilința încătușării, poporul a transformat Zelazowa Wola într-unul din cele mai prețioase monumente ale istoriei luptelor sale pentru libertate. La Zelazowa Wola au fost reunite o parte din amintirile legate de viața artistului. În casa care-i păstrează tot parfumul patriarhal și toată grația romantică a operei lui Chopin, fiecare dintre cele cîteva încăperi oferă piese de mare interes. Camera cu alcovul mamei, camera părinților, salonul, sala de mîncare sînt înzestrate cu facsimile, fotografii, obiecte din vremea artistului. Am reținut dintre aceste obiecte, facsimilul actului de căsătorie al părinților, ca și cel al actului de naștere al lui Frédéric. o scrisoare de bune urări adresată de micuțul Frédéric tatei și mamei. Printre portretele din încăperi există copia celui pe care Delacroix l-a făcut lui Chopin (originalul, datat 1838, se află expus la Muzeul „Louvre" din Paris), ca și portretul executat de pictorul olandez Ary Scheffer. Mai întîlnim portretele părinților și ale celor trei surori dintre care cea mai mare născută chiar la Zelazowa Wola. Într-una dintre vitrine se află manuscrise ale tînărului Chopin, cîteva desene ale acestui multilateral talent, ca și gipsul în care sculptorul Clesinger a modelat mîna stîngă a interpretului, denumit de contemporani „cel mai mare pianist al lumii".

La rîndul său, parcul cu statuia datînd din 1894 și ridicată din strădania lui Paderewski și Balakirev, cu aleile umbrite de copaci, — în care parcă toate păsărelele locului și-au dat întîlnire — și-a revenit de pe urma pagubelor și distrugerilor din timpul războiului.

Totul la Zelazowa Wola vine să confirme — în acest sanctuar al amintirilor tandre — cuvintele profetice cu care Franz Liszt își încheia în 1851 ciclul de articole închinate lui Frédéric Chopin : „Ori cît de mult l-ar regreta toți artiștii și toți acei ce l-au cunoscut, ne exprimăm totuși îndoiala că în vremea noastră a sunat ceasul în care acela a cărui pierdere re-a fost atît de dureroasă, ar ocupa, prețuit la justa lui valoare, locul de înaltă cinstire pe care i-l rezervă probabil viitorul în aprecierea universală".

L. SĂRĂȚEANU

FRESCA MARILOR IZBÎNZI ALE ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

CĂLĂTORIE ÎN VIITOR CU AJUTORUL CIBERNETICII

Minunate sînt perspectivele dezvoltării științei și tehnicii socialiste! Servind deopotrivă tuturor membrilor societății, acestea sînt la rîndul lor hrănite cu seva marelui entuziasm care stăpînește masele de constructori ai socialismului și comunismului.

O PUNTE PESTE DOUĂ DECENII

Aidoma trăitorilor din veacul cetăților, încerc să călătoresc în afara marii așezări a prezentului întinzînd punte... de visare spre viitor, — spre anul 1980. Și iată-mă făcînd această treabă. Scriptii gîndului s-au pus în mișcare, răsucind pe nebăgate de seamă trainica legătură a păsirii în perspectivă...

Sînt cîteva ceasuri de cînd tot schimb aerobuzul în căutarea obiectivului central al reportajului meu. Alerg dintr-o parte în alta a orașului, fără să mă pot hotărî asupra vreuneia din „reperele" ochite. Mi-am umplut carnetul de însemnări și încă nu pot spune precis că am aflat ceea ce căutam. Și aceasta, nu din „criză" de impresii, ci, dimpotrivă, din cauza prezenței în prea multe locuri în același timp a elementului căutat.

Dar, în definitiv, ce caut? De ce am ostenit pînă aici, la acest capăt al căii lungi a două decenii?

Ca să nu mai lungesc vorba, vă informez că mobilul iscodirii mele este... cibernetica. O caut, după cum vă spuneam, de mai multe ore, o văd pretutindeni, dar nu mă pot decide unde anume să mă opresc. Cel mai bun lucru va fi desigur să mă așez la umbra unuia din copacii aceia stufoși din spatele stației în care m-am oprit și să fac un scurt „inventar" al notelor din carnet. Poate în felul acesta voi izbuti să iau o hotărîre.

STOPUL ELECTRONIC

Mașini elegante, suple, furnică pretutindeni. Sînt atît de multe încît ai uneori impresia că s-au desprins dintr-un șirag. Și totuși la intersecții domnește o ordine desăvîrșită.

Cine veghează la menținerea acestei ordini? Fără îndoială, cineva aflat în cabina scundă de la fiecare încrucișare. Dar cabina cu pricina este mult prea scundă pentru ca să poată lucra un om într-însa. Atunci?

Antena de radiolocație de dimensiuni destul de acceptabile, pe care o văd rotindu-se neobosit deasupra cabinei mă face să mă dumiresc: stația de radiolocație furnizează elementele trebuincioase calculatorului electronic care „numără" mașinile ce se apropie, socotind, nepărtinitor, cine are dreptul să treacă primul. Mașina sosită prima la intersecție are cale „liberă"; de asemenea, stopul se deschide mai întîi de acea parte în care sînt mai multe mașini, acordîndu-le acestora un minut de trecere.

Interesant mi s-a părut și faptul că stopul electronic cu complexele sale miniaturale „notează" fiecare mașină care trece, însemnînd și ora exactă a traversării; totodată, autoscriptorul stopului subliniază orice „infractor" la legile circulației, adică mașinile care au trecut cu o viteză nepermisă sau cînd stopul era pe „roșu".

BIROUL „CIBERNETIC" DE INFORMAȚII

Primele relații pe care le-am cerut cînd am ajuns la uzina automată, „planificată" s-o vizitez, le-am adresat, prin viu grai, unui... microfon. Deasupra mesei lungi din camera de „relații", microfonul în cauză atîrna leneș ca un paianjen. Pe masă erau formulate întrebările „tip". Am „țintit" una, la întîmplare, și am rostit-o în fața microfonului:

— Cîte secții are uzina?

— Patruzprezece! a răspuns prompt o voce cu un timbru plăcut, al cărei purtător se ascunsese undeva înapoia unui difuzor frumos înrămat. Și vocea s-a făcut auzită apoi timp de cîteva secunde, înșirînd numele secțiilor principale ale uzinei.

Am mulțumit și am cerut — după codul de formulare — să mi se dea indicații asupra modului în care pot ajunge la „montaj".

— Intrați în curte. Drept înainte. Marcaj 12!

Foarte concis și cît se poate de precis. Plăcutele indicatoare m-au condus la secția dorită.

Citesc reflecția notată atunci în carnet: „mașina electronică vorbitoare — năstrușnică invenție!".

CONTROLORUL... ELECTRONIC

Nesupravegheate de nimeni, mașinile execută docile sarcinile încredințate. Aceste sarcini sînt „scrise" de constructori pe fișe perforate și benzi magnetice și din „litera" lor nu poate ieși nimeni.

Piesele trec „cuminți", într-o liniște agasantă de la o mașină la alta, dintr-un atelier în altul, dintr-o secție în alta. Creierii electronici „activează" pretutindeni. Ei urmăresc calitatea lucrului, corespondența strictă între ceea ce trebuia să realizeze cutare mașină și ceea ce a realizat ea de fapt. Și tot ei trimit spre mașinile de ajustare acele piese care mai au nevoie de finisări.

Genială mi-a părut ideea colectivelor de specialiști care au creat asemenea mașini ca acelea pe care le-am văzut schimbînd sculele mașinilor-unelte sau reglînd „ritmul" de producție al secției „scule-verificatoare-dispozitive". Datorită acestor „economiști" electronici secțiile lucrează în permanență cu scule de cea mai înaltă calitate.

În legătură cu aceasta, am mai subliniat în carnet și însemnarea privitoare la folosirea cu multă eficacitate a mașinilor electronice de evidență. Acestea țin o contabilitate strictă a întregii producții a uzinei, repartizînd produsele la beneficiari în mod judicios, după plan.

★

Am închis carnetul de însemnări și am pornit-o pe jos spre stația suspendată a autobuzului aerian. Mă grăbesc spre redacție.

Ing. D. Șt. ANDREESCU

ZIUA PRESEI ROMÎNE

La 15 august, toți lucrătorii din presa țării noastre, colaboratorii și corespondenții voluntari, muncitorii tipografi și difuzorii ziarelor, împreună cu milioanele de cititori au sărbătorit, pentru prima oară, Ziua presei romîne. A fost aleasă această zi întrucît la 15 august 1931 a apărut primul număr al ziarului „Scînteia", în condițiile negre ale ilegalității.

Presa noastră este astăzi o armă de preț în mîna oamenilor muncii, un mijloc important al partidului pentru mobilizarea oamenilor muncii la desăvîrșirea construcției socialiste.

În numeroasele consfătuiri ce s-au făcut în cinstea acestei zile, oamenii muncii și-au arătat dragostea și înoderarea față de presa noastră, călăuzită de partid. Ei au subliniat sprijinul ce îi-l acordă în rezolvarea problemelor celor mai felurite, importanța acțiunilor întreprinse în domeniul economic, de stat și cultural, ecoul puternic al acestei acțiuni.

Presa noastră s-a străduit și se străduiește să-și îndeplinească cu cinste sarcinile trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

Dezvoltarea impetuoasă a presei romîne, în anii puterii populare, rezultă din cifrele ce urmează:

● Tirajul anual al ziarelor — 1 miliard de exemplare.

● Tirajul anual al revistelor — 80 milioane.

● Numărul abonaților la radio și a rețelei de radioficare — 2.200.000.

● Numărul abonaților la televiziune — 120.000.

● Numărul scrisorilor primite la redacții: peste un milion.

● Numărul ziarelor și revistelor ce apar în limba romînă și în limbile naționalităților conlocuitoare: peste 400.

Sînt cifre concludente care dovedesc avîntul presei noastre, puternica ei legătură cu masele.

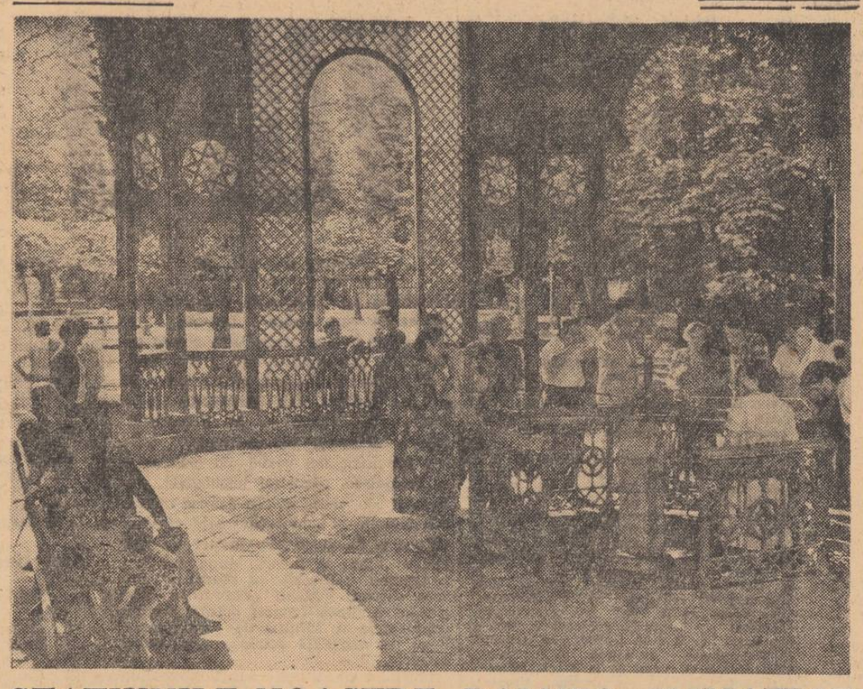

STAȚIUNILE NOASTRE BALNEO-CLIMATICE

LA BĂILE DIN BUZIAS

Gingașe, adevărate jerbe de nuanțe și culori, panseluțele, sădite de mîini pioase par un zîmbet de copil, atîta seninătate dau locului petalele lor catifelate. Ofer întîietate florilor — în cadrul noutăților din Buziaș — deoarece ele sînt prima surpriză plăcută pentru oricine pășește în anul acesta în micul orășel bănățean, cunoscut prin vinurile gospodăriei de stat — zămislite pe dealurile însorite ale Silagiului, prin hărnicia colectiviștilor ce-și ridică marea lor familie pe treapta milionarilor, dar mai ales prin băile de mare eficiență curativă pentru o gamă întreagă de afecțiuni. Florile sînt simbolul dragostei, al prieteniei. Zonele lor au cucerit întreg orașul ca o mărturie că lucrătorii întreprinderii balneare au ținut să înfrumusețeze stațiunea de dragul oamenilor, de dragul celor care vin să-și petreacă aici concediul de odihnă, să-și refacă sănătatea. Explozia de verdeață, țesătura multicoloră îți face impresia, de cum păsești în stațiune că întregul colectiv îți umple brațele cu-n buchet uriaș de flori, preludiu emoționant la invitația de a vizita orășelul, băile, de a afla alte noutăți. Și într-adevăr le afli în continuare la fiecare pas.

Vilele, pavilioanele stau pitite printre bătrîni arbori ai parcului sau înălțîndu-și semețe fruntea peste frunzișuri. Pînă la ele te conduc alei asfaltate. Pînă acum nu erau. De-i seară, pînă la ele te însoțește lumina albăstruie, de azur, a lampioanelor de neon. Pînă acum nu erau. Printre ele te atrage silueta zveltă a unui pavilion elegant, cu linii moderne, care-și întinde aripile sub bolțile întunecate ale castanilor. Pînă acum nu era; e un pavilion nou-nouț cu 56 de locuri dotat cu mobilier modern în care, într-un singur an pot fi sanatorizați, avînd un confort deplin, 900 de oameni ai muncii. De ce insist? Pentru că noutatea îi, ca să zic așa, la patrat, existența lui și, faptul că pavilionul a fost înălțat de colectivul întreprinderii, prin eforturi proprii, demolînd o clădire veche.

Firește vizita în pavilioane, prin parc, îți mărește apetitul. Și pe lîngă mîncarea gustoasă, operă a bucătarului Stefan Kolmar — blocul alimentar își are și el noutățile lui. Afli aci bunăoară că masa, se servește în funcție de afecțiunea pe care, cei veniți la cură, o tratează. Se gătesc la fiecare masă 4 meniuri pe zi, prînzul cuprinzînd neapărat trei sau patru feluri.

Băile din Buziaș sînt renumite prin eficiența apelor gazoase asupra diferitelor afecțiuni și în special a bolilor cardio-vasculare. Se cuvine a fi notată activitatea serviciului sanitar nu numai pe tărîmul tratării și îngrijirii atente a fiecărui om venit în stațiune dar și preocuparea pentru valorificarea cît mai deplină a izvoarelor de sănătate ca să le numim așa, existente aci. Este vorba despre o lucrare însemnată efectuată anul acesta: aducerea apei la baia nr. 2 direct din izvor. Noul sistem a eliminat pierderile de bioxid de carbon și a dublat eficacitatea tratamentului. Acum se caută soluții pentru extinderea acestui procedeu la toate cele 5 băi existente. Paralel s-a racordat direct și mofetele (tratament cu bioxid de carbon în stare gazoasă) ceea ce a dus de asemenea la ridicarea efectului lor. Acestea și alte noutăți le-au aflat cei aproape 1000 de oameni ai muncii veniți la odihnă și tratament din toate colțurile țării, în fiecare serie. Spre regretul nostru — și al lor firește — alături de noutăți găsești în Buziaș și lucruri... învechite, ca să fim în ton. Iată cîteva: cetățenii care vin în stațiune, deși au bilete de tren pînă aci, trebuie să-și plătească aparte călătoria C.F.R. din gară pînă în incinta băilor. Deși sezisate organele C.F.R. tărăgănează rezolvarea chestiunii.

Apoi se constată slaba aprovizionare cu produse alimentare a magazinelor cooperativelor din oraș. Ori, la plecare, mulți cetățeni au nevoie de hrană rece. Întreprinderea la rîndul ei are o serie de greutăți în aprovizionarea cu materiale de întreținere din cauză că nu există în cadrul cooperativei (care deservește stațiunea) un magazin de mic-gros. Se înțelege că o parte din deficiențele de aprovizionare vor dispare dacă sfatul popular regional va analiza starea de fapt și va lua măsuri, printre care, cea mai rezonabilă la ora actuală: ca de problemele de aprovizionare ale orașului să se ocupe una din organizațiile comerciale locale Lugoj sau Timișoara.

Virgil LAZAR

Pe micul ecran

Note de telespectator

Ultima săptămînă a fost — la televiziune — „săptămîna filmului"... Filme bune, indiscutabil. Care nu trebuie să lipsească din nici un program săptămînal. Dar numai filme? Telespectatorii au primit din partea studioului o încercare de explicație în poșta televiziunii de joia trecută: vacanță... actorii plecați pe litoral... căldură mare... Dar aceasta nu poate constitui o scuză pentru lipsa de consistență, de echilibru și de varietate a emisiunilor din ultimul timp, — pentru lipsa unui „portofoliu" care să îi asigurat perioada de vară. Astfel de emisiuni periodice, în general primite cu interes de telespectatori, ca „Varietățile", „Tele-Magazinul", „Teatru în studio"", „Almanahul femeii" ș.a.m.d. pot și trebuie să fie asigurate pentru orice perioadă a anului.

E bine să nu se uite nici o clipă că televiziunea este scena cu cea mai largă audiență, că exigența redactorilor programului trebuie să crească cel puțin în același ritm cu sporirea numărului telespectatorilor, cu creșterea interesului lor și cu marele rol propagandistic și cultural-educativ al micului ecran.

Este normal, este drept, ca cele mai importante evenimente cultural-artistice să fie cunoscute de telespectatori prin intermediul aparatelor lor de recepție.

Este normal, este drept, ca telespectatorii să vadă adesea pe micul ecran cu o atît de mare putere de pătrundere în masele largi, pe cei mai de seamă reprezentanți ai vieții noastre cultural-artistice, pe artiștii poporului, pe artiștii noștri emeriți din toate sectoarele artelor.

Aparițiile acestora în programele televiziunii este însă atît de rară, pe cît de frecventă solicitarea și prezența lor în programele radioului. Desigur, nu trebuie uitat că altele sînt mijloacele și procedeele tehnice de care beneficiază radioul. Ceea ce nu înlătură observația noastră. Dacă radioul poate realiza săptămînale emisiuni de satiră și umor, cele mai multe reușite, cu colaborarea celor mai buni actori comici, a cîntăreților valoroși de muzică ușoară, în general a unor distribuții largi și de prima mînă, de ce televiziunea face îndeobște apel și-și realizează majoritatea emisiunilor artistice cu actori și cîntăreți care bat abia la poarta consacrării sau se află la debuturile lor în arta interpretativă? Neîndoielnic că și aceastăcategorie de interpreți în devenire trebuie să-și găsească putința afirmării prin intermediul camerelor de luat vederi ale televiziunii. Pentru ei, emisiuni speciale, periodice, bine pregătite în studio. Televiziunea, să nu uităm, a consacrat — cu atenție și cu multă muncă — cîntărețe astăzi atît de populare și de apreciate ca Marina Voica sau Margareta Pîslaru. Dar osatura programelor trebuie s-o constituie, repetăm, ceea ce scenele sau estradele noastre au mai bun.

Telespectatorii pot pretinde, de asemenea pe bună dreptate, mai multă inventivitate și variație în alcătuirea schemei programelor și a emisiunilor periodice înseși.

Este cît se poate de justă observația critică a unor telespectatori privind maniera (care atinge manierismul) cum sînt montate „momentele lirice", de cele mai multe ori cu aceeași actori, folosind aceleași poze stereotipe. Pentru că specificul televiziunii este imaginea, conținutul de idei al emisiunilor nu poate fi valorificat fără o ingenioasă, mereu înnoită prezentare plastică, fără căutarea necontenită a unor forme și modalități noi de prezentare, chiar cînd este vorba de emisiuni permanente.

În sfîrșit, se poate vorbi, referindu-ne la această perioadă a anului dar și la altele, despre desprinderea studioului din stricta actualitate cultural-artistică. Este firesc ca corespondenții televiziunii să ceară transmiterea unor spectacole de teatru, a unor filme, a unor concerte care țin afișul la zi, ignorînd contradicția naturală dintre studio și direcțiile teatrelor sau Direcția difuzării filmelor. Dar televiziunea are unele mijloace — pe care ea le-a folosit cîndva — de a fi în actualitate: prin scurte reportaje înregistrate pe film sau cu ajutorul carelor sale de telereportaj, care să prezinte noile premiere, prin emisiunile „Actualitatea cinematografică" etc. Iar dacă premierele teatrelor, dacă filmele noi nu pot fi puse în unde decît după anumite termene care le scot din stricta actualitate, intră indiscutabil în posibilitățile televiziunii includerea în programele sale a spectacolelor și concertelor de turneu, a unor spectacole O.S.T.A. care se dau odată pentru totdeauna și în care toate biletele sînt vîndute.

Duminică seara am vizionat, printr-o modificare a programului inițial, spectacolul cu care Circul de Stat a întreprins un turneu de succes în U.R.S.S. Inițiativă bună, bine primită de telespectatori și pe care o doresc repetată. Bunăoară cu concertul orchestrei „Electrecord", după înapoierea din turneul ei în U.R.S.S. Sau cu invitarea în studio a artistului poporului Nicolae Herlea, revenit în țară după o călătorie de patru luni în Italia.

★

Am notat aceste observații pentru că programul de vară al televiziunii nu ne-a îngăduit altele și pentru că ne aflăm în preajma noii stagiuni cultural-artistice, care va aduce, sîntem convinși, și telespectatorilor o stagiune bogată.

Șt. RADU

De la o duminică la alta...

Duminică 19 august

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu.
9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar ● Telejurnalul pionierilor ● „Pionieria" nr. 7 — o producție a studiourilor sovietice ● MICHEL ȘI MIȘUTKA" — o producție a studioului „Lenfilm".
Poșta copiilor.
10.30 Emisiunea pentru sate.
19.00 Jurnalul televiziunii.
19.15 Premieră I. L. Caragiale „CĂLDURĂ MARE" cu Horia Șerbănescu, Dem. Rădulescu, A. Donos, Puiu Călinescu, Popescu-Lac ș.a. Imaginea: Nicolae Niță; Regia: Ion Barna. „DOMNUL GOE" cu Nineta Gusti, Natașa Alexandra, artiste emerite, Vasilica Tastaman, Gh. Popovici-Poenaru, Marian Hudac, George Crișmaru, Gheorghe Șubovici ș.a. Imaginea: Iosif Ollerer. Regia: Letiția Popa.
19.50 Filmul artistic „CARMEN DE LA RONDA" — o producție a studiourilor spaniole.
21.35 „MINIATURI COREGRAFICE" — o producție a Studioului cinematografic „Lenfilm".
În încheiere: Ultimele știri și rezultatele sportive

Luni 20 august

19.00 Jurnalul televiziunii.
19.20 Teatru în studio pentru tineretul școlar: „UN COPIL CA TINE". Scenariu de Anca Livescu.
20.10 Dezvoltarea artei populare în R.P.R. **20.25** Filmul documentar: „CELE CINCI ANOTIMPURI" — o producție a Studiourilor DEFA-Berlin. **20.45** Tribuna economică: Dezvoltarea economiei și progres social de Costin Murgescu, director adjunct al Institutului de cercetări economice al Academiei R.P.R. **21.00** Recital susținut de soprana Arta Florescu, artistă emerită, mezzosoprana Vera Rudeanu și pianistul Cornel Gheorghiu. **21.35** TELESPORT. În încheiere: Ultimele știri.

Marți 21 august

19.00 Jurnalul televiziunii. În ajunul marii sărbători. **19.15** Emisiune pentru copii: „O plimbare prin București". **19.40** Emisiune de știință și tehnică. **20.00** Filmul artistic STRĂZILE AU AMINTIRI" — o producție a Studioului cinematografic „București". Scenariul: Dimos Rendis, Ioan Grigorescu. Regia: Manole Marcus. Imaginea: Gheorghe Fischer. Muzica: Tiberiu Olah. Decoruri: arh. Constantin Simionescu. **21.25** Muzică distractivă. Cîntă o formație instrumentală condusă de Leonid Gudzichievici. În încheiere: Ultimele știri.

Miercuri 22 august

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: ● Telejurnalul săptămînii. ● Continuarea în ritm susținut a industrializării țării — sarcină de bază a planului șesenal ● Țara în ajun de sărbătoare. ● Colectivul Rafinăriei „Edeleanu" din Ploiești întîmpină ziua de 23 August. ● Cu aparatul de filmat în vizită la Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz. ● Portrete de muncitori și scene de muncă în grafică ● Artiști amatori în studio: Corul complexului C.F.R. Fetești, echipa de dansuri a Țesătoriei „Teleorman" din Roșiorii de Vede și orchestra de mandoline a Sindicatului Poștei Centrale. **19.00** Emisiunea pentru sate. Din cuprins: ● Reportaj filmat: În cinstea marii sărbători. ● Satul nostru în anii puterii populare. Vorbește tovarășul Mihai Birliga, Erou al Muncii Socialiste, președintele gospodăriei agricole colective din satul Ronea, regiunea Suceava. ● Filmul documentar: VIZITÎND EXPOZIȚIA „VICTORIA SOCIALISMULUI ÎN AGRICULTURĂ" realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". ● Dansuri populare romînești. ● Muzică populară romînească.

Joi 23 august

În jurul orei **8.00** TRANSMISIUNE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRAȚIA OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ, CU PRILEJUL ZILEI DE 23 AUGUST. **19.00** MONTAJ LITERAR ÎNCHINAT ZILEI DE 23 AUGUST. **19.15** PREMIERĂ „IZVOARE FERMECATE" Dansuri populare romînești din diferite regiuni ale țării. Interpretează orchestra și formația de dansuri ale Ansamblului artistic al Ministerului Forțelor Armate.
19.30 Reportajul filmat de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală. **19.50** Filmul documentar „MASE PLASTICE" — o producție a Studioului cinematografic „Alex. Sahia". **20.00** Emisiune de VARIETĂȚI — transmisiune de la Teatrul de vară din Parcul Herăstrău. În încheiere: Ultimele știri.

Vineri 24 august

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.25** Emisiune pentru copii și tineretul școlar „N-AȚI VĂZUT DUMNEAVOASTRĂ VACANȚA?" de Ion Mustață și Marin Traian. Muzica: Florentin Delmar. **20.15** Transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii. MUZICA POPULARĂ ROMÎNEASCĂ. Cîntă orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii. Dirijor: Radu Voinescu. Soliști: Maria Lătărețu, Ștefania Rareș, Adriana Codreanu, Emil Gavriș, Ion Cristoreanu, Iliuță Rudăreanu, Grigore Kiazim și Marcel Budală. În pauză: filmul documentar „ARTĂ VECHE ÎN CASĂ NOUĂ" — o producție a Studioului cinematografic „Al. Sahia". În jurul orei **22.30** „HALLO UNDINE" — emisiune de estradă primită din partea Televiziunii din R. D. Germană. În încheiere: Ultimele știri.

Sîmbătă 25 august

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.10.** Emisiune pentru pionieri și școlari „Vacanța în imagini". Filmul pentru copii „SECRETUL PANTOFIORILOR DE AUR" — o producție a studiourilor din R. P. Bulgaria. **19.35** În fața hărții. **19.45** Filmul artistic „NUMAI O GLUMĂ" — o producție a studiourilor din R. P. Ungară. **21.30** Din cîntecele și dansurile popoarelor. Cîntă o formație instrumentală condusă de Ion Lăzărescu. Soliști: Elena Șitoianu, Maria Dumitreasa, Maria Willinger, Silvia Velicu, Anca Agemoiu, Puiu Frățilă, Dinu Velescu, Vladimir Gaidarov, frații Urlovici. În încheiere: Ultimele știri.

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer. O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește cîțiva solicitanți.

— De dolari?

— De mii, frate John! Reclama e sufletul comerțului și sufletul — cum știe orice bun creștin — e nemuritor!... Mai întîi, publicăm cîteva anunțuri în ziare. Un text scurt și izbitor. Ceva în genul ăsta: „Azi aici, dar mîine UNDE? Trei minute pe zi, îndreptați-vă gîndurile spre VIAȚA DE APOI!"... Fără semnătură, fără nimic altceva... După o săptămînă, alt anunț tot anonim: „V-ați rezervat locurile pentru *ultimul drum?*". Pe urmă, intră în joc și televiziunea. Ne alegem un program cît mai vesel, cu muzică de jazz și treizeci și șase de girls cu picioarele cît mai vizibile. La mijlocul programului, muzica și dansul se întrerup și apare un schelet, care spune: „Îmi caut sălașul, dar acum e prea tîrziu". Imediat după aceea apare o femeie tînără și frumoasă, îmbrăcată în doliu, care plînge în hohote: „Vai, Albert, Albert, de ce nu ai ascultat predicile lui...". Dar nu apucă să rostească nici un nume, căci orchestra reîncepe să cînte și fetele să danseze. Peste cîteva zile, scena se repetă, însă femeia spune de data aceasta: „Vai, Albert, Albert, de ce nu ai ascultat predicile lui Absalom-Eliazar Brown?"... După aceea, din nou ziarele: fotografia mea, cu brațul drept ridicat în sus și, dedesubt, anunțul: „Absalom-Eliazar Brown vă arată drumul spre CER! Cumpărați broșura: PE ȘOSEAUA PĂMÎNT-PARADIS SE CIRCULĂ ÎN SENS UNIC! Numai 2 dolari exemplarul. De vînzare la toate chioșcurile".

Predicatorul se opri, își umplu paharul cu whisky și îl dădu pe gît, închizînd ochii:

— Neapărat să iei „Ballantine". Asta nu face nici două parale... Prin urmare, dacă scoatem broșura într-un tiraj de 100.000 de exemplare, recuperăm toate cheltuielile și ne rămîne și un beneficiu. Dar ăsta nu e decît începutul. După aceea, închiriem o biserică în care să țin predici. La asta mă pricep bine.

Fratele Absalom se holbă la O'Lea, își îndreptă trupul, izbi cu pumnul în masă și răcni:

— Frați întru domnul! Bietii mei frați întru domnul! Mă uit la voi și mi se sfîșie inima... Pe fețele voastre se citește mulțumirea și liniștea. Duceți o viață tihnită și nepăsătoare. Dar la picioarele voastre arde focul gheenei. Adevăr zic vouă: pe toți vă așteaptă flăcările lui, pe toți vă așteaptă Savaot și ciracii săi, pe toți vă așteaptă chinurile veșnice!... Deschideți ochii, frați întru domnul, deschideți ochii înainte de a-i închide pentru totdeauna!

Predicatorul își reluă tonul obișnuit pentru a continua:

— Ajuns aici, fac o pauză și începe cheta. Banii îi vor strînge niște fete nostime, cu fustulițe scurte și purtînd pe piept inscripții de genul ăsta: „Fă în ciudă diavolului — dă CÎT MAI MULT!". Înainte de a relua predica, calculăm la cît se ridică încasările. Dacă suma e frumușică, vorbesc despre rai, despre îngeri care cîntă la harfe, despre prea-fericitii care se tutuiesc cu arhanghelii... Dacă cheta iese prost, îi trag mai departe despre iad și Satana... În cîteva luni, strîngem o avere... Ce zici, frate John, facem combinația?

Bufnița și lupul păreau că ajunseseră la un armistițiu și-l priveau acum pe O'Lea prin ochii lacomi ai predicatorului.

— Eu știu, frate Absalom? spuse reticent O'Lea. Dintre toate afacerile care există pe lume, numai în religie nu m-aș fi gîndit să investesc banii.

— De ce, frate John? strigă predicatorul. Statele Unite sînt țara ideală pentru acest business. Toată glorioasa noastră istorie e plină de asemenea exemple strălucite. Gîndește-te numai: în 1830, Joseph Smith a creat „Biserica sfinților de ziua a doua" care numără astăzi milioane de adepți: mormonii. În 1866, doamna Mary Baker Glower Eddy a inventat „Știința creștină", care susține că orice boală se poate vindeca cu un citat din biblie. Bolnavii nu s-au tămăduit, dar coana Mary s-a căpătuit clasa întîi. În zilele noastre, colegul meu, predicatorul Billy Graham strînge sute de mii de oameni pe stadionul „Madison Square Garden" le povestește anecdote și le ia paralele... Societatea pe acțiuni a evangheliei absolute" a făcut afaceri strălucite în Arizona. Și nu ți-am citat decît cîteva cazuri, dar sînt o sumedenie... Avem șase milioane de sectanți declarați în S.U.A.... Gîndește-te, frate John, și la un alt aspect, nu numai la cel material: mai întîi că ai intra în grațiile domnului dumnezeului nostru...

— Nu țin în mod special la asta, spuse O'Lea.

— ...și al doilea, că te-ai bucura de o enormă celebritate!

— Celebru ai fi d-ta, ca predicator, nu eu ca finanțator.

Predicatorul făcu cu ochiul și luă un ton confidențial:

— Dar dacă... fii atent, frate John!... dar dacă mi-aș lua obligația să-i determin pe credincioșii mei să se închine la tine?

— Ce să fac? tresări O'Lea.

— Să se închine la tine, frate John!... Să vadă în tine întruchiparea pămîntească a dumnezeirii și să te adore!... Adevăr zic vouă: unul e O'Lea și Absalom e profetul său!... Bine înțeles, asta ar cere o investiție ceva mai mare, dar merită, nu-i așa?

— Nu, spuse O'Lea scărpinîndu-se la ceafă, nu îmi surîde ideea să fiu un fel de adjunct al lui dumnezeu... Adevărul e că ai fost cam nedrept cu dracii adineaori, cînd ai spus...

— Am înțeles! îl întrerupse fratele Absalom. Am înțeles totul! Ești un adorator al diavolului!... Cu atît mai bine. Mărturisesc că mi se pare și mie mai amuzant... Sectele astea care se închină Satanei sînt foarte la modă acum la noi. E o piață cu un debușeu excelent!... Cu foarte puține rectificări, putem scoate broșura de care îți vorbeam, sub alt titlu: UTILIZAȚI FORȚELE INFERNULUI... Nu, ăsta nu prea e inspirat. Lasă că găsesc eu ceva mai bun și...

În clipa aceea, ușa apartamentului se deschise fără zgomot și în pragul ei se ivi un bărbat de statură mijlocie. Era foarte elegant îmbrăcat și purta o garoafă albă la butonieră. La vederea lui, fratele Absalom renunță la restul frazei și rămase cu gura căscată.

— Ce cauți aici, Brown? întrebă necunoscutul.

Vorbea liniștit, fără să ridice glasul. Dar o dată cu intrarea lui, temperatura camerei părea că scoborîse cu cîteva grade.

— Eu... am... eu și dl. O'Lea... gîngăvi fratele Absalom, de pe figura căruia se evaporaseră și lupul și bufnița și care arăta acum ca un cotoi recent opărit.

— Brown, ultima oară cînd te-am întîlnit, erai beat-mort și făceai scandal într-unul din localurile mele... Am fost foarte sincer cu tine și ți-am spus că nu-mi ești simpatic. Nu ți-am ascuns acest lucru, recunoști?

— N-am știut... n-am știut că... veniți și dv.... Dacă știam... eu...

— Vezi, Brown, cum te porți cu mine? continuă necunoscutul, cu aceeași voce domoală. Îmi impui cu tot dinadinsul prezența ta. În felul acesta, mă obligi la măsuri care îmi repugnă...

— Nu!... Nu!... tipă disperat fratele Absalom. Plec numai decît... Numai decît!

— Ar fi bine, Brown. Ar fi foarte bine pentru tine!... Ce să-i faci, sentimentelor nu li se poate comanda: nu mi-ești simpatic!

Dar aceste ultime cuvinte, fratele Absalom nu le mai auzi, căci se afla de mult pe coridor. Rămas singur cu O'Lea, necunoscutul se înclină ceremonios și rosti:

— Îmi dați voie să mă prezint, domnule O'Lea. Numele meu e Jack Mortimer.

CAPITOLUL VI

Unde cititorul, printre multe alte lucruri află ceva esențial în legătură cu marele boss și anume că nu poate afla nimic despre el

Jack Mortimer își terminase tocmai toaleta de dimineață, în somptuoasa lui locuință de pe Fifth Avenue, cînd valetul îi anunță sosirea lui Frank Trei-gloanțe. De la acesta, Mortimer luă cunoștință despre felul cum fusese executat ordinul său și, o dată cu el, Bill Loratti.

— Bine, Frank!... Să știi că azi mi-ești simpatic! fu singurul lui comentar.

Dar Frank, care își cunoștea bine șeful, știa că în gura lui acesta era un mare compliment. Cu oarecare șovăială, el povesti și despre discuția avută în frizerie cu O'Lea.

— Ca să spun drept, șefule, nu prea știam ce să fac!... Tare i-aș fi căpătuit și lui burta cu trei gloanțe, dar mi-am zis că pentru asta e vreme oricînd... Tipul părea al dracului de înfipt!...

(Va urma)

Mîine se deschide

A 45-a ediție a campionatului republican de fotbal

Iată-ne, așadar, în ajunul deschiderii noului campionat republican de fotbal. Mîine, la București, Oradea, Iași, Constanța, Cluj se vor disputa primele întîlniri ale celei de a 45-a ediții a campionatului. Echipele sînt, mai mult sau mai puțin, gata — ca pregătire și efective de jucători — să începă noua întrecere. De data aceasta, una după o formulă cu 15 echipe (prin introducerea unui nou participant — VIITORUL), care anunță o nouă modificare într-un viitor apropiat. Arbitrii și-au lustruit fluierele, au mai răsfoit regulamentul (pentru unii era și necesar) și se pregătesc să dea primele semnale de începere.

Spectatorii, ca de obicei, abia așteaptă să-și reia locurile în tribune. Iar conducătorii de cluburi, abia scăpați de emoțiile unui campionat plin de peripeții, simt apropierea unor noi nopți agitate, fără somn, dar pline de calcule și speranțe.

De data aceasta, fiind vorba de un campionat în care echipele se anunță mai echilibrate ca loturi de jucători, șansele sînt și ele mai nivelate, atît la primul loc, cît și pentru evitarea retrogradării (deși federația încă nu a anunțat cîte echipe retrogradează).

Cine va fi noul campion? Ce noutăți anunță echipele? Cum privesc ele noul campionat?

O raită printre antrenori

...ne-a ajutat să culegem cîteva date, ca răspuns la aceste întrebări, ca și la altele.

Prilejul ni l-a oferit o vizită a antrenorilor din categoria A la federație. Și iată ce am notat:

Ce urmăresc actualii campioni

De DINAMO BUCUREȘTI continuă să se ocupe cuplul de antrenori D. Niculae (Nicușor) — I. Nedelescu, care și-au condus jucătorii pînă pe primul loc al clasamentului. De altfel, fapt oarecum surprinzător (cunoscînd o veche mentalitate a cluburilor noastre) anul acesta s-au înregistrat foarte puține schimbări de jucători.

Firește că Dinamo București are ca prim obiectiv apărarea titlului de campion. Dar mai sînt și alte obiective. Iată ce ne-a spus Nicușor:

— Bineînțeles că prima obligație este apărarea titlului. Dar nu-i singura. Mai important este că ne aflăm înaintea jocurilor din Cupa Campionilor Europeni, competiție în care avem o misiune grea și în care trebuie să facem o figură frumoasă. De aceea ne-am pregătit cu toată seriozitatea tot timpul, deși am avut lotul împărțit. Lotul l-am împrospătat cu cîteva elemente tinere, dintre care unul, fundașul Andrei, îmi dă mari speranțe. Are frumoase perspective și sper ca într-un an de zile să facă să se vorbească despre el.

Mergem la titlu!

Despre această idee ne-au vorbit doi antrenori Ilie Oană (Petrolul), și N. Săbăslău (Știința Cluj).

În fond, fixarea unui asemenea obiectiv nu poate decît să bucure, pentru că este în favoarea unui campionat mai interesant. Se lărgește lotul celor care își depun candidatura la primul loc, încă de la începutul campionatului.

Discuția a deschis-o Ilie Oană. De altfel, nici nu ne așteptăm la altă năzuință din partea Petrolului, fost campion și echipă permanent pe primele locuri ale clasamentului.

— Cu toate că vom fi lipsiți de Dridea, Marin Marcel și Pal, totuși noi mergem la titlu și anul acesta. Și sper că avem mai mulți sorți decît în campionatul trecut, avînd în vedere că și ceilalți candidați vor prezenta efective în aceleași condițiuni ca și noi. Noutatea echipei noastre? Cred că va fi noua extremă dreaptă: Mureșan de la Metalul Tîrgoviște. Și un half: Ivan. Nu vi-i prezint. O să-i vedeți și vă veți convinge singuri de perspectivele lor.

Să-i dăm cuvîntul și lui N. Săbăslău, unul din antrenorii Științei Cluj:

— Anul acesta mergem la unul din primele trei locuri. Avem echipa completă și, cu valoarea jucătorilor care o alcătuiesc, cred că a sosit momentul să ieșim din rîndul echipelor de mijloc de clasament și să emitem mai multe pretenții. Ne obligă tocmai valoarea echipei și... speranțele mai vechi ale susținătorilor noștri. Ne putem atinge scopul jucînd la nivelul posibilităților reale. Cu echipa însă mai avem bătaie de cap. Mureșan și Gane nu sînt restabiliți și ocupă două posturi-cheie: stoper și centru înaintaș. Avem în pregătire în schimb o noutate în tînărul Al. Matei, o extremă stîngă care aleargă 11"3 pe 100 m și 22"9 pe 200 m. De altfel, Matei este atlet, fost în lotul republican de juniori. Cu el sperăm să facem un atac Ivansuc—Marcu—Gane—Adam—Matei, cu largi posibilități.

Singura preocupare: jocul

Antrenorul S. Ploeșteanu este de felul lui un om tăcut. Însă insuccesele echipei din ultimele două ediții ale campionatului l-au făcut și mai taciturn și, bineînțeles, prudent în discuțiile dinaintea unei noi întreceri. De două ori Steagul Roșu a fost la un pas de titlul de campion și de tot atîtea ori a... ciacat la finiș. De aceea, în discuția cu noi a evitat orice încercare a noastră de a-l face să atingă problema șanselor echipei la titlu:

— Singura noastră preocupare este îmbunătățirea jocului și turneul balcanic. Prin joc ne netezim șansele în această competiție. Lotul este împrospătat cu elemente în care am mare încredere. O să vedeți.

Mai sus!...

Aceasta a fost concluzia la care am ajuns stînd de vorbă cu antrenorul A. Sepci (Dinamo Bacău):

— Față de efectivul de care dispunem și față de loturile celorlalte echipe cred că putem pretinde în noul campionat un loc mai bun decît în cel precedent. În formație, Gross, Nemeș, Ciripoi și Vornicu vor lua locurile lui Lazăr, Sorin Avram, Publik și Jamaischi, care sînt la lot sau au plecat la echipa Viitorul.

Îmbunătățirea poziției în clasament sper s-o realizăm printr-o îmbunătățire a jocului, pe care ni-l vom organiza pe principiul unei apărări aglomerate, al scurtării distanței dintre compartimente (în favoarea unei mari precizii a paselor scurte și semilungi), al contraatacurilor rapide și al mișcării permanente.

Urmăresc menținerea în categoria A

Desigur că nu poate fi vorba decît de cele trei echipe nou promovate: C.S.M.S. Iași, Farul Constanța și Crișana Oradea. Toți trei antrenorii cu care am vorbit ne-au comunicat același obiectiv: menținerea (nu însă și cine va reuși...):

R. GHIURIȚAN: (C.S.M.S.): **Sperăm că de data aceasta echipa noastră va reuși să evite retrogradarea. Și pentru aceasta vom lupta.**

A. BOTESCU, cu care Farul a plecat din categoria A și acum a revenit în prima categorie: **obiectivul nostru este unul din locurile 9—11. Deci, menținerea în categoria A. Mijlocul? Jocul cît mai bun. Este vechea noastră preocupare. Ca elemente noi, pregătim să lansăm pe Caraivan — un stoper bun, de la juniori —, fundașul Văileanu și halful Teodorescu, de asemenea de la juniori.**

Ca noutate, dacă se poate spune așa: Dinulescu. Cum se vede, la Farul se va reconstitui cuplul Ciosescu-Dinulescu, care a activat cu mult succes la Știința Timișoara. E drept însă, că de atunci au trecut cîțiva ani buni...

FR. RONAI, dacă îl întrebi cîți jucători are, îți răspunde cu o glumă: **patru... Și dacă îți exprimi surprinderea, adaugă: am patru jucători de „A". Restul? Îi caut...** Însă, dacă îl întrebi ce va face echipa în acest campionat, vorbește serios și... laconic: **Vom lupta să rămînem. Și atît.**

★

În final, notăm prezența lui Petschowski din nou la U.T.A., dar ca antrenor, și „divorțul" dintre Rapid și antrenorul I. Mihăilescu. De echipă se ocupă acum trio-ul N. Roșculeț-V. Stănculescu-Urechiatu.

Alte vești, după începerea campionatului...

P. NEGREANU

Populara întrecere ciclistă „Cursa Scînteii" se află în plină desfășurare, în interesul major al numeroșilor spectatori. În fotografie, instantaneu la plecarea în cursă.

Fotografia: Mihai POPESCU

ȘTAFETA BELMEGA

Oșă vi se pară, poate, ciudat că din weekend-ul atletic de pe stadionul Republicii am ales-o pe Viorica Belmega.

Veți spune, desigur, că marele învingător e olimpicul Vamoș. Că felia de 7,4 secunde tăiată cu lăcomie din recordul republican pe 3.000 m obstacole, într-o cursă de debut, probează o clasă certă. Nu zic nu, dar Vamoș și-a demonstrat clasa încă la Roma, în spatele-nălucă al lui Herb Elliot, cel mai mare demifondist din istorie. Așa că, nu mai e cazul..

Veți invoca, bineînțeles, și cifra Mariei Diți-Diaconescu la suliță (55,66), arătîndu-mi că în aceeași seară, Elvira Ozolina a aruncat la Moscova cu 31 de centimetri mai puțin și că la Belgrad s-ar putea ca... V-aș răspunde că e mai bine să așteptăm Belgradul...

Apoi veți aminti de Ducu și de excelentul său 2,07 care reprezintă tot 31 de centimetri peste creștetul lui Eugen, dar vreau să vă spun că la Helsinki, la Festival, Brumel (Brumel în persoană!) a declarat că Ducu poate mai mult. Iar acest 2,07 nu e decît prima reacție a lui Ducu în urma transfuziei de optimism pe care i-a făcut-o „săritorul cosmic".

Dați-mi voie, deci, să vorbesc puțin despre Viorica Belmega. Pentru că fata asta firavă și delicată, ca o eroină a lui Turgheniev, a sfărîmat reduta lui șase metri, pînă ieri aparent inexpugnabilă.

Și mai am cîteva motive...

Dintre care cel mai important mi se pare un ajun de Întîi Mai.

Acum cinci ani, în ajun de Întîi Mai, în crosul milionului, Viorica Belmega, elevă la școala profesională Tehnometal, și-a încercat și ea puterile. Era slăbuță, avea picioare lungi și subțiri, mucalitii au poreclit-o „țînțarul" dar la sosire se afla un om cu „ochi". Era profesorul Ion Vintilă, care a chemat-o deoparte și a adus-o pe stadion.

Așa a ajuns Viorica de pe asfaltul crosului din curtea uzinei, pe zgura pistei de elan, unde profesorul Vintilă i-a tot potrivit pașii, răbdător ca un descoperitor ce era, pînă cînd a aruncat-o în groapa cu nisip pînă la 5,54.

Cu această cifră Viorica a intrat în lot. Un alt antrenor (Gh. Sterlaea) a continuat să ascută foarfecele Vioricăi și să-i salte pragul. Apoi i-a scurtat elanul (ce simplă ni se pare nouă treaba asta!) și i-a activizat piciorul de bătaie. Sau, cum spune Viorica, „mi-a scos galoșii din picioare". Odată galoșii aruncați, călcîiele înfierbîntate stau înfipte în nisipul rece tocmai la 5,80. Prima notă de candidat pentru șase metri.

Cu acest 5,80 Viorica a ajuns să lucreze alături de Ioli, sub conducerea lui Soeter. A venit, în sfîrșit, vremea halterei. La început abia a ridicat 40 de kilograme, dar foarte curînd nu și-a crezut ochilor: discurile dublaseră greutatea jucăriei lui Vlasov. Tot atunci i-a crescut și viteza: 4,5 secunde pe 30 de metri și 1,2 în cursa „la-l de unde nu-i" (adică... 10 metri). Ioan Soeter i-a adăugat Vioricăi doar 11 centimetri (5,91 în 1961 la Belgrad) dar i-a dăruit lui Elias Baruch (noul antrenor) — o atletă.

Baruch a început prin a privi. A început să privească și să cerceteze tehnica Vioricăi. Azi elanul, mîine bătaia, poimîine zborul, răspoimîine aterizarea. Unde-o fi greșeala? Unde? „Te rog, Viorico, mai sari o dată. Și încă odată. Și..."

Dar zilele treceau și Viorica sărea precum cobaiul. Și iată că într-o zi, cînd Viorica se cam plictisise sărind, Baruch a sărit de la locul său, împins de resortul lui „evrika": Am găsit, Viorico! Călcîiul blestemat e pe ultimul pas. Ultimul pas e prea lung. Aici e toată cheia. Trebuie să-l scurtăm cu orice preț".

Așa a venit săptămîna suspinelor. Viorica plîngea și sărea. Semnale sonore speciale creau excitanții conditionali necesari. Dar ochiul, aliat al pasului lung, nu ceda. În cele din urmă, o mătură (o simplă mătură, fără vrăjitoare!) așezată de-a curmezișul pistei, la capătul pasului penultim, s-a suprapus pe excitanții sonori și a născut treptat deprinderea cea nouă. Au urmat, și alte corecturi. Toate, dictate de matematica subtilă a săriturii. Baruch a deplasat pe furiș semnul de control de la 14,20 m. la 12,40 și a avut curajul să-i lungească elanul cu doi metri, valorificînd lucrul de mare anticipație al profesorului Iolandei.

În iarna asta, la Cluj, Viorica și-a împărțit timpul între Fabrica de țigarete, a cărei muncitoare este, și lucrul pe stadion, în aer liber. Și asta indiferent de starea covorului așternut peste gazon. Profesorul Traian Chitul, fost săritor de triplu, a continuat să potrivească ce mai era de potrivit, înlocuind caietul de conspecte cu dosarul scrisorilor primite de la Baruch.

În seara zilei de 1 august Viorica Belmega a trecut granița celor șase metri. Pe stadionul Republicii se aflau toți cei care au învățat-o să zboare (mai puțin Traian Chitul). Stafeta Belmega trăia bucuria muncii împlinite. Iar noi, cei care am aplaudat întrarea lungimii noastre feminine pe stadionul Europei, să transferăm o parte din aplauze stafetei celor cinci.

Ioan CHIRILA

Viorica Belmega, nou record la lungime: 6,05!

Fotografia: V. BAGEAC

Mai mult decît o revanșă

Cînd le-am spus, acum vreo lună, că pot să fac mai mult, unii dintre atleții noștri s-au supărat. Pentru că, ziceau ei — nu se face să stai liniștit la București, să deschizi luni dimineața „Sportul Popular" și să citești pomelnicul rezultatelor, în timp ce noi ne canonim undeva, în provincie, pe un stadion neprielnic. Poftim, la meciul cu Bulgaria: acolo va fi altceva!

Bineînțeles, m-am dus. Ba chiar cu cîte o oră mai devreme, și simbătă și duminică. Prima dată, fiindcă memorasem pe dos orele de începere, a doua oară, fiindcă la 18 a început nu concursul propriu-zis, ci doar proba de 10 km. marș... Orice s-ar zice, să te uiți aproape un ceas după patru oameni care dau din picioare, mi se pare puțin exagerat. În schimb, am avut într-adevăr satisfacția unui concurs reușit sub toate aspectele: luptă sportivă, cifre și, evident, rezultat final — net favorabil echipei gazdă.

Dacă în ultimul timp ne obișnuisem ca fetele să aducă aportul principal la făurirea victoriilor noastre atletice, de această dată băieții și-au tăiat „partea leului". Treizeci și cinci din cele patruzeci și șase de puncte în favoarea reprezentanților R.P.R., au fost obținute în întrecerea formațiilor masculine. De aceea îmi voi permite să vorbesc mai întîi despre succesele atleților, în frunte cu noii recordmeni Zoltan Vamoș și Eugen Ducu. Pentru cei care au urmărit alergarea de duminică a lui Zoli — prima lui apariție oficială pe 3.000 metri obstacole — a fost absolut evident că asistă la debutul unui autentic as al acestei probe. De-a lungul întregii distanțe, Vamoș a făcut un veritabil contracronometru, dovedind o rezistență puțin obișnuită și o tehnică a trecerii obstacolelor de-a dreptul surprinzătoare. În aceste condiții, recordul de 8,41,2 este, nici vorbă, un „mezelic".

Nu același lucru s-ar putea spune despre cei 2,07 m. cît a realizat Ducu din a doua încercare, după ce restul concurenților rămăseseră departe, la 1,95. Cel puțin în acest sezon, noul nostru recordmen mi se pare plafonat în preajma lui 2,09 — dar să nu uităm că un asemenea rezultat i-ar putea aduce un loc printre premiații de la Belgrad și cîteva puncte prețioase pentru echipa noastră...

Apropos de cifre, mă gîndeam, cu un vag zîmbet de melancolie, ce eveniment a însemnat, acum vreo 25 de ani, prima aruncare peste 60 metri a unui sulițaș din țara noastră (Vămanu, dacă nu mă-nșel), în timp ce astăzi recordul de juniori al probei a depășit 66 m. — cifră de altfel excelentă, prin aruncarea reușită simbătă de W. Sokol, participant „hors-concours" la meciul R.P.R.—R.P. Bulgaria.

De domeniul fanteziei ar fi părut, cu cîțiva ani în urmă, și cei 55,66 metri la suliță, cît a măsurat duminica trecută cea mai bună aruncare a Mariei Diaconescu, și cei 6,05 m. cu care Viorica Belmega a stabilit un nou record republican la lungime. Asemenea rezultate obținute acum, în preajma campionatelor europene, sînt de natură să ne bucure mai mult chiar decît revanșa — dorită și binemeritată, de altfel, — asupra selecționatei atletice a R. P. Bulgaria.

Mai puțin încurajatoare mi se par cifrele de la ciocan, disc și greutate bărbați, unde continuăm să figurăm în zona mediocrității, pe plan internațional, fără cele mai vagi simptome de vindecare...

La sprint — o apariție reconfortantă, în persoana lui Valeriu Jurcă. Învingător la 400 m. garduri (52,3 — la 7 zecimi de record) tînărul și talentatul atlet a reușit peste cîteva minute o nouă performanță valoroasă, întrecînd categoric pe Bicivarov, unul din bunii sprinteri europeni, și realizînd cu acest prilej 21,6 pe 200 m. plat. Rezultatul lui Jurcă, ne dă, în sfîrșit, speranța că anticul record al lui Moina pe această distanță poate fi doborît chiar în actualul sezon.

Mențiuni „de onoare" pentru Șerban Ciochină, în ciuda încăpățînatului centimetru care i-a lipsit pînă la norma „europenelor" (15,70) pentru Bizim și Gh. Popescu, care erau cît pe aci să ne furnizeze un dubleu rar întîlnit la aruncarea suliței (78,80 și, respectiv, 78,76!), pentru Ivanov, învingător la greutate, în ultima aruncare, printr-un remarcabil efort de voință, — pentru Simona Dăscălescu, pe care însă o cred capabilă de rezultate superioare acelui — oricum, onorabil — 1,60 la înălțime.

Cît despre Iolanda — mi se pare de prisos să mai amintesc că rezultatele ei, oriunde și oricînd ar concura, sînt, fără excepție, uimitoare. Cineva spunea că o găsește mai obosită, mai puțin în vervă decît de obicei. Am zîmbit și nu i-am răspuns. Eram atent la înălțime bărbați, unde trei din cei patru concurenți „se chinuiau" la 1,95. Va să zică, la două degete de altitudinea pe care o trece, în mod obișnuit, campioana olimpică și europeană, recordmana R.P.R. și a lumii.

Dan DEȘLIU

MOZAIC

● *Cunoscuta echipă profesionistă de baschet, Harlem Globe Trotters, care a evoluat și în țara noastră, și-a început cel de al 35-lea turneu în jurul lumii. Prima țară în care vor evolua cunoscuții baschetbaliști va fi Brazilia. După America de Sud va urma Europa. Din anul 1927, anul cînd a luat ființă, această echipă a făcut înconjurul lumii de 31 de ori, a traversat de 300 de ori oceanul Atlantic, de 150 de ori oceanul Pacific și a jucat în 91 de țări, marcînd 34.234 de puncte.*

● *Don Bragg, campionul olimpic la prăjină, este cunoscut și sub numele de Tarzan pe care de 5 ani se tot căznește să-l interpreteze într-un film ce nu s-a mai realizat. De altfel casa Paramount a renunțat la proiect și l-a concediat pe noul Tarzan.*

● *Recordmanul Europei la aruncarea greutății, englezul Arthur Rowe a luat pe neașteptate o hotărîre care a scandalizat cercurile atletice din Anglia. Rowe, primul european care a depășit granița celor 19 m (recordul său este de 19,58 m) va renunța la atletism pentru a deveni jucător profesionist de rugbi la echipa Oldham. Suporterii săi mai speră însă că el nu va semna contractul înainte de campionatele europene de atletism.*

● *Campionul mondial de ciclism Rik Van Loy, accidentat în Turul Franței, a părăsit clinica din Pau și s-a reîntors în Belgia. Întrebat dacă va mai lua startul în Turul Franței, Rik a spus: „Cu o singură condiție: să fie cel mult două etape contracronometru (una pe echipe și una individual) și acestea plasate în prima jumătate a traseului". E greu de presupus că atîta timp cît Anquetil este în formă, organizatorii francezi vor accepta sugestia ciclistului.*

● *La Tokio a luat ființă o asociație pentru strîngerea fondurilor necesare organizării Jocurilor Olimpice din 1964. Emisiuni filatelice, vinderea de insigne olimpice unor firme comerciale (ceea ce între noi fie spus este interzis de C.I.O.) și cursele de cai sînt cîteva din mijloacele folosite pînă acum de această asociație.*

● *Actualul recordmen mondial la aruncarea ciocanului, americanul H. Connoly, a suferit în copilărie de poliomielită. Din cauza acestei boli, Connoly are brațul stîng cu 10 cm mai scurt decît dreptul. Aceasta nu l-a împiedicat să ajungă un mare recordmen.*

● *Pablo Hernández Coronado, selecționerul echipei Spaniei pentru campionatul mondial de fotbal desfășurat în Chile, a declarat la înapoierea în țară: reprezentativa noastră a fost eliminată deoarece în Chile... terenurile sînt prea mici.*

DORINȚI VECHI PENTRU UN CAMPIONAT NOU

Desene: Petre STOENESCU

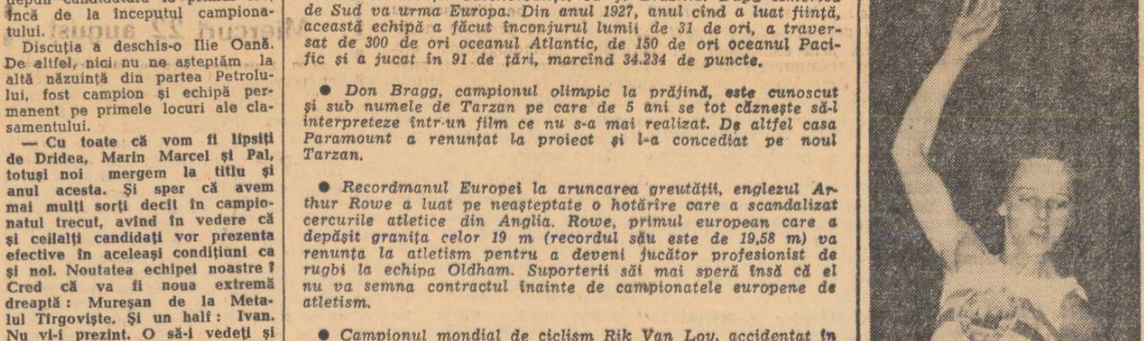

Virtuozitate tehnică — *Ritm accelerat în fazele de finalizare.* — *Joc gîndit* — *Eficacitate*

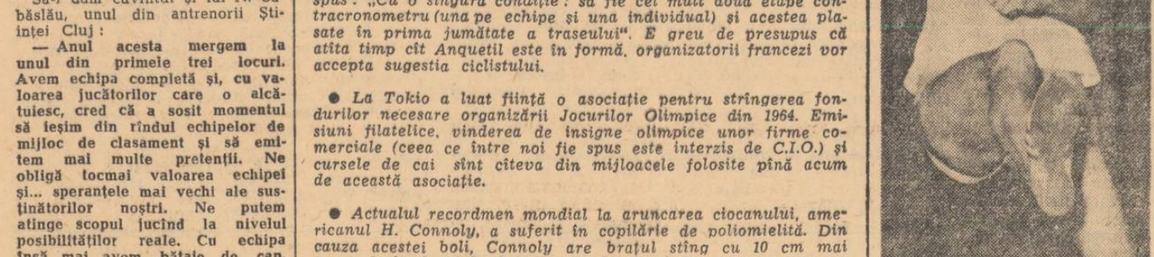

Arbitri curajoși — *Și... pe față* — *I.T.B. să ne dea posibilitatea să fim cavaleri* — *Soții înțelegătoare*

Granița asfaltată

Povestire de Luandino Vieira (Angola)

Fata cu cosițe blonde îi zîmbi și-i întinse mîna:

— Deci, ne-am înțeles!...

— Ne-am înțeles, răspunse el.

Zîmbindu-și, păsiră amîndoi mai departe, călcînd pe florile liliachii căzute din copaci.

— Zăpadă violetă, exclamă el.

— Dar tu n-ai văzut niciodată zăpadă...

— Adevărat, dar desigur ea cade la fel...

— Zăpada e albă, albă...

— Ca tine!

Și un surîs trist i se ivi pe buze.

— Ricardo, există și zăpadă cenușie, cenușiu închis ca cenușa.

— Amintește-ți de convenția noastră...

— Da, niciodată să nu mai vorbim despre culoarea pielii tale. Tu singur ai început....

Ajungînd la capătul trotuarului, tinerii cotiră colțul.

În cosițele blonde ale fetei străluceau două funde roșii.

— Îți amintești de copilăria noastră, Marina? întrebă el deodată, întorcîndu-se spre ea și privind-o drept în ochi. Fata își plecă pentru o clipă privirea, se uită la vîrful pantofilor săi negri, apoi răspunse:

— Cum mă duceai tu pe patinele cu rotile împrejurul locuinței tale? Da, țin minte.

Și întrebarea care îl chinuia de atîtea luni, țîșni.

— Și tu crezi că de atunci nu s-a schimbat nimic? De-atunci, de cînd ne jucam de-a v-ați ascunselea și de-a baba-oarba? Cînd eram prietenul tău Ricardo, cel curățel, bine educat, liniștit, după cum spunea mama ta? Tu crezi... Treptat, propriile lui cuvinte îl aduseră într-o stare de agitație. Ochii îi ardeau, iar simțămintele ce-i clocoteau în suflet ieșiră la iveală.

...Că eu mai pot fi prietenul tău?...

— Ricardo!

— Că prezența mea în casa voastră, mai bine zis în curtea voastră, căci în casă sînt chemat foarte rar, nu împiedică planurile familiei tale despre relațiile care-ți sînt îngăduite?...

Fusese crud. În ochii albaștri ai Marinei nu vedea reproșul. Dar înțelesese că fusese brutal.

Propriul său glas îl făcu să înțeleagă aceasta. Tăcu brusc.

— Iartă-mă, spuse el. Și-și întoarse privirea. Pe partea cealaltă a străzii asfaltate nu era trotuar. Nu erau nici copaci cu flori liliachii. Era doar pămînt gol, ruginiu. Căsuțe din nuiele, lipite cu lut, în umbra copacilor mari, cu ramurile plecate, ulicioare strîmbe, cu nisip... Totul acoperit în nori de praf, goniți de vînt.

Casa lui, iat-o acolo în fund... Se vede de aici... Galbenă... Două uși... Trei geamuri... Gardul din bucăți de scîndurele.

— Ricardo, începu fata cu cozile blonde, de ce mi-ai amintit toate astea? Ți-am spus eu vreodată că vom înceta să fim prieteni? Am încercat eu vreodată să te îndepărtez? Nici irosirile prietenilor, nici sfaturile învățătorilor, nici nemulțumirea celor de acasă...

— Bine, iartă-mă. Dac-ai ști cît mă chinuie lucrul acesta. Odată va trebui să-ți spun tot ce-mi stă pe suflet. Și el își aminti de timpul cînd nu existau întrebări, nici răspunsuri, nici explicații. Cînd nu exista nici granița asfaltată...

— Ce bine era atunci... spuse el, gînditor. Mama spăla rufe la voi, eu eram băiatul spălătoresei. O jucărie vie a fetiței Nina ...a fetiței Nina, cea cu bucle aurii. Nu așa te mîngîiau?... strigă el în urma ei, căci Marina fugea spre casă. Ricardo rămase sub copac și flori liliachii căzură pe părul lui creț. Apoi, cu pași hotărîți, traversă strada, călcînd furios pe nisipul roșiatic și se pierdu în bezna lumii lui. Visul minunat rămase în urmă. Marina privi în urma lui... Prietenul copilăriei sale. Fiul spălătoresei era distracția fetiței Nina. Apoi școala. Amîndoi în aceeași școală, în aceeași clasă... și apariția sentimentului acesta nou...

Intră buzna în camera ei. Trînti ușa. Aici totul strălucea și parcă suridea. Totul radia fericirea. Ochii ei mîngîiară căldura plăcută a pereților roz... Pe birou — fotografia: „Marina și Ricardo, prieteni pe veci". Bucățile fotografiei rupte se răspîndiră pe jos... Marina se trînti pe pat, cu fața în sus. Aceeași lustră. Și fresca aceasta după Walt Disney. Desenele se împrăștiară încet în ochii înecați de lacrimi. Și totul se pierdu în ceață... Ricardo se juca cu ea... Ea fugea veselă, cu rochița pînă la genunchi și buclele-i aurii străluceau.... Ricardo avea ochii mari... Deodată, gîndurile ei se îndreptară spre lumea de pe celălalt trotuar, cel neasfaltat. Din nou văzu cocioabele din nuiele lipite cu lut, în care locuiau numeroasele familii africane. Într-o asemenea cameră cît a ei dormeau cei patru frățiori ai lui Ricardo... De ce? De ce nu mai putea fi, ca mai înainte, prietena lui? Ce s-a schimbat?

— Marina, trebuie să-ți vorbesc, îi spuse mama, intrînd în cameră și privind căpșorul blond al fiicei sale.

— Marina, tu nu mai ești un copil și înțelegi că prietenia ta cu acest... cu Ricardo, nu mai poate continua... Toate acestea erau bune în copilărie... Doi copii... Acum însă... un negru tot negru rămîne... Toate cunoștințele mi-au împuiat capul. Susțin că-ți neglijez educația, că ți-am dat prea multă libertate. Și tu știi bine că în această chestiune eu...

— Bine, voi face tot ce vei dori. Dar acum te rog lasă-mă.

Inima îi era goală. Ricardo, — totul era doar o amintire îndepărtată. Amintire legată doar de bucățile fotografiei aruncate pe jos.

— Încetează să mai mergi cu el la liceu, să te întorci cu el acasă, să vă pregătiți lecțiile împreună.

— Bine, mamă. Se așeză și privi pe geam. În depărtare, ca o pată întunecată se vedeau cocioabele, în umbra copacilor mari, cu ramurile plecate... și-n minte-i apăru chipul lui Ricardo. Fata se întoarse brusc spre mama sa, ochii îi străluceau, buzele îi erau strînse.

— Bine, bine, ai auzit? — țipă ea. Și îngropîndu-și fața în perne se cutremură într-un plîns amar.

În noaptea cu lună, stînd sub copac, Ricardo și-a amintit... Bagheta magică, baba-oarba... plimbarea pe rotile... Și el simți nevoia neapărată să-i vorbească. Era prea obișnuit cu Marina, după atîția ani de prietenie. Hotări să traverseze granița... Tălpile de gumă ale papucilor fîșîiră pe asfalt.

Razele lucitoare ale lunii luminau totul în jur. Și la fereastra ei era lumină... Ricardo sări peste gardul mic. Sub picioare foșniră frunzele uscate. Tom mîrîi în cușca lui. Furișîndu-se, Ricardo ajunse la fereastră, sări peste balustradă și bătu stăruitor.

— Cine-i acolo? se auzi dinăuntru, speriat, glasul atît de drag al Marinei.

— Eu sînt, Ricardo.

— Ricardo?! De ce-ai venit?

— Să vorbesc cu tine. Explică-mi, în sfîrșit, ce se petrece...

— Nu pot acum. Sînt ocupată. Du-te acasă. Mîine, la stația de autobuz. Vino cît poți mai devreme...

— Nu, trebuie să te văd. Astăzi. Vreau să știu totul. Din cameră veni răspunsul fără cuvinte al Marinei — stinsese lumina.

Apoi, din întuneric, i se auzi plînsul. Ricardo încet, se întoarse. Își trecu mîinile tremurînde prin păr. Și deodată lumina puternică a felinarului unui polițist îl lovi direct în ochi.

— Stai! Ce faci aici?

Ricardo se sperie. Era teama de veacuri a omului negru în fața poliției. Dintr-o săritură fu în grădină. Frunzele uscate i se agățau de picioare și alunecă. Tom urla...

— Nu te mișca, negrule. Stai. Stai, negrule!

Ricardo se sculă și fugi mai departe. Polițistul, după el.

— Stai, stai lepădătură de negru. Dar Ricardo nu se opri, sări peste gard, tălpile de cauciuc îi ușurară săritura. Iar pe asfalt alunecă. Căzu și capul i se lovi greu de marginea trotuarului.

La toate ferestrele se aprinseră luminile. Tom scheuna... În noapte se auzi strigătul fetei cu cozi blonde. Luna necruțătoare lucea pe cer, inundînd pămîntul cu o lumină albastră și rece. Polițistul în uniformă îndreptă lanterna spre trupul întins la marginea graniței-trotuar, presărat cu flori liliachii. De departe, umbrele piezișe ale copacilor care acoperă cocioabele de nuiele lipite cu lut, parcă se trăgeau spre Ricardo.

Traducere de Lia MĂRGĂRIT

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Cum se mănîncă

Mesenii nu trebuie să stea prea departe de masă — nici prea aproape, nici pentru a nu da loc la accidente: pete pe fața de masă sau pe haine, scăparea tacîmurilor etc.

Nu te rezema prea mult de spetează scaunului, răsturnîndu-te pe spate. Nu te întinde cu coatele pe masă. Nu vorbi decît cu vocea scăzută și nu provoca la discuție pe un musafir așezat în celălalt capăt al mesei.

Să nu mănînci nici prea repede, nici prea încet, fără clefăituri și fără zgomot de furculițe. Nu bea și nu vorbi cu gura plină. Nu atinge oasele cu cu mîna, nici nu întinge pîinea în sos — ținînd-o cu degetele. Pîinea o rupi cu mîna: n-o muști, nici n-o tai cu cuțitul, făcîndu-ți provizii alături.

Macaroanele — nu le tai, ci le înfășori — cît sînt de lungi — pe vîrful furculiței.

Lingura se ține în mîna dreaptă, culcată între degetul cel mare și arătător — fiind susținută de inelar. N-o umpli cu vîrf pentru a o duce la gură. Sorbi supa pe la vîrful lingurii, nu lateral. Farfuria n-o apleci — vrînd să iei neapărat de pe fund cu lingura, pînă și ultima picătură de supă sau de borș. După ce ai isprăvit de mîncat supa, așezi încet în farfurie lingura cu partea convexă în jos.

Furculița se ține în mîna dreaptă pentru a mînca brînză cu smîntînă, ouăle, legumele, tocăturile, pîrjoalele și mititeii, creerul pane, peștele, (cînd nu-i un serviciu special de pește; altfel se ține furculița în stînga și cuțitul special în dreapta).

Cărnurile tari, fructele cărnoase, brînzeturile, patiseriile crocante se taie cu cuțitul. Cuțitul îl ții în mîna dreaptă, fixînd cu furculița bucata pe care vrei s-o tai. Duci la gură bucățelele cu furculița, ținută în mîna stîngă — pe măsura ce le tai — deci fără a-ți face în prealabil depozite.

Cuțitul era ținut mai demult sub palmă între degetul cel mare și ultimele trei degete — sprijinind degetul arătător pe muchea cuțitului. De cîțiva ani însă o altă modă a învins în Europa: cuțitul se ține ca bisturiul.

Cuțitele de fructe și de brînză se prezintă pe farfurioara respectivă — odată cu furculița și cu linguriță de desert. Portocalele, pepenele galben și cantalupul se pot mînca cu linguriță.

Salata verde nu se taie cu cuțitul la masă. Ea nu poate fi manevrată decît cu furculița.

Mămăliguța cu brînză — servită rasă sau în bucăți — ori cu ochiuri — nu se amestecă toată în farfurie ca un terciu oferind un aspect dezagreabil mesenilor. Regula aceasta se aplică la toate mîncărurile cu produse care pot fi strivite cu dosul furculiței și combinate disgrațios, în văzul public, cu alte produse lichide sau solide.

Supa se mănîncă cît mai în tăcere — fără aspirații zgomotoase și fără lovituri de lingură în fundul farfuriei.

Nu ai voie să apuci osul cotletului cu mîna pentru a tăia mai ușor carnea de pe dinsul.

Pasărea și vînatul se mănîncă fără a le atinge cu mîna. Omul, de copil, trebuie să se deprindă a detașa carnea de pasăre de pe os numai cu ajutorul furculiței și al cuțitului — fără colaborarea directă a degetelor.

Roșiile, conopida, țelina etc nu se taie cu cuțitul, ci se divizează cu furculița. Carotele se iau în vîrful furculiței. Mazărea nu se mănîncă cu linguriță.

Cartofii se înțeapă cu furculița și se mănîncă. Dacă sînt prea tari se iau pe furculiță.

Macaroanele se învîrtesc pe vîrful furculiței și — dacă nu puteți — mai bine să le tăiați cu furculița, decît să umblați cu limba prin aer după filamentele care spînzură din furculiță.

Brînza nu se mănîncă cu furculița. Se taie cu cuțitul și se așează pe bucățica de pîine.

Prăjiturile se mănîncă cu furculița și cu cuțitul de dulciuri sau cu linguriță. Nu pot fi atinse cu mîna nici petitfours-urile. Prăjiturile cu cremă cer neapărat o linguriță de dulciuri.

Merele și perele se țin în furculiță și se curăță în lungime nu împrejur, circular. Dacă fructul e prea mare, se taie din capul locului cu cuțitul și cu furculița — și pe urmă se curăță de coajă tot în lung.

Căpșunile se pot servi cu codița de care le apuci — ca să le dai prin zahăr-pudră. Uneori se curăță dinainte, se presară cu zahăr și se mănîncă cu linguriță. Fragii se mănîncă totdeauna cu linguriță de dulciuri.

Sarea se servește cu linguriță specială și se pune pe marginea farfuriei unde o iei cu cuțitul — pe care nu ai voie să-l vîri în solniță. Se recomandă însă solnițele mici, cîte una de fiecare persoană.

Băuturile nu se dau de dușcă, ci se beau înghițitură cu înghițitură. Refuzul de a ți se umple din nou paharul se face față de gazdă printr-un: Mulțumesc. Nu-i nimic mai urît decît să pui mîna pe gura paharului, apărîndu-l parcă.

Scobitorile nu se întrebuințează decît în modul cel mai discret — fără ca vecinii să observe, nici mersul operației, nici rezultatul. În orice caz nu camuflezi operația punînd paravan la gură mîna stîngă, ceeace atrage mai mult atenția asistenței asupra operației.

Zahărul cubic se ia cu pensa de zahăr: în lipsă — cu linguriță: niciodată cu mîna.

M. SEVASTOS

Cumpărături

Tîrguit-a din oraș
Mama pentru copilaș
Ghete scumpe de năbuc
Cu rozete de clăbuc.

Despre primii botoșei
Întrebați-l pe Grivei!
(Nu mai spun cît i-a purtat
Dragul tatii de băiat,
Tot pe drum întortochiat
De la ușă pîn-la pat!)

Printre alte tîrguieli
A intrat în socoteli
Fără multă alergătură
Și-o trompetă — pe măsură!
Să le fie tuturor
Și de ceas deșteptător.

Mai grozavă, dragii mei,
Decît pupăza din tei!...

Vasile DIMA

Accesoriile

Accesoriile au un rol important în îmbrăcăminte. Pălăria, poșeta, pantofii, mănușile alese cu gust, în modele și culori care se armonizează cu rochia sau taiorul, ridică nota lor de eleganță. Tocmai din această cauză, schimbările care survin în linia îmbrăcămintii se răsfrîng și asupra liniei și coloritului accesoriilor.

În acest an, în general, volumul pălăriilor este micșorat, pentru a fi în concordanță cu cel al îmbrăcămintii. Ele sînt mai înfundate pe cap, date mai spre spate, descoperind fruntea (degajînd mai mult figura). Sînt foarte moderne pălăriile gen beretă, cu borul mic și întors, uneori lăsat într-o parte sau pe spate, cît și beretele mari și suple.

Ca noutate la pantofi, se remarcă vîrful tăiat, atît la încălțămintea pentru toată ziua cît și la cea pentru ținuta elegantă. Înălțimea tocului pe format subțire este de 3 pînă la 6 cm. Culoarea pantofilor depinde de cea a îmbrăcămintii. Pot fi utilizate și combinații de culori, (mai ales pentru încălțămintea de vară). Sînt moderne culorile alb cretă, alb gri și diferite culori pastel. Pentru toamnă și iarnă se vor folosi culori mai șterse, pe nuanțe de cafeniu, maron, ocru.

Poșetele sînt diferite ca forme și volum. În contrast cu poșetele pentru toată ziua, care au format mare (rotund, oval sau pătrat), pentru seară se remarcă gențile mici, prinse cu lanț. Sînt solicitate poșetele din p.v.c. imitație de piele reptilă, care dau o notă de eleganță.

Sînt utilizate cordoanele înguste, iar cele supte, înodate, au devenit din nou căutate.

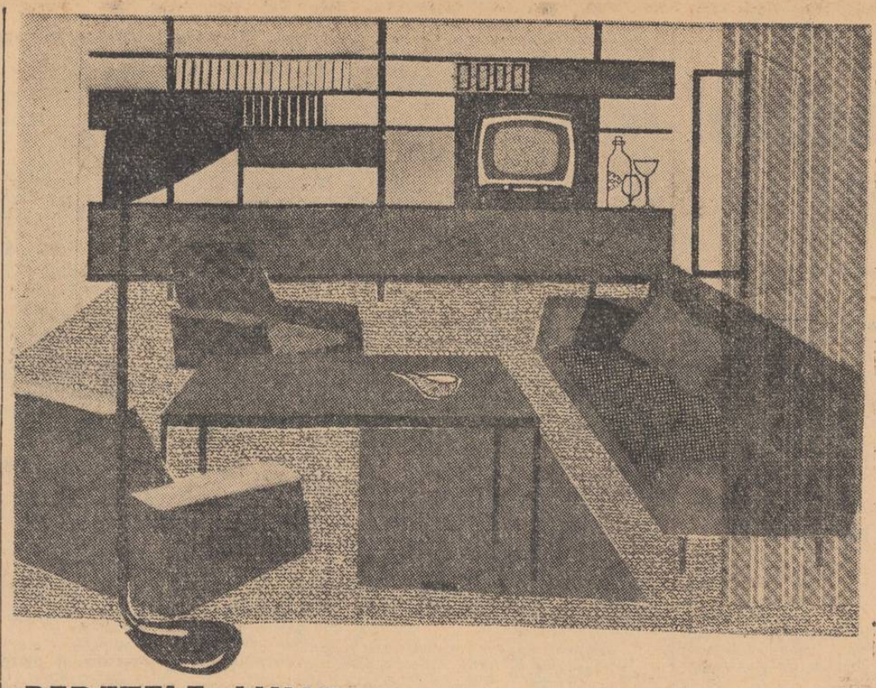

PERETELE LUNG...

...al camerei de locuit se poate folosi așa cum se arată în schița noastră. Etajere, bar, dulăpioare mici și joase, toate pe mică adîncime (spre a nu îngusta camera) vor fi foarte utile pentru ținut frumos și la îndemînă cărți, reviste, radio, telefon etc. Pe deasupra — vase (chiar și mici) cu flori și bibelouri.

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de sfeclă dreasă cu smîntînă; friptură la tavă cu salată; fructe.

— Salată de cruditați; budincă de clătite cu brînză de vaci; sufle de caise.

— Conopidă cu smîntînă; ghiveci călugăresc; compot.

— Ciorbă de roșii cu găluști de gris; ardei umpluți cu carne; spumă de fructe.

— Salată de vinete; tocăniță de cartofi — salată; renglode.

— Chiftelute de zarzavat cu smîntînă; pilaf de dovlecei; savarină cu fructe.

— Roșii umplute cu salată a la russe; friptură la grătar cu salată de castraveți; înghețată de fructe.

MORCOVI SAU CAROTE CU SOS PICANT

Cantități pentru 4 persoane: 250 g. carote, 2 linguriță de muștar; 2 linguri de untdelemn, 2 linguriță de oțet, o lingură de apă rece, sare, piper. Această rețetă este indicată și pentru țelină. Se curăță carotele, se spală în mai multe ape și se dă prin răzătoarea mare. Într-un castron punem mușțarul, peste care turnăm lingura de apă și după aceia picurăm untdelemnul ca la maioneză. La sfîrșit punem oțetul, sare și piper după gust. Acest sos îl vărsăm peste carotele crude și le lăsăm la rece cel puțin o oră înainte de a le servi. Deasupra presărăm puțin verdeață tocată mărunt.

TARTINE CU CAROTE

Morcovii sau carotele consumate crude sînt foarte indicate pentru copii ca și pentru adulți. Din ele se pot prepara tartine care se servesc drept aperitiv, ca felul I. Iată cum se pregătesc: Luăm carote tinere, le curățăm și spălăm în cel puțin 3-4 ape. Le lăsăm să se scurgă într-o sită cîteva minute. După aceia trecem carotele prin răzătoare mărunță și le dăm sare după gust. Între timp tăiem felii subțiri de franzelă, le ungem cu unt și pe deasupra punem un strat de carote. Garnisim cu 2-3 felii de roșii și puțină verdeață.

CAROTE „A LA BOURGEOISE'

Cantități pentru 5 persoane: 1 kg. de carote, 250 g. ceapă, o bucățică de zahăr, o lingură de făină, 30 g. grăsime, 2 gălbenușuri de ou, puțin oțet, sare. Curățăm carotele și ceapa și le tăiem rondele subțiri. Într-o crăticioară punem puțină grăsime peste care punem carotele, ceapa, zahărul, sarea și cîteva picături de apă. Acoperim cu un capac și lăsăm să fiarbă la un foc moale. Cînd zarzavatul este gata fiert și scăzut scoatem cu ajutorul lingurei de spumă carotele, le punem într-o farfurie și în grăsimea rămasă prăjim făina cu puțină apă. Facem un sos bine închegat. Separat spargem ouăle. Amestecăm sosul numai cu gălbenușurile, sare și oțet. La sfîrșit punem și carotele, să mai dea cîteva clocote. Presărăm verdeață deasupra.

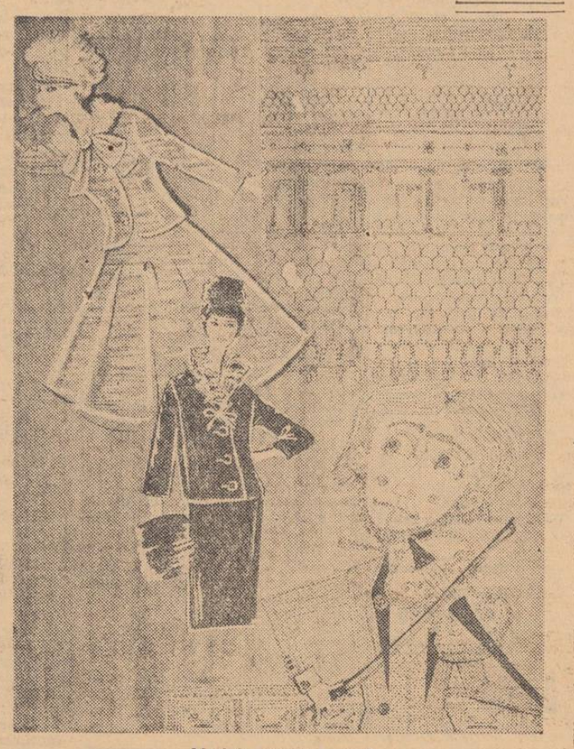

Modele pentru seară

CURIERUL NOSTRU

EUGENIA—Călărași. Ne-au bucurat aprecierile și vă mulțumim, dar cel mai mult ne-au folosit propunerile dv. Credem și noi că nu este lipsită de interes o rubrică pe această temă. Ne vom gîndi la formele de publicare și vom trece la fapte pe curînd. Modelele cerute le-am publicat între timp.

V. D. TOT. — Ne îndoim că vedeți într-adevăr tot dacă ținem seama de cele ce ne mărturisiți în scrisoarea dv. În orice caz, de data aceasta n-ați văzut sau n-ați vrut să vedeți esențialul. Situația actuală este rezultatul comportării dv. pe care o socotiți cu indulgență „prea sigură" dar pe care noi o găsim total necorespunzătoare. Este adevărat că sînteți încă tînăr, lipsit de experiență. De aceea noi vă sfătuim să așteptați pînă veți învăța mai multe, desigur, lucruri bune. Atunci vă veți putea ocupa și de lucruri de acest fel.

DIANA — Tr. Severin: Este clar că în condițiile actuale nu se poate vorbi de înfăptuirea intenției dv. Acest lucru, ori trebuie lăsat pe mai tîrziu, ori trebuie exclus din prevederile dv. Cele ce-i reproșați dv. ține de educația necorespunzătoare care i s-a făcut la timpul potrivit. Acum acest lucru este mai greu, dar nu imposibil. Noi sîntem de părere să faceți dv. ceea ce n-au făcut alții. Cu voința care vă caracterizează sîntem convinși că veți reuși. Cum trebuie făcut acest lucru, se cunoaște. Va trebui să țineți seama de particularitățile caracterului lui. În orice caz, nu este bine să acționați pînă cînd nu sînteți sigură de rezultate.

A. CĂTĂLINA — Constanța: Ceea ce afirmați dv. cu atîta tărie nu prezintă nici o importanță. Nu poate fi vorba de lucruri serioase în această privință ci doar de unele impresii de moment care, la vîrsta dv. au căpătat proporții uriașe. Folosiți cuvinte mari fără să știți măcar valoarea lor. În nici un caz să nu faceți greșeala de a-i spune impresiile dv. De fapt nici în fața colegelor n-ar trebui să mai vorbiți despre așa ceva. Un singur lucru să vă preocupe acum: învățătura. Restul, pentru mai tîrziu.

M. I. S. — Sighișoara: Cei care vă dau astfel de sfaturi nu au dreptate. Am putea spune chiar că intențiile lor nu sînt din cele mai bune. Desigur că va trebui să vă refaceți viața. Posibilități sînt numeroase, mai ales la vîrsta dv. Procedînd ca și pînă acum veți izbîndi mai bine în scopul ce vi l-ați propus.

Sfaturi cosmetice

● Apa de mărar, indicată în cazul tenurilor iritate și foarte sensibile, se prepară din mărar proaspăt 25 g fiert într-un litru de apă. Soluția obținută se strecoară printr-un tifon, se adaugă 50 g alcool și zeama unei lămîi. Se poate folosi dimineața și seara îmbibînd un tampon de vată și ștergînd bine obrazul. Pentru a descongestiona pleoapele este necesar ca zilnic timp de 10-15 minute să aplicați pe ochi tampoane de vată îmbibate într-o soluție de acid boric 40 la sută sau ceai de mușețel. Dacă după cîteva zile iritația persistă este necesar să vă adresați unui medic oftalmolog. Evitați pe cît posibil a vă expune obrazul la soare. Aplicați seara la culcare următoarea cremă: hidrochinonă 1,5 g, camfor 1 g, acid salicilic 1 g, tinctura benzoe 1 g. Zilnic veți șterge obrazul cu zeamă de roșii, castraveți, lămîie. — (LULU — București.)

● Neajunsul de care vă plîngeți în ceeace privește nasul îl puteți remedia masînd zilnic regiunea respectivă cu următoarea pomadă: borax 10 g, lanolină 3 g, vaselină 3 g, tinctura capsici X picături. După o oră veți loționa nasul cu următoarea soluție: acid boric 1 g, alaun 1 g, camfor 0,50 g, alcool 40 g, apă 60 g în cursul zilei veți pudra obrazul și în special nasul cu pudra compactă „Carmen" Mîinile înegrite le veți freca cu o soluție de sare de lămîie după ce în prealabil le-ați spălat cu apă și săpun. Pentru îngrijirea zilnică veți folosi o soluție de glicerină amestecată cu zeamă de lămîie — (IOANA — Orăștie).

● Pentru a desensibiliza obrazul îl veți unge înainte și după bărbierit cu crema de zi Elida. La nas veți folosi crema „Record" care conține glicerină și anestezină. În cazul dv. este foarte indicată folosirea după ras a pudrei care previne iritația, calmează și descongestionează fața. Dacă tenul dv. prezintă porii dilatați îi veți loționa după fiecare bărbierit cu următoarea loțiune astringentă: acid salicilic 1 g, alaun 1 g, tinctură benzoe 5 g, alcool 40 g, apă 60 g. Căderea părului dv. se datorește mătreții de care vă plîngeți că o aveți din abundență. Pentru a scăpa de acest neajuns este necesar să vă spălați părul cu regularitate. În apa de clătit veți adăuga o lingură de sare de bucătărie. Zilnic timp de o săptămînă veți fricționa rădăcina părului cu următoarea loțiune: sulf coloidal 1,50 g, rezorcină 2 g, glicerină 5 g, borax 2 g, apă 90 g. La spălat veți evita folosirea săpunurilor alcaline și a sodei. — (GHEORGHE CORNEL).

● Drojdia de bere o puteți folosi fie amestecată cu miere de albine (20 g drojdie cu o linguriță de miere de albine) și aplicată pe obraz sub formă de mască, timp de cîteva săptămîni la 2-3 zile, fie amestecînd drojdia cu apă oxigenată, această mască fiind foarte indicată pentru îndepărtarea petelor pe care le aveți pe obraji. Pentru calmarea mîncărimilor puteți folosi o cremă cu camfor având următoarea formulă: cerezină 5 g, camfor 10 g, parafină 15 g, vaselină 70 g; zilnic, înainte de ungerea obrazului cu cremă, veți aplica o compresă cu ceai de mușeseu ceai de nalbă. — (LUIZA O.).

Anca BOGDAN

Rochia asimetrică...

...se potrivește bine atît cu căldura cît și cu materialele subțiri, vaporoase... Modelele pe care le prezentăm au toate o notă comună: simplitatea. Totuși, fiecare are o caracteristică bine distinctă de celelalte dînd astfel un aspect particular unui vestimînt fără pretenții prea mari, mai ales dat fiind anotimpul și locul unde se poartă.

Desene de Tanți PFENNINGS

GARNITURI DIN BRODERIE ALBĂ

Iată cîteva modele de rochițe de vară pentru fete tinere. Aceste modele pot fi confecționate din material în dungi sau pepit; se adaugă garnituri din broderie și panglică de catifea.

Desene de Vali GHIUȚĂ

PROBLEME DE TERAPIE ȘI PROFILAXIE ÎN DISCUȚIILE CELUI DE AL VIII-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE ONCOLOGIE DE LA MOSCOVA

După cum se știe, între 22—28 iulie 1962 s-au desfășurat la Moscova lucrările celui de al VIII-lea Congres Internațional de oncologie. La această importantă manifestare științifică au participat peste 5.000 de medici și oameni de știință din 70 de țări, care au prezentat peste 1.000 de comunicări și rapoarte. Țara noastră a fost prezentă la lucrările congresului printr-o numeroasă delegație, compusă din cercetători din toate specialitățile biologiei și medicinei, care au susținut, la diferite categorii de manifestări ale congresului, un număr de 48 lucrări.

Vom prezenta cititorilor noștri cîteva din aspectele mai importante ale terapiei și profilaxiei cancerului discutate în cadrul congresului.

★

Comunicările în ceea ce privește ameliorarea tehnicilor de iradiere a tumorilor maligne au fost numeroase și variate, relevîndu-se în primul rînd importanța pe care o ocupă sursele de radiații în arsenalul terapeutic al bolii canceroase și faptul că ele pot fi folosite, spre deosebire de tratamentul chirurgical, în toate localizările și fazele evolutive ale bolii.

Tendința actuală a tratamentului prin radiații este legată de ameliorarea neîntreruptă a tuturor factorilor ce pot juca un rol în asigurarea unei doze cît mai mari la nivelul tumorii cu protejarea maximă a țesutului cutanat și a țesuturilor peri-tumorale. Acest deziderat s-a realizat într-o bună măsură prin reactualizarea grilei de plumb (placă de plumb perforată interpusă între sursa radiantă și piele) ce dă posibilitatea măririi dozei în profunzime cu protecția pielei și permite administrarea unei doze totale mai mari.

În acest sens an făcut comunicări interesante privind cancerul de sîn sau iradierea în general a tumorilor, J. Rode (Ungaria) și T. G. Larioscenko (U.R.S.S.). O altă metodă de mărire a dozei în profunzime este folosirea iradierii în mișcare, în care datorită rotației descrisă de către aparatul de iradiere în jurul bolnavului se realizează o înmulțire la infinit a cîmpurilor iradiate, fasciculul de raze țintind însă încontinuu centrul tumorii. În acest scop, marea majoritate a aparatelor de iradiere folosind razele röntgen sau izotopi radioactivi sînt adaptate pentru a se putea face iradieri rotitoare de 360° sau pendulare de 100—120°, rezultate net superioare vechilor metode fiind obținute în special în tratamentul cancerului esofagian, mamar etc. după cum au arătat comunicările lui W. Cukiersztajn (Polonia), Z. F. Lopatnikova (U.R.S.S.), Huang Kuo-chun (R. P. Chineză), I. Birzu și colab. (R.P. Română).

De o considerație deosebită s-a bucurat, în cadrul lucrărilor congresului, electroneterapia. Avantajele acestei iradieri țin de mărimea dozei în profunzime, efectele neînsemnate de la nivelul pielii, efectele generale care sînt foarte reduse și de faptul că absorbția fasciculului de raze de către oase este redusă.

Pentru aplicarea electronoterapiei pot fi folosiți acceleratori circulari (Betatronul) sau lineari. Energia fasciculuiui poate fi de 5—50 Mev. În acest sens, rezultate deosebit de bune au obținut V. M. Ugrumov și colab. (U.R.S.S.), în tratamentul tumorilor cerebrale și H. Perry (S.U.A.) în tratamentul tumorilor capului și gîtului.

Utilizarea și ameliorarea neîntreruptă a tehnicilor de folosire a izotopilor radioactivi s-a evidențiat atît prin perfecționarea iradierii de la distanță (telegammaterapie) cît și a iradierii locale. În ceea ce privește teleiradierea s-a remarcat (în cadrul expoziției de aparataj medical din parcul Gorki) construirea de aparate cu surse radioactive din ce în ce mai puternice și cu posibilități de utilizare atît a cîmpurilor fixe cît și a iradierii în mișcare. O impresie deosebită a produs-o noul aparat sovietic „Luci" ce folosește o încărcătură radioactivă de CO^{60} de 4.000 curie. În folosirea locală a izotopilor radioactivi sînt interesante noile tehnici folosite de I. T. Sevcenko (U.R.S.S.) în tratamentul cancerului gastric prin iradierea după intervenția radicală, cu ajutorul unor aparate radifere a regiunii operate și a țesuturilor înconjurătoare, obținînd rezultate de durată foarte bune fără nici o complicație a acestui tratament radio-chirurgical și de A. Raventos (S.U.A.) care folosește izotopi radioactivi lichizi conținuți în aplicatoare ce sînt special confecționate în funcție de organul și regiunea ce trebuie iradiate.

Cercetări privind ridicarea radiosensibilității prin folosirea a diferite substanțe, au constituit probleme experimentale deosebit de interesante a multor laboratoare de radiobiologie. Citățm în acest sens lucrări bazate pe folosirea pirimidinei a lui R. T. Polkina și colab.

(U.R.S.S.), a iodoacetamidei de P. Alexander (Anglia), a 5-bromodeoxiuridinei de M. A. Rich (S.U.A.), a inhibitorilor reacțiilor cu radicali liberi de G. G. Afanasiev și colab. (U.R.S.S.) etc., menite să aducă în viitor noi posibilități în tratamentul tumorilor maligne.

★

Chimioterapia a constituit una din problemele de bază, cărora i-au fost consacrate un număr de 9 ședințe în care au fost prezentate peste 150 comunicări și rapoarte printre care semnalăm în special cele ale Prof. L. F. Larionov și R. Y. Kavețki (U.R.S.S.) care au fost primite cu viu interes de cei prezenți la congres.

Această atenție deosebită acordată chimioterapiei este explicabilă; cu toate că este de dată recentă, metoda tratamentului cu substanțe chimice (citostatice) constituie speranța de viitor în tratamentul tumorilor maligne, iar progresele făcute în tehnica aplicării citostaticelor — într-un interval destul de scurt, sînt deosebit de remarcabile.

Dificultatea în chimioterapie constă încă în faptul că nu s-a găsit pînă în prezent o substanță care să acționeze direct și electiv asupra țesutului tumoral — fără să lezeze țesuturile netumorale și în special măduva osoasă care este generatoare de sînge.

În lipsa unei astfel de substanțe s-a căutat prin diferite metode să se administreze doze suficiente de citostatice care să se concentreze mai mult la nivelul tumorii.

În afară de metoda fracționată, care se bazează pe diferența de sensibilitate a celulei tumorale față de țesuturile sănătoase — se aplică azi metode complexe care constituie un progres real în chimioterapie.

În Institutul Oncologic din București un colectiv condus de Conf. O. Costăchel aplică de cîțiva ani — cu bune rezultate — doze mari de citostatice sub protecție de măduvă osoasă extrasă de la bolnav cu 24 ore înainte de injectarea citostaticului și reinjectată în perfuzie.

Rezultatele acestei metode prezentate la congres sînt încurajatoare și multe tumori inoperabile au devenit operabile după aplicarea acestei metode.

Tehnica aplicării intraarteriale a citostaticelor (metodă aplicată în mai multe centre de specialitate printre care și Institutul Oncologic din București) a făcut progrese remarcabile. Citostaticul este introdus cu ajutorul unei sonde fine în artera care deservește regiunea unde s-a dezvoltat tumora. Rezultatele prezentate la congres cu diferite variațiuni a introducerii intraarteriale a citostaticelor au fost obiectul unor discuții largi și fructuoase.

Chimioterapia nu se aplică numai singură. Acest tratament se asociază azi pe o scară largă cu chirurgia și radioterapia. În acest sens citățm lucrarea prezentată la congres de N. Ionescu și colab. care au comunicat rezultatele satisfăcătoare obținute într-un număr de 250 cancere de sîn și ovar.

Un mare număr de comunicări s-a referit la lucrările experimentale privind fie sinteza de citostatice noi — fie efectul citostaticelor noi asupra tumorilor primitive sau a metastazelor.

Un raport interesant referitor la această problemă a fost al Acad. St. Milcu și colab. privind sinteza unor noi compuși hormono-citostatici.

Sinteza de noi citostatice este una din problemele cele mai importante în tratamentul tumorilor maligne. Calitățile pe care trebuie să le aibă un citostatic — adică eficiență mare la o toxicitate cît mai redusă — sînt probleme pe care biochimiștii caută să le rezolve și la congres au fost prezentați și discutați diferiți compuși noi care vor fi introduși treptat în tratamentul tumorilor maligne.

★

Problemele profilaxiei cancerului au fost în permanență în centrul atenției delegaților.

Noțiunea de profilaxie a cancerului este destul de veche, savantul romîn V. Babeș fiind unul din primii promotori în lume (încă din anul 1900) ai acestei noțiuni.

În U.R.S.S. problema profilaxiei cancerului a fost pusă în practică de mulți ani, pe baza normativelor elaborate de N. N. Petrov, președintele de onoare al celui de al VIII-lea congres. După N. N. Petrov, în stadiul actual al cunoștințelor noastre „baza luptei împotriva cancerului este depistarea și tratarea în masă a stărilor precanceroase".

După cum se știe, există o serie de boli, cu caracter cronic, care în anumite condiții și într-o anumită proporție, se pot transforma în timp în cancere. Descoperirea la vreme, tratarea și urmărirea sistematică a acestor stări (boli) precanceroase realizează o adevărată profilaxie a bolii canceroase.

În acest sens lucrările celui de al VIII-lea Congres Internațional de Oncologie au adus o serie de prețioase date privind: natura biologică a leziunilor precanceroase (Y. M. Neiman — U.R.S.S.), leziunile precanceroase ale stomacuiui (N. N. Elanski — U.R.S.S.), leziunile precanceroase ale colonului și rectului (L. V. Ackerman — S.U.A.), leziunile precanceroase ale plămînului (J. Svejda — R.S. Cehoslovacă) etc.

Examenele medicale periodice, examene zise profilactice ale întregii populații trecute de 30 ani care se consideră sănătoasă, metoda de investigație pusă în practică în U.R.S.S. și în unele centre din țara noastră, permit în primul rînd descoperirea unui mare număr de stări precanceroase, care tratate competent realizează o profilaxie a tumorilor maligne, prin împiedicarea transformării în cancere a acestor leziuni.

★

Lucrările celui de al VIII-lea Congres Internațional de Oncologie au permis nu numai dezbaterea principalelor probleme ale oncologiei, ci și un schimb de opinii și informații și un contact direct între specialiștii diferitelor țări. Acest lucru a asigurat, pe de o parte, o atentă analiză și verificare a metodelor folosite și rezultatelor obținute în activitatea științifică oncologică de diferiți cercetători, iar pe de altă parte va duce și pe viitor la un progres și o adîncire continuă a cercetărilor în domeniul bolii canceroase.

Dr. S. PINELES
Dr. V. DRĂGON
Dr. U. BUNESCU
Institutul Oncologic București

Gh. CHIRIAC

Sezonul pepenilor

— *Unde ai mai văzut așa ceva?!*
— *La... Fănică Luca*

Darnicul

— *Ce-i asta?!*
— *N-ai spus că pepenele să fie copt?...*

— *Vreau o pălărie pentru soțul meu... asta e măsura...*

— *Și cu cît vindeți kilogramul?...*

E. ARNO

— *De cînd s-a întors de la mare numai așa poate să adoarmă.*

KIK AUERBACH

— *A spus administratorul să-i lași banii, fiindcă se împlinește un an de cînd ești restanțier...*
— *Asta-i bună! Și vrea să-mi strice aniversarea?...*

V. CRIVĂȚ

— *Acest castel a fost terminat în jurul anului 1370...*
— *La ce oră?...*

CATRENE DE VARĂ

UNUI TÎNĂR „REUMATIC"

Cum pe plajă a descins
Reumatismul s-a și stins,
C-am văzut, după blondine
Capul mișcă foarte bine...

UNUI BIROCRAT

Nu semnează circulare
Și nici nu ia în primire.
Cică e căldură mare
Și el vrea... acoperire!

UNEI EXTRAVAGANTE

— Cum găsești, iubite Nae,
Noul meu costum de bae?
Iar el, fără echivoc:
— Scumpo, nu-i găsesc deloc...

UNUI DON JUAN

Nu ești alpinist de frunte
Căci, ce mai la deal la vale,
Unii urcă sus pe munte,
Tu preferi pe lîngă... poale!

MĂRTURISIRILE UNUI CHIULANGIU

Vara-s în ciștig, firește,
Dacă-s chiulangiu cît zece:
La servici mi se servește
Una caldă, una... rece!

UNUI BĂUTOR

El cînd trage la măsea
Are teoria sa:
„Iarna beau să mă-ncălzesc
Vara să mă răcoresc"...

CANICULĂ

Termometru-i, cum vă spun,
Alpinistul cel mai bun.
Și-are-o calitate-n plus:
Vara urcă cel mai sus!

UNUIA CARE NU RESPECTĂ MOBILIERUL DIN CASELE DE ODIHNĂ

În șifonier și-a pus
Rufele, costumele
Și apoi, bine dispus
Și-a mai pus și numele.

LA UNELE ȘTRANDURI, CABINELE SÎNT INSUFICIENTE

O soluție cuminte:
Întrucît cabină n-am
O să viu de-azi înainte
În costumul lui... Adam.

UNUIA CARE O ȚINE NUMAI ÎN PETRECERI ÎN CONCEDIU

— Tot concediul risipești,
Ba la sprițuri, ba la mici.
Cînd mai dormi, cînd te-odihnești?
— Păi ce? N-am timp la servici?

Al. VIANU

POȘTA REDACȚIEI

IULIA MANOIL — Tg. Jiu: Cărțile lui Tarlé, traduse în limba română, s-au bucurat de o mare prețuire în rîndurile cititorilor. De aceea stocurile mari ce au fost tipărite s-au epuizat repede. Singura soluție de a le citi este cea clasică: să mergeți la bibliotecă și să le împrumutați, pentru că pînă la reeditare va mai trece timp.

ȘTEFAN LAMBRU — Timișoara: Concursul de admitere la Conservator va avea loc între 3 și 13 septembrie. La secția profesori de muzică, dirijor cor, se susțin următoarele probe: dictat colectiv — scris, teoria muzicii — oral, solfegiu — probă oral. În cadrul acestei probe se va verifica și auzul, ritmul și memoria muzicală. De asemenea, se va da examen la limba și literatura română, scris și oral.

CONSTANTIN BIDULESCU — București: Ne vine greu să spunem dacă vioara dv. este un Stradivarius veritabil sau nu, fără să o fi văzut. S-ar putea să fie o copie, după cum presupuneți. Caricatura cu doctorii este în... suferință. Nu are umor. Cu alte cuvinte, îi lipsește esențialul.

ACTEON — Brașov: Citindu-vă fragmentul din romanul în manuscris, „Ipotezele lui Acteon", ne-am dus cu gîndul la un fragment dintr-un roman spus, din păcate neterminat. Este vorba de „Minunile sfîntului Sisoie" de George Topîrceanu. Pare-se că și romanul dv. își plasează acțiunea în lumea sfinților care se îmbolnăvesc și ei de gripă, transmițînd-o ca și oamenii, altor sfinți și sfinte. Fragmentul ales ni s-a părut static, astfel că nu am putut bănui în ce constă acțiunea. Poate că un scurt rezumat ne-ar fi dumerit.

Ca și în alte ocazii, ne afirmăm plăcerea corespondenței cu dv., chiar cînd de pe urma ei nu rezultă lucruri publicabile. Ne exprimăm nădejdea că veți continua cu răbdare să ne scrieți.

X. CUM FOTOGRAFIEM FOCURILE DE ARTIFICII

De obicei la marile sărbători ale Republicii au loc foarte frumoase spectacole de focuri de artificii. Ce interesante sînt fotografiile făcute în astfel de ocazii! Ele redau atmosfera sărbătorească și bogăția jerbelor de scîntei care brăzdează cerul. Oare cum se fac astfel de fotografii? Ne trebuie vre-un utilaj special? Ne trebuie filme speciale?

Să încerc să vă explic cum să faceți astfel de fotografii. Dacă ați face un instantaneu, v-ar ieși doar un cer negru pe care s-ar vedea cîteva puncte luminoase și nimic mai mult. Trebuie să procedați cu totul altfel. În primul rînd trebuie să alegeți un loc potrivit de unde, privind prin vizor fără să mișcați aparatul, să puteți vedea întregul spectacol al jerbelor din momentul în care se ridică, la momentul de maximă înălțime și pe urmă evantaiul de scîntei care coboară lin spre pămînt. Alegeți-vă locul astfel ca în fața dumneavoastră să existe o clădire cu un contur caracteristic sau niște copaci care vor ieși în fotografia dvs. sub formă de siluete. Bine mai este să căutați să faceți fotografia — dacă este posibil — pe marginea unui lac în care să se reflecte artificiile.

După ce ați găsit locul potrivit, montați aparatul pe trepied (montați și un parasolar pe obiectiv). Distanța o fixați la infinit. Diafragma se închide la 16—22. Timpul de expunere se fixează la T; se deschide obturatorul în momentul în care o jerbă a pornit în sus și se lasă deschis în timp ce încă cîteva jerbe își trasează drumul pe cer, apoi se închide obturatorul. Procedînd în felul acesta, pe clișeu se va imprima întregul traseu al focurilor de artificii, sub forma unor linii care vor ieși albe în fotografie, pe fondul negru al cerului. Nelăsînd aparatul deschis numai în timpul unei singure explozii, aceste linii vor acoperi aproape întreaga suprafață a fotografiei, redînd impresia că la un moment dat tot cerul a fost cuprins de jocul de lumini. Nu este însă bine ca expunerea să dureze mai mult de 2—3 minute fiindcă, pe de o parte, din cauza numărului mare de explozii nu se vor mai distinge clar traseele fiecăreia, și, pe de altă parte, din cauza luminii acumulate, tonalitatea cerului se va deschide prea mult, devenind de un cenușiu prea deschis.

Se va alege un film de o sensibilitate mai mică — 17° DIN este foarte potrivit. Developarea se va face cu un timp mai lung decît cel normal, pentru a se obține contraste mai mari, și, măririle, tot din aceeași cauză, se vor face pe hîrtie contrastă.

Bine înțeles că amatorul nu se va mulțumi cu un singur clișeu. Dînd timpi de expunere diferiți, îndreptînd aparatul ba într-o direcție, ba în alta, alegînd primplanuri diferite, el va căuta să obțină fotografia cea mai bună.

Eugen IAROVICI

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

DIN CULISELE ACVARIULUI

Laboratorul apelor — „Maternitatea" — Noi specii de pești

Fără îndoială că acvariul „Prof. I. Borcea" din Constanța constituie, pentru vilegiaturiștii veniți la odihnă pe litoral, unul din principalele puncte de atracție. Indiferent unde și-au stabilit domiciliul „estival" — la Mamaia, Eforie sud, Eforie nord sau Mangalia — ei se „reped" pînă la Constanța să facă o plimbare pe dig, să vadă ultimele descoperiri arheologice sau expozițiile artiștilor dobrogeni.

La acvariu, șirul vizitatorilor continuă aproape neîntrerupt să privească în pătratele luminoase unde — printre alge și stînci minuscule — își duc viața cei mai diferiți și ciudați locuitori ai apelor. De la sturionii majestuoși pînă la sprințara rîndunică de mare, de la înfiorătorii scorpioni cu țepi otrăvitori pînă la molcomul crab de mare, de la curioasa viețuitoare marină cu inițiășare de plantă pînă la Anghila, peștele cu trup de șarpe, se află acolo zeci de viețuitoare ale mărilor, cu nume exotice, ale apelor veșnic calde sau ale fluviilor, mării și deltei românești.

— *Cam cîte specii de pești posedă acvariul? îl întrebăm pe specialistul Carol Wender.*

— *În momentul de față circa 100, dar numărul lor crește necontenit. Unele dintre ele, le „fabricăm singuri". Dacă vreți să vedeți...*

„MATERNITATEA PEȘTILOR"

Bine înțeles că nu refuzăm amabila invitație și iată-ne dincolo de ușa pe care scrie: „Intrarea strict oprită". Un culoar ne conduce într-o cameră plină de bazine de cristal. În ele se află pești care sînt gata să fecundeze. Cîte doi, femela și masculul. În unele bazine înnoată trei: o femelă și doi masculi.

— *Vedeți, ne spune tov. Carol Wender, aici sînt specii exotice diferite — un trihoguster krosbi și un tricopetrus. Din ei se va crea o nouă specie care se va deosebi de specia inițială prin colorit. Numeroasele experiențe făcute pînă în prezent în această direcție au dat rezultate bune. Un alt bazin care la prima vedere pare gol. O mică scuturare a apei și înăuntrul ei apar însă puncte mici ca niște vîrfuri de creion.*

— *Sînt molinezia, pești exotici rari pe care îi reproducem aici. Azi par niște puncte, deoarece e prima lor zi de viață, dar în cîteva săptămîni își vor putea lua locul în acvariu.*

— *Cu ce îi hrăniți?*

— *Cu înjuzorii care se află în acest bazin. Nu-i puteți vedea cu ochii liberi. Sînt animale microscopice produse la noi în laborator din nămol.*

Alte dreptunghiuri de cleștar. În ele se află icre, pe care cercetătorii acvariului le privesc cu răbdare zile întregi pînă apar minusculele viețuitoare.

— *Aici, ca și în bazinele din acvariu — continuă explicațiile tov. Wender — trebuie să existe o apă potrivită ca gust și temperatură celei din care provin peștii. Pentru viețuitoarele mării este mai simplu. Aducem apa direct din Marea Neagră și îi menținem temperatura prin rezistențe electrice. Mai complicată e „fabricarea" apei din fluviile tropicale...*

Vizităm în continuare conductele de apă. Adevărate laboratoare. O altă problemă este hrana peștilor.

— *Ne trebuie zilnic circa 10 kg. pește și 3—4 kg. de crustacee. Avem pescarii noștri care ne aduc cantitatea necesară. Vara e mai simplu, iarna ceva mai greu, dar pînă acum nici un pește n-a murit de... foame, încheie zîmbind gazda noastră.*

Ne reîntoarcem în sălile acvariului. Șirul vizitatorilor continuă neîntrerupt să privească „minunile" apelor, să stringă amintiri care cu greu se vor șterge.

Sandu MARIAN

Rîndunică de mare

Crab de mare

PESCARUL SPORTIV

Pescuitul cu năluci

Acest fel de pescuit, practicat de un număr din ce în ce mai mare de pescari amatori, prezintă două mari avantaje și anume: înlătură total preocuparea pentru procurarea momelilor naturale și mărește randamentul pescuitului la următorii pești răpitori: lostrița, păstrăvul, știuca, avatul, șalăul și bibanul.

În alegerea acestor momeli artificiale vom ține seama ca ele să trezească, prin modul lor de funcționare, interesul peștelui. Pentru aceasta va trebui ca năluciile să aibă o formă și o greutate corespunzătoare apropiată de prada obișnuită a răpitorilor, să aibă o mărime potrivită, iar modul de funcționare în apă să fie cît mai perfect.

Năluciile, fie că sînt învîrtitoare (lingurile, devonii) fie că sînt neînvîrtitoare (pești artificiali și alte năluci oscilante) vor fi confecționate din alamă, nichel, cupru, aliaje ușoare (acestea din urmă mai ales pentru monturi și devonii), mase plastice, lemn (pentru pești artificiali).

Datorită faptului că vederea peștilor răpitori este cu mult mai pronunțată decît a peștilor pașnici și că excesul de lumină îi supără evident, va trebui să ținem seama de aceste caracteristici, atunci cînd facem alegerea culorii năluci. O nălucă prea strălucitoare poate determina de multe ori îndepărtarea peștelui.

De regulă, culorile albe sînt folosite în apele tulburi, culorile aurii în apele limpezi și culorile închise în apele foarte clare.

Năluca, indiferent care este ea, va trebui aruncată în apă precis și cu finețe în așa fel încît să nu sperie peștele. Aceste calități sînt în funcție de antrenament dar mai ales de îndeminarea pescarului.

De cele mai multe ori începătorii întrebuințează asemenea năluci care, chiar dacă nu sperie peștele, îl lasă totuși indiferent. Această situație este determinată de proasta prezentare a năluci și de faptul că prezintă o funcționare falsă ușor observată de pești.

După o oarecare experiență pescarul sportiv va reuși să găsească năluca corespunzătoare pentru peștele pe care avea să-l prindă. El va reuși să le dea viață încît să pară verosimile, să le lanseze și să le manevreze în apropierea lăcuitor cu pești pentru a fi imediat atacate.

Așa după cum am arătat pescuitul cu năluci la o extindere din ce în ce mai mare și au ceste mult timp, pescarii amatori vor uita să mai întrebuințeze la pescuitul răpitorilor momelele naturale.

M. R.

REBUS magazin

OCUPAȚII

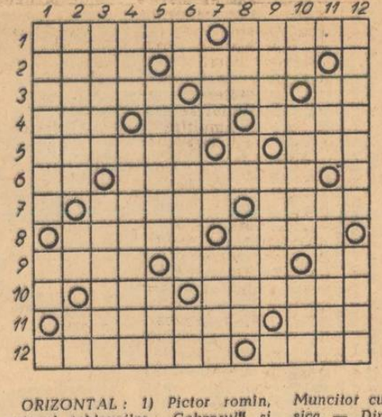

ORIZONTAL: 1) Pictor romîn, autorul tablourilor „Cobzarul" și „Ursarii" — A scris binecunoscutul roman „Cei trei mușchetari" 2) Printre picturile sale se numără și cea intitulată „Arlechin și dansatoare" — „Moartea unui comis voiajor" 3) Despre cei ai gornistului ne-a povestit un film romînesc (sing.) — Nume feminin — Articol 4) Perioade de timp — Pronume — Conjuncție 5) La început de viață și-aleg o meserie — Cenușiu 6) În ton! — Marinar 7) Sus pe schelă... construiește — Material pentru timplari 8) Scoate din adîncuri forță și lumină — Rele de gură 9) Aci vorbesc profesorii, studenții (pl) — Poet ardelean, autorul poeziei „Muncitoare" — Dumitru Niculae 10) Acest — Și-a publicat însemnările în volumul „Din carnetul unui medic de plasă" 11) Specialist în motoare și aparate — Teodor... cel mic 12) Conducător hipo — Lucrător la calea ferată.

VERTICAL: 1) Îl pasionează mult vînatul — Unealta croitorului 2) Poet rus, autorul poemului „Tobosarul ceresc" — Începe munca! — Pronume 3) Clasic al picturii ruse, autorul tabloului „Edecarii de pe Volga" — Muncitor cu ziua 4) Munți în Corsica — Dintre poeziile sale face parte și „Pajul Cupidon" 5) Le rostesc actorii pe scenă — Tot (mold.) 6) Prepoziție latină — Păsări... ce fabrică site — Poltim 7) Haini — Erbiu — Urcuș 8) Autorul poeziei „Moartea bătrînului marinar" din volumul „Flori de mare" (George) — Iese din mîinile olarului — Hîrtia desenatorilor 9) Referitor la oameni — Curieri speciali 10) Cap de matematician! — Se pricepe la toate — Și așa mai departe 11) În acest loc — Sculptor romîn, autorul lucrării „Balerine" 12) A compus „Cîntecul docherilor francezi" — Nor.

Vasile VLASE

PUNCTE... PUNCTE...

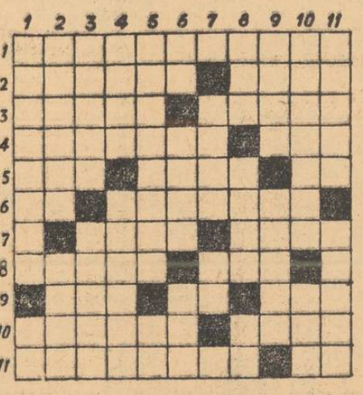

ORIZONTAL: 1) Scurtă și urmată de un punct (pl.) 2) Puncte de sprijin — Meci în care echipele își împart punctele între ele 3) Punct dintr-o dezvoltare — A face să curgă 4) Cele încrucișate au puncte negre! — Riu în Elveția 5) Nume feminin — Emilia..., spital în București — În primire 6) La zar — Instrumentiști care nu prea cunosc punctueția muzicală... 7) (La) punct! — Au depășit punctul maxim admis de alcool! 8) Două puncte — Cer 9) Și la Noru și Doru — Între „punct" și „i"! — A fost pus la punct de vînător!... (după ce mîncase pe bunicuța și Scufița roșie!) 10) Copilăresc — Punct negru 11) Cînd are axa în prelungire cu axa bielei ajunge într-un punct mort — Carte care valorează un punct sau unsprezece.

VERTICAL: 1) Pus la punct — Două litere care urmate de puncte indică orele de după amiază 2) A modifica pe ici pe colo, dar nu în punctele esențiale — Rezultatul unui punct de... temperatură la care vaporii de apă din atmosferă încep să se condenseze 3) Rămășiță a unei nave — Cel de fotbal are marcate trei puncte: centrul și cele două de 11 metri 4) Fost internațional la fotbal — A clarifica punct cu punct 5) Cutie pe care o are fiecare om! — 4! 6) Eu m-am întors! — Punctul tare al scamatorului — Interjecție la volei 7) Punct cardinal — Punctul de sub portativ 8) Fata din teatru — Punct pe harta Finlandei — Bezea 9) Ar fi ageră, dar nu e! — A pune la punct un aparat 10) Punct cardinal — Punctele acumulate în ultimele etape au salvat-o de retrogradare 11) Rizibili — Punct mort.

N. CORNEA

Cuvinte mai rare: Aabo

Poșta rebus

LUCIAN IONESCU — *București*: V-am ruga să revedeți ultimele două încrucișări de la 7 vertical.

LAURIAN BUTURE — *Bacău*: V-am ruga o mai mare atenție la definiții.

M. BREJOIU — *Curtea de Argeș*: Nu publicăm monoverbe.

I. NEAMȚ — *reg. Maramureș*: V-am ruga să modificați al doilea cuvînt de la 3 vertical.

I. GOLDSTEIN — *Bîrlad*: Preferăm jocuri pe teme de actualități.

ION DINCĂ: *reg. Argeș*: Nu publicăm monoverbe.

TEATRUL DE STAT DE ESTRADĂ DEVA
anunță

CONCURS

pentru ocuparea locurilor vacante în compartimentele:

— soliști cîntăreți,
— balerini,
— artiști corp ansamblu,
— instrumentiști (viori, trompetă).

Pot participa la concurs tineri și tinere pînă la vîrsta de 30 ani, — care îndeplinesc condițiunile cerute pentru ocuparea posturilor anunțate.

Concursul va avea loc în zilele de 25 și 26 august între orele 9—15 la București, Grădina Boema.

Informații suplimentare se pot obține de la direcțiunea Teatrului Deva str. Avram Iancu 10 — telef. 341 sau 171.

Rezultatele concursului vor fi afișate la încheierea concursului, cînd se vor încheia și contractele cu cei declarați admiși.

DORIȚI SĂ FACEȚI CURĂȚENIE GENERALĂ ÎN CĂMINELE DVS?

NU UITAȚI

Cooperativa DESERVIREA

vă pune la dispoziție un personal calificat care să execute la domiciliu:

— spălatul parchetului
— curățenie generală
— spălat, călcat lenjerie
— curățat, șters geamuri
— scuturat covoare
— cărat, spart și așezat lemne

Pentru aceste activități, cooperativa încheie și angajamente convenabile pentru 7, 14 sau 28 zile.

Doritorii se pot adresa la sediul unităților din:
Calea Moșilor 269, Telefon 12.60.53
și str. Bărăției 33, Telefon 15.54.40

ȘAH

Finala primului campionat republican feminin de șah prin corespondență

La bogatul program competițional de șah prin corespondență din acest an s-a adăugat, începînd de la 1 august, o nouă și originală întrecere. Este vorba de finala primului campionat republican feminin pentru care s-au calificat șapte jucătoare din diferite localități ale țării, jucătoare cunoscute pentru activitatea rodnică depusă pînă acum în domeniul șahului prin corespondență. Iată-le, în ordinea tragerii la sorți: **Ieșenca Ciurel** (com. Sinersig), **Suzana Makai** (Oradea) **Hilda Petri** (Ploiești), **Tinca Predescu** (Timișoara), **Rodica Prelipceanu** (Buc.), **Elisabeta Szabo** (Cluj) și **Tereza Urzică** (Vatra Dornei).

Fără îndoială că această competiție va contribui la un și mai mare avînt al șahului prin corespondență feminin din țara noastră. Un amănunt interesant: sîntem prima țară care organizează un campionat oficial al celor mai bune jucătoare prin corespondență.

Rezultate din „Cupa Magazin" finala ediției I

Dumitru Furnică (Brașov) — Nae Popescu (București) 1—0, N. Botezatu (Sinaia) — V. Zaharescu (București) 1—0, Alex. Gama (Brebu) — V. Zaharescu 1—0, Dabu Răzvan (București) — V. Zaharescu 1—0, Marian Iacob (Pitești) — N. Botezatu 0—1, N. Popescu — N. Botezatu 0—1, Paul Popescu (strada Urechescu — București) cîștigă la Dabu Răzvan, N. Ștefănescu (București), Aurel Georgescu (București), Tereza Urzică; N. Ștefănescu — I. Bredan (Petroșani) 1—0, Dabu Răzvan — Marian Iacob 1—0, Dabu Răzvan — V. Zaharescu 1—0, P. Popescu — N. Ștefănescu 0—1.

Paul Popescu conduce cu 15 puncte din 17 posibile. N. Botezatu are 9½ puncte din 10 posibile.

PROBLEME PREMIATE

A. SCHIFFMANN
„Bristol Times" 1927.

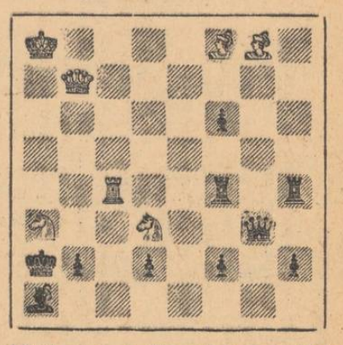

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

POZIȚIA DE CONTROL. Alb: Ra8, Db7, Tc4, Nf8, Ng8, Ca3, Cd3= 7 piese. Negru: Ra2, Dg3, Tf4, Th4, Na1, pioni b2, d2, f2, f6 și h2=10 piese.

L. ZAGORUIKO și L. LOȘINSCHI
„Șahul în U.R.S.S." 1950.

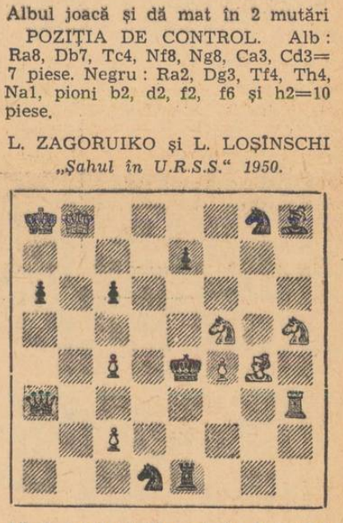

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

POZIȚIA DE CONTROL. Alb: Ra8, Db8, Th3, Ng4, Cf5, Ch5, pioni c2, c4 și f4 = 9 piese. Negru: Re4, Da3, Te1, Nh8, Cd1, Cg8, pioni a6, c6 și e7 = 9 piese.

Soluțiile problemelor din numărul trecut

PROBLEMA 1. (Fritz Binder. Alb: Ra8, De5, Td6, Td8, Na5, Ch2 pioni c2 și e4= 8 piese, Negru: Re3, Df1, Te1, Nd1, Cd4, Cf4, pioni d3, e6, f2 și h5 = 10 piese. Albul dă mat în 3 mutări). **1. Tf8! amenințare 2. D: f4 șah, Re2 3. Dd2 mat. 1... Cde2 2. T: d3 șah, C:d3 3. Tf3 mat; 1... Cfe2 2. Tf3 șah, C:f3 3. T:d3 mat; 1... Cf oriunde 2. D:d4 șah, Re2 3. D:d3 mat.**

PROBLEMA 2. (E. A. Wirtanen. Alb: Rh8, Dg2, Nb5, Nf4, Cb4, Ch4, pioni d7, 17 și g6 = 9 piese; Negru: Rf6, Da4, Td3. Te3, Na2, Nc5, Cc4, Ce4, pioni a7, f5 și g3 = 11 piese. Albul dă mat în 3 mutări). **1. Dh3! amenințare 2. D:f5 șah, Re7 3. f8D mat. 1... Ccd6 2. d8D șah, Re6 3. f8C mat! 1... Ced6 2. f8D șah, Re6 3. d8C mat!** Ambele probleme au aceeași temă — autidual. Lucrarea lui Wirtanen, care adaugă la temă și transformarea unor pioni în figuri minore — cai — ni se pare mai valoroasă, deși e mai încărcată cu piese.

Poșta șahului

LUCIAN AUGUSTIN — Stoicenî. Am primit scrisoarea dv. prin care sesizați că arbitrul grupei nr. 24 nu v-a răspuns la sesizări. Celor doi jucători care au abandonat li s-au dat partide pierdute.

DUMITRU FURNICĂ — Brașov. Vi se aprobă cererea de a se considera perioada 14—30 iulie drept perioadă de între rupere. Trimiteți desfășurarea partidelor cîștigate pentru a putea omologa rezultatele neanunțate pînă acum.

N. BOTEZATU — Sinaia. Trimiteți desfășurarea partidei cu Aurel Georgescu. Propunerea dvs. privitoare la punctul din regulament adresați-o Comisiei de șah prin corespondență din cadrul Federației române de șah.

TEREZA URZICĂ — Vatra Dornei. Trimiteți desfășurarea partidei cu Eug. Hang. Pînă la luarea unei hotărîri de către arbitru, urmează ca partida dintre dv. să continue.

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20 Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

STAGIUNEA DE TOAMNĂ SE PREGĂTEȘTE DIN VARĂ

La Teatrul Muncitoresc C. F. R.-Giulești

Am întîlnit un colectiv de actori ai Teatrului Muncitoresc C. F. R.-Giulești la Mangalia. Reprezenta pe scenele teatrelor de vară de pe litoral piesa „*Măria sa bărbatul*" de Klara Feher. În Parcul de odihnă și cultură Herăstrău din București, colective ale acelui teatru prezintă alternativ, pînă la 27 august, spectacolele „Fata cu pistrui" de A. Uspenski, „O lună de confort" de Ștefan Iureș și Ben Dumitrescu, „Măria sa bărbatul" de Klara Feher și „Hoții și vardiștii" de Stănescu.

S-ar părea deci că la sediul teatrului să lăsăluiește liniștea vacanței. Și totuși și acolo activitatea se află în toi. Pe șantierul de creație se află în pregătire două spectacole, care vor vedea lumina rampei o dată cu deschiderea stagiunii de toamnă. Și ca o plăcută surpriză pentru spectatori, ambele lucrări sînt originale, tratînd probleme de actualitate.

Prima e o piesă scrisă de Dan Tărchilă, intitulată sugestiv „Corabia cu un singur pasager". Subiectul îl constituie o dezbatere etică din preocupările și viața medicilor. Doi medici — aceeași profesiune dar cît de deosebire între felul fiecăruia de a-și înțelege menirea! Unul caută pasionat în fiecare bolnav un „caz de specialitate", celălalt însă îndrăgostit de oameni, aduce adevărata alinare bolnavilor.

Sub direcția de scenă a tînărului regizor Mihai Dimiu, repetă Marga Anghelescu, Iulian Necșulescu, Costel Gheorghiu, Corado Negreanu, Maria Pătrașcu, Dana Comnea, Paul Ioachim, Traian Dăneanu, Sabin Făgărășanu.

Al doilea spectacol va fi „Inel, inel de aur" (titlu provizoriu) și cu el debutează în dramaturgie prozatorul și ziaristul Nicuță Tănase. Sub bagheta regizorală a lui Geta Vlad, au început repetițiile un colectiv de actori din care fac parte: Ion Gheorghiu, Mihăilescu Brăila, Ion Vîlcu, Cornel Vulpe, Ștefan Bănică, Ioana Oancea, Ileana Coțarcea.

Acestea sînt numai două din spectacolele bogatului repertoriu pe care Teatrul din Giulești îl pregătește cu grijă.

CIRCUL CHINEZESC LA BUCUREȘTI

Sub cupola Circului de Stat evoluează în aceste zile artiști ai circului chinezesc: Ansamblul circului din Guandun, format din 45 de persoane. Publicul nostru are astfel prilejul să cunoască măiestria circului chinezesc, să aplaude numerele din cadrul spectacolului. Dintre acestea amintim:

„Dansul leilor" (Tzai Jun-gui, Ciju Lian-fan, Cen Pin-gen, Fen Guan-sen); „dansul mingilor" *(Tzi Mei-in)*; „echilibristica originală" *(Gao-Ven-sio, Van Tian-fei)*; „studii plastice pe biciclete" *(Cen Pin-gen, Fen Guan-sen, Ciju Lian-fan)*; „acrobații pe scaune" *(Tzi Gui-hua, Hu Luan-in, Gen Ju-in)*; „salturi acrobatice" *(Ne Cizuntzian, Gu Tzian-fa, Tzai Jun-hua, Viau Tian-fei)*; „echilibristi la prăjină" *(Tza Jun-gui, Tzai Jun-hua, Viau Tian-fei)*; „Pantomimă comică" *(Van Tzian-u, Hu Cian-jun, Tzean Sao-tan)*; „bicicliști pe piedestal" *Ciju Lian-fan, Hu Lan-in, Gao Ven-sio).*

Conducătorul artistic al ansamblului este Iui Bo, iar dirijorul orchestrei circului din Guandun: Van Go-hua.

Circul chinezesc va prezenta spectacole în Capitală pînă la data de 2 septembrie.

PREMIUL I. PE RAION

În după amiaza cînd se desfășura concursul „30 Decembrie", în sala I.S.B. se aflau zeci de meșteșugari ai cooperativei „Avîntul înfrățămîntei". Fiecare cuplet, fiecare cîntec al spectacolului „Ce dragă mi-e cooperativa mea" program cu care brigada artistică a cooperativei participa la concurs, era răsplătit cu aplauze.

Spectacolul a fost apreciat și de juriul concursului care i-a decernat premiul I pe raion, la faza I-a. După terminarea concursului, spectacolul „Ce dragă mi-e cooperativa mea" a pornit mai departe... El a fost prezentat la Trustul de construcții „Ciurel", la Casa de cultură a raionului „16 Februarie" la UCTECOM, la Casa de cultură „Popovăț", pe calea Griviței la clubul „Constructorilor" etc.

Cum s-a născut spectacolul? Iată. La repetițiile instructorul a stat deseori de vorbă cu membrii brigăzii artistice, aflînd lucruri interesante, care aveau să devină baza viitorului program.

— „Știți, la început cooperativa noastră avea numai cîteva centre, iar astăzi ea funcționează cu zeci de centre..."

— „Avem un meșter care nu prea stă de vorbă cu clienții, nici nu vrea să-și asculte dorințele lor".

— „În schimb la noi, a fost azi o clientă, care ne-a ținut din lucru cu vorba, două ore".

Instructorul a notat atent într-un caiet sugestiile artiștilor amatori și astfel peste puțin timp s-a născut noul spectacol intitulat „La noi, la Avîntul" al cărui text se poate spune că este scris de întregul colectiv. Artiștii amatori, cooperatorii Cristina Dumitrescu, Getta Matescu, Cornelia Salabașev, Tanța Oancea, Ion Kreimerman, Vlad Marin, Mihai Oancea au repetat cu entuziasm pentru a înfățișa pe scenă crîmpeie din activitatea zilnică a cooperativei.

Repetițiile noului spectacol se desfășoară cu regularitate și peste puțin timp „La noi la Avîntul" va putea să intre în focul întrecerilor fazei a doua a concursului.

— Aveți vreo dorință? am întrebat colectivul de artiști amatori.

— Da, ne-a răspuns — să avem același succes și la faza a II-a a concursului.

S. M.

DE VORBĂ CU ARTISTUL POPORULUI — NICOLAE HERLEA

Facem cîțiva pași pe sub umbrarul de iederă din fața casei și ne aflăm în fața celui mai tînăr artist al poporului, Nicolae Herlea care ne primește, acasă, cu un zîmbet cuceritor. Obișnuit a-l vedea mai mult în costume de epocă, ca în spectacole, ne vine greu parcă să ne acomodăm cu „costumul de stradă". Ne vine greu să-i înlocuim lavaliera cu o simplă cravată avînd un colorit în care galbenul este dominant. Ne vine greu să nu-l auzim cîntînd ci vorbind. Dar vorba sa are, parcă, dacă o analizezi bine, unele inflexiuni de canto.

Herlea este bine dispus și are un motiv temeinic: după patru luni de șederi în străinătate s-a întors din nou la ai săi, pe care i-a dorit atît de mult. Călătoria în Italia, unde a vizitat numeroase orașe, a participat la numeroase spectacole de operă și la concerte, constituie un voluminos bagaj cu care s-a întors.

Pe masă se văd fotografii, ziare, multe din ele italiene. Iată, bunăoară ziarul „Giornale di Sicilia" din 24 iulie 1962. Un titlu ne atrage atenția: „Ne vorbește

baritonul român. Nicolae Herlea, un artist care nu are un rol preferat".

— În adevăr? îl întrebăm arătînd cu ochii ziarul.

— După părerea mea nu este bine să ai un rol preferat, deoarece aceasta înseamnă o închistare. Artistul trebuie să privească cu interes orice rol (bineînțeles, mă refer la operele demne de o bună apreciere). El trebuie să-l aprofundeze, să-i descopere subtilitățile, să se identifice cu el, să se pregătească a merge cu rolul său direct la inima spectatorului. În felul acesta artistul evită limitarea. Preferința pentru un rol înseamnă neglijență față de altele.

— Desigur, aceasta implică din partea artistului o permanentă receptivitate, o gamă diversă de sentimente, o trăire complexă.

— ...Și mult studiu, **completează Herlea.** Cred că studiul unui rol nu trebuie tratat cu ușurință. Întrebat, în Italia, cît timi va lua studiul rolului lui Rigoletto, pe care-l pregătesc, am răspuns că 3—4 ani. Prin studiu nu înțeleg numai cunoașterea partiturii, ci și — dacă e posibil — a cît mai multe interpretări a rolului de diferiți mari cîntăreți, aceasta nu pentru a face o sumă artiști italieni cu o bună reputație ca Luciano Panzieri, Umberto Frisaldi, Elvidia Ferracuti, Salvatore Catania, Gabriele De Julis, Giannella Bovelli, Franco Sguillaci, sub bagheta binecunoscutului dirijor Giuseppe Morelli, în regia lui Carlo Acly Azzolini. Atmosfera prietenească ce mi-au arătat-o, m-au ajutat să mă integrez cu ușurință în spectacol.

— Presa s-a referit pe larg la interpretarea dv.

— Da, cu atît mai mult cu cît debutam pe prima scenă italiană. Aprecierile criticilor muzicali italieni erau dintre cele mai bune. Măgulitoare, dacă se poate spune astfel. „Giornale di Sicilia" scria: „Tito Gobbi, Romano Roma, Nicolae Herlea: trei nume de artiști, trei interpreți ai îndrăciței figuri a rossiniianului Figaro la Castello di Lombardia, respectiv în stagiunile lirice din 1949, 1957 și din acest an. Confruntările, se spune de obicei pe drept cuvînt, sînt întotdeauna antipatice și de aceea nu ne vom preta la considerente asupra celor trei diferite interpretări. Ne vom mărgini însă să subliniem faptul că Nicolae Herlea, baritonul român, care în Italia a debutat simbătă seara pe scena „Teatrului cel mai apropiat de stele", ne-a oferit, atît vocal cît și din punct de vedere scenic — căci Figaro trebuie să fie și un actor în afară de un artist al cîntului frumos — o interpretare care nu se teme de confruntări". Și ziarul continua: „De un magnific efect a fost „cavatina".

Participarea lui Herlea la „stagiunea estivală" era anunțată astfel: „Un romîn care vine de la „Covent Garden" va cînta în astă-seară în „Bărbierul din Sevilla". Nicolae Herlea, care în noiembrie va apare la Scala din Milano, debutează astăzi pentru prima oară în Italia".

Într-un plic zărim cîteva fotografii cu autografe date lui Herlea. Una o reprezintă pe marea cîntăreață Renata Tebaldi. Dar iată și un alt chip cunoscut. Cu un mic efort recunoaștem în fotografie pe Tito Schipa. Vîrsta și-a spus cuvîntul în ceea ce-l privește.

— L-am întîlnit pe Schipa și i-am adus aminte de anterioara întîlnire cu el, a spus Herlea. Aceasta se întîmpla acum 7 ani, la Moscova. Mergeam împreună într-un lift al hotelului. M-am apropiat de el și i-am spus că-l cunosc încă din fragedă copilărie. Atunci l-am auzit cîntînd la Bucuresti. Ba, i-am și fredonat un crîmpei dintr-unul din cîntecele cu care a cîștigat inimile spectatorilor. Reîntîlnirea cu Schipa m-a bucurat mult. A fost și a rămas un mare artist.

Rînd pe rînd, trecem în revistă fotografii după fotografii. Pentru Herlea, amintiri după amintiri.

— Ați avut cumva la dispoziție și „material documentar muzical romînesc"?

— Am avut filmul ce mi l-a făcut **studioul „Al. Sahia"** și bineînțeles mapa cu cele trei discuri ale „Bărbierului din Sevilla" editate de „Electrecord".

— Ce impresie a făcut înregistrarea operei?

— Muzicienilor italieni le-a plăcut deopotrivă buna calitate a imprimărilor cît și prezentarea grafică a operei. E un succes ce a fost remarcat cu multă afecțiune.

— Și-acum, frecventa întrebare a oricărui interviu: planuri, turnee etc. etc.

— În primul rînd mă preocupă viitoarele spectacole ale Teatrului nostru de Operă și Balet din București. Voi apare în „Bal mascat". De asemenea sînt mult preocupat de spectacolele la care voi colabora pe scenele sovietice. Numai participarea la aceste două manifestări, dacă le-ai lua, îți dau mult de gîndit și de muncit.

Alături, pianul stă parcă în așteptarea baritonului romîn. La fel, partiturile... De aceea, gîndindu-ne că timpul este atît de prețios pentru Herlea, ne-am retras. În urma noastră, Herlea s-a transformat în Renato din „Bal Mascat". I-am auzit vocea pînă departe.

Const. SÎRBU

UN FILM POVESTIT

„Cocoșul sperie moartea"

O producție a studiourilor cehoslovace

Inspirat de fapte asemănătoare petrecute prin anul 1950, acest film captivant redă un episod din lupta eroică a organelor securității cehoslovace pentru descoperirea și lichidarea spionilor imperialiști.

Doi ticăloși. — Ervin Kopal și Metud Hanak se ascund în preajma satului Bojkovice. Amîndoi sînt în solda serviciilor de spionaj occidentale. Kopal, un agent cu mai multă experiență, — află de existența unui depozit de muniții și armament rămas de pe vremea hitleriștilor. Pentru a fi folosit în scopuri criminale această rezervă de mijloace de ucidere, Kopal urmează să predea depozitul lui Ertl, un alt agent, care era așteptat să sosească de peste hotare, de la München.

Organele securității, acționînd cu vigilență, reușesc să capturece pe spionul Ertl și aparatul de radioemisie care i-a fost încredințat de către stăpînii săi la plecare. La interogator, — Ertl mărturisește scopul misiunii ce trebuia s-o îndeplinească pe teritoriul cehoslovac. În vizuina spionilor încă nedescoperiți este trimis tînărul ofiter Borec, sub numele agentului arestat.

În podul unui țăran, Hanak și Kopal îl primesc pe Borec deghizat în Ertl, cu o anume neîncredere. În aceste condiții nesigure, Borec își începe totuși activitatea transmițînd prin postul de radioemisiune care aparținuse veritabilului Ertl, tot ceea ce fac spionii.

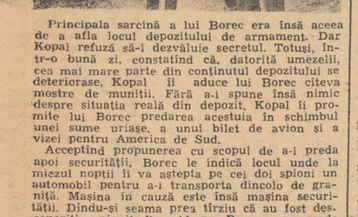

Principala sarcină a lui Borec era însă aceea de a afla locul depozitului de armament. Dar Kopal refuză să-i dezvăluie secretul. Totuși, într-o bună zi, constatînd că, datorită umezelii, cea mai mare parte din conținutul depozitului se deteriorase, Kopal îl aduce lui Borec cîteva mostre de muniții. Fără a-i spune însă nimic despre situația reală din depozit, Kopal îi promite lui Borec predarea acestuia în schimbul unei sume uriașe, a unui bilet de avion și a vizei pentru America de Sud.

Acceptînd propunerea cu scopul de a-i preda apoi securității, Borec le indică locul unde la miezul nopții îi va aștepta pe cei doi spioni un automobil pentru a-i transporta dincolo de granită. Mașina în cauză este însă mașina securității. Dîndu-și seama prea tîrziu că au fost descoperiți, spionii îl ucid pe Borec, care cade astfel eroic la datorie în lupta cu dușmanii patriei.

CARNET PITEȘTEAN

Frumoasa și eleganta sală de spectacole a Teatrului de Stat „Al. Davila" din Pitești se mai „odihnea" încă, respectînd și ea... vacanța de vară. Dar, sus, sus în birouri, este o vie cinematie. Pe directorul teatrului, tovarășul Dinu Constantin, l-am aflat într-o susținută activitate, împreună cu cîțiva dintre colaboratorii teatrului.

— Lucrați în vederea noii stagiuni?

— Desigur, ne spune directorul, mai avem însă și o altă preocupare: aceia de a pregăti și a efectua, în cele mai bune condiții, turneul în stațiunile balneo-climaterice și în orașele regiunii noastre, pe care-l vom începe chiar în aceste zile și care va dura pînă la sfîrșitul lunii.

— Ce spectacole veți prezenta în cadrul acestor deplasări?

—Spectacole din repertoriul teatrului printre care „Bărbierul din Sevilla", „În căutarea extraordinarului", „Fata fără zestre", „Căsătorie din interes".

— În ceea ce privește stagiunea care... bate la ușă?

— Cu toții ne străduim ca la întîlnirea cu publicul să venim într-adevăr... foarte bine pregătiți.

— Ce premiere ați programat în prima parte a noii stagiuni?

— „Îndrăzneala" de Gh. Vlad, pe care o pune în scenă regizorul Sorin Grigorescu. Din colectivul de interpreți notați pe: Gh. Lascu, Miky Dem. Niculescu, Mihail Milcoveanu, Suzi Iupceanu, Nic. Georgescu, Ion Focșa, Ioana Ciomîrtan, Dumitru Ivan. O altă premieră va fi piesa „Febre" a lui Horia Lovinescu. Regia spectacolului a fost încredințată lui Virgil Sacerdoțeanu, iar rolurile principale actorilor Micky Dem. Niculescu, Ileana Focșa, Ioana Ciomîrtan. Vom monta de asemenea capodopera lui Shakespeare, „Othello".

Ne-am interesat și de pregătirile secției de estradă a teatrului. Aflînd că la începutul lui septembrie se va prezenta în premieră un nou concert-spectacol de Harry Negrin și Emanoil Ionescu.

...În imediata apropiere a Teatrului de Stat „Al Davila" din Pitești se găsește Palatul Culturii din localitate. Afișe mari cu inițiințări de diferite spectacole și manifestări vestesc că artiștii amatori au aci un larg cîmp de activitate.

Ansamblul artistic al Palatului Culturii, (cor, orchestră sem:simfonică, orchestră populară, cerc dramatic, cerc coregrafic, brigadă artistică) este format dintr-un număr impunător de artiști amatori: peste 200!

Peste 30 de spectacole au fost date la sediu și în regiune cu operetа „Ana Lugojana". O viitoare premieră va fi operetа „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino.

— Ce repetați? am întrebat pe dansatorii care i-am găsit într-una din săli.

— Un spectacol coregrafic în cinstea zilei de 23 August, intitulat „Bucuria vieții", ne-a răspuns prompt unul din dansatori.

Sandu NAUMESCU

300 de spectacole

Înființat cu cîțiva ani în urmă, figurinul Teatrului de stat din Bacău, devenind apoi, în anul 1960, formație de sine stătătoare, Teatrul de stat din Piatra Neamț, aduce — alături de celelalte teatre — o contribuție însemnată la culturalizarea oamenilor muncii.

Stagiunea 1961—1962 a fost încheiată de tînărul colectiv al teatrului pietrean cu un bilanț bogat, prezentînd în fața spectatorilor un număr însemnat de piese din dramaturgia originală și contemporană. Piese ca: „Secunda 58" de D. Dorian, „Băiatul din banca II-a" de A. Popovici — premieră pe țară, „Nota zero la purtare" de V. Stoenescu și O. Sava, „Poemul lui Octombrie" de Maiakovski, „Nuntă la Castel" de Sutö Andras și altele, au fost reprezentate cu mult succes în fața publicului pietrean, precum și în centrele muncitorești de pe Valea Trotușului — Moinești — Onești, la Bicaz, Săvinești ca și în alte regiuni din țară.

Alături de spectacolele în proză, de o bună apreciere se bucură spectacolele de muzică populară romînească și ușoară prezentate de orchestra „Cernegura", ale cărei cîntece au fost răsplătite cu vii aplauze în Vatra Dornei, Sîmnicu Moldovei, Tg. Mureș, Brașov, Făgăraș și în alte localități din regiunea Bacău și din țară.

În cele 305 spectacole prezentate, la sediu și în deplasare, au participat aproape 94.000 spectatori.

În viitoarea stagiune, pe tinerii actori ai teatrului din Piatra Neamț îi vom întîlni interpretînd roluri din piesele „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais, „Generalul și nebunul" de A. Wagenstein etc.

Gh. RĂZVAN

CĂLĂTORIE ÎN LUMEA FILMELOR CE VOR VENI

Corespondență din Moscova

Dacă cineva ar încerca să lămurească cine duce greul atunci cînd se realizează o operă cinematografică, desigur că pe primul loc ar figura regizorul de film... M-am gîndit la acest lucru urmărindu-l pe cunoscutul regizor italian De Santis, L-am întîlnit iarna trecută la hotelul „Moskva". Se afla aici și scriitorul sovietic Serghei Smirnov, coautor al scenariului de film încă nerealizat. Scenariul îl mai semnează și un al treilea coautor — Ennio de Conchini). Discuția s-a purtat, firește, în jurul filmului ce avea să se realizeze. De Santis, cita documente ale celui de-al doilea război mondial. A trebuit să cerceteze și să studieze enorm de mult. Cu cîți oameni n-a trebuit să stea de vorbă pînă cînd s-a născut ideea primului film coproducție sovieto-italian „Noi mergeam spre Răsărit"? Apoi trebuiau găsiți coautori potriviți ai scenariului. În sfîrșit, scenariul literar este gata. Firmele producătoare care semnează filmul: „Mosfilm" și „Galatheea".

Sînt un om neversat în specificul artei cinematografice și de aceea îmi părea atunci că, odată scenariul realizat, toate greutățile au rămas în urmă. Cu alte cuvinte, poftește, iute scenariul și succes în muncă... Iată însă că au trecut de atunci cîteva luni și zilele trecute m-am întîlnit din nou cu De Santis și cu de Conchini, în cabinetul lui Vladimir Surin, director al „Mosfilmului". Și ce credeți? Abia acum începeau discuțiile concrete creatoare cu privire la film: unde să aibă loc filmările, discuții cu privire la interpreți, decoruri, cînd urmează să sosească artiștii italieni etc. etc. Și totuși De Santis vrea ca filmul să fie gata cît mai curînd.

Pentru perioada de pregătire regizorul a avut la dispoziție un termen anumit. El însă cerea alt termen și anume unul mult mai scurt! Caz fără precedent în practica „Mosfilm"-ului.

— Bine, a zîmbit satisfăcut Surin. Realizați filmul după metodele dv. folosite în Italia, iar tot ce depinde de noi se va face neapărat.

Se poate deci deduce că filmul „Noi mergeam spre Răsărit" nu va întîrzia să apară pe ecran.

De vorbă cu regizorul Naumov

Să vizităm acum pavilioanele studioului. Afară, vara e în toi și filmările se fac după natură, dar și pavilioanele sînt în plină activitate. Într-un pavilion, de pildă, lucrează colectivul de creație nr. 3. Decorurile și machetele înfățișează o stradă americană, la începutul secolului nostru. „Ford"-uri vechi, vitrine de magazine, reclame... Acesta este fundalul pe care se filmează cadrele, secvență după secvență. La masa regizorală stau doi inși. Sînt tinerii regizori Alov și Naumov, cunoscuți de toți cei ce au vizionat filmul „Pace noului venit". Filmul acesta s-a bucurat de o bună apreciere în toate țările în care a fost proiectat. Profit de o scurtă pauză pentru a sta puțin de vorbă cu Vladimir Naumov.

— La ce lucrați în prezent?

— La filmul artistic de lung metraj „Așa e viața" (după cîteva povestiri de Albert Maltz). Filmul este transpunerea pentru ecran a trei nuvele: „Jocul", „Cel mai fericit om din lume" și „După amiază în junglă". Sîntem în a treia nuvelă. Se prevedea ca filmul să fie destinat doar proiectării pe micul ecran, va rula însă și pe ecranele obișnuite.

— Ce alte proiecte aveți?

— Ne așteaptă o muncă amplă și, cred, complexă. Urmează să fie realizată prima coproducție sovieto-americană, „Intîlnire pe un meridian îndepărtat", după romanul lui Mitchell Wilson. Zilele trecute am vorbit la telefon cu New-Yorkul. În film vor juca artiști sovietici și americani de seamă — stele de mărimea întîia. Așa ne-am înțeles. Producătorul filmului este Lester Cowen, operator Anatoli Kuznețov, care a filmat „Pace noului venit".

— Dar cu Mitchell Wilson sînteți în legătură?

— Fir-ar să fie. Cînd a fost ultima dată la Moscova, ne-am întîlnit și am discutat, sub toate aspectele, munca la noul film. Și, desigur, ne vom mai întîlni cu el. Sîntem interesați și el și noi ca o doua viață a romanului, de data aceasta pe ecran, să nu fie mai prejos decît prima sa viață. „Intîlnire pe un meridian îndepărtat" va fi un film de lung metraj, în culori.

În pavilionul următor vizitatorul poate vedea Rusia secolului trecut. Husari în uniforme albastre, cu epoleți strălucitori, cu mustăți falnice și privire încrezută, își fac de cap prin camerele unui conac boieresc. Este tocmai pauză și „husarii", profitînd de răgaz, se grăbesc spre chioșcul de răcoritoare.

Se turnează un film nou, „Balada husarului".

— Eldor Aleksandrovici — ne adresăm noi regizorului Rozanov — care este tema filmului dv.?

— Filmul este consacrat războiului de apărare a Patriei, din 1812 — răspunde el. Eroina principală este legendara Nadejda Durova. Rolul ei a fost încredințat unei studente de la Institutul de cinematografie din Moscova.

— În afară de ceea ce ați văzut și ați aflat, voi mai adăuga ceva. Majoritatea grupurilor de filmare se află în prezent în afara studioului. La Ozerov, de pildă, la Praga, unde se turnează filmul „Drumul cel mare", consacrat lui Iaroslav Hașek, regizorul K. Voinov în nord, undeva în tundră, I. Talankin realizează un film pe baza unui scenariu pe care îl semnează Vera Panova, A. Stolper a început să transpună pe ecran „Vii și morți" de K. Simonov. Sînt în fază de lucru vreo 30 de filme și fiecare dintre ele ne este scump în felul său.

Vreo 30 de filme... Interesant. Cîte din ele vor fi filme bune și vor face publicul să vorbească despre ele? Greu de spus de pe acum. Se poate spune însă, chiar de pe acum, că studiul urmărește o tendință anumită în realizarea filmelor, el nu urmărește doar indici cantitativi.

Am închis blocnotesul și am părăsit studioul, nu înainte de a arunca o privire în sala de vizionare. Și am văzut acolo un film „proaspăt": „Sub cer deschis", în care joacă aproape numai debutanți. Mi-a plăcut acest film. Însă verdictul îl va da publicul larg, atunci cînd „Sub cer deschis" va apărea pe ecrane. Să așteptăm pînă atunci. Nu e mult

Viktor KAMANIN

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA

TEATRUL „C. NOTTARA":

„Patru sub un acoperiș"

de M. SMIRNOVA și M. KREINDEL

Fără a fi lipsită de unele certe calități, comedia cu care „Teatrul Nottara și-a început cam spre toamnă, stagiunea de vară, nu atinge cu siguranță, nivelul obișnuit, necum cel excepțional, al dramaturgiei sovietice actuale.

Această comedie nu este lipsită de calități promițătoare și acestea constau într-o indiscutabilă vioiciune a dialogului, în hazul de detaliu al fiecărui episod și moment, care face, nu rareori, ca spectatorul să treacă cu vederea unele deficiențe ale ei.

Spectacolul a prilejuit debutul regizoral al lui Al. Ciprian, cunoscut pînă astăzi ca actor, ale cărui realizări au fost întotdeauna dintre cele mai promițătoare. Ne bucurăm de hotărîrea curajoasă a lui Ciprian, considerînd că nu are nici un rost de a pune pedala pe unele stîngăcii, vizibile desigur, dar vizibile ca inerente greșeli ale începutului, și nu ca rezultat al unor limite de substanță și de vocație. Evident că am fi dorit ca stîngăciile începutului să nu se manifeste tocmai pe linia conformismului regizoral, adică în direcția exagerării economicului de moment și detaliu, a exploatării intensive a oricărui eventual film de haz și ilaritate. Aceasta a avut ca efect dezordonarea și mai accentuată a unui text care nu are o arhitectură cristalizată și o idee fermă, o tensiune neîntreruptă. Este, în orice caz, necesară reducerea tonului în anumite scene, — ca, de pildă, scena repetării comice de către soția virstnică, a elanurilor lirico-erotice ale celor doi soți tineri. E clar că textul nu l-a servit pe regizor. Totuși Ciprian a izbutit să demonstreze calități de siguranță, de fermitate în conducerea unui ansamblu, de subliniere a anumitor sensuri mai substanțiale. și mai ales, de muncă cu actorii, pe care nu i-am văzut suferind, ca în unele cazuri, de încordare, și chiar de imobilizarea personalității proprii. E cazul deci, ca noul regizor să nu se opreasca în drum, și e cazul ca teatrul din care face parte să-l încurajeze și să-l ajute pe o cale care nu poate duce decît la rezultate fericite.

Distribuția a mai prilejuit un debut, — al tinerei actrițe Doina Ionescu, interpreta tinerei Lena. Rolul, după cum s-a putut deduce din cele spuse mai sus, e destul de inform, foarte neimplinit din punct de vedere ideologic și dramatic. E, deci, o notă bună pentru debutantă, aceea de a fi marcat măcar o **prezență** de viață tinerească, sensibilă, energică și optimistă. E o notă bună, pe care Doina Ionescu o merită. În rolul șotului său, tînărul inginer Razunov, l-am văzut pe Mircea Anghelescu, actor cu înclinații, după părerea noastră, mai curînd spre dramă, în care a realizat, adeseori, lucruri demne de a fi remarcate. Nici rolul său nu e dintre cele mai dense și inaripate, încît Anghelescu a trebuit să munceasca din greu pentru a o scoate la capăt. În rolul profesorului a apărut G. Trestian, despre a cărui capacitate comică nu e cazul a se mai vorbi: el a constituit cea mai bună realizare a interpretării, cu toate că este prea pornit spre efectele de scheci și scenetă. Pe soția sa a jucat-o Viorica Mierlescu, și ne pare rău să arătăm că bunele sale mijloace s-au transformat în prea mare măsură în automatisme și în clișee a căror prezentare nu provoacă întotdeauna cea mai bună dispoziție. În rolul unui tată interventionist, care-și transformă prietenile în „relații" utile C. Irod a adus contribuția unei tehnici profesionale capabile să se descurce în orice împrejurare, și a fost, deci, la înălțime, la mica înălțime pe care o îngăduie textul. În schimb, Vera Lazăr, interpreta dubioasei morale profesionale și științifice a fiicei sale, nu dovedește, spre regretul nostru, un progres. Bine, C. Arnătoiu, O apariție simpatică, de un haz simplu și nefortat, a fost aceea a lui Dinu Lucian, într-un rol cu totul episodic

Radu POPESCU

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 255 • Sîmbătă 25 august 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

INSCRIPȚIE

An de an, între amurgul verii și răsăritul toamnei, poporul nostru aniversează ziua de naștere a libertății sale...

Ca un val unanim, atras de strălucirea glorioasei sărbători, milioane de oameni ai muncii se revarsă pe bulevardele Capitalei, în piețele și pe străzile orașelor, de-a lungul însoritelor drumuri de țară...

Infinită coloană, de la un capăt la altul al Patriei, constructorii socialismului aduc cu ei vibrarea vie a noilor agregate industriale, vuietul apelor preschimbate în energie, tulburătoarele unelte de metal încins și de pîine proaspătă, foșnetul holdelor cît zarea – îngemănate într-un cîntec de drum tot mai larg, de viață mereu mai bogată...

Mîndri de roadele celor optsprezece ani care au transformat Romînia într-o țară socialistă, puternică și respectată, oamenii muncii aduc un fierbinte omagiu marelui arhitect al fericirii noastre, Partidul Muncitoresc Romîn, îndreptînd spre conducătorii iubiți ai poporului, în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, cea mai frumoasă floare a tuturor anotimpurilor – zîmbetul inimii...

Imagine din timpul demonstrației oamenilor muncii din Capitală cu prilejul zilei de 23 August (Fotografia: Nicu VASILE)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

LA LOS ANGELOS a avut loc congresul anual al foștilor alcoolici. La congres s-au adunat 10.000 de oameni, dar în timpul congresului din săli au trebuit să fie evacuați mai bine de 500 de indivizi în stare de totală ebrietate care căutau prin tipetele lor să-i readucă pe participanți la vechea „ocupație".

●

STUDIIND viața crocodililor în Uganda și Rhodezia de nord, dr. H. B. Cott, de la Muzeul de Zoologie de la Cambridge, a observat că aceștia înghit pietre. Greutatea pietrelor înghițite reprezintă circa 1 la sută din greutatea crocodilului și odată cu vârsta nu se schimbă acest raport. Cott a ajuns la concluzia că pietrele constituie un balast care permite crocodililor să stea și să se deplaseze pe fundul apei. Curentul nu îi ia chiar la cele mai puternice vârtejuri. Pietrele îl ajută pe crocodil atunci cînd trage sub apă o pradă mare. Cott a observat că crocodilii tineri fără pietre în stomac se cufundă cu mult mai greu decît confrații lor, înzestrați cu pietre.

●

ȚĂRANII din împrejurimile orașului Delitzsch, (R.D. Germană) au constatat că deseori cumătra vulpe urmează brazda tăiată de tractor. Cu timpul, ei s-au dumirit că în acest fel, vulpile prind șoarecii pe care plugul îi scoate la suprafață tăind brazdă adîncă. Fără ajutorul tractorului, vulpile ar fi trebuit să scotocească „manual" vizuinile sau să pîndească rozătoarele cînd ies „la aer".

●

BARCA, confecționată din trestie, este de secole singurul mijloc de transport pe lacul Tana. Aici, în adîncurile Etiopiei, sînt puține pădurî, însă plantații mari de trestie (stuf) înveliue țărmurile lacului. Localnicii folosesc fibrele de trestie pentru a confecționa bărci ușoare, mobile. Barca din trestie suferă însă de o lipsă esențială: absoarbe repede apă și, după o scurtă navigație, se scufundă. De aceea, din timp în timp bărcile sînt scoase pe țărm și expuse la soare.

●

NUMEROȘI turiști care vizitează Belgia, cunosc mica așezare Ostdeinquerque. În timpul refluxului ei pot vedea aici un tablou neobișnuit. Un grup de călăreți vin în goană și intră în apa mării, așezîndu-se într-o anumită formație, pînă departe în larg și întind năvodul. Sînt pescuitorii de crabi. Cîndva, acesta era procedeul clasic de pescuit al crabilor, de-a lungul întregului litoral. Acum se folosesc mijloace mai moderne. Vînătoarea de crabi cu ajutorul cailor se păstrează doar pentru a oferi turiștilor o distracție în plus.

●

SAVANȚII kirghizi au găsit scheletul unui străvechi rinocer. Totodată ei au descoperit maxilarul inferior al unui cal preistoric, oase de mamut și o broască dintr-o epocă foarte îndepărtată.

Cu prilejul cercetărilor făcute pentru descoperirea unui oraș antic din nordul Kirghiziei s-a dezgropat și o sculptură mare din argilă, înaltă de 12 m., reprezentînd un Budha adormit. Experții afirmă că această descoperire prezintă un mare interes pentru știință și artă.

●

GHENADI LINTOV, ajustor la uzina „Metalist" din Strii, regiunea Lvov, a parcurs în 4 luni, cu motocicleta, distanța dintre munții Carpați și Oceanul Pacific, totalizînd 16.000 km. La întoarcere, el va parcurge acest traseu tot cu motocicleta.

●

LA NOVOSIBIRSK, în Siberia, se află în construcție cea mai mare bibliotecă științifică și tehnică din lume. Clădirea, care dispune de 16 săli de lectură, va putea adăposti 10 milioane de volume.

●

UN POD care seamănă cu un hamac este construit peste rîul Diani în Guineea de sud, în apropierea granitei cu Liberia. Drept bază, îi servesc 42 de liane, însfășurate de copacii de pe ambele părți ale rîului. Pentru a ajunge pe pod, s-a așezat o „scară" din bîrne înclinate. Sub greutatea trecătorilor lianele se încovoaie mult, iar cînd pe pod merg deodată cîțiva oameni, mijlocul lui ajunge în rîu. Trecătorii sînt nevoiți să facă o mică baie, care în zilele toride devine chiar plăcută.

„Blue Water" pe apa sîmbetei

În Anglia se discută pe larg hotărîrea guvernului cu privire la renunțarea de a se mai construi racheta „Blue Water". Pentru ca guvernul englez, atît de doritor de a-și afirma independența să ia o asemenea hotărîre trebuie să fi existat motive cît de cît întemeiate.

Proiectul „Blue Water" prevedea construirea unui proiectil balistic cu focos nuclear destinat unităților de artilerie; această rachetă tactică, de construcție exclusiv engleză, urma să fie prima armă de acest gen în panoplia armatei engleze de ocupație din Germania occidentală. Dar, după cum remarca revista britanică „The Economist", în cazul acestei rachete s-a aplicat principiul cutanasiei încă mai înainte de nașterea ei.

În comunicatul dat publicității de către Ministerul de război al Angliei se afirma că, s-a renunțat la acest proiect din cauza numărului și randamentului sporit al altor arme care ar urma să fie puse la dispoziția N.A.T.O. În același comunicat se mai afirmă însă că un alt motiv pentru care s-a renunțat la proiect — și acesta pare a fi cel mai aproape de adevăr — constă în faptul că celelalte țări, membre ale N.A.T.O. nu au manifestat un interes suficient de mare pentru această rachetă și nu au efectuat nici cea mai neînsemnată comandă pentru propriile lor armate.

Pentru studiile inițiale ale construcției rachetei au fost cheltuite aproape 21 milioane lire sterline. Acești bani, storși din buzunarul contribuabililor, au fost iremediabil pierduți. „Problema care se pune acum — scria în legătură cu aceasta „Times" — este următoarea: Oare construcția acestei rachete care a costat deja pe contribuabilii britanici 21 de milioane de lire și chiar mai mult, pentru că mai rămîn de plătit datoriile, n-ar fi trebuit să fie abandonată mai de mult? Răspunsul este desigur afirmativ, numai că guvernul nutrea iluzia deșartă că va putea vinde această rachetă țărilor din N.A.T.O. Or, politica de interdependență s-a soldat printr-un eșec. Din ziua în care vest-germanii au preferat tancurilor noastre „Centurion" tancurile americane, a devenit clar că neguțătorii de arme americani dau tonul în N.A.T.O.".

Subliniind că Anglia „a rămas, fără speranță, în urmă" în domeniul rachetelor, revista „Topic" relevă că „numai pentru munca de cercetări și construcția de rachete au fost cheltuite 497 milioane lire sterline dintre care 155 au fost pur și simplu aruncate în vînt pentru că au fost alocate pentru crearea a nouă tipuri de rachete la care ulterior s-a renunțat". Totodată revista mai subliniază că în timp ce toate cheltuielile pentru construcția de rachete le suportă statul, monopolurile engleze care construiesc aceste rachete, realizează profituri enorme. Asemenea aprecieri sînt confirmate chiar prin datele furnizate de oficialități. Pentru a liniști opinia publică cu privire la banii care pur și simplu au fost azvîrliți pe apa simbetei, o oficialitate a Ministerului de război al Angliei a declarat că prin anularea proiectului „Blue Water" se vor aduce economii bugetului înarmării de 50 milioane lire sterline „și probabil încă multe milioane". Aceste cifre sînt complet nefondate. Potrivit agenției „U.P.I." surse informate au declarat că, în pofida economiilor anunțate cu surle și trîmbițe, bugetul militar al Marii Britanii pe 1962—1963 va trece de suma evaluată în momentul de față la 1.760.000.000 lire sterline. Surse oficiale sînt totodată de părere că guvernul va trebui să mai găsească 3.000.000 pînă la 5.000.000 lire sterline pentru a le acorda monopoliștilor ca o compensație pentru renunțarea la acest proiect! Firește, acești bani tot din buzunarul contribuabililor vor fi scoși.

Laolaltă cu imensele sume cheltuite anterior, aceste fonduri ar fi putut fi utilizate cu mult mai bine în producția pașnică. Pe bună dreptate se întreba ziarul „Daily Herald": „Cîte uzine moderne, cîte școli, cîte spitale, cîte locuințe, n-ar fi putut fi construite cu banii risipiți? Cîte milioane nu vor mai fi cheltuite pentru iluzii?".

Abandonarea proiectului „Blue Water" scoate în evidență cu putere eșecul politicii de „interdependență" din cadrul N.A.T.O. După cum se știe, defunctul proiectil englez trebuia să urmeze rachetei americane „Corporal", de un tip învechit. Nici nu a început însă să fie construită, și racheta engleză a și intrat în concurență cu racheta americană „Sergeant". Surse informate britanice au declarat că monopoliștii englezi nu au putut obține comenzi pentru acest proiectil balistic din partea „aliaților" din N.A.T.O. mai ales din cauza „concurenței serioase înfruntate din partea metodelor de vînzare americane". Sursele britanice au declarat că prin aplicarea „metodelor" americane, „Sergeant" a devenit arma nucleară tactică a N.A.T.O. deși „Blue Water" l-ar fi fost superioară. În semn de represalii, oficialități britanice au declarat că Marea Britanie nu intenționează să cumpere arma „Sergeant".

După cum remarcă observatorii occidentali, renunțarea la fabricarea acestei rachete scoate în evidență nu numai un aspect al puternicelor contradicții și lupte de concurență dintre uniunile capitaliste ale diferitelor state din N.A.T.O. ci pune în lumină și greaua situație economică a Angliei. În ciuda faptului că este unul dintre cele mai puternice state capitaliste, Anglia nu mai poate ca mai înainte să suporte costul ridicat al cursei înarmărilor nucleare conjugate cu intensificarea înarmărilor clasice. „Dat fiind fondurile limitate pe care Anglia își poate permite să le cheltuiască pentru înarmare — subliniază în acest sens revista „The Economist" — este cu neputință să se realizeze un program de înarmări cu rachete și, în același timp, să se înzestreze armata cu întregul echipament convențional de care are nevoie". În aceste condiții ar fi fost de așteptat ca forurile responsabile engleze să se gîndească la promovarea unei politici de viitor mai realiste, a unei politici care să nu mai pună accentul în continuare tot pe intensificarea cursei înarmărilor. În loc de aceasta cercurile conducătoare vorbesc de faptul că sumele „economisite" prin renunțarea la unele proiecte racheto-nucleare să fie folosite în scopul intensificării înarmărilor clasice.

În aceste condiții este de așteptat ca alți bani sustrași contribuabililor să fie asvîrliți în gîrlă. Monopolurile vor obține în continuare profituri sporite.

Probabil că pentru liniștirea opiniei publice, din cînd în cînd, se vor anunța măsuri similare cu cele luate în cazul rachetei „Blue Water".

S-ar putea utiliza următoarea metodă. Să se aprobe, mai întîi, construirea unei arme al cărei prototip să coste — să zicem — 100 milioane de lire. După cheltuirea a 20—30 milioane să se renunțe la fabricarea armei, iar cetățenii englezi să fie anunțați că s-au „economisit" 70—80 milioane lire. Cu o asemenea metodă, inițiindu-se 10—20 de proiecte pe an, contribuabilii englezi ar putea fi anunțați la sfîrșitul fiecărui an că s-au realizat economii de sute de milioane de lire...

Ar fi o cale interesantă de sporire a veniturilor statului prin trecerea la activ a unor sume astfel „economisite".

Eugen PHOEBUS

Împușcături în noapte

Capitala argentiniană a fost zilele trecute cufundată în întuneric. Haosului datorat continuării la nesfîrșit a crizei politice i s-a adăugat bezna pricinuită de incendiul care a cuprins o centrală electrică.

În succesiunea schimbărilor de miniștri și generali, în atmosfera de stagnare economică, de greve — ca expresie protestatară perfect îndreptățită a maselor muncitoare — evenimentul ar fi trecut, poate, anodin. Lipsa curentului electric afectînd iluminatul, trenurile locale, teleloanele, brutăriile înzestrate cu aparataj electric, apariția citorva ziare ale căror tipografii sînt situate în cartierele aprovizionate cu electricitate de la uzina mistuită de flăcări ar fi fost neîndoielnic consemnată doar la „evenimentele zilei pe scurt". Cadrul strîmt al celor cîteva rînduri n-ar fi fost în nici un caz depășit, dacă tensiunea pricinuită de criza politică n-ar fi dat prilejul unui incident pe cît de ridicol, pe atît de monstruos.

Incendiul a izbucnit în urma unui scurt circuit, petrecut în timpul unui schimb de focuri între grupări militare adverse, un glonte nimerind un cablu electric. Dar polițiștii postați în preajma uzinei nu au îngăduit nimănui să se apropie, considerînd pe fiecare trecător ca „suspect". Polițistul cu pricina au îndeplinit ordinul cu atîta scrupulozitate, încît pompierii, chemați să intervină pentru a înăbuși vîlvătăile, au fost somați să oprească și au fost atacați cu focuri de armă. Șoferului cisternei nici nu i-a trecut prin minte că în timpul unui incendiu poate fi oprită intervenția pompierilor și, de aceea, nici n-a luat în seamă somațiile. El a plătit cu viața, împreună cu alți pompieri imprudența de a ignora că în condițiile actualelor dispute politice, orice, absolut orice absurditate, devine posibilă. Teama s-a dovedit un prost sfătuitor și al polițiștilor argentinieni...

Nu s-a stabilit dacă polițiștii au deschis focul crezînd că se apropie un grup de greviști sau de someri sau dacă, pur și simplu, au executat ordinul „nimeni nu se apropie"... Așadar, pompierii au adus și ei jertfe actualei stări de lucruri din Buenos Aires și, cu toate că victimele din rîndurile lor sînt puține, ele pot fi adunate la numărul infinit mai mare al celor doborîți de gloanțele aparatului de represiune.

Lumea tăcerii albe

Recent, la Buenos Aires, au avut loc lucrările celei de-a doua conferințe consultative a țărilor participante la Tratatul cu privire la Antarctica. În comunicatul dat publicității se arată că participanții au adoptat zece recomandări făcute guvernelor lor în legătură cu măsurile care să contribuie la înfăptuirea cît mai grabnică a principiilor și țelurilor tratatului. Recomandările se referă la cercetările științifice în Antarctida și folosirea acestei regiuni exclusiv în scopuri pașnice. Au fost, de asemenea, adoptate recomandări referitoare la schimburile de informații științifice, la colaborarea științifică, la protecția florei și faunei Antarcticei, la îmbunătățirea radio-comunicațiilor, la schimbul de informații referitoare la deplasările, aprovizionarea și activitatea expedițiilor. Să vedem, pe scurt, care este importanța hotărîrilor adoptate.

Pămîntul necunoscut din sud

Despre conturul acestui continent care fusese denumit „Terra australis incognita" — adică pămîntul necunoscut din sud — multă vreme nu s-a știut nimic și indicațiile pe diferite hărți variau în funcție de imaginația celor care le întocmeau. Cu cît însă corăbiile care navigau prin oceanele Atlantic, Indian și Pacific, pătrundeau tot mai departe spre sud cu atît hotarele continentului necunoscut parcă se depărtau: Antarctida își păzea cu strășnicie taineie...

Meritul de a fi descoperit continentul legendar a revenit primei expediții ruse în Antarctida, efectuată sub conducerea lui Bellinghausen și Lazarev. De la data de 28 ianuarie 1820, cînd pentru prima dată membrii expediției au ajuns în apropierea coastei continentului Antarctic, au văzut acest țărm și s-au convins cu toată certitudinea că în fața lor se află lumea tăcerii albe. Denumirea generică prin care înțelegem cei doi poli ai globului terestru, a intrat în istoria științei geografice ca dată a descoperirii celui de-al șaselea continent — Antarctica.

Situat în regiunea polului sud acest continent se întinde pe o suprafață de 11,3 milioane km. pătrați; dacă socotim însă și ghețurile continentale care se întind în mare, suprafața continentului antarctic se ridică la peste 14 milioane km. pătrați, ceea ce întrece cu mult suprafața Australiei și Oceaniei și chiar și suprafața Europei. La rîndul lui, oceanul circumpolar se transformă în timpul iernii într-o uriașă banchiză și, atunci, suprafața solidă se apropie de 36.000.000 km. pătrați. Cantitatea de gheață acumulată în Antarctica este de 30.000.000 km³. Dacă prin absurd ar avea loc topirea bruscă a acestui impresionant volum de apă, atunci nivelul mărilor și oceanelor ar crește cu 70 m.!

Deși de la identificarea celui de-al șaselea continent a trecut aproape un secol și jumătate, datorită temperaturilor neobișnuit de scăzute (gerul de minus 50 grade este un fenomen obișnuit), al perioadelor lungi de întuneric, al vînturilor care se transformă adesea în uragane (ele pot sufla fără încetare zece zile și chiar mai mult), și în primul rînd a lipsei aparatelor și mașinilor necesare, studierea Antarcticii s-a desfășurat cu multă greutate. Numai astfel se explică de ce pe hărțile celui mai sudic continent mai există încă și astăzi „pete albe". Anul acesta s-a făcut însă un nou pas în această direcție. S-a deschis un traseu aerian care leagă Uniunea Sovietică de continentul de gheață situat la extremul sud al globului pămîntesc.

Două aeronave sovietice turbopropulsoare — „AN-10" și „IL-18", au parcurs în total aproximativ 50.000 de km., încheind un zbor internațional fără precedent Moscova-Antarctica-Moscova. Obiectivul principal al expediției l-a constituit studierea posibilităților de stabilire a comunicațiilor aeriene regulate cu Antarctica. După părerea conducătorilor zborului s-a dovedit că stabilirea acestor comunicații este realizabilă. Astfel zborurile regulate în Antarctica sînt o chestiune a viitorului apropiat.

Dezvăluirea tainelor Antarcticii

Cercetările oamenilor de știință, îndeosebi cele întreprinse în cadrul Anului Geofizic Internațional, au avut drept rezultat adunarea unui bogat material științific. Un deosebit aport l-au adus la cunoașterea Antarcticii exploratorii sovietici, care în 1956 au întemeiat prima așezare de aici — așezarea „Mirnîi". Cît de însemnat este acest aport se poate vedea și din faptul că din cele 24 de stațiuni de cercetări din Antarctica șase aparțin Uniunii Sovietice.

Unul din cele mai importante rezultate ale cercetărilor întreprinse de oamenii de știință sovietici constă în faptul că s-a stabilit definitiv că Antarctica nu este o insulă și nici arhipelag, ci un continent al gheților, pe care nu există vegetație.

Ca urmare a unor cercetări minuțioase au fost descoperite noi formații geografice necunoscute științei. Descoperirile principale s-au făcut în regiunile: Bansare, a țării regelui George și a țării lui Oates. De asemenea s-a stabilit că ghețarii Ninnis și Merz, observați pentru prima oară în Antarctica răsăriteană la începutul acestui secol de către expediția lui Douglas Mawson, au contururi cu totul diferite de cele indicate pe hărțile vechi și dimensiuni cu mult mai mici.

În regiunea Antarcticei de est, la o distanță de 435 km. de litoralul Mării Davis, glaciologii sovietici au stabilit că grosimea gheței atinge 3800 m., iar sub stratul de gheață se află o depresiune adîncă cu o lățime de pînă la 130 km. Depresiunea este așezată la 800—1.000 m. sub nivelul mării. Într-altă regiune, situată între stațiunile de cercetări sovietice Pionerskaia și Komsomolskaia, glaciologii sovietici au identificat sub gheață un platou avînd o înălțime de aproximativ 250 m. deasupra nivelului oceanului. După cum au arătat sondajele seismice, deasupra acestui platou se întinde un strat de gheață cu o grosime de 3.400 m. În același timp, oamenii de știință sovietici au descoperit în straturile de gresie din Antarctida, rămășițe de lemn carbonizat și urme de frunze ale diferitelor plante care creșteau aici cu multe milioane de ani în urmă. În această privință, descoperirile cele mai interesante au fost făcute pe malul Ingrid Christensen. Aici, în regiunea denumită de exploratorii sovietici de la pol „Valea morții", pe o distanță de peste 10 km. de-a lungul țărmurilor unor lacuri cu apă amară-sărată, s-au găsit cadavre bine conservate de morse, foci crabavere, albatroși uriași, pinguini și altele. Rămășițe ale unor schelete de astfel de animale au fost găsite de asemenea pe suprafața ghețarului Scott, în valea Bunger Hills și altele. Toate acestea dovedesc că de mult de tot, cu milioane de ani în urmă, aici era o climă mai caldă care a permis existența unei vegetații variate și a unei faune bogate. După părerea oamenilor de știință sovietici, Evgheni Siroecikovski și Sveneld Evteev aceste rămășițe datează din una din ultimele faze ale așa-numitei ridicări izostatice ale coastei Antarctidei răsăritene. După cum afirmă ei, descoperirea rămășițelor de animale marine dovedește că, în trecut, nivelul mării a fost cu 30—40 m. mai ridicat decît cel actual. Cercetările întreprinse de savanții sovietici și americani au dus la descoperirea unor minereuri de fier, cristal de stîncă, cositor, cărbuni, cupru și chiar uraniu. Dar de exploatarea lor încă nici nu poate fi vorba. Cel mult a metalelor extrem de rare și utile, prin intermediul unor expediții temporare.

Un nou pol al frigului

În Antarctica există o regiune unde temperatura coboară iarna la 90-grade sub zero. După părerea omului de știință sovietic Vasili Sleahov, noua regiune a temperaturilor scăzute este situată la 700—800 km. sud-vest de stațiunea internațională sovietică Vostok, unde în 1960 a fost înregistrat minimul absolut pentru globul pămîntesc —88,3 grade, la o altitudine de peste 4.000 de metri. El a ajuns la această concluzie studiind datele referitoare la bilanțul de radiații al continentului în cursul nopții polare care a trecut.

Aici, zăpada are proprietăți unice. În timpul zilei polare ea se comportă ca un corp alb: reflectă pînă la 93 la sută radiația solară și recepționează cantități minime de căldură.

În cursul nopții polare, zăpada dobîndește proprietățile unui corp negru, adică o capacitate maximă de a emite radiații și pierde aproape întreaga energie termică înmagazinată. Radiația termică emisă de atmosferă în condițiile unui anticiclon stabil, în regiunile centrale ale Antarcticei este mai slabă decît oriunde în lume. De aceea zăpada nu recepționează căldură din atmosferă ci dimpotrivă, cedează spațiului universal ceea ce a acumulat în cursul unei zile polare. Prin aceasta se explică faptul că Antarctica este regiunea celor mai scăzute temperaturi. Toate datele, inclusiv datele bilanțului de radiații al zăpezii indică, așa cum subliniază Sleahov, existența unui nou pol al frigului.

★

„Continentul alb" e un teren puțin bătut de om. Nu este însă departe ziua cînd el va deveni bine cunoscut. Există toate condițiile. Pentru prima oară în istoria descoperirilor geografice, Antarctida nu mai reprezintă un obiect al disputelor finalizate prin conflicte militare. În această privință au și fost făcuți primii pași. La sfîrșitul anului 1959 s-a semnat la Washington de către reprezentanții a 12 țări Tratatul pentru Antarctida. Valoarea lui constă în faptul că exclude Antarctida din sfera preocupărilor militare și politice a țărilor, garantează libertatea de cercetare științifică pe 30 de ani etc.

Spiritul colaborării și înțelegerii între state, consfințit de tratat, a domnit și în cadrul recentei conferințe. În cursul ședințelor de închidere, toți delegații, care au luat cuvîntul, au subliniat că cea de-a doua conferință consultativă constituie un exemplu remarcabil în ceea ce privește posibilitatea colaborării internaționale. Șeful delegației sovietice, I. B. Alexeev, a subliniat că „una din particularitățile conferinței a fost spiritul de colaborare". Activitatea conferinței, a spus el, va servi ca exemplu de modul cum pot fi rezolvate în mod util problemele internaționale pe baza colaborării și respectării diferitelor puncte de vedere.

Florian JURCA

● PE MERIDIANELE GLOBULUI ● PE MERIDIANELE GLOBULUI ● PE MERIDIANELE GLOBULUI ●

INDIA

Am ajuns în India, ultima etapă a călătoriei. Luăm primul contact cu marea țară a Asiei, leagăn al unei civilizații milenare.

Pe o suprafață de aproape 1,3 milioane mile patrate, de la poalele munților Himalaya pînă în sud, la capul Comorin, de la Bombay pînă la Calcutta, sînt presărate monumente de artă, creații ale minții făuritoare a omului care, înfruntînd veacurile, au ajuns pînă în zilele noastre mărturie a vechii civilizații indiene.

Primul contact cu India e impresionant. Programul începe cu petrecerea citorva zile la Bombay care este o adevărată poartă de intrare în partea de vest a Indiei De la micul sat de pescari Mumbai el a crescut pînă a devenit unul din marile porturi ale lumii.

Ne instalăm în vechiul hotel Taj-Mahal așezat pe malul Oceanului Indian. Zburasem aproape 12 ore cu avionul Dar curiozitatea învinsese oboseala Vizităm un magazin cu produse de artizanat Ne atrag atenția obiecte și produse mult diferite de cele întîlnite pînă acum Bombayul este un oraș cosmopolit în adevăratul înteles al cuvîntului. Contrastul dintre colibă și palat nu impresionează pe localnici

Indienii au o îmbrăcăminte foarte curioasă și variată. Mulți bărbați poartă veștminte europenești, alții poartă pe cap un turban alb și în rest un fel de șalvari albi. Femeile poartă renumitele șariuri multicolore, pe care le înfășoară cu o adevărată artă împrejurul corpului

Pe străzi circulația este foarte intensă La Bombay transportul în comun se face cu autobuze suprapuse, după modelul englez. Pe străzi, la Bombay nu-i de mirare, cînd în plină zi, frizer și client, așezați ambii pe vine, oficiază parcă într-un ritual antic acest elementar act de igienă individuală.

Taj Mahalul este un hotel modern construit de englezi Holuri mari oferă o bună posibilitate de aerisire. Camere acceptabile Așezarea pe malul Oceanului face ca temperatura să fie suportabilă

Chiar în fața hotelului se zărește celebra Poartă a Indiei, un fel de arc de triumf construit în 1911 în cinstea venirii regelui George și a reginei Maria, ai Angliei Ziua și seara acest loc este foarte frecventat de turiști De aici, Oceanul ca și orașul oferă priveliști încîntătoare. Aci găsești indieni care-și cîștigă existența în cele mai diverse moduri. Aici găsești renumiții fachiri și celebrii îmblînzitori de șerpi.

Chipul indianului de rînd este uimitor de expresiv și blînd. Ochii indienilor sînt parcă făcuți să te fascineze. În ochii lor se oglindește nu numai blîndețe, ci și nădejdea unor zile mai bune pentru acest popor, care a dat atît de mult omenirii.

Înainte de a părăsi Bombayul vizităm reactorul nuclear de la Trombay, o localitate în apropierea orașului, situată pe malul Oceanului Aici se găsește centrul național pentru dezvoltarea energiei atomice în scopuri pașnice Guvernul indian cooperează cu Canada în cadrul planului Colombo, ambele țări dispunînd de același tip de reactor.

Seara plecăm cu avionul spre New-Delhi. După aproape trei ore de zbor aterizăm în capitala Indiei Istoria orașului începe în secolul al XII-lea, odată cu cucerirea Indiei de nord de către musulmani. Orașul devine capitala primului imperiu musulman din India după înfrîngerea confederației hinduse Orașul New-Delhi este un oraș modern, cu străzi largi, cu parcuri de o rară frumusețe și clădiri impunătoare.

Hotelul Ashoka, construit la indicațiile premierului Nehru, este de fapt o mică cetate Are nenumărate holuri, saloane, săli de recepție, restaurante, bazin de înot. Camerele sînt elegant mobilate și prevăzute cu cele mai moderne instalații de lumină, aer condiționat, frigidere, radio. O armată întreagă de personal auxiliar servește în cele mai bune condiții pasagerii Salonul unde servim masa este o încăpere uriașă de o rară eleganță.

De pe terasele hotelului se desfășoară o priveliște de neuitat asupra orașului. Orașul, vechiul și noul Delhi, se întinde pe o suprafață imensă

Vizităm mausoleul în construcție a lui Mahatma Gandhi și depunem o coroană de flori. De fapt aici nu este vorba de un mausoleu, ci de un mormînt modest, simplu și sobru, așa cum fusese întreaga viață marele gînditor indian Localnicii vin aici cu smerenie și recunoștință, considerînd sfînt locul și construcția care păstrează rămășițele pămîntești ale lui Gandhi.

În Delhi vizităm și Muzeul național de artă, inaugurat formal de guvernatorul general la 15 august 1949 în mai 1955 se pune piatra fundamentală a noii clădiri, care a intrat parțial în folosință în 1960. Muzeul cuprinde colecții arheologice, de arte aplicate și de arte din perioada preistorică pînă în 1857.

★

În New Delhi am asistat la o ședință a Camerei inferioare și a Camerei superioare, am vizitat expoziția parlamentului. Am vizitat Institutul de fizică, Institutul de cercetări agricole, un institut de cercetări medicale și cîteva întreprinderi industriale : o întreprindere de construcții de aparate de ridicat, alta de mașini electrice și ultima de aparataj electric de amplificare

Interesant ne pare sistemul prin care statul încurajează dezvoltarea industriei naționale. Statul construiește întreprinderi industriale în concordanță cu cerințele economiei naționale, pe care le vinde apoi în rate unor întreprinzători particulari. La Comitetul de stat al planificării am avut o discuție interesantă în legătură cu sistemul de planificare folosit în India. Profesorul Roman Moldovan a făcut o amplă expunere în legătură cu planificarea din țara noastră

★

Pornim spre Agra. În drum vizităm renumitul muzeu din Mathura, muzeu deschis în anul 1881, care conține peste o mie de opere de artă antică (sculpturi în teracotă, bronz, ceramică, inscripții). Muzeul prezintă o deosebită importanță pentru studiul istoriei și artei din perioada Kushana (secolele I și II era noastră). Am admirat multe sculpturi în gresie roșie, de o finețe desăvîrșită Muzeul are trei secțiuni : arheologie, artă și istorie naturală și etnografie.

Afară e o căldură înăbușitoare Ne continuăm călătoria monoton. Șoseaua pînă la Agra este complet asfaltată. Ne reținem atenția desele cuptoare de fabricat cărămizi La un moment dat convoiul se oprește în apropierea unui sat. În fața doi ursari ne ies în întîmpinare. Asistăm la un spectacol înduioșător. Doi urși, după zgomotul unei tobe, și pe o căldură sufocantă încercau să joace sau să se ia la trîntă Pornim mai departe. După ce parcurgem aproape 100 de km., ajungem la Agra, oraș așezat pe rîul Yamuna.

Dezvoltarea Agrei din punct de vedere arhitectonic a culminat sub domnia lui Shah Jahan (secolul al XVIII-lea) cînd s-a construit celebrul Taj Mahal. Istoria ulterioară a orașului a cunoscut multe tulburări, devastări, fiind recucerit de musulmani în 1775 Diferitele tulburări iau sfîrșit în 1803, prin ocupația engleză. În Agra vizităm două monumente celebre : fortul și Taj Mahalul.

Fortul Agra a fost proiectat și clădit de regele Akbar, ulterior însă i s-au adăugat noi construcții. Clădirea este ridicată în formă de cetate, cu o circumferință de o milă și jumătate și este prevăzut cu un sistem de pereți dubli cu deschizături pe turnuri.

Fortul are patru porți și două turnuri octogonale, enorme, încununate de cupole În interiorul fortului se găsește un pavilion cu două etaje, numit Salingar, remarcabil prin decorațiile exterioare În interiorul fortului Agra se mai află și azi palatul lui Akbar (în ruine), palatul lui Jahangir, palatul privat al lui Khas Mahal, palatul oglinzilor, grădina Anguri Bach (în fața palatului privat), moscheia Nagina Masjid din marmură albă, locul unde se țineau audiențele, tronurile alb și negru și alte monumente ale arhitecturii islamice. Fortul deși a început să se ruineze, impresionează prin masivitatea și frumusețea construcției.

De la înălțimea unuia din turnuri se pierde în zare Taj Mahalul pe care aveam să-l vizităm peste cîteva minute numai.

Taj Mahalul nu este un simplu monument sau mai exact mausoleu, ci o adevărată bijuterie, o perlă a arhitecturii indiene. Taj Mahalul este un poem săpat în marmură, care dăinuind peste veacuri, va servi drept mărturie lumii privind arta și iscusința poporului indian, artă care se confundă cu începuturile istoriei.

Monumentul datează din 1630 și a fost construit în timpul domniei lui Shah Jahan, în amintirea soției sale Mumtal Mahal Legenda spune că soția împăratului era de o uimitoare frumusețe Locuitorii o supranumeau „Perla palatului". La vîrsta de 39 de ani moare dînd naștere unei fetițe, al patrusprezecelea copil. În amintirea ei, împăratul, zdrobit de durere, hotărîște construirea celebrului monument cunoscut sub numele de Taj Mahal, apreciat drept una din minunile lumii. La construcție au lucrat 20.000 de oameni, dintre cei mai talentați meșteri ai vremii, timp de aproape 20 de ani.

Descrierea acestei comori de artă ni se pare nu numai anevoioasă, ci aproape imposibilă Împăratul a încercat să zidească în marmură durerea pricinuită de pierderea soției, să pietrifice un sentiment atît de profund și de uman. Această încercare s-a transformat într-o construcție de o măreție și o gingășie care te transpune parcă într-o lume de basme Acest monument s-a transformat dintr-o simfonie a durerii pricinuită de pierderea unei persoane dragi, într-o perlă creată de mintea și mîna omului. Asemenea meșterului Manole — care-și îngropase pe vremuri propria soție în zidurile mînăstirii Curtea de Argeș, ca să dea viață monumentului prin moartea soției — aici împăratul Shah Jahan îngropîndu-și odată cu soția și propriile sentimente, a încercat să dea viață Taj Mahalului prin măreția construcției Monumentul parcă vorbește vizitatorilor, iar susurul izvoarelor din curtile interioare cîntă parcă și azi durerea săpată în zidurile albe ale clădirii Ecoul care durează aproape 20 de secunde în interior te înfioară

Intrarea spre mausoleu se face printr-o impresionantă poartă din piatră roșie, încrustată cu plăci de marmură albă. Pe poartă sînt săpate inscripții din Coran.

Ne apropiem cu sfială și smerenie de rodul muncii pline de migală a atîtor mari artiști care au pierit a-

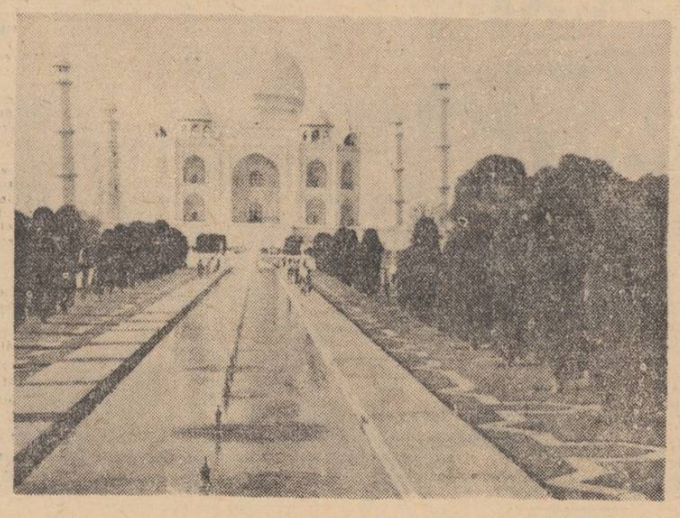

Taj Mahalul

nonim pentru a da naștere acestei măreț opere de artă. Pătrundem în interior Monumentul e de o frumusețe aproape ireală Încercăm un simțămînt necunoscut. Ne copleșește măreția construcției Florile din pietre prețioase încrustate în marmură par mai mult niște desene realizate dintr-un amestec de culori necunoscute nici celui mai celebru pictor

Liniștea și semiobscuritatea din interior dau parcă un aer solemn monumentului Lumina pătrunde de afară printr-o dantelă fină de marmură care ține loc de fereastră. Contrastul dintre lumina orbitoare de afară și semiîntunericul din interior nu e supărător. El face numai trecerea spre întunericul din subsolul Taj Mahalului, unde sînt adevăratele morminte. Coborîm conduși de ghizi cu lanterne. Liniștea din interiorul subsolului te transpune într-o lume de sculpturi noi, nemaiîntîlnite pînă acum.

..Plecăm apoi cu trenul spre barajul Bhakra Nangal în statul Punjab. Barajul se află la poalele munților Himalaya, cam la 220 mile la nord de New-Delhi, în statul Punjab Numele barajului provine din numele a două sate, Bhakra și Nangal, situate în apropierea orașului

În continuare ne îndreptăm cu mașinile spre Chandigarh, capitala orașului Punjab. Prin despărțirea Pakistanului de India vechea capitală a Punjabului (Lahore) a trecut la Pakistan. Guvernul indian a hotărît construirea unei noi capitale numită Chandigarh, după numele unui sat din apropiere.

Orașul este modern, pitoresc Semeți, munți Himalaya se pierd în zare, contribuind la frumusețea peisajului. Orașul are străzi foarte largi și e construit pe sectoare Toate vilele au ieșire în interior, nu spre stradă. Există sectoare comerciale, culturale, administrative, universitare. Locuințele se remarcă prin marea lor varietate și sînt concepute în stilul vilelor individuale Orașul e curat Arhitectul șef al orașului ne dă detalii în legătură cu construcția noii capitale.

★

Plecăm spre casă. Zborul peste Himalaya ne-a impresionat deosebit. Aproape patru ore am plutit peste înălțimile Himalayei ca și în împărăția zăpezilor veșnice. Nici urmă de așezare omenească. Timpul ne favorizează Seninul de afară ne permite să admirăm un peisaj care de multe ori este imposibil să-l trăiești chiar și imaginar Încercăm un sentiment de teamă. Pustietatea, liniștea și măreția peisajului impresionează pînă la înfiorare.

.. Avionul se apropie de București. Se apropie ora aterizării. Ceață puternică După cîteva căutări în zbor, zărim primele case Aterizăm. Deși începuse să plouă nicicînd nu mi-a părut Capitala mai frumoasă, nici cerul mai senin. Eram din nou acasă.

Ing. Marin RĂDOI

Orășelul din lunca Siretului

Vlăguit de arșiță, Siretul se prelinge șerpuind printre dealuri și cîmpii. Pe maluri nisipurile formează adevărate eșarfe de un alb sclipitor. Dar, iată că zărim și un loc, unde oglinda apelor este umbrită de lespedea unei plute legată virtos de țărm.

Aci, patru pompe cu boturile cufundate în valuri absorb apa cu mare poftă. Nu i s-a iertat Siretului viclenia prin care a încercat să se furișeze din fîntînile săpate pe malul sting unde apele i-au fost atrase ca în niște capcane dosite. Atunci el a încercat să evadeze și a izbutit... evaporîndu-se. Nu la figurat ci la propriu.

Pentru ca, pe viitor, așa ceva să nu se mai întîmple, s-au instalat țevile mari de fier care strunesc apa și o mînă cale de doi kilometri și mai bine, spre Bucecea, orășelul înălțat în luncă.

În jocul tremurător al atmosferei încinse orășelul ne apare ca un briliant dezvelit cu grijă de mîna migăloasă și zgircită a bijutierului. Soarele țese reflexe multicolore în covoarele de verdeață și flori înrourate dimineața, în sticla lampioanelor de neon, în zugrăveala vie a blocurilor, în panglicile albăstrii ale străzilor asfaltate și-n firmele magazinelor.

Cum s-a ivit aici, în lunca Siretului, această așezare care seamănă cu o flotă de elegante iahturi plutind pe o mare calmă, liniștită? A fost o adevărată minune. Brațele harnice și mintea isteață a oamenilor au înălțat numai în 17 luni și fabrica și blocurile din jur. Sentimentul de mîndrie și bucurie îți este cu atît mai mare cu cît, la fiecare pas, întîlnești inscripții care-ți vorbesc de locuri cunoscute: Corpul clădirii care adăpostește fabrica de zahăr — în totalitate metalic — este rod al muncii colectivului uzinelor din Satu Mare. Turbinele sînt fabricate în Reșița, Cazanele, la Vulcan-București. Transportoarele și elevatoarele la „Independența"-Sibiu. Silozul e un veritabil gigant, dar unul de o neobișnuită eleganță și frumusețe. Un adevărat Flămînzilă... mecanizat. Se pot înmagazina aici 2 000 de vagoane de zahăr în straturi; umplerea, așezarea și golirea făcîndu-se automat. Totul e închis ca într-un termos uriaș, zahărul fiind păstrat în cele mai bune condițiuni.

Fabrica de zahăr constituie de fapt podoaba și, dacă vreți, rațiunea de a fi a micului oraș. Ea poate fi asemuită cu un magnet în jurul căruia gravitează cele 200 de gospodării colective din preajmă și mii de oameni care-și coordonează planurile de acțiune cu acest centru de seamă al industriei noastre alimentare. Pe porțile ei intră sfecla de zahăr. Cu tonele, cu vagoanele. De aici, iese zahărul. Cu tonele. Cu vagoanele. Trenuri întregi se-ndreaptă spre toate colțurile țării ducînd prețiosul aliment.

La Bucecea, paralel cu construirea fabricii, 200 de tineri colectiviști au învățat și și-au însușit deprinderea de-a mînui agregate și butoane la aparatele de bord. „Linia tehnologică" a culturii sfeclei de zahăr s-a întregit și aci la Bucecea sau, mai bine zis, a căpătat finalitate

I-am văzut pe oamenii din Bucecea acum, în preajma noului sezon de fabricație. Peste tot agitație și frămîntări. Peste tot preocupări și căutări creatoare. Cei 200 de tineri muncitori aflați în al treilea an de muncă — la capătul „liniei tehnologice a sfeclei de zahăr" — n-au părăsit încă, figurat vorbind, băncile. În zilele vizitei domnea aci o atmosferă întîlnită pe culoarele facultăților în timpul sesiunilor. Oamenii parcă se pregăteau de examene. Și-au ridicat calificarea, au învățat cu sîrg căci noul an, noua campanie, le impune o sporită pricepere. Părinții, frații și surorile din gospodăriile colective, le-au trimis vești îmbucurătoare Vor avea de prelucrat cu cel puțin 200.000 tone de sfeclă mai mult ca-n anul trecut. Vestea a stîrnit animație. A aprins imaginația. Cursurile urmate au început să-și arate roadele. Pompele întîlnite pe Siret sînt o soluție recentă la numeroasele probleme care s-au ridicat în legătură cu aprovizionarea cu apă. De atunci modificările s-au ținut lanț: la cuptorul de var, la presa de borhot, la stația de evaporație.

În curte, un basculator pentru descărcat camioane. De dată recentă. Mașinile nu trebuie să piardă timp așteptîndu-se una pe alta. Se trag pe basculator, se ancorează în față, se înclină, cu ajutorul lui, la 50 de grade. Sfecla se descarcă automat, cît ai clipi. Minutele nu se pierd în van... Sus, la magazie, pe un postament, la 20 de metri înălțime, două sortatoare, lungi de circa 17 metri, cern zahărul, clasîndu-l pe dimensiuni. Sînt tot de dată recentă. Construindu-le, oamenii au economisit peste 100.000 lei.

Află multe noutăți la Bucecea. Despre familia Stoica Gheorghe. El e inginer mecanic, iar Rodica, soția, inginer chimist. Află și despre mecanicul de turbină Gh. Iacob, și despre purificatorul Gh. Buliga, și despre maistrul Dumitru Diaconu și despre ceilalți oameni ale căror nume au fost inscrise pe panoul de onoare. Toți se pregătesc cu elan pentru începerea lucrului.

Orășelul de pe malul Siretului își dezvăluie, de la prima vedere — o-dată cu frumusețea — tinerețea și vigoarea. Chiar și bătrînul Siret, o-dată ajuns la Bucecea devine parcă mai vesel, mai exuberant. Mai știi! O fi simțind și el că întinerește.

Ion PAVELESCU
și Virgil LAZAR

TAINELE PĂMÎNTULUI

Pămîntul conține, la adîncimi foarte mari, uriașe depozite metalifere-minerale și de combustibil, care pînă în prezent sînt inaccesibile omului. Cea mai mare adîncime a unei sonde experimentale record nu depășește 10 km. În zilele noastre extracția de substanțe minerale utile și de combustibil se efectuează, de cele mai multe ori, la o adîncime de numai 1—2 km.

Studiul straturilor profunde ale Pămîntului va permite evaluarea cantității substanțelor minerale utile, contribuind în același timp la descoperirea unor noi surse energetice și a unor rezerve uriașe de materii prime metalifere-minerale și de alte feluri. Este de asemenea posibil ca cunoașterea proceselor ce se desfășoară la mari adîncimi să ducă la posibilitatea reproducerii artificiale a acestor materii prime, precum și, eventual, la reproducerea artificială a metalelor pure și a elementelor.

Iată de ce în U.R.S.S. și S.U.A. se desfășoară intense cercetări în vederea studierii straturilor adînci ale Pămîntului, care este o problemă complexă, grea și extrem de variată. În U.R.S.S. s-a elaborat un program de cercetări a scoarței Pămîntului care prevede, la început, forarea a cinci sonde de mare adîncine (10—15 km și chiar 18 km) în zona depresiunii Caspice, în Ural, Carelia, Transcaucazia și în sudul insulelor Curile. Succesele tehnicii sovietice în domeniul săpării cu sape cu diamante permit să se presupună că săparea în roci tari a unor sonde la astfel de adîncimi ar putea fi efectuată în aproximativ 75 de luni în loc de cel puțin 150 de luni cît prevede practica mondială contemporană

Prof. I Utkin, șeful laboratorului Institutului unional al metodelor și tehnicii explorării din Leningrad, presupune că instalațiile folosite pentru astfel de forări vor fi rotative, automatizate, electrificate și pneumatizate. Se proiectează ca începînd de la o adîncime de 3.000 m forarea puțului să se efectueze cu ajutorul unor sape amovibile de un tip nou. Prăjinile cu ajutorul cărora se lasă în talpa sondei sapa de foraj vor fi probabil confecționate dintr-un metal ușor — cum este titanul sau aliaje ale acestuia. Prof. I. Utkin este de părere că chiar de pe acum tehnica sovietică are posibilitatea de a începe forarea unor sonde adînci de 7—8 km.

Savanții sovietici nu consideră însă adîncimea de 18 km ca o limită. Cunoscutul geolog sovietic D Nalivkin a declarat că într-un viitor destul de apropiat va fi posibilă forarea la o adîncime de 20—30 km și că în acest scop se vor folosi aparate autopropulsate, nelegate de la suprafață ci doar dirijate de aici. Aceste aparate vor semăna cu rachete dirijate și ele se vor deplasa cu ajutorul energiei atomice. O astfel de rachetă „va putea pătrunde la o adîncime de sute de kilometri în adîncu: Pămîntului" — a afirmat D Nalivkin

Trebuie citat, de asemenea, exploratorul-cercetător mecanic de mare adîncime, care funcționează la energii uriașe. Un astfel de robot cu funcționare automată își poate croi calea în roci nu prin dislocare mecanică, ci prin alte metode mai eficiente, cum ar fi: topirea, evaporarea etc.

DIN LUPTELE PENTRU ELIBERAREA PATRIEI

ATUNCI, SERGENTUL SANDU...

Comandantul regimentului a tresărit, și-a întrerupt firul gîndurilor. Fișiise hîrtia care aluneca de pe masă, împinsă mereu de mișcarea nervoasă a mîinii sale drepte ce trasa, unul după altul, dispozitive și săgeți roșii îndreptate dinspre Tîrnava către Mureș.

Se simțea obosit. S-a trîntit iar în scaun. Soldatul i-a ridicat harta.

— Curăță lampa și fă-o mai mare, ordonă el soldatului. Colonelul scoase apoi o hartă nouă și un carnet de companie...

★

Și în timp ce colonelul Botea gîndea, se frămînta în găsirea unei soluții pe care s-o propună comandantului diviziei pentru a scoate odată din țițîni poziția fascistă de pe Tîrnava sute și sute de oameni, luptători călîți ai regimentului, înfruntau cu bărbăție asaltul forțelor oarbe ale naturii dezlănțuite în noaptea aceea de septembrie 1944 — o ploaie năpraznică cu fulgere și trăznete — cît și furia dușmanului sălbatec.

Și dacă trozneau artileriile — și-a noastră și cea nemțească — și dacă urla furtuna zgîlțîind pămîntul și ridicînd vîrtejuri de apă și noroi apoi într-o groapă de infanterist, acoperită cu o foaie de cort, fie ea chiar pe creastă, puteai întinde, între două lupte, un taifas cu un prieten, la un fum de țigară, ca la gura sobei.

Iată-i în avantpostul cel mai înaintat al regimentului, ghemuiți, în aceeași tranșee pe caporalul Neacșu Gheorghe, pușcași mitraliori, „Ursul" companiei a 6-a, cum îl porecliseră tovarășii săi, și prietenul său nedespărțit, fruntașul Frîncu Ion, un pistolar de mare faimă. Al treilea, Mocanu Mircea, lunetist, stătea la pîndă, în picioare. Era numai ochi și urechi.

Gheorghe era o matahală cu fața rotundă, cu ochi mărunți, șireți, nebărbierit de vreo patru zile. Ion, un prichindel îndesat, cu figura osoasă, cu o bărbie împinsă înainte, cu ochi cenușii, care te fulgerau de sub niște sprincene negre, groase și îmbinate. Pufăiau din țigări și își depănau amintiri de pe acasă, din lupte...

— Sst!... Tacă-vă fleanca, se răsti, șoptit, la ei Mocanu, un dobrogean zdravăn, ciolănos, cu un git vinos, cu fălci puternice, lat în spate.

I-auzi... Ai, ce zici, îi șopti „Ursul" lui Ion. Ne-a descoperit.. Să te ții acum... Lasă-te în jos... Din cauza ta... Ți-am spus să fumezi pe fundul gropii... Dacă mai trage o rachetă îi dau drumul la tot încărcătorul... Înseamnă că se aruncă pe noi.

Nemții n-au mai aruncat nici o rachetă, dar dinspre valea din dreapta, care se lăsa spre Vlahovo, începură să se audă pîrîituri de zăpadă. Toți și-au îndreptat privirile într-acolo. Încercau să deslușească ceva prin bezna nopții.

— Uite-i, șopti Mocanu.

Într-adevăr, se ivi o mogîldeață neagră ce se tîra spre ei.

— O fi careva de la domn'sergent Sandu... N-are cum să vină pe-aici inamicul, îi liniști Neacșu, deși arătătorul mîinii drepte i se sprijinea pe trăgaciul puștii mitraliere!

Cînd mogîldeața ajunse la cîțiva pași, Neacșu somă cu voce răgușită: Cine-i, stai!

— „Oțelul" sîntem și noi, i-o întoarse Neacșu.

Era sergentul Sandu, comandantul grupei. El sări în tranșeea lor și le ordonă scurt să-și ia tot armamentul, muniția, echipamentul și, în cea mai mare liniște, să coboare spre gura văii pentru că se simte că nemții vor încerca să se infiltreze pe acolo către grosul batalionului 2.

— Cum ajungeți la buza văii, vă instalați acolo, gata să opriți vreo incursiune dușmană. Neacșule, iei comanda grupei. Eu rămîn aici pînă cînd vine altă grupă din batalionul 1 ca să le arăt poziția... Uite-i că se și văd acolo spre stînga.

Cei trei au dispărut în întuneric ca niște năluci — neauziți, nesimțiți de inamic Ceasul arăta peste ora 22. Cînd Sandu a terminat cu instalarea grupei din batalionul 1 și se hotărîse să pornească spre vale, drept din față s-a năpustit asupra lui, și a grupei de-abia instalate, o furtună de branduri. Întunericul era brăzdat de zeci și zeci de rachete. Dinspre valea din dreapta, împușcături și răpăieli de arme automate.

— Să știi că au luat-o nemții pe vale, îi fulgeră prin minte lui Sandu. Acum bat terasa, să ne țină aici pe loc, ca să-și facă ei jocul pe dincolo...

Odată cu acest gînd a simțit și o căldură în piept, sub clavicula stîngă, apoi un junghi ascuțit. Nu s-a dat bătut... Rănit, cum era, a tuns-o spre vale. De acolo îl încolți însă o ploaie de plumbi de automate. Se trînti în noroi. Capul îi vîjîia puternic, junghiul îl tăia la inimă. Pe vale se ciocneau în scînteieri albe-albăstrii, cartușele trasoare, bufneau grenade, se învolbura o grămadă de umbre, era larmă de înjurături, de strigăte românești și nemțești, de vaiete. Nu putea distinge care erau românii și care nemții. În același timp, din învălmășeala aceea a izbucnit un răcnet care a umplut toate hăurile nopții:

— Trageți aici, fraților! Aici sînt nemții! M-au luat prizonier!...

Era vocea de tunet a „Ursului". Și tot atunci a pîrîit lung, lung de tot, din mijlocul umbrelor, un automat. Glasul lui Neacșu nu s-a mai auzit niciodată... Fasciștii i-au fulgerat viața pentru că îi demascaseră.

Atunci și Sandu a slobozit, cu sete, tot încărcătorul automatului său. O sfoară lungă, luminoasă, dătătoare de moarte, a rărit rîndurile fasciștilor. În aceeași clipă l-a bîntuit și pe el o nouă rafală de gloanțe. Din viermuiala neagră s-au desprins cîteva umbre care au pornit-o spre el. Restul de fasciști se duceau la vale, trăgînd din mers. Ce-ar mai fi tras și Sandu, dar nu mai avea nici un cartuș. Simțea cum îl părăsesc puterile. Nemții se apropiau. Lui Sandu i-a dat prin cap să facă pe mortul. Un fascist i-a dat cu cisma în cap și a strigat „Kaputt", tulind-o la vale, după ceilalți fasciști. Atunci Sandu a aruncat, cu furie, după el o grenadă, ultima grenadă, care l-a zobit pe neamț.

Ceilalți fasciști s-au trîntit în zăpadă.

Sandu a încercat să se răsucească, să se ridice, cu gîndul de a porni la deal spre grupa din batalionul 1, să atace cu ea spatele hitleriștilor. Dar și acolo era prăpăd. Adunîndu-și toate puterile s-a putut ridica în genunchi. Numai atît. În gura văii, jos, iar a început furtuna de focuri. Pe culmea de dincolo de vale au apărut șiruri dese de mogîldete negre care împroșcau cu foc tot spre gura văii.

Sandu, sergentul acela zvelt, tînăr și viteaz, încremenit acum în genunchi, cu mîna dreaptă strîngîndu-și rana de deasupra inimii, privea cu ochii în lacrimi, manevra reușită a batalionului 2.

Prinși în gura văii și loviți din spate, fasciștii au fost zdrobiți și capturați. Cînd ochii lui Sandu se încețoșară și de lacrimile bucuriei și de cele ale durerii un glonte rătăcit i s-a oprit drept în inimă...

Era aproape miezul nopții... Jos, la postul de comandă al regimentului, gîndurile și creionul colonelului se opriseră într-un punct pe hartă, în vîrful unei săgeți roșii, îndreptate spre inima pozitiei fasciste de la Cornești, pe Tîrnava. Poate că tot atunci a încetat să mai bată pentru totdeauna și inima sergentului Sandu...

Cu chipul încruntat, cu vocea gravă, sacadată, comandantul după ce a mai studiat și harta cea nouă, se răsti la sergentul Florea:

— Ia dă-mi „Stejarul", și apoi „Fagul". Erau indicativele celor două batalioane.

— Alo, Stejarul! Alo, alo, alooo... începu sergentul. Nu răspunde domnule colonel... Mă duc repede pe fir.

— Încearcă „Fagul", îl opri colonelul.

De astă dată legătura mergea. Maiorul Nicușor, comandantul batalionului 2, i-a comunicat că totul merge bine, că a capturat o incursiune inamică și, la rîndul lui, a trimis și el o „sondă" către ultima creastă.

— Bine, bravo, să vii urgent la mine! i-a răspuns comandantul.

Apoi, în sinea lui: Tot regimentul meu gîndește... luptă... Merg cu el pînă în pînzele albe.

Ion GH. PANA

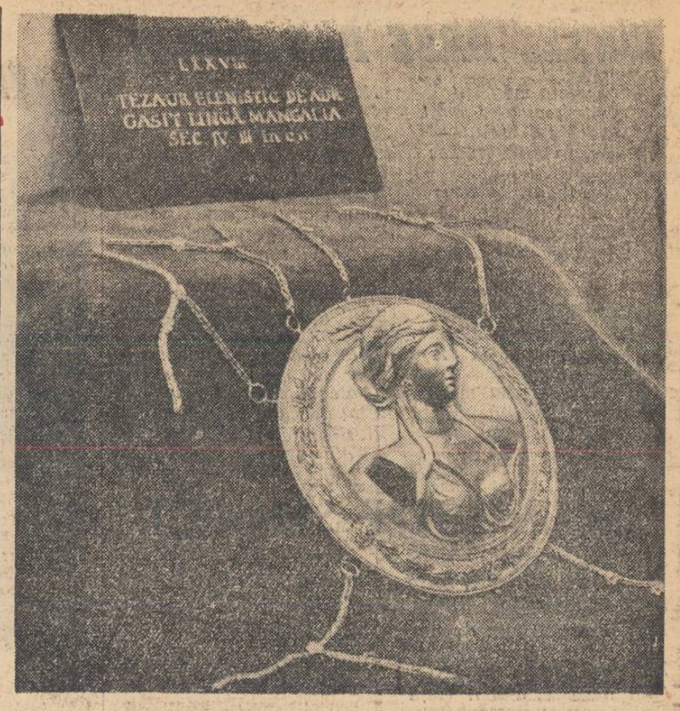

Comoară — pe malul mării

Nu departe de locul unde valurile mării se lovesc cu furie de malul unui promontoriu, am văzut comoara. Ea se află expusă chiar pe terenul unde, în urmă cu 2.500 de ani, mîinile iscusite ale bijutierilor tomitani au făcut aceste minunate podoabe. Monezi de aur și argint, brățări, inele și coliere, pandantive și cercei din aur masiv, gravate și sculptate cu o deosebită finețe, stîrnesc admirația miilor de vizitatori, printre care se află și numeroși turiști străini. Faima iscusinței locuitorilor străvechiului Tomis — așa cum se numea în antichitate capitala Pontului — s-a dus și se duce astfel departe peste hotare, arătînd întregii lumi milenara civilizație care a dăinuit pe teritoriul țării noastre.

Zecile și zecile de statui de marmură — în special tezaurul sculptural descoperit recent — precum și armele străvechi, ornamentele și vasele pictate, amforele de un tip necunoscut, toată această minunată colecție constituie într-adevăr o parte din istoria nescrisă a patriei.

Sanctuarul zeiței

Un ingenios fascicul luminos împrăștie semiobscuritatea încăperii în care pătrundem și ne îndreaptă automat privirile către un chip fermecător de femeie, ale cărei trăsături diafane sînt într-adevăr de o frumusețe zeiască. Numai toaleta romană și coafura tipică modei timpului ne fac să ne dăm seama că avem de-a face cu... o statuie! Privind-o, gîndurile ni se duc departe în trecut, fiind readuși la realitate de glasul ghidului.

— Priviți! Aceasta este splendida statuie din marmură a zeiței Fortuna, protectoarea orașului și portului Tomis, statuie descoperită recent și care, după părerea specialiștilor, a stat, cu vreo 1.800 de ani în urmă, într-o piață publică a cetății.

În colțul opus, șarpele fantastic, așezat pe un fundament mobil, denotă înaltul nivel artistic al sculpturii din acele vremuri.

Surpriza din mormîntul unei fete

Cu prilejul săpăturilor executate pe strada Cuza Vodă din Constanța, s-a descoperit mormîntul unei adolescente care a trăit în urmă cu aproape două mii de ani. O adevărată surpriză au avut arheologii cînd, cercetînd obiectele găsite în mormînt, au găsit o lădiță din lemn de mahon cu broască, cuie și chei de bronz. Pe trupul fetei se aflau de asemenea 15 monezi, cu ajutorul cărora s-a putut afla vechimea mormîntului, iar alături s-a dat de o șuviță din codițele părului defunctei și de o bucată de pieptene.

Tot aici s-au găsit un pandantiv, brățări, un inel de aur. Toate obiectele defunctei, precum și șuvița de păr și cascta sînt expuse într-o vitrină specială și ele sînt privite cu deosebit interes de public.

Sala tezaurului

În afara obiectelor descoperite în mormîntul adolescentei, sala tezaurului cuprinde foarte multe obiecte de marc valoare istorică. Dintre acestea, trebuie relevată în primul rînd marea colecție de monede vechi de peste două mii de ani. Numărul mare al monedelor acestei colecții se explică prin faptul că cetatea a avut propriile ei ateliere de bătut monede. Arta gravurii și a ornamentării metalelor a fost cunoscută de meșteșugarii tomitani încă din secolul IV înaintea erei noastre, ei făurind peste 100 de tipuri de monede, fiecare tip constituind o adevărată operă de artă. Divinități, călăreți, corăbii, portrete de împărați și împărătese erau gravate cu deosebită măiestrie cu ajutorul stanțelor. De asemenea, statui, arme, ornamente, greutăți de cîntar, broaște și chei erau făurite pe acele timpuri, bijutierii cunoscînd tainele sufl ării și placării cu aur a podoabelor. De un deosebit interes istoric sînt monedele emise de regii sciți din Dobrogea care au trăit în secolele IV-II înaintea erei noastre, precum și micuții oboli, monezi subdivizionare din argint din secolul V înaintea erei noastre.

Iată primele semne monetare de schimb: vîrfuri de săgeți și rotițe cu patru spițe din metal făurite în secolele V—II înaintea erei noastre. Sau în cealaltă vitrină, observăm cîteva din podoabele purtate de oamenii epocii neolitice, podoabe alcătuite din scoici mediteraneene și mărgele. Ele au fost găsite la Mangalia și Limanu.

Și medicii pot afla, în această sală, o curiozitate a vremurilor: 4 instrumente chirurgicale, vechi de mii de ani. Ele sînt încrustate cu aur și argint, și au fost descoperite la Constanța, pe teritoriul fostei gări.

De asemenea, vitrinele mai conțin brățări de abanos, lignit, sticlă, precum și obiecte ale unor loeuri distractive. Iată un pion de șah de doi centimetri înălțime, splendid strunjit din os sau zaruri asemănătoare cu cele de azi și lucrate din marmură sau os, descoperite la Tomis.

Într-o vitrină alăturată sînt expuse obiectele găsite într-un mormînt din Mangalia. Ele sînt vechi de 2.300 de ani. Privirea ne este atrasă de un mare medalion din aur masiv, pe care se află chipul unei femei atît de frumos executat încît ai impresia că nu e o sculptură, ci o fotografie. Alături, un inel mare, care de asemenea are drept piatră un cap de femeie. Tot aici sînt expuși doi cercei de care atîrnă niște berbeci micuți din aur. Un lanț de aur masiv — terminat la capete tot cu berbecuți —, fragmente dintr-un colier și un alt cercel, completează acest valoros tezaur.

Acele de păr, pudriera și rujul de buze, vechi de aproape 2.000 de ani, tubul de os cu fard roșu, amforele lungi de aproape un metru, descoperite în necropola Tomisului, corabia romană găsită în mîlul Deltei, uriașele monumente încadrate în sticlă completează minunata colecție a Muzeului de arheologie din Constanța.

Simion SAVEANU

MĂRTURI GRĂITOARE

Românie i se rezerva în trecut, în paginile presei străine, doar cîteva rînduri. Și acelea se refereau la petrol, grîne, cherestea sau la cursul acțiunilor „Romino-Americana" sau „Standard-Telefoane". Iar în pagina întîia numele Rominiei apărea doar atunci cînd încă un scandal venea să alimenteze cronica judiciară, fie că era vorba de „afacerea Skoda" sau de falimentul băncii „Marmorosch Blank". Existau, trebuie să recunoaștem, și recorduri mondiale: la analfabetism, pelagră. Iar reclame turistice semnalau numărul mare al tripourilor și al caselor de toleranță. Erau vremurile cînd Rominia nu era Rominia, ci Belgia Orientului, iar Bucureștiul nu era Bucureștiul, ci „le petit Paris". Acestei imagini a Rominiei de ieri a început să i se pună capăt la 23 August 1944. Rominia trebuia să devină Romînia.

★

Atunci, de la Paris și Londra, de la New York și Bruxelles, au început să se audă glasurile proorocilor care, vai, se întristau de soarta „sărmanei fetițe bogate din sud-estul Europei", cum scria deputatul laburist John Mack în „Sunday Expres" (mai 1946). Și lacrimile de crocodil se scurgeau din penele unor ziariști occidentali care proroceau: Unii din cei mai calificați observatori din București sînt chiar de părere că Rominia se îndreaptă spre o completă ruină economică" — transmitea H. Harrison, corespondent al agenției engleze „Reuter" (decembrie 1945). Iar ziarul francez „Soir Monde" scria că „economia Rominiei este pe trei sferturi ruinată". Asemenea aprecieri prin care se recunoștea dezastrul economiei și industriei românești, în urma jafului imperialist și a războiului, exprimau în fapt speranța unor cercuri occidentale că Rominia nu se va putea reface. Așa că revista londoneză „The Minetieuth Century and After" se credea îndreptățită să exclame patetic: „Rominia se găsește în fața necunoscutului" (februarie 1946).

Anii au trecut. „Sărmana fetiță bogată" a știut să lase din criză și haos. Cum? Iată un răspuns autorizat pe care nici proroci de ieri nu îl pot contesta. Transcriem: „Comunismul, acest medicament greu de înghițit, provoacă în Rominia schimbări care, după toate probabilitățile, vor determina Occidentul să-și revizuiască aprecierea asupra acestei țări. Conceptia tradițională despre Rominia că ar fi mai curînd un stat balcanic neeficient va trebui să fie revizuită ca urmare a progresului vertiginos pe care l-au imprimat aici comuniștii". Aprecierea aparține cunoscutului ziarist american Gaston Coblentz și a apărut în „New York Herald Tribune". Iar „New York Times", celălalt mare cotidian american, se referă și el la factorii care au dus Rominia pe calea progresului: „Pentru Rominia condusă de comuniști, anul 1961 a însemnat cel de-al doilea an consecutiv cu o economie dinamică." Aceasta la mai puțin de două decenii de cînd „Yorkshire Post" scria: „Situația din Ungaria și Rominia este catastrofală" (3 decembrie 1945).

★

Într-adevăr, concepția despre „Rominia tradițională a trebuit să fie radical schimbată. Parcă au trecut secole, și nu doar 18 ani, de cînd „Astra Română" își aporea, în numai 17 ani, de 55 ori capitalul investit, de cînd în Rominia capitalul străin deținea peste 90 la sută din capacitatea de prelucrare a rafinăriilor, iar astăzi sondele românești sînt prezente în India și Argentina, tractoarele românești brăzdează pămînturile Egiptului, iar o revistă din Londra, „Electrical Times", scrie: „Importăm din Rominia materiale electrice". Și acestea sînt numai cîteva din cele 80 de țări care au relații comerciale cu țara noastră. În cifre aceasta înseamnă o sporire a comerțului exterior de patru ori numai în perioada 1949—1961.

Cît privește calitatea produselor industriei românești iată aprecierea unui cunoscut specialist, ing. Robert Sinade, directorul atelierelor de construcții electrice din Charleroi (Belgia), participant la Reuniunea generală a Comisiei electrotehnice internaționale care a avut loc la București: „Am cules impresii excelente din Rominia. Țara dv. realizează un progres rapid și are posibilități să se dezvolte impetuos. Instalațiile din rafinăriile pe care am avut prilejul să le vizitez pot fi comparate cu cele mai moderne instalații de acest fel din diverse țări ale lumii. Am văzut motoarele, transformatoarele, echipamentul Diesel și diverse aparataje pe care le produce uzina „Electroputere". „Țara dv. se dezvoltă într-un ritm rapid". Iar revista elveliană „Die Weltvoche" scria: „Producția românească nu numai că asigură nevoile proprii, ci aprovizionează India, China, Argentina și Franța. În felul acesta industria românească se anunță la cuvînt pe piața mondială". Aceasta în țara unde în 1946 industria petrolului se deteriorează din lipsa materialului de foraj și a altor materiale care înainte de război se importau" („Economist"-Londra), aceasta în țara unde economia era la 23 August 1944 în plină criză. Acum, produsele purtînd inscripția „made in Romania" pot fi întîlnite pe cele mai diferite meridiane. Cît privește stabilitatea economică, oaspeții veniți din Occident nu pot să nu facă o comparație cu situația din propriile lor țări. Astfel, Pierre Mistorilliet, ajutor de primar al orașului Poitiers, declara: „Am putut constata că datorită ritmului impetuos de dezvoltare a Rominiei ați reușit într-un timp foarte scurt să eliminați concepțiile și rămășițele trecutului. La noi, în Franța — care este o țară cu o tradiție veche — dezvoltarea economiei naționale și a instituțiilor noastre sociale se dezvoltă într-un ritm mai lent". Iar profesorul Scott Nearing, economist și sociolog din S.U.A., spunea după o vizită făcută în țara noastră: „Lucrul care m-a impresionat cel mai mult în legătură cu economia românească este faptul că e bine echilibrată. Vreau să scot în relief acest lucru deoarece în S.U.A. există un dezechilibru supărător în această privință. M-a impresionat mult și faptul că economia românească a ajuns la un nivel de dezvoltare care îi permite să acorde credite unor țări străine".

★

Un alt clișeu răspîndit cu obstinență în trecut, de propaganda oficială, era cel al Rominiei eminamente agrară, a țăranului blînd, în ițari și opinci, bun de expus, în cîteva exemplare, la diferite tîrguri internaționale. Dar afișele colorate nu puteau ascunde marea de mizerie în care se zbătea țărănimea de la foamete și pînă la ignoranța cultivată ca o virtute. În 1945 revista londoneză „New Statesman and Nation" constata: „Clasa țărănească a fost groaznic sărăcită și mult îndepărtată de ... activitatea politică". Exista o ieșire din această situație? Agenția „Reuter" era categorică la 24 februarie 1946: „...Țăranul romîn este înapoiat și refractar experimentelor". Deci țăranul preferă pelagra și sifilisul spitalului, analfabetismul îl face fericit, iar biciul vechilului este suprema mulțumire! Aceasta era cel puțin optica gazetarului occidental.

Care este astăzi imaginea satului românesc? Poate că agenția „Reuter" a transmis și cea următoarea aprecierе: „Unitățile agricole pe care le-am cunoscut în timpul șederii mele în Rominia sînt excelent organizate. Este evident că această organizare dă rezultate practice din cele mai bune". Semnează profesor John Archibald Laing, doctor în științe, șeful departamentului de igienă și zootehnie generală al Universității din Londra, deci un specialist care constata că acest țăran romîn nu este chiar așa de refractar „experimentelor". Dar poate e nevoie și de mărturia unui gazetar. Iată ce scria de curînd influentul ziar elvețian „Neue Zürcher Zeitung", comparînd satul românesc de ieri cu cel de azi: „Populația a fost săracă. Sub dominația boierilor și a nobililor, proprietari de mari latifundii, țărănimea a dus o existență obtuză, lipsită de orice orizont... Astăzi, întreprinderile agricole, care există de peste zece ani, sînt consolidate din punct de vedere economic și au posibilitatea să plătească membrilor lor retribuții în bani și în natură destul de avantajoase... Un avantaj în plus îl constituie și posibilitatea de a obține o parcelă de construcție și de a ridica o casă proprie cu ajutorul gospodăriei colective... Comuniștii au reușit să ridice nivelul de trai la sate, un fapt care nu poate fi tăgăduit...".

Dar pot fi comparate și impresiile unor cunoscuți oameni politici din Occident! Imediat după război, Morgan Philips, pe atunci secretar general al partidului laburist britanic, după o vizită în Rominia, declara unui ziarist că a fost impresionat de greutățile economice ale țării, referindu-se, în special, la faptul că „producția agricolă reprezintă numai 30 la sută față de cea din 1938, că lipsesc vitele și mașinile agricole". În 1962 deputatul japonez Tomiyuki Takata spune: „În calitatea mea de secretar general al Uniunii agricultorilor din întreaga Japonie, m-au interesat foarte mult aspectele din agricultura dv. În vizitele pe care le-am făcut la gospodăriile agricole colective și de stat din împrejurimile Bucureștiului, am avut prilejul să constat că acestea sînt ingenios organizate, că oamenii muncesc cu tragere de inimă și că sînt mulțumiți, că totul este pus la punct ca mecanismul unui ceasornic. La buna mers al gospodăriilor colective contribuie faptul că membrii lor știu că drumul pe care păsesc este un drum drept, ales cu grijă. Cadrele tehnice, inginerii agronomi, mecanizatorii sînt prețuiți și stimați, iar fiecare își îndeplinește munca sa cu multă responsabilitate. Mecanizarea agriculturii se află într-un stadiu avansat și cred că există și mari posibilități pentru dezvoltarea ei... Trecînd prin sate, privirea mi-a fost atrasă de numeroasele case țărănești nou construite". Două declarații despărțite în timp doar de 18 ani. Dar acest timp trebuie măsurat după un calendar nou, cel al socialismului!

★

Acest calendar este și coordonata de timp în funcție de care trebuie apreciate și succesele culturii și științei românești. Altfel este imposibil de înțeles cum a devenit posibil ca literatura și muzica, filmul și teatrul românesc să cucerească spații geografice la scară mondială. Versurile lui Eminescu tălmăcite în spaniolă, Arghezi recitat la televiziunea franceză, Beniuc, Călinescu, Stancu citiți la Roma, Moscova și Stockholm în limbile respective. Filmele lui Gopo au devenit de acum „clasice ale desenului animat" cu premii la San Francisco, Cannes sau Karlovy-Vary. Ultima cuceriță exigentul public londonez, iar Filarmonica din București face să răsune muzica lui Enescu la Berlin, Paris, Viena, Atena, Sofia. Pictura și sculptura românească sînt expuse și apreciate la Moscova, Paris, Veneția. Folclorul, bogățiile muzicii și dansului popular, nu mai este redus la exotismul cîtorva lăutari trimiși la o expoziție sau alta, ci a devenit prilej de cunoaștere a frumuseților cultivate la sate. Toate acestea exprimă aportul culturii românești la tezaurul civilizației mondiale. Este ceea ce remarca și René Maheu, directorul general ad-interim al U.N.E.S.C.O., care, după vizita făcută la București, declara: „Din punct de vedere cultural rezultatele Rominiei în ceea ce privește lichidarea analfabetismului, în dezvoltarea culturii populare, pot constitui și pentru alte țări, chiar dacă nu aparțin acelorași regimuri politico-sociale, experiențe omenești perfect valabile". Iar aprecierea lui Evan Senior, redactor șef al revistei de circulație internațională „Music and Musicians", care spunea: „Este impresionant ce se face astăzi în țara dv. pentru cultură", exprimă opinia multor intelectuali străini care ne-au vizitat țara.

Prezența științei românești în viața științifică internațională este un fapt confirmat de renumele unor cercetări în medicină și automatică, chimie și electrotehnică. Profesorul V. S. Emelianov, vicepreședinte al Comitetului de Stat al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. pentru folosirea energiei atomice, spunea referindu-se la Institutul de fizică atomică din București: „Aș vrea să menționez că a fost creat un centru de cercetări științifice în domeniul fizicii atomice despre care trebuie să spun, fără exagerare, că este un centru pentru care multe țări vă pot invidia". Să adăugăm acestei aprecieri cea a dr Peter Guy Cutlack Martin, membru al Colegiului regal de chirurgie din Anglia, care spunea: „Am fost impresionat în mod deosebit de nivelul științei medicale în R. P. Română". De la recordurile în analfabeți la institutul de fizică atomică — iată expresia concentrată a progresului.

Acest progres este vizibil în modul cel mai direct pe seismograful, poate cel mai sensibil, și anume, inimile oamenilor, pe fețele lor vesele, în optimismul tineretului. „Am privit chipurile oamenilor. Le-am văzut în majoritate vesele, sănătoase și iluminate de mulțumirea de a trăi" — spunea marele scriitor turc Nazim Hikmet. Iar dr B. R. Sen, directorul general al Organizației mondiale pentru alimentație și agricultură a O.N.U., folosește imagini identice cu cele ale poetului: „Îmi imaginam că românii sînt foarte veseli, comunicativi. Cele constatate în timpul vizitei au depășit imaginația mea. Veselia sănătoasă a poporului român se datorește vieții lui noi. Există în Rominia o mare bucurie de a trăi, peste tot se pot vedea oameni mulțumiți".

...Cîteva impresii ale oaspeților străini ai țării noastre. „Necunoscuta" de ieri, despre care vorbea o revistă engleză în 1946, a devenit cunoscută astăzi, Rominie socialistă, „Rominia, iubita mea", cum spunea Nazim Hikmet.

Sergiu BRAND

CÎNTEC DRAG PARTIDULUI

Mîndră floare mărgărit
Scumpul nost'partid iubit
Drag îmi este să te cînt —
Îți doinesc cîntec frumos

Scos din fluier, bucuros
Cînd colind țara pe jos
Și-i văd plaiul luminos,
Îți zic cîntec cu-nflocare

Că ne-ai scos din supărare.
Și-ți zic cîntec cu putere
Că ne-ai scăpat de durere.
De la Argeș mai în jos

Crește lan de grîu mănos,
Lan de aur, înfrățit
Așa cum ne-ai sfătuit.
Azi orișiunde privesc

Numai bine întîlnesc :
Orașele înfloresc,
Satele întineresc.
Foaie verde de cicoare,

Face-m-aș privighetoare
Ca să cînt cu măiestrie
Viața din gospodărie
Și să cînt peste tarlale

Să răsune-ntreaga zare ;
Cînt din suflet, cînt vestit
C-avem traiul înflorit,
Cînt pe-aripa vîntului,

Cîntec drag partidului —
Cînt de muncă zis pe strună
Îi zicem cu voie bună
Și din inimi cu iubire
Îi aducem mulțumire.

ÎNC-UN SOARE STRĂLUCIT

Dacă n-ar fi mîndrul soare,
N-ar crește nici holda mare
De n-ar răsări în zori
N-ar fi cîmpul plin de flori

Nici iarbă pentru miori.
N-ar fi soare, n-ar fi viață
Numai negură și ceață.
Dar acum a răsărit

Inc-un soare strălucit
Partidul mulțimilor

Ce luminează-n popor.
Luminează mințile

Să ne fie zilele
Călduroase,
Luminoase,
Fără lacrimi, fără jele,

Fără trudă și durere.
Dacă n-ar fi fost partidul,
Înduram și-acuma jugul
Și trudeam pe la ciocoi,
Amăriți ca vai de noi.

CĂ PACEA NE ESTE DRAGĂ

Frunzuliță foi trifoi
Rîde inimioara-n noi
C-am trimis la O.N.U. sol
Pe-al nostru conducător

Să arate-n lumea-ntreagă
Că pacea ne este dragă

Și-ntre popoare să fie
Gînduri de prietenie.

Să piară ceața și norii,
Să rămînă numai zorii.
Numai zorii vieții noi
Fără arme și război.

Versurile din această pagină fac parte din culegerea „Spune Arges, spune tu / Cum a fost și cum e-acu", editată de Casa Regională a Creației Populare Arges, 1962.

ACTUALITĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

Concurenții betonului

BARAJ DIN STICLĂ... PLASTICĂ

Un grup de cercetători ai Institutului de cercetări hidrotehnice al U.R.S.S. pregătește o experiență interesantă. Este vorba de construcția unui baraj experimental, din sticlă plastică, care se va executa vara aceasta peste riul Solneciogorsk din împrejurimile Moscovei.

S-a ales acest material, atît pentru a se reduce considerabil greutatea barajului cît și pentru soliditatea sa incomparabil mai mare decît cea a materialelor tradiționale.

Un exemplu concret poate scoate în evidență mai bine avantajele sale. Un baraj cu arc, înalt de 100 m, lat de 150 m din cel mai bun beton, trebuie să aibă 15 m. grosime la bază și circa 3 m. în vîrf. Acesta cere peste 100.000 m³ de beton. Dacă se folosește sticla plastică, acest baraj va cîntări de 100 de ori mai puțin decît cel din beton și, drept urmare, construcția sa va ajunge mult mai ieftină.

PIATRA ȘI GHEAȚA

O experiență curioasă a fost făcută de un grup de tineri savanți sovietici, condus de Nikolai Tsitovici de la Academia de Științe a U.R.S.S.

Cercetătorii au instalat într-o cameră frigorifică specială modelul unui baraj construit din piatră și din... gheață. Macheta era o imitație a barajului înalt de 30 m., propus să fie construit pe afluentul riului Vitim din Siberia orientală. Blocurile de piatră cimentate de gheață, constituie un excelent material de construcție, un material de neînlocuit în regiunile nordice unde nu se găsesc altele. Cercetătorii au probat totodată că există posibilitatea de a se construi în apropierea acestui baraj din piatră și gheață o centrală electrică, care să furnizeze energie ieftină pentru întreg bazinul Vitimei.

Supunînd macheta barajului la examene serioase (impenetrabilitate, etanșeitate, conductibilitate la căldură etc.) în fața cercetătorilor s-a ridicat următoarea problemă : Gheața nu va ceda sub presiunea apelor lacului artificial care se va forma în spatele barajului ? Dar experiența a arătat că și în timpul verii barajul de gheață va fi solid ca o fortăreață. La capătul unei anumite perioade de timp, regimul termic din interiorul barajului se va stabiliza și lucrarea nu va avea nimic de suferit.

Barajul care va fi construit pe afluentul Vitimei va avea trei părți. Prima parte, cea dinspre lacul artificial va fi din gheață și din piatră, cea de-a doua, care nu va suferi presiune, va fi din piatră ; între aceste două straturi va fi un perete din gheață etanș, lat de 8 m. și înalt de 30 m.

H. CATARGI : „Țărancă din Oaș" ; „Citirea Scînteii în uzină"
(Din expoziția deschisă în sala Dalles)

Vă prezentăm stațiunea balneară Victoria

Sîntem la cîțiva kilometri de Oradea. Șoseaua asfaltată, dar mai exact autobuzele întreprinderii orășenești Oradea, ne-au purtat pînă aici la Băile Victoria.

Prezentarea pe care ne-am propus s-o facem cititorilor noștri, am început-o de fapt cu edificiul cel mai nou al stațiunii — strandul. Amenajarea lui terminîndu-se vara trecută a adăugat o nouă frumusețe stațiunii și o nouă sursă de... sănătate.

Am întîlnit strandul stațiunii îndrăgit nu numai de cei veniți aici la tratament, ci și de foarte mulți orădeni. Am cunoscut aici călători din alte colțuri ale țării care avînd un răgaz de cîteva ore prin apropiere nu ostenesc să viziteze stațiunea.

Bufetele cu răcoritoare, cabinele, podiumurile pentru plajă și bazinul cu adîncimi diferite unde pot înota copiii sau acelea care permit sărituri și mai ales apa termală a bazinului care în permanență are o temperatură de 34 grade Celsius, oferă condiții din cele mai plăcute vizitatorului. Strandul a putut lua ființă în urma forării unui al doilea izvor de ape termale al stațiunii. Avînd un debit de 84 de litri pe secundă și temperatura de 50 de grade Celsius, el asigură volumul de apă necesar nu numai la bazin, dar a permis și creșterea capacității de la 2.000 tratamente pe zi la cădă la aproape 6.000 tratamente zilnic.

Stațiunea Victoria din regiunea Crișana și-a cîștigat faima prin efectul curativ al apelor sale cu mulți ani în urmă. Însă cu fiecare an ce trece gospodarii stațiunii o fac tot mai frumoasă, mai încăpătoare. De la an la an ea a fost dotată cu noi și noi aparate medicale, cu ajutorul cărora au fost aplicate tratamente cu rezultate din cele mai bune. Vă vom vorbi deci mai puțin de numărul și confortul pavilioanelor sau de meniurile variate ce se servesc la cantină. Ne vom opri asupra condițiilor de tratament și asupra unor rezultate obținute aici. De la medicul șef al stațiunii am aflat lucruri deosebit de interesante. Apa termală — slab mineralizată, ușor alcalină și avînd încă alte calități dă foarte bune rezultate în tratarea maladiilor reumatice : sciatică, hernie de disc, forme ale reumatismului deformant, reumatismul coloanei vertebrale, spondiloze, lombago. Tratamentul balnear, asociat cu alte forme de tratament — împachetări cu nămol din carieră de turbă, împachetări cu parafină, raze ultrascurte și infraroșii, masaje și gimnastică medicală — oprește evoluția bolilor reumatismale, ele nu mai devin dureroase.

În stațiune se aplică noi metode de tratament. Pe lîngă elongațiile uscate, din 1960 se aplică aici și elongațiile subacvatice. La conferința pe țară a balneologilor ce a avut loc în luna martie a acestui an, balneologii stațiunii au prezentat rezultatele obținute prin acest nou tratament.

Dacă prin elongațiile uscate se obțineau ameliorări, vindecări ale spondilozelor, herniei de disc etc. la 65 la sută din cazuri, prin elongațiile subacvatice, rezultate asemănătoare s-au obținut la 74 la sută din cazurile tratate. În vederea perfecționării metodei și a aparatului folosit la elongațiile subacvatice el a fost trimis și în alte stațiuni din țară la Herculane, Govora și Ocna Sibiului.

În afară de elongații se experimentează o altă interesantă metodă și anume : combaterea contracturii muschiulare. Și aici rezultatele obținute pînă acum sînt din cele mai bune. Dar nu numai adulții veniți la Băile Victoria se bucură de îngrijirea deosebită ci și copiii suferind de reumatism. Ei au aici un sanatoriu special pus la dispoziție. La „Victoria" nu numai băile își dovedesc efectul la peste 80 la sută din cazurile tratate ci și climatul foarte favorabil copiilor. Cînd am vizitat stațiunea medicul șef era foarte preocupat de rezolvarea încă unei probleme în folosul lor — amenajarea unui bazin de tratament pentru copii, în cadrul sanatoriului. Ne-a asigurat că datorită sprijinului organelor locale și acest lucru se va realiza.

Pavilioanele, strandul, parcurile, dar mai ales condițiile de tratament și îngrijire contribuie ca de la an la an stațiunea balneară Victoria să fie una din cele mai frumoase și căutate stațiuni balneare ale țării.

E. P.

AZI NI-I VIAȚA ÎMBELȘUGATĂ

Frunzuliță de cicoare,
Cît e țara mea de mare
Are floare lîngă floare —
Garoafe, mărgăritare.

Colective mîndre tare.
Frunză verde foaie lată
Azi ni-i viața-mbelșugată
C-am scăpat de sărăcie

Muncind în gospodărie,
Fiindcă aici, frățioare,
Rodul muncii e mai mare.
De el omul are parte

Umplînd casa de bucate.
Iar frunzuță de cătină,
Merge țara spre lumină,
Cu partidul tot în frunte

Urcă munte după munte
Ca soarele dimineții
Către primăvara vieții.

Pe micul ecran

Note de telespectator

Programul acestei săptămîni, dominat de reflectarea mariisărbători a poporului nostru, întîmpinarea și cinstirea celei de a 18-a aniversări a eliberării Patriei de sub jugul fascist, a concentrat întreaga atenție a lucrătorilor televiziunii. Ca și în alte asemenea prilejuri festive, studioul s-a străduit și a reușit să redea telespectatorilor cele mai importante și mai semnificative aspecte ale acestor zile de sărbătoare.

Începînd cu transmisia paradei militare și a demonstrației oamenilor muncii din Capitală din ziua de 23 August, continuînd cu spectacolul festiv de la 22 august, cu programul special din seara zilei de 23 August și cu emisiunea suplimentară care a avut loc vineri 24 august — amintind aici și de numeroasele emisiuni care au precedat mărețul eveniment, televiziunea a prilejuit spectatorilor săi fiorul sărbătoresc al unei participări aproape nemijlocite la toate manifestările importante ale acestor zile.

Să relevăm mai întîi grija și atenția cu care a fost alcătuit în fiecare zi „Jurnalul televiziunii", care în afara reportajelor redînd însuflețirea întrecerii socialiste din uzine și de pe ogoare în cinstea zilei de 23 August, a cuprins cîteva interesante declarații ale unor personalități ale vieții noastre publice și artistice, dintre care menționăm pe acelea ale Eroului Muncii Socialiste Dumitru Tudose, președintele gospodăriei agricole colective din Stoicănești-Argeș, acad. Raluca Ripan și artistului poporului Radu Beligan.

De altfel, întreaga alcătuire a jurnalului televiziunii și a rubricilor de „Ultime știri" din aceste zile a arătat o preocupare crescută a studioului, începînd cu introducerea sumarului de cuprins și terminînd cu îmbogățirea efectivă a știrilor transmise.

Să menționăm apoi emisiunea de teatru în studio pentru tineretul școlar, „Un copil ca tine", după un scenariu de Anca Livescu, într-o foarte îngrijită montare, care a folosit pelicula de film.

Tot prin intermediul peliculei au putut fi realizate în cadru larg, cuprinzător, și alte cîteva emisiuni reușite, ca de pildă scenarizarea unor schițe ale lui I. L. Caragiale sau emisiunea muzical-distractivă „O plimbare cu avionul". Aceasta din urmă a reunit cîțiva interpreți valoroși, care au prezentat un repertoriu frumos. Filmul merită reluat, cu atît mai mult cu cît o defecțiune tehnică a împietat asupra acurateței transmisiei.

Și filmul artistic a fost bine reprezentat, prin producția studiourilor maghiare „Raze pe gheață", prin producția spaniolă „Carmen de la Ronda" și prin reluarea producției românești „Străzile au amintiri", care povestește un episod din lupta ilegală a comuniștilor pentru pregătirea insurecției armate de la 23 August 1944.

Prezența în program a unui recital vocal-instrumental, la care și-au dat concursul artista emerită Arta Florescu, solista Teatrului de Operă și Balet Vera Rudeanu și pianistul Corneliu Gheorghiu, emisiunile de muzică populară și ușoară și reapariția „Varietăților", au dat programului acestei săptămîni diversitate și vioiciune.

Șt. RADU

DIN EMISIUNILE VIITOARE

● **În prima jumătate a lunii septembrie se va prezenta în premieră piesa într-un act intitulată „Sala de așteptare", de Victor Birlădeanu. Acțiunea piesei se petrece într-o sală de așteptare din Gara de Nord, în care cîțiva tineri geologi discută probleme legate de profesiunea lor...**

Repetițiile au început sub conducerea regizoarei Letiția Popa.

● **ÎN CADRUL emisiunii pentru copii, se va prezenta filmul de păpuși „Din întîmplările lui Ferda", primit din partea televiziunii cehoslovace. În acest film este vorba de o poveste din lumea insectelor.**

● **REDACȚIA emisiunilor pentru copii pregătește o serie de surprize micilor telespectatori, cu prilejul începerii noului an școlar. Se vor putea viziona mai multe emisiuni distractive, documentare, poetice etc.**

● **„VAPORAȘUL VESELIEI" se intitulează una din viitoarele emisiuni pe care o pregătește televiziunea pentru micii telespectatori. „Vaporașul veseliei" va cuprinde mai multe numere vesele, muzicale și de circ.**

De la o duminică la alta...

Duminică 26 august

8,50 Gimnastică de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar** ● Sceneta **„MARELE VRĂJITOR"** de **V. Gubarev.** În romînește de **Irina Petrescu.** Interpretează **Teatrul de păpuși „Pescărușul" din Constanța** ● **Întîlnire cu eroi din filme. 10,30 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Noutăți din agricultură** — jurnal agricol realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". ● **Tribuna experienței înaintate :** Soiuri de grîu de mare perspectivă pentru diferite zone pedoclimatice din țară. ● **De la un meridian la altul.** ● **Sfatul zootehnicianului : „Creșterea și îngrășarea industrială a porcilor".** ● Poșta sătelor. ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Constantin Mîrea.** Soliști : **Rodica Bujor, Maria Păunescu, Nicolae Stănilă. 19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Interpreți sovietici de muzică ușoară. 19,40** Filmul documentar **„HÎRTIA SE NAȘTE DIN APĂ"** — o producție a Studioului cinematografic „Al. Sahia". **20,00** Filmul artistic **„AVENTURILE LUI KROȘ"** — o producție a Studiourilor „Maxim Gorki" din Moscova. Scenariul : Anatoli Ribakov. Regia : G. Oganesian. Imaginea : V. Grisin. V. Dulțev. Muzica : A. Volkonski. Interpreți : N. Tomașevski, A. Iurenev, A. Mihalkov, V Beliakova. **21,25** Muzică ușoară instrumentală. În încheiere : **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

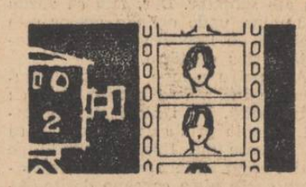

Luni 27 august

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,20 Emisiunea pentru copii : **„SPAIMA DOVLECILOR"** de Chira Dragomir. Interpretează **Teatrul de păpuși „Pescărușul" din Constanța 19,55 Muzeul Zambaccian. 20,10** Filmul artistic **„ANII FECIORIEI"** — o producție a Studioului „A. Dovjenko" din Kiev. Scenariul : Lidia Kompaniet. Regia : Leonid Estrin. Imaginea : Nikolai Topcii. Muzica : A. Bolarski. Interpreți : E. Kosman, N Kustinskaia, E. Kornilova, A. Dubrovina, P. Morozenko, N. Kriucikov. **21,35 TELESPORT.** În încheiere : **Ultimele știri.**

Marți 28 august

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Emisiunea pentru cei mici : **„Ghici ce-i ?". 19,35 Emisiune de știință și tehnică : „Anul soarelui calm"** de Cornelia Cristescu. **Jurnalul de știință și tehnică 19,55 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 20,50 Oaspeți străini despre țara noastră. 21,05 Recital muzical-coregrafic** susținut de : soprana **Magda Ianculescu,** tenorul **Garbis Zobian,** artiști emeriți, violonistul **Varujan Cozighian** și balerinii **Ileana Iliescu** și **Petre Ciortea.** În încheiere : Sfaturi pentru telespectatori. **Ultimele știri**

Miercuri 29 august

17,00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins : ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Reducerea prețului de cost în atenția Uzinei de mașini electrice „București".** ● **Din realizările Fabricii de fire sintetice „Tudor Vladimirescu".** ● **Dicționar tehnico-economic :** Despre prețul de cost. ● **O carte din bibliotecă : „SETEA"** de Titus Popovici. ● **Muzică distractivă.** Cîntă o formație instrumentală condusă de Gică Rădulescu. **19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins : ● **Cronică sătească.** ● **Gospodării agricole colective milionare.** ● **Tribuna experienței înaintate :** Cum am izbutit să obținem o producție sporită de lapte ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Nicu Stănescu,** artist emerit. Soliști : **Ana Ispas** și **Vlad Dionisie.**

Joi 30 august

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,20 „CU ȘCOLARII PE POTECILE MUNȚILOR". 19,35 Emisiune de teatru : **„A 12-A NOAPTE"** de **William Shakespeare.** În romînește de **Mihnea Gheorghiu. Interpretează colectivul Teatrului de Stat din Craiova.** Distribuția : **Orsino (Constantin Sasu) ; Sebastian (Vasile Albanezu) ; Antonio (Sorin Lepa) ;** un căpitan de navă **(Virgil Bădescu) ;** Valentin **(George Bulandra) ;** Curio **(Pavel Cîsu) ;** Sir Toby **(Manu Nedelianu,** artist emerit) ; Sir Andew **(Radu Nicolae) ;** Malvolio **(Richard Rang) ;** Fabian **(Costică Ionescu) ;** Feate **(Ion Pavlescu) ;** Olivia **(Monica Postolache-Roman) ;** Viola **(Ioana Măgură) ;** Maria **(Rodica Radu) ;** un preot **(Mihai Constantinescu) ;** I-ul ofițer **(Barbu Morcovescu) ;** al II-lea ofițer **(Nicu Jianu)** Direcția de scenă : **Georgeta Tomescu.** Decoruri și costume **V. Penișoara-Stoeanu.** În pauze : Poșta televiziunii. **Ultimele știri.**

Sîmbătă 1 septembrie

19,00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiunea pentru copii : **„ALBĂ CA ZĂPADA"**, adaptare de Eugenia Dimitriu. Interpretează **Teatrul de păpuși din Botoșani 19.55 În fața hărții 20,05** Filmul artistic **„TOT AURUL DIN LUME"** — o coproducție a studiourilor franco-italiene. Scenariul și regia : René Clair. Imaginea : Pierre Petit. Interpreți : Bourvil, Annie Fratellini, Colette Castel, Philippe Noiret, Claude Rich, Alfred Adam **21,35 Transmisiune de la Restaurantul „LIDO".** În încheiere : **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer. O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește cîțiva solicitanți.

Mortimer rămase pe gînduri. Cine era acest O'Lea ? De unde venea și ce învîrtea el la New York ? Trebuia să afle cît mai repede răspuns la toate aceste întrebări. Dar înainte de asta, avea de rezolvat alte treburi, mai urgente.

— Treci pe la casierie, Frank și spune din partea mea să-ți dea o mie de dolari... Șase sute pentru tine, restul pentru cei doi băieți... Șterge-o !

După plecarea lui Frank Mortimer își convocă secretarul :

— Theo, notează : trimiți o coroană de flori acasă la scîrnăvia aia de Bill Loratti... Ai grijă, numai garoafe albe !... Pe panglică să scrie : „În veci nemîngîiatul tău prieten, Jack Mortimer"... Expediază și o telegramă nevestei-sale... Cel puțin cinci sute de cuvinte surpriză dureroasă, regrete și tot felul de chestii din astea înduioșătoare... La ora douăsprezece convoci ziariștii. Vezi, nu-l uita pe găinarul ăla de Jim Croyden de la „Afternoon Star". Le citești o declarație din partea mea : moartea lui Bill e un șoc pentru mine, întotdeauna l-am considerat un camarad de nădejde și l-am apreciat ca pe un admirabil cetățean. Nu m-aș mira să fie un atentat politic ! Toată lumea știe că mie îmi repugnă violența. Toată lumea știe că îmi place muzica — în special Bach. Toată lumea știe că ador florile — îndeosebi garoafele albe... Și dacă nu știe, să afle cu prilejul ăsta... Mă înclin cu respect în fața proaspătului mormînt al vechiului meu prieten.

— ...proaspătului mormînt al vechiului meu prieten, notă secretarul. Altceva, d-le Mortimer ?

— La ora unu convoacă-l la mine pe inspectorul Higgins, la două fără un sfert pe Benett și Frank... Asta-i tot, deocamdată.

Rămas singur, Mortimer își alese cu grijă o garoafă albă pe care și-o înfipse în butonieră și dădu drumul pic-up-ului, prin difuzorul căruia se revărsară în cameră sunetele cerești ale partitei în sol minor de Bach. Mortimer o ascultă, transportat și rămase într-o dulce visare multă vreme după ce bucata luă sfîrșit. Vocea valetului îl trezi din reverie :

— Mașina vă așteaptă, sir !

„Cadillac"-ul argintiu, condus de un șofer în livrea, porni ca o săgeată, urmat de două „Plymouth"-uri negre, în care se îngrămădiseră vreo zece vlăjgani cu bărbii pătrate și mine sumbre. Peste cîteva minute, cele trei mașini se opriră în fața sălii de concerte „Barnaby Hall".

Mortimer urcă la biroul directorului, urmat de unul dintre vlăjgani, în timp ce ceilalți nouă se răspîndiră prin clădire.

— Pe cine să anunț, domnule ? întrebă secretara, ieșindu-i în întîmpinare lui Mortimer.

Acesta o dădu ușurel la o parte :

— Nu te deranja, duduie, mă anunț singur !

Secretara vru să protesteze, dar însoțitorul lui Mortimer o îmbrînci cu atîta brutalitate încît fata se rostogoli pe parchet unde se ghemui îngrozită și nemișcată.

— Rămîi acolo și stai liniștită, dacă îți la viață ! spuse el scoțînd un pistol din buzunar și instalîndu-se pe un scaun.

— Bună dimineața, domnule Barnaby, spuse Mortimer intrînd în biroul directorului. Eu sînt Jack Mortimer.

Celălalt păli :

— Îmi pare... îmi pare bine...

— Nu cred, răspunse Mortimer. N-ai nici un motiv să-ți pară bine că sînt aici, d-le Barnaby !

Un zgomot puternic, venind de la etajul de dedesubt îl făcu pe director să tresară :

— Ce-i asta ?

— Cred că pianul, replică suav Mortimer. Este... adică era un Steinway de concert... O adevărată bijuterie. Nici n-ai idee ce rău îmi pare de el !

— Nu înțeleg ! bolborosi directorul. Ce se întîmplă aici ?.. Ce doriți de la mine ?

Mortimer clătină mustrător din cap :

— Domnule Barnaby ! Domnule Barnaby ! Ești un om educat, un meloman, ca și mine... Cum de nu te doare inima să distrugi o sală ca asta ?

— Să distrug...? Eu ? .

— Sigur că d-ta ! De trei ori ți-am oferit pînă acum să te protejez !... Mi-erai foarte simpatic d-le Barnaby... Aici, la d-ta, i-am auzit pe Kreisler și Menuhin în dublu concert de Bach... A fost o desfătare !... Ce să mai spun de concertele brandenburgheze dirijate de Stokovski ? !... Seri de neuitat, d-le Barnaby, de neuitat !..! Ce păcat ! Ai... adică aveai cea mai bună sală din New York...

De jos, zgomotele se auzeau din ce în ce mai puternic. La un moment dat, se distinse clar o voce care striga :

— Ocupă-te de scaune, Bob ! Lasă tapetele pe seama mea !

— Tapete din piele de Cordova ! suspină Mortimer. Mare păcat ! N-ai inimă, d-le Barnaby !... Doar puteai să-ți închipui că băieții mei sînt lipsiți de orice gust artistic și că vor distruge totul.

Directorul întinse mîna spre un buton roșu, care se găsea în colțul biroului.

— N-aș vrea să te dezamăgesc, d-le Barnaby, spuse liniștit Mortimer, dar e inutil să dai alarma... La ora asta, toți oamenii d-tale sînt ținuți la respect de băieții mei. Avem o superioritate de cel puțin două mii de gloanțe. Dacă ai ști cît de mult regret toate astea. Mie îmi repugnă mijloacele violente. Dar ce să fac, dacă m-ai obligat... Nu există decît un singur om care poate pune capăt acestui vandalism : dumneata însuți, d-le Barnaby !

Alb la față, directorul, care părea că îmbătrînise în cîteva minute cu cîțiva ani, întrebă cu o voce răgușită :

— Cît ?

— Trei mii pe lună !... Plata cu anticipație.

— E... e enorm ! rosti cu greutate dl. Barnaby.

— E scump, recunosc, dar a cui e vina ! Prima mea ofertă era foarte modestă : o mie de dolari ! Dacă n-ai acceptat-o... Acum gîndește-te însă că fiecare minut care trece te va costa o avere în reparații...

Directorul își mușcă nervos buza de jos :

— De acord cu două mii...

— Cum poți fi atît de meschin cînd e vorba de muzică, de divina muzică ?... Eu nu mă tocmesc, d-le Barnaby. Am prețuri fixe.

Directorul își trecu mîna peste față :

— Bine... Primesc !

— Așa da, d-le Barnaby !... Acum ești pe cale să-mi devii iar simpatic !

Mortimer deschise ușa și spuse vlăjganului care o păzea pe secretară :

— Comunică băieților că reprezentația s-a terminat !... Întîlnirea jos, în hol.

După ce dl. Barnaby îi numără în palmă nouă mii de dolari — acontul pe primul trimestru — Mortimer îl bătu prietenește pe umăr :

— Mai bine mai tîrziu decît nici o dată !... A, să nu uit. Am auzit că la toamnă vine Francescatti. Te rog să-mi oprești un bilet la toate concertele lui. Și ai grijă să fie fotoliul I..

Cînd ieși din biroul directorului Mortimer o ajută pe secretară să se ridice de jos.

— Pe o femeie să nu o atingi nici cu o floare ! spuse el sentențios și îi oferi galant garoafa albă pe care o purta la butonieră.

La ora unu foarte precis, Mortimer îi strînse mîna inspectorului Higgins și-l invită să ia loc pe unul din fotoliile Aubusson care îi împodobeau salonul.

Inspectorul Higgins părea să fi fost conceput, prin întreaga lui făptură, pentru meseria pe care o îndeplinea. Dacă s-ar fi plimbat pe străzile Londrei la brat cu Sherlock Holmes, trecătorii s-ar fi oprit și ar fi privit în urma lor, clătinînd din cap admirativ și comentînd, cu o conciziune caracteristic britanică : „Leit taicăsău !"

Înalt și slab, cu o față prelungă, un nas vulturesc și ochi de culoarea oțelului, el dădea impresia unei onestități severe și a incoruptibilității personificate. Lucrul era cu atît mai remarcabil, cu cît unii îl socoteau pe inspectorul Higgins cel mai șperțar polițist din New York — și aveau perfectă dreptate.

— Ai avut o dimineață rodnică, Jack, spuse el aprinzîndu-și o țigară „Rothman" din cutia încrustată cu fildeș ce se găsea pe fragila măsuță franțuzească, pictată de mînă. Ți-au mers bine treburile !

— Nu mă plîng ! replică cu sobrietate Mortimer.

— Nici n-ai de ce... Sper că oamenii mei nu te-au deranjat cu nimic..

— Cu nimic. Higgins. Sînt băieți simpatici.

(Va urma)

SPORTUL NOSTRU ÎȘI CONTINUĂ VIGUROASA AFIRMARE INTERNAȚIONALĂ

1962 se înscrie ca un an bogat în succese în palmaresul sportului nostru. Sîntem de-abia în luna august, deci în fața unui bogat sezon competițional de toamnă, și iată că pe fișele statisticienilor sportivi se află de-acum înscrise numeroase performanțe valoroase, care contribuie la creșterea prestigiului sportiv al țării noastre, care vorbesc cu tărie despre nivelul ridicat al sportului de performanță din țara noastră, rezultat al creșterii neîntrerupte a bazei sale de masă, despre fierbintele patriotism cu care concurează, pe stadioane și în sălile de sport, purtătorii culorilor țării în competiții sportive.

Prin munca pe care o depun zi de zi pentru ridicarea măestriei lor sportive, prin ardoarea cu care luptă în întreceri, sportivii fruntași ai țării noastre vor să-și arate recunoștința față de partid și guvern, față de întregul popor muncitor, pentru minunatele condiții de pregătire și de practicare a sportului pe care le au azi la dispoziție.

Și nu puține sînt ocaziile în care ei au reușit din plin să se achite cu succes de misiunea lor, să se arate demni de încrederea ce le-a fost acordată.

Să ne amintim entuziasmantele meciuri ale echipei noastre de juniori, glorioasă învingătoare în întrecerea celor mai buni tineri fotbaliști de pe continent, Turneul UEFA!

Să ne amintim evoluția de înalt nivel tehnic a jucătoarelor de handbal în 7, care au adus țării titlul de campioană mondială, pe care-l dețin — de altfel — și băieții!

Nu de mult, concurînd departe de țară, în America de Sud, Olga Orban-Szabo a adus țării un nou titlu mondial, la floretă.

Performanțe de răsunet internațional au mai repurtat în acest an și rugbiștii (învingători în Cupa Victoriei și în meciul cu Italia), atleții (învingători în Crosul Balcanic și în meciurile cu Grecia și Bulgaria), parașutiștii (care și-au înscris de mai multe ori numele pe lista recordmanilor mondiali), tenismenii, canotorii, boxerii... În fine, la Festivalul de la Helsinki, delegația noastră sportivă a cucerit 6 medalii de aur, 10 de argint și 4 de bronz!

Iar foarte recent, în campionatele europene de canotaj academic de la Berlin, canotoarele au completat această bogată listă adăugîndu-i un titlu de campioane europene. În rîndurile de mai jos, o prezentare a echipajului de 4+1 rame al țării noastre, care și-a închinat victoria zilei de 23 August.

SUCCESUL CANOTOARELOR...

De nouă ani se dispută cu regularitate campionate europene feminine la canotaj academic și de nouă ani sportivele țării noastre se numără printre protagonistele acestei mari competiții sportive internaționale.

La prima ediție a acestei întreceri (Amsterdam, 1954) ele s-au clasat pe locul secund în proba de 8+1, singura la care au participat, cucerind primele medalii de argint ale țării noastre în această disciplină. Un an mai tîrziu, la Snagov, cu excepția probei de simplu, echipajele noastre s-au clasat la toate probele pe locul secund, consacrînd canotajul nostru academic feminin ca al doilea de pe continent, după imbatabila garnitură a Uniunii Sovietice care, în acel an, colectase toate titlurile de campion. În 1956 la Bled, în 1957 la Duisburg, în 1958 la Macon, în 1959 la Poznan, în 1960 la Londra și anul trecut la Praga, echipajele Republicii Populare Romîne s-au clasat cu regularitate pe locul secund în mai multe probe, dar niciodată n-au reușit să cîștige un titlu. Și, din cele cinci probe care se dispută într-un campionat, de fiecare dată ele s-au găsit cel mai aproape de titlu la 4+1. Într-adevăr, statisticile ne arată că la această probă canotoarele noastre s-au clasat de șase ori pe locul secund, fiind întrecute de fiecare dată de echipajul Uniunii Sovietice, la distanțe care au mers uneori doar pînă la cîteva zecimi de secundă...

Și iată că, în acest an, pe pista nautică de la Berlin-Grünau, „les éternelles deuxième place" (eternele locul doi!) cum le numea pe canotoarele noastre, glumind amical, președintele Federației Internaționale Thomas Keller, au „spart gheața". Au trecut, însfîrșit, primele linia de sosire și au cîștigat primul campionat european, care încununează eforturile făcute de o generație întreagă de canotoare și antrenori. Bineînțeles, cele patru învingătoare de la Grünau nu sînt aceleași care au ocupat locul secund în toate edițiile anterioare la această probă. Formația actuală (Ana Tamaș, Emilia Rigard, Florica Ghiuzelea, Lia Buluțoiu) a mai concurat în aceleași alcătuire doar anul trecut la Praga, ocupînd locul al doilea în probă. Iar acum doi ani, din formația de la Londra au făcut parte 3 dintre ele: Ana Tamaș, Emilia Rigard și Florica Ghiuzelea, cîștigînd tot medalii de argint.

Să vă prezentăm acum, în cîteva cuvinte, pe valoroasele sportive care nu primit medaliile de aur la Grünau

Ana Tamaș este muncitoare la Uzinele Textile din Arad. Face parte din secția de canotaj UTA și deține actualmente titlul de campioană a țării noastre la proba de simplu.

Emilia Rigard, funcționară la IREB, face parte din secția de canotaj academic a clubului Metalul București. A făcut parte cu precădere din ambarcațiunile cu vîsle (dublu, 4+1 vîsle) dar în ultimii 3 ani a pus accentul pe rame.

Florica Ghiuzelea, funcționară, membră a secției de canotaj a clubului Olimpia București. A fost mulți ani campioană a R.P.R. la simplu. La fel de bună în probele de vîsle ca și de rame. Este soția cunoscutului rugbist internațional Mitică Ghiuzelea.

Lia Buluțoiu, absolventă a Institutului de Cultură Fizică, face parte din secția de canotaj a clubului Olimpia București. Specializată în postul de „stroc" la ambarcațiunile de 4+1 rame și 8+1. Este soția unuia din antrenorii lotului republican, maestrul sportului Ion Buluțoiu, care — în timpul pregătirii la Snagov — a lucrat tocmai cu această ambarcațiune. Așa dar, un dublu succes al familiei Buluțoiu!

Ștefania Borisov, absolventă a Institutului de Cultură Fizică, de la clubul Metalul, este cîrmăcea echipei. Este de mulți ani cîrmăcea în diverse ambarcațiuni ale lotului republican și are o bogată experiență competițională.

În afara numeroaselor medalii cucerite de aceste sportive la diverse competiții inte naționale, ele dețin și o bogată colecție de titluri de campioane republicane, la diverse probe, precum și titlul de maestre ale sportului.

Primelor noastre campioane europene la canotaj academic le dorim noi succese în viitor.

Iar băieților, care peste puține zile se vor prezenta la startul „mondialelor" de la Lucerna, le urăm... să nu se lase mai prejos decît fetele!

Radu URZICEANU

START!

A 1 25-lea campionat de fotbal a debutat mai devreme decît de obicei, într-o atmosferă tropicală, prea puțin atenuată de calitatea disputelor.

Formula inedită — 15 echipe, dintre care trei nou promovate, plus marea atracție „Viitorul" — a creat din capul locului un interes aparte în jurul tradiționalei competiții. Dintr-un anumit punct de vedere se poate spune că așteptările au fost confirmate: startul anunță o luptă pasionantă.

Să recapitulăm.

Cea mai tînără participantă realizează scorul etapei: fotbaliștii orădeni, revenind după „o atît de lungă absență" în prima categorie, dispun de multiplii campioni și actualii deținători ai Cupei; C.S.M.S. Iași face joc egal cu Dinamo București, care se poate felicita, pare-se, pentru punctul obținut în această partidă, ca și U.T.A., dominată copios de Farul, la Constanța.

Așa dar, toate cele patru „noi" au trecut cu bine primul obstacol — e drept, beneficiind, fără excepție, de avantajul terenului. Dacă adăugăm paritatea dintre Progresul și Petrolul și deciziile la limită din celelalte două întîlniri, vom conveni că, sub prisma spectacolului, prezentul campionat promite... Rămîne de văzut dacă se va ține de cuvînt!

În ce privește nivelul jocurilor, situația se prezintă oarecum diferit. Cîteva indicii, în acest sens.

Primul — ineficacitatea înaintărilor. În șapte partide s-au înscris 20 de goluri; media de 3 n-ar fi rea, dar să nu uităm că mai mult de o treime din totalul punctelor au fost realizate într-un singur joc, de către o singură echipă. Tinerii atacanți de la „Viitorul" (de cinci ori bravo, băieți!) au marcat nu mai puțin decît șapte goluri, exact atîtea cîte s-au înscris în patru din celelalte șase partide: Știința-Cluj—Știința Timișoara (2-1), Rapid—Steagul Roșu (2-1), Crișana—Steaua (1-0) și Progresul—Petrolul (0-0)!

Conform relatărilor presei, nici apărările n-au excelat în respectivele întîlniri.

Secundo — în strînsă legătură cu observația primă — răbufniri ale interesului „orb" pentru rezultat: vezi meciurile de la Oradea, București (Progresul—Petrolul) și Constanța, unde apărarea localnicilor a intervenit, în genere, cu excesivă „dîrzenie".

De remarcat buna calitate a majorității arbitrajelor, prezența tinerilor Matei și Dumitriu în fruntea listei golgeterilor (trei puncte fiecare) și — pentru a cîta oară? — aprecieri contradictorii, oferite cu dărnicie de rubricile de specialitate. O mostră, despre partida de la Oradea:

„Meciul — ne informează un comentator — a plăcut mult celor 10.000 spectatori, prin faptul că ambele echipe au desfășurat un joc spectaculos și de un bun nivel tehnic".

„Întîlnirea — afirmă un altul — nu a fost la înălțimea așteptărilor din punct de vedere al nivelului tehnic... Cu toate acestea, lupta sportivă a ținut încordată atenția spectatorilor".

Să ne înțelegem. Pot exista opinii divergente asupra evoluției unui jucător, asupra unei decizii dictate de arbitru — însă păreri care se bat cap în cap, privind ansamblul unei partide, sînt greu de înțeles și de natură să deruteze. Ca și aproximațiile prea... aproximative!

Într-un loc, citim că la Oradea au asistat 10.000 de spectatori, într-altul vedem cu uimire că au fost 15.000, cifră-record, după cum se subliniază...

Sportul este — dacă nu mă înșel — un joc care incumbă seriozitate, în anumite privințe.

Dan DEȘLIU

• VARIETĂȚI • VARIETĂȚI • VARIETĂȚI

Un fluier fals

În timpul desfășurării meciului de fotbal din cadrul campionatului Suediei între echipele I. F. Uppsala și I.F. Skogen s-a auzit deodată un fluierat puternic. Atacanții echipei Uppsala care se aflau în careul adversarilor precum și apărătorii formației Skogen s-au oprit crezînd că fluierase arbitrul.

Și într-adevăr fusese fluierul unui arbitru dar nu al aceluia de pe terenul de fotbal ci al unui cavaler al fluierului ce conducea un meci de handbal pe un teren alăturat.

Primul care și-a dat seama de realitate a fost centrul atacant al echipei Uppsala, Petterson În timp ce toți ceilalți jucători nu schițau nici un gest așteptînd ca arbitrul de pe terenul de fotbal să explice de ce fluierase, Petterson a lovit balonul și l-a introdus în plasa echipei adverse.

La început jucătorii de la I.F. Skogen au zîmbit dar curînd au început să protesteze cînd au văzut că arbitrul consideră golul perfect valabil. Și astfel, din cauza unui fluier fals, Uppsala a cîștigat meciul cu 1—0.

Ceartă pentru... barba lui Zitto

Internaționalul brazilian de fotbal, Zitto, a jurat să-și radă barba și mustața dacă echipa Braziliei va deveni pentru a doua oară campioană a lumii. Și el s-a ținut de cuvînt.

Acum în Brazilia a izbucnit însă un scandal din cauza lui Zitto. Frizerul afacerist, speculînd setea de „amintiri" a amatorilor de fotbal brazilieni a vîndut fire din barba lui Zitto ca „suvenir" sau „mascotă", însoțindu-le de un „certificat" în care garantează autenticitatea lor. Numai că, după cum scriu ziarele braziliene, se pare că Figaro-ul a fost mult prea lacom întrucît, la ora de față, în această țară există atît de multe „bărbi originale Zitto" încît cu ele ar putea fi înzestrată o întreagă companie de soldați.

„Senor Zitto avea o barbă care creștea neobișnuit de repede — a declarat frizerul încercînd să iasă din încurcătură și pentru a liniști pe colecționarii de amintiri. Trebuie să se știe — a adăugat el — că și în acest domeniu fotbaliștii noștri sînt de neîntrecut".

Campion mondial al spectatorilor

Cu toate că are numai 32 de ani, englezul David Stancey deține titlul neoficial de... campion mondial al spectatorilor la meciurile de fotbal. Într-adevăr, Stancey a vizitat nu numai toate terenurile celor 92 de echipe care activează în diferitele ligi ale campionatului britanic, dar cu prilejul diferitelor călătorii făcute în străinătate, a fost prezent în tribunele multor stadioane din Europa, America de Sud etc.

Stancey a strîns pînă acum o interesantă colecție de bilete de intrare la meciurile de fotbal, colecție pe care specialiștii o consideră deosebit de valoroasă. De altfel, el a ajuns o figură atît de cunoscută încît conducătorii multor cluburi, atît din Anglia cît și din străinătate îi trimit gratuit bilete de intrare numai pentru a avea „onoarea" ca acest campion mondial al spectatorilor să se afle în tribunele lor.

„Dacă aș urma toate invitațiile primite — a declarat nu de mult Stancey ziariștilor — atunci ar trebui ca tot restul vieții mele să-l petrec numai la meciurile de fotbal. Din fericire nu uit că viața este alcătuită și din alte lucruri interesante pe lîngă acela de a sta în tribune".

A ÎNCEPUT FOTBALUL

BARONUL MUNCHHAUSEN: — Eu, vă spun drept, n-am vrut să viu la meci, dar nevastă-mea... nu și nu: trebuie să te duci, iubitule!...

— EL: — Am atîtea treburi că nu știu unde mi-e capul!...

ARBITRUL: — De ce-l oprești?
— Are să-mi dea o datorie și acum l-am prins...

Desene: Gh. CHIRIAC

MOZAIC

● SPAIMA radioreporterilor sportivi din S.U.A. este sprinterul de origină indiană Solowatha Najawacacomondite și aceasta din cauza ...lungimii numelui lui. Despre el radioreporterul Jim Cunningham a declarat următoarele: „Cînd acest om se prezintă la startul unei curse de 100 m. plat și trebuie să-i fie menționat numele în întregime restul relatării nici nu mai poate avea loc întrucît cursa ...este deja terminată"

La rugămințile fierbinți ale reporterilor de radio și televiziune Solowatha Najawacacomondite a hotărît acum să-și ia un nume mai ...radiofonic De acum înainte el se va numi David James.

● FOTBALISTUL argentinian Corbatta, membru al echipei reprezentative a acestei țări, a fost sancționat de clubul lui cu o amendă de 250 dolari pentru că, jucînd fotbal cu copiii pe stradă a depus un efort atît de mare încît nu a mai putut lua parte la antrenamente timp de opt zile.

● UN BIROU de căsătorii din Paris a pus următoarea întrebare clienților săi: „Doriți să luați un sportiv ca soț?" 87 la sută din numărul femeilor întrebate au dat un răspuns negativ explicînd că „sportivii sînt prea mult timp pe drum".

● ÎN CURSUL desfășurării unui meci de fotbal în orașul italian Piscoglia spectatorii nemulțumiți au vrut să dea o corecție severă arbitrului. Alți spectatori li s-au împotrivit, în timp ce jucătorii celor două echipe și cei doi arbitri de tușă au fost amestecați și ei în această dispută. A urmat o bătaie generală în urma căreia singurul care nu a avut nimic de suferit a fost... arbitrul în cauză!

● ÎN JAPONIA rugbiul cîștigă tot mai mulți adepți. La Tokio, Osaka, Fukuoka activează numeroase echipe studențești. Formația pariziană P.U.C. va întreprinde în curînd un turneu demonstrativ. Federația japoneză intenționează să invite apoi și alte echipe străine.

● TERRY SPINKS, marocanul învingător al lui M. Dobrescu la Melbourne, a trecut la profesionism, cîștigînd chiar campionatul Angliei în 1961. Gloria sa a fost de scurtă durată pentru că anul acesta scoțianul B. Fischer l-a învins prin inferioritate după numai două reprize într-un meci prevăzut pentru 10 ronduri.

● STUDENTUL iugoslav Cedomir Saunarlja a fost primul solicitator de bilete la campionatul mondial de fotbal din Chile. Tradiția scrie că „primul abonat" este invitat pe socoteala țării organizatoare. Ceea ce federația chiliană i-a confirmat inspiratului amator de fotbal din Belgrad. Și acesta la 25 mai a plecat la Genova unde a așteptat biletul de îmbarcare spre Santiago. Se vede însă că organizatorii mondialelor l-au uitat. Și probabil că Cedomir a așteptat mult și bine. Apoi s-a adresat F.I.F.A., care negăsind nici o soluție i-a promis un bilet la premiera filmului Campionatelor mondiale.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17 60 10 interior 14.00

CAMPIONATUL CATEGORIEI A ÎN DATE ȘI CIFRE (Etapa a II-a)

Duminică 26 august

Petrolul — Rapid
Dinamo București — Farul
Minerul — Știința Cluj
Steaua — Dinamo Bacău
U.T.A. — Viitorul
Știința Timișoara — Progresul
Steagul Roșu — C.S.M.S. Iași
Crișana Oradea stă.

Pronosticul lui...

...Ioniță, jucător la Progresul București:

1. *Petrolul-Rapid* 1 x
2. *U.T.A.-Viitorul* 1 2
3. *Minerul-Știința Cluj* x
4. *Steaua-Dinamo Bacău* 1
5. *Dinamo București-Farul* 1
6. *Știința Timișoara-Progresul* 2
7. *Steagul roșu-C.S.M.S. Iași* 1 x
8. *Szombathely-Szeged (camp. R.P.U.)* 1
9. *M.T.K.-Honved (camp. R.P.U.)* 1
10. *Salgotarjan-Gyor (camp. R.P.U.* 1 x
11. *Pecs-Dorog (camp. R.P.U.* 1 x
12. *Tatabanya-Komlo (camp. R.P.U.)* 1

Echipa săptămînii

Faur-Greavu, Nunweiler III, Szekely Gherghely, Koszka-Pîrcălab, Dumitriu, Voinea, Sasu, Anghel, Vasile

Clasamentul general

1.	Viitorul București	1	1	0	0	7:0	2
2.	Crișana Oradea	1	1	0	0	1:0	2
3-4.	Rapid București	1	1	0	0	2:1	2
	Știința Cluj	1	1	0	0	2:1	2
5-10.	Dinamo Buc.	1	0	1	0	2:2	1
	C.S.M.S. Iași	1	0	1	0	2:2	1
	Farul Constanța	1	0	1	0	1:1	1
	U. T. Arad	1	0	1	0	1:1	1
	Progresul	1	0	1	0	0:0	1
	Petrolul	1	0	1	0	0:0	1
11.	Dinamo Bacău	0	0	0	0	0:0	0
12-13.	Știința Tim.	1	0	0	1	1:2	0
	Steagul Roșu	1	0	0	1	1:2	0
14.	Steaua	1	0	0	1	0:1	0
15.	Minerul	1	0	0	1	0:7	0

Clasamentul acasă

1.	Viitorul București	1	1	0	0	7:0	2
2.	Crișana Oradea	1	1	0	0	1:0	2
3-4.	Rapid București	1	1	0	0	2:1	2
	Știința Cluj	1	1	0	0	2:1	2
5-7.	C.S.M.S. Iași	1	0	1	0	2:2	1
	Farul Constanța	1	0	1	0	1:1	1
	Progresul Buc.	1	0	1	0	0:0	1
8-15.	Dinamo Bacău	0	0	0	0	0:0	0
	Dinamo Buc.	0	0	0	0	0:0	0
	Petrolul	0	0	0	0	0:0	0
	Steaua	0	0	0	0	0:0	0
	U. T. Arad	0	0	0	0	0:0	0
	Știința Timișoara	0	0	0	0	0:0	0
	Steagul Roșu	0	0	0	0	0:0	0
	Minerul	0	0	0	0	0:0	0

Clasamentul în deplasare

1-3.	Dinamo București	1	0	1	0	2:2	1
	U. T. Arad	1	0	1	0	1:1	1
	Petrolul	1	0	1	0	0:0	1
4-11.	Viitorul	0	0	0	0	0:0	0
	Rapid	0	0	0	0	0:0	0
	C.S.M.S. Iași	0	0	0	0	0:0	0
	Farul	0	0	0	0	0:0	0
	Crișana	0	0	0	0	0:0	0
	Știința Cluj	0	0	0	0	0:0	0
	Progresul	0	0	0	0	0:0	0
	Dinamo Bacău	0	0	0	0	0:0	0
12-13	Știința Tim.	1	0	0	1	1:2	0
	Steagul Roșu	1	0	0	1	1:2	0
14.	Steaua	1	0	0	1	0:1	0
15	Minerul	1	0	0	1	0:7	0

GOLGETERII

Odată cu începerea campionatului începe și pasionanta dispută pentru primul loc în clasamentul golgeterilor. E interesant de urmărit dacă și anul acesta Constantin, cel mai eficace jucător al ultimelor două ediții de campionat, va mai reuși această performanță. Deocamdată el nu a marcat nici un punct. Iată de altfel cum se prezintă clasamentul după prima etapă:

1. Matei, Dumitriu *(ambii de la Viitorul) cîte 3 goluri fiecare.*
2. Eftimie *(Dinamo București)* și I. Ionescu *(Rapid) cîte 2 goluri fiecare.*
3. Voinea *(Viitorul)*, Stoicescu *(C.S.M.S. Iași)*, Viorel Popescu *(C.S.M.S Iași.)*, Ivăncescu *(Steagul Roșu)*, Vlad II (Crișana), Ciosescu *(Farul)*, Sasu *(U.T.A.)*, Marcu *(Știința Cluj)*, Petru Emil *(Știința Cluj)*, Manolache *(Știința Timișoara), fiecare cu cîte un gol.*

De la o etapă la alta

● Din cele 14 echipe care au evoluat în prima etapă a campionatului, 12 au schimbat cîte un jucător, una (Progresul) doi jucători — Mîndru și Oaidă — în timp ce Știința Timișoara a folosit tot timpul aceeași formație

● Ion Ionescu de la Rapid a înscris în minutul 5 primul gol al noului campionat.

● În prima etapă au fost acordate trei lovituri de la 11 m. Toate au fost transformate

● Un singur jucător a fost eliminat de pe teren pentru atitudine nesportivă: Mihaly (Minerul). Bine ar fi ca jucătorii să nu ne mai ofere prilejul să consemnăm asemenea fapte în rubrica noastră.

CU CINE MAI AU DE JUCAT ÎN TUR

VIITORUL BUCUREȘTI cu: Progresul (a), Știința Cluj (a), Crișana Oradea (d), Steagul roșu (a), Dinamo Bacău (d), Steaua (a), Știința Timișoara (a), Petrolul (d), Rapid (d), Farul (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (d).

CRIȘANA ORADEA cu: C.S.M.S. Iași (d), Petrolul (d), Viitorul (a), Farul (a), Progresul (d), U.T.A. (a), Minerul (d), Dinamo București (a), Știința Cluj (d), Știința Timișoara (a), Rapid (d), Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a).

RAPID BUCUREȘTI cu: Dinamo București (a), Știința Timișoara (a), Farul (d), Steaua (d), Dinamo Bacău (a), C.S.M.S. Iași (d), Progresul (d), Știința Cluj (a), U.T.A. (d), Viitorul (a), Crișana Oradea (a), Minerul (d).

ȘTIINȚA CLUJ cu: Petrolul (a), Viitorul (d), Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Progresul (a), Farul (d), Rapid (d), Crișana (a), U.T.A. (d), Steaua (a), Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a).

DINAMO BUCUREȘTI cu: Rapid (d), Dinamo Bacău (d), Petrolul (a), Progresul (d), U.T.A. (d), Minerul (a), Crișana (d), Steagul roșu (a), Steaua (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (a).

C.S.M.S. IAȘI cu: Crișana (a), Progresul (d), Știința Timișoara, (a) Minerul (d), Rapid (a), U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a), Steaua (d), Farul (a), Petrolul (d), Viitorul (a), Știința Cluj (d).

FARUL CONSTANȚA cu: Știința Timișoara (d), Minerul (a), Rapid (a), Crișana (d), Petrolul (a), Steaua (d), Știința Cluj (a) Steagul roșu (d), Progresul (a), C.S.M.S. Iași (d), Viitorul (d), Dinamo Bacău (a)

U. T. Arad cu: Minerul (a), Steaua (d), Dinamo Bacău (d), Dinamo București (a), Crișana (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Rapid (a), Știința Cluj (a), Steagul roșu (d), Știința Timișoara (a), Petrolul (d).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu: Viitorul (d), C.S.M.S. Iași (a), Minerul (d), Dinamo București (a), Crișana (a), Știința Cluj (d), Rapid (a), U.T.A. (a), Farul (d), Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Steaua (d).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: Știința Cluj (d), Știința Timișoara (a), Crișana (a), Dinamo București (d), Minerul (a), Farul (d), Steagul roșu (d), Viitorul (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iași (a), Steaua (d), U.T.A. (a).

DINAMO BACĂU cu: Steagul roșu (a), Dinamo București (a), Știința Cluj (d), U.T.A. (a), Rapid (d), Viitorul (a), Știința Timișoara (d), C.S.M.S. Iași (d), Minerul (a), Petrolul (a), Progresul (d), Crișana (a), Farul (d).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Farul (a), Rapid (d), Steagul roșu (a), C.S.M.S. Iași (d), Steaua (a), Petrolul (d), Dinamo Bacău (a), Viitorul (d), Crișana (d), Dinamo București (a), U.T.A. (d), Minerul (a).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu: Dinamo Bacău (d), Steaua (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (d), Petrolul (a), Farul (a), Dinamo București (d), Minerul (d) U.T.A. (a), Progresul (a), Crișana (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu: Steagul roșu (d), U.T.A. (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d), Farul (a), Viitorul (d), Minerul (d), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

MINERUL LUPENI cu: U.T.A (d), Farul (d), Progresul (a), Petrolul (d), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Crișana (a), Steaua (a) Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d).

Domnul Selihar s-a eliberat

Povestire de Karel Polacek (R.S.Cehoslovacă)

Doi oameni stăteau într-un colț al pieții și discutau pe îndelete o problemă serioasă. Erau în vîrstă, oameni cu experiența vieții. Unul avea casheta pe cap și trăgea din pipă, scuipînd în formă de arc. Pe fața celuilalt se vedeau urmele unei vieți necăjite; scotea la vedere un guler strîmt, apretat.

Soarele asfințea, luminînd și pe omul cu casheta și pe celălalt, a cărui barbă crescuse ca vegetația pe un teren sterp.

Vorbeau despre zilele care se micșorează. Omul cu gulerul apretat își exprima părerea că fără să observi te pomenești cu toamna. Cel cu casheta îi aprobă observația și spuse că soarele luminează de-acum acoperișul circiumei, deși cu o săptămînă în urmă era sus, de-asupra Tribunalului. Iar, cînd va începe să lumineze geamurile văduvei secretarului judecătoriei, va fi timpul să se aprovizioneze cu cărbuni pentru iarnă.

Discuția se înviorase și aluneca spre bolile care amenință omenirea. În acel moment trecu pe lîngă ei un domn cu ochelari, într-o cămașă cu gulerul răsfrînt și cu o rachetă de tenis în mînă.

Omul cu gulerul apretat, smulse șapca din cap, se aplecă adînc și rosti:

— Sluga dv. supusă... am onoarea să vă salut, domnule învățător!

— Bună ziua! — răspunse scurt domnul cu racheta de tenis.

Omul cu casheta, ținînd luleaua strîns între dinți, nu scoase niciun cuvînt. El stătea nemișcat, avînd aerul unui om mîndru, liber.

Omul cu gulerul apretat așteptă pînă ce învățătorul dispăru după colț, apoi spuse cu gravitate:

— E matematician!

Omul cu casheta strînse din umeri.

— Și e învățat! — continuă prietenul său. Cunoaște toată știința ca pe cele cinci degete ale sale. Noaptea iese pe cîmp și studiază stelele. Nimic nu-i scapă din ceea ce se petrece pe cer. A cercetat totul. Poate să explice despre tot ceea ce se întîmplă în univers.

— Ei, și! — răspunse rece omul cu casheta, — n-are decît să numere stelele. Pentru mine e tot una.

— Este om periculos, — vorbi din nou bărbosul. E tare sever cu școlarii. La dînsul școlarul trebuie să știe carte, nu glumă. Pe mulți i-a dat afară din școală, ca să muncească, așa se spune.

— Eu n-am nici o treabă cu el, — spuse mîndru, omul cu casheta. Pentru mine învățătorul nu există. Poate să se învîrte în jurul meu cît vrea, — eu nici nu-l văd. Matematician, nematematician, pentru mine e tot una. Eu nu-l salut.

— Nu-l saluți? — se îngrozi bărbosul.

— Nu-l salut, — întări omul cu casheta — cu un zîmbet satisfăcut. Scuipă și continuă: a fost un timp cînd îl salutam. Și încă cum îl salutam! Priveam, mi-aduc aminte, din prăvălie și cum îl zăream departe, ieșeam repede și-l salutam, strigînd de s-auzia în toată piața. Îmi încovoiam spinarea, de era să-mi sparg capul de pavaj. Așa trebuia să fac pe atunci.

— De ce nu-l saluți și acum?

— Nu sînt obligat, — se lumină omul cu casheta. — Băiatul meu are diploma în buzunar. Pentru el porțile lumii sînt deschise. Va intra în serviciu, nu mai are nevoie de învățător. O să facă gaură în cap și o să și-l umple cu idei sănătoase. O să-l învăț eu matematica mea.

Se uită viscător la colțul de vizavi, unde gardianul mîngîia un cîine.

— Nu de mult — continuă el — trebuia să vin des la școală și să am grijă de băiat. Groaznice vremuri! Stăteai în fața învățătorului și genunchii îți tremurau. Nici nu-ți poți închipui prin ce clipe grele trece un tată. „Fiul dumneavoastră, domnule Selihar, — spunea învățătorul, — este capabil, dar trebuie să spun cu regret că este zănatic. Nu este atent la lecții. Face strengării și împiedică și pe ceilalți de la învățătură. Nu știu, nu știu, domnule Selihar ce să fac cu el... mai bine să-l scoateți din școală și să-l dați undeva la muncă. În felul acesta poate că va deveni folositor societății". Mă durea sufletul, îmi tremura bărbia, îl rugam să fie îngăduitor cu băiatul, îl asiguram că o să stau de vorbă cu el. Iar pe băiat, deși era în clasa a șaptea, l-am snopit în bătaie — i-am dat eu strengării, obraznicul! Învățătura costă atîția bani, iar el se ținea de șotii! Nu dormeam nopți întregi, iar în ziua cînd și-a dat examenul de absolvire, nu știam ce e cu mine, credeam că o să mor, așa de tare mi-era frică. E un lucru serios, nu glumă! Dacă îl dădeau afară ce mă făceam cu lunganul?

Își umflă pieptul și spuse mîndru:

Acum totul a trecut. Nu mă mai interesează nimic, sînt un om liber. Mi-a revenit și pofta de mîncare și dorm ca un butuc. Poate să treacă pe lîngă mine tot consiliul pedagogic — eu nu cunosc pe nimeni și nici nu vreau să cunosc. Acum eu singur îmi sînt stăpînul!

Bărbosul se întunecă la față.

— Domnule Selihar, — spuse el, — te rog cu plecăciune, te rog mult, în prezența mea să-l saluți.

— Niciodată, — răcni domnul Selihar.

— Te rog din toată inima... în numele prieteniei noastre, doar sîntem vecini... învățătorii ăștia sînt un neam periculos și mie pot să-mi facă mult rău.

— Ce rău pot să-ți facă ei? — întreabă domnul Selihar. Doar n-ai copii.

— Soția mea — spuse bărbosul, — roșindu-se — e în situația... și cu siguranță va fi băiat, o să-l dau la gimnaziu. S-ajungă ceva mai mare decît tatăl său. Ce te costă domnule Selihar, doar n-o să-mi nenorocești bietul de băiat...

Domnul Selihar dădu din cap că refuză.

— De geaba mă rogi, domnule Tout. Am hotărît, nu-l salut. Sînt liber. Diploma de maturitate o avem în buzunar...

— Domnule Selihar, — se văită domnul Tout, — nu fii așa de rău... soția mea... înțelegi... foarte curînd va aduce un fiu-școlar. Tatăl e grijuliu, mama e grijulie, vor ca fiul lor iubit să devină domn... dumneata n-o să-l saluți, învățătorul o să-l scoată la lecție... Copilul a învățat toată noaptea, iar învățătorul anume o să-i pună o întrebare, pe care el nu știe și totul numai din cauza domnului Selihar, care nu vrea să-l salute. Copilul o să meargă la locul lui în bancă, învățătorul o să-i pună notă proastă în catalog, și astfel fiul meu, pe care mama îl poartă la inimă, va fi un nenorocit, va trebui să învețe o meserie, iar meseria ăstăzi este o mizerie, eu sper să mă ridic cu copilul mai sus. Acum totul s-a sfîrșit, pentru că dumneata te porți astfel...

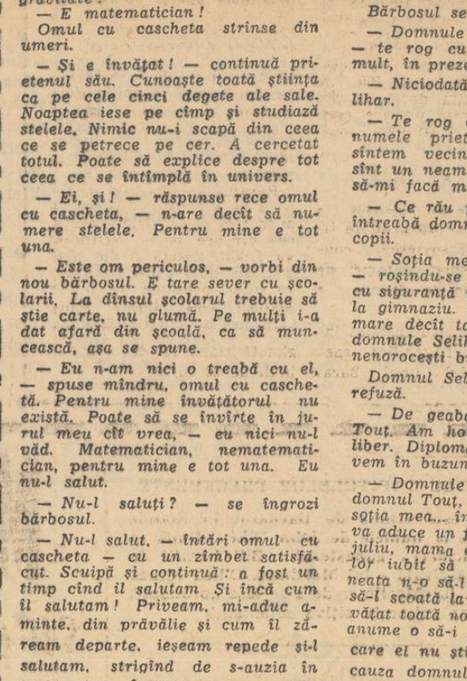

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

— Nu pot să te ajut, domnule Tout. Fiecare cu ale lui. Eu m-am zbătut deajuns, acum e rîndul dumitale. Dar de salutat... nu. Pentru mine totul e de domeniul trecutului. Acum mă odihnesc. O să trăiesc liniștit

— Bine, domnule Selihar, — spuse, posac domnul Tout, — acum te cunosc așa cum trebuie Noi cumpărăm marfă de la d-ta. de azi înainte o să procedăm altfel. D-ta ne-ai nenorocit băiatul, iar noi o să susținem pe concurenții dumitale.

Domnul Selihar ridică din umeri.

— Faceți cum vreți Cumpărați de la concurenții mei. Eu însă nu-l salut. Să-l salute alții. Eu am scăpat de iuga.

În romîneste de I BABIN

Ilustrații: Beca RIND

ploua

Pentru zilele ploioase, aceste două modele de impermeabile ample, cu o linie foarte modernă. Un amănunt nou: gulerele sînt garnisite cu tricou de lînă, lucrat de mînă.

Desene de Tanți PHENNINGS

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Salată de vinete cu ardei copți; ciulama de ciuperci; cremă de zahăr ars.

— Scrob țărănesc cu salată de roșii; mîncare de bame cu carne; înghețată de vanilie.

— Ciorbă de văcuță, musaca de vinete; fructe.

— Morcovi fierți cu crochete de griș; tocănită sîrbească; compot.

— Cremă de zarzavat cu smîntînă; friptură la grătar-salată; pandispan cu fructe.

— Ioica cu șuncă; roșii bretone; fructe.

— Roșii și castraveți cu brînză; pui pane-cartofi și salată; salată de fructe cu frișcă.

ROȘIILE

ROȘII CU OREZ

CANTITĂȚI: 1 kg. roșii, 3 cepe, 2 dl. untdelemn, 150 g. orez, sare, piper, o legătură pătrunjel, 2 dl. smîntînă, o lingură de făină. Luăm roșii rotunde și întregi la care le tăiem căpăcelele, le golim de miez, avînd grijă să nu crape. Miezul roșiilor îl punem apoi la fiert cu puțin untdelemn. Separat tăiem ceapa mărunt pe care o prăjim în untdelemn împreună cu orezul spălat, sare, piper, 2—3 linguri din miezul roșiilor fiert, pătrunjel tocat mărunt. Se lasă să înflorească orezul, apoi se dă jos de pe foc. După ce s-a răcit puțin, se umple roșiile cu el dar nu pînă sus. Așezăm apoi roșiile într-o cratiță, peste ele turnăm miezul de roșii dat prin sită. Se acoperă cu zeamă și se lasă la foc mic. Cînd sînt aproape gata, turnăm deasupra smîntîna cu puțină făină.

ROȘII UMPLUTE CU MIEZ DE PÎINE

Luăm cîteva roșii mari și frumoase, le scobim miezul cu o linguriță, fără să le spargem pielița. Acest miez îl trecem prin sită împreună cu miezul de pîine albă muiat în lapte. La această compoziție mai adăugăm 2 linguri de untdelemn, un ou, sare, piper, mărar și pătrunjel tocat mărunt ca și puțin usturoi. Umplem roșiile cu această compoziție, le așezăm apoi într-o tavă, iar peste ele presărăm puțin pesmet și pe fiecare roșie punem o nucă de unt. Dacă e nevoie mai adăugăm 2—3 linguri de apă. Se ține la cuptor 30 de minute. Se servesc calde și dacă dorim punem și puțină smîntînă deasupra.

ROȘII SISTEM NIÇE

Cantități pentru 6 persoane: 500 g. roșii, o linguriță sare, piper, 3 linguri oțet, 5 linguri untdelemn, 250 g. pește proaspăt sau conserve, o legătură pătrunjel, un căței de usturoi, 2 dl. maioneză preparată. Tăiem căpăcelele de la roșii, le scoatem miezul. În ele punem apoi sare, piper, oțet și untdelemn. Le lăsăm astfel 1—2 ore. Separat fierbem peștele în apă cu sare. Dacă nu avem pește proaspăt luăm pește conservat pe care îl tăiem bucăți mici și-l amestecăm cu pătrunjel, tarhon și usturoi tocat mărunt, plus maioneza și puțin miez de roșii. Umplem cu acest amestec roșiile, deasupra punem căpăcelele.

ROȘII BRETONE

Alegem roșii mijlocii la care tăiem căpăcelele și le golim de miez fără să le spargem. Presărăm deasupra sare fină. Umplem apoi aceste roșii cu mazăre bătută sau fasolică sote. Facem o maioneză picantă și o punem deasupra. Garnisim cu verdeață.

ROȘII UMPLUTE CU OMLETĂ

Luăm roșii mai mari în care poate încăpea un ou. Le scobim de miez dar fără să le spargem, presărăm cu sare și le lăsăm așa un ceas. Separat facem o omletă cu verdeață și umplem roșiile cu ea. Pe deasupra roșiilor radem puțin parmezan.

SFATURI COSMETICE

E bine de știut că:

● Practicarea zilnică a masajului facial redă capacitatea de muncă mușchilor obosiți, ameliorează circulația sîngelui, precum și activitatea glandelor sebacee și sudoripare;

● Glicerina fiind higroscopică deshidratează pielea. De aceea, nu va fi folosită în preparatele cosmetice decît cel mult în proporție de 10 la sută;

● Iaurtul și laptele acidofil păstrate pe față timp de 5 minute zilnic dau feței un aspect mai luminos albind pielea;

● Periatul părului practicat zilnic constituie un mijloc de curățire a părului, activează circulația sîngelui asigurînd o mai intensă hrănire a firelor de păr;

● Slăbirea bruscă face să dispară grăsimea de sub pielea feței făcînd ca aceasta să se rideze repede;

● Secreția glandelor sebacee împreună cu sudoarea formează pe piele o „manta acidă" care apără organismul împotriva influențelor mediului înconjurător;

● Persoanele predispuse la acnee, trebuie să suprime din alimentație conservele, mîncărurile cu sos, brînzeturile fermentate, murăturile, mezelurile, băuturile alcoolice, grăsimile;

● Loțiunile alcaline conținînd borax sau bicarbonat nu vor fi folosite decît în cazuri de acnee;

● În alegerea preparatelor cosmetice se va ține seama de calitatea lor și în special de natura tenului la care le folosim;

● În timpul nopții nu se recomandă menținerea cremei pe față. Aceasta va fi aplicată cu 2-3 ore înainte de culcare, apoi îndepărtată cu ajutorul unui tampon de vată;

● Apa prea fierbinte moleșește țesuturile și dilată porii;

● Spălarea obrazului cu săpun se va face numai în cazul tenurilor grase;

● Constipația este un inamic al tenului. Combaterea ei constituie o necesitate;

● Lipsa Vitaminei A din organism produce uscarea pielii, astuparea glandelor sebacee etc.;

● Preparatele cu hormoni nu vor fi folosite decît la prescripția medicului, o supradozare putînd provoca neajunsuri serioase;

● O pudră de bună calitate trebuie să fie omogenă, aderentă, ușor astringentă, inofensivă, să nu astupe porii, să absoarbă secrețiile prea abundente ale glandelor sebacee și sudoripare și să acopere diferitele pete și neregularități ale pielii.

● Pentru prevenirea formării ridurilor gîtului, se va avea o ținută corespunzătoare, spatele drept, capul sus, iar noaptea e mai bine să dormim fără pernă;

● La munte, la înălțimea de 1800 m intensitatea razelor ultraviolete este de 2 ori mai mare decît la nivelul mării;

● Pielea neprotejată expusă la frig sau căldură prea mare, la vînt sau ger își pierde din calitățile sale estetice;

● Bătăturile, tocurile prea înalte, pantofii prea strîmți ne fac să ne crispăm făcînd ca pielea, din cauza contracțiilor repetate ale mușchilor, să facă riduri;

● Rîsul rațional netezește și înseninează fața, înviorînd întregul organism.

Anca BOGDAN

Confecționați-le singure!

Iată cîteva idei de jucării pe care le puteți confecționa singure. Animalul al cărui model vi-l prezentăm este din fetru și va fi ușor să-l confecționați. Îl puteți realiza de asemenea și din alte materiale pe care le aveți la îndemînă.

Iată tiparul cățelului: În desenul nostru scara e de 1/5 cm. Pentru confecționarea cățelului vom avea nevoie de fetru, doi ochi de sticlă — și de vată sau lînă pentru umplut.

Se vor tăia toate părțile după tiparul alăturat lăsînd la fie-

care bucată, de jur împrejur, 5 mm. Vom tăia bucata A de două ori; B (labele) de două ori; D (urechile) de două ori; C (partea de deasupra capului) odată; E (coada) odată. Prindem împreună fiecare parte A cu o parte B, întoarcem lucrul pe față și punem cele 2 părți A una peste alta, prinzîndu-le astfel și adăugîndu-i părțile C de la X la X. Umplem apoi capul cu vată prin cusătura de la burtă pe care am lăsat-o deschisă. Coasem urechile, coada și ochii, brodînd botul și nasul cu lînă neagră. Dintr-o culoare vie, îi vom putea face o zgardă.

Același tipar, cu unele modificări îl vom putea întrebuința și pentru alte animale. Pentru căluț vom face o șea și hamuri din lînă de altă culoare.

2. Tot din fetru, pentru fetița dv. puteți realiza și păpușa al cărui tipar vi-l prezentăm alături. Latura unui pătrat este tot de 5 cm. Vom tăia părțile în același fel ca și la cățel, avînd în vedere că A este capul; B — spatele capului; C — mîna; D — corpul; E — piciorul. Păpușa va putea fi umplută cu cilți sau vată. O veți îmbrăca.

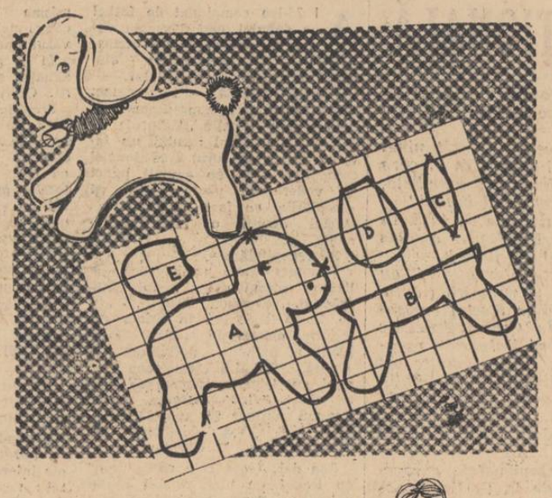

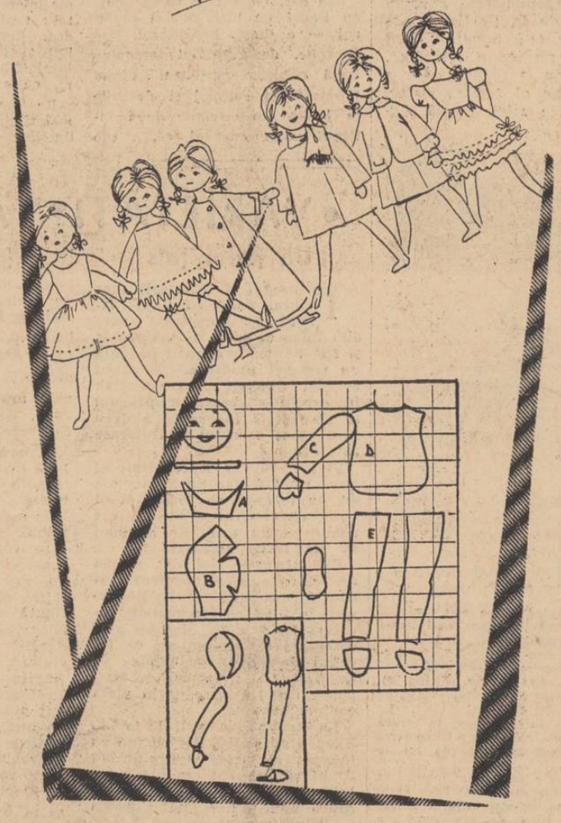

Mămica va face de asemenea, mare bucurie Cristinei oferindu-i cîteva hăinuțe pentru păpușă. Nu veți pierde prea mult timp pentru realizarea acestui trusou și-l puteți confecționa din resturi de materiale.

Rochia este tăiată în talie; fusta este deschisă în față, formată din 8 cute de adîncime egală; gulerul e din pichet sau alt material de culoare deschisă. Rochia se închide cu capse ascunse și acoperite cu nasturi.

Paltonul este făcut din diftină sau alt material mai gros. E croit drept și dublat cu ceva mai deschis. Dacă doriți, puteți pune și niște buzunare false. Capotul se face la fel ca rochia, adăugîndu-i în plus o cravată; juponul, vom avea grijă să nu fie confecționat dintr-un material prea gros. Vom putea face de asemenea și un șorț pentru menaj.

CURIERUL NOSTRU

CERASELLA: Credem că va mai trebui să aminați puțin ceea ce doreați să faceți acum în toamnă. După această perioadă, oarecum încordată, cînd fiecare a avut prilejul să reflecte la multe lucruri — și la cele bune și la cele rele — este bine să stați din nou de vorbă despre ceea ce constituie cauza neînțelegerilor. S-ar putea ca într-un fel să se fi lecuit între timp. Dacă nu, îi spuneți răspicat că în aceste condiții nu acceptați propunerea lui. Orice promisiune va necesita un timp. Cu puțină voință din partea lui, ar putea scăpa de acest păcat.

PUSI: Este aproape imposibil să luați acum o hotărîre; lucrurile sînt foarte încurcate. Cel mai bine este să așteptați evoluția ulterioară a relațiilor dv. Se pare — și trebuie să fiți pregătită pentru așa ceva — că are de gînd să renunțe la proiectele inițiale făcute împreună. Dacă totuși uneori se poartă „ca înainte" aceasta o face mai mult pentru a prelungi situația pînă la găsirea unei ieșiri onorabile. Dacă vedeți că va mai continua ca și acum, fără să-și exprime un punct de vedere clar, provocați dv. o discuție și puneți lucrurile la punct. Nu are rost să stați încurcată, să vă preocupe astfel de probleme nerezolvate, mai ales acum cînd vă pregătiți pentru un examen greu. Este necesar ca totul să fie clarificat iar dv. să aveți liniște pentru a vă dedica unor lucruri mai importante care vă așteaptă.

INGRID. — Constanța: Așa cum puneți dv. problema nu poate fi vorba de nici o soluție. Lucrurile nu sînt bine gîndite; totul pare mai curînd o glumă. Trebuie să știți însă că nu se glumește cu astfel de lucruri. În orice caz, nu trebuie să întreprindeți nimic în nici o direcție. Mai tîrziu veți putea discuta despre așa ceva; poate atunci veți privi cu mai multă seriozitate asemenea intenții.

MIA — Baia Mare: Pentru a fi sigură de succes este bine să dați materialul respectiv la o curățătorie chimică. În casă nu se poate realiza în bune condițiuni așa ceva. Scurtele de blană sînt foarte potrivite și pentru vîrsta dv., îndeosebi atunci cînd mergeți la servici sau la manifestații sportive.

FUSTE ȘI BLUZE

1. Fustă și bluză din in. La fustă buzunarele și cordonul sînt terminate cu franjuri. Bluza brodată este simplă.

2. Din in, de culoare unu, o fustă cu garnituri de tighele și nasturi, iar bluza cu o tăietură ce pornește de la umăr mergînd pînă în talie și formează pense.

3. Un model tineresc de fustă și bluză prin combinație de pepit cu uni, care dă aspectul de rochie.

4. Fustă din a cărei talie pornesc două plivatouri prin care este trasat cordonul, terminate în față prin buzunare. Bluza cu o garnitură din două cerculețe și broderie.

5. Din material în carouri se confecționează această fustă cu cordon lat și rotunjit în față, croit pe bie. Bluza din material uni, cu bordajul gulerului și al epoleților din aceeași panglică pe care o are pe cordon.

6. Fustă creață în dungi pe vertical, care se termină jos la tiv, printr-o deschizătură și are drept garnitură o bantă pe orizontal terminată printr-o fundă. Bluza albă are două grupe de cerculețe. Platca este marcată printr-o panglică ce se termină cu o fundă, la fel cu fusta.

Desene de Vali GHIUȚA

Lucru de mînă

Brodați în punct de coadă aceste crenguțe ce pot forma diverse modele după felul cum le aranjați. În jurul lor puteți coase mărgele ce sînt înșirate separat și apoi prinse în jurul broderiei, cum arată figura 1.

ALIMENTAȚIA ÎN BOLILE HEPATO-BILIARE

Folosirea curentă a expresiei „boală de ficat" nu corespunde întotdeauna cu înțelesul medical al acestei expresii; deobicei în vorbirea curentă se cuprinde atît noțiunea de boală de ficat, cît și aceia de îmbolnăvire a căilor biliare. Din punct de vedere al alimentației, între aceste două categorii de boli există deosebiri atît din punct de vedere al cantității și calității alimentelor, cît și din punct de vedere al duratei regimului alimentar propriu zis. Bineînțeles că pentru a se preciza despre ce fel de boală „de ficat" este vorba, este necesar ca diagnosticul să fie formulat de medic și nu de alte persoane care „știu ele un caz exact la fel", în care cutare sau cutare aliment a făcut „minuni". Dacă se pot da unele indicații generale, este bine de știut că fiecare bolnav are particularitățile sale care lărgesc sau limitează un regim alimentar.

În colecistite (inflamații ale veziculei biliare), în faza acută, dureroasă, odată cu repaosul obligatoriu la pat, timp de cîteva zile se suprimă alimentația obișnuită, bolnavul urmînd a consuma cantități mici și repetate de ceaiuri slabe (tei, mentă, sunătoare), sau ceai cu lapte, supe de zarzavaturi (strecurate), pîine prăjită, compoturi, limonadă.

După 2—3 zile, odată cu calmarea durerilor, se trece progresiv la un regim mai bogat, cu lapte degresat, iaurt, brînză de vaci, paste făinoase sau griș — orez cu lapte, carne slabă fiartă, pureuri de legume.

Atît în colecistitele acute cît și în cele cronice sînt interzise alimentele care irită duodenul și care provoacă excitații, (contracții) dureroase ale veziculei biliare, cum sînt: rîntașurile, sosurile cu prăjeli, maionezele, tocăturile, mezelurile, smîntîna, ouă, unt, cafea, cacao, piper, ardei, muștar. Atunci cînd este asociată și o iritație a duodenului (cum este cazul, frecvent, în tulburările de contractibilitate ale căilor biliare: „dischineziile biliare") sînt de evitat și alimentele reci, sărăturile, acrițurile, precum și legumele sau zarzavaturile crude.

Într-o tulburare deosebită a veziculei biliare numită „hipotonie (sau atonie) veziculară" sînt indicate însă alimentele care produc o excitație, o contracție mai completă a acestor vezicule biliare mai lenețe și care produc tulburări atît locale cît și la distanță.

În aceste cazuri se folosește uleiul vegetal (măsline, floarea soarelui, 1—2 linguri pe zi) cure de 15—20 zile dimineața pe nemîncate; sînt indicate deasemenea ouăle fierte moi, care ingerate dimineața provoacă o bună contracție a veziculei biliare. Pe lîngă aceasta, sînt permise zarzavaturile, legumele verzi și fructele în cantități suficiente, prin marea lor masă celulozică combătînd constipația de care suferă acești bolnavi.

În bolile de ficat propriuzise (hepatite cronice, ciroze hepatice, statoze hepatice) regimul alimentar se păstrează în general pe perioade lungi, ani de zile. Cu toate acestea din alimentele permise se pot întocmi menuuri variate (vezi broșurile existente) care să nu plictisească bolnavul.

Valoarea calorică a acestor regimuri alimentare trebuie să fie de aproximativ 3000 calorii, conținînd toate principiile alimentare (proteine, glucide, grăsimi, vitamine).

Proteinele trebuie asigurate în cantități suficiente (120—150 gr. pe zi), sub forma cărnii slabe (vită, pasăre, pește slab) 100—150 gr. pe zi, brînză de vaci degresată (100—200 gr. pe zi) albușului de ou, laptelui degresat (3—500 ml) și iaurtului (2—300 gr. pe zi); proteinele acestor animale au o mai mare valoare pentru procesele de reparare ale celulelor hepatice. Dar o bună regenerare a acestor celule depinde și de bogăția lor în glicogen (un zahăr complex) care se formează prin aportul alimentar de glucoză, sub diferite forme: zahăr ca atare, siropuri, compoturi, gemuri, marmelade, dulceață, pește, făinoase variate, griș, orez.

Grăsimile, necesare și ele prin multiplele loc acțiuni, sînt permise numai sub forma uleiurilor vegetale (40—50 gr. pe zi) folosite crude (salate) sau fierte (mîncăruri). Legumele, zarzavaturile și fructele sînt permise și necesare, prin aportul de vitamine, săruri minerale și zaharuri, bineînțeles că asupra felului de prezentare (crude, fierte, pasate, etc.) și asupra cantității, fiecare bolnav are limite proprii ce pot fi hotărîte de medic. Pentru evitarea monotoniei și a lipsei de gust a mîncărurilor (sarea fiind în general mult redusă), sînt permise „arome" vegetale ca: mărar, pătrunjel, tarhon, dafin, suc de lămîie.

Lichidele vor fi în general reduse cantitativ și vor fi prezente sub forma apei, ceaiurilor slabe, (tei, mentă, sunătoare, siropurilor diluate. Mesele vor fi din cantități mai mici și vor fi 5—6 pe zi ca număr.

Bineînțeles că durata unui regim alimentar nu depinde de dorința bolnavului, ci de evoluția bolii sale și indicația m e d i c a l ă consecutivă.

De multe ori suferința asociată a stomacului, intestinelor, pancreasului determină modificări ale regimului alimentar, de la caz la caz.

Dr. M. C.

SOMN ȘI ODIHNĂ

Printre multele întrebări pe care venirea copilului le ridică părinților este desigur și aceea privind asigurarea celor mai bune condiții de somn și odihnă. Este oare bine să culcăm copilul pe saltea și pernă de puf?

Nicidecum!! Salteaua nu trebuie să fie umplută cu puf sau pene, deoarece provoacă o transpirație abundentă copilului și-l împiedică de a se mișca liber în pat. De asemenea, atît salteaua cît și perna nu trebuie să fie prea moi, umplute cu puf, deoarece pot contribui la deformarea coloanei vertebrale a copilului, care la vîrsta fragedă este încă insuficient întărită.

„Pe ce să-mi culc atunci copilul?" — se vor întreba, mirați, părinții. Nimic mai simplu. Între salteaua de puf și patul tare alegeți ultimul. Culcați copilul pe o saltea umplută cu păr de cal sau iarbă de mare. Peste saltea întindeți o mușama care să fie fixată pe sub aceasta prin șireturi pentru a nu face cute. Peste saltea așterneți cearceaful — și patul copilului e gata.

Patul copilului trebuie așezat în partea cea mai luminoasă, spațioasă și bine aerisită a camerei, în așa fel însă ca lumina soarelui și lumina de la lampă să nu cadă pe ochii copilului.

Pentru ca „să nu-i fie frig copilului", unii părinți îi pun patul lîngă calorifer sau lîngă sobă. Dimpotrivă, patul trebuie așezat la distanță de asemenea surse de căldură pentru a se evita supraîncălzirea organismului copilului. Totodată însă, patul va fi astfel așezat încît să nu stea între ușă și fereastră, fiind supus curenților de aer.

Patul copilului trebuie să fie cît mai simplu și mai igienic. Nu este bine să se pună deasupra patului perdele. Acestea string praf împiedicînd totodată pătrunderea aerului la copil. Numai vara, cînd copilul doarme în aer liber, este indicat să se întindă deasupra patului un tifon. Acesta ferește copilul de muște și albine.

M. V.

Sînt dăunătoare examenele radiologice?

Descoperirea razelor X de către W. C. Roentgen, cu peste 60 de ani în urmă și aplicațiile largi ale acestor radiații în medicină, sînt astăzi, îndeobște, bine cunoscute. Medicina modernă a dobîndit și folosește, astfel, un prețios mijloc de diagnostic și tratament.

Acest lucru fiind bine cunoscut de către populație, face ca cea mai mare parte a bolnavilor să vrea „să le fie văzută boala la raze". Întîlnim adesea cazuri cînd unii bolnavi cu junghiuri toracice, tuse provocată de fumat, arsuri în stomac, înțepături la ficat, etc. vin direct la cabinetul radiologic al policlinicii pentru ca „să se vadă ce am". Această conduită este greșită din două motive. În primul rînd pentru că nu orice boală „se vede la raze" și pentru că „de cele mai multe ori, semnele radiologice singure nu sînt suficiente pentru un diagnostic medical complet. Iar, în al doilea rînd, pentru că folosirea abuzivă a radiațiilor poate fi dăunătoare.

Să ne înțelegem bine. Junghiul toracic, cauzat de o gripă sau de o răceală, nu se vede și n-are cum să se vadă. Medicul radiolog va putea să constate cel mult efectele jenei respiratorii cauzate de durerea junghiului, în felul cum este reținut mușchiul diafragmului în mișcările sale. Acest lucru lămurește însă prea puțin.

Dar chiar în cazul prezenței unor semne radiologice de boală, adesea ele nu sînt suficiente pentru a se pune un diagnostic complet. Mai sînt necesare unele date ale examenului clinic, analize de laborator, etc., care unite toate la un loc permit precizarea diagnosticului.

Abuzul de examene radiologice poate fi vătămător și pentru sănătatea celui examinat.

Radiațiile roentgen sînt radiații ionizante și fac parte din aceeași familie de radiații cu energii mari ca și radiațiile produse de substanțele cu radioactivitate naturală (radium) sau artificială (izotopii radioactivi) ca și radiațiile de dezagregare nucleară.

Efectul biologic și fizico-patogenic al radiațiilor ionizante a fost dovedit cu precizie și el există chiar în prezența unei iradieri cu doze mici.

Măsurile luate de organele noastre sanitare de a întocmi radioscopia pulmonară de control al sănătății prin microradiofotografie (la angajare, la căsătorie, la darea copilului la ..., controlul periodic al sănătății gravidelor sau a muncitorilor din anumite sectoare) este de aceea pe deplin justificată. Într-adevăr, pe cînd într-o radioscopie pulmonară doza absorbită de individ pe minut este de 3,4—7,6 unități roentgen, într-o radiografie doza absorbită este de abea 0,56, deci de circa zece ori mai mică. Pe aceasta se și bazează extinderea de masă a microradiofotografiei ca mijloc de mare eficacitate în diagnosticul prescris al multor boli de plămîni și inimă și altor organe.

S-a spus mai sus că abuzul de examene radiologice este vătămător, pentru a ilustra acest abuz, un bun exemplu poate servi repetatele (uneori lunarele) examene radiologice gastro-intestinale pe care le cer mulți bolnavi de ulcer sau gastrită, ani în șir. O astfel de iradiere excesivă este inutilă și poate deveni periculoasă. La fel este cazul repetatelor examene pentru pietre la vezicula biliară, rinichi, vezică etc. În ce constă latura vătămătoare a unor astfel de examene abuzive. Bolnavul suprairadiat poate prezenta atît leziuni precise locale (pigmentări, arsuri, căderea părului regiunii iradiate, cistite, ulcerații etc.) sau tardive, care pot merge pînă la apariția cancerului pielii suprairadiate, sau la apariția leucemiei.

O sensibilitate deosebită prezintă copiii și bătrînii, ca și gravidele, aceste persoane trebuind să fie ocrotite în mod special față de radiațiile roentgen.

Dr. V. IVANOV

NELL COBAR

Fabule estivale

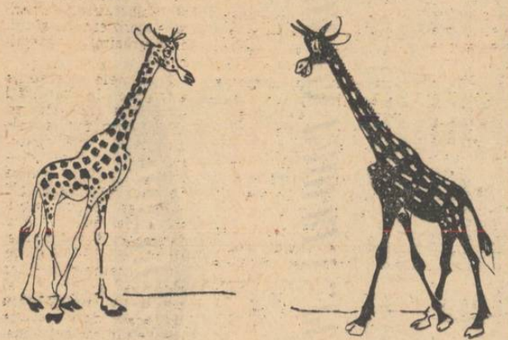

Înainte de a pleca la mare... *...Și după!*

— Ce faci aici?
— Nu vezi? Aștept rîndul la duș...

— Sînt niște tipi teribil de gomoși. Și la strand vin în frac pinguinii ăștia...

— Ce-i cu ăsta că s-a bronzat așa?
— A făcut plajă lîngă un gard...

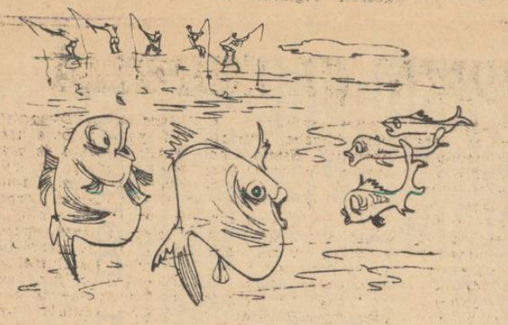

— Ei, dar voi ce v-ați îngrășat așa?
— Ne hrănesc toată ziua vilegiaturiștii cu rime grase și gustoase!

INTRE MELCI: — Ce idee! Să-ți lași casa și să te instalezi într-un cort!
— Ei, odată pe an e concediu!...

— Vezi, mămico, acum rucsacul nu se mai poartă pe spate, ci în față...

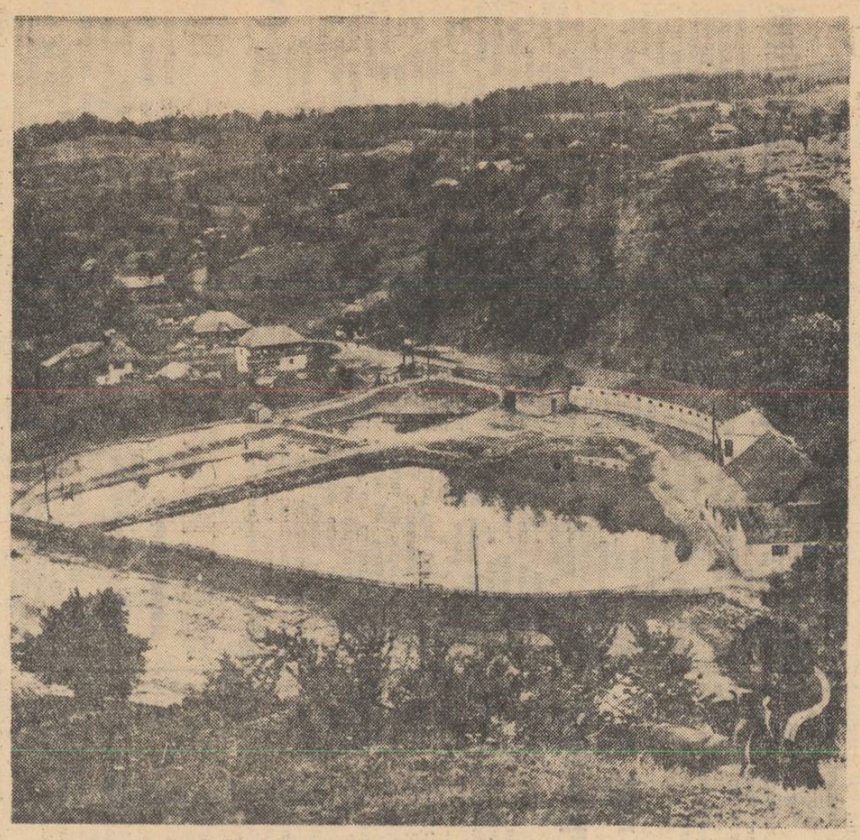

Săcelata. Lacurile cu apă minerală și nămol

În stațiunile noastre balneo-climatice

SĂCELATA

Atît dinspre Tg. Jiu cît și dinspre Tg. Cărbunești se poate ajunge la Săcelu cu autobuzele care circulă cu regularitate, la anumite intervale. În timpul sezonului balnear se îndreaptă spre mica stațiune balneară dintre dealurile de la poalele Parîngului, mulțime de pacienți în căutare de ape și nămoluri tămăduitoare, cît și vizitatori în căutare de pitoresc. Nici unii, nici alții nu pot regreta osteneala drumului pînă aici. Turiștii, pentru că locurile sînt deosebit de încîntătoare, ceilalți, pentru că apele de la Săcelu, ca și nămolul de altfel, dispun de calități curative recunoscute din timpuri străvechi.

Izvoarele, care se numără cu zecile, aduc din adîncuri ape bogate în iod, sulf și sodiu și le depozitează în cîteva lacuri ce constituie un adevărat punct de atracție și pentru vizitatori.

Alte izvoare pun la dispoziția oaspeților sosiți în stațiune o apă minerală cu care se tratează afecțiunile aparatului digestiv. Localnicii îi spun „Săcelată".

Pe lîngă vilele mobilate confortabil cetățenii sosiți pentru tratament la Săcelu mai au la dispoziție o cantină frumoasă, bibliotecă, club, ca să nu mai vorbim de asistența medicală de specialitate de care erau lipsiți cu desăvîrșire pe vremea cînd instalațiile balneare, de altfel destul de rudimentare pe atunci, erau proprietatea unor elemente speculative.

De o parte și de alta a rîulețului Blahnița, în valea căruia se află stațiunea Săcelu, se înalță dealuri. Unele sînt alcătuite din stîncă abruptă constituind un soi de pioni avansați ai Parîngului, care își întinde poalele la cîțiva kilometri mai spre nord. Pe altele se întind livezi de pomi și pajiști de toată frumusețea.

Lumina electrică strălucește și aici ca și în alte localități din raionul Gilort, pe teritoriul căruia se află stațiunea. Ca urmare e nelipsită stația de radioficare ce aduce la Săcelu cele mai proaspete vești din țară și de peste hotare.

Îmbinînd cura balneară cu frumoasele priveliști înconjurătoare Săcelu este o stațiune liniștită și pitorească totodată, ospitalieră pentru toți aceia care sosesc aici, în valea Blahniței să-și refacă sănătatea ori să-și delecteze privirile.

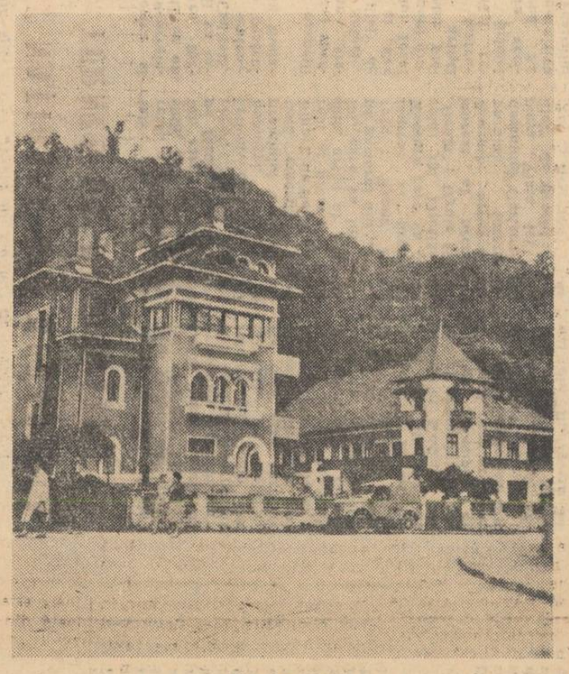

Vile în Săcelu

Ion BECHERU
Fotografii:
Ion TESCOVEANU

ÎN TOT TIMPUL ANULUI PUTEȚI VIZITA ÎN R.P.POLONĂ

Varșovia: capitala tinereții și a minunatelor monumente istorice.
Cracovia: oraș medieval și contemporan.
Masuria: regiune a odihnei, situată printre păduri și mii de lacuri.
Litoralul Mării Baltice: cu plajele sale de nisip fin și amenajările moderne de la Leba.
Munții Tatra: regiune a virfurilor mărețe, a văilor minunate și a folclorului original.

Biroul polonez de voiaj ORBIS — Varșovia, Bracka 16, telefon 60271 înlesnește și organizează vacanța dvs. în R. P.Polonă.

Informații și înscrieri la ONT Carpați.

REBUS magazin

ROZA VINTURILOR

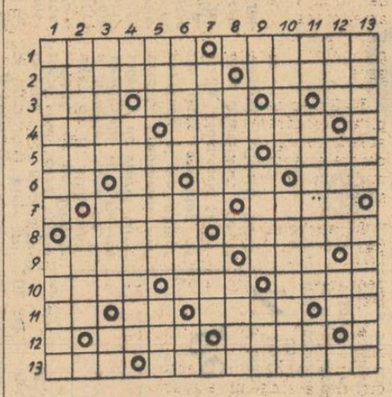

ORIZONTAL: 1) Răsărit — Apus 2) Erou al Uniunii Sovietice, cercetător al Polului Nord — Duce și aduce vești din lumea întreagă 3) Cel dintîi — Autorul picturii „Apus de soare" — În vînt! 4) Nume masculin — Autoarea poeziei „Munții lumii pe inima mea"... 5) ...și autorul poeziilor „Diamantul Nordului" și „La steaua care-a răsărit" — I-au inspirat lui Strauss valsul „Trandafirii din sud" 6) Nea! — În drum! — Urît (reg.) — Fluviu ce se varsă în Marea Nordului, după ce-a străbătut Olanda 7) Îi ninge și-i plouă — A făcut-o ...dimensional! 8) „Apus de soare" de B. Delavrancea — Revin primăvara din sudul însorit (sing.) 9) Colorează zarea în apus — Clar 10) Cîmpulung din Nordul Moldovei, de exemplu — Nume feminin — Trăiesc de la răsăritul pînă la apusul soarelui 11) În munți!... — ...La Ciuc! — Mare în nordul Uniunii Sovietice — În est! 12) Răsare după apusul soarelui — Fără excepție 13) Se varsă în Mediterana, la nord de Cairo — Autorul volumului „Lumina vine de la Răsărit".

VERTICAL: 1) Munți cîntați de M. Negrea într-o cunoscută suită simfonică — „Soseaua Nordului" de Eugen Barbu 2) Leagă America de Nord cu America de Sud — Rio de Janeiro 3) Treceți — Curge paralel cu hotarul de vest al țării noastre — Bile! 4) La răsărit! — Alt pictor care-a înfățișat un „apus de soare" 5) N-are pereche (fem.) — Enunțată — Om 6) Localitate în dublu exemplar la nord de Predeal, (una „sus", alta „jos") — Se apropie tot mai mult de orașe — Asia 7) Răsărit — Zău așa! 8) Unul care și-a pierdut busola — Voce... gravă 9) Început de epocă! — Rîmegător nordic — Localitate lîngă Sofia 10) Se retrage toamna în sud — La locul lor (fem.) 11) La Bals! — Orînduiți pe categorii — Servește-te! 12) A răsări — Răspîndește zilnic și pretutindeni știri — L 13) Naturalist norvegian care a explorat Groenlanda și mările Arctice — Își încheie suita „Impresii din copilărie" cu fragmentul muzical „Răsare soarele".

S. BUCUREȘCU

VACANȚĂ

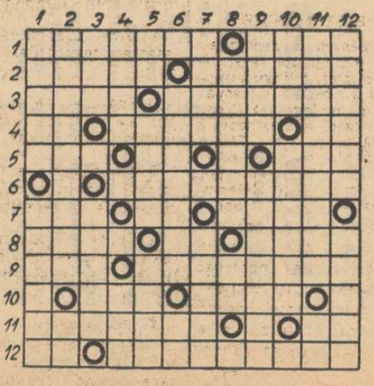

ORIZONTAL: 1) Compozitor romîn, autorul suitei simfonice „Zile de vacanță" — Personaj feminin din piesa „Livada cu vișini" de A. P. Cehov 2) Compozitor sovietic, autorul cîntecului „Vacanța" și al muzicii din filmul „Noapte de carnaval" — Apă, soare și nisip în localitate 3) Părți din piesa „Jocul de-a vacanța" de Mihail Sebastian — Arenă pentru competiții sportive 4) Junior — „Alitet pleacă în munți" de Tihon Semușkin (pl.) — În vacanță! 5) Pentru el plecăm la munte — Cămașă cu flori — Manechin pentru picior 6) Pregătită pentru sport 7) Strada — Bisa! — De culoarea castanei 8) Figură la jocul de șah — Poftim — A noastră are locuri minunate de excursii, odihnă și cură 9) Cîntăreț antic — Ține de munții Carpați 10) Refren — Înălțime 11) Compozitor romîn, autorul cîntecului „În vacanță" — În aer! 12) Ieșit din apă — „Azi plec în vacanță" este unul din cîntecele acestui compozitor romîn.

VERTICAL: 1) La strand ca și la mare — Loc întins 2) Odihnă — Odinioară 3) Între șapte și nouă — Scriitor sovietic, autorul volumului de reportaj „Călătorie la tropice" 4) Metal — ...Tolstoi, autorul povestirii „Cei trei urși" 5) Ene! — Joc sportiv — Cămin sau cabană de adăpost 6) Compozitor ceh, autorul poemului simfonic „Prin pădurile și livezile Boemiei" — Cesiu 7) Aceasta — A îndoi ca un arc 8) Bicicletă pentru o pereche — În poveste! 9) Nisipul pe plajă sub soarele torid — Sportul înotului 10) Fluier național — Ca apa mării 11) Novatori — Frunza bradului sau magnetul busolei 12) Eroina romanului „Toate pînzele sus!" de Radu Tudoran — Uriaș mitologic care prindea puteri cînd atingea pămîntul.

D. BARTOLOMEU

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

11. Despre diafragmă

Aparatele moderne sînt prevăzute cu diafragmă Iris. Ea este formată dintr-un număr de lamele subțiri de oțel, plasate între lentilele obiectivului și, întregul dispozitiv, se manipulează cu o manetă sau inel aflat pe montura obiectivului. Acționînd maneta, ea trece prin dreptul unei serii de cifre „misterioase" și închide sau deschide irisul întocmai cum se închide și se deschide irisul la ochi.

Să ne încumetăm să elucidăm „misterul" seriei de cifre. Fără să mi-o cereți, eu o voi lua numai de la „pașopt". Dacă vreți să umpleți un bazin cu o anume cantitate de lichid, puteți s-o faceți într-un timp scurt întrebuințînd o teavă cu un diametru mare, și, timpul de umplere va fi mult lungit dacă veți folosi o teavă cu un diametru mic. Cam acelaș lucru se întîmplă și în fotografie: și clișeul trebuie umplut cu lumină pînă la un anumit nivel, altfel aveți supra- sau sub-expuneri în fotografie însă, lucrurile se complică, deoarece determinarea cantității de lumină, în afară de timp și diametrul „țevii", depinde și de distanța pe care trebuie lumina s-o parcurgă din obiectiv pînă la clișeu (distanța focală) Specialiștii au găsit o soluție foarte simplă: diafragma se exprimă printr-un raport între distanța focală și diametrul deschiderii, adică: 1:2, 1:2,8, 1:4 etc., tocmai cifrele misterioase de mai sus. Și, ca să simplifice și mai mult lucrurile, seria de cifre marcate pe obiectiv reprezintă, de la o cifră la alta, jumătate din valoarea cifrei anterioare. (exact ca la seria de cifre marcate pentru timpii de expunere) de exemplu 1:4 nu lasă să treacă decît jumătate din cantitatea de lumină care trece la 1:2,8 Deci, indiferent de marca, mărimea, luminozitatea inițială a obiectivului, la toate, diafragma 8 de exemplu, va avea aceeași valoare Cu cît cifra va fi mai mare, cu atît diafragma va fi mai mică deci va trece mai puțină lumină (și un măr dacă îl împarți într-un număr mai mare de bucăți, fiecare bucată va fi mai mică!). Diferența de jumătate sau dublu între cifre — depinde de direcția în care le citim — atît de la diafragmă cît și de la timpii de expunere, usurează mult schimbarea timpilor de expunere în relație cu diafragma, astfel că valoarea luminii care pătrunde la clișeu să rămînă aceeași De exemplu 1/50 și 8 este egal cu 1/100 și 5,6 și de asemenea egal cu 1/25 și 11 Fiecărei diferențe de o treaptă pe scara vitezelor îi corespunde o treaptă în sens invers pe scara diafragmelor

Nădăjduiesc că, cu cele de mai sus am lămurit într-o oarecare măsură „cifrele misterioase" și unul dintre rolurile diafragmei, anume acela de a regla cantitatea de lumină. Dar, diafragma mai are încă un rol foarte important: reglarea clarității în profunzime. Ce înseamnă aceasta? Dacă fixăm distanța la 5 m și diafragma la 2 la un aparat cu distanța focală de 5 cm, claritatea în profunzime va fi cuprinsă într-o zonă de 4,50 m la 5,70 m, deci avînd o lărgime de numai 1,20 m. Închizînd însă diafragma la 11 (fără a modifica distanța) zona de claritate se va adînci mult, fiind cuprinsă între 3 m și 20 m, deci cîștigînd o lărgime de 17 m! Iată deci că, cu cît se închide diafragma cu atît claritatea în profunzime se mărește.

Cîteva indicații de ordin practic: Relief într-o fotografie se obține în primul rînd prin lumină, prin perspectivă dar și prin diafragmare, creînd diferențe între porțiunile clare și cele neclare Subiectul principal trebuie să fie clar. Dacă el se profilează pe un fond neclar, atunci se obține relief. Neclaritatea nu este, în general, de dorit pe planurile apropiate. Deci aveți grijă să cuprindeți aceste planuri în zona de claritate Dacă fotografiați o scenă în care există mișcare, observați pe ce adîncime are loc mișcarea și fixați profunzimea în conformitate cu ea, atunci nu mai aveți nevoie să reglați distanța în momentul fotografierii La fotografii de peisaj (vederi generale), de arhitectură, de interioare, tehnice, aveți nevoie de claritate pe toată profunzimea — deci diafragmați cît mai mult. La portrete claritatea este bine să se limiteze numai pe model (citeodată chiar numai pe ochii lui) — deci plasați-l numai pe el în zona de claritate, astfel ca fondul să se estompeze Țineți minte că profunzimea se micșorează cu cît distanța focală a obiectivului este mai mare și cu cît subiectul este mai aproape de aparat.

Eugen IAROVICI

ȘAH

Însemnări despre activitatea secției de șah a clubului „Progresul"-București

În mișcarea șahistă bucureșteană secția de șah a clubului raional „Progresul" și-a cîștigat în anii din urmă o bună prețuire. Aici își desfășoară activitatea un mare număr de jucători fruntași și de categorii inferioare. La sediul clubului, în strada Lipscani, au loc numeroase concursuri: semifinale ale campionatului republican, competiții ocazionale dotate cu cupe, întreceri ale juniorilor, turnee feminine, concursuri de șah fulger etc. Într-una din săli au fost demonstrate, la vremea respectivă, partidele meciurilor pentru titlul mondial dintre Botvinnik și Tal — pe tabla de demonstrație efectuîndu-se mutările partidelor, pe măsură ce ele proveneau de la Moscova.

★

La fel ca și la alte secții de șah ale cluburilor raionale, una din preocupările principale ale clubului „Progresul" constă în pregătirea juniorilor. La centrul de juniori al secției activează în mod regulat aproximativ 25 de tineri, selecționați dintre cei mai buni șahiști juniori ai secțiilor de șah ale asociațiilor din raion. Acești tineri sînt îndrumați de un grup de antrenori și jucători fruntași (V. Urseanu, H. Israilovici, Oct. Troianescu, Th. Ghițescu, I. Pavlov, M. Rădulescu etc.). În general, îndrumarea cuprinde atît pregătirea teoretică (deschidere, joc de mijloc, finaluri — studiate pe bază de program etc.) cît și practică. Juniorii participă și la activități competiționale. După etape raionale de calificare, acum are loc la „Progresul" finala pe Capitală a campionatului de juniori. Preocuparea pentru pregătirea juniorilor dă roade. La foarte mulți din tinerii care își desfășoară activitatea aici se văd progrese evidente. Teodor B. Ionescu, Radu Cernea, Emanoil Pantazie, Dan Wolf și alții au reușit să obțină categoria a II-a, unii chiar și o notă de categoria I. Aceștia, ca și Marius Chiricuță, Cristian Körner, Voinea Bujor, Vasile Constantinescu, Aurel Urzică (în vîrstă de 10 ani) sînt șahiști talentați și au perspectiva reală ca printr-un studiu continuu, sistematic, cu ajutorul jucătorilor fruntași, să-și întărească și mai mult forța de joc.

Iată mai jos o partidă jucată în finala campionatului Capitalei de juniori, în care albul exploatează cu siguranță o inexactitate a adversarului, folosindu-se de legarea nebunului negru din e6.

Alb: MARIUS CHIRICUȚĂ
Negru: ANDREI ALAMANU

1. e4, c5	8. d4, Te8
2. Cc3, Cc6	9 Te1, h6
3. g3, Cf6	10. Nh3, Dd7
4. Ng2, e6	11. De2, Cd8
5. Cf3, d5	12. Ce5, Dd6
6. e:d, e:d	13. Db5+, Cc6
7. 0—0, Ne6	

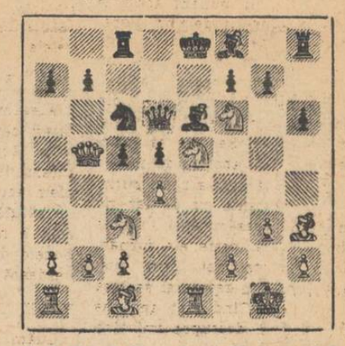

14. C:f7!, R:f7	după cîteva mutări
15. N:e6+, Re7	negrul a cedat.
16. Ne8+, și,	

★

Secția de șah a clubului „Progresul" acordă multă importanță și sportului de performanță. Din prima echipă fac parte maeștri binecunoscuți ca Octav Troianescu și Mihai Rădulescu, jucători consacrați ca Octav Pușcașu, Edgar Nacht, Bozdoghină, Gavrilă, Nicoleanu, Erdeuș. Echipa feminină este alcătuită din Elena Rădăcină, Natalia Samarian, Virginia Steroiu, Cristina Bacinski.

★

Subliniind lucrurile bune care se realizează la clubul „Progresul" nu se poate totuși trece cu vederea că mai sînt încă multe posibilități nefolosite.

Echipei care joacă în cadrul campionatului Capitalei, nu i s-a acordat suficientă asistență, ceea ce a dus la retrogradarea din categoria A în categoria B Șahului feminin i se acordă o atenție prea mică — la club activează doar o singură junioare! Antrenamentul seniorilor pune într-o prea mare măsură accentul pe pregătirea strict individuală. Nu se pune în suficientă măsură accentul pe pregătirea colectivă, pe un larg schimb de experiență. Nu este vorba ca un jucător să dezvăluie „secretul" unei variante de deschidere pe care a îmbunătățit-o, ci de o discuție mai largă, despre o deschidere sau alta, despre diferitele probleme ale teoriei șahului. Nu se organizează conferințe pe teme șahiste, care ar fi utile nu numai fruntașilor dar și lotului de juniori. Nu se organizează meciuri oficiale individuale pentru obținerea de categorii. Slabă este și înzestrarea bibliotecii clubului; două abonamente la „Revista de șah" sînt prea puține pentru un club care se preocupă de șahul de performanță și care are nevoie de cît mai multe reviste de șah străine, și în primul rînd de cele din U.R.S.S.

Aceste minusuri pot fi însă lichidate și fără îndoială că, cu un efort în plus, ele chiar vor fi lichidate, clubul „Progresul" putînd obține și mai mari succese în activitatea sa.

U. VĂLUREANU

Redacția: Piața Scînteii Tel 17.60.10 Administrația: 17.60.20 Interior 1.400 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL

magazin

PE ESTRADA DIN PĂDUREA „PUSTNICUL"

Mulțe de bucureșteni veniți să-și petreacă duminica în pădurea „Pustnicul" au avut o surpriză plăcută: desfășurarea concursului „30 Decembrie" — faza raională.

Pe eleganta estradă din fața cabanei s-au întrecut formațiile de dansuri, coruri și brigăzi artistice ale F.R.B.-ului cu cele ale uzinelor „Republica". Am reîntîlnit pe actorii amatori ai F.R.B.-ului, pe Tiberiu Giurgea, Angela Stan, Elena Ioan, Constantin Rotaru. Ștefana Malinescu, Ana Olteanu, Ana Reileanu — de astă dată într-un nou program artistic „Sărbătoarea libertății". scris în cinstea lui 23 August. Spectacolul prezintă din realizările întreprinderii, vorbește despre mîndria de a reprezenta cu cinste marca fabricii, despre succesele controlului de calitate și cuprinde și un cîntec intitulat „F.R.B." de Aurel Giroveanu etc. S-au bucurat de succes și corul și echipa de dansuri a F.R.B.

Au urmat formațiile artistice ale Uzinelor „Republica". În primul rînd, echipa de dansuri — apoi brigada artistică — cu spectacolul „Te cîntăm libertate" scris în cinstea zilei de 23 August și corul uzinelor. În fiecare cîntec, în fiecare dans, în fiecare cuplet sau scenetă se vedea grija care s-a pus pentru montarea spectacolului, entuziasmul și dragostea cu care artiștii amatori s-au pregătit pentru concursul „30 Decembrie".

Sandu MARIAN

PE PLATOUL PĂPUȘILOR

O vizită în aceste zile la secția de păpuși a studioului „București" ne oferă surpriza unor noutăți interesante privind munca regizorului Bob Călinescu la realizarea noului său film pentru copii „Ancora".

Pe platoul de filmare numeroase proiectoare, dispuse în semicerc, în jurul camerei de luat vederi, își concentrează țițurile de lumină asupra unui decor neobișnuit, care, privit de la distanță, pare a fi un ciudat acvariu fără apă, realizat în suprafețe geometrice de sticlă și metal.

Lîngă obiectivul aparatului de filmat, fixat în plan vertical, operatorul Iscrulescu se pregătește să surprindă pe peliculă un grup de peștișori de felurite dimensiuni, caracatițe și alte mărturii ale grijii pentru stagiunea viitoare. Avizierul anunță fiecăruia dintre membrii colectivului ce sarcini îi revin în vederea redeschiderii teatrului. Astfel, putem afla lucruri interesante despre surprizele ce ni le pregătesc cele două scene.

Prima premieră de la sala de tineret va fi „OCEANUL" de Alexandr Stein, o piesă închinată vitezei și eroismului marinarilor sovietici. La repetițiile care au ajuns, sub conducerea regizorului D. D. Neleanu, într-o fază înaintată, pot fi întîlniți actori ca Gh. Ionescu-Gion, Stamate Popescu, Constantin Codrescu, Leopoldina Bălănuță, Doina Tutescu, Jana Gorea etc. Scenografia, deosebit de interesantă și originală, reprezintă ultima lucrare a regretatului Tony Gheorghiu.

Regizorul Radu Penciulescu studiază cu grijă numeroase materiale în vederea alcătuirii carnetului de regie la piesa „Mutter Courage" de Bertolt Brecht, al cărui rol principal va fi interpretat de Olga Tudorache.

Tinerii spectatori vor mai vedea la acest teatru o nouă și amuzantă comedie originală, intitulată „O felie de lună" de A. Storin, care pune problema educării tineretului în spiritul dragostei față de muncă. Din distribuție fac parte Ion Lucian, Florica Demion, Nicolae Pomojie, Vali Cios, Elena Popa etc.

Dintre celelalte surprize pe care teatrul le pregătește vom aminti reapariția pe scenă, într-o nouă înfățișare, a Chiriței lui Alecsandri, precum și un interesant spectacol de pantomimă pentru copii. Micii spectatori vor mai vedea, de asemenea o dramatizare după Ch. Dickens, „Micuța Doritt", precum și comedia lui Iosef Dick — „Petka în Cosmos".

Precum se vede și în stagiunea viitoare Teatrul pentru tineret și copii va oferi spectacole interesante și atractive publicului său.

Mircea ANDREI

Scenă din spectacolul „Viața lui Galilei" de Bertolt Brecht

TEATRUL NAȚIONAL DIN BUDAPESTA ÎN TURNEU LA BUCUREȘTI

Publicul nostru și artiștii bucureșteni așteaptă cu un deosebit interes turneul pe care îl va întreprinde în Capitală, între 2 și 13 septembrie, colectivul Teatrului Național din Budapesta.

La București oaspeții vor prezenta trei spectacole și anume : „Oedip" de Sofocle, „Viața lui Galilei" de Bertolt Brecht și „Cer intunecat" a lui Iozef Dawas. Din rîndul distribuitilor acestor piese fac parte artiști de seamă ai teatrului, personalități remarcabile ale primei scene din țara vecină și prietenă. Să vă prezentăm pe cîțiva dintre artiștii Teatrului Național din Budapesta care vor evolua pe scenele teatrelor din Capitală : Ana Tokes, laureată a premiului Kossuth, artistă a poporului, care va interpreta pe Iocasta din „Oedipregele", Margit Lukacs artistă emerită, Erzsi Somogyi, laureată a premiului Kossuth, artistă emerită ; Iozsef Bihari, de două ori laureat al premiului Kossuth, artist al poporului, care va interpreta pe pastorul din „Oedipregele" ; Samu Balázs laureat al premiului Kossuth care va deține rolul lui Tiresias din „Oedip" ; Gyula Gozon, laureat al premiului Kossuth, artist al poporului, interpretul domnului Gattone din piesa „Viața lui Galilei" de Brecht ; Ferenc Bessenyei, de două ori laureat al premiului Kossuth, artist emerit, care va apare în rolul lui Galileo Galilei din drama lui Berlolt Brecht ; Lajos Basti, laureat al premiului Kossuth, artist emerit, interpretul rolului lui Oedip din tragedia lui Sofocle, rol care este apreciat ca unul dintre cele mai izbutite din cariera sa ; Katalin Berek, laureată a premiului Iaszai, care va interpreta pe fata savantului, din piesa „Viața lui Galilei" ; Majos Tamas, de două ori laureat al premiului Kossuth, artist al poporului și regizorul principal al Teatrului, care va apare în rolul Corifeului din „Oedip-regele".

Urăm bun sosit artiștilor Teatrului Național din Budapesta în capitala patriei noastre !

S. N.

„TRANDAFIR DE LA MOLDOVA"

Orchestra de muzică populară „Plaiurile Bistriței" a Filarmonicii de Stat din Bacău a întreprins de la 16 iunie la 14 august, un turneu prin țară, în regiunile Bacău, Cluj, Hunedoara, Banat, Oltenia, Argeș, Ploiești și Galați, prezentînd concertul intitulat „Trandafir de la Moldova". În rîndul soliștilor vocali s-au numărat : Ion Perju, Ana Balaci, Felician Fărcașu, Etta Alexandrescu, Vasile Cănănău, Tita Bărbulescu, iar soliști instrumentali au fost : Ion Drăgoi (vioară), I. Udrilă (acordeon), Mihai Ciocîrlan (tambal), Iordache Dumitru (fierăstrău), Nicolae Eftimie (fluier) și alții. Dirijorul orchestrei : Aurel Iancovici. În cadrul concertului au fost lansate noi cîntece și jocuri inspirate din folclorul nostru : „Nuntă în colectivă", „Să-ți cînt o romînească", „Asta-i Moldova mea", „Răcheta din Moscova". „Cît îi muntele de înalt", „Ca la noi la Fălticeni" etc.

„Îndrăzneala" la Sibiu

La Teatrul de Stat din Sibiu, regizorul bucureștean Mihai Dimiu, pune în scenă pentru stagiunea de toamnă piesa lui Gh. Vlad „Îndrăzneala". Din distribuție fac parte Ovidiu Stoichiță, Teodor Portărescu, Nicu Niculescu, C. Stănescu, Livia Baba etc.

S. M.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Lăsarea nopții"

Titlul filmului are valoare simbolică : este vorba despre întunericul ce acoperă mintea unui tînăr rămas departe de preocupările generației lui. „Lăsarea nopții" descrie cu finețe psihologică lupta organelor de stat pentru descoperirea unui criminal, felul cum acesta — izolat în lumea în care trăiește — străduiește prin a se autodemasca.

Impresionează în chip deosebit plastica filmului, căutările ingenioase ale operatorului, jocul emoționant — cu excepția unor exagerări — al unor actori. Jerzy Kozakiewicz redă cu pătrundere caracterul lui Roman, un tînăr fotograf care, trăind sub semnul morții putrede burgheze, visează să se îmbogățească peste noapte. Roman își pune la punct cu amănunțime un plan de atac, își pregătește cu pricepere arsenalul, își alibiurile dar scapă din vedere principalul : cinstea celor din jur, străduința miliției de a descoperi și pedepsi pe cei ce atentează la avutul poporului, la viața cetățenilor. Scenaristul Scibor-Rylski și regizorul Stanislav Bareja par să se amuze de situația în care Roman este folosit de milție pentru anchetarea cazului, lucru care se vede după felul în care este condusă acțiunea filmului. Căpitanul de miliție Prokosz se prefăcea și el a fi amuzat, dar în fond este foarte grijuliu pentru a descoperi și pedepsi cu asprime pe adevăratul vinovat. Sînt în film cîteva scene de o mare forță sugestivă, alături de altele mai puțin reușite. Una din cele mai bune este aceea din final în care tîlharul scotocind în gunoaie, (o nouă valorificare prin simbol) după urmele prăzii, este descoperit de reflectoarele milției care-l urmăreau spre a-l prinde asupra faptului, și el e obligat să se predea.

În ciuda unor abuzuri de atmosferă, „Lăsarea nopții", reprezintă totuși o lucrare care reține atenția spectatorilor.

B. DUMITRESCU

„HÎRTIA SE NAȘTE DIN APE"

In numeroase imagini cu caracter uneori inedit ni se dezvăluie, în acest documentar, farmecul pitoresc al uriașelor întinderi de apă și stuf. Un scenariu interesant și judicios realizat, aduce în cadru în peisajul vechi, noile transformări datorate intervenției practice a omului contemporan.

Mirel Iliescu, conferind rînd pe rînd lirism, dezinvoltură și gravitate dramaturgiei filmului, urmărește numai complexitatea acțiunilor și străduințelor colective ca pe o uriașă bătălie pentru obținerea celulozei, pe care o vede desfășurîndu-se după o strategie minuțios coordonată și în cursul căreia prioritățile și îndrăzneala elementului uman se asociază cu rezultatele folosirii pe scară largă a tehnicii noi.

Surprinzînd în numeroase și variate atitudini, caracteristice specificului muncii, pe cei ce întreprind această acerbă luptă cu natura primară, regizorul schițează lapidar, din cîteva trăsături concise, preocupările unor oameni curajoși, pentru felul în care ei se pregătesc să asalteze înălțimile interastrale.

„Revista de la miezul nopții"

Pornind de la ideea că nu există revistă fără ... autori, scenariștii Kurt Bortfeld și Gerhard Biensch au încheiat un amplu spectacol muzical-coregrafic pe firul peripețiilor, unueori chiar nostime, prin care trec creatorii unui film-revistă. Că și în recenta comedie muzicală „Un pumn de note", produsă tot la „DEFA" caracterul spiritual al pretextului dramatic rămîne și în acest film discutabil dat fiind comicul nu prea consistent al episoadelor. Cu toate acestea, filmul produce o impresie puternică asupra publicului, oferindu-i satisfacții de o reală calitate revuistică pe tărîmul îngăduitor al genului. Pe ecran se succed, într-o veritabilă antologie a dansului, pasaje de french cancan, vals vienez, step, charleston și altele pînă la modernul cha-cha. Montarea spectaculoasă respectă pretențiile de fast, pitoresc, lumină și culoare ale revistei. Ritmul, grația dansatorilor atît în numeroasele cît și de ansamblu, suportul muzical de o irepros abilă ținută sonoră, costumația vie, excelent stilizată, ne pilejuiesc o intîlnire greu de uitat cu ansamblul operei germane de stat, cu baletul Friedrichstadt-Palast și orchestra de dans a radiodifuziunii berlineze.

Dar filmul merită toate aprecierile spectatorilor și pe latura realizării lui cinematografice. Goltfried Koldiz a refuzat vechile rețete regizorale. Manipulînd cu îndrăzneală posibilitățile de montaj în cadru pe care le oferă spațiul de proiecție al ecranului lui, Koldiz a operat surprinzătoare combinații în maniera „lanternei magice".

Astfel, devenim spectatorii unor desfășurări simultane ale acțiunii sau, mai interesant, ale dansului. Efectele, de pelicrean și contur fluid elaborate în scopul de a da relief și expresie plastică balcului modern, nu au însă nimic din caracterul experimental al combinației de procedee teatru-film realizată de către artiștii cehi. Ele se conlopesc ierarhic cu decorul mobil, cu desfășurarea cromatică a luminii, cu arta trucajului în filme. Este o admirabilă demonstrație de posibilități original imbinate care dau farmec și antren acestui spectacol conceput realmente cinematografic, chiar dacă pe alocuri are cîteva lungimi cu care fcarfeca de montaj putea fi mai curajoasă ,balcțul stopului sau cel de la sfîrșite de benzină). O mențione pentru jocul elegant, comunicativ al protagonistilor.

Eugen ATANASIU

„VÎRSTA DE AUR A COMEDIEI"

Continuînd evocarea străluciților tradiții ale comediei cinematografice, regizorul Robert Youngson face un real serviciu publicului cinefil și, îndeosebi, tinerei generații care nu a cunoscut registrul amplu pe care-l dețineau vedetele filmului mut, selectînd în continuare — fără pretenția de a epuiza tema — cîteva din cele mai inspirate pelicule ale vremii.

Mai bine organizat și comentat, decît precedentul („Cînd comedia era regie"), materialul de arhivă este, totodată, rodul unei minuțioase și excelente recondiționări tehnice. Stan Laurel și Oliver Hardy (Stan și Bran), Billy Bevan, Ben Turpin, Langdon, Will Rogers, apoi Carole Lombard și Jean Harlow, sînt, alături de alții, protagoniștii creațiilor burlești din epocă. Comunicîndu-ni-le, regizorul face în acelaș timp operă utilă de informare asupra condițiilor rudimentare în care se lucra în Hollywood în acei ani cînd „fabrica de rîs" a lui Sennett se bizuia pe principal pe fantezia creatorului ei și, nu mai puțin, a interpreților. Principalele caracteristici ale epocii de aur a comediei cinematografice sînt subliniate în treacăt de către comentariu — pentru a nu știrbi, desigur, savoarea imaginii cu explicații didactice. Este relevat caracterul de „comedie dell'arte" al compoziției dramatice avînd drept model firul contilctului care se realizează după inspirația momentană a interpretului și regiei, direct sub obiectivul aparatului de filmat. Sînt, de asemenea, marcate filiațiile unor tipuri cinematografice precum și geneza unor procedee burlești devenite clasice, cum ar fi bătăile cu tarte și urmăriile printr-o fugă generală, reluate uneori în filmul contemporan (vezi de pildă, „S-a furat o bombă").

Observînd cu ochiul exersat al spectatorului modern aceste pagini memorabile ale istoriei cinematografului, publicul de astăzi poate înțelege pe deplin calitățile și neajunsurile filmului mut, precum și discreditarea cucerinilor acelei epoci în comedia și filmul de aventuri al Hollywood-ului de mai tîrziu. Ritmul nervos, trepidant al acțiunii în cursul căreia grația numai gestul, s-a pierdut ulterior în favoarea dialogului siropos al producțiilor standard menite să facă reclamă modului de viață american. Singur Chaplin a purtat, cu o genială consecvență și o inepuizabilă fantezie, dincolo de granița „sonorului" calitățile plastice ale actorului pantomimist. Nici soarta tristă — amintită în film — a multor vedete care au înveselit ani de-a rîndul milioane de spectatori, nu e mai puțin concludentă pentru degenerarea moravurilor din cetatea americană a filmului sub imperiul concurenței acerbe în goana după aur. Recenta dispariție a Marilynei Monroe nu face decît să redediteze drama frecventă a stelelor ecranului american.

Multe și importante reflecții trezește această oglindă purtată prin fața Hollywood-ului din deceniul al treilea. Este, în fond, un îndemn spre completarea culturii cinematografice care sînt create astăzi la noi toate condițiile.

Sorin ROIBU

ECOURI

● *IN ANUL 1961 în U.R.S.S. au fost realizate 135 filme de lung metraj. Este interesant de remarcat că mai mult de jumătate din ele au fost produse în studiourile republicilor unionale.*

● *LA BUDAPESTA se turnează coproducția franco-maghiară „Germinal" după cunoscutul roman al lui Zola. Regizor — Yves Allegret, scenarist — Charles Spaak.*

● *REALIZATORII sovietici lucrează la un desen animat intitulat „Omul negru și elefantul alb", — o satiră antiColonialistă inspirată de o goneștire a cunoscutului militant al poporului din Kenya, Jomo Kenyatta.*

● *TINĂRA actriță italiană Giovanna Ralli interpretează rolul titular din filmul „Carmen din Trastevere", după Prosper Marimée.*

● *IN STUDIOURILE „Mosfilm" se turnează filmul „Colegii", după scenariul lui V. Aksenov. Rolul principal va fi interpretat de cunoscutul actor Vasili Lanovoi.*

● *TALENTATA Jeanne Moreaux turnează la Londra, în regia lui Carl Foreman, filmul „Invingătorii".*

● *IN ANUL 1952 revista engleză „Lightand Sound" a socotit filmul sovietic „Crucișătorul Potemkin" printre cele mai bune ale lumii. La o nouă anchetă, efectuată în 1962, în rîndul celor mai bune creații a fost trecut un nou film al lui Eisenstein, „Ivan cel Groaznic".*

● *ACTORUL și cineastul Jean-Claude Pascal (care ne-a vizitat nu de mult țara) este principalul interpret al filmului istoric „Salamandra de aur", pe care îl realizează regizorul Maurice Regamey. Printre partenerii săi se află Valeria Lagrange, Mia Deleime, Robinson, Claude Titre, Dario Moreno etc.*

● *IN URMA salvării expediției belgiene în Antarctida de către piloții sovietici, regizorul T. V. Levciuk a turnat un film în Studioul A. Dovjenko din Kiev cu titlul „Legea Antarctidei".*

„49 de zile în Pacific"

Eroismul nu este apanajul exclusiv al războiului, iar cei care mai propovăduiesc încă, în Occident, mitul fascist al cultivării marilor „virtuți" în lupta contra semenilor, primesc replica insăși a vieții, prin fapta de o legendară vitejie a celor patru oțași care, acum cîțiva ani, au învins timpul și foamea, — frigul și singurătatea, — supraviețuind pe doar șapte zile de groaznice, care-i așteptă în largul oceanului, ci și degradării caracterului, socotită „inevitabilă" în asemenea condiții.

Reluînd pe ecran întîmplarea care, la vremea ei, a uimit întreaga lume, scenariștii G. Baklanov, I. Bondariov și V. Tendreakov n-au urmărit pur și simplu descoperirea unei surse dramatice care să captiveze spectatorul. El s-au consacrat cu atenție cercetării acelor calități profund omenești pe care societatea sovietică le-a sădit în inimile fiilor ei, calități exprimate nu cu grandiloc vență publică ci cu modestie, anonimă, dar cu o hotărîre de neînfrînt, în cele mai tragice situații.

Episoade obișnuite unor astfel de împrejurări — drămuirea apei și alimentelor — capătă în film semnificații care concentrează o întreagă mentalitate specifică omului sovietic : totul este împărțit absolut frățește dar atunci cînd sănătatea unuia este în joc datorită lipsei de apă, nimeni nu ezită să-i dea, la nevoie, chiar tot ceaunicul cu ultimele rezerve. Omenescul situațiilor dau filmului echilibrul firesc al vieții. Eroii știu că mai mult decît moartea nu poate aștepta nimic mai rău și, părăsirea parcă în comportarea lor cunoscuta reflectie a lui Ostrovski despre viața care „nu trebuie trăită în zadar" hotărăsc să reziste pînă la ultima picătură de energie, rămînînd adevărați oameni sovietici. Deși sătăciți în întinderea nesfîrșită a oceanului, fără nici o speranță de a mai fi salvați, gîndurile lor se îndreaptă către patrie, către cei dragi, cu un optimism cuceritor.

Regizorul G. Gabai a păstrat o tonalitate documentară în expunerea cinematografică dobîndind astfel o vigurioasă capacitate de convingere. Lipsită de artificii este și imaginea operatorului A. Kolțati deși, nu odată, planuri originale integrează eroii naturii marine, cu hotare infinite, într-o manieră sugestivă, tonică.

Cele patru roluri tîlnlare ca și figurația numeroasă a ostașilor americani care-i descoperă și-i salvează pe eroii noștri, numără interpreți tineri, înzestrați cu o comunicativitate expansivă, directă. Filmul este, în bună măsură, o reușită portretizare a eroilor acestei întîmplări neobișnuite chiar dacă nu toate episoadele rămîn concludente pentru ceea ce s-a petrecut într-adevăr cu eroii, în cele 49 de zile epopeice.

E. CRISTIAN

STAGIUNEA DIN TOAMNĂ SE PREGĂTEȘTE DIN VARĂ

Pe două scene

Nu este nici un secret că vara, chiar în toiul marilor călduri, teatrele nu-și încetează activitatea ci pregătesc cu asiduitate recolta care se va obține, în mod paradoxal, toamna, iarna și primăvara. De acest lucru se poate convinge oricine vizitează cele două săli ale Teatrului de Tineret și Copii din București unde, de asemenea, se fac pregătiri intense.

În primul rînd se fac renovări. La sala de tineret, vechea scenă a fost demontată, construindu-se una nouă, perfecționată, care va asigura funcționarea mai bună a turnantelor și culisantelor, a întregii aparaturi ce asigură reușita tehnică a spectacolelor. La sala de copii se aduc îmbunătățiri la instalația electrică, ceea ce va asigura micilor spectatori condiții și mai bune de vizionare.

În holul teatrului — amatori din București vor aves o frumoasă surpriză. Încă în toamna aceasta vor lua ființă pe lîngă casele raionale de cultură asemenea studiouri, unde vor avea loc rodnice schimburi de experiență între diferite brigăzi. Întîlniri între oamenii de artă și artiști amatori, cursuri pentru îmbogățirea cunoștințelor instructorilor de teatru etc.

Tînăra cîntăreață Ruxandra Ștefănescu

NOI STUDIOURI ALE ARTISTULUI AMATOR

Pînă în toamna aceasta, mișcarea artistică de amatori avea la dispoziție un singur studio : acela de pe lîngă Casa creației populare a Capitalei. În toamna aceasta, artiștii

SPECTACOLE ÎN DEPLASARE

Un colectiv al Teatrului Național „I. L. Caragiale", a întreprins între 15 și 20 august un turneu în stațiunile de pe litoral prezentînd spectacole cu comediile : „O noapte furtunoasă" și „Conu Leonida față cu reacțiunea" de marele nostru clasic Ion Luca Caragiale, în regia lui Sică Alexandrescu.

De la 28 august și pînă la 31 august inclusiv, Teatrul Național din București va fi oaspetele Teatrului Național din Iași. Aici, în sala Națională a lui ieșean, trei colective ale primei noastre scene vor da reprezentații cu piesele : „Apus de soare" de Barbu Delavrancea (regia Mihai Zirra), „Ficele" de Sidonia Drăgușanu (regia Alexandru Finți) și „Năpasta" de I. L. Caragiale (regia Miron Nicolescu).

UN FILM POVESTIT

START SPRE NECUNOSCUT

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR SOVIETICE

Scenariul : **ALEXEI TVERSKOI**
Regia : **ANATOLI GRANIK**
Imaginea : **MUZAKIR SURUKOV**
Muzica : **ISAAK SVART**

În rolurile principale : **Igor Pușcariov** (Serghei Sazonov), **Nina Dobrișeva** (Natașa), **Pavel Mahotin** (Alexandr Kalughin), **Liudmila Șagalova** (Vera), **Vladimir Cestnokov** (Arkadiev), **Vladimir Samoilov** (Boris Mihailovici), **Oleg Jakov** (Evgheni Alexeevici).

Zborurile cosmonauților sovietici în jurul planetei noastre, zboruri încununate de un strălucit succes, trezesc un larg interes pentru viața și preocupările acestor oameni curajoși, pentru felul în care ei se pregătesc să asalteze înălțimile interastrale.

Aviatorul Serghei Sazonov, eroul acestui film dedicat cosmonauților, abea a împlinit 20 de ani. Într-o bună zi, Serghei este convocat la o adresă necunoscută lui pînă atunci. Aici este supus unui minuțios examen medical al cărui scop nu-l înțelege deocamdată. Abea însă cînd merge la academicianul Arkadiev el se convinge de răspunderea deosebită ce-i va fi încredințată.

Dar acesta este numai punctul de plecare al viitoarelor sale peripeții. După ce i se pune la dispoziție o locuință specială unde avea să stea pe perioada pregătirilor, Serghei dă telefon iubitei sale Natașa și, fără nici o introducere, o cere în căsătorie.

Începe antrenamentul. Serghei pășește în incinta unei construcții neobișnuite. Mîndru de ceea ce crede a se fi construit „anume pentru el", Serghei are dezamăgirea de a întîlni aici nu 10—20 de tineri care, la rîndul său, fiecare era convins că este... singurul ales pentru o viitoare călătorie în Cosmos!

Acasă, Serghei nu-i poate spune Natașei cu ce se ocupă. Dar cum totul se petrecea tocmai în anii lansării cu succes de către Uniunea Sovietică a primilor sateliți artificiali ai Pămîntului, iar tema explorării Cosmosului de către oameni era la ordinea zilei, Natașei nu i-a fost atît de greu ca, urmărind atitudinile soțului ei să înțeleagă ce-l frămîntă, asupra căror preocupări se concentrează. Înțelegînd că nu-l va putea ascunde mereu noua sa profesiune, Serghei cere și capătă consimțămîntul academicianului Arkadiev pentru a-i spune Natașei adevărul.

Deocamdată însă, trebuind să treacă o probă foarte grea — aceea de a sta zece zile într-o cameră unde se realizează liniștea absolută — Serghei îi spune Natașei că va pleca într-o misiune în zona Mării Negre. El îi scrie o scrisoare ca și cum s-ar afla la Odessa dar cum prietenul căruia i-a încredințat-o s-o pună la poștă și-a schimbat ruta, Natașa primește scrisoarea cu ștampila unui oraș siberian.

Cu fiecare probă, numărul concurenților scade. Profesiunea de cosmonaut cere o înzestrare anumită, calități care se cultivă sistematic prin probe feluite și din ce în ce mai dificile pentru a pregăti organismul în vederea „startului spre necunoscut". Serghei se dovedește însă apt pentru a trece cu succes examenul unei asemenea încercări. Și totuși, primul a fost Gagarin. Cînd vestea extraordinară înconjura pămîntul, Serghei dormea liniștit și sătisfăcut că cea mai grea probă fusese trecută cu bine. Serghei nu este însă un invidios. El se bucură sincer de succesul lui Iurii Gagarin. Din mulțimea care îl ovaționează pe Gagarin, Serghei îi trimite salutul său.

Nu peste multă vreme a sosit însă și timpul ca Serghei să la startul. Ca și ceilalți frați cosmici ai săi, Serghei va străbate întinderile Cosmosului, va aduce pe pămînt noi și prețioase dovezi ale posibilităților nelimitate a omului de a cuceri natura, universul...

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 256 • Sîmbătă 1 septembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

ÎNCURSIE

Vara se apropie de sfîrșit, se întunecă mai devreme, căldura nu mai e atît de înăbușitoare, vremea se face mai răcoroasă. Totuși mai e vacanță, excursiile (cu sau fără motocicletă) te îmbie, mai ales în lunile de început de toamnă. Prezentăm azi cîteva modele foarte folositoare; un colț este pentru cei care vor pleca pe două, trei sau patru roți, să cutreiere regiunile pitorești ale țării. Pentru anotimpul acesta este bine să avem la îndemînă cîte ceva călduros, însă ușor.

MODELELE NOASTRE — ÎN PAGINA 6-A

ITINERAR SUCEVEAN

Plutași ai întreprinderii forestiere Iacobeni

Tradiții, oameni, orașe, construcții de acum și de demult, sate în înoire, obiceiuri care se sting și deprinderi noi ce se dezvoltă...

Să încercăm să le cunoaștem în Suceava.

Dar pentru asta cum și de unde să începem?...

I

Nu pentru a urma ordinea rînduirii administrative, nici pentru a împlini o cerință de protocol, nici pentru a merge pe urmele unui reportaj al lui Geo Bogza, ci pentru a avea de la bun început imaginea Sucevei în plină dezvoltare, să ne alegem punct de plecare, chiar orașul de reședință. Suceava și anume locul unde stăruie pe înălțime colții de piatră sură ai vechii cetăți de scaun a Moldovei. De aici privirea cuprinde întreaga urbe răsfirată

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DIN SUMAR:

ACOLO UNDE AU LUCRAT MARII CREATORI

MIHAIL SADOVEANU — UN EXEMPLU DE ÎNALTĂ CONȘTIINȚĂ ARTISTICĂ

VÎNĂTORI ȘI CĂLĂTORI ROMÎNI ÎN SECOLUL TRECUT

MAGAZIN MEDICAL
Cura de struguri și de must dulce

NOTE DE TELESPECTATOR

REBUS-ȘAH-UMOR

Unul din muncitorii de la Cioclovina, Ion Vasile, lucrînd cu perforatorul.

Șeful unității Ștefan Sîchitiu (primul din dreapta) este la rîndul lui un bun cioplitor în piatră. De aceia este chemat de multe ori pentru a da indicații de felul cum trebuie prelucrat granitul.

LA POALELE VÎLCANULUI

CITIȚI REPORTAJUL DIN PAGINA 4-A

Marii sportivi ai lumii

BRUMEL

UN VÎRF DE PIRAMIDĂ

M-am gîndit să scriu despre Valeri Brumel pentru numărul din 9 septembrie, ca să dau... culoare avancronicii campionatului european de la Belgrad, dar mi-am spus că, la urma urmelor, Brumel nu mai e de mult un subiect de reportaj sportiv ocazional.

In afară de asta, zilele trecute am răspuns la o scrisoare venită dintr-o tabără școlară, care dorea să organizeze un „Cine știe, cîștigă!" pe tema Brumel, așa că am prilejul să revin cu amănunte hors-concours după metronom, plan și aplauze.

★

Ce reprezintă Brumel? Un vîrf de piramidă. O ilustrare a modului în care „se lichidează rămînerea în urmă".

Știți dumneavoastră cît măsura recordul la înălțime în țara lui Brumel, pînă în anul 1955? (Nota bene: 1955, anul în care atletismul sovietic îl avea pe Kuț). Aproape de necrezut: 1,99. Și totuși, anul trecut, 51 (!) de atleți sovietici au sărit peste doi metri. Asta pentru că veni vorba de „lichidarea rămînerii în urmă".

Iar în vîrful piramidei, Valeri Brumel.

Anul trecut, la Moscova, în seara zilei de 16 iulie, după termi-

Ioan CHIRILA

• *(Continuare în pag. 5-a)*

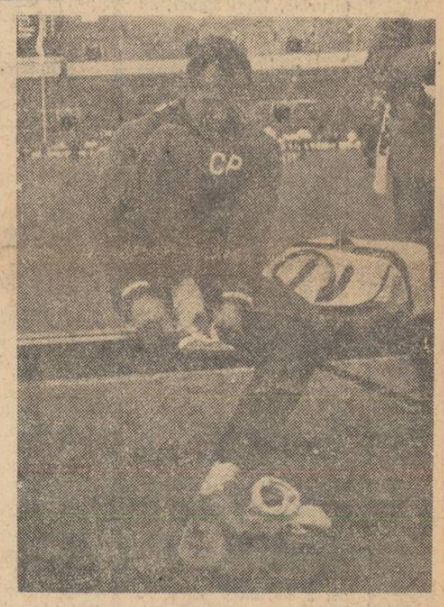

Brumel la Festivalul de la Helsinki

Fotografia: Th. ROIBU

Centrul școlar agricol Fălticeni pregătește cadre pentru agricultură. În fotografie: Aspect din timpul unei demonstrații practice în grădina de legume

• PE MERIDIANELE GLOBULUI • PE MERIDIANELE GLOBULUI •

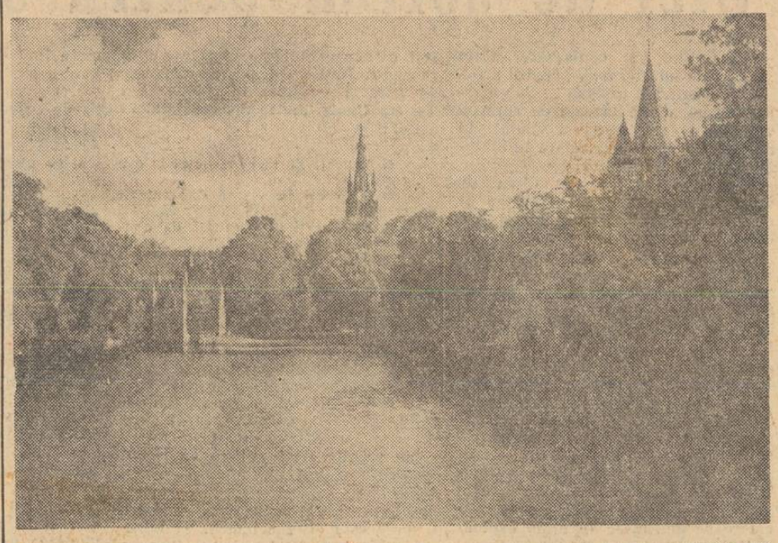

Imagini din Bruges: Piața Digului și Lacul dragostei (sus); Undeva, la marginea orașului

BRUGES
ORAȘUL TĂCERII

La cingătoarea scînteietoare pe care orașele Flandrei au dăruit-o blîndei cîmpii a lui Thyl Ulenspiegel, o pată de opal, cu jocuri de irizări și umbre se detașează net, opunînd ritmului citadin modern al celorlalte așezări flamande o tăcere adîncă și melancolică de burg întors cu fața spre trecut. E Bruges-ul, cunoscut lumii mai mult sub această denumire, deși localnicii, chiar cînd vorbesc franțuzește, nu uită să-i spună pe numele lui flamand: **Brugge** (fonetic Brugă).

Și-a legat, prin legendă, destinele de țesătura poveștilor lui Thyl — spiritul Flandrei — neînfricatul erou popular care plutea cu iubita-i Nele peste cîmpurile năpădite de invadatorul spaniol și ținea treaz setea de luptă a celor cotropiți. Înainte de a ajunge la Bruges, un popas de istorie literară și de tradiții flamande e obligatoriu. Oprirea e la **Damme**, satul unde, spune legenda, s-ar fi născut Thyl în casa țăranului Claes și a femeii lui, Soetkin. Locuința — se spune

L. SĂRĂȚEANU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

De-ar fi cineva să-mi ceară un itinerar prin Moldova de mîază-noapte, prin Țara de Sus, cum îi era numirea în timpurile vechi, mi-ar fi de trebuință, mai întîi, o lămurire. L-aș întreba pe cel dornic să cunoască regiunea Suceava ce-l preocupă îndeosebi: dezvoltarea industrială ori cea agricolă? Voiește călătorul să cerceteze vechi și scumpe monumente păstrate de pe vremea lui Ștefan cel Mare ori e dornic să treacă și să-și plece respectuos fruntea în locuri de unde au răsărit luceferi? Dorește să cunoască înflorirea culturală a satelor sucevene, schimbarea în bine a tîrgurilor unde după vorba lui Sadoveanu odinioară „nu se întîmpla nimic" ? Ori poate drumurile sucevene voiește a le urma numai pentru desfătare în inima unor superbe peisaje?

Asemenea întrebări, oricît de vagi ar fi, nu-i îscodire. Potrivit răspunsului, itinerariul poate fi stabilit pe măsura dorinței, a interesului, a curiozității. Regiunea Suceava are — cum ar glăsui — fără să mințească și fără să exagereze, un ghid turistic — „posibilitatea vastă de-a satisface orice cerință".

AZI — LA MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN":

Pianul

O povestire de William Saroyan

IN PAGINA 5-A

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎNGHEȚATA era cunoscută în China acum 3000 de ani. Ea se prepara din zăpadă și sucuri de fructe, de mare căutare bucurîndu-se înghețata de portocale și de lămîie. Adaosul de lapte și de frișcă era de asemenea folosit în acele vremuri. In Europa, rețeta pentru prepararea înghețatei a fost adusă în sec. XIII, în bagajul exploratorului venețian Marco Polo.

●

VULCANUL Tokati-Dorke (Japonia) a fost „cuminte" din 1926. Nu demult, după o puternică explozie, a erupt, emanînd o coloană de foc și fum de zece mii de metri.

●

REVENIND acasă, doamna Eddy Holl, gospodină din Unionville (S.U.A.), a deschis frigiderul și a descoperit acolo trei găini fripte, o duzină de ouă răscoapte și o salată fiartă. Totul ar părea normal dacă susnumita n-ar fi știut cu precizie că a lăsat înainte de plecare trei găini crude, o duzină de ouă crude și o salată proaspătă. Bucătarul misterios a fost... un fulger care a transformat pentru cîteva clipe frigiderul într-un cuptor electric care a copt tot ce se afla în frigider. Lucrul cel mai nostim este că, după această aventură fantastică, frigiderul a revenit la rolul său obișnuit și a răcit tot ce prăjise cu cîteva clipe înainte.

●

DUCÎNDU-SE ca de obicei dimineața să dea de mîncare păsării sale preferate, un muncitor de la aeroportul Dum-Dum din Calcutta, ridicînd învelitoarea de pe colivie, a fost surprins văzînd în locul păsării un șarpe cobra. Șarpele lacom s-a strecurat printre gratii, a înghițit păsărica, dar corpul său umflat nu i-a mai permis să iasă din colivie. Muncitorul a dat alarma, s-au adunat oameni și cobra și-a primit răsplata cuvenită.

●

CU PESTE 50 de ani în urmă, Willi Meyer, un meșter ceasornicar din Gera, a construit un ceas ciudat, folosind miezul de pîine. Cutia și mecanismul ceasornicului sînt de asemenea făcute din miez de pîine tare ca piatra. Ceasul, care a început să meargă după patru ani de muncă asiduă, stîrnește admirația vizitatorilor din toate colțurile lumii.

●

SOLDATUL italian Adriano Poltronieri, în timpul serviciului militar, în 519 zile, a trimis 615 scrisori și 1580 de cărți poștale logodnicei sale din Verona. Majoritatea scrisorilor au fost de nouă pagini.

●

LA O STAȚIUNE de observații asupra zborului sateliților, aflată undeva în Nigeria, a fost introdus sub pămînt un cablu pentru turnul de radiolocație. Pe neașteptate, legătura s-a întrerupt. Echipa de intervenție, chemată în grabă, a constatat că pe o lungime de peste 7 km. cablul a fost ros de termite. Materialul izolant al cablului, material confecționat din masă plastică, a fost tocmai pe gustul lor.

●

LIBANEZUL Suleiman Nashmash care se află în prezent la tratament într-un spital din Roma este considerat drept cel mai înalt om de pe glob — el măsoară 2,5 metri. Este în vîrstă de 24 de ani și într-o perioadă creștea cîte 2-3 cm pe zi. Suleiman poartă pantofi nr. 66 și atunci cînd călătorește cu avionul plătește un bilet și jumătate.

●

LA FOSTA fortăreață Winchelsea, există în permanență un paznic de serviciu care examinează în fiecare dimineață cu binoclul țărmul opus. Paznicul are datoria de a semnala dacă nu cumva flota spaniolă, olandeză sau franceză pregătește un atac împotriva țărmului englez. Acest post a fost înființat în secolul al XIII-lea. Actualul paznic este proprietarul unei circiumi din apropiere și, după ce examinează zarea, trece la servirea oaspeților. El primește anual pentru serviciul prestat o liră, doi șilingi și șase pence, salariu stabilit în secolul al XIII-lea.

●

UZINA din Mitișinsk, regiunea Moscova, a început, de cîtva timp, să producă o seamă de obiecte cu prilejul aniversării a 150 de ani de la bătălia de la Borodino, unde în 1812 armatele conduse de Napoleon au suferit o grea înfrîngere. Așa, de pildă, portretul mareșalului M. I. Kutuzov va fi imprimat pe numeroase vaze multicolore.

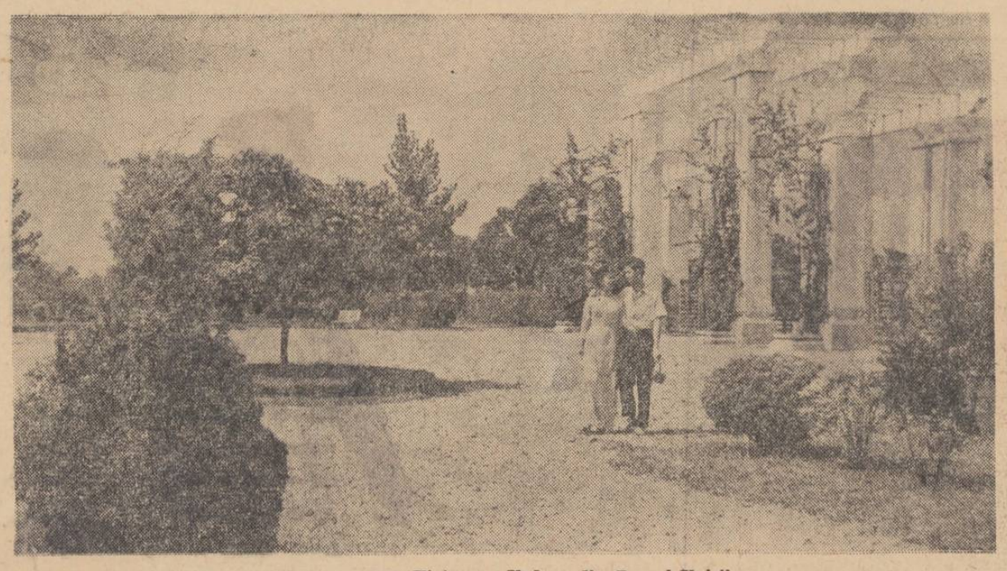

Hanoi — R.D. Vietnam: Vedere din Parcul Unirii

Bogățiile de la Hon Gai

Pe harta geologică a R.D. Vietnam există numeroase semne convenționale. Sînt semne care indică importantele zăcăminte de minereuri utile în care subsolul nord-vietnamez este bogat. În ultima vreme au fost prospectate și cercetate bogatele zăcăminte de minereu de zinc de la Teleu, de minereu de fier de la Thai Hgneu și Bao Ha, precum și cele de plumb, wolfram, crom, mangan etc.

Subsolul R.D. Vietnam este deosebit de bogat în huilă, un minereu deosebit de necesar economiei naționale a republicii. Unul dintre cele mai mari bazine din țară în ce privește rezervele de huilă este bazinul Hon Gai, situat în partea de nord, în imediata apropiere de litoral. Aici la Hon Gai, imensul strat de cărbune, gros de 60 pînă la 150 metri, se întinde pe o distanță de 200 km. lungime și 60 km. lățime. Acest cărbune este unul din cele mai bune din lume. În acest mare bazin, 80 la sută din huilă se poate exploata după metoda la zi întrucît stratul de cărbune se află la o adîncime de numai 20 cm.

În ce privește istoria acestei regiuni carbonifere, ea e o oglindă cît se poate de fidelă a însăși istoriei Vietnamului. Înainte, extracția cărbunelui din Hon Gai se afla în mîinile colonialiștilor francezi. În acest bazin, ca de altfel în întreaga țară, exploatarea nemiloasă, samavolnicia, mizeria, ignoranța etc. — aceasta a fost soarta muncitorilor vietnamezi timp de 80 de ani de dominație colonialistă. În această perioadă, colonialiștii francezi au cărat atîta cărbune încît dacă el ar fi fost încărcat în vagoane-platforme ale unei garnituri de tren, cu această garnitură s-ar putea acoperi imensa distanță de mii și mii de kilometri dintre Hon Gai și Paris!

Prevăzători, înainte de a fi alungați din Vietnamul eliberat, colonialiștii au fost „grijulii" și au demontat instalațiile respective, iar pe ingineri și tehnicieni i-au obligat să plece în sud...

În aceste condiții a fost deosebit de greu să se ia totul de la început. În refacerea economiei sale, R. D. Vietnam a primit un ajutor substanțial din partea țărilor socialiste și, în special, din partea Uniunii Sovietice.

...Primul inginer vietnamez a apărut în bazinul Hon Gai abia în anul 1958. A fost deschisă apoi o școală medie tehnică unde s-au pregătit primii specialiști. De atunci crește an de an productivitatea minerilor și producția de cărbune. În anul 1965 — ultimul an al primului cincinal vietnamez — minerii din bazinul Hon Gai vor extrage de două ori mai mult cărbune decît în anul 1960. Se vor construi sute de locuințe noi, se vor deschide noi școli, magazine, case de cultură și cinematografe.

Viața minerilor din Hon Gai, ca de altfel a tuturor muncitorilor din R.D. Vietnam, devine tot mai îmbelșugată, mai bogată. Este viața unui popor liber și stăpîn pe soarta sa.

Din Cosmos pe planeta natală

Întoarcerea navei cosmice pe Pămînt, într-un punct stabilit, constituie una din cele mai complexe probleme ale cosmonauticii. Aproape trei ani ai „erei cosmice" au fost necesari pentru soluționarea ei.

In ce constau dificultățile de aterizare a cosmonautului? Cum pot fi biruite aceste greutăți?

Nava cosmică zboară cu o viteză de aproximativ 8 km. pe secundă. Datorită acestei viteze ridicate ea se menține pe orbita sa circulară. Forța de atracție a navei de către Pămînt este echilibrată prin forța centrifugă. Pentru ca satelitul să coboare este nevoie, în primul rînd, de a se încetini viteza sa de zbor. În acest caz forța centrifugă scade și sub acțiunea forței gravitației satelitul începe să se apropie de suprafața terestră.

In ce mod este planată nava cosmică ce se află pe orbită? Lucrul acesta se poate face doar cu ajutorul motoarelor rachetă. Căci parașuta în spațiul cosmic este inutilă. Aceasta întrucît acolo nu există atmosferă. Instalația de frînare cu ajutorul motoarelor trebuie să dezvolte o forță contrarie în ceea ce privește direcția mișcării satelitului. Pentru a îndeplini această condiție nava cosmică trebuie să se afle în momentul declanșării instalației într-o poziție absolut precisă. Ea trebuie astfel orientată încît pistoanele motoarelor rachetă să fie plasate înainte, iar forța de tracțiune să aibă direcția contrară direcției de zbor. Funcționarea sincronizată a sistemelor de orientare și stabilizare a navei asigură rezolvarea acestei sarcini. Sistemul de stabilizare preîntîmpină rotirea neregulată a navei cosmice. Sistemul de orientare „simte" orientarea zborului, poziția verticală și menține nava în poziția stabilită. Iată că s-a dat comanda de aterizare. Au început să funcționeze motoarele de frînare. Nava cosmică părăsește orbita circulară și începe să coboare cu o viteză de aproximativ 25 de ori mai mare decît viteza sunetului. Nava străbate atmosfera densă.

Zborul cu o viteză care depășește de multe ori viteza sunetului a fost denumit zbor cu viteză supersonică. El se caracterizează prin următoarele fenomene: în fața corpului în zbor se formează un „val de șoc" — o frontieră originală unde se condensează aerul întîlnit. Intre valul de șoc și partea anterioară a navei care coboară se formează „o pernă" din aer presat, a cărui temperatură este de cîteva mii de grade. Căldura pe care o emană acest aer incandescent se risipește parțial în spațiul înconjurător, iar parțial se transmite navei cosmice, încălzind-o.

Pentru formarea unui val de șoc, pentru încălzirea „pernei aeriene" se cheltuiește energia cinetică a navei ce coboară. Aceasta se manifestă prin frînarea sa considerabilă. Datele cu privire la păturile superioare ale atmosferei, obținute cu ajutorul sateliților artificiali ai Pămîntului, permit să se calculeze cu precizie traiectoria navei cosmice ce coboară astfel încît „suprasolicitarea" care apare în condițiile frînării considerabile să nu ajungă la limita primejdioasă. Funcționarea ireproșabilă și fără greș a sistemelor automate ale navei asigură îndeplinirea programului calculat de aterizare.

In etapa finală de aterizare, cosmonautul are de ales între două căi: fie rămînînd în navă, fie catapultîndu-se din cabină și aterizînd cu parașuta clasică.

Frînarea lină a navei cosmice ce coboară este una din laturile problemei întoarcerii din Cosmos pe Pămînt. O altă latură mai complexă o constituie sarcina de răcire a navei cosmice care zboară asemenea unui meteor.

Pentru preîntîmpinarea supraîncălzirii navei ce coboară pot fi folosite cîteva variante de sisteme de răcire. Aici sînt de rezolvat două sarcini: prima — asigurarea trăiniciei corpului navei care să nu-i permită să se dezagregheze; cealaltă latură constă în reducerea pînă la limită a cantității de căldură care ajunge în corpul navei pentru a nu permite o ridicare excesivă a temperaturii aerului în interiorul cabinei. Mijloacele în vederea rezolvării acestor sarcini se împletesc. Astfel, de pildă, se poate preîntîmpina supraîncălzirea învelișului navei aplicînd pe exteriorul ei un strat de material rău conducător de căldură. In acest fel se micșorează și căldura din cabină. Totuși, căldura va pătrunde în nava cosmică și această căldură trebuie evacuată. Agregatul de răcire care lucrează pe baza aceluiași principiu folosit și în frigiderele casnice nu poate fi folosit aici, căci el nu face decît să „retransmită" căldura de la un corp altuia. Răcind produsele puse în el, un frigider casnic încălzește atmosfera înconjurătoare. Răcind învelișul satelitului un astfel de frigider ar trebui deci să încălzească altceva căci este nevoie de un absorbant al căldurii.

Procesele care au loc odată cu absorbția căldurii sînt binecunoscute în știință. Asemenea procese sînt de pildă unele reacții chimice, forța aburilor și alte procese. O parte din ele pot fi principial folosite pe nava cosmică.

Absorbantul de căldură de la „perna aeriană" încinsă poate servi peretele gros din fața navei. El este confecționat dintr-un metal cu un mare volum de căldură. Din punct de vedere al dificultăților acest procedeu nu este însă cel mai nimerit.

Este interesant de subliniat că există substanțe care se transformă, în condiții de încălzire, din stare solidă în stare gazoasă. Un strat gros dintr-o asemenea substanță, aplicat pe suprafața navei cosmice, poate crea o pătură de aburi suficientă pentru a apăra în mod sigur nava cosmică de supraîncălzire.

Problema aterizării navei cosmice se complică simțitor prin aceea că aterizarea trebuie să aibe loc într-un punct fix al globului. Observațiile permanente asupra zborului navei cosmice, prelucrarea rezultatelor cu ajutorul unor mașini electronice de calcul cu funcționare rapidă asigură o precizie înaltă de aterizare a navei.

Nikolai USACOV
candidat în științe tehnice
Comentator al agenției de presă „Novosti"

Ulei de șofran pentru slăbit...

„Caloriile nu contează", „Caloriile nu îngrașe", „Pentru a slăbi mîncați grăsimi"... Sub aceste slogane a fost lansată cu surle și trîmbițe o carte care s-a vîndut în două milioane de exemplare în Statele Unite. Autorul, un doctor-escroc, a cîștigat o jumătate de milion de dolari în cinci luni din vînzarea acestei cărți care a bătut toate recordurile de tiraj ale acestui an.

Herman Taller, acesta este numele escrocului, a mizat pe datele statistice care arată că în rîndul persoanelor care s-au îngrășat cu 20 la sută, într-o perioadă cuprinsă între al 25-lea și al 50-lea an din viață, procentul celor care mor de boli de inimă este de jumătate. De aceea, mulți își pun problema de a slăbi fără ca să ducă un regim de înfometare. Firește, pentru milioanele de șomeri care există în Statele Unite nu se pune o asemenea problemă... Dar, de altfel, această carte nici nu a fost scrisă pentru năpăstuiții soartei ci pentru cei ce se ghiftuiesc în urma exploatării oamenilor muncii.

Pentru cei ce vor să slăbească, diverse monopoluri au pus în vînzare fel de fel de doctorii și produse alimentare „dietetice". În 1960, în Statele Unite s-au vîndut diverse pilule împotriva obezității în valoare de 43 milioane de dolari precum și diferite conserve dietetice în valoare de 80 milioane de dolari.

În septembrie 1961, burtăverzimea americană primește însă o veste care o face să tresalte de bucurie. Medicul... ginecolog Taller o anunță că poate să consume în liniște tot ceea ce poate cumpăra datorită profiturilor stoarse din munca oamenilor muncii întrucît „trebuie să mănînci gras pentru a putea slăbi". Colegii lui Thaller de la Bert El Hospital din Brooklyn își exprimau fățiș neîncrederea în capacitățile profesionale ale colegului lor care din ginecolog s-a transformat peste noapte într-un biochimist pus pe revoluționarea tuturor datelor cunoscute de știință. Clienții lui Taller nu aveau însă de unde să știe toate discuțiile care se duceau în sînul cercurilor medicale. În consecință cartea acestuia se vîndea ca pîinea caldă.

Toți cei care nu mai puteau suferi osînza care li se depusese prin nemuncă învățaseră pe de rost cele 14 porunci cuprinse în cartea lui Taller. Unele dintre acestea sunau astfel:

- **Mîncați de trei ori pe zi la ore regulate;**
- **Nu luați în seamă cîte calorii consumați;**
- **Nu faceți nici un fel de abatere de la regim;**
- **Mîncați în fiecare zi alimentele prăjite cu margarină sau uleiuri vegetale;**
- **Nu săriți niciodată peste masă. Chiar dacă nu vă este foame forțați-vă să mîncați;**
- **Beți multă apă;**
- **Evitați alimentele nesărate;**
- **Abțineți-vă de la alcool;**
- **Plimbați-vă în fiecare zi cîte un ceas.**

Nu se știe dacă cei ce au urmat savantele sfaturi ale lui Taller au slăbit sau nu, dar contul acestuia la bancă s-a rotunjit simțitor. Intre timp, acesta și-a schimbat și mizerul cabinet medical pe care îl avea în Brooklyn pentru unul somptuos în elegantul cartier East Side. Noii clienți au trebuit să plătească 40 de dolari la o consultație.

„Doctorul" Taller continua să cîștige din ce în ce mai bine. Iată că într-o bună zi diverse organizații au început să se agite și să cerceteze activitatea doctorului. Kings County Medical Society, un fel de consiliu al doctorilor, îl obligă să înceteze reclama pe care o făcea în jurul numelui său. Firește, aceasta nu era decît un soi de șicană din partea colegilor geloși de cîștigurile acestuia.

Iată însă că „lucrarea" lui este luată și studiată de „U.S. Food and Drug Administration", un organ guvernamental însărcinat cu cercetarea fraudelor în domeniul produselor alimentare și farmaceutice. Acesta descoperă în cartea șarlatanului că el recomanda clienților săi consumarea unei cantități serioase de ulei de „cartham" în fiecare zi. Carthamul este un fel de șofran sălbatec din ale cărui semințe se fabrica altădată un ulei pentru ars în niște lămpi de iluminat! Acest ulei fusese ridicat de către Taller la rangul unui leac miraculos. La pagina 152 a cărții se găsește însă un nume propriu care a permis să se descifreze misterul acestei ciudate recomandări. Este vorba de numele societății „Cove Vitamin and Pharmaceutical Company". Această societate, după cum s-a aflat mai pe urmă, vindea faimosul ulei în niște casete cu eticheta „Ulei CDC".

Administrația a interzis imediat vînderea mai departe a faimosului ulei și a intentat un proces împotriva doctorului escroc.

Această nouă afacere cu medicamente scoate din nou în evidență racilele unui sistem social care lasă la discreția oricui viața și sănătatea oamenilor. Este bine cunoscut cazul calmantelor care circulă în unele state occidentale și care au provocat nașterea a mii și mii de copii infirmi. Pînă la sfîrșit, firește, s-au descoperit cauzele care au determinat nașterea unor monștri, a fost interzisă vînzarea medicamentului, s-a interzis și producerea lui, s-au conferit decorații pentru cei care au dat dovadă de atenție în cercetări și au prevenit vinderea mai departe a acestui medicament ucigător. Toate sînt, desigur, acțiuni foarte bune.

S-a făcut însă ceva pentru ca să nu mai fie posibilă repetarea unor asemenea întîmplări în viitor? După cum se vede și din cazul „uleiului de șofran sălbatec", modul de viață capitalist permite ca oamenilor să li se vîre pe gît, într-un fel sau altul, produse care le afectează sănătatea, în vederea obținerii unor profituri grase de către monopoluri. În cazul de față lucrurile sînt cît se poate de clare. În 1960 acțiunile societății „Cove Vitamin..." erau cotate la bursă cu 3125 de puncte. În ianuarie 1962, ele au scăzut la 25 puncte iar în momentul de față au ajuns la 12... Prin operația „slăbiți mîncînd grăsimi" combinată cu reclama camuflată făcută „uleiului de șofran sălbatec", respectiva societate miza pe o îmbunătățire a cifrei ei de afaceri. Pentru găsirea unui „om de știință" care să faciliteze escrocarea publicului probabil că nu a trebuit să se depună prea mari eforturi.

...Escrocheria „doctorului" Taller a fost descoperită. Cîte altele nu continuă însă să se facă? Cîte altele nu se pun încă la cale pe spinarea oamenilor?

COLUMBIA
PĂMÎNT AL SUFERINȚEI

Columbia — una dintre cele mai mari și mai bogate țări de pe continentul sud-american are o istorie străveche: primii europeni care au pus piciorul pe pămîntul acestei țări au fost membrii expediției navigatorului spaniol Alonso Hojeda, printre care se afla și funcționarul unei bănci florentine Amerigo Vespucci, al cărui nume s-a dat ulterior întregii Lumi Noi. Expediția lui Hojeda a atins țărmul peninsulei Goajira, situată în extremitatea de nord-est a Columbiei, în toamna anului 1499. Țărmul columbian, pe care-l scaldă apele Mării Caraibilor, a fost însă descoperit în întregime abia cu doi ani mai tîrziu de către o altă expediție spaniolă condusă de un oarecare Rodrigo Bastidas.

După descoperirea acestui teritoriu, denumit de spanioli „Noua Granada", a început cucerirea lui de către colonialiștii din Spania.

Legenda lui „Eldorado" — „Țara omului aurit" (cu prilejul ritului de învestire a marelui preot al muyscilor, acesta era, după obicei, pudrat din cap pînă-n picioare cu pulbere de aur) — a atras ani de-a rîndul spre Columbia mii și mii de aventurieri dornici de îmbogățire. Dînd năvală în această bogată țară, conchistadorii spanioli au început s-o cutreiere în lung și-n lat în căutarea mult rîvnitului „Eldorado". Astfel, în anul 1533, conchistadorul spaniol Pedro Heredia, după ce întemeiază pe coasta de nord a Columbiei orașul Cartagena, pătrunde, în fruntea unui detașament de 150 de soldați, în țara muyscilor. Un ofițer de-al lui Heredia, de origine portugheză, pe nume Joao Sezar, înșoțit și el de cîțiva zeci de soldați, a ajuns, în același an, la marele rîu aurifer Cauca — afluent al fluviului Magdalena. În cursul peregrinărilor sale, acesta a întregit descoperirea principalei regiuni aurifere din Columbia și din America de sud, care în decurs de peste 4 secole avea să dea jefuitorilor ei mai bine de 1.500.000 kg. de aur!

Stabilindu-se pe teritoriul Columbiei, conchistadorii spanioli au distrus vechea civilizație a triburilor băștinașe indiene, au exterminat în mod sălbatec cea mai mare parte din populația locală și au prădat ca-n codru bogățiile acestei țări.

Columbia a fost eliberată de sub dominația colonialiștilor spanioli în timpul războiului pentru independența coloniilor spaniole din America (1810—1826). În anul 1813 a fost adoptată Constituția care a dat țării denumirea de Statele Unite ale Columbiei, iar în 1826 a fost adoptată o nouă constituție, în conformitate cu care Columbia devenea o republică centralizată.

Dar, bucuria poporului columbian de a trăi sub soarele libertății n-a durat multă vreme, pentru că pe minunatele sale meleaguri și-au făcut apariția alți musafiri nepoftiți, tînjind după îmbogățire. În expansiunea lor spre sud, imperialiștii yankei — mai avizi și mai sîngeroși decît înaintașii lor, conchistadorii spanioli — au început să se pripășească și pe pămîntul Columbiei, atrași fiind, bineînțeles, nu de frumusețile peisajului columbian, ci de imensele bogății ale acestei țări, ca și de excepționala ei poziție strategică. În luptă cu colonialiștii englezi pentru supremație în această regiune și în întreaga Americă latină, imperialiștii nord-americani au provocat nu odată în Columbia — ca, de altfel, și în celelalte țări latino-americane — încăierări și asasinate, rebeliuni și puciuri militare. Nesățioase, monopolurile nord-americane s-au infiltrat treptat tot mai adînc în economia Columbiei, acaparîndu-i toate ramurile cheie și subordonînd-o intereselor lor. Prin tratatul înrobitor pe care S.U.A. l-au impus Columbiei în anul 1951, monopolurilor nord-americane li s-au acordat de fapt drepturi nelimitate în această țară. În cele din urmă, prin diverse metode abile, Statele Unite au reușit să-și subordoneze și din punct de vedere politic și militar această țară.

Este cunoscut faptul că, acționînd cu docilitate la ordinele Departamentului de stat al S.U.A., guvernul Columbiei a fost acela care a propus convocarea conferinței Organizației statelor americane pentru a discuta așa-zisa „problemă cubană". Se știe, de asemenea că în cadrul mascaradei de la Punta del Este, delegația Columbiei a avut cea mai servilă poziție față de linia politică reacționară impusă de S.U.A. în problema cubană, cerînd, alături de partenerul său major, să se ia „măsuri energice" împotriva eroicului popor al Cubei revoluționare, care, primul în America latină, a ridicat cu hotărîre steagul luptei pentru libertate și progres social.

În țara nestematelor...

Țara riurilor aurifere și a nestematelor, a nesfîrșitelor păduri tropicale și a cîmpiilor roditoare — așa a fost supranumită, și pe drept cuvînt, Columbia. Într-adevăr, pe întinsul teritoriu (de peste 1,1 milioane km.p.) al Columbiei se află imense bogății ale solului și subsolului. În nesfîrșitele păduri tropicale, care acoperă aproximativ jumătate din suprafața acestei țări, se întîlnesc specii prețioase de arbori, cum sînt: arborele de cauciuc, mahonul etc. Pe cîmpiile deosebit de fertile se întind mari plantații de cafea, trestie de zahăr, orez, bumbac, tutun, banane, cacao etc. În subsolul Columbiei se găsesc numeroase bogății naturale ca: petrol, cărbune, aur, argint, platină, pietre prețioase etc. Este demn de remarcat, în această privință, faptul că Columbia este singura țară producătoare de smaragde din lume.

„Monstrul verde" și compania...

Deși dispune de asemenea bogății, Columbia continuă să rămînă, totuși, o țară înapoiată, cu o economie slab dezvoltată, dependentă de capitalul străin, îndeosebi de capitalul monopolist din S.U.A. Alături de capitalul nord-american, activează tot mai intens în această țară capitalurile canadian, englez, vest-german, francez, belgian, suedez. „Partea leului" din profiturile stoarse de pe urma jefuirii bogățiilor Columbiei revine însă, bineînțeles, monopolurilor din Statele Unite.

Sfera principală a activității capitalului străin în economia columbiană o constituie industria extractivă și, în primul rînd, industria petroliferă. Acestei ramuri îi revin mai bine de jumătate din investițiile făcute de capitalul străin în Columbia — suma acestor investiții ridicîndu-se la circa 500 milioane de dolari. Cea mai mare parte a exploatărilor petrolifere (aproximativ 80 la sută) sînt concesionate de companiile petrolifere nord-americane, care stăpînesc întinse perimetre și care cîștigă cîte 20 de dolari la fiecare tonă de petrol extrasă.

Puternice poziții deține capitalul monopolist din S.U.A. și în agricultura Columbiei, în care a introdus pe scară largă sistemul colonialist bazat pe principiul monoculturii. Companiile nord-americane stăpînesc în prezent în Columbia peste 8 milioane de ha. de terenuri dintre cele mai bune. „Monstrul verde", cum a fost supranumit de popoarele latino-americane trustul „United Fruit Company" — care a intervenit în nenumărate rînduri în treburile interne ale țărilor Americii latine, aducînd la putere sau doborînd guvernele lor după bunul său plac, așa cum a procedat, de pildă, în anul 1954, în Guatemala — deține întinse suprafețe de teren în această țară, controlînd, mai ales, producția ei de banane. Domeniile acestui adevărat „monstru", care cuprinde sute de mii de hectare de terenuri dintre cele mai fertile, sînt împrejmuite cu garduri de sîrmă ghimpată, în dosul cărora se aplică legi speciale, cu ajutorul unui aparat de constrîngere propriu — poliție, agenți înarmați, închisori etc. „Monstrul verde" dispune, de asemenea, de mijloace de transport — căi ferate, flotă comercială etc. — proprii, de întreprinderi de comerț și chiar de monedă proprie.

„American Coffe", un alt „rechin" de la nord de Rio Grande, stăpînește întinse plantații de cafea. De fapt, exportul de cafea al Columbiei se află aproape în întregime în mîinile monopolurilor din Statele Unite. Acestea achiziționează anual cîte 4.250.000 de saci cu cafea (din cei 5 milioane produși), în condiții ce le aduc un supraprofit de 50 la sută.

Oameni săraci în țară bogată...

În timp ce monopolurile străine se îmbogățesc, mărindu-și an de an profiturile de pe urma jefuirii fără scrupule a bogățiilor Columbiei, sărăcirea și pauperizarea maselor populare din această țară ia proporții amenințătoare. Majoritatea locuitorilor Columbiei trăiesc în condițiile unei cumplite mizerii, a foametei și obscurantismului. Copiii sînt, în marea lor majoritate, subalimentați, consumînd doar 50 la sută din cantitatea minimă de alimente necesare organismului.

Analfabetismul cuprinde mai mult de jumătate din populația țării. Șomajul face ravagii, în timp ce cersitul a devenit o adevărată plagă. Cea mai grea situație este, desigur, în agricultură, unde mai dăinuie încă în forma sa clasică sistemul feudalist, cu metodele sale de tristă amintire. În raportul cu privire la proiectul de reformă agrară prezentat la prima conferință a conducătorilor organizațiilor progresiste țărănești din Columbia, care a avut loc la începutul acestui an, se arată că, în timp ce 61 la sută din proprietarii de pămînturi dețin doar trei la sută din terenurile cultivate, o minoritate infimă de latifundiari — adică 0,9 la sută din proprietarii de pămînt — stăpînesc 40 la sută din terenurile agricole, posedînd suprafețe de pămînt între 500 și 5.000 de hectare. În afară de aceasta, în țară există 300.000 de țărani, complet deposedați de pămînt, care trăiesc de pe urma arendării unor petece de pămînt și 1.300.000 de muncitori agricoli, care pentru munca lor pe latifundiile moșierilor și monopoliștilor străini primesc o plată de mizerie.

Teroare și violență

Puterea în Columbia este deținută de peste 100 de ani de cele două partide politice tradiționale — liberal și conservator. În trecut, partidul liberal a avut un rol progresist în țară, el luptînd împotriva sclaviei negrilor și a privilegiilor feudaliste ale bisericii. Unele legi promulgate în timpul guvernării liberale din perioada dinaintea celui de-al doilea război mondial au fost sprijinite și de Partidul Comunist din Columbia, care de 32 de ani se află în avangarda luptei maselor populare din această țară pentru libertate și independență națională, pentru dreptate socială. În anul 1946 a izbucnit însă în partidul liberal o puternică criză, care s-a soldat cu desprinderea din el a unei aripi dizidente, denumită „Mișcarea revoluționară liberală". În anul 1949 trăgătorii de sfori de la Washington au impus ca președinte pe Laureano Gomez, „om de încredere" al trustului „Standard Oil". În timpul guvernării acestuia armatele guvernamentale au ucis peste 50.000 de țărani răsculați în urma deposedării forțate de pămînturile lor. Printr-o lovitură de stat, în anul 1953 a ajuns la putere un alt „vasal" al monopoliștilor din S.U.A., generalul călău Rojas Pinilla, care a instaurat un regim dictatorial și mai sîngeros, întrecînd, în materie de torturi și crime, tot ce-și poate închipui imaginația. După ce a adunat și înarmat vreo 40.000 de indivizi din rîndurile criminalilor de drept comun și a grupurilor celor mai reacționare, el a pornit cu acestia la reprimarea mișcării țărănești de partizani, a comuniștilor și sindicatelor. Bandele de asasini ale acestui călău au asasinat în cursul guvernării lui, circa 100.000 de țărani și muncitori și au incendiat peste 32.000 de case țărănești. În anul 1957 odiosul dictator Pinilla a fost răsturnat de la putere, reușind să o „șteargă iepurește" în Spania. La puțină vreme după doborîrea regimului tiranic al lui Pinilla, partidele conservator și liberal au semnat unul dintre cele mai antidemocratice acorduri pe care le-a cunoscut vreodată istoria Americii Latine. Această tranzacție, pe care adunarea legislativă a Columbiei a legiferat-o apoi prevede, pur și simplu, repartizarea egală pe timp de 16 ani a funcțiilor politice și a celor guvernamentale între cele două partide amintite și trecerea pe rînd a locului de președinte al țării de la conservatori la liberali. Situația grea în care se află economia țării nu s-a schimbat însă cu nimic în perioada de cînd guvernează această monstruoasă coaliție a partidelor oligarhiei columbiene. Dimpotrivă, s-ar putea spune că exploatarea și teroarea în rîndul maselor populare a continuat să se adîncească. Grăitoare sînt, în această privință, statisticile. Astfel, în perioada 1946—1961 au fost asasinați pentru motive politice 252.600 de persoane și au emigrat peste 150.000 de persoane. În aceeași perioadă, la 800.000 de persoane li s-au ridicat drepturile de proprietate, după care au fost deportate. Mulți dintre aceștia au nimerit în lagărul de concentrare de la Araracura, supranumit, pe drept cuvînt, „Infernul verde". Faima sumbră a acestui lagăr de exterminare, adevărat infern, a trecut de mult peste granițele Columbiei. Există chiar și o zicală despre acest infern: „Cine intră aici, trebuie să-și lase la poartă testamentul". Bilanțul total al victimelor regimului reacționar din Columbia în decurs de 15 ani este — după cum apreciază revista „Siempre" — de 1.202.000 de persoane! Nu degeaba au denumit deci, columbienii acest regim „Violencia" (violență).

În lupta pentru libertate și viață

Dar represiunile crunte și teroarea n-au putut intimida niciînd poporul columbian și nu i-au putut frînge voința fermă de a lupta pentru libertatea și independența patriei sale, pentru o viață mai bună și un viitor luminos. Un exemplu edificator al împotrivirii crescînde a poporului columbian față de monstruoasa coaliție a partidelor reacționare îl constituie numărul mare de voturi acordate, la alegerile din mai a.c., lui Lopez Michelson, care a fost sprijinit de forțele democratice, ca și faptul că în fața urnelor de vot nu s-au prezentat, cu acest prilej, nici măcar jumătate din cei 6.000.000 de alegători. Despre reacția maselor populare față de regimul reacționar din Columbia, publicistul Toledo scrie că „În această țară nefericită se desfășoară cel mai autentic război civil, lupta fermă a țăranilor pentru pămîntul lor sau pentru o existență cît de cît omenească... De 15 ani în Columbia acționează partizanii".

Nu încape nici o îndoială că, în cele din urmă, lupta plină de abnegație și eroism a poporului columbian pentru libertatea și progresul patriei sale va triumfa.

Emilian GAINA

ACOLO UNDE AU LUCRAT MARII CREATORI

MIHAIL SADOVEANU

— Un exemplu de înaltă conștiință artistică —

Opera lui Mihail Sadoveanu este și ea un exemplu de înaltă conștiință artistică. Vitalitatea creatoare a marelui nostru povestitor s-a însoțit, în cazul său, și cu o fecunditate epică ieșită din comun. Cele peste o sută de volume pe care le-a publicat în 60 de ani de activitate literară stau mărturia unui ritm de muncă neobișnuit. Despre seriozitatea cu care lucra s-a scris și s-a discutat. De asemenea despre faptul că la început, cînd își croia drumul spre consacrare, și-a impus singur, ca să răzbească prin valul indiferenței oficialității, o sporită intensitate a scrisului. Dar nu despre acestea vreau să amintesc acum.

Hărnicia, conștiinciozitatea, puterea de invenție a marelui prozator sînt cunoscute tuturor cititorilor săi. Mai puțin însă dorința lui intimă de perfecționare a fiecărei pagini, intenția de a o înfrumusețа, apropiind-o de adevărul vieții. Putem răspunde astăzi celor care furați de aparențe credeau că scriitorul trimite la tipar fila încă fierbinte, fără s-o mai revadă, că adevărul e altul : Mihail Sadoveanu, elabora mai lesne, în sensul că nu scria chinuit ca I. L. Caragiale, ci așezat la masa de lucru își făcea zilnic norma de pagini stabilită. Periodic se întorcea însă la ceea ce scrisese și începea meticulos, o nouă trudă, cea a înobilării cuvîntului, a șlefuirii frazei, a umanizării liniilor și culorilor.

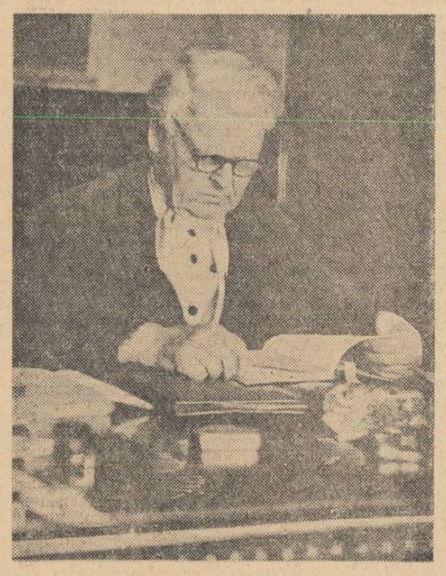

Iată cîteva exemple ce mărturisesc existența redactărilor intermediare și a unor texte de tranziție, la care autorul a renunțat pe rînd căutînd forma cea mai potrivită, desigur și cea mai expresivă, pentru comunicarea viziunii și atitudinii sale morale față de realitatea și conflictele pe care le-a zugrăvit.

Creația lui Mihail Sadoveanu debutează într-un moment istoric ce stă — cum observa Mihai Ralea — la „intersecția amurgului feudalismului cu formarea mediului orășenesc burghez... Lumea care murea își trimitea ultimele chemări... Revoluția industrială și capitalistă nu măturase încă de pe fața pămîntului idila veche... Lumea trepidantă a orașelor tentaculare, nervozitatea urbană cu problemele și preocupările ei, burghezia inteligentă și avidă, tehnica asurzitoare și confortabilă a marilor industrii nu se formase complet". Tînărul, pe atunci, prozator surprinde o lume în declin, de tîrguri și sate semiarhaice, cu funcționari amăriți și țărani abrutizați de mizerie dar în care suferințele nu alteraseră un fond de omenie și demnitate. Strigătul de moarte al lucrurilor care pier, respiră, cum sesiza M. Ralea într-un frumos și sintetic portret, melancolia unei lumi muribunde. Este prima parte din întinsa anchetă pe care o întreprinde marele nostru prozator despre societatea și poporul în mijlocul căruia s-a născut. Și cum spune singur undeva, despre această poezie amară și înfiorată de pesimism, cu mult anterioară momentului luminos al împliniriilor cîntate în „Mitrea Cocor" și „Lumina vine de la răsărit" — trebuie „scris bine, ca într-un document al istoriei". Așa a și scris !

Precum făgăduisem, să trecem acum în revistă cîteva mărturii edificatoare.

De la început, lumea tîrgușoarelor moldovenești în care avînturile mor înăbușite fixează cadrul de inspirație al povestitorului. Acestei lumi îi închină într-o formă nebuloasă bucata „În liniștea pădurii" scrisă în 1900. Un an mai tîrziu, nemulțumit, reia istorisirea intitulînd-o „Un foc în negură". Și precum povestește Profira Sadoveanu, de aici a ieșit în 1906 „Fioare ofilită". Titlul e simbolic, el evocă o dragoste în negura provinciei și a moravurilor triste ale unui mediu în care năzuințele se năruie jalnic. Peste 36 de ani totalizînd experiențele unei vieți de cunoaștere autorul se întoarce la aceeași temă și dă nuvela „Focuri în ceață". Prin urmare între 1900 și 1942 avem, cu diferențe calitative, patru elaborări ale aceluiași motiv fundamental. O strălucită pildă de exigență neobișnuită la un scriitor atît de fertil !

De altfel înclinația de a nu socoti finisat, definitivat un text, Sadoveanu o arată încă din anul debutului. În 1899 publică în revista „Lumea" schița „Două vieți" care devine mai tîrziu, cu un spor de îngrijire și de dramatism, impresionanta nuvelă „Dureri înăbușite".

Principiul, este, pare-se, acela de a lucra o primă formă, de bază, care în timp devine nucleul unor elaborări succesive și treptat îmbunătățite. Să ne referim doar la un caz notoriu. În 1902 apare prima variantă a „Șoimilor" sub titlul „Frații Potcoavă". În 1903, romanul e publicat în foileton de către „Voința Națională" cu titlu schimbat, „Șoimii" și cu o serie de episoade incluse în șuvoiul principal al acțiunii.

Dar iată ce scrie autorul unui prieten : „...Nemulțumit de „Frații Potcoavă" vreau să-i prefac". Își va ține promisiunea, dar numai în parte. Ediția din 1904 a lucrării e fragmentar schimbată prin comparație cu textul inițial. Totuși prozatorul nu renunță la gîndul său. Și peste ani, în împrejurări radical modificate, o dată cu împlinirea vechiului vis de dreptate al „Șoimilor", Sadoveanu reia romanul și dă în 1952 strălucita sa cronică despre „Nicoară Potcoavă", capodoperă a literaturii noastre, închinată trecutului de luptă al poporului.

Regretului și nostalgiei i-au luat locul încrederea în izbînda „umiliților și ofensaților vieții", în cauza libertății și dreptății sociale pentru care s-au sacrificat cei mai buni fii ai poporului român.

Astfel scrupulul artistic slujește la Mihail Sadoveanu o concepție despre artă evoluînd de la realismul critic la realismul socialist.

H. ZALIS

Noul cămin cultural din Moldova Suliță

ITINERAR SUCEVEAN

Ripiceni — să zicem — pînă la Cîmpulung. Străbatem atunci lanuri întinse de grîne și porumbiști, urcăm și coborîm imense spinări de dealuri, străbatem printre cîmpuri semănate cu sfeclă și cartofi și tot urcînd mereu ajungem în munte unde agricultura înseamnă în primul rînd fineață și vite bune — vaci de lapte și turme de mioare. Acest drum ne-arată și felurite sate, felurite gospodării. Sate întinse cu ogrăzi largi, în care stăruie pătulul din nuiele, apoi sate cu case durate din lemn cu acoperiș de șindrilă, case strînse în lungul unei văi cu grajduri și finețe, semn al altei îndeletniciri de căpetenie. În primele sate drumurile-s colboase și-n urma mașinii rămîn trîmbe fumurii, în cele dispre munte, drumurile-s pietruite, tari, niciodată mocirloase. Portul oamenilor e și el deosebit; asemenea și preocupările gospodărești.

În aceste sate, în toate, fluturǎ acum biruitor steagul socialismului. În fiecare comună afli, înființată mai de mult ori de curînd o gospodărie colectivă și-n fiecare gospodărie oameni harnici, pricepuți, hotărîți să dobîndească, sub îndrumarea partidului, recolte mereu mai mari, să crească vite mereu mai bune, să ridice mereu mai frumoase satele și viața sătenilor.

La Ripiceni de mergi îi afli pe colectiviști puși pe fapte mari, mai ales acuma după ce au unit într-o singură gospodărie puternică, trei colective mai mici, din trei sate învecinate. La Calafindești întîlnești construcții de piatră trainice ce se zăresc de departe din șoseaua principală, construcții care stîrnesc admirația cui le vede nu numai pentru înfățișarea lor ci și pentru chibzuința gospodărească cu care colectiviștii de aici au reușit să valorifice, ca material de construcție, resursele locale. La gospodăria colectivă numită „Al treilea Congres al Partidului", aflată la marginea Botoșanilor, afli o altă preocupare, pe deplin corespunzătoare unei unități agricole situată în zona preorășenească: o mare, puternică și bine rostuită grădină de legume care a slujit și încă mai slujește pentru răspîndirea experienței dobîndite în acest sector de activitate și în alte unități, chiar din preajma Sucevei.

Din Botoșani pe drumul Dorohoiului de mergi afli satul Cucorăni, cu gospodăria sa colectivă care are un puternic sector zootehnic, apoi tot aici, chiar la șosea, în dosul unui gard înalt de sîrmă, livedea lui moș Cristea, miciurinistul din Cucorăni, care a izbutit, prin pasiune și perseverență, să aprindă în acest loc un focar de entuziasm pentru cercetările pomicole.

Pe drumuri sucevene te abați și la Bosanci unde colectiva-i nouă. Sînt aici 1800 de familii care stăpînesc și muncesc 5000 de hectare. Întîlnești oameni de nădejde puși pe fapte mari, pe construcții și producții în stare să biruie întreit și împătrit producția gospodăriilor individuale de altă dată. Domnește aici organizarea bună și disciplina și — ceea ce nu-i rău — un soi de mîndrie care-i stîrnește pe oameni și-i îndeamnă să rîvnească la cinstea de-a fi fruntași între fruntași, alături și de-o seamă cu vechi gospodării de felul celeia din Roma bunăoară.

Urci apoi către munte în sate unde, pe adevărate pășuni de mătase, din ce în ce mai roditoare, pasc pașnic vitele de soi, adevărate izvoare de lapte pentru fabrica de la Cîmpulung „Rarăul", pentru cea de șvaițer de la Dorna. Mai sus așezările se răresc și întîlnești pădurea; imensele păduri sucevene unde a dispărut coliba din cetină, înecată în fum, dospind de umezeală. Întîlnești pădurea unde muncitorii trăiesc în cabane, pădurea unde intră și cartea și aparatul de radio, fierăstrăul electric și funicularul, unde oamenii au hrană după nevoie, îmbrăcăminte de protecție și mai ales prețuire.

Călătoria aceasta, chiar de n-am urmat-o în firul unui singur drum (dar pe care prea bine, oricine voiește, o poate face) dezvăluie nu numai frumusețea regiunii Suceava, nu numai varietatea reliefului său ci mai ales imensele sale bogății, uriașele sale resurse naturale și umane, care oriunde sînt din ce în ce mai bine valorificate.

III

Oamenii trăiesc altfel, muncesc și gîndesc altfel, într-un chip nou. Cu această constatare ne-am deprins și o socotim atît de firească încît cîteodată, mulțumindu-ne cu ea, renunțăm să-i mai cercetăm îndeaproape mizurile și sensurile, cauzele și consecințele ei. Așa se întîmplă și în Suceava. Trecînd des prin fața căminului cultural din Dolhești, clădire mare cu o sală de spectacole demnă să stea în orice oraș, de la o vreme existența sa nu ne mai atrage atenția; la fel și în părțile rădăuțene la Vicovul de Sus ori la Marginea, în Cîmpulung, la Vama ori la Pojorîta, în părțile Dornei la Condreni, precum și-n alte zeci și zeci de sate sucevene. Firească, cît se poate de firească e și prezența școlilor noi aproape în fiecare comună, prezența dispensarelor, a caselor de nașteri. De ne-am întoarce încă o clipă doar pentru a privi situația satelor sucevene înainte de eliberarea țării, și am compara-o cu stările de astăzi, contrastul e cu neputință să nu îndemne la meditații. Iată în cîteva cifre starea de lucruri din Stupca — satul lui Ciprian Porumbescu. Aici — unde domnea cea mai mare înapoiere, primul recensămînt făcut după eliberare consemna 400 de analfabeți; azi în Stupca (unde analfabeți, firește, nu mai sînt) există peste 400 de abonamente la ziare și reviste, aproape 100 de aparate de radio ! Această schimbare s-a petrecut oare numai aici ? Doar un străin de realitățile satului ar putea-o crede. Viața oferă cu sutele alte și alte exemple, care de care mai convingătoare. De pildă, construcția de școli. Grija pentru a înlesni copiilor învățătura. E oare nevoie de ample comentarii și bogate argumentări pentru a convinge asupra acestui adevăr ?

Iată un fapt, unul din multe, care prețuiește cît un întreg articol : în cătunul Cununa sînt 14 copii de școală. Atît. Pentru a ajunge în satul unde există clădiri de școală ei aveau de trecut doi munți. Îi treceau, dar nu era lesne. Pentru ei s-a înființat o clasă. A fost înzestrată cu mobilier, cu tot ce-i de trebuință. Un învățător predă lecții. Ca să învețe, copiii nu mai trec munții !

Copiii nu mai trec munții să învețe iar cei vîrstnici nu mai au a merge pînă la oraș îndepărtate după doctor, după o doctorie, ori după vreun bun trebuincios și de neaflat altădată în prăvălioara din sat. Nu mai trebuie să aștepte prilejul drumului la oraș să afle de film, de teatru ori de spectacol artistic, ori de sport. Le află din ce în ce mai la îndemînă. Luna trecută în comuna la Vama, bunăoară, au fost în turneu, teatrul din Botoșani și cel din Pitești ; Teatrul din Piatra-Neamț a prezentat „Domnișoara Nastasia" ; de la Bistrița o formație de teatru a casei raionale de cultură a venit cu spectacolul „Oameni care tac" ; ansamblul „Ciprian Porumbescu" din Suceava a prezentat un program de cîntece și dansuri, iar cei mici s-au distrat la spectacolele teatrelor de păpuși. E adevărat, asemenea bogății de spectacole, la care neapărat trebuie adăugate programele proprii ale căminului cît și zilnicele proiecții de filme, nu-i de întîlnit chiar în fiecare comună. O bază materială bogată există însă în toate pentru o activitate variată atrăgătoare, pentru o activitate culturală complexă, multilaterală, legată de activitate, de cerințele oamenilor.

Activitatea culturală bogată din satele sucevene, remarcată și deseori apreciată în cadrul unor concursuri pe țară — și-a vădit roadele în munca pentru dobîndirea victoriei socialiste la sate în primăvara acestui an, își vădește din plin roadele în munca pentru formarea conștiinței socialiste a oamenilor. E oare întîmplător faptul că la Vama, amintita comună cu o bogată activitate culturală, nu se mai aude de bătăi și omoruri, de leviri și scandaluri ? E oare întîmplător că la magazinul sătesc cu autoservire, în decurs de un an n-a lipsit nimic și nimeni niciodată n-a fost surprins strecurîndu-se cu o marfă neplătită ? Nu-i întîmplător. Nici stingerea proceselor, nici înțelegerea pe care oamenii o vădesc atunci cînd ajung totuși în fața comisiilor de împăciuire. Nu-s întîmplătoare stima, respectul reciproc, după cum nu-s întîmplătoare nici într-ajutorarea în muncă, nici spiritul de colectivitate care ia treptat dar sigur locul mentalității individualiste.

Iată dar, că ochiul, de ar putea cuprinde într-o privire întreaga regiune Suceava, uriașul amfiteatru care urcă în trepte de la răsărit la apus, dinspre dealurile de pe malul Prutului pînă pe munte, sub cer pe crestele Rarăului și culmile Călimanilor, n-ar avea de văzut numai orașele și satele aflate în înflorire ci mai ales oamenii. Sufletele oamenilor care trăiesc din plin, din ce în ce mai din plin, bucuria vremurilor noi, bucuria desăvîrșirii, sub conducerea partidului, a construcției socialiste în patria noastră. E bucuria și mîndria însuflețitoare a sufletelor noastre, a tuturor, bucuria și mîndria întregului nostru popor.

Virgil DĂNCIULESCU

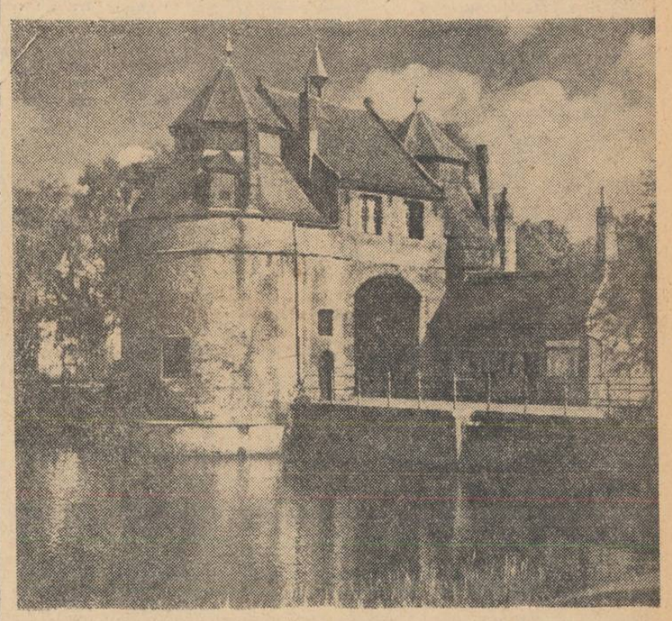

„SEMNELE VIEȚII"

Medicina utilizează de-acum unele metode ale electronicii. S-au creat astfel noi aparate, capabile de a ne informa asupra proceselor fiziologice care au loc într-un organism viu, integru. Aceste metode asigură o mare precizie a înregistrării parametrilor măsurați și aproape a simultaneității luării și fixării de către aparate a datelor, asupra proceselor foarte rapide. Metoda înregistrării obiectului la distanță, prin sistemele radiotelemetrice este folosită pe scară largă.

Au fost puse la punct radiopilule, lungi de 20 mm și cu diametrul de 8 mm. Pacientul înghite o pilulă și aparatul de radio care e plasat acolo, transmite informații asupra compoziției sucului gastric și ceilalți parametri care interesează pe medic. S-a pus la punct recent o radiopilulă și mai mică, capabilă de a face timp de 36 de ore un „reportaj" al stomacului asupra temperaturii, presiunii și a acidității din interiorul tranzitului gastro-intestinal. Aceste radiopilule vor putea furniza medicilor, timp de mai multe zile, date precise asupra dezagregării alimentelor și a schimbărilor compoziției lor chimice, în diferite locuri ale căii digestive. S-au făcut încercări de fixare a radiopilulelor într-un loc determinat, pentru un timp mai îndelungat, pentru a se studia activitatea fiziologică a omului care muncește.

O echipă de oameni de știință a conceput și alte aparate care utilizează potențiale biologice și anume: un braț proteză bioelectric, un aparat pentru mișcarea automată a aparatelor de raze X, un aparat pentru luarea de sînge și pentru analiza fazelor determinate alc ciclului cardiac, un aparat pentru observarea continuă a ritmului cardiac și pentru analiza automată a aritmiilor care se produc acolo.

BRUGES — ORAȘUL TĂCERII

(Urmare din pag. 1)

— s-ar fi aflat lîngă biserica, asemănătoare tuturor bisericuțelor din satele belgiene. Iar peste drum se ia neapărat „un păhărel" la hanul de țară căruia, bine înțeles, i s-a pus ca emblemă numele legendarului prieten al lui Thyl, mîncăciosul **Lamme Goedzak, „Burdihanul Flandrei"**, cum îl numește De Coster pe acest blajin „flămînzilă" al poveștilor flamande.

În registrul de aur al hanului, sub inspirate texte închinate lui Thyl — simbol al neînfricării populare în lupta pentru libertate ,— se descifrează semnături de glorie mondială : Charlie Chaplin, Ilya Ehrenburg, Aragon. sir Lawrence Olivier, Hemmingway...

La cîțiva kilometri depărtare, anunțat de la distanță de creneluri și fortificații din alte vremi, așteaptă, tăcut, Bruges-ul. O așezare dominată de o liniște nefirească, scăldată într-o lumină bizară ; un oraș pe care poetul Rodenbach se credea îndreptățit să-l cînte ca pe un mort în imaginea, pe cît de celebră pe atît de puțin adevărată totuși :

„Bruges la morte".

Veneția nordului

Și pentru că vorbesc de imagini celebre, dar nu prea corespunzătoare realității, să amintesc și de celălalt supranume al Bruges-ului : „Veneția nordului". Este adevărat că orașul e străbătut de canale ; e adevărat că este foarte aproape de visul plin de poezie al basmelor peisajul acestor drumuri de apă, limpezi ca oglinda și cutremurate rar de undele lăsate în urmă, cu un regret, de plutirea cîte unei bărcuțe sau de trecerea aproape ireală a vreunei lebede grațioase. Totuși, prin liniștea canalelor Bruges-ului, prin calmul lor neturburat, „Veneția nordului" se situează — și ca atmosferă, nu numai geograficește — la polul opus al animatei și etern gălăgioasei sale surate meridionale.

Bruges-ul face parte din acea categorie de orașe cu discretă personalitate, cărora zadarnic le-ai căuta secretul sau definiția. Fostă capitală, de unde puterea s-a retras cu secole în urmă ; cîndva port pe care marea l-a părăsit, îndepărtîndu-se cu zeci de kilometri, blînd cadru de odihnă, evocator al unei epoci îndepărtate din istorie, cămin al hărniciei tăcute a unor oameni care trimit lumii întregi — sub forma vestitelor dantele de Bruges — mesajul meșteșugului lor plin de migală și de bun gust, orașul acesta ocupă un loc cu totul aparte.

A fost o vreme cînd el era o forță în Europa apusului. Pe atunci marea — izvor de putere și opulență — nu-și întorsese încă fața de la el. Foarte aproape, ea trimitea pînă la țărmurile Bruges-ului, largul estuar al Zwyn-ului pe care înaintau corăbiile navigatorilor din secolul al 12-lea și al 13-lea, acostînd cu mătăsurile Levantului, cu blănurile nordului, cu linurile Scoției și părăsind cheiurile după ce s-au încărcat cu țesături de Flandra. Însemnat antrepozit al ligii hanseatice, Bruges-ul dobîndea din ce în ce mai multă strălucire. El a fost de altfel unul dintre primele burguri care, într-o Europă medievală, au acordat drepturi orășenilor, meșteșugari și negustori, înscriind una dintre cele dintîi biruințe asupra feudalilor. Devenit leagăn înfloritor al artelor, științei și meseriilor, Bruges-ul vedea născîndu-se la locuitorii săi un admirabil simțămînt de neatîrnare, o nobilă pasiune pentru apărarea libertăților cetății. Cînd, în 1300, Filip cel Frumos intra în Bruges ca un cuceritor, Ioana de Navara, soția sa, descoperea frumusețea și strălucirea orașului pînă și în vestmintele și odoarele arborate ostentativ de femeile întîlnite în cale. Au rămas în istorie cuvintele de augustă invidie rostite atunci de ea : **„Socoteam că numai eu sînt regină ; dar azi văd în jurul meu numai regine".** Doi ani mai tîrziu, Bruges-ul nu mai vroia să rabde asuprirea regală. El se răscula sub conducerea a doi meseriași : Jan Breydel și Pieter de Coninck. Și cavaleria trimisă de Filip cel Frumos să pedepsească pe surtucarii răsculați, învață pe cîmpul de bătaie de la Courtrai să aprecieze puterea unor oameni însuflețiți de setea descătușării.

Lancelot Blondeel

Orașul a mai cunoscut apoi multe încercări, fără să se lase însă îngenunchiat. Dar s-a întîmplat aici un rar fenomen al naturii, care a început să roadă la temelia puterii și gloriei Bruges-ului ca un cancer neîndurător. Orașul observa cu groază că estuarul Zwyn-ului, plăminul cu care el respira din mare ozonul bogăției, începea să se acopere cu nisip. Bruges-ul pornea să se asfixieze din punct de vedere economic și deci și politic. Istoria a înregistrat eforturile supra omenești pe care locuitorii le-au făcut pentru a-și apăra orașul. Alături de purtătorii făcliei de răscoală — Jan Breydel și Pieter de Coninck — cărora și azi le aduc omagiul lor fiii Bruges-ului și al căror monument tronează în piața centrală a orașului — acesta păstrează cu dragoste memoria unui personaj extrem de interesant : Lancelot Blondeel, sculptor, arhitect, inginer, inventator, un fel de Leonardo da Vinci al Flandrei. El a conceput un plan genial pentru împiedicarea tragicului proces de umplere cu nisip a estuarului. Dar dacă ideile lui Blondeel s-au dovedit valabile (parte din ele au fost reluate cu cîteva sute de ani mai tîrziu) în schimb posibilitățile practice ale epocii nu îngăduiau aplicarea lor.

Sub Carol Quintul Bruges-ul era un oraș condamnat. Sub Filip al II-lea, despre rolul maritim al Bruges-ului se vorbea deja la trecut. Și azi locuitorii orașului vorbesc despre toate acestea ca despre o tragedie întîmplată în propria lor familie. Cu tristețe ei ridică mîna și arată în spre apus. La cîteva zeci de kilometri s-a ridicat un alt oraș, **Zee-Brugge**, care are rol de port la mare. Tot cu același prilej locuitorii Bruges-ului nu uită să remarce că Anvers-ul nu ar fi devenit cel mai mare port al Belgiei, dacă estuarul Zwyn-ului nu s-ar fi umplut cu nisip.

Și astfel, Bruges-ul actual privește spre trecut, apărîndu-și cu grijă, dar și cu o melancolie care-i conferă poezia ușor desuetă, vestigiile unei străluciri de odinioară. Cine vizitează Bruges-ul vede acest lucru din primul moment. Intrarea în oraș se face — ca și acum cîteva sute de ani — traversînd, la una din cele patru porți, podul zvîrlit peste vechiul șanț de apă al cetății. Turnul de pază al orașului, conservat cu grijă este prezentat, alături de turnul bisericii „Saint-Sauveur", ca **„cea mai frumoasă chemare a pietrelor proiectată pe cerul Bruges-ului".** Orice locuitor e gata să-l însoțească pe călător pentru a-i înfățișa bisericile reprezentative pentru goticul flamboaiant, cu interioarele decorate baroc. Orice locuitor întîlnit pe stradă va sfătui pe călător să viziteze și „Beguinage-ul" cu aleile sale pietruite de sute de ani. Această mînăstire străveche este de fapt un adevărat orășel al tăcerii și al muncii. Printre străduțele înguste, rămase aidoma ca în vremea medievală, chiliile adăpostesc pe făuritoarele dantelei de Bruges. Lucrează la ghergheturi și războaie ancestrale, fără să-și ridice privirile atunci cînd călătorul curios își îngăduie să cerceteze încîntătoarele încrustații în pînză, cunoscute în lumea întreagă sub numele „Point de fée", „point de rose" (punct de zînă, punct de trandafir) și așa mai departe.

Un tezaur al artelor plastice

Bruges-ul adăpostește deopotrivă un adevărat tezaur plastic. Jan van Eyck cu a sa „Fecioară a canonicului Vanderpaele" și portretul „Margueritei van Eyck" ; Roger van der Weyden cu al său „Crist și fecioara durerilor" ; Hugo van der Goes cu „Moartea fecioarei" — o adevărată galerie a secolului de aur al școlii flamande — secolul al XV-lea. Spitalul Saint Jean este la rîndul său un adevărat muzeu Hans Memlinc. Se povestește că marele artist din cel de al 15-lea veac, fiind rănit ca soldat, a primit la acest spital îngrijirea care l-a redat vieții. El a ținut să înzestreze așezămîntul, în semn de recunoștință, cu opere de ale sale. Din creația pictorului vom întîlni aici tripticul „Căsătoria mistică a Sfintei Caterina", „Adorația copilului Isus", „Fecioara cu mărul", „Vînătoarea sfintei Ursula", pentru a nu cita decît pe cele mai cunoscute.

În drum spre aceste tezaure vizitatorul este îndrumat să se oprească pe țărmul romanticului „Lac al dragostei", legat de legenda tinerilor nefericiți pentru că nu se puteau căsători, variantă nordică a cuplului Romeo și Julieta. Adevărat dialog mut între arbori și apă, sub privegherea albastrului transparent al cerului desfășurat pe deasupra Bruges-ului, străjuit ca de un bătrîn plăieș de vechiul turn al pulberăriei, „Lacul dragostei", sau „Minnewater", cum îi spun în limba lor, localnicii, adaugă un element esențial la atmosfera orașului sfios și tăcut, care, parcă își cere iertare că există în preajma unor metropole gălăgioase, trufașe și nesfîrșite ca întindere.

L. SĂRĂȚEANU

Bruges-ul își adaogă, an de an, discreția patinei la frumusețea lui statornică

La poalele Vîlcanului

Trenul de cale îngustă pornise spre inima muntelui de vreo oră. Un altul, care să suie tocmai la Cioclovina, se afla abia a doua zi, la revărsatul zorilor. Și cum timp de așteptat nu era, ne-am hotărît să străbatem drumul cum putem, dar în aceeași zi în care poposisem la Tîrgu Jiu. Așa că am pornit. Pînă la marginea dinspre munte a comunei Frățești, drumul de vară ne-a fost însoțit de peisajul obișnuit al ogoarelor gospodăriilor colective din preajmă. La cîțiva kilometri, înainte de intrarea în Frățești, s-au desprins la orizont, în acea amiază de zi caniculară, liniile neregulate ale culmilor de munte către care ne îndreptam. Erau pui mai mici ai Vîlcanului, vestitorii masivilor de piatră dură, cenușie, peste care aveam să călcăm cu pasul.

După mai bine de o jumătate de oră, primul popas l-am făcut la Suseni. Aici, peste treizeci de oameni în frunte cu șeful de brigadă Moise Bojincă extrag — așa cum se spune în termeni tehnici — piatra de calcar. De fapt nu este altceva decît materia primă din care se scoate varul. Aici masivii colțuroși, rocile de la temeliile muntelui, sînt de culoare alb-cenușie. După ce artificierul Ion Minciună pușcă prin cîteva găuri adînci, cu dinamită, roca dură, oamenii prăvălesc la vale blocurile de piatră, care se rostogolesc greoi, spărgîndu-se pînă jos, în zeci de bucăți.

Majoritatea celor care lucrează aici sînt din comunele învecinate Dobrița și Frîncești, așezări de oameni harnici, gospodari. Dar printre ei se mai află și alții veniți mai de departe. Tudor Șt. Baciu a lucrat la minele de la Uricani timp de aproape cinci ani. De cum a auzit însă că la Suseni s-a deschis o carieră pentru exploatarea pietrei de calcar, s-a și înființat aici. A îndrăgit locurile, a îndrăgit oamenii și a hotărît să nu mai plece dintre ei.

De la Suseni, pe lîngă calea ferată, ne-a însoțit mai mulți kilometri un rîu de munte iute și translucid. Aci se strecura pe sub bolovanii enormi, ale căror colțuri fuseseră rotunjite și șlefuite de vînturile reci și repezi ca și de apa cristalină, aci își făcea loc larg, respirînd parcă în voie cîteva clipe, ca apoi s-o pornească și mai iute la vale. Aceasta este apa Susiței. La numele ei, oamenii i-au mai adăugat, pe drept cuvînt, un adjectiv: seacă. De ce? Fiindcă la cîțiva kilometri mai sus de Suseni, tovarășul nostru de drum. Susița-seacă s-a ascuns printre stînci, lăsîndu-ne să ne descurcăm cum vom putea pînă la Cioclovina, unde avea să ne întîmpine o soră geamănă, dar pe care localnicii au botezat-o Susița-verde.

— Să mergem, ne-a îndemnat călăuza noastră. Cioclovina este aproape.

Într-adevăr, la trei sferturi de oră, după un desiș de făget, s-au arătat primele colțuri ale cabanelor de la Cioclovina. Aici linia ferată se desfăcea de la macazuri într-un evantai pe care odihneau cîteva vagoane platformă. Doar unul era închis, scriind pe el: „Pentru alimente". Pentru cei peste 100 de cioplitori în piatră și mineri, artificieri și descopertinitori, care lucrează la kilometrul 19, alimentele nu se pot aduce altfel decît cu trenul.

Cioclovina este una din marile cariere de piatră din regiune. Aici, munca omului se împletește cu frumusețile naturii. Și cu toate că nu se găsesc înălțimi ametitoare, abisuri întunecate ori peșteri imense, Cioclovina își are farmecul ei care se întîmpărește cu putere în mintea acelora care trec pe aici. Muncitorii de pe malurile Susniței-verzi iubesc natura și totuși sînt într-o luptă continuă cu ea, pentru a-i zmulge roca dură gri-cenușie, atît de trebuitoare. Este locul de unde se extrage granitul sălbatec din care se cioplesc pavelele — cuburi de piatră care sînt apoi așezate pe multe din străzile orașelor patriei noastre. Celelalte bucăți de rocă spartă sînt folosite pe șantierele de construcții. Dar lupta care se duce în ziua de azi cu masivii de granit este cu totul alta decît aceea purtată de înaintașii acestor cioplitori în piatră. Roca este perforată cu pic-camerul, blocurile de granit sînt detonate cu dinamită, oamenii își apără trupurile de colțurile tăioase ale pietrei cu haine de protecție. Din partea întreprinderii au primit salopete și piepțare de piele de viței tăbăcită, încălțări trainice. Și asta nu e totul, fiindcă grija pentru cioplitorii în piatră de la Cioclovina nu se rezumă doar la asigurarea celor necesare la locul de producție. Pe valea Susiței s-au ridicat cabane căptușite cu bîrne groase de brad, s-a amenajat o cantină, s-a tras lumină electrică în fiecare încăpere. Printre aceste case se mai află una în care s-a amenajat clubul cu o bibliotecă bogată și aparat de radio, iar în apropiere un teren de volei pentru tinerii cioplitori.

Deci, la Cioclovina se găsește un adevărat orășel. Oricît de banală ar părea operațiunea de dăltuire a unei bucăți de granit, ea trebuie făcută cu atenție și migală. Ne-am dat seama de acest lucru privindu-i pe oameni cum mînuiesc, cu o siguranță uimitoare, ponetul, șcarpeaua și

După orele de muncă, un meci de volei disputat între tinerii cioplitori în piatră este întotdeauna binevenit.

cioplitorul. Și așa cum pentru viori se aleg brazii cu cel mai bun lemn de rezonanță, tot așa și cioplitorii în piatră, hotărăsc din ce masiv urmează să dăltuiască pavelele. Privesc la început peretele de stîncă. Pentru un neinițiat, un asemenea perete n-ar spune prea multe. La fața unui cioplitor însă, el nu-și poate ascunde nici o taină. Rocile de granit, așezate în straturi orizontale sau înclinate, peste care s-au așternut de-a lungul erelor geologice alte straturi de pămînt, sînt cercetate cu o deosebită atenție. Cu un ciocan mic, cioplitorii izbesc încetișor roca, ascultîndu-i răspunsul. Se uită la piodele ei (mersul fibrelor) ori la lașuri (fisurile din piatră), căutînd să citească toate frămîntările prin care au trecut acești masivi în decursul milioanelor de ani. În acele clipe ei sînt adevărați geologi. Odată stabilit masivul din care urmează să se dăltuiască pavelele, intră în acțiune minerii, artificierii și dinamita. Peretele de stîncă se desprinde în bubuiturile înfundate ale exploziilor, or în ritmul sacadat al perforatoarelor. După ce liniștea s-a restabilit, iar bolovanii enormi s-au așezat resemnați pe o coastă, clintiți din locurile lor în care au stat încremeniți ere întregi, cioplitorii în piatră devin sculptori. Întîi timid, apoi din ce în ce mai siguri, înseamnă roca gri-cenușie cu linii lungi, paralele, cu ajutorul unei pene de oțel dur. Din loc în loc, pe această linie găurească piatra introducînd pene de metal Apoi, izbesc cu putere penele pînă cînd piatra cedează, despicîndu-se în felii mari, netede, întocmai unui cristal tăiat cu diamantul.

Sub mîna oamenilor, rocile prind viață, se metamorfozează. Oameni și granituri. Trăsăturile lor se împletesc, se împrumută. Piatra capătă de la om un anumit farmec. Iar omul ia de la piatră o anumită duritate cu care o înfruntă mai ușor.

— A fost o vreme cînd ne trebuia tăria pietrei nu numai pentru a o lucra, ci pentru a putea duce viața de care aveam parte.

Aceste cuvinte le-am auzit de la cioplitorul în piatră Petre Jipa, de loc din comuna Greci, raionul Măcin. Atît a spus la început, concentrat asupra lucrului. Vorbele lui ascundeau însă amintiri triste. Spre seară, la malul Susiței și-a continuat ideia întreruptă:

— Printre noi există o vorbă: „Piatra care se rostogolește nu prinde mușchi". Întocmai ca o astfel de piatră eram și noi cu ani în urmă. Nu prindeam nicăieri rădăcini fiindcă umblam din carieră în carieră, căutînd un trai mai omenos. În copilărie am fost cioban. Chiaburul satului nu-mi dădea mai mult decît să-mi pot duce zilele. De aceea, la șaptesprezece ani am fugit din sat. De atunci tot cioplesc piatră. Acum am cincizeci și cinci de ani. Am lucrat și la Bozovici, și la Miercurea Ciuc, și pe Valea Jiului. Cîte am îndurat, numai eu și cei de-o seamă cu mine știm.

Și la fel ca mine și Dumitru Oancea, și Iordan Pîrpală și mulți alții. Cînd nu lucram fiindcă era zăpadă prea mare, nu primeam nici un ban. Cît ai primit măi Pîrpală astă iarnă, pe vremea viscolului?

— Aproape 400 lei pentru 10 zile cît am stat în casă din cauza zăpezii, răspunse cel întrebat.

Ardeee — strigă artificierul Ion Minciună, după ce a pregătit totul pentru pușcarea stîncilor. Ardeee — răspund prelung colții de piatră, văile și scorburile, înălțimile și făgetul

— Iar tu, Vasile cît ai primit, pentru că ai calificat cîțiva tineri?

Vasile Bordușan s-a gîndit o clipă.

— Un premiu de 600 lei din partea întreprinderii. Și n-am fost singurul...

Bătrînul cioplitor Petre Jipa n-a mai spus nimic. Ne-a lăsat, probabil, să reflectăm asupra celor aflate. Și în liniștea ce se așternuse, pe deasupra căreia plutea doar susurul discret al Susiței, ce se strecura printre pietre, s-a auzit într-un tîrziu un motor de motocicletă. Zgomotul unui asemenea vehicol părea cu totul nefiresc între trunchiurile de fag și potecile înguste și șerpuitoare.

— Ăsta-i fiu-meu, rosti cu oarecare mîndrie în glas, cioplitorul în piatră Dumitru Oancea. Stanciu și-a luat motocicletă. Și el e cioplitor, numai că e mult mai tînăr...

Victor TEODORU

Trenul de linie îngustă își face loc cu siguranță printre stîncile colțuroase de la poalele Vîlcanului înaintînd spre inima muntelui

VITRINA CU CĂRȚI

LUCIA DEMETRIUS: Limpezire

Nuvelele din volumul de față, arată într-un scurt cuvînt înainte scriitoarea Lucia Demetrius: *„au fost alese în așa chip, încît să oglindească cele mai de seamă momente pe care a izbutit să le surprindă autorul — din desfășurarea politică a evenimentelor din țara noastră — reflectată în conștiința oamenilor".* Și într-adevăr dacă, citind volumul „Limpezire" poți urmări aproape cronologic marile evenimente politice și uriașele transformări sociale din ultimii optsprezece ani, oamenii în conștiința cărora aceste uriașe schimbări se reflectă, sînt dintre cei mai diferiți de la doctorița Maria și comunistul Matei, pînă la îngrijitoarea de spital Letiția sau la ridicolele și odioasele chipuri ale soților Stroescu, la ipocrizia și mizeria sufletească a neamurilor, care se ceartă pentru o moștenire ipotetică, din „Dragul nostru Georgică". Uneori evenimentele reflectate de scriitoare sînt marile acte revoluționare înscrise în istoria țării ca momentul naționalizării întreprinderilor din „O zi însemnată", alteori sînt fapte mici, neînsemnate aparent, cotidiene, surprinse în scurgerea vieții celei noi, dar care vădesc ca la Maria din „Limpezire" sau ca la Letiția din „Au crescut apele", saltul calitativ care marchează apariția noii conștiințe, determinată tocmai de marile transformări revoluționare. În nuvelele Luciei Demetrius, două lumi stau față în față și se înfruntă, subliniind esența celor optsprezece ani trecuți de la eliberare — lumea celor mulți și oprimați care, sub conducerea comuniștilor se ridică la lumină, lumea celor puțini, care pînă mai ieri exploatatori și jefuitori ai maselor, se descompune și se prăbușește sub loviturile revoluției victorioase.

Se citesc cu interes aceste nuvele, care marchează nu numai cele mai izbutite pagini de proză ale Luciei Demetrius, dar prin sensibilitatea și punctul de vedere al scriitorului militant și cele mai însemnate transformări prin care a trecut țara noastră și oamenii ei, în cele aproape două decenii în urmă.

Dana MUȘAT

Pe micul ecran

Note de telespectator

Deși nu s-a deschis încă noua stagiune artistică, studioul de televiziune a putut alcătui și prezenta în aceste zile un program interesant și variat—un program de plină stagiune. Vom releva, în primul rînd, pentru că n-am avut timpul s-o facem în notele noastre de săptămîna trecută, două emisiuni cu totul remarcabile de muzică populară românească, în interpretarea excepțională a formației de gen a radioteleviziunii. În spectacolul festiv de 23 August ,care a avut loc în sala Palatului R.P.R., orchestra de muzică populară condusă de Victor Predescu și avînd ca solist pe Ionel Budișteanu, a prezentat, într-o formă nouă, strălucitoarea noastră „Ciocîrlie". Oricînd și ori de cîte ori, telespectatorii vor fi desigur bucuroși să asculte din nou, în aceeași interpretare, această perlă a folclorului nostru muzical. Formația orchestrală condusă de Radu Voinescu, avînd ca soliști, între alții, pe Maria Lătărețu, Ștefania Rareș, Emil Gavriș, Ion Cristoreanu, Iliuță Rudăreanu și Marcel Budală, a executat, la rîndul ei, un program atrăgător, cu un repertoriu bine alcătuit-și bine interpretat. În mare măsură folclorică a fost și emisiunea de simbătă seara, intitulată „Din cîntecele și dansurile popoarelor". Formația instrumentală dirijată de Ion Lăzărescu a sunat, în general, bine, iar unii dintre interpreți și-au susținut satisfăcător piesele alese. Dar emisiunea a semănat prea mult cu altele difuzate în trecut, mai cu seamă în ce privește alegerea interpreților și punerea în scenă — pentru ca să fi fost ferită de oarecare monotonie. (Care a fost accentuată și de încadrarea în emisie a unor secvențe filmate mai des apărute pe micul ecran). Cu toate acestea, emisiuni din cîntecele și dansurile popoarelor, cu un efort regizoral mai mare și cu o primenire a cadrelor de interpreți, vor fi totdeauna bine primite de telespectatori.

N-au lipsit emisiunile de film, dintre care cele mai interesante ni s-au părut cele documentare realizate de studioul „Al. Sahia". Cu totul remarcabil documentarul „Hîrtia se naște din ape", a cărui regie (Mirel Iliești) este excelent susținută de un text plin de savoare și lior poetic (autor: Eugen Mandric). Interesante și cele două filme artistice prezentate „Numai o glumă", produs de studiourile maghiare și „Anii tinereții", realizat de studiourile din Kiev). Reluarea emisiunii „Actualitatea cinematografică" a înlesnit telespectatorilor informații asupra evenimentelor cinematografice care vor avea loc în viitoarele săptămîni.

O emisiune foarte urmărită a fost retransmisia din grădina de vară „23 August" a concertului de muzică ușoară susținut de „Los Paraguayos". Indiscutabil una din cele mai bune formații din lume în acest gen, „Los Paraguayos" au cîntat cu măiestrie piese cunoscute sau mai puțin cunoscute din bogatul repertoriu sud-american, cărora le-au adăugat o savuroasă interpretare proprie a popularei melodii „Lalele, lalele", a compozitorului Temistocle Popa. Concertul, foarte reușit, cîștiga și mai mult dacă prezentarea poliglotă, originală în felul ei, făcută de conducătorul ansamblului, Luis Alberto del Porana, ar fi fost mai puțin prolixă și nu ar fi depășit uneori limitele bunului gust.

Mai puțin reușită ni s-a părut emisiunea de estradă, înregistrată pe film și realizată de televiziunea R.D. Germană și intitulată „Hallo Undine", al cărei scenariu confuz a împietat asupra indiscutabilelor calități vocale ale interpretei căreia i-a fost consacrată pelicula.

Așadar: muzică populară, folclor universal, muzică ușoară. varietăți, filme artistice și documentare, îngrijite emisiuni pentru cei mici, jurnale ale televiziunii și buletine de știri mai complete, au asigurat un program bogat și variat, care a reținut pe telespectatori în fața micului ecran. Vom mai adăuga și transmisia fotbalistică de duminică după amiază care întrunește atîtea preferințe, pentru a socoti că programul ultimelor zile a fost satisfăcător — semnal, desigur, al unor programe tot mai atrăgătoare în săptămînile ce urmează.

Șt. RADU

DIN EMISIUNILE VIITOARE

● TELESPECTATORII vor putea asculta duminică seara un concert de muzică ușoară, executat de o formație condusă de Gelu Solomonescu, recent înapoiat din turneul plin de succes pe care l-a întreprins, împreună cu orchestra „Electrecord" în Uniunea Sovietică. Cîntăreții Nicolae Nițescu și George Bunea, care n-au apărut de mult pe micul ecran, vor fi doi dintre soliștii concertului.

● FILMUL artistic este din nou bine reprezentat în programul viitoarei săptămîni. Filmul sovietic „O zi din viața unui tînăr", o producție a studiourilor bulgare „Întoarce-te", alta a studiourilor ungare, „Două reprize în iad" și producția spaniolă „Ultimul meu tango", care a ținut multă vreme afișul ecranelor noastre.

● NICI spectacolul de teatru nu va lipsi. Joi 6 septembrie telespectatorii vor putea urmări peripețiile comediei „Fata cu pistrui" de A. Uspenski, în interpretarea unui colectiv al Teatrului Muncitoresc C.F.R.

● ÎN EMISIUNEA pentru copii și tineretul școlar de duminică dimineața, „Teatrul de păpuși" din Botoșani va prezenta „Maitra", de Victor Atanasiu.

● REÎNTÎLNIRE cu strălucitul ansamblu condus de artistul poporului al U.R.S.S., Igor Moiseev, în programul de duminică 2 septembrie. Selecțiunile din ultimul spectacol al acestui ansamblu de celebritate mondială, înregistrate pe peliculă, vor anima micul ecran timp de 35 de minute.

De la o duminică la alta...

Duminică 2 septembrie

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiune pentru copii și tineretul școlar** ● Telejurnalul pionierilor ● **„MAITRA" de Victor Atanasiu.** Interpretează **Teatrul de păpuși din Botoșani** ● Poșta copiilor. **10.30 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● **Tribuna colectiviștilor:** „Cum am obținut o producție sporită de grîu". ● **Să asigurăm o puternică bază furajeră:** însilozarea plantelor de baltă. ● Filmul documentar: **„Experiență înaintată în creșterea oilor cu lînă fină și semifină"**, realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". ● **De la un meridian la altul.** ● Vă recomandăm să citiți. ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă

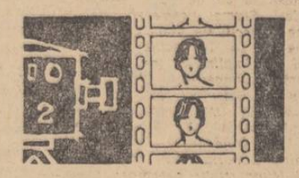

de **Moise Belmustață.** Soliști: **Aurelia Fătu-Rădulu, Maria Ciobanu, Benone Sinulescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15** Popas liric. **19.30** Selecțiuni din spectacolul prezentat de **ANSAMBLUL DE STAT DE DANSURI AL UNIUNII SOVIETICE CONDUS DE IGOR MOISEEV,** artist al poporului al Uniunii Sovietice. **20.05** Filmul artistic **„ÎNTOARCE-TE"** — o producție a studiourilor din R.P. Bulgaria. **21.25 Muzică ușoară.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Gelu Solomonescu.** Soliști: **Ruxandra Ștefănescu, Nicolae Nițescu, George Bunea.** În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

Luni 3 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru pionieri și școlari: **„Colecțiile noastre de vacanță". 19.35** Filmul pentru copii: **„Cine a găsit o mănușă"** — o producție a Studioului cinematografic „București". **19.45** Filmul documentar: **„Atenție, mizgăliturî". 20.00** Filmul artistic **„DOUĂ REPRIZE ÎN IAD"** — o producție a studiourilor din R.P. Ungară. În încheiere: Telesport. **Ultimele știri.**

Marți 4 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune pentru cei mici: filmul **„PITICUL NĂZDRĂVAN"** — primit din partea Studioului de televiziune din R.D. Germană. **19.40** Emisiune de știință și tehnică: **„Despre Congresul de oncologie de la Moscova"** de prof. dr. **O. Costăchel.** Jurnal de știință și tehnică. **20.00 Recital susținut de participanți la cel de-al 8-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților de la Helsinki.** Din distribuție: **Agatha Drușescu, Iulia Buciuceanu, Cornel Rusu, Constantin Dumitru. 20.30 Emisiune de artă plastică: pictorul GHEORGHE GRIGOROVICI NISKI. 20.45** Filmul **„O ZI DIN VIAȚA UNUI TÎNĂR"** — o producție a studioului central de filme documentare din Moscova. **21.35 Seară de romanțe.** Cîntă o formație condusă de **Ionel Banu.** Soliști: **Adriana Codreanu și Ion Luican.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **Ultimele știri.**

Miercuri 5 septembrie

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Mărirea ciclului de funcționare a instalațiilor între două reparații.** ● Fruntașii noștri ● **Cu aparatul de filmat la Șantierul naval Galați.** ● **Inovații și inovatori.** ● **Cărți tehnice.** ● **Artiști amatori în studio:** Fanfara clubului Uzinelor „Griviția Roșie" și echipele de dansuri de la fabrica de ulei „Filimon Sîrbu" și fabrica de bere „Rahova". **19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Din experiența unei gospodării de stat fruntașe în asigurarea bazei furajere necesare fermelor zootehnice.** ● **Masă rotundă:** Folosirea resurselor locale ale gospodăriei colective în vederea asigurării unei cantități suficiente de furaje pentru animalele de producție. ● **Știința în sprijinul producției:** „Soiuri de grîu de mare perspectivă pentru diferite zone pedoclimatice din țară", de ing. **Tiberiu Mureșan,** directorul Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice. ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Traian Tîrcolea.** Soliști: **Ana Pop-Corondan și Nelu Huțu.**

Joi 6 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru copii: **„DIN PERIPEȚIILE FURNICII FERDA ȘI ALE GÎNDACULUI FUNTIC"** — emisiune primită din partea Studioului de televiziune din R.S. Cehoslovacă. **19.50** Emisiune de teatru **„FATA CU PISTRUI"** — comedie de **Andrei Uspenski.** În românește de **Sonia Filip. Interpretează un colectiv al Teatrului Muncitoresc C.F.R.** Distribuția: **Alexei Roscin (Mircea Cruceanu); Ana Roscina (Dori Nikita); Ivan Rubtov (Ion Gheorghiu); Glasa Ivanovna (Elisabeta Raicu); Zoia Malinina (Astra Dan); Mihail Gusev (George Păunescu).** Decoruri și costume: **Eugenia Bassa-Crișmaru.** Direcția de scenă: **Stelian Mihăilescu.** În pauze: Poșta televiziunii. **Ultimele știri.**

Simbătă 8 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.30 Emisiune literară pentru pionieri și școlari: **„Cărți din biblioteca noastră". 20.00** Filmul artistic **„ULTIMUL MEU TANGO"** — o producție a studiourilor spaniole. **21.40** Muzică ușoară. Cîntă o formație condusă de **Sile Dinicu.** Soliști: **Margareta Pîslaru, Trio Armonia, Norocel Dimitriu și Valentin Baciu.** În încheiere: **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește cîțiva solicitanți.

— Da... Era unul care voia să facă puțin exces de zel, dar l-am potolit eu. Probabil că-l plătea gras Bill Loratti. A propos, Jack. Bill îmi datora 700 de dolari de la o partidă de poker. Mă jenez să mă adresez văduvei în asemenea momente penibile pentru ea. Tu ce mă sfătuiești să fac?

— Te sfătuiesc să-i primești de la mine. Iau asupra mea toate datoriile defunctului meu prieten.

— Ești un gentleman, Jack... Ca totdeauna de altfel... Știi, am trecut adineaori pe la Barnaby. Bine l-ai mai aranjat! Felicitările mele!

— Mulțumesc. Ți s-a plîns de ceva?

— Oficial, nu! Refuză să depună o reclamație... ceea ce e foarte înțelept din partea lui. Dar între patru ochi, mi-a povestit cum a fost... Bine l-ai mai aranjat!

— Ai mai spus asta odată, Higgins! Nu e nevoie să umbli cu parabole. Ți-am pregătit cecul... Poftim!

Inspectorul își aruncă privirea pe suma înscrisă pe cec:

— Hm!... Barnaby spunea că i-ai luat cincisprezece mii de dolari...

— Barnaby e un escroc! spuse dezgustat Mortimer. Eu nu mint nici o dată...

— Nici o dată?

— ...pe partenerii mei de afaceri! Ți-am dat exact ce ți se cuvine, Higgins... De altfel, știi bine că e inutil să discutăm. Există un tarif foarte precis al serviciilor prestate de poliție. Nu eu l-am fixat, nu eu pot să-l schimb!

— Te referi la marele boss? întrebă încet inspectorul.

— La el!

— Atunci am înțeles, spuse impresionat Higgins. E într-adevăr inutil să mai discutăm.

După o clipă de tăcere, el întrebă în șoaptă:

— Spune, Jack, ai aflat cine e marele boss?

Mortimer își înfundă nasul în garoafa proaspătă pe care o purta la butonieră.

— Mi-ești simpatic, Higgins. Mi-ești simpatic, dar îmi vine greu să te înțeleg. De ce îți complici existența? Și de ce tii cu tot dinadinsul să ți-o scurtezi? Curiozitatea este o boală mortală. La vîrsta ta, era cazul să știi asta.

— Bine, bine, Jack, spuse repede Higgins. S-o lăsăm baltă!

— Ba nu, să n-o lăsăm! Vreau să-ți aduc la cunoștință două lucruri. În primul rînd că habar n-am cine e marele boss. Toate dispozițiile le primesc fie telefonic, fie prin interpuși pe baza unei parole. În al doilea rînd, dacă aș afla cine e marele boss, știi care e primul lucru pe care l-aș face? Nu ți-aș spune ție! Și asta e ultima oară cînd mai discutăm această problemă. Dacă mai întrebi o dată, o să fie odată prea mult! E păcat, pentru că mi-ești simpatic!

— Gata, Jack, am înțeles, oftă Higgins.

— Perfect! Atunci să trecem la ordinea de zi. Azi dimineață, Frank a avut unele dificultăți cu un individ...

— Știu! John O'Lea!

— Exact... După cele povestite de Frank, acest domn nu mi-a devenit simpatic.

— Nici mie! Mi-a făcut o declarație scrisă. Uite-o!

Mortimer parcurse încruntat declarația lui O'Lea și o băgă în buzunar.

— Asta rămîne la mine. Ce ai de gînd, Higgins?

— Ce ai de gînd, Jack?

Mortimer reflectă cîteva clipe:

— Nu m-am hotărît încă. În orice caz, Higgins, azi după amiază oamenii tăi să evite hotelul „Hilton". Ce se întîmplă acolo, e treaba mea.

— Bine, Jack.

— Nu da curs la nici un fel de apel la poliție... Mai ales provenind de la etajul 32!

— Bine, Jack.

— Pentru ridicarea cadavrului aștepți să te anunț eu.

— Bine, Jack.

— Asta-i tot, Higgins!

Dar inspectorul nu se ridică de pe scaun:

— Cărțile, Jack... spuse el cu un zîmbet timid.

— A, nu, Higgins, lasă-mă în pace!... N-am timp de poker acum!

— Nu te supăra, Jack... Cunoști principiile mele. Un singur pot... Te rog eu!

Ridicînd din umeri, Mortimer scoase dintr-un sertar un pachet de cărți de joc și i le dădu inspectorului. Acesta le amestecă repede și împărți cîte cinci cărți. Extrase din buzunar cecul pe care i-l dăduse Mortimer, își aruncă ochii pe el, și spuse:

— Miza e de 1.500 de dolari.... Am deschis.

— Nu merg, răspunse Mortimer și zvîrli plictisit cărțile pe masă.

— Asta înseamnă că am cîștigat, spuse satisfăcut inspectorul. Nici n-ai idee, Jack, ce bine e să fii cu cugetul împăcat! Ce să fac, am o conștiință a dracului de sensibilă. Dacă mîinepoimîine se descoperă ceva, pot să jur că n-am luat nici o dată mită de la tine... Ți-am cîștigat banii la poker, asta-i altceva! Sînt un om cu frica lui dumnezeu și nu vreau să jur strîmb. Adevărul e adevăr!

— Bine, Higgins... Acum, șterge-o!

Discuția care urmă cu Frank Trei-gloanțe și Samuel Benett fu foarte scurtă. Cititorul știe ce instrucțiuni le-a dat Mortimer celor doi și felul cum le-au dus ei la îndeplinire. De aceea, nu-l vom mai plictisi vorbindu-i despre toate astea și vom sări direct la clipa cînd Frank și Benett se înapoiară din misiune și-i raportară lui Mortimer neașteptatele ei rezultate. Mortimer îi ascultă întunecat, plimbîndu-și privirea de la avocat, care era încă verde, la Frank, care era încă ametit.

— Păcat, spuse el cînd Benett își termină povestirea. Mi-erați simpatici!

Culoarea verzuie a figurii avocatului căpătă o nuanță pămîntie:

— Am făcut ce-am putut, domnule Mortimer... Feydeau spune undeva că cea mai frumoasă femeie nu poate să dea mai mult decît are.

— Foarte amuzant!... Să-ți servesc și eu un citat, Sam: Mortimer spune undeva că oamenii care nu-i sînt simpatici, fac degeaba umbră pămîntului.

La auzul acestor cuvinte, Frank păru să iasă din toropeala în care era cufundat.

— Șefule, spuse el mișcîndu-și cu greu falca umflată, mă cunoști de ani de zile. Știi bine că nimeni nu a izbutit pînă acum să mă facă Knock-out... Tipul ăsta.., cu tipul ăsta nu-i lucru curat!... O palmă ca asta, n-am mai încasat nici o dată!... N-am nici o vină, șefule! Zău n-am! Nimeni în locul meu n-ar fi scos-o mai bine la capăt.

— Frank are dreptate, interveni avocatul. Și pe mine m-a izbit ceva la dl. O'Lea... Ceva straniu, neobișnuit... N-aș putea spune ce...

Coborînd glasul ca să nu-l audă Frank, Benett întrebă:

— Și dacă... dacă e chiar el?

— Care el?

Benett își umezi buzele:

— El... Marele boss!

Mortimer tresări. Avocatul continuă repede:

— Dacă ne pune la încercare? Dacă a fost spre norocul nostru că Frank nu l-a împușcat? Dacă...

— Dacă, dacă, dacă! ripostă enervat Mortimer. Mai taci o dată, fiecar obez, și lasă-mă să mă gîndesc!

Cu pași iuți, el începu să măsoare camera în lung și în lat. Benett și Frank urmăreau acest du-te-vino, mișcîndu-și capetele ca spectatorii la o partidă de tenis. Aplecîndu-se spre avocat, Frank îl întrebă în șoaptă:

— Ce zici, Sam, ne curăță?

— Mușcă-ți limba, vită încălțată!

Mortimer se opri brusc din cursa lui pe circuit închis.

— Șterge-o de aici, Frank!

Cu un geamăt dureros, Frank se ridică de pe scaun și ieși, ducîndu-și falca în palme, ca pe un ou enorm și gingaș.

— Ascultă, Sam! spuse Mortimer cînd rămaseră singuri. Ții la viață?

— Țin, domnule Mortimer. Nici nu vă puteți închipui ce mult țin la ea!

— Atunci să nu sufli o vorbă despre bănuiala ta. Altfel, riști să nu mai sufli deloc. E clar?

— E foarte clar, domnule Mortimer.

— Bun! Și acum, să întocmim un plan de acțiune.

Planul de acțiune fu întocmit. Prima măsură din cadrul lui consta în filarea lui O'Lea, care din acel moment se bucură de cinstea de a avea doi urmăritori: unul din partea F.B.I-ului și unul din partea lui Mortimer. Se hotărî de asemenea că era neapărat necesară o întrevedere directă între O'Lea și Mortimer. În sfîrșit, se mai stabiliră și alte măsuri, despre care cititorul va afla la vremea cuvenită (cu condiția, evident, să aibe răbdare să citească mai departe).

(Va urma)

BRUMEL,
un vîrf de piramidă

(Urmare din pag. 1)

narea celei de a treia ediții a meciului giganților" (Brumel 2,24, record mondial), ziaristul american Harold Simmen spunea: „Dintre sportivii sovietici, cel mai mult m-a impresionat Brumel".

Acum un deceniu Brumel avea doar zece ani. Iar dacă dăm înapoi alți trei, îl găsim tocmai în Extremul Orient, la Jujno-Sahalinsk... Cîteva cuvinte din jurnalul campionului: „Orașul mi-a plăcut mult, dar marea și mai mult... Taigaua începea la cîțiva pași de casă noastră. Nu mă temeam de ea. Dimpotrivă, căutam mereu să pătrund cît mai adînc și să aflu ce se ascunde în desișurile pădurii... Deși la școală și în oraș erau multe lucruri interesante, mi-era dor de taiga, așa că momentele mele cele mai plăcute erau plimbările prin pădure: vara — pe jos, cu rucsacul pe umeri, iarna — pe schiuri...".

E greu de bănuit că la șapte ani Valeri l-a citit pe Rousseau.

În anul 1952 familia Brumel se mută în Ucraina, la Lugansk. La zece ani, Valerik, „primul elev" la educația fizică, sare 120 de centimetri. După un an mai adaugă 10 centimetri. Își depășește constant vîrsta cu doi centimetri. Astăzi, la 20 de ani, studentul Valeri Brumel păstrează avansul, care a trecut de douăzeci de centimetri... La 14 aprilie 1963 Brumel va împlini 21 de ani. Concluzia e limpede.

În toamna lui 1959, la Lvov, Brumel se împrietenește cu Igor Ter-Ovanesian. Lucrează împreună, sub conducerea antrenorului Dmitri Obbarius. Cîți pedagogi se pot lăuda cu un asemenea cuplu? Să ne gîndim puțin. Eu l-am găsit deocamdată la marele profesor de pian sovietic Goldenwiser, care a lucrat concomitent cu Sviatoslav Richter și cu Emil Ghilels.

La 14 aprilie 1960, în ziua celei de-a 18-a aniversări, Valeri îi dăruiește lui „diadia Mitea" noul său record (2,05), obține o scrisoare de recomandație și pleacă să cucerească Moscova.

Contactul cu noul antrenor (Vladimir Mihailovici Diacikov) are efectul unei lansări de racheță. La 13 august, de ziua sportivului, Brumel sare 2,17, doborînd recordul U.R.S.S. și al Europei.

Departe de tot, la New York, John Thomas avea un prim trison.

Olimpiada de la Roma mai stăruia în amintirea tuturor. Marele favorit, John Thomas, e învins de Savlakadze și de Brumel. Adaug un singur amănunt. Pe stadionul Centomila, la 2,09, Brumel citea absorbit „Piatra lunii" de W. Collins.

La urma urmelor, nervii sînt cei care comandă mușchilor. În cazul lui John Thomas, mecanismul a fost invers.

Revenit acasă, Brumel urcă recordul european la 2,20, în plină relaxare post-olimpică.

La 17 februarie 1961, 16.000 de new-yorkezi s-au adunat în sala „Madison Square Garden" ca să aplaude revanșa lui Thomas. În condiții cu totul neobișnuite (fum de țigară și rock-and-roll), Brumel l-a învins pentru a doua oară pe John Thomas (2,21), cucerind publicul american, care a început să scandeze „seven and five" (7 și 5). Asta înseamnă 7 picioare și 5 inci sau 2,26 în limba Europei. Dar Valeri n-a izbutit să acorde americanilor suplimentul mult așteptat.

La 25 februarie, al doilea recital extraordinar Brumel a avut aceleași deznodămînt. Thomas a plecat pentru a treia oară steagul, iar scandarea „Seven and five" a răsunat și mai puternic. Seara, la hotel, Brumel a găsit sub ușă o notiță scurtă: „Valeri! Îți doresc 7 și 5 — John". Era urarea unui admirator anonim. Pentru că, după cum spune Brumel, „în America sînt atîția Johni cîți Ivani la noi".

După alte cîteva zile, campionul sovietic a ținut mai mult decît oricînd să dăruiască acel „7 și 5" milioanelor de Johni ai Americii, dar n-a izbutit decît (!) 2,222. John Thomas a privit pentru a patra oară, în trening, zborul uluitorului său adversar.

Anul trecut, în iulie, la Moscova, a venit 2,24, iar apoi, spre toamnă, la Universiada de la Sofia — 2,25. În timpul meciului de volei România-Cehoslovacia, arbitrul a fost nevoit să ceară „time-out". În tribună aplaudau Iolanda Balaș și Valeri Brumel, iar uralele împiedicau desășurarea jocului.

★

Am ajuns, în sfîrșit, în iulie 1962. La Palo Alto, în fața a 70 000 de americani, Valeri Brumel a răspuns urării „suporterului său necunoscut" de la hotelul Paramount și a trecut „seven and five" sau 2,26, nou record mondial.

America a învățat să calculeze în centimetri.

Ioan CHIRILA

PROBLEME DE CIBERNETICĂ

Se-ntîmplă uneori, pe lumea asta, niște lucruri greu de înțeles. Sigur, veți zice, este și firesc să se întîmple: parcă omul a priceput din capul locului ce vasăzică fulgerul, gripa spaniolă, poezia simbolistă sau apărarea supranumerică?

Adevărat, există fenomene inexplicabile la prima vedere, care se limpezesc însă încetul cu încetul, sub ochii contemporanilor sau ai generațiilor următoare. Nu la atari ciudățenii mă refer — ci la mistere absolute, capabile să scoată din funcțiune chiar și mașinile electronice care dezleagă scrierea Maya. Nu, zău, ia gîndiți-vă, cum să nu-nghețe sărăcuțele, dac-o să le dăm spre rezolvare asemenea enigme:

Ce fel de joc este fotbalul cu fotbaliști — adică, jocul în care anumiți atacanți (în speță, Voinea și Pavlovici) sînt „pasați" de la o echipă la alta (Steaua și, respectiv, Viitorul) încît într-o săptămînă i-am văzut într-un loc iar săptămîna cealaltă în altă parte? Și unde-i vom vedea mîine?

Ce sport este acela care se practică de către două formații, a unsprezece echipieri fiecare, pe un spațiu patrulater de dimensiuni bine definite, cu o mingie sferică, pe care jucătorii o pot lovi cu picioarele, cu capul — dar nu cu mîna (acest drept îl au numai portarii și cei care execută repunerea balonului în joc printr-o aruncare liberă de la tușă) scopul fiecărei formații fiind să introducă mingia în poarta adversă de-a lungul celor 86 de minute ale partidei?

Unii ar putea răspunde, fără mașină, că e vorba pesemne, de fotbal... Ei, da — numai că un meci de fotbal durează, conform regulamentului, 90 de minute și nu 86! Calculatorul electronic dovedindu-se neputincios — curioșii sînt sfătuiți să se adreseze, pentru edificare, arbitrului Galamboș.

Cum se explică faptul că deși derbiul turneului feminin de volei de la Constanța, între formațiile R.P.R. I și R.S.C. s-a disputat luni 27 august, am putut citi încă în presa de duminică, 26 — rezultatul de 3—2 în favoarea voleibalistelor cehoslovace, pentru ca, în ziua următoare să constatăm că, de fapt, reprezentantele R.S.C. învinseseră în aceeași zi, la un scor identic, echipa R. P. Ungare?!

De ce o parte din publicul arădean, pe care l-am auzit duminica trecută prin intermediul radioului, a ținut să sublinieze prima evoluție a tinerilor de la „Viitorul" în frumosul oraș de pe Mureș — prin ovații într-o formă curioasă, „gingașele" manifestări acoperind uneori vocea crainicului? Pentru că „Viitorni" conducea, cu un punct diferență? Pentru că cei mai buni juniori din Europa, prezenți prima oară în frumosul oraș de pe Mureș, realizau combinații spectaculoase, în compania unor adversari cu nimic mai prejos? Sau, pentru că — după unii — mai important decît farmecul sportului rămîn, totuși, blestematele „două puncte"?

Aparatul care să dezlege aceste enigme, n-a fost inventat, pînă-n prezent.

Mă rog — avem răbdare...

Dan DEȘLIU

MOZAIC

● *SIR STANLEY ROUS, președintele F.I.F.A., a făcut următoarea remarcă după terminarea campionatului mondial de fotbal din Chile:* „Trebuie redat primul loc fotbalului ofensiv la viitoarele campionate mondiale. În 1966 sper că un 6—2 va fi mai încîntător pentru spectatori decît un 1—0".

● *FRANȚA a respins propunerea ce i s-a făcut de a organiza, în anul 1966, campionatele europene de atletism. Rațiunea care a stat la baza refuzului a fost următoarea: Franța dorește să organizeze Jocurile Olimpice din anul 1968 și crede că organizînd campionatele europene de atletism doi ani mai devreme, nu i se va permite să fie și gazda Jocurilor Olimpice din 1968.*

● *CONFEDERAȚIA sporturilor din Brazilia a acceptat recent constituirea unei noi federații. Este vorba de federația de fotbal feminin. Încă din primele zile cererile de înscriere au fost numeroase. Se pare că fetele vor să meargă pe drumul băieților.*

● *BENFICA LISABONA, cîștigătoarea ultimelor două ediții ale „Cupei campionilor europeni" la fotbal, vrea să întreacă pe Real Madrid și din punct de vedere financiar. Pînă în prezent Benfica cere pentru un meci 12.000.000 franci francezi. Real, în zilele de glorie, pretindea între 15 și 20 milioane.*

● *FEDERAȚIA de fotbal din Argentina și-a depus candidatura de a organiza în anul 1970 campionatul mondial. Această cerere o urmează pe aceea depusă de Indonezia. Alegerea definitivă a țării organizatoare se va face la congresul F.I.F.A. din anul 1964.*

FOTBAL PE CANICULĂ

— Pe mine fotbalul mă lasă rece!...

Pilotul amabil

Desene de Gh. CHIRIAC

DIN PRESA STRĂINĂ
Olimpiada și născocirile lui „Die Welt"

Ziarul vest-german „Die Welt" a publicat recent un reportaj al trimisului său „special" din Tokio, care zugrăvește în culori foarte sumbre situația pregătirilor pentru cea de-a 18-a Olimpiadă de vară. Între altele, autorul articolului a scris că în sînul comitetului olimpic japonez domnește neînțelegere și confuzie, că lucrările de construcție stagnează și Jocurile par a fi de pe acum compromise. Pentru a completa pesimistul tablou, reporterul vest-german prezice că pe stadioane va fi o înghesuială de nedescris, deoarece numerotarea locurilor se face după fizicul mai mărunt al japonezilor. Astfel încît dacă o persoană ar dori să stea confortabil va trebui să cumpere două bilete pentru un singur loc (!).

Care este însă realitatea? La această întrebare răspunde ziaristul polonez Lech Czergowski care a citit cele scrise de „Die Welt" și... a fost personal la Tokio, publicîndu-și apoi impresiile în ziarul „Przeglad Sportowy". Iată ce scrie el: „Nu știu dacă reporterul lui „Die Welt" există și dacă, în general, el a fost vreodată la Tokio. Bazîndu-mă însă pe constatările făcute de mine la fața locului, pot afirma că relatările senzaționale născocite de ziarul „Die Welt" sînt de la început pînă la sfîrșit un basm pentru cititorii creduli. Adevărul este că oficialitățile sportive japoneze privesc cu multă seriozitate sarcinile ce și le-au asumat și întreg poporul sprijină organizarea celei de a 18-a Olimpiade. Lucrările la diferite construcții sportive se află într-un stadiu destul de avansat. În curînd va fi gata, cu capacitatea mărită de la 50.000 la 100.000 de locuri, principala arenă olimpică. Am văzut cum în laboratorul amenajat la comitetul de organizare, specialiștii lucrează la compoziția zgurei pentru pista de atletism care se spune că va fi cea mai rapidă din lume. Se reamenajează sălile de sport, bazinele de înot, se construiesc noi hoteluri, autostrăzi speciale ce vor lega diferite baze sportive, se modernizează transporturile. De altfel, sportivii europeni vor avea prilejul să se convingă de toate acestea cu ocazia repetiției olimpice prevăzută pentru luna octombrie a anului viitor la Tokio, — scrie în concluzie ziaristul polonez.

De ce am plecat de la Juventus
Răsfoind articolele scrise de John Charles

După mai mulți ani de ședere în Italia, ca jucător al clubului Juventus-Torino, fotbalistul englez John Charles, cotat ca unul din cei mai buni centri atacanți din lume, s-a reintors la vechiul său club, Leeds United. Anii de exil, cum numește John timpul petrecut la Torino, i-au permis acestuia să facă o serie de constatări interesante asupra ambianței și moravurilor fotbalului profesionist italian. În ziarul „Daily Mail", Charles publică o suită de articole din care spicuim cîteva pasaje mai semnificative: „Cea mai fericită zi din cariera mea de sportiv a fost aceea în care președintele clubului Leeds mi-a comunicat, ieșind din sediul Juventus-ului, că sînt liber și pot să mă întorc acasă, în Anglia. Cînd scriu *liber* m-am gîndit bine la acest cuvînt, pentru că în fotbalul profesionist italian, jucătorii sînt adevărați sclavi. Din momentul în care ai semnat contractul, persoana ta fizică și morală este la discreția patronilor clubului care te-au cumpărat fără a pune la socoteală că o parte din „proprietate" și-o revendică suporterii și presa. Trebuie să știți că fără un permis special, un jucător italian nu poate să-și părăsească orașul de reședință nici măcar pentru o excursie cu familia. De vineri pînă duminică, indiferent că se joacă acasă sau în deplasare, toată echipa este izolată. Viața unui jucător emigrant este foarte ingrată. Popularitatea sa este legată numai de ultimul său succes. Un jucător străin este de obicei primul vinovat pentru înfrîngeri. El nu va reintra în grațiile conducătorilor decît cu prilejul unui viitor succes. Vai și amar de capul înaintașului care nu marchează goluri, căci doar pentru aceasta sînt angajați fotbaliștii străini. Nu pot să uit jignirile îngrozitoare la care a fost supus jucătorul turc Can, în timpul angajării sale la Fiorentina.

Orice fotbalist străin venit în Italia, trebuie să fie pregătit să înfrunte o presă care nu are pereche în arta de a provoca scandaluri. Pentru a-și satisface cititorii dornici de senzațional unele publicații inventează cele mai năstrușnice întîmplări ale căror eroi sînt... fotbaliștii. Despre mine revista „Guerin Sportivo" insinua că am intenția să-mi părăsesc soția și cei trei copii pentru o actriță italiană. Iar despre soția mea, Peggy, s-a scris că este clienta localurilor cele mai rău famate în timp ce eu mă aflu în deplasare. A trebuit să ne adresăm consulatului englez pentru a tempera fantezia reporterilor.

În ultimul timp, mi se făceau multe șicane și reproșuri. După ce am jucat centru atacant și apoi stoper, acum mi se pretindea să fiu fundaș. În Italia, de altfel, un jucător este valabil numai atîta timp cît se află în apogeul formei sale. Nu există loc și nici simpatie pentru cei care încep să dea semne de bătrînețe. Plec fără regrete cu toate că clubul îmi datorează încă o sumă reținută din salariu".

Păcat că Charles nu scrie ceva și despre situația fotbaliștilor profesioniști din Anglia. Ar fi interesant.

ÎNTRECEREA DE LA POALELE SEMENICULUI

— Trage sandolina la mal! Nu atingeți balizele. Liberați culoarul 3!...

Prin pîlnia palmelor strînse în jurul gurii, glasul lui Crucio Ludovic răzbate pînă departe pe întinsul valurilor lacului ușor neliniștite de vînt.

Omul pare cînd agitat, cînd de-a dreptul nemulțumit. Numai urmărindu-l mai îndelung poți descoperi la el, dincolo de frămîntare și neastîmpăr continuu, un alt sentiment, care e dominant: Crucio Ludovic trăiește azi o bucurie, o mare bucurie.

Iată, pe scurt, firul întîmplărilor, succesiunea lor:

Cînd lucra la barajul de acumulare din Văliug și se vorbea tot mai stăruitor despre crearea unei baze sportive (actuala bază „Olimpia"), electricianului Crucio îi tot dădea tîrcoale un gînd: „O să facem neapărat și o secție de canotaj". Și gîndul acesta nu l-a părăsit în anii următori. Ba l-a cultivat prin toate mijloacele, pregătindu-se a-i da viață. Odată baza sportivă isprăvită, deasupra apei lacului — lung de peste 2000 m — Crucio Ludovic s-a așternut virtos pe treabă. A căutat, a descoperit tineri vîslași, i-a pregătit cum a putut mai bine. Șase zile muncea la înălțarea furnalelor rești ene. Sîmbăta după amiază și duminica și-o petrecea cu grupul tinerilor canotori, pe lac, la antrenamente.

Cu două-trei săptămîni în urmă, electricianului Crucio Ludovic i s-a înmînat Ordinul Muncii cl. a III-a pentru contribuție la construcția celor două furnale.

Astăzi, antrenorul Crucio simte într-alt chip mîndrie, emoții, bucurie: lacul de acumulare de la Văliug găzduiește pentru prima oară Finala campionatului republican de juniori la caiac și canoe. „Reședința" acestor competiții s-a strămutat în 1962 de la Snagov aici, la poalele Semenicului.

Evenimentul a produs firește același efect asupra tuturor rești enilor. Numai că inimosul antrenor de canotaj a mai avut și alte satisfacții în plus. Printre cele mai concrete, cum se spune, între cele dintîi se situează faptul că tînăra Ana Arvay a cîștigat titlul de campioană națională la caiac simplu fete — 500 m. Aceeași Ana, fetița subțirică și ascultătoare de 17 ani, pe care el, Crucio, a calificat-o ca electriciană la I.C.M.M.-Reșița și căreia i-a pus în 1960, pentru întîia oară, visla în mînă. E sau nu motiv de bucurie? Alte „descoperiri" ale lui Crucio: Magda Stiopu, Victor Manolescu și alți adolescenți s-au clasat la actuala finală pe locuri demne de luat în seamă. Sportul pe bază de vîsle, foarte tînăr în Reșița, s-a afirmat prin rezultatele neașteptate — unii spun strălucite, și nu cred că greșesc — ale acestei întreceri pe țară. Și canotajul va căpăta, fără îndoială, de aci încolo mai mulți adepți în orașul siderurgiștilor.

Lia MIRON

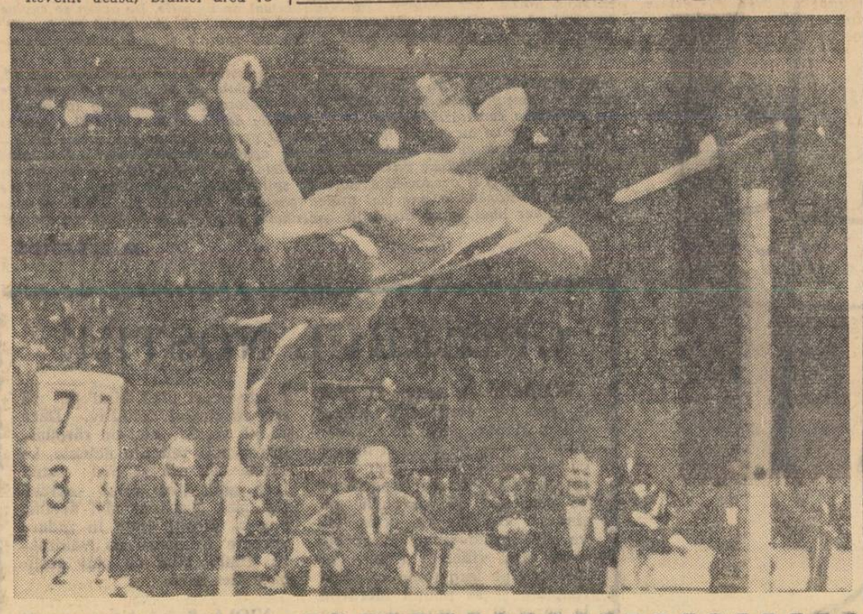

Februarie 1961. — Madison Square Garden. Peste cîteva clipe, spectatorii americani vor scanda „Seven and five" (echivalent european 2,26).

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (Etapa a III-a)

Duminică 2 septembrie

Dinamo Bacău-Steagul roșu
C.S.M.S. Iași-Crișana
U.T.A.-Minerul
Știința Cluj-Petrolul
Știința Timișoara-Farul
Rapid-Dinamo București
Viitorul-Progresul
Steaua-stă.

Pronosticul lui...

...Ion Nunweiler, jucător la Dinamo București

1. R.P. Polonă-R.P. Ungară	1 2
2. Rapid-Dinamo București	2
3. Știința Cluj-Petrolul	1
4. Dinamo Bacău-Steagul Roșu	1
5. Viitorul-Progresul	x
6. U.T.A.-Minerul	1
7. C.S.M.S. Iași-Crișana	1 x
8. Știința Timișoara-Farul	1 x
9. Flacăra Moreni-Metalul Târgoviște	2
10. C.S.O. Galați-Omonia (Cipru)	1
11. Foresta Fălticeni-Ceahlăul Piatra Neamț	1
12. I.M.U. Medgidia-C.F.R. Pașcani	1 x

Echipa săptămînii

Eremia-Zavoda II. Nunweiler III, Neamțu Gergely, Neșu-Hașoti, Badea, Marcu, A. Munteanu, Codreanu.

Clasamentul general

1.	Știința Cluj	2	2	0	0 5:2 4
2.	Viitorul	2	1	1	0 9:2 3
3.	Petrolul	2	1	1	0 3:2 3
4.	Crișana	1	1	0	0 1:0 2
5-11.	Steaua	2	1	0	1 2:1 2
	Rapid	2	1	0	1 4:4 2
	Știința Timișoara	2	1	0	1 3:3 2
	Steagul Roșu	2	1	0	1 3:3 2
	U.T.A.	2	0	2	0 3:3 2
	Dinamo București	2	0	2	0 2:2 2
	Farul	2	0	2	0 1:1 2
12.	C.S.M.S.	2	0	1	1 3:4 1
13.	Progresul	2	0	1	1 2:2 1
14.	Minerul	2	0	0	2 1:10 0
15.	Dinamo Bacău	1	0	0	1 0:2 0

Clasamentul acasă

1.	Viitorul	1	1	0	0 7:0 2
2.	Steaua	1	1	0	0 2:0 2
3.	Crișana	1	1	0	0 1:0 2
4-7.	Rapid	1	1	0	0 2:1 2
	Știința Cluj	1	1	0	0 2:1 2
	Steagul Roșu	1	1	0	0 2:1 2
	Știința Timișoara	1	1	0	0 3:2 2
8.	Petrolul	1	1	0	0 3:2 2
9-13.	C.S.M.S. Iași	1	0	1	0 2:2 1
	U.T.A.	1	0	1	0 2:2 1
	Farul	1	0	1	0 1:1 1
	Dinamo București	1	0	1	0 0:0 1
	Progresul	1	0	1	0 0:0 1
14.	Dinamo Bacău	0	0	0	0 0:0 0
15.	Minerul	1	0	0	1 1:3 0

Clasamentul în deplasare

1.	Știința Cluj	1	1	0	0 3:1 2
2-6.	Viitorul	1	0	1	0 2:2 1
	Dinamo București	1	0	1	0 2:2 1
	U.T.A.	1	0	1	0 1:1 1
	Petrolul	1	0	1	0 1:1 1
	Farul	1	0	1	0 0:0 1
7.	Crișana	0	0	0	0 0:0 0
8-11.	C.S.M.S. Iași	1	0	0	1 1:2 0
	Steagul Roșu	1	0	0	1 1:2 0
	Progresul	1	0	0	1 1:2 0
	Știința Timișoara	1	0	0	1 1:2 0
12.	Rapid	1	0	0	1 2:3 0
13.	Steaua	1	0	0	1 0:1 0
14.	Dinamo Bacău	1	0	0	1 0:2 0
15.	Minerul	1	0	0	1 0:7 0

GOLGETERII

1. DUMITRIU (Viitorul) 4 goluri
2. MATEI (Viitorul) 3 goluri
3. EFTIMIE (Dinamo București), ION IONESCU (Rapid), VOINEA (Steaua), MARCU (Știința Cluj), MIȚARU (Știința Timișoara), cîte 2 goluri fiecare.

Urmează apoi un număr de 24 jucători care au înscris cîte un gol fiecare. Demn de remarcat este faptul că, după două etape, primele două locuri în acest clasament sînt ocupate de jucători ai echipei Viitorul. Liderul de anul trecut, Constantin, nu a înscris nici un gol în cele două etape consumate pînă acum.

De la o etapă la alta

● S-a scris mult despre ineficacitatea dovedită de liniile de atac în cele două etape de campionat. Ele au înscris pînă acum 41 de goluri, față de 49 marcate anul trecut după același număr de etape. Și să nu uităm că la actuala ediție participă 15 echipe.

● Știința Cluj, U.T.A. și Minerul sînt singurele echipe care, în cele două etape de campionat, au început partidele cu același lot de jucători.

● De mîine, amatorii de statistici vor începe să alcătuiască un nou clasament, acela al echipelor bucureștene. Disputa dintre aceste echipe este anul acesta mult mai spectaculoasă, datorită participării celei de a cincea formații, Viitorul. Reamintim că anul trecut primul loc a fost ocupat de Rapid.

● Anul trecut, după două etape, Știința Cluj acumulase doar un singur punct, grație rezultatului de egalitate făcut pe teren propriu cu Steaua (2—2). Azi clujenii au cu trei mai multe și sînt lideri. Iar fostul lider, Progresul are cu trei mai puține și ocupă locul 13.

CU CINE MAI AU DE JUCAT ÎN TUR

ȘTIINȚA CLUJ cu: Viitorul (d), Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Progresul (a), Farul (d), Rapid (d), Crișana (a), U.T.A. (d), Steaua (a), Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a).

VIITORUL BUCUREȘTI cu: Știința Cluj (a), Crișana Oradea (d), Steagul roșu (a), Dinamo Bacău (d), Steaua (a), Știința Timișoara (a), Petrolul (d), Rapid (d), Farul (a), C.S.M.S. Iași (d), Dinamo București (d).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: Știința Timișoara (a), Crișana (a), Dinamo București (d), Minerul (a), Farul (d), Steagul roșu (d), Viitorul (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S. Iași (a), Steaua (d), U.T.A. (a).

CRIȘANA ORADEA cu: Petrolul (d), Viitorul (a), Farul (a), Progresul (d), U.T.A. (a), Minerul (d), Dinamo București (a), Știința Cluj (d), Știința Timișoara (a), Rapid (d), Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a).

STEAUA BUCUREȘTI cu: Steagul roșu (d), U.T.A. (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d), Farul (a), Viitorul (d), Minerul (d), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

RAPID BUCUREȘTI cu: Știința Timișoara (a), Farul (d) Steaua (d), Dinamo Bacău (a), C.S.M.S. Iași (d), Progresul (d), Știința Cluj (a), U.T.A. (d), Viitorul (a), Crișana Oradea (a), Minerul (d).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Rapid (d), Steagul roșu (a), C.S.M.S. Iași (d), Steaua (a), Petrolul (d), Dinamo Bacău (a), Viitorul (d), Crișana (d), Dinamo București (a), U.T.A. (d), Minerul (a).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu: Steaua (a), Știința Timișoara (d) Știința Cluj (a), Viitorul (d), Petrolul (a), Farul (a), Dinamo București (d), Minerul (d), U.T.A. (a), Progresul (a), Crișana (d).

U.T. ARAD cu: Steaua (d), Dinamo Bacău (d), Dinamo București (a), Crișana (d), C.S.M.S. Iași (a), Progresul București (d), Rapid (a), Știința Cluj (a), Steagul roșu (d), Știința Timișoara (a), Petrolul (d).

DINAMO BUCUREȘTI cu: Dinamo Bacău (d), Petrolul (a), Progresul (d), U.T.A. (d), Minerul (a), Crișana (d), Steagul roșu (a), Steaua (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (a).

FARUL CONSTANȚA cu: Minerul (a), Rapid (a), Crișana (d), Petrolul (a), Steaua (d), Știința Cluj (a), Steagul roșu (d), Progresul (a), C.S.M.S. Iași (d), Viitorul (d), Dinamo Bacău (a).

C.S.M.S. IAȘI cu: Progresul (d), Știința Timișoara (a), Minerul (d), Rapid (a), U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a), Steaua (d), Farul (a), Petrolul (d), Viitorul (a), Știința Cluj (d).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu: C.S.M.S. Iași (a), Minerul (d), Dinamo București (a), Crișana (a), Știința Cluj (d), Rapid (a), U.T.A. (a), Farul (d), Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Steaua (d).

MINERUL LUPENI cu: Farul (d), Progresul (a), Petrolul (d), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Crișana (a), Steaua (a), Dinamo Bacău (d), Steagul Roșu (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d).

DINAMO BACĂU cu: Dinamo București (a), Știința Cluj (d), U.T.A. (a), Rapid (d), Viitorul (a), Știința Timișoara (d) C.S.M.S. Iași (d), Minerul (a), Petrolul (a), Progresul (d), Crișana (a), Farul (d).

PIANUL
O povestire de William Saroyan

Mă aprind ori de cîte ori văd un pian, spuse Ben.

— Zău? observă Emma. De ce?

— N-aș putea să-ți spun, răspunse Ben. Te superi dacă intrăm puțin în magazinul ăsta să încercăm o pianină?

— Știi să cînți? îl întrebă Emma.

— Dacă i se poate zice cîntat la ceea ce fac eu...

— Și cam ce faci?

— Ai să vezi.

Intrară în magazin și se îndreptară spre pianina din colț. Emma observă că Ben zîmbea și se întrebă dacă va ști vreodată, cît de cît, ce fel de om e. Uneori o bătea gîndul că învățase să-l cunoască, pînă ce, deodată, își dădea seama că greșise. Ben se opri înaintea pianului, privindu-l de sus. Emma își închipuia că ascultase probabil pe vremuri cîntîndu-se bine la pian, că-i plăcuse această muzică și că, de cîte ori vedea o claviatură și forma unui pian, își amintea de muzică și-și închipuia că trebuia să facă ceva în această privință.

— Știi să cînți? întrebă ea.

Ben privi împrejur. Vînzătorii păreau cu toții prinși de treburi.

— Nu știu să cînt, spuse Ben. Emma văzu cum mîinile lui se apropie lin de clapele albe și negre, așa cum le apropie un pianist adevărat și gestul i se păru foarte neobișnuit din cauza celor ce simțea în acest timp. Simțea că Ben e un om căruia îi va trebui mult timp pînă să se dumirească ce e cu el și că altora le va trebui și mai mult timp pentru a afla acest lucru. Ben ar trebui să ajungă un om care să știe să cînte la pian.

Ben execută încet cîteva acorduri. Nu se apropie nimeni ca să încerce să-i vîndă ceva, așa că, tot în picioare, porni să facă ceea ce îi spusese Emmei că nu e cîntat.

Ei bine, pe cît se pricepea ea, era minunat. Cîntă numai o jumătate de minut. Apoi o privi și spuse: — Sună frumos?

— După mine e minunat, răspunse Emma.

— Nu mă refeream la ce-am făcut eu. Mă refer la pian ca instrument. Are un ton frumos, mai cu seamă pentru o pianină.

Un vînzător mai în vîrstă se apropie și le spuse „Bună ziua".

— Bună, răspunse Ben. E un exemplar reușit.

— Da, e un instrument foarte cerut, replică vînzătorul. Foarte potrivit pentru apartamente. Vindem multe exemplare.

— Și cît costă? spuse Ben.

— Două sute patruzeci și nouă și cincizeci. Firește, puteți să-l obțineți și în rate.

— Unde sînt fabricate? întrebă Ben.

— Nu știu precis, parcă la Philadelphia. Dar pot să mă informez.

— Nu te deranja, stărui Ben. Dumneata cînți la pian?

— Nu, nu cînt, spuse vînzătorul.

Observă că Ben ar fi dorit să mai încerce pianul.

— Vă rog, spuse. Mai încercați-l.

— Nu cînt, zise Ben.

— Dar v-am auzit, observă vînzătorul

— N-a fost cîntat. Nici nu știu să descifrez notele.

— Mie mi-a sunat frumos, spuse vînzătorul.

— Și mie, adăogă Emma. Cît e prima rată?

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Ben și Emma ieșiră din magazin. În stradă, Emma spuse:

— N-am știut asta, Ben.

— Ce anume? spuse Ben.

— Despre tine.

— Ce despre mine?

— Că vrei așa ceva.

— Acum, e ora cînd vreau masa de prînz, spuse Ben. Seara e vremea cînd mă gîndesc că mi-aș dori un pian.

Intrară într-un mic restaurant, luară loc la bar și comandară sandviciuri și cafea cu lapte.

— Unde ai învățat să cînți? îl întrebă Emma.

— N-am învățat niciodată. Oriunde dau de un pian, îl încerc. Și asta de cînd eram copil. Așa faci cînd nu ai bani.

Se uită la ea și zîmbi. Zîmbea la fel cum zîmbise în fața pianului, privind de sus la claviatură. Emma se simți foarte măgulită.

— Cînd cineva nu are niciodată bani, spuse Ben, e ținut departe de o mulțime de lucruri la care socoate că are dreptul.

— Da, cred că e ținut departe, spuse Emma.

— Într-un fel, spuse Ben, e bine așa, într-altul nu prea. De fapt e groaznic.

Se uită iar la ea, tot în felul acela și ea îi zîmbi așa cum îi zîmbea el ei.

Emma pricepuse. Un alt caz asemeni celui cu pianul. Putea să stea în preajmă-i cu orele. Se simți foarte măgulită.

Ieșiră din restaurant și merseră pe jos pînă la „The Emporium", unde lucra ea.

— Atunci la revedere, spuse el.

— La revedere Ben!

El își continuă drumul, iar ea intră în magazin. Se gîndea dacă Ben va obține într-o zi un pian... și toate celelalte.

Ilustrația: Beca RIND

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

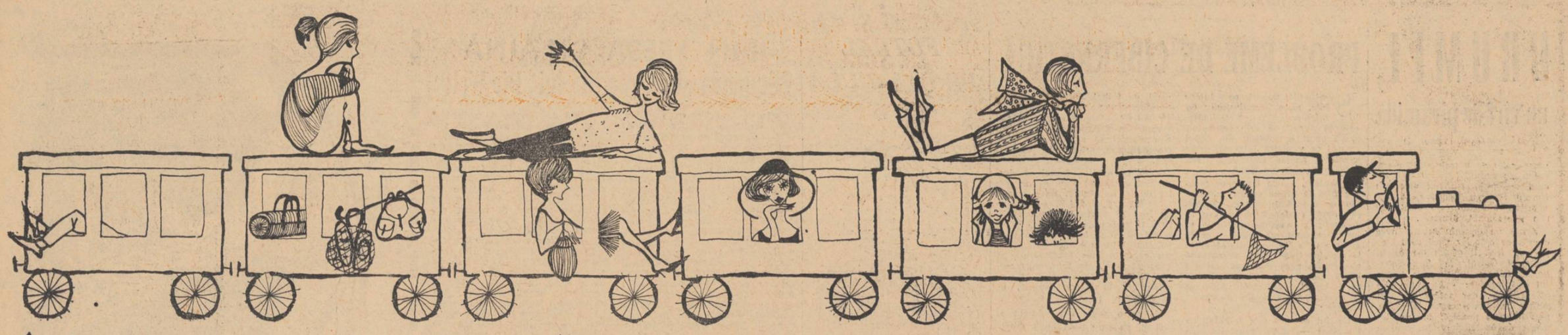

ÎN EXCURSIE • ÎN EXCURSIE • ÎN EXCURSIE

ÎN MUNȚI

Ca să-ți odihnești într-adevăr mintea, trebuie să cauți refugiu undeva în creierul munților și să faci ascensiuni pe potecile întortocheate.

Călătorul își va pune în rucsac, în primul rînd, un prosop, un pahar și o cămașă. Cînd întîlnește un șipot rece de munte, face un scurt popas, se spală pe mîini și pe față, ținînd cîtva timp mîinile în apă și lăsînd-o apoi să-i șiroiască pe antebrațe fără a uita să treacă cu degetele ude pe după urechi, pe unde-i traiectul vaselor sangvine spre creier), și numai înainte de a porni din nou la drum va bea un pahar sau două de apă. Iar cînd va ajunge la adăpostul proiectat pentru masă, își va schimba cămașa transpirată și va îmbrăca un pulover sau o tunică mai groasă.

După cum mașina are nevoie de combustibil pentru a merge, tot așa și organismul omenesc cere să fie hrănit în timpul sforțărilor ce le face. Iar dacă nu i se dă la timp hrana necesară, își scoate el singur din rezervele corpului elementele trebuitoare, provocînd astfel o tulburare în procesul de nutriție.

Înainte de a pleca în excursie, turistul are datoria să ia încă de acasă o gustare consistentă ca ouă, carne (sau pește), brînză, unt, dulciuri, fructe și pîine integrală (prăjită).

Dar pentru sforțările drumului, călătorul are nevoie de cît mai multă energie care nu-i este dată de alimentele ce conțin substanțe albuminoide (proteine), ca peștele, carnea, ouăle, laptele, brînza, lintea, mazărea și fasolea (boabe), — ci de o hrană bogată în hidrați de carbon, ca produsele zaharoase, pîinea, pastele, cerealele...

De aceea, turistul grijuliu își va lua în rucsac provizii din produsele cu calități energetice, nu albuminoide. Și e recomandabil să-ți prepari din timp sanviciuri, — pentru a le avea la îndemînă ori de cîte ori ți se trezește apetitul.

Avînd nevoie de vreo 4000 de calorii zilnic, drumețul se va îngrijiri de alimente producătoare de căldură și reparatoare a mușchilor. Va alege, pe măsura posibilităților, cîteva produse din această listă : brînzeturi, pîine integrală, biscuiți, turtă dulce, fursecuri, marmeladă de prune, caise și gutui, nuci, alune, migdale, smochine, curmale, prune uscate, banane, mere, struguri, pere, portocale, praline, ciocolate, trufe de ciocolată, caramele, rahat (sanviciuri dintr-o chiflă), halva și mai cu seamă miere de albine (în tuburi), care cuprinde zahăr, calciu, fosfați și carbonați, fier etc. Mierea este absorbită de organism fără o acțiune preparatorie de digestie. E o hrană a mușchilor care stimulează inima. E un mediu neprielnic microbilor. Pîinea cu miere constituie un aliment complet.

Băuturile alcoolice obosesc organismul : de aceea nu-s indicate în excursii. Dar cînd ajunge călătorul la țel, în cabana confortabilă, aprovizionată pe lîngă alimente și cu băuturi (de altfel știința trece și alcoolul printre alimente), — el nu poate rezista tentației de a comanda un aperitiv, un pahar de bere sau de vin. Trebuie să se știe însă că țuica și rachiurile sînt vătămătoare, dacă-s luate pe stomacul gol. Ele împiedică procesul normal de digestie. De aceea se cuvine ca omul să ia mai întîi gustarea și numai în urmă să cinstească spirtoasele, rămînînd ca apoi să continue masa, mestecînd spornic și fără grabă spre ușurarea mistuirii.

Are mare importanță pentru digestie, și în general pentru sănătatea noastră, buna dispoziție cu care stăm la masă. Vom căuta să ne alegem tovarăși de excursie oameni sociabili, înțelegători, nu circiorogi, ca aceî care toi drumul își proboșesc camarazii, făcîndu-le observații : de ce au luat drumul acesta și nu altul..., de ce au plecat la ora cutare și nu mai devreme sau mai tîrziu... Certurile în excursii nu numai că alungă apetitul turiștilor, dar — încetinind funcțiunea glandelor care produc sucul gastric — le îngreunează și le întîrzie digestia. Dimpotrivă, o excelentă stare de spirit ajută ca organismul să mistuie cu ușurință alimentele cele mai grele : pastramă, salamuri etc. Pe lîngă mișcarea în aer liber, buna dispoziție contribuie, și ea, la o digestie accentuată.

M. SEVASTOS

Să avem cu noi...

Îngrijirea înaintea și în timpul excursiei este foarte importantă și pentru dv. și pentru colectivul cu care plecați. Cei care au mai făcut excursii au fost de multe ori întîrziați pe drum sau împiedicați să profite din plin de toate din cauza micilor accidente avute de tovarășii lor. Majoritatea accidentelor se pot evita luînd anumite precauțiuni. Bine înțeles precauțiunile diferă după locul unde plecați.

Este de dorit ca înainte de plecare să vă expuneți de cîteva ori la soare ; astfel obișnuiți pielea și evitați arsuri care uneori pot fi grave. Dacă aveți tendință la pete sau pistrui întrebuințați produse care să formeze un ecran protector, de exemplu loțiunea următoare : sulfat de chinină 2 gr. ; apă de roze 30 gr. ; glicerină 20 gr. sau o cremă compusă din : antipirină 6 gr. ; apă de roze 10 gr. ; lanolină 10 gr. ; ulei de parafină 10 gr. ; ceară de albine 3 gr.

Un machiaj accentuat sub lumina soarelui îmbătrînește ; soarele este neîndurător cu artificiile, deci excludeți rimelul și creionul dermatograf dar nu uitați că pudra are și o acțiune izolantă. Aplicată în cantitate mică peste o cremă adecuată tenului, în culori naturale, ea protejează pielea contra vîntului, a frigului, a soarelui și a prafului. Formează un ecran protector cînd pielea este uscată, absoarbe excesul de sebum cînd este prea grasă.

Dacă mergeți în deltă luați o loțiune contra țînțarilor ; loțiunea „Anofelid" se găsește la toate magazinele A.G.V.P.S. din țară.

La munte apa este dură ; poate deveni apă moale, bună pentru orice fel de ten adăogînd o linguriță de borax la un litru de apă.

Mersul îndelungat în bocanci poate provoca rosături, care pot fi împiedicate dacă piciorul este în prealabil uns cu o cremă compusă din : seu de vacă 10 gr. ; vaselină 20 gr. ; acid salicilic 0,5 gr. ; acid benzoic 0,5 gr.

• MAGAZIN MEDICAL • MAGAZIN MEDICAL •

CURA DE STRUGURI ȘI DE MUST DULCE

Boabele aurii sau negre ale strugurilor îmbie la tot pasul, vrînd parcă să spună : „Faceți cură de struguri, faceți cură de must, strugurii aduc sănătate". Și noi vom spune la fel : „Beneficiați cît mai mult posibil de substanțele hrănitoare și depurative ale acestui fruct".

Strugurii conțin substanțe zaharoase ușor digerabile și vitamine de o deosebită valoare nutritivă. Acțiunea diuretică a strugurilor este mai mare decît a oricăror alte fructe de toamnă. Prin diureza ce o provoacă cura de struguri favorizează eliminarea multor substanțe dăunătoare din organism — uree, colesterină, acid uric — și a sărurilor în exces, cum sînt urații, oxalații, fosfații, împiedicînd în felul acesta acumularea lor în diverse organe ale corpului.

Strugurii, prin vitaminele ce le conțin, contribuie la stimularea funcțiunilor de creștere și a altor procese fiziologice din organism. Nu trebuie omise de asemenea nici acțiunea ajutătoare de fluidificare a bilei și acțiunea laxativă care se obține prin cura de stuguri și must.

Așadar, strugurii și mustul proaspăt, pe lîngă că sînt alimente foarte hrănitoare, îndeplinesc într-o oarecare măsură și rolul pe care unele medicamente le-ar avea asupra organismului.

Cura de struguri trebuie însă bine înțeleasă. De la struguri să cerem numai ce în realitate aceștia ne pot oferi. Ar fi greșit să se creadă, bunăoară — așa cum își mai închipuie unii suferinzi — că fructul atît de agreiat de noi ar fi un mijloc de tratament aproape universal. Strugurii contribuie, într-adevăr, la menținerea sănătății, ajutînd organismul — atît timp cît durează cura — să se debaraseze de unele substanțe nefolositoare. Cei care fac cura de struguri sau must e bine să știe acest lucru, dar în același timp e bine să mai știe că numai printr-o astfel de cură nu se pot rezolva toate suferințele. În timpul și după cura de struguri nu trebuie neglijate tratamentele de bază pentru bolile respective, această cură fiind socotită doar ca un prețios factor ajutător de tratament.

Pentru a obține cît mai bune rezultate de pe urma curei de struguri sau mustului dulce, se va ține seama de următoarele recomandări :

Strugurii să fie în primul rînd cît mai bine spălați, pentru a se îndepărta de pe boabe praful, microbii și substanțele anticriptogamice cu care se stropesc viile.

Cura se face de preferință dimineața, fără a fi mîncat altceva înainte, iar cantitatea de struguri consumată într-o zi nu trebuie să depășească 1000—1200 grame spre a nu prilejui iritarea stomacului și rinichilor sau oboseala ficatului. Dacă se suportă bine cura, în sensul că nu apar tulburări digestive sau de altă natură, aceasta poate fi făcută timp de 20—30 de zile și chiar mai mult. Cura de struguri se începe cu 200 grame, mărindu-se progresiv ratia, astfel că în 6-7 zile se ajunge la cantitatea maximă pentru o zi.

Este bine ca după servirea porției respective de struguri, să nu se consume alte alimente decît după 4-5 ore, spre a da posibilitate stomacului să se repauzeze.

Ținînd seama că în diabet, gastrită hiperacidă, boala ulceroasă sau alte afecțiuni, cura de struguri sau must este contraindicată, e preferabil ca înainte de începerea unei astfel de cure să se ceară și avizul medicului.

În cura de must dulce se va utiliza numai mustul proaspăt, adică cel preparat de o zi sau de două și care nu conține substanțe antifermentative. Cantitatea de must ce se va bea zilnic va fi de 600—800 grame. Ratia administrată va fi băută fracționat în timp de 20—30 de minute. Celelalte indicații care au fost recomandate pentru cura de struguri se aplică și la cura de must.

Dr. I. LEONESCU

CURIERUL NOSTRU

FLORICA — Brăila. Faptul la care vă referiți dv. nu are o importanță așa de mare. Pînă va veni se va mai liniști, cu siguranță. Felul cum se comportă în general trebuie să vă preocupe, să vă pună pe gînduri. Pretexte de acest fel va găsi întotdeauna. De aceea, acum cînd vine, ar trebui să discutați pe larg toate cele întîmplate și să puneți lucrurile la punct și pentru viitor. Se pare că va trebui să acționați mai categoric. Gîndiți-vă și apoi scrieți-ne și nouă.

A. E. — Oltețu. Dacă o să ne trimiteți adresa dv. o să vă putem fi de folos în legătură cu cele ce ne-ați rugat.

I. POP — Aveți într-adevăr dreptate ; materialul respectiv nu este suficient de clar. Pantalonii bărbătești se poartă strimți la manșetă (în jurul a 22 cm.). Sînt la modă și pantalonii fără manșetă.

C. G. — După o primă consultare cu o serie de medici de specialitate am aflat că nu există nici un impediment în realizarea scopului dv. ; toate întrebările pe care vi le puneți dv. nu au nici o legătură cu acesta. Văzînd totuși cît de mult insistați asupra acestor probleme am dat scrisoarea dv. spre consultare unui activ mai larg. Concluziile vi le va comunica medicul nostru.

MARILENA. — În ce privește prima întrebare trebuie să vă spunem că nu aveți șanse de a curăța materialul respectiv. Încercați cu un decolorant ; veți obține unele rezultate parțiale. Albumele de vederi se aranjează în general după bunul gust al fiecăruia. Este bine să țineți seama și de anumite reguli la clasare. Aceasta se face pe categorii și anume : peisaje naturale, imagini din orașe, monumente și statui istorice, repartizarea pe țări etc.

ELENA — Concluzia la care ați ajuns în sfîrșit și dv. este cea justă ; situația nu mai poate continua în acest fel ; lucrurile trebuie puse la punct. El va trebui să se decidă. Ar fi bine să-i dați un termen foarte scurt pînă cînd să vă dea răspunsul definitiv. Dacă nu vă va da nici un răspuns, întrerupeți relațiile actuale. La vîrsta dv. n-o să mai puteți juca mult timp rolul actual. Fiți mai fermă și mai demnă. Nu vă irosiți viața în zadar ; vorbele frumoase nu valorează nimic cînd nu sînt susținute de fapte.

VIOLA B. — Ne pare rău că nu vă putem ajuta, dar noi nu ne ocupăm cu astfel de lucruri. Deplasați-vă personal pentru a afla cele ce vă interesează.

ANA B. — Situația dv. este atît de dificilă încît este aproape imposibil să-și spună cineva părerea. Numai dv. singură veți putea hotărî ce anume trebuie să faceți. Privind lucrurile „la rece" trebuie să vă spunem deschis că noi nu vedem prea bine relațiile dv. actuale. Astfel de lucruri nu au perspective chiar dacă acum par mai sigure decît orice pe lume. Mai gîndiți-vă și dv. și hotărîți acum cînd nu este prea tîrziu.

I. A. — Se pare, cel puțin așa reiese din scrisoarea dv. că orice ați încerca este în zadar. Ați folosit pînă acum toate metodele posibile fără nici un rezultat. Oricît v-ar fi de greu, noi credem că este mai bine să renunțați. Ne gîndim și la liniștea dv. dar și la educația ce trebuie dată copilului. Din aceste puncte de vedere, singura soluție este cea la care v-ați gîndit și dv.

ADY — Iași. — Acum, după cele întîmplate, este greu de găsit o soluție care să vă ușureze întrucîtva situația. O să mai suferiți mult timp din cauza nechibzuinței dv. Cu timpul însă, totul va trece, totul se va uita. De fapt, timpul este singurul care poate rezolva problema dvs. Sustrageți-vă gîndurilor actuale, lucrînd, învățînd, vizionînd cît mai multe spectacole, mergînd în excursii. Nu are nici un sens să-l mai căutați, nici să-i scrieți. Fiți demnă chiar în aceste împrejurări. Se va ivi ocazia cîndva să stați de vorbă așa cum trebuie. Aveți răbdare.

SZŰR-SZABO JOZSEF

Publicăm azi cîteva desene ale caricaturistului maghiar SZŰR-SZABO JOZSEF (colaborator al revistei satirice budapestane „LUDAS MATYI") care ne vizitează țara.

La fotograf

După chef

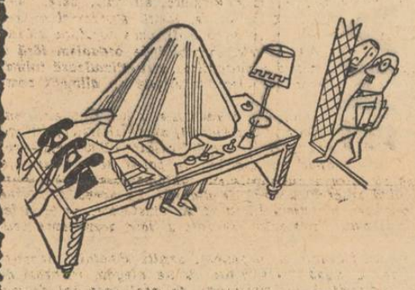

Își acoperă lipsurile

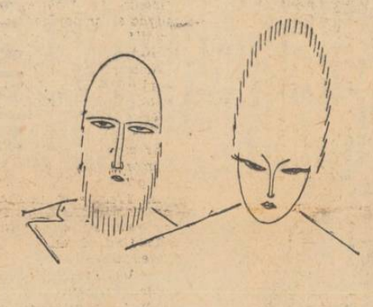

Moda...

Vînători și călători romîni în secolul trecut

Mărturii despre trecutul vînătoarei în țara noastră, precum și scrieri cinegetice, ne-au rămas foarte puține. Abia în secolul trecut, o seamă de vînători și călători încep să dea la iveală, în scrierile lor, date și fapte privind feluritele specii de vînat, precum și metodele de vînătoare din țara noastră.

Scriitorul Costache Negruzzi a fost și un foarte bun vînător. În 1844, el începe să întocmească un manual pe care, se pare, nu l-a terminat. *Vînătorul bun sau meșteșugul de a nu-ți fi urît*, cum își intitulează el lucrarea în care face elogiul vieții depline din mijlocul naturii, e scrisă cu mult duh și cu acea sfătoșenie caracteristică scriitorului moldovean. Iată cu cîtă ironie se adresează el „protipendadei" ieșene: *„Voi, eleganți din capitalie, care ați cumpărat o pușcă de la Alecsi plină de flori săpate și de zariflicuri, cu torba de caneva cusută, îmbrăcați cu bonjur verde cu bumbi cu cap de lup și de cerb, pentru voi scriu. Ascultați povățuirile mele, învățați sfaturile mele și, viind de la vînat, nu veți mai fi siliți să treceți prin Sv. Vineri ca să cumpărați vreun iepure să-l puneți în torbă pentru ca să nu veniți acasă mazete"*. Sau cu buza umflată, cum am spune noi azi.

Mai departe, sfaturile lui Negruzzi se vădesc utile chiar și vînătorilor din zilele noastre: *„Nu trebuie a merge departe* — spune el — *trebuie a merge mult, a cerceta ogoarele, a nu uita nimică, a nu lăsa o tufă de earbă necăutată. Ai căt-un pîrlog; dacă este altul alăturea nu trebuie să te cobori pe dînsul după vînt; vino tot pe cel ămblat ca să te sui asupra vîntului pe ogorul neămblat. Aceste marșe și contra marșe sînt neapărut trebuitoare; iepurele ce n-au sărit întîi, sare de-al doilea"*.

Iată acum și figura atît de interesantă, prin măreția ei epică, a netemătorului vînător de urși, țăran din preajma tîrgușorului Ocnei, pe care o opune cu malițiozitate coconilor nevolnici: *„După ce au aflat bîrlogul ursului* — spune Negruzzi — *el se duce singur acolo înarmat cu o carabină încărcată cu mai multe gloanțe și cue tăiate. Cum au ajuns la intrarea vizuinei aprinde o luminărică de ceară pe care o lipește deasupra carabinei și apoi începe a se vîri tîrîndu-se pe pîntice și cu arma înainte. Îndată ce ursul vede lumina, începe a morăi și a se trage îndărăt; omul îl urmează pîn'în fund, și pînă se apropie lîngă el. Dobitocul înspăimîntat se ridică după obicei în două picioare, atuncea vitezul muntean răzămînd arma în peptul lui, o sloboade, luminarea se stinge și ursul rănit de moarte, năvălește afară, trecînd peste omul ce se lățește la pămînt. Vînătorul eașă după el și îl găsește căzut. Această vînătoare a făcut-o poate de cinci zeci de ori pînă acum"*, sfîrșește autorul dramatica sa povestire.

Academicianul G. Călinescu, care a publicat în 1952 cîteva extrase din acest manual în revista „Studii și cercetări de istorie literară și folclor", consemnează faptul că întîmplarea de mai sus a trecut în cunoscuta nuvelă „Petrea Dascălu" a lui N. Gane, care era de altfel rudă cu Negruzzeștii și a avut, desigur, știre de acest manuscris.

O altă figură de vînător a fost aceea a lui Dimitrie Ghica (Comănești) care a întreprins, la sfîrșitul secolului trecut, o călătorie de vînătoare în Somalia. Cartea sa, *„O Espediție romînă în Africa"*, ne dă știri prețioase despre felul cum se organizau și echipau asemenea întreprinderi pe vremea aceea. Pentru vînarea pachidermelor — elefanți, rinoceri, hipopotami etc. — arma potrivită era un „paradox" Holland cu două țevi calibrul 10, care se încărca cu 12 gr. de pulbere. Arma se compune — după cum se știe — dintr-un sistem de pușcă combinat cu carabină, putîndu-se, în caz de necesitate, a se folosi și pentru alice. În afară de aceasta, fiecare mai are și cîte o carabină express cu două țevi de calibru 500 specială pentru uciderea leilor, panterelor și antilopelor. Pe lîngă alte puști cu întrebuințare limitată, expediția mai avea 40 carabine Sneider destinate escortei. Expediția a durat șase luni și a recoltat peste 200 dintre cele mai interesante exemplare ale marei faune africane. De asemenea, a adus în țară colecții importante de plante necunoscute și s-au făcut prețioase observații și cercetări meteorologice.

Cam în același timp, un alt îndrăzneț vînător, C. A. Eberle, pleacă din Zimnicea, îndreptîndu-și pașii spre terenurile inaccesibile ale Sumatrei răsăritene, unde a obținut trofee dintre cele mai valoroase. El a împușcat aci, în condiții deosebit de periculoase, tigri, leoparzi, elefanți și crocodili, în afară de numeroase specii de păsări exotice.

Dar să lăsăm pe acești vînători și călătorille lor peste mări și țări și să ne oprim lîngă unul mai modest. E vorba de C. C. Cornescu, care a publicat primul manual de vînătoare, și a cărui prefață a servit lui Al. Odobescu drept pretext pentru a scrie faimosul său *Pseudokinegheticos*. Manualul a rămas — e drept — fără precuvîntare, dar în schimb literatura noastră s-a îmbogățit cu o lucrare originală, plină de erudiție și de ample considerații estetice.

Informațiile cinegetice transmise de Cornescu în cartea sa pune în adevărata ei lumină lipsa de preocupare a oficialității vremii pentru bogăția faunistică a țării. El se plînge mereu — acum aproape 100 ani — că vînatul mare a dispărut. Cerbul — spune el — nu se mai găsește acum la noi decît în munți și chiar acolo foarte rar. Căprioara a dispărut și ea cu totul din pădurile noastre, își continuă el cu amărăciune observațiile asupra lipsei vînatului. Singura specie care se găsea din abundență în orice vreme și peste tot locul, cum precizează el, era potîrnichea, a cărei împuținare a mers, însă, din nefericire, crescînd pînă la dispariție, datorită totalei nepăsări a administrației regimului burghezo-moșieresc.

Caracteristic pentru acea vreme e încercarea unor cercuri de vînători de a introduce la noi, după moda apusului, vînarea lupului cu ciinele gonitor, metodă pe care Cornescu o combate cu tărie ca ridicolă, ineficace și trădînd doar snobismul păturii suprapuse.

Cornescu a promovat atît prin scris, cît și prin practică, vînătoarea corectă, dragostea de natură și de viețuitoarele ei, lămurind și combătînd ideile eronate și intuind, în același timp, rolul economic pe care vînătoarea îl va avea în zilele noastre.

Alex. BALTEȘ

REBUS magazin

OCHI

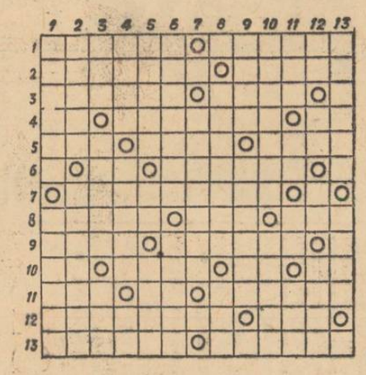

ORIZONTAL: 1) Se ocupă de pupile — „Îl vede azi, îl vede mîni, / Astfel dorința-i îngata; / El iar privind de săptămîni, / Îi cade dragă fata..." („Luceafărul" de M. Eminescu). 2) Nevăzut, necunoscut (fem) — „Cartea cu ochii albaștri" de Octav Pancu Iași. 3) Ochi pe pînză! — Arbori. 4) Notă muzicală — Ochi — La ochelari! 5) Indiscreție la colțul ochiului — Hotel bucureștean — Ochilă. 6) În orice carte! — Insemnați. 7) Ochiul boului. 8) Bune pentru ochiuri la capac — Ziua curentă — De-a baba oarba. 9) Floarea ochilor — Cu ochii în patru. 10) Jumătate de taxă! — Gust — Pronume — Armăsar. 11) Partea a doua a opticii! — Prinde ochiurile duse — A ochi 12) Trecute cu vederea — Diminutiv feminin. 13) Eroul uneia din povestirile din „1001 de nopți" care a fost fermecat de ochii frumoasei Bedrulbudur, fata sultanului — Privire.

VERTICAL: 1) Ocheade... involuntare — Plină ochi. 2) Au aceleași vederi și urmăresc același scop — Faci ochii mari și nu-ți vine a crede. 3) În jurul ochilor — Îi mănînci din ochi (fig.) — Acela. 4) Fluviu european — A schița un plan — Din vedere! 5) Face genele frumoase — Git scurt! — Pronume relativ. 6) Pînză cu ochiuri mari — Ochi... de frînghie. 7) Mi-e dragă ca lumina ochilor. 8) Ochi de sticlă — Aluniță (pop). 9) Schimb în natură — A ochi. 10) „Din ochii care-au plîns odată" — Stă cu privirea în pămînt. 11) Rîu în U.R.S.S. — A vui — Jean Ionescu — Vizitator nocturn la genele puștilor. 12) Notă muzicală — Posed — Fiica lui Machus, transformată în juncă de către Jupiter și pusă sub paza lui Argus cel cu o sută de ochi (mit) — Foarte rar. 13) Face ochiuri — A parcurge cu ochii un text.

Șt. STOIANOVICI

IN FAMILIE

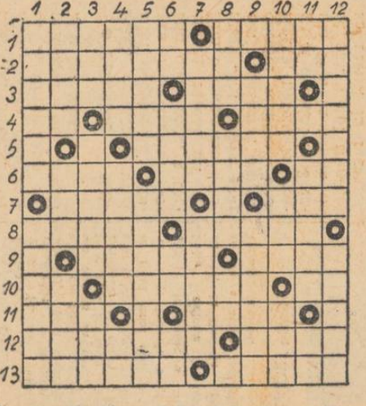

ORIZONTAL: 1) Roman... tematic de K. Fedin — Fără părinți 2) „Familia..." roman de E. Popovkin — Mame (arh.) 3) Umeziți — Au loc în capul mesei... la nuntă! 4) Într-o generație — Un prieten e ca și un frate! — În acest moment 5) Conțin documente din vremea... bunicilor 6) „...ca zăpada", cunoscut basm de Frații Grimm — Constantin... alintatul familiei — Nota redacției 7) A scăpa de greutăți — Împreună cu părinții, formează familia 8) „Fiica regimentului", de Donizetti, „Căsătoria secretă" de Cimarosa și „Mireasa vîndută", de Smetana — „Frații...", roman de scriitorul sovietic V. Kocetov 9) Copilul verișoarei mele — Din familia ...grameneelor! 10) Posesiv — Rămasă — Luna! 11) ...Baba din poveștile arabe — A săruta (tr.) 12) Soțiile fraților mei — Se spală... cu mașina! 13) Trăiesc la altitudine... — Clasic al literaturii universale, autorul cărții „Familia Malavoglia".

VERTICAL: 1) Scriitor romîn contemporan, autorul volumului de versuri „Un om și un frate", apărut în Editura Tineretului — Tovarăși de muncă 2) Mătuși și bunici! — Nu-și schimbă năravul — Arbust 3) Stofă țărănească — A scris piesa „Nora" — Sumak este numele de familie al vestitei cîntărețe 4) Capul familiei — Nume masculin — Inel avocalic 5) „...de mamă", volum de nuvele de Feodor Gladkov — Pus la punct 6) Dinșii — Întreprindere regională de transporturi auto — Neam! — Titan 7) Fratele tatălui fratelui meu... — Separă pe bunici ...de nepoți! 8) Afluent al Volgăi — Strămoșul ...piloților! (mit) — Dumneața, în familie 9) Rîu în Iugoslavia — Rudele nurorilor și gînerilor 10) Iau parte la acțiunea recentei piese a Sidoniei Drăgușanu — Eșalon — Metalul... aniversării a cincizeci de ani de căsnicie 11) Askad Muhtar, autorul romanului „Surorile" — Treaptă — În fugă... 12) Cuscri și cumetri — Întreprindere de produse vinicole.

Ion PASCAL

ȘAH

Un nou meci internațional prin corespondență:

R. P. R. — R. S. Cehoslovacă, la 25 mese

Cunoscute încă din secolul trecut, meciurile internaționale prin corespondență au luat în ultimul deceniu un avînt cu totul deosebit. În afara campionatelor mondiale pe echipe, la a cărei ultimă ediție participă și reprezentativa R.P.R. — au fost organizate numeroase întîlniri interțări, echipele fiind de obicei compuse dintr-un mare număr de jucători: 20, 25, 50 și chiar 100!

Avantajul prezentat de o astfel de activitate competițională este evident: nu mai sînt necesare deplasări costisitoare, ruperea pentru un anumit timp a jucătorilor din activitatea productivă. Un mare număr de șahiști prin corespondență din cei mai buni au posibilitatea să joace cu șahiști fruntași din alte țări, să întărească legăturile sportive prietenești. Meciurile interțări prin corespondență îi obligă pe participanți să se preocupe și mai mult de întărirea forței lor de joc, să fie la curent cu ultimele noutăți în materie de teorie șahistă.

Dintre întîlnirile prin corespondență interțări le-au mai mese care au loc sau s-au încheiat recent amintim meciurile echipei U.R.S.S. cu Suedia (121,1/2—67,1/2 pentru echipa sovietică), cu Germania (107,1/2—92,1/2 pentru jucătorii sovietici), meciul dintre R. D. Germană și R. S. Cehoslovacă la 60 de mese, meciul dintre R. D. Germană și Franța, dintre Elveția și Belgia, R. P. Polonă și Franța, dintre Germania și Iugoslavia, R. S. Cehoslovacă—India etc.

Echipa țării noastre care joacă (la 6 mese) într-o grupă a campionatelor mondiale cu Danemarca, Franța, S.U.A., Canada, R. P. Polonă și R. F. Germană este angajată acum într-o nouă întîlnire, de astă dată amicală. Este vorba de meciul cu R. S. Cehoslovacă de 50 partide — fiecare din cei 25 jucători ai unei echipe joacă cu adversarul său cîte două partide, una cu albele și una cu negrele. Întîlnirea a început la 1 august 1962 și se va încheia pînă la 31 iulie 1964, sub rezerva că pînă la acea dată vor fi decise 42 partide. În caz contrar, termenul de încheiere va putea fi prelungit cu încă șase luni.

Iată jucătorii care fac parte din cele două echipe — în ordinea meselor la care joacă:

1. Suta Mihai—Vit Paroulek 2. Sălceanu Vladimir—Judr Arje 3. Tocăniță Francisc—Batik Frant 4. Lucian Rădulescu—Josef Nun 5. Adolf Pichler —Josef Brezda 6. Eug. Szabo—Walter Philipp 7. Albert Braunstein—Zbynek Novak 8. Gheorghe Pall—Vojtek Novak 9. Ioan Berbecaru—Pavel Kuhta 10. Eduard Kinel—Zdenek Necesany 11. Mircea Suteu—Evzen Gonsior 12. Oltean Sergiu—Vladimir Nevole 13. Victor Malcoci—Milan Seifert 14. Ioan Ianczo—Vilem Gerndt 15. Năstase Botezatu—Vratislav Hora 16. Constantin Ștefaniu—Jan Bulla 17. Vlad Constantin—Josef Augustin 18. Ștefan Makai—Vlastimil Hosnedl 19. Nicolae Mehedinți—Richard Fischl 20. Iosif Lazăr—Bedrich Hanousek 21. Virgil Firică—Vincenc Kopriva 22. Paul Popescu—Frantisek Obropta 23. Constantin Drăgușanu—Alexandr Sirk 24. Anton Aurel—Jiri Burda 25. Kimmel Nathan —Frantisek Kokolska.

Partidele se joacă după regulamentul Federației Internaționale de șah prin corespondență (I.C.C.F.); timpul de gîndire a fost fixat la 30 de zile pentru 10 mutări, fără a se socoti timpul necesitat de poștă. Căpitanii celor două echipe sînt N. Mehedinți și Jan Bulla. Arbitrul meciului: dr. Georg Negysy (R. P. Ungară).

Salutînd inițiativa organizării acestui meci, urăm reprezentanților noștri mult succes.

REFLECȚII

● **La urma urmei nu este așa de greu să cîștigi o partidă de șah. E suficient doar să faci numai mutarea oportună la momentul oportun...** (după un articol din „Schach-Express").

● **Șahul este pentru inteligență ceea ce este sportul pentru corp** (marele maestru cuban J. Capablanca).

● **Numai un jucător puternic își dă seama cît de slab joacă** (maestrul francez X. Tartakover).

● **Acela care este în avantaj este obligat să atace. Altminteri riscă să piardă avantajul său** (marele maestru sovietic Alexandr Kotov.)

Cînd căldura e prea mare se poate juca șah și în... apă!

Poșta șahului

R. Radu (Iași). Are o idee interesantă problema compusă de dv. (Alb Rf5, Th2, Nf4, pioni c7, f3, g4 și h5 = 7 piese; negru: Rh6, Ce8, Cg8, pioni f6, f7, g6 și h7 = 1 piese). Soluția intenționată de autor — 1. h:g6, en passant +!, Rg7 2. T:h7+, Rf8, 3. T:f7 mat — nu este corectă pentru că din poziția creată de dv. nu rezultă că ultima mutale a negrului a fost neapărat g7—g5, ca răspuns la șahul dat de Nf4. Ultimele mutări ar fi putut fi și e7:f6 și Rg7 — h6 și în acest caz nu se mai poate lua en passant. Încercați să compuneți și alte probleme — posibilități, fără îndoială, aveți.

POȘTA REDACȚIEI

OREST TCACIUC — București: Să știți că aveți umor! Dar nu atît la desen, cît mai mult la dialogurile ce însoțesc desenele dv. V-am recomanda să găsiți niște subiecte mai interesante fiindcă ironizarea cheliilui, a nevestei care vorbește mult și a băutorului care bea... cu măsură, s-au folosit de cînd e lumea. A le relua înseamnă a bate același drum pietruit.

L. DRAGNEA — Constanța: Consultați o mitologie. Veți găsi explicații detaliate.

C. BLIDARU — Topoloveni (Argeș): Versurile sînt mai mult strigături decît epigrame. Faceți să fie invers!

GEORGE SPINEANU — Scăeni (Ploiești): Ceea ce putem face este să vă trimitem poezia intitulată „Virsta", dedicată maestrului Tudor Arghezi.

BASILIU MURESAN — Craiova: Regretăm. Materialele dv. nu se încadrează în tematica revistei noastre.

NELL HUMYS — Slobozia (București): Pastișa după Maiakovski nu atinge nici pe departe valoarea modelului. Credem că nici dv. nu considerați acest lucru ca realizabil. Încercați să scrieți mai simplu, mai direct. Nu vă avîntați spre poezii, într-o formă pe care nu o stăpîniți. E bine să vă măsurați, așadar, puterile înainte de a începe o lucrare.

NICOLAE GINGHINA — Bălășești (Galați): Trebuia să fiți bine cînd ați scris epigrama. În cazul dv., săgeata cădea la o apreciabilă distanță de locul ochit. Sperăm să luați măsurile cuvenite pentru a realiza epigrame bune.

MIRCEA ȘTIRBU — Perișoru (București): Ce aveți cu șeful de gară de-i zugrăviți în culori atît de „vii"? Versurile nu sînt izbutite. Ele șchiopătează și la propriu și la figurat. Faceți puțină numărătoare a silabelor și veți vedea că sînteți inconstant.

E.R.C. — Tg. Mureș: Vă răspundem „da" pe toată linia. Sînt exacte toate presupunerile dv. în legătură cu artiștii de care ne întrebați.

ION TESLARU — Timișoara: Încheiați cu o glumă scrisoarea și anume aceea că un student lenes dorește să-i cadă la examen un bilet „mai trageți odată", atunci cînd subiectul îi este necunoscut. Fiindcă ne sfătuiți să vă spunem deschis care este părerea noastră despre desenele trimise, v-o spunem: „mai trageți odată!". În asemenea situații, reușita nu se poate să vă ocolească.

I. GHELERTER — Craiova: Ne facem mandatarii dv. sugerînd casei de discuri „Electrecord" să includă în viitorul său program de înregistrări mai multe concerte executate de pianistul Dinu Lipatti, în special concerte de Mozart și Chopin.

ADRIAN AVRAMESCU — București: Vă mulțumim pentru atenția ce ne-ați acordat-o, dedicînd o poezie revistei noastre.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

12. Natura statică

Amatorii abordează din ce în ce mai rar natura statică. Desigur că ei își dau — pe drept cuvînt — seama că arta fotografiatului se potrivește mai bine cu subiecte dinamice, cu oglindirea vieții în plină desfășurare, cu redarea chipurilor atît de diferite și atît de schimbătoare ale oamenilor.

Totuși, făcînd natură statică în fotografie, ei pot învăța o mulțime de lucruri și, de aceea, recomand mai ales începătorilor dar și celor înaintați să încerce acest gen. Natura statică o recomand ca un exercițiu, ca niște game pentru dobîndirea măiestriei tehnice și artistice.

Marele avantaj al naturii statice este că... este statică. Fotografui poate (și trebuie) să o aranjeze pînă la ultimul amănunt. Poate să se plimbe în jurul ei și să caute cel mai bun unghi. Dacă nu are becuri mai puternice, poate întrebuința orice fel de becuri și dacă n-are reflectoare, poate folosi niște plinii pe care și le face singur din hîrtie (mai adînci sau mai deschise pentru a obține lumină mai concentrată sau mai difuză). Fără ca vreunul dintre obiecte să se plîngă că se plictisește, că-l supără lumina sau că a înțepenit așteptînd, fotograful poate da cele mai lungi expuneri și, după ce a făcut fotografia, poate lăsa obiectele așa cum le-a fotografiat, pînă cînd developează filmul și își dă seama dacă a lucrat bine sau nu.

Ce se poate învăța cu aceste „game"?

Tehnică. Tehnica fotografiatului de mare precizie în care trebuie să se obțină cele mai fine detalii și o claritate perfectă. Tehnica expunerii corecte în condiții foarte variate de iluminare. Tehnica iluminării cu una sau mai multe surse combinate.

Făcînd cu regularitate aceste game se educă ochiul să „vadă fotografic" adică se obișnuiește cu modificările de perspectivă produse de aparat, cu transformarea culorilor în tonuri de cenușiu, cu efectul jocurilor de lumini și umbre.

Natura statică mai este o foarte bună școală de fotocompoziție. Te obligă să aranjezi obiectele într-un anumit fel încît atunci cînd sînt „văzute" de aparat să fie așezate armonios, dar nu prea rigid simetric, să nu existe goluri fără rost sau înghesuială și, ceea ce este cel mai important, să poți crea cu obiectele alese o anumită atmosferă, să poți sugera o idee, un gînd despre cei care au fost în preajma obiectelor.

Natură statică se poate face cu orice aparat care poate permite fotografierea de aproape. Deoarece fotografiind de aproape profunzimea devine foarte mică, atunci cînd se așează obiectele trebuie să se evite un aranjament în adîncime. Se diafragmează cît mai mult și, ca regulă generală pentru cei care nu posedă aparate cu geam mat pe care se poate urmări claritatea, reglarea distanței se face la prima treime din adîncimea subiectului.

Lumina joacă un rol hotărîtor. Relieful, factura materialelor, atmosfera, se obțin numai prin lumină. Nu uitați că lumină înseamnă și umbră și că urmărind lumina trebuie să urmăriți și să folosiți cu tot atîta atenție și umbrele. În înțelegerea justă a noțiunii de lumină, amatorul trebuie să-și dea seama că una este lumina necesară din punct de vedere tehnic pentru ca negativul să fie impresionat și alta este lumina creatoare pentru ca privitorul să fie impresionat! Deocamdată nu vă spun nimic mai mult despre lumină decît: încercați!

Expunerile sînt de obicei foarte lungi, mai ales că se recomandă și folosirea unui film cu granulație fină. De aceea aparatul se montează pe un tripied solid. Cît de lungi să fie expunerile? Greu de spus! Aceasta depinde de numărul și puterea becurilor, de distanța la care sînt așezate, de contrastul pe care îl produc. De un lucru trebuie să aveți grijă cu cît vă apropiați de subiect, cu atît trebuie să expuneți mai lung, ajungînd la expunere dublă cînd fotografiați obiectul la mărime naturală.

Eugen IAROVICI

În această natură statică cu coacăze, cîteva elemente simple dau o atmosferă plină de veselie.

* * *

IN CONDIȚIILE IMPONDERABILITĂȚII

A. POCH

— Luați loc!
— Mulțumesc, stau foarte bine și așa...

PLECAREA ÎN CONCEDIU
— Cum, nu mai am de cărat zece geamantane?
— Păi, în condiții de imponderabilitate nu mai are nici un haz!...

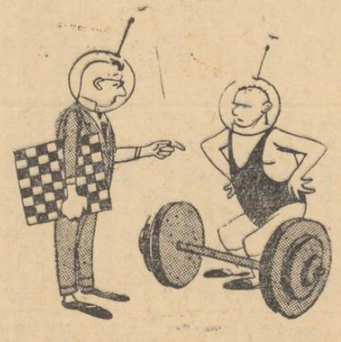

SPORT ÎN CONDIȚII DE IMPONDERABILITATE
ȘAHISTUL: *— Dumitale îți vine ușor!...*

— La ce bun imponderabilitatea, dacă am căzut totuși?...

Redacția: Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

UN FILM POVESTIT

„TINTIN ȘI MISTERUL „LÎNEI DE AUR"

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR FRANCEZE

Ecranizarea „Aventurilor lui Tintin și Milou" după povestirile lui Georges Remi (Hergé)

Scenariul : André Barret
Adaptare și dialoguri : André Barret și Remo Forlani

Regia : Jean-Jacques Vierne
Imaginea : Raymond Lemoigne

Cu : Georges Remi, Georges Wilson, Charles Vanel, Dario Moreno, Marcel Bozzuffi, Ulvi Uraz, Starenios, Demetrios Mirat

Cu douăzeci de ani în urmă, căpitanul Haddock l-a salvat dintr-un naufragiu pe vestitul lup de mare Themistocle Paramelic. Și iată că, după atîta vreme în care nu primise nimic din partea lui, află că acesta murise lăsîndu-i prin testament o ispititoare moștenire : o navă pentru călătorii pe mare. Haddock pleacă la Istanbul să-și ia în primire moștenirea. Dar nu mică îi fu surpriza cînd o văzu. „Lîna de

aur" nu era decît o vechitură, un vapor dărăpănat. Noul ei proprietar e dispus s-o vîndă. De-abea acum însă, începe neprevăzutele lui peripeții.

Cumpărătorii navei oferă, în mod inexplicabil, sume fabuloase. Apoi, începe să curgă amenințările cu moartea, capcanele...

Încercînd să descopere adevărul, Haddock pornește în larg însoțit de Tintin și de faimosul

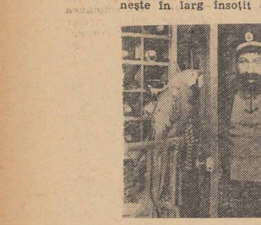

ciine Milou. La bord se află și cîtiva marinari luați la întîmplare care însă au fost plătiți de cei ce vor să pună cu orice preț mîna pe vas. Tintin descoperă că pe vremuri, Paramelic a organizat o expediție care a acaparat puterea într-o mică republică din America de Sud. Erau cu toții cinci aventurieri. Convinși că cei aflați în viață ar putea cunoaște secretul navei, Haddock și Tintin îi caută la Pireu, la Athena, apoi

printre ruinele străvechiului port Perahora... Aventurile palpitante prin care trec nu-i împiedică să caute neobosiți mai departe. După ce sînt eliberați din închisoarea din Atena datorită unor polițiști gemeni și după încă o urmărire periculoasă, ei îl găsesc pe Scubidu-vici, un moșneag care cîntă din scripcă la serbările din sat. Ajutați de el, Haddock și Tintin reușesc să-l găsească pe moș Alexandru care le predă o sticlă ce cuprinde un mesaj.

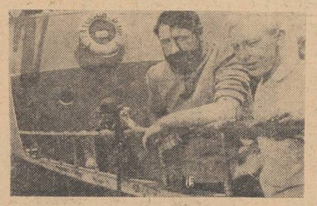

...Totul se termină printr-o izbîndă deplină după grele încercări și mari riscuri. Răposatul Paramelic a avut fantezia să-și ascundă cel mai bine comoara pe care o lăsase moștenire căci, scheletul misterioasei nave era construit din... aur !

Portativ

● CELEBRUL compozitor sovietic Dmitri Sostakovici se află în Anglia ca invitat la Festivalul internațional de la Edimburg, unde s-au executat două din simfoniile sale, a IV-a și a XII-a.

● *ORCHESTRA* de jazz a Radiodifuziunii cehoslovace, condusă de Karel Krautgartner, întreprinde în momentul de față un lung turneu în mai multe orașe ale Uniunii Sovietice. În același timp, o altă formație orchestrală de muzică ușoară din R. S. Cehoslovacă, dirijată de Mirko Foret, își continuă seria concertelor în orașele Moscova, Leningrad, Vilnius, Riga, Minsk etc.

● *LA POZNAN* a luat sfîrșit de curînd al doilea festival al formațiilor corale din Polonia, la care au luat parte 170 de colective artistice.

● *LA RIGA* a început de curînd cel de-al treilea festival de balet la care iau parte cei mai valoroși balerini din Uniunea Sovietică.

● *SECȚIA* muzicală a Teatrului de Stat din Constanța a prezentat recent premiera constănțeană a operetei romînești „Lysistrata" de Gherase Dendrino, sub conducerea muzicală a lui Constantin Daminescu. Spectacolul este pus în scenă de Gheorghe Bărbulescu.

● TEATRUL de Stat de Operetă din București pregătește pentru viitoarea stagiune noi premiere. În afară de opereta „Paganini", ale cărei repetiții au început încă din toamnă, sub conducerea regizorală a lui Ion Dacian, se află în studiu încă o operetă clasică : „Mamzell Nitouche". Repetițiile vor începe în primele zile după deschiderea noii stagiuni.

SPECTACOLUL
magazin

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„713 cere aterizarea"

Scenariștii A. Leontiev și P. Donatov au ales pentru filmul lor o întîmplare autentică, pe care au povestit-o cinematografic, de o manieră capabilă să lumineze semnificații majore. Într-adevăr, peripețiile extraordinare prin care trece grupul de călători ai unui avion cu reacție, căpătă aspecte noi și interesante, fiind puse în legătură cu evenimentele politice care le-au generat. În tot cazul, atît scenaristii, cît și regizorul Grigori Nikulin, au reușit să redea plastic ideea firelor nevăzute care leagă pasagerii aeronavei de întreaga omenire.

Ceea ce atrage atenția, în afară de vivacitatea dialogului și rimul interior al filmului, este originalitatea caracterelor, autenticitatea și umorul lor. Autorii filmului au știut să prezinte o mare diversitate de tipuri, aducînd atmosfera societății pe care filmul o investighează. Cel mai interesant este, de bună seamă, doctorul Günther, vechi luptător antifascist, urmărit și acum de spionajul imperialist, care încearcă să scape plecînd cu avionul 713. Atît ei, cît și ceilalți, nu au de unde să știe însă că echipajul avionului a fost narcotizat și atunci cînd apare primejdia prăbușirii în ocean, Günther preferă să-și dezvăluie identitatea decît să privească pasiv catastrofa ce-i amenința pe călători. El la conducerea grupului de pasageri dezorientați, le imprimă o disciplină și o solidaritate neașteptată și încearcă să treacă pilotul. El reușește să intervină în acțiunea de salvare oamenii de cele mai diferite condiții și convingeri, făcîndu-i să trăiască sentimentele calde ale solidarității umane. Mai mult decît atît. Doctorul acesta plin de curaj și forță morală, le luminează complotul al căror victime au căzut, arătîndu-le mașinațiile cercurilor de atîțători la război care au pus la cale prăbușirea vîrtoniul. Datorită în primul rînd lui Günther călătorii : o artistă de film, un negustor de farmaceutice, un operator, o studentă și o seamă de alți oameni care deveniseră fără voia lor ființa unei provocări, scapă cu viață, dîndu-și seama în același timp de primejdia pe care o reprezintă războiul rece. Filmul constituie astfel un spectacol antrenant și emoționant. Finalul care prezintă arestarea doctorului Günther în ciuda actului său de eroism, constituie un semnal de alarmă în fața uneltirilor dușmanilor păcii.

B. DUMITRESCU

„COCOȘUL ȘPERIE MOARTEA"

Subiectul — descoperirea și arestarea unui grup terorist, prin intervenția curajoasă a unui ofițer de securitate care pătrunde în cuibul dușmanilor puterii populare, îndus-se drept agent de legătură trimis de centrul de spionaj — ar părea al unui film de spionaj și aventuri, din cele mult gustate de public, indeosebi de tineret. „Cocoșul sperie moartea" nu se înscrie totuși în acest gen. În locul unei acțiuni dinamice, cu întîmplări neprevăzute și spectaculoase răsturnări de situații, realizatorii au preferat o expunere liniară, în care nu au speculat vreun element pentru a ține asupra atenției spectatorilor, iar episoadele captivante, de efect, au cedat locul unei acumulări lente și egale a tensiunii care, ce-i drept, dobîndește spre final un ascuțit dramatism.

Regizorul Vladimir Cech nu a mai beneficiat de scenariul închegat și judicios dezvoltat din acel „105 la sută alibi", care a rulat în urmă cu cîtva timp pe ecranele noastre. Din această cauză, în ciuda priceperii cu care regizorul portretizează tipurile, în ciuda preocupării sale de a sugera atmosfera satului din apropierea granitei monotone, nereușind să capteze pe tot parcursul interesul sălii.

Neîndoielnic, filmul comunică limpede senzația sufocantă de zădărnicie care se degajă din tot ceea ce încearcă să întreprindă spionii. O obsesantă sinteză, dublată de o tot mai pregnantă abrutizare, domină existența lor de sobolani. Prin contrast, figura ofițerului Borek, a cărui acțiune duce la prinderea teroriștilor, concentrează nobile trăsături etice, actele sale purtînd nu numai pecetea îndrăznelii și stăpînirii de sine în momentele grele, ci și a unei nalte conștiințe umane, însuflețită de credința fermă în dreptatea cauzei socialiste pe care o apără. Mai bine susținut dramatic, cu o mai strînsă și mai riguroasă articulare a intrigii, filmul ar fi putut obține probabil mai mare măsură adeziunea publicului.

M. LUPU

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● ÎN REGIA lui Richard Groschopp, s-a dat zilele acestea primul tur de manivelă noului film al studioului Defa, intitulat *„Ceata pieptenilor"*.

● *STUDENȚII Institutului de cinematografie din Moscova pregătesc sub îndrumarea profesorului lor, regizorul S. Gherasimov, un film după binecunoscuta piesă a lui Bertolt Brecht „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită".*

● **SCRIITOAREA** sovietică **Galina Serebriakova** lucrează la scenariul unui film avînd ca temă viața lui Marx și a lui Engels. Filmul va fi regizat de Grigori Rosal.

● REGIZORUL sovietic G. Rappaport turnează acum filmul „Noii veniți". Muzica filmului : D. Șostakovici.

● *FILMUL artistic* „Serioja", *una din cele mai valoroase realizări ale cinematografiei sovietice din ultimii ani, a rulat timp de nouă săptămîni pe ecranele cinematografelor din Stockholm.*

● **PROTAGONISTA** a filmelor „Minna von Barnhelm" și „Upercut", tînăra **Marita Böhme** s-a dovedit a fi o actriță de talent. Ea se află acum la Schwedt, pe Oder, unde turnează filmul „Descrierea unei vieți".

● **LA HOLLYWOOD** s-au produs noi semne de criză, „alarmante" cum le califică presa occidentală, care furnizează și următoarele detalii : cele patru mari case producătoare au trebuit să-și micșoreze simțitor volumul producției. Cel mai mare regres l-a înregistrat „United Artists" (13 filme în 1962, față de 29 în 1961). Și celelalte mari firme producătoare au redus în proporții de 25-50 la sută producția, iar marea firmă „M.G.M." a înregistrat ,în prima jumătate a anului în curs, un minus de încasări care depășește suma de 6 milioane de dolari. Cauzele acestui declin: calitatea mereu mai slabă a filmelor produse .

● *INCEPUT la 25 august, Festivalul internațional al filmului de la Veneția va continua pînă la 9 septembrie, în care timp vor fi vizionate producții ale studiourilor din U.R.S.S., Italia, Franța, S.U.A., Argentina, Anglia, Polonia, Mexic, Grecia, Japonia, Iugoslavia, Elveția, Brazilia, R. F. Germania, Cehoslovacia, Spania etc.*

Sînt așteptate cu mult interes filmele (redăm titlurile originale) produse de studiourile sovietice („Lîndi Zverv", regia Serghei Gherasimov și „Ivanovo destov" — regia Andrei Tarkovski), studiourile italiene („Mamma Roma", regia Pier Paolo Pasolini și „Cronica familiare", regia Valeria Zurlini), studiourile franceze („Thérèse Desqueyroux", regia Georges Franjou), studiourile engleze („Term of trial", regia Peter Glenville) precum și cîteva coproducții : „Lolita", regia Stanley Kulericq (coproducție anglo-americană), „Il processo", regia lui Orson Welles (coproducție franco-italo-germană).

● **RITA HAYWORTH**, celebra actriță americană, a trebuit să renunțe la rolul principal pe care-l deține într-un film aflat actualmente în producție, din cauza unei serioase crize de anemie acută.

● *ROSANA Schiaffino, cunoscuta actriță italiană, turnează într-un film englezesc, „Învingătorii", alături de actorii George Hamilton și George Peppard.*

● PIERRE MONDY, care a interpretat rolul lui Napoleon în filmul „Austerlitz", de Abel Gance, realizează în Corsica un rol principal în filmul **„Un loc visat".**

● ZDENEK KOPAC, creatorul unui film documentar asupra legendarului Golem din Praga, a terminat recent un alt film documentar, intitulat **„Un dublu proces"** consacrat cunoscutului scriitor Franz Kafka, născut la Praga și decedat la 3 iunie 1924 în vîrstă de 41 ani. Titlul filmului se referă la lucrarea sa „Procesul" scrisă în 1937 în care cineaștii cehi descifrează condamnarea anticipată a barbarilor naziste și a sfîrșitului lumii vechi.

● DOI COMICI francezi — Roger Pierre și Jean Marc Thibault — sînt protagoniștii filmului **„Virginie"** al cărui titlu indică numele unei corăbii cu pînze la bordul căreia eroii cunosc două... încîntătoare naufragii în largul Atlanticului.

Cadru din filmul „O viață"

„O VIAȚĂ"

Normandia, meleagul copilăriei lui Maupassant este și locul acțiunii primului său roman. Urmas spiritual al marilor realiști din prima jumătate a veacului trecut — Balzac și Stendhal — scriitorul cercetează și adîncește tabloul social al epocii.

Reținînd o creație ce cuprinde pagini de înaltă psihologie și descripții inegalabile ale naturii, Alexandre Astruc evocă pe ecran într-o manieră clasică intriga romanului ce e drept modificată pe alocuri probabil din interese comerciale. Astfel, Julien o cunoaște pe Jeanne datorită unei întîmplări neprevăzute care, cu o expresie ironică a lui Maupassant, am putea-o denumi „combinație romantică a destinului" : Jeanne fusese tocmai salvată de la înec de către pescari cînd el i-a apărut în cale. De asemenea, căsătoria lor care năruie toate visurile de fericire ale tinerei fete este explicată mult prea tîrziu și sluțește prin interesele bănești meschine ale abilului soț. Mai curînd, Julien apare ca un tînăr simpatic, un Don Juan sufocat de plictiseala vieții morale și de instituția căsătoriei, trăind încă nostalgia aventurilor de burlac parizian, decît un odios profitor. De aici interesul oarecum diferit pe care-l trezesc spectatorului — invitat parcă să devină complice — escapadele amoroase ale lui Julien cu viconteasa de Fourcheville, fața de contextul romanului. Nici mama Jeannei, idealizată în film ca întruchipare a grijii pentru fericirea contopită a celor doi la care vine să locuiască, nu seamănă cu personajul original despre care ilica ei află cu o tristă uimire că își înșelase soțul în tinerețe.

Deși, cum arătam, nu prea concludent pentru înțelegerea spiritului operei lui Maupassant, filmul dispune de valori apreciabile în imagine și jocul actorilor. Operatorul Claude Renoir reconstituie ceva din splendoarea policromă a naturii normande de-a lungul anotimpurilor, la diferite ore, deși peisajul apare în film numai ca instrument al intrigii. În rolul titular, Maria Schell este de o vibrantă sensibilitate, admirabilă în gest și fizionomie, descriind cu o pătrunzătoare inteligere drama unui destin care prăbușește treptat toate închipuirile frumoase ale adolescenței. Christian Marquand (Julien) sublinîază trăsăturile infamante ale eroului, fără violențe și abuz de mimică, creînd un om ascuns în care mocnesc încă încetare pofte nesăbuite al căror prizonier este. Antoanella Lualdi, în rolul unei cochete perverse și Pascale Petit (Rosalie) întregesc o distribuție extrem de reușită, firește, în limitele permise de o atare transpunere cinematografică.

Sorin ROIBU

A XV-A STAGIUNE LA TEATRUL DIN PETROȘENI

Teatrul de Stat „Valea Jiului" din Petroșeni a pregătit din vreme, cu grijă, deschiderea celei de a XV-a stagiuni.

In afară de piesele din repertoriul anului trecut — dintre care notăm „Trenul regimentar" de dramaturgul sovietic D. Davurin — regia Ion Petrovici și „Doi medici" de Hans Pfeiffer — regia Marcel Soma — teatrul de pe Valea Jiului pregătește pentru prima parte a stagiunii două noi lucrări.

Pe scenă, în momentul de față, se pun la punct ultimele amănunte ale spectacolului cu care se va deschide stagiunea : „Nuntă la castel" de Sütö Andraș. Repetițiile se desfășoară „snur", fără nici o oprire. A doua premieră va fi piesa scriitorului sovietic Al. Stein „Oganul" — care se va bucura de o montare deosebită.

Repertoriul mai cuprinde cîteva piese originale valoroase și lucrări ale dramaturgiei contemporane de peste hotare — la realizarea cărora vor colabora alături de regizorii teatrului și cîțiva dintre directorii de scenă de prestigiu, dintre care menționăm pe artistul poporului Sică Alexandrescu.

Teatrul „Valea Jiului" pornește pe drumul noii stagiuni cu forțe noi, împrospătate de venirea unor actori de talent. Alături de vechiul colectiv artistic își vor face apariția pe scena teatrului actorii Teodora Lazăr, Longin Mărtoiu, Dimitrie Bitang, Constantin Miron și tinerii absolvenți ai Institutului de teatru Georgeta Micole și Realini Lupșa.

Sandu MARIAN

Un ansamblu de 150 de persoane...

Zilele acestea va sosi la București un ansamblu de 150 de persoane : orchestra simfonică a pionierilor din Sofia. Această formație va concerta pînă la 16 septembrie, în Capitală și în cîteva orașe din țară, printre care Ploiești, Sibiu, Brașov. Repertoriul orchestrei simfonice a pionierilor din Sofia este bogat și variat. El cuprinde printre altele : „Simfonia 8-a" de Schubert, „Marșul ungar" de Berlioz, „Uvertura festivă" de Șostakovici, uvertura la „Maeștrii cîntăreți" de Wagner.

Dirijorul orchestrei este Vladi Siemenov.

Pentru noua stagiune

Pregătiri la Teatrul „C. Nottara"

În vederea deschiderii noii stagiuni se fac intense pregătiri la Teatrul „Constantin Nottara". Sub conducerea regizorului Radu Penciulescu, se repetă spectacolul cu piesa de debut a lui Sergiu Fărcășan, intitulată *„Steaua Polară"*. Din distribuție fac parte actorii : Jules Cazaban, artist al poporului, în reprezentație, Atena Marcopol, Marga Barbu, George Constantin, Lia Pop, Ion Punea, Mihai Herovianu, I. Niculescu-Cadet, Coca Enescu, Ion Dichiseanu, Tony Zaharian, Const. Brezeanu, Tamara Vasilache. Decorurile și costumele : Dan Nemțeanu.

Totodată se repetă spectacolul cu piesa *„Bucătăreasa"*, de Sofronov, cu care se va inaugura noua stagiune în sala Studio. Regia spectacolului o semnează Mircea Avram, iar decorurile și costumele Lidia Radian. În rolurile principale vor apărea : Rodica Sanda Țuțuianu, Eugenia Bosînceanu, Nelly Cutava, Cristea Avram, Grigore Anghel.

Viitoarea premieră a Circului de Stat

La Circul de Stat se pregătește un nou spectacol intitulat „Puncț turistic, Circul", în regia lui Mircea Gheorghiu, la care își vor da concursul artiști romîni și mongoli. Premiera va avea loc în jurul datei de 10 septembrie.

În cadrul spectacolului va cînta orchestra de jazz a Circului de Stat, dirijată de Liviu Cavassi.

Pentru cei mici

VIITORI ARTIȘTI

Zeci de tineri se pregătesc cu dragoste pentru a urma Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale". Pentru a veni în ajutorul lor, conducerea institutului a editat o broșură ilustrată cu numeroase fotografii. Cartea cuprinde materiale despre istoricul și activitatea Institutului de artă teatrală și cinematografică, despre cursurile sale, despre activitatea diverselor studiouri (studioul de artă a actorului, studioul de înregistrare, studioul de mișcare scenică, studioul de machiaj).

Broșura mai conține și condițiile de admitere și programele obiectelor de la concursul de admitere.

ÎNTR-UN SAT DIN DELTĂ...

Sîntem într-un sat din Delta Dunării !...

Nu !... În sala Teatrului Național „I. L. Caragiale", de unde asistăm cum tehnicienii, sub îndrumarea regizorilor de culise Traian Zecheru și Ion Niculescu, „instalează" în scenă... satul respectiv din Deltă. Aci se plasează acțiunea piesei „Febre" a dramaturgului Horia Lovinescu cu care-și va inaugura noua stagiune Teatrul Național din București. În timp ce pe scenă „primește" viața satul, în cabine se... echipează pescarii, eroii piesei, toată această lume din Starighiolul Deltei cu care va avea să facă, peste puține zile, cunoștință publicul nostru. Interpreții din spectacol — Marcella Rusu, Septimiu Sever de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (în reprezentație), Raluca Zamfirescu, Gh. Cozorici, Virgil Popovici, Emil Liptac, Chiril Economu, Toma Dimitriu, Marcel Enescu, Maria Voiuntaru, Matei Alexandru, Nelly Dordea, Didona Popescu, Viky Corciov, Dem. Rădulescu, M. Cojan, Cristian Babeș, Igor Bardu, C. Giura, Liviu Crăciun — care, poate, au fost de multe ori în Deltă, cu... particulari, urmează acum să poposească la Starighiol, satul unde se petrece acțiunea piesei „Febre"... în interes de serviciu. Și lor li se oferă acest prilej, de cunoaștere și de documentare, căci, iată, după cîte ne arată regizorul Miron Niculescu, directorul de scenă al spectacolului, întreaga echipă de interpreți va pleca, chiar în această zi, cu autobuzul teatrului, la Starighiol.

Până să începadă repetiția stăm de vorbă cu cîțiva dintre protagoniștii spectacolului. El ne spun că îndrăgesc mult noul rolurile, că îi pasionează noul din această lucrare dramatică.

— E o piesă care ne interesează și ne atrage cu atît mai mult cu cît ridică probleme actuale, contemporane — intervine în discuție Miron Niculescu. Eroul principal e un intelectual, un medic, care într-o luptă aisiduă cu sine, cu mentalitatea sa, reușește să se transformă pe sine și contribuie și la transformarea oamenilor din jurul său.

Sandu NAUMESCU

ANSAMBLUL S. P. C. PREGĂTEȘTE SPECTACOLUL DE DESCHIDERE A STAGIUNII

Dacă asiști la repetițiile spectacolului „Bucuroși de oaspeți" cu care Ansamblul de cîntece și dansuri al Sfatului Popular al Capitalei își deschide stagiunea de toamnă, constați în primul rînd că viitoarea premieră se deosebește ca factură de celelalte programe ale Ansamblului.

Un colectiv de muncitori ai uzinei „Semănătoarea" din Capitală se duce într-o zi de sărbătoare la una din gospodăriile agricole colective din regiunea București pentru a experimenta „pe viu" un nou model de combină. Colectiviștii primesc

Scene din piesele „Doi medici" și „Trenul regimentar" în reprezentație la Teatrul „Valea Jiului"

o dragoste între o tînără colectivistă și un muncitor fruntaș.

Bineînțeles că pe acest fir (autorii libretului Vlaicu Bîrna și Radu Costăchescu) se desfășoară o largă gamă de dansuri și cîntece, obișnuite în spectacolele Ansamblului S. P. C. Compozitorii Viorel Doboș, laureat al Premiului de Stat și Niculae Beloiu au scris și au prelucrat o serie de noi cîntece de inspirație folclorică.

În ce privește coregrafia viitorului spectacol, ea a fost creată de artistul emerit Petre Bodeuț. Corurile sînt puse la punct de Ștefan Mureșanu. În spectacolul care se repetă sub bagheta regizorală a lui Barbu Dumitrescu, asistat de Marius Șitoianu, repetă întregul colectiv artistic al Ansamblului, în frunte cu Dumitru Ilinescu, Gh. Lazăr, Juan Rêne, Nora Popescu, Silvia Dragomirescu, Ion Venin, Emilia Răscănescu, Tudor Heica, Viorica Verbițki, Zoe Mărgineanu și soliștii baletului Margareta Motaș, Alexa Avrămoiu, Victor Ianculescu, Ion Negoiță.

LUMINILE RAMPEI

● LA KERCI, *în Ucraina, s-a deschis recent un nou teatru dramatic cu o capacitate de 850 locuri. Noi teatre se vor inaugura în acest an la Makeevka și Kerson. Totodată, se fac ultimele finisări la teatrul din Cerkasi și s-a început construcția unui teatru la Jitomir.*

● **SPECTACOLELE recent prezentate pe scena Teatrului „Piccadilly" din Londra de cunoscutul mim francez Marcel Marceau s-au bucurat de mult succes.**

● *INTRE 10 septembrie și 4 octombrie se va desfășura la Veneția un festival internațional de teatru, cu participarea unor cunoscute companii teatrale europene. Teatrul „Vahtangov" din Moscova va prezenta „Cadavrul viu" de L. Tolstoi și „Poveste din Irkutsk" de A. Arbuzov, iar compania franceză, condusă de Roger Planchon, va juca „Georges Dandin" de Molière. De asemenea vor fi prezente la festival colective teatrale din Anglia, Italia, Spania, R.F. Germană.*

● TEATRUL „Hebertot" din Paris va prezenta, într-o nouă montare, comedia clasică **„Burghezul gentilom"** de Molière. În rolul principal va apare Fernand Raynaud.

● *CUNOSCUTA actriță italiană Ana Magnani urmează să întruchipeze, în stagiunea viitoare, rolul titular din „Mutter Courage" de Bertolt Brecht, pe scena unui teatru de pe Broadway.*

● UN COLECTIV artistic de estradă din U.R.S.S. a întreprins un turneu de peste două luni și jumătate în Australia. La Sidney, Melbourne, Adelaida, Perth și alte orașe, artiștii sovietici au dat în total un număr de 80 de reprezentații.

● CU PRILEJUL *celei de-a 400-a aniversări a nașterii scriitorului Lope de Vega, la teatrul uzbec de dramă și de comedie muzicală Mukimi din Taşkent, s-a pus în scenă piesa „Fîntîna turmelor", tradusă de poetul Kamid Guliam. Muzica aparține compozitorului A. Berlin.*

RĂZBUNAREA PÎNZEI

Se spune că hîrtia e răbdătoare. Pînză, însă, a depășit-o în ultimii ani, dovedindu-se materialul nu numai cel mai răbdător, dar și cel mai rezistent. După petele de culoare împrăștiate pe suprafața ei de cozile măgarilor, după romburile, cercurile și dreptunghiurile cubismului, după camerele de bicicletă și cutiile de conserve, lipite savant pe suprafața ei, pînza a ajuns de curînd suprafața de expunere a unui pian. Dar nu a unui pian oarecare, ci a unui pian sfărîmat, după cum se vede în fotografia de față, de către „pictorul" francez Arman.

„Artistul" și-a intitulat „opera" „Chopin-Waterloo" ca și cum ar fi spus „nimicirea lui Chopin" și a expus-o în stațiunea cea mai „en vogue" din munții Elveției, Gstaad. Răbdătoare, însă ca și hîrtia, pînza se răzbună. Căci după cum se vede, singurii admiratori ai acestui „Chopin-Waterloo" sînt „pictorul" (stînga) și un amic al său, care însă, a întors spatele pianului sfărîmat. E și aceasta dezinvoltură un fel de a admira „ultimul strigăt" al picturii așa zise de „avangardă". Corespunzător de altfel temei și realizării ei, „Waterloo-ul muzical s-a transformat astfel pe pînză, fără voia autorului, desigur, într-un Waterloo plastic.

De unde, ni se pare că pînza nu e înzestrată numai cu răbdare, și rezistență, dar și cu bun simț...

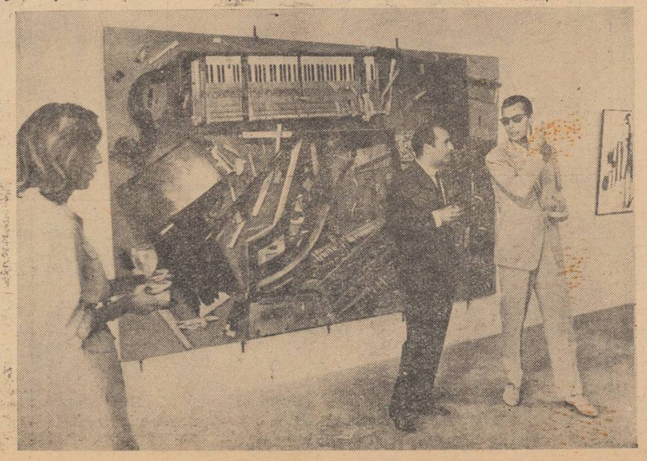

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

CITIȚI ÎN PAGINA 5-A

MICA BIBLIOTECA „MAGAZIN"

„NOAPTEA MINUNILOR"

Schiță de Anna Bandini (Italia)

Între 12—16 septembrie la Belgrad

Marea întîlnire a atleților europeni

IDOLI COMESTIBILI

de Dan DEȘLIU

CAMPIONATUL CATEGORIEI A ÎN DATE ȘI CIFRE

EXCURSIE LA HERCULANE

Într-una din diminețile trecute, un grup de turiști din Turnu Severin au fost în excursie, prin agenția locală O.N.T., la Băile Herculane și în împrejurimi.

Din grup a făcut parte și un membru al cercului de fotografie de pe lîngă clubul muncitoresc „Patria" din Turnu Severin, tovarășul Nicolae Enache, tehnician la Uzinele Mecanice, care ne-a pus la îndemînă cîteva imagini surprinse pe parcurs.

1. Ilustrată pe strada principală.

2. Voinicul Hercule s-a arătat dispus să pozeze.

3. Pe un colț de stîncă, între apele tumultoase ale Cernei, a cărei vale o coboară anual zeci de turiști, amatori de peisaje unice, o fotografie rămîne o amintire plăcută...

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 257 • Sîmbătă 8 septembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

În întreaga țară se fac pregătiri intense pentru deschiderea stagiunii teatrale. Citiți în pagina a 8-a a revistei noastre reportaje și știri despre spectacolele pe care le pregătesc teatrele.

În fotografie: un aspect de la repetiția piesei „Oceanul" de Aleksandr Stein, pe scena Teatrului de Tineret și Copii din București, în interpretarea actorilor Leopoldina Bălănuță, G. Ionescu-Gion, Stamate Popescu și Constantin Codrescu.

Fotografia: Nicu VASILE

UN OM A COBORÎT ÎN BĂRĂGAN...

Într-o măruntă gară de cîmpie, a coborît — într-una din aceste seri — un om. Nu prea înalt, dar croit bine, cu mîini mari și puternice. Și totul — ochii, părul, fața, chiar și cămașa — purta semnele soarelui și vîntului, culoarea deschisă a mirîștii.

— S-a întors Dinu acasă!

— S-a întors? Ca să te întorci trebuie mai întîi să pleci.

Cei doi țărani, care discutau pe micul peron, izbucniră în rîs. Într-adevăr, Iulian Dinu, omul care coborîse tocmai din tren, plecase cu șase luni în urmă de-acasă, fără să fie totuși absent din viața satului său. În fiecare sîmbătă, cum lua liber de la școala de brigadieri din Dragomirești din Vale, se urca în tren. Toată după-amiaza de sîmbătă și toată duminica și le petrecea la el, la Maia, lîngă Urziceni. Trebuie brigăzii a patra (de care răspunde el în gospodărie) erau dezbătute, în aceste 36 de ore, pe îndelete. Dumitru Ștefan, care i-a ținut locul, avea însemnat în carnetul lui tot ce putea să-l intereseze pe Dinu. În același carnet își nota și sfaturile grijului ale brigadierului. Oamenii observau curioși cum se schimbă vorba lui Dinu, cum pomenește — tot mai sigur — despre noile metode agrotehnice și cum cere să se execute cutare sau cutare lucrări. Era alt om brigadierul lor. Doar tenacitatea, cunoscuta lui tenacitate, nu se schimbase cu nimic.

A intrat în gospodăria mare a colectiviștilor acum trei ani, o dată cu întreaga comună.

Și puterea lui de muncă, încătușată pînă acum de granițele strîmte ale micii gospodării, a izbucnit. Se mirau oamenii de cîtă pricepere și hărnicie dovedește acest proaspăt și tînăr colectivist! A fost ales repede brigadier. A luat în primire una din cele patru brigăzi de cîmp. Loturile brigăzii lui — a IV-a — cuprind cu totul 460 de hectare: 145 cu păioase, 129 cu porumb, iar restul tutun, sfeclă, floarea-soarelui, borceag, mazăre, cartofi și lucernă.

În doi ani, a ajuns fruntașă pe gospodărie.

— Cum ai făcut?

Dinu nu-și lasă așteptat răspunsul:

— Foarte simplu! Ca o brigadă

V. NEGRU

• (Continuare în pag. 3-a)

MICROPLANETA „LIBERTATEA"

Nu-au descoperit-o nici Gagarin, nici Titov și nici cei doi gemeni cosmici Nikolaev și Popovici, în măreața, indescriptibila lor plimbare între aștri. Au descoperit-o niște tineri curajoși, entuziaști, prietenoși, generoși, cu idealuri de aur. Au pus stăpînire pe ea, au înțipt un steag, au ridicat niște corturi și de-atunci pe aceste meleaguri, pe pămînturile microplanetei „Libertatea" răsună cîntecul și jocul. O microplanetă a cărei lege este prietenia și voioșia, aceasta este microplaneta „Libertatea". Și pentru că am avut bucuria s-o vizitez, și pentru că am întîlnit în ea reprezentanți a cel puțin 30 popoare, ne-am gîndit s-o înfățișăm în mod sumar — atît cît ne îngăduie spațiul — și cititorilor „Magazinului".

De sus, din hidroavionul în care ne aflăm, litoralul ne apare ca un vis minunat. Zărim în depărtare, un sătuc, așezat de o parte și de alta a panglicii de asfalt. Căsuțele sînt plantate în mijlocul grădinițelor vesele. La marginea sătucului, scăldîndu-și silueta zveltă în apele mării, o închipuire parcă de aluminiu, beton și sticlă, avînd într-o extremitate o ciudată construcție în forma unei uriașe cozi de pește iar în cealaltă, o clădire de miniaturi, rotunde, simetric aranjate, peste care flutură steagul.

Amerizăm nu departe de țărm. Ne apropiem. În apă sute de tineri, pe nisip mulți alții. Toate culorile pămîntului, toate neamurile planetei și-au trimis pînă aci reprezentanții.

— Unde ne aflăm? întrebăm.

— Pe microplaneta „Libertatea" ni se răspunde și gazde primitoare ne iau în primire. Microplaneta „Libertatea", adică Tabăra internațională a studenților „Libertatea".

Facem cunoștință cu gazdele

Fețe calde, prietenoase, negre ca abanosul, albe sau de culoarea ocrului, ochi rotunji, migdalați și graiuri, nemaipomenit de multe graiuri. Stringem zeci de mîini: albe, galbene, negre.

— Alexandrina Ardeleanu — R.P.R.

— Nguen Pan Horig — Vietnam.

— Letiția Ortez — Mexic.

— Anatoli Naumov — U.R.S.S.

— Kamara — Guineea.

— Maria Valdei — Cuba...

Și așa mai departe: polonezi și laoțieni, bolivieni și yemeniți, marocani și bulgari, germani și sirieni, studenți din Ghana și R.A.U., Mali și Togo, Sudan și Indonezia, Iran și Algeria. Zeci de popoare de pe toate meridianele și paralelele pămîntului, la invitația studenților romîni și-au trimis aici, la mii de kilometri distanță, pe malurile Mării Negre, vlăstarele.

— Cum vă simțiți aici?

— Minunat, ne răspunde o frumoasă fiică a Mexicului, Alena Arago. Nici nu se putea găsi un loc mai potrivit ca acesta.

Într-adevăr, nici nu-ți poți închipui un loc mai potrivit de odihnă pentru cei 1000 studenți, decît plaja aceasta fierbinte fără de sfîrșit, cu nisipul fin și mingîietor, departe de zgomotul marilor stațiuni, cu golfulețe îmbietoare și albatroși blînzi și grăbiți, venind curajoși să-ți ciugulească bobul de porumb, din palmă.

Cine domnește aici?

Aceasta a fost întrebarea, pusă de noi mai în glumă, mai în serios, vrînd prin aceasta să ajungem la conducerea colectivului.

— Poezia, ne răspunde un glas.

— Ba prietenia, îl contrazice altul.

— Se exclud?

— Din contra. Rămîneți măcar o seară și vă veți convinge.

În acea seară, una din cele care apar în planurile colectivului de conducere, format și el din studenți, sub denumirea de „seară educativ-distractivă" am asistat mai întîi la „Dansul inimioarelor" în care trebuia să-ți găsești „inimioara" fixată de comisie cît mai repede cu putință

M. RADIAN

• (Continuare în pag. 3-a)

S-au cunoscut și s-au împrietenit aici în tabără: Ladislau Vențel (Tg. Mureș), Maria Valdei (Havana-Cuba), Romeo Boureanu și Elena Petru (Iași), Barri Mamadu Alpha (Guineea). Este o prietenie pe care nici timpul și nici depărtările nu vor reuși s-o zdruncine

PE MERIDIANELE GLOBULUI ◢ PE MERIDIANELE GLOBULUI ◢

TABLOURI FINLANDEZE

Poate că s-ar părea curios ca sosit la Turku, după ce ai admirat sute din cele 30.000 de insulițe ce se revarsă ca o veritabilă cale lactee de-a lungul coastei de sud-est a Finlandei primul drum să-l faci la renumitul muzeu de artă de aci. Oare cartea deschisă a naturii un asemenea impuls creează? Și totuși nu este vorba cîtuși de puțin de o derivație de la îndatoririle într-o curiozitate ale unui vizitator aflat într-un străvechi oraș pitoresc, ci, am putea spune, o chintesență a acestei curiozități. Farmecul călătoriei de-a lungul unui litoral superb, unde flora epuizează magistral toate tonurile culorii verde într-un peisaj comun cu granitul roșu, preschimbă starea de exuberanță și căutare agitată a turistului, îndemnînd la meditație.

Într-adevăr, faima de care se bucură muzeul este întrutotul îndreptățită. În muzeul de artă din Turku, prin mijlocirea unor artiști renumiți capeți o imagine tonică, vie, a Finlandei. Maeștrii vechi și contemporani ai penelului și ai daltei se întrec parcă într-o competiție mută în fața admiratorilor operelor lor. O galerie de pictori realiști de o rară sensibilitate și putere de expresie printre care Westerholm, Munsterhjelm, Lindholm și alții au surprins și redat cu vigoare imaginea Finlandei — stîncile ei de granit cînd roșu cînd vînăt, pădurile ei copleșitoare, lacurile de-o geometrie fantezistă, în cele mai diferite ipostaze, pășuni întinse și darnice. Încît, tot ceea ce tu vizitator ai izbutit să cunoști în două săptămîni, îți reapare aci ca o revelație — concentrat, sintetic, profund evocator.

Carol ROMAN

• (Continuare în pag. 2-a)

Aspecte întîlnite curent în orașele finlandeze: SUS: Helsinki — blocuri masive într-un peisaj comun cu granitul. DREAPTA: Tampere — străzi largi vegheate parcă de impresionante statui

Fotografii: I. CUCU

DIN SUMAR:

PĂPUȘI DIN FOI DE... CEAPĂ
ÎN PAGINA 3-A

RUBRICA NOASTRĂ
CALEIDOSCOP
ÎN PAGINA 4-A

PĂRINȚI ȘI COPII
FETIȚA E GELOASĂ
ÎN PAGINA 6-A

CRONICA DRAMATICĂ
de Radu POPESCU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE
ÎN PAGINA 8-A

SÎNTEȚI ACASĂ, PIOTR ILICI!

Albe păduri de mesteacăn defilează decorativ pe dinaintea șoselei. Uit că mă aflu pe autostrada Moscova-Leningrad, într-o mașină care gonește cu o sută de kilometri pe oră, închipuindu-mi o clipă că sînt la teatru și că privesc o piesă rusească. Poate „Pădurea" de Ostrovski. Dar replica întîrzie să se audă și în locul vocilor actorilor răspunde gîndului un cîntec zglobiu de vacanță. Sînt pionieri, plecați spre tabere de odihnă, într-un convoi masiv de autobuze. Mașina din ariegardă, un GAZ decapotabil, comunică prin semne cu vehiculele care se apropie de coloană: „Atenție, Copii!".

„Împrejurimile Moscovei", așa-numita „Podmoscovie", intrată în cîntec și poezie, te copleșește cu peisajul său unic, în care nu te-ai mira să zărești silueta ecvestră a patriarhului de la Iasnaia Poliana, făcîndu-și obișnuita plimbare de dimineață, șevaletul lui Levitan, instalat pe o colină în fața zăvoiului cu sălcii plîngătoare, șareta lui Anton Pavlovici Cehov. Uneori, nici nu-i nevoie să faci apel la trecut („Care dintre marile personalități o mai fi trăit pe aici?!"). Rememorările, asociațiile de idei, îți le trezește însăși realitatea, așa cum ni s-a întîmplat la Klin, cînd am întîlnit o figură, a cărei prezență vie și în mișcare, pe străzile unui oraș ne-a uluit și ne-a emoționat, cu atît mai mult, cu cît ne obișnuisem s-o vedem sculptată în bronzul monumentelor sau zugrăvită în pînzele lui Repin. Era un bătrîn înalt, purtînd o barbă albă, aproape pătrată, tunsă, așa cum am putut să-mi dau seama, cu o minuțioasă grijă pentru similitudine cu chipul omului cu care îl confundasem. Abia am avut timp să-mi exprim uimirea pentru asemănarea atît de fidelă între bărbatul în vîrstă și Piotr Ilici Ceaikovski și acest „alter ego" al compozitorului s-a apropiat de noi. Ne-am strîns mîinile în tăcere. Iuri Lvovici Davîdov este fiul surorii lui Ceaikovski — Alexandra Ilinicina, căsătorită acum o sută și mai bine de ani cu fiul cunoscutului decembrist Vasili Lvovici Davîdov.

Mă bucur că pot vorbi cu cineva care a fost în intimitatea unui clasic al muzicii universale, a stat la aceeași masă cu el, a ținut în dreapta sa mîna care a scris „Lacul lebedelor" și „Serenada melancolică", l-a ascultat cîntînd la pian. Iuri Davîdov ne invită să vizităm Casa-muzeu Ceaikovski apoi se îndepărtează încet, purtîndu-și cu gravitate mîndria de a fi fost contemporanul ilustrului său unchi, a cărui memorie o slujește cu zestrea-i de amintiri și cu chipul...

...Legat de numele lui Ceaikovski în măsura în care vechiul Nijni Novgorod îl evocă pe Gorki, Kazanul pe Lobacevski, Kaluga pe Țiolkovski, Klinul nu este locul de naștere al compozitorului.

Ceaikovski a văzut lumina zilei și și-a petrecut copilăria departe, la poalele Uralului, la Votkinsk, a învățat la Petersburg, s-a afirmat ca artist și compozitor la Moscova, iar Klinul și împrejurimile lui, unde a trăit din februarie 1855 pînă în octombrie 1893, reprezintă epoca de aur a creației sale.

Casa lui Ceaikovski, clădită în stilul obișnuit al vilelor din jurul

Așa arăta casa lui Ceaikovski în timpul vieții compozitorului

Boris BUZILA

• (Continuare în pag. 3-a)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

PE INSULA Toncian (R. P. Chineză), pe marginea falezei abrupte, se află o stîncă singuratică, avînd o înălțime de peste trei metri și care poate fi cuprinsă de zece oameni ce-și dau mîna. Această stîncă se sprijină pe faleză pe o suprafață nu mai mare decît baza unui ulcior. Dacă este împinsă cu putere, stînca începe să se balanseze, atingînd cîteodată un unghi de 40 de grade, fără însă să se prăbușească. Cînd vîntul bate mai puternic, stînca poate fi văzută de asemenea clătinîndu-se.

●

ÎN ITALIA, 300.000 de copii între 12 și 14 ani lucrează în fabrici, cu toată interzicerea formală de către lege. Într-o fabrică de ciorapi din Milano lucrează 40 de fete de vîrsta amintită, cu salariu redus, timpul de muncă ajungînd uneori pînă la 11 ore pe zi.

●

PENTRU a mia oară în practica sa îndelungată de 60 de ani a fost prins, în Mexic, Aurelio Martinez Cervantos, în vîrstă de 83 ani, „decanul hoților mexicani", cum se autointitulează. „A trebuit să fur pentru a întreține pe mama mea", a afirmat hoțul. Mama sa are, după spusele lui, vîrsta respectabilă de 123 ani.

●

CHOPIN n-a murit de tuberculoză, așa cum se credea pînă în prezent ci de o alergie, boală necunoscută în secolul XIX. Aceasta este părerea profesorului Stanislaw Szpilczński din Wroclaw. Ipoteza susținută de savantul polonez, bazată pe numeroase și interesante cercetări, a stîrnit un viu interes în cercurile științifice și ziaristice mondiale.

●

UN BUST de marmură, înfățișîndu-l pe Cosimo de Medici, care se află la muzeul din San Francisco, a fost identificat de către directorul Institutului de istoria artei din Florența drept o operă necunoscută a lui Benvenuto Cellini, marele aurar și sculptor din secolul XVI.

●

DUPĂ exemplul Braziliei, urmează să ia ființă și în Indonezia o capitală „sintetică". Acest oraș cu desăvîrșire nou, proiectat ca unul dintre orașele-satelit ale capitalei actuale Djakarta, va purta denumirea de Pulomas (insula de aur) și va adăposti 60.000 de locuitori.

●

POȘTA japoneză a anunțat printr-o circulară că proprietarii de cîini și de alte animale mușcătoare nu vor mai primi pe viitor corespondența la domiciliu. Adresanții cu pricina vor trebui să-și ridice personal corespondența de la oficiile poștale.

●

PESTE 80.000 de cinematografe au fost deschise în ultimii 14 ani, dintre care mai mult de jumătate în Uniunea Sovietică. Numărul cinematografelor din Africa s-a dublat, atingînd însă și azi numai cifra de 2300; în America au fost închise în acest răstimp 10.000 de săli de cinematograf. În total funcționează actualmente pe glob 167.000 de cinematografe.

●

ÎN APROPIERE de Hamburg a fost descoperit un desen în piatră ce are, după cum apreciază specialiștii, o vechime de circa 200.000 de ani. Desenul ar fi, prin urmare, de două ori mai vechi decît celebrele desene preistorice descoperite în peșterile din Franța și Spania. Pe pietre sînt înfățișate ființe omenești și animale.

●

UȘI „INVIZIBILE" în birouri și magazine sînt azi la modă în S.U.A. Vizitatorii neatenți care nu au observat că ușile — în întregime din sticlă — sînt închise și vrînd să intre, au suferit accidente grave. O anchetă întreprinsă recent a stabilit că anual 40.000 de oameni se lovesc de aceste uși, iar aproximativ 7000 suferă accidente mai mult sau mai puțin serioase.

●

ÎN APROPIERE de Leningrad se află în amenajare o exploatare care va produce un milion de găini pe an. Cele mai mari întreprinderi de acest gen din Canada și R. F. Germană furnizează 180.000 bucăți pe an.

●

LIUBOV ULANOVA este prima femeie din lume care a preluat comanda unui avion cu turbopropulsori, de tipul I.L.—18. Ea a debutat ca aviatoare în 1940, în aviația civilă, iar în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei a lucrat în aviația militară. În cei 22 de ani de serviciu efectuați pînă-n prezent, Ulanova a parcurs în zbor 2.500.000 km.

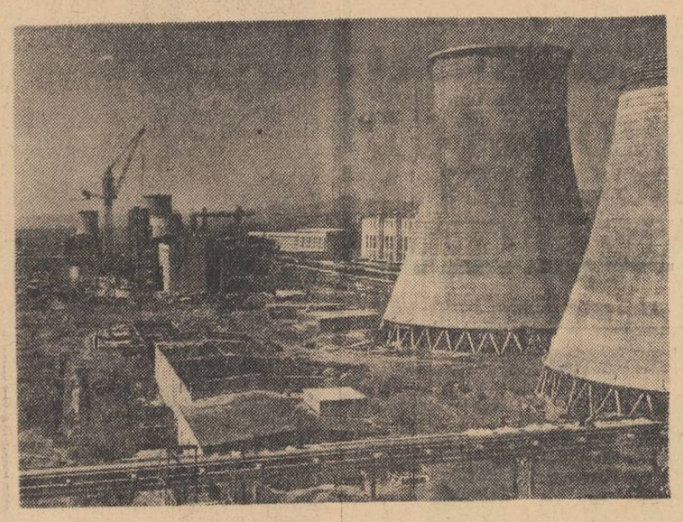

De la instaurarea puterii populare, economia R. P. Bulgaria a cunoscut o importantă dezvoltare. În această perioadă oamenii muncii au obținut însemnate succese în opera de construire a unei vieți noi. În clișeu: Vedere de pe șantierul uzinelor de îngrășăminte azotoase de lîngă Stara Zagora.

Temis nu-i întotdeauna legată la ochi...

În mobilierul judecătoriei londoneze din Bow Street figurează, alături de alte obiecte specifice, și o tradițională statuetă a zeiței Temis. Legată la ochi, ținînd în mîini balanța cu care împarte dreptatea, Temis simbolizează imparțialitatea. Numai că aici, în Bow Street, zeița a recurs probabil la un vicleșug. Legătura de pe ochi a devenit transparentă. Iar în ultima vreme, ca și în atîtea alte rînduri în trecut, Temis nu s-a dovedit deloc imparțială. Pronunțînd sentințe, zeița a făcut cu ochiul fasciștilor...

Care a fost cea mai neagră zi din istoria Angliei?

Într-una din zilele acestei veri, la un miting care s-a ținut la Londra, în Trafalgar Square, la tribună s-a urcat un ins nu prea voinic, trecut de prima tinerețe. Ochii îi erau adînciți în orbite, chelia foarte avansată. A ridicat mîna după salutul hitlerist și a început să urle frenetic. Lozincile lansate alternau cu proslăvirea lui Hitler și cu instigări la crimă, la violență. „La 3 septembrie 1939 a fost cea mai neagră zi din istoria Angliei... Atunci a fost declarat război Germaniei...". Din gură îi ieșea mereu venin și afirmația „Hitler a avut dreptate" revenea cu stăruință...

Oratorul — pe numele lui Colin Jordan, conducătorul așa-numitei „mișcări național socialiste" din Anglia — n-a putut să-și termine cuvîntarea. Lumea nu l-a lăsat. L-a huiduit A aruncat cu roșii în el. Sub ocrotirea poliției Jordan și cei cîțiva acoliți ai săi abia au apucat s-o șteargă... Iar de arestat, poliția aresta doar pe... demonstranții antifasciști.

★

Recrudescența activității fasciștilor britanici — Jordan, Mosley și compania — a avut un larg ecou în Anglia. În ciuda faptului că numeroase ziare și oficialități susțineau că nu pot interzice manifestările fasciștilor pentru că în Anglia ar exista așa-numita „libertate a cuvîntului", valuri de proteste s-au făcut auzite condamnînd îngăduința autorităților față de aceste lepădături. Au avut loc numeroase contrademonstrații ale antifasciștilor.

Referindu-se la argumentele autorităților care permit adunările fasciste sub pretextul asigurării „libertății cuvîntului", ziarul „Reynolds News", a ripostat: „Noi refuzăm să admitem acest argument. Prea mulți morți pot fi martori muți care să confirme la ce a dus acordarea libertății cuvîntului fasciștilor și altor propovăduitori ai rasismului".

Mai mulți deputați laburiști au făcut interpelări în Camera Comunelor. Protestele opiniei publice au determinat excluderea lui Jordan din postul de profesor la Coventry. Pînă la urmă, împotriva lui s-a deschis și o acțiune judiciară... Acuzat de „încălcarea ordinei", Jordan și adjunctul său John Tyndalt au ajuns în fața tribunalului din Bow Street.

O sentință și noi descoperiri

În timpul procesului, fasciștii s-au purtat provocator. Au folosit mereu salutul nazist și au proslăvit pe Hitler și faptele sale. Dar s-a întîmplat ceva ce nu au prevăzut.

În urma cercetărilor, poliția a efectuat o descindere la sediul organizației „mișcarea națională britanică". Aici au fost făcute cîteva descoperiri neașteptate. Inspectorii de poliție au găsit materiale exptozive, steaguri cu zvastică, aparate de radio-emisie, benzi de magnetofon cu discuri ale lui Hitler. Detectivul Gerald Batty a relatat că a găsit la locuința lui Jordan uniforme militare, zvastici și alte materiale. Inspectorul Tupper a găsit la domiciliul unui alt fascist materiale care atestau legăturile lui Jordan cu fasciștii din alte țări. Continuarea cercetărilor a dovedit că Jordan înființase o organizație militaristă secretă cu numele de „Spearhead" (Vîrful lancei). Membrii acestei organizații efectuau o pregătire paramilitară și își propuneau să organizeze pogromuri fasciste.

Temis s-a făcut că nu a aflat de toate acestea, judecătorul din Bow Street s-a făcut că nu o cunoaște pe zeiță și astfel, Jordan a fost „condamnat" numai la două luni închisoare, permițînd însă ca el să fie eliberat pe garanție, întrucît i s-a acordat dreptul de apel.

★

La 28 august, Jordan împreună cu Tyndalt și alți doi fasciști au comparut din nou în fața judecății. De data aceasta, acuzați că au înființat organizația paramilitară „Vîrf de lance". Acuzarea se baza pe materialele găsite la perchezițiile făcute la domiciliile acuzaților.

Temis a făcut din nou cu ochiul și judecătorul și-a dat verdictul: acuzații sînt puși în libertate după depunerea unei cauțiuni de cîte 100 de lire sterline, urmînd ca procesul să fie transferat la un alt tribunal.

Cînd fasciștii au ieșit din judecătorie, lumea care aștepta afară i-a huiduit.

— Din cauza unor asemenea lepădături au murit părinții noștri în război, a strigat un tînăr indignat.

Zeița Temis din Bow Street s-a încruntat de data aceasta. Iar unul din cei le-au huiduit pe Jordan a fost imediat reținut și amendat, urmînd ca neplata amenzii să fie înlocuită cu închisoarea...

Iar după cîteva zile, marți, Curtea de apel a admis recursul lui Jordan în primul proces și l-a achitat. Președintele Curții a considerat că a dori să faci ceea ce a făcut Hitler nu e de natură să tulbure ordinea publică și este, în orice caz, mai puțin grav decît a protesta împotriva activității fasciștilor.

U. VĂLUREANU

LUPTA ȚĂRANILOR DIN COSTA RICA PENTRU PĂMINT

Ajunși în pragul deznădejdii datorită lipsei de terenuri cultivabile, acaparate de marii latifundiari, țăranii din Costa Rica (America latină) au început lupta pentru pămînt. Încă acum un an cîteva sute de țărani din provincia Chinandaga au ocupat cu forța moșia „El Palecio" aparținînd unui mare latifundiar. După ce au ocupat moșia, țăranii au împărțit-o între ei.

Dar lupta țăranilor costaricani pentru pămînt nu se îndreaptă numai împotriva marilor latifundiari din țară. Ei trebuie să lupte și împotriva acaparării pămînturilor de către societățile americane, deoarece autoritățile costaricane au concesionat unor firme nord-americane o serie de regiuni păduroase pentru exploatarea cherestelei. În toate aceste regiuni țăranii care locuiesc și muncesc pămînturile refuză să le părăsească. De exemplu la San Isidoro și Penas Blancas cîteva sute de țărani au refuzat să părăsească pămînturile, cu toate că 40 dintre ei au fost arestați.

Potrivit agenției „Prensa Latina" ei au declarat: „Nimeni nu ne poate izgoni decît omorîndu-ne", „Nu vom pleca niciodată de pe pămînturile pe care le muncim". Iar țăranii dintr-altă regiune păduroasă din apropiere de riul Sarapiqui, situată în nordul țării, au declarat că vor rezista „cu orice preț" încercărilor unei societăți nord americane care intenționează să-i alunge. Acum cîteva zile în regiunea Salamanca, sute de țărani înarmați cu machete (cuțite pentru tăiat trestia de zahăr), furci și coase, au ocupat pămînturile în semn de protest împotriva acaparării lor de către latifundiari. După cum transmite agenția „Prensa Latina", guvernul a trimis la fața locului detașamente ale poliției cu scopul de a „reprima orice alte actiuni ale țăranilor".

De curînd guvernul a adoptat o lege a reformei agrare. Ea însă nu poate fi pusă în aplicare. De ce? După cum a declarat însuși președintele Republicii, Francisco Orlich, în orașul San Vito de Java, „legea reformei agrare nu va putea fi dusă deocamdată la îndeplinire întrucît guvernul nu dispune de fondurile necesare pentru a cumpăra pămînturile de la marii latifundiari și a le împărți țăranilor"!

Unul din conducătorii fasciștilor englezi, Mosley, admonestat de populația indignată

O diplomă și un carnet

Corespondență din Moscova

Există în Țara Sovietelor un fenomen devenit general și caracteristic pe care îl remarci din primele momente cînd vizitezi cele mai diferite orașe ori așezări îndepărtate, de la polul nord pînă la tropice, din Minsk și pînă la Vladivostok.

Fenomenul acesta, pe care un cunoscut ziar american (de altfel bine inspirat) l-a numit nu de mult „Marele sputnik al comuniștilor, racheta a 220 de milioane de oameni", este — învățătura.

Un turist, venit de pe meleagurile noastre și care a vizitat timp de două săptămîni mai multe orașe și sate sovietice, îmi împărtășea ieri impresiile sale.

— Pe unde am fost, îmi spunea el, am discutat cu foarte mulți oameni și, cum era normal, i-am întrebat despre timpul liber. Ei bine, din 26 de interlocutori, 24 și-au început răspunsul cu următoarele două cuvinte: „Învăț la..."

Drumurile reportajelor m-au dus cu cîțiva ani în urmă în munții Kazahstanului. Tovarăș de drum mi-a fost poștașul unui sat. De obicei, imaginea literară a reprezentantului lui Hermes este legată de o tolbă plină cu scrisori și ziare. Bătrînul Kimilbek avea însă o servietă foarte subțire cu el, atît de subțire încît ne-am mirat.

— Vezi dumneata, stimate prieten străin, dacă în toată Uniunea Sovietică ar fi ca aici la noi nu ar mai ajunge poștașii. La ora asta, de fapt, eu sînt poștașul... unui singur om. Peste vreo 15 km. o să vedeți stîna colhozului nostru. Acolo locuiește Karim. Cum, nu ai auzit încă despre el? Este fruntea crescătorilor de vite din regiunea noastră. Acum, Karim a început să învețe. Nu se duce la școală dar învață la cursurile fără frecvență. Și uite, îi duc tema lucrărilor de control și o lecție.

...M-am despărțit emoționat de poștaș; am aflat că și el învață la cursurile fără frecvență ale școlii de șefi de oficii P.T.T.

Cursurile școlilor au început de cîteva zile. Mi se pare util să redau cu acest prilej cîteva cifre care denotă uriașul avînt al învățămîntului sovietic.

Anul școlar 1962—63 este un an de mare importanță pentru școala sovietică care a trecut la învățămîntul obligatoriu de 8 ani. Sub ochii noștri se înfăptuiesc prevederile mărețului program al construirii comunismului adoptat de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Numai în Republica Federativă Rusă s-au organizat 31.000 de școli de 8 ani. În ajutorul școlilor vine opinia publică sovietică: Comisiile de deputați, comisii școlare din întreprinderi și instituții, activiști de partid și de stat. Legătura cu producția este întărită datorită ajutorului pe care îl dau școlilor fabricile și uzinele.

Activitatea care se desfășoară în domeniul învățăturii și al producției are un caracter cu adevărat de masă. În ultimul timp a devenit foarte bine cunoscută în întreaga Uniune Sovietică experiența cadrelor didactice din orașul Voronej, care au găsit metode noi, rapide, pentru însușirea limbilor străine. La Novosibirsk a început să se aplice în clasele superioare sistemul colocviilor. S-a organizat o școală patronată de filiala siberiană a Academiei de științe, unde lecțiile de fizică și matematică sînt predate de mari savanți ai Uniunii Sovietice.

Diploma de maturitate a început să fie însoțită în Uniunea Sovietică de carnetul de calificare în diferite profesiuni. Este un fenomen care merită atenție.

Al. STARK

„General Motors" pornește la atac

Regii vest-europeni ai automobilelor își pipăie cu îngrijorare coroanele. Ei se tem să nu și le piardă în lupta de cucerire a pieții pe care o duc cu monopolurile nord-americane. Dar nu numai de coroane le este lor teamă. De la un timp încoace a început tuturor să li se pară că însăși existența lor începe să fie amenințată. De aceea, ei au început să facă gestul clasic al celor cărora le este teamă să nu li se taie capul. Teama lor nu este nejustificată. Monopolul american „General Motors" a hotărît să dea asaltul hotărîtor pentru cucerirea pieței vest-europene cu ajutorul mașinilor de mică capacitate.

După cum se știe, acesta era un domeniu în care industriașii din Europa apuseană mai puteau să țină piept cu succes concurenței firmelor de peste Ocean, întrucît acestea produceau mai cu seamă limuzine. Mai mult decît atîta, micile cilindrate produse în Franța, Italia, Germania occidentală reușiseră chiar să pătrundă pe piețele nord-americane datorită prețului lor mai redus în comparație cu cel al automobilelor americane. Această perioadă este pe sfîrșite. „General Motors" s-a hotărît să dea lovitura de grație micilor cilindrate vest-europene. Monopolul a construit la Bochum o mare fabrică de automobile. „Kadett", aceasta este numele fabricii, va produce începînd din martie 1963 cîte 1.000 de mașinuțe pe zi. „Kadett" — scria săptămînalul francez „l'Express" — este, de fapt, declarația de război pe care a făcut-o automobilul american celui european". Continuînd acestei declarații de război economic ar fi, potrivit aprecierilor din presa apuseană, următorul: „General Motors" va dispune în Germania occidentală de o producție apreciată a constitui o treime din întreaga producție vest-germană, sau 70 la sută din capacitatea firmei Volkswagen, sau, însfîrșit, capacitatea totală a uzinelor franceze Peugeot, Simca și Citroën.

Concurența, în aceste condiții, va deveni extrem de aprigă. Firmele vest-europene se gîndesc să treacă la contraofensivă prin sporirea capacităților de producție și prin lansarea pe piață a unor noi modele, mai perfecționate. Dar, după cum apreciază economiștii, în bătălia care se va declanșa, numai monopolurile mai puternice — cum ar fi Volkswagen, Renault, Fiat — ar putea să facă față cît de cît condițiilor care le-au fost impuse. Celelalte, mai slabe, vor sfîrși prin a da faliment sau prin a-și vinde utilajul lor trustului american.

Observatorii economici din Occident subliniază că lupta care se angajează în momentul de față nu se duce cu arme egale. Este vorba, în primul rînd de superioritatea industrială inițială a combatanților. Trustul american dispune de capacități de producție cu mult mai mari decît concurenții săi din Europa apuseană. În al doilea rînd este vorba de extraordinarele înlesniri financiare de care se bucură firmele americane care au filiale în Europa occidentală. Presa apuseană dă cîteva exemple în acest sens. Astfel, fiscul vest-german și cel francez impun beneficiile unor societăți la un impozit de 51 la sută. Asupra „beneficiilor distribuite" impozitul nu este însă decît de 15 la sută. Profitînd de această dispoziție, firma „Kadett" va „distribui" întregul său beneficiu monopolului-mamă din Statele Unite. Acesta, la rîndul său, pentru a nu plăti impozite fiscului american, va returna în întregime beneficiul firmei „Kadett" sub forma „dotării cu capital"! Prin urmare, printr-o simplă operație contabilă, statul vest-german și cel american vor fi frustate de imense sume. În felul acesta, în fapt, uzinele „Kadett" vor fi construite (întrucît operația amintită de eludare a fiscului nu a început să fie aplicată abia de ieri, de azi) și apoi vor continua să funcționeze cu ajutorul sumelor sustrase — pe cele mai „legale" căi posibile — fiscului din cele două țări!

Dat fiind însă că finanțele acestor două state nu se pot hrăni însă numai cu operații contabile de genul celei amintite, fiscul trebuie să-și procure din alte surse banii de care are nevoie pentru întreținerea aparatului de stat, pentru finanțarea cursei înarmărilor etc. În aceste condiții, după cum se știe, fondurile sînt obținute din buzunarele contribuabililor, pe diverse căi. Pe scurt, rezultă că ridicarea fabricii de la Bochum (pentru a ne limita numai la acest exemplu, deși operația se repetă și cu alte prilejuri) se face prin jefuirea populației... În cazul de față, construirea unei fabrici americane se face cu banii contribuabililor vest-germani. Cu aceiași bani se va duce deci și lupta de concurență împotriva firmelor vest-germane!

Este de la sine înțeles că „General Motors" se va arunca în lupta de concurență, a cărei nouă etapă începe acum pe piețele Europei occidentale, cu toate forțele de care dispune. Chiar numai analizarea cîtorva cifre ne permite să vedem care este interesul trusturilor americane în vederea cuceririi piețelor din Apusul Europei. În Statele Unite, firma „General Motors" a realizat 10 la sută beneficiu net (după scăderea impozitelor) asupra capitalului investit. Beneficiul net al societății „Opel" în Germania occidentală este de 16 la sută. Această se explică și prin faptul că mîna de lucru costă mai ieftin în Europa occidentală. Firma „General Motors" obține, în general, în Statele Unite, cîte 15 dolari pentru fiecare 100 de dolari investiți; în Germania occidentală fiecare 100 de dolari investiți vor produce însă cîte 51 de dolari pe an! Aceste cifre nu sînt însă specifice numai monopolurilor interesate în producția de automobile. În general, investițiile americane în industria vest-germană produc cu 60 la sută mai mult decît investițiile echivalente făcute pe piața americană. Aceasta explică și interesul puternic manifestat de trusturile americane pentru „integrarea" economică a statelor din Europa occidentală. După intrarea în vigoare a Pieței comune afluxul de dolari spre Europa s-a dublat.

De aici și presiunile puternice exercitate asupra cercurilor conducătoare din Anglia în vederea rezolvării mai rapide a divergențelor cu „cei șase" pentru aderarea Marii Britanii la Piața comună. Nu trebuie să uităm că și în această țară s-au făcut investiții importante de capital american. Numai din 1959 au fost investiți 3,2 miliarde de dolari în economia britanică în timp ce în aceiași perioadă de timp în industria vest-europeană de pe continent au fost investiți „numai" 2,6 miliarde de dolari. Nu trebuie să uităm, de asemenea, că uzinele „Ford" din Anglia au fost cumpărate de monopoliștii americani și că în momentul cînd Anglia va adera la Piața comună Ford va deveni al doilea producător de automobile din cadrul pieții.

În asemenea condiții, „General Motors" împreună cu „Ford", lăsînd de o parte contradicțiile proprii, vor face front comun pentru a da lovituri de grație industriei vest-europene de automobile întrucît ele vor putea dicta prețurile pe piața „integrată".

Va fi și aceasta una din căile cu ajutorul cărora monopoliștii americani vor exporta criza de pe meleagurile lor pe cele ale „aliaților" lor întru N.A.T.O.

Eugen PHOEBUS

ADEVĂRURI DESPRE RĂZBOIUL NEDECLARAT DIN VIETNAMUL DE SUD

Cînd cu opt ani în urmă Statele Unite au început intervenția lor în Vietnamul de sud, se afirma, sus și tare, că nu e vorba decît de un... „ajutor dezinteresat" dat unei țări ce și-a cîștigat de curînd independența. Mai tîrziu, cînd caracterul militar al intervenției a devenit tot mai evident și s-a intensificat continuu, propaganda americană a invocat pretextul unui pretins „pericol comunist" împotriva căruia trebuia „protejat"... „democraticul" (să ne fie iertată folosirea acestui adjectiv) regim diemist. Astăzi nimeni nu se mai încumetă, nici măcar la Washington, să conteste că Statele Unite poartă în Vietnamul de sud un război împotriva poporului sud-vietnamez, un război nedeclarat.

E drept că în cercurile oficiale se depun strădanii multiple — dar stîngace — de a înfățișa lucrurile ca și cum S.U.A. n-ar fi parte beligerantă și ar fi vorba doar de un „ajutor" dat „aliatului" lor dictatorul Ngo Dinh Diem. Dar afirmațiile făcute în acest sens sînt desmințite zi de zi de americani înșiși care se află sau au fost la fața locului, între care nu puțini sînt ziariști.

În această ordine de idei atrage atenția, în mod deosebit, un amplu reportaj, apărut într-un număr recent al revistei americane „U. S. News and World Report" semnat de unul din colaboratorii revistei, Robert P. Martin. Redacția însăși, îl prezintă, în introducerea reportajului publicat, pe autor ca unul din cei mai buni specialiști ai săi în materie, ca unul care de 25 de ani e corespondent în Asia — a scris și despre războiul de eliberare din China, din Indochina, despre războiul din Coreea etc. — și care, de curînd reîntors din Vietnamul de sud unde a stat mai multă vreme, cunoaște bine realitățile. Și iată părerea lui Martin despre războiul dus de Statele Unite în Vietnamul de sud:

„S.U.A. nu duc acest război în mod oficial. Dar americanii sînt implicați la toate nivelurile. Unii dintre ei instruiesc membri ai armatei naționale (diemiste — n.n.) în sate singuratice. Cînd partizanii atacă, așa cum fac adesea, americanii luptă cot la cot cu cei pe care îi instruesc... Americanii transportă pe calea aerului trupe și conduc helicoptere. Alții, sînt „co-piloți" în cadrul forțelor aeriene (sud-) vietnameze. Ei îi învață pe vietnamezi cum să-i repereze pe partizani în junglă, cum să-i mitralieze și să-i bombardeze. Aproape pretutindeni unde mergi în aceste zile în Vietnamul de sud găsești americani din toate ramurile serviciilor armatei. Ei se lansează împreună cu parașutiștii sudvietnamezi. Ei servesc împreună artileria. Marinarii americani de pe distrugătoarele Flotei a șaptea ajută marinei sudvietnameze care navighează de-a lungul coastelor... S.U.A. au introdus în țară arme și tehnica militară nouă... Construiesc stații de radar de-a lungul frontierei Vietnamului de sud cu Cambodgia și Laosul. Ridică o rețea de stații mici și mari de radio care cuprinde întreaga țară. Construiesc noi aeroporturi.

Toate acestea demonstrează că americanii sînt implicați tot mai mult, în instrucție, în construcții și — tot mai frecvent — în lupte. Un număr evaluat la 8000 de militari americani sînt angajați în războiul din Vietnamul de sud. (După datele din ultimele zile numărul lor a trecut de 9000 — n.n.). Cam în mijlocul lui iulie au fost uciși în luptă 10 americani și 17 au murit în accidente"...

Despre „implicația" americanilor în acest război ar mai fi de spus însă și altele. De pildă cîteva dovezi exprimate în cifre: De la încheierea acordurilor de la Geneva din 1954, cînd a început de fapt intervenția S.U.A. în această țară, 135 delegații militare americane au venit în Vietnamul de sud să-și întocmească planurile. Numai în primele cinci luni ale acestui an au avut loc 16 conferințe la care au participat cele mai înalte personaje ale Pentagonului. De atunci au mai avut loc și altele. De pildă în iulie s-a desfășurat la Havai o conferință a reprezentanților militari și diplomatici din țările Asiei de sud-est la care s-au discutat, în principal, problemele rezultate de războiul dus de S.U.A. în Vietnamul de sud. Conferința s-a desfășurat sub conducerea ministrului de război american McNamara și era a 7-a conferință de acest gen organizată de el de cînd se afla în guvern. În perioada 1954—1961 guvernul S.U.A. a cheltuit 2.700.000.000 dolari pentru „ajutorarea" Vietnamului de sud. În aceiași perioadă 1893 convoaie aeriene și 1149 vase au adus trupe și echipament militar american în această țară. Din noiembrie 1961, pînă în aprilie 1962 americanii au furnizat armatei diemiste 300 avioane de toate tipurile: elicoptere, avioane mari de transport, avioane cu reacție etc.

Militarii americani se plîng adesea de greutățile excepționale cărora trebuie să le facă față în războiul din Vietnamul de sud și încep să înțeleagă lipsa de perspectivă a acestui război nedeclarat ce-l duc în condițiile în care aproape întreaga populație a țării îi ajută pe partizani. Concluziile la care ajung războinicii adesea și în coloanele presei de dincolo de Ocean și nu s-ar putea spune că ar fi... optimiste.

Roger P. Martin despre care vorbeam mai sus scria următoarele în articolul amintit: „Americanii... își trimit fii, înarmați și în uniformă, într-unul din cele mai zdrobitoare, nesatisfăcătoare și relativ, lipsite de perspective, războaie, adică, să lupte împotriva partizanilor pe pămîntul natal al acestora. Este un război care nu poate fi cîștigat în următorii cîțiva ani. Și cu toate acestea, oficialități conducătoare americane iau în public afirmații spunînd cît de bine merge lupta și cum războiul e pe cale de a fi cîștigat. Toate acestea sînt departe de adevăr"...

Nu putem fi decît de acord cu reporterul american.

A. STANCIU

Tablouri finlandeze

(Urmare din pag. 1)

Orice hartă îți prezintă Finlanda într-un context climatic prea puțin fericit: între 60° și 70° latitudine nordică. Deci, Finlanda nu numai că se apropie de cercul polar, dar o mare parte a teritoriului său trece zona nordică de gheață a pămîntului. Această latitudine este comună Groenlandei, Alaskăi și nordului Siberiei. Și doar despre Groenlanda se știe că 4/5 din teritoriul său se află sub crusta groasă a ghețurilor veșnice, iar populația atinge o densitate minimă: 1 locuitor la 17 kilometri pătrați. Judecînd strict, după coordonate geografice, ne-am putea aștepta ca teritoriul finlandez să fie un soi de imens imperiu al ghețurilor. Dar realitatea este alta. Iată cum este prezentată această țară de către un ghid turistic publicat de Asociația pentru turism: **„Cea mai orientală dintre țările nordice: Finlanda — mai mare ca Italia și cu o populație de numai 4 600 000 locuitori — este renumită prin lacurile sale, pădurile sale imense și nopțile de vară cu lună clară".**

„Miracolul", dacă e să denumim astfel climatul special de pe aceste tărîmuri, constă în aceea că Finlanda, ca de altfel Norvegia și Suedia, au primit un dar de neprețuit din partea naturii: curentul cald al Golfstreamului, care înaintează din dreptul Mexicului și se revarsă asupra nordului peninsulei scandinave. Călătorului, Golfstreamul i se înfățișează prin consecințele sale — pădurile de conifere, pășunile grase ce hrănesc cirezile de vaci, litoralul finlandez lipsit chiar iarna de ghețuri.

În august, aflați în Helsinki, am cunoscut cîteva ciudățenii ale verii din această țară: un soare călduț, o zi lungă pînă către orele 22, cu ploi repezi și scurte la fiecare amiază. Apoi, în Rovaniemi, capitala Laponiei, aflată dincolo de cercul polar împreună cu un sfert din întreaga țară, soarele de vară nu apune timp de 73 de zile. Soarele, de un galben orbitor, fixat în mijlocul boltei cerești, între orizont și zenit nu admite nici luna, nici stelele. S-ar părea că noaptea a dispărut cu desăvîrșire. Doar ceasornicul indică succesiunea zilei și nopții.

Finlanda prezintă și alte cîteva curiozități de ordin geografic. Din străvechi este denumită **„țara celor o mie de lacuri"**. Doar în mod figurat afirmația se menține, deoarece nu e real că în Finlanda s-ar afla 1 000 de lacuri ci... 62 000!

Un student finlandez îmi relata zîmbind că Finlanda fără să desfășoare vreun război, cîștigă în fiecare an 10 km² de teritoriu. La început am crezut că glumește, dar apoi i-am dat dreptate. Și iată de ce: granitul, rocă predominantă, face aproape imposibil orice cutremur. În schimb se petrece o ridicare a întregului teritoriu. Anual, 10 km² uscat se înalță din împărăția apelor. În ultima sută de ani Finlandei i s-a alăturat un teritoriu mare cît insula Hong Kong (1013 kmp).

Helsinki

Orașul Helsinki poartă din plin pecetea Nordului. Nu însă a unui nord aspru, nemilos, ci îmblînzit. Temperatura ajunge vara pînă la 16,6°. Capitala finlandeză este construită pe malurile Golfului Finic, la sud fiind înconjurată de un pitoresc arhipelag, iar la nord de cîmpii și păduri întinse. Stînca, aspră, ivită unde nici nu te aștepți este transformată, cu imaginație și pricepere, într-un cadru ornamental prețios. Întregul Helsinki este săpat în granit. Îl întîlnești și ca un pasaj de trecere a autobuzului — doi pereți înalți cît statul unui om — și ca suprafață terestră înălțată brusc chiar lîngă o stație de benzină, și jur împrejurul Parlamentului imaginînd o miniaturală grădină de piatră, și chiar ca... praguri de magazine ori împrejmuiri ale unor case.

Orașul, în care trăiesc 460.000 de locuitori, la prima vedere auster, impresionează prin curățenia sa, prin ordinea întîlnită pretutindeni, pe străzi și în magazine. Arhitectura și urbanismul finlandez, cunoscute în lumea întreagă, creează o impresie plăcută de confort, frapînd linia simplă a construcției, economicitatea mijloacelor de construcție. Ornamentul grecoi, încărcat, lipsește cu desăvîrșire din acest oraș.

Trebuie să remarcăm totuși că sub un anumit aspect blocurile, și în general casele de locuit, sînt mai puțin „atrăgătoare" pentru finlandezul de rînd. Cauza: chiriile extrem de scumpe. În mod curent muncitorul finlandez este nevoit să plătească pentru locuință chiar mai mult de o treime din salariul său. Nivelul de trai se resimte apoi din pricina creșterii prețurilor. Aceasta este vizibilă cu diferite prilejuri. Bunăoară într-un „Ghid al Helsinki-ului și al Finlandiei", tipărit în 1961 de Pohjoismaiden Yhdyspankki Nordiska Foreningsbanken „prețul unui bilet de tramvai sau autobuz este arătat a fi de 35 mărci". Azi nici un taxator nu-ți va vinde un asemenea bilet fără 40 de mărci. Într-un alt prospect turistic, tot din 1961, prețul unui bilet de cinema este arătat a fi între 175—200 mărci. Dacă vrei să vezi azi un film, atunci te costă 350—400 mărci.

...Pe străzi o animație temperată, amintește din nou, de nord. Oameni înalți, blonzi, cu ochii albaștri, cu o privire deschisă populează străzile, magazinele, autobuzele. Tinere blonde, ca aurul, cu năsucuri în vînt, îmbrăcate îngrijit dau un plus de farmec străzilor orașului. De o amabilitate decentă, reținută, cu un aer modest, puțin prețios în relațiile sociale, îi întîlnești apoi pe acești oameni complet degajați, fie la bazinele de înot — fiind pasionați înotători, ori iarna, pe schiuri, înaintînd voinicește printre nămeți. Și mai există o mare pasiune a finlandezilor: „sauna", străvechea lor baie de aburi.

...O deosebită plăcere ne-a făcut să întîlnim în plin centrul orașului Helsinki, chiar pe bulevardul central, o vitrină elegantă, amenajată cu gust, care îi invita pe finlandezi să viziteze... Mamaia.

Mulți finlandezi admiră litoralul nostru. Constatarea am avut prilejul s-o facem și cu ocazia spectacolului național prezentat de delegația tineretului romîn la Festival. Doamna Kyllikki Pohjola, ministru al Afacerilor Sociale în guvernul finlandez, tocmai își exprima satisfacția pentru înaltul nivel al artei românești, cînd în sală s-a anunțat reînceperea spectacolului. Regretul pentru întreruperea vizibil. Atunci, doamna Kyllikki ne-a consolat:

— O să continuăm interviul nostru la Mamaia. Îmi place mult litoralul romînesc, pe care intenționez să-l vizitez ca turistă, peste cîteva săptămîni.

...Helsinki, deși mic ca populație și puțin întins, are înfățișarea unui frumos oraș european. Monumentele sale arhitectonice, vestitul său muzeu național, teatrul său de operă, ateneul, stadionul olimpic — iată cîteva obiective ce-l fac renumit. În același Helsinki, într-o contopire firească, neostentativă, întîlnești deseori vestigii ale civilizației finice, datînd din urmă cu secole. Caracterul arhaic al orașului nu este căpătat printr-un import de „antichități", ci este creat de însăși istoria veche a orașului, cu urmele sale rămase pînă azi.

Carol ROMAN

Păpuși din foi de... ceapă

Cîntărețul din flaut

Băieții cu praștia

La oglindă

Bulevardistul

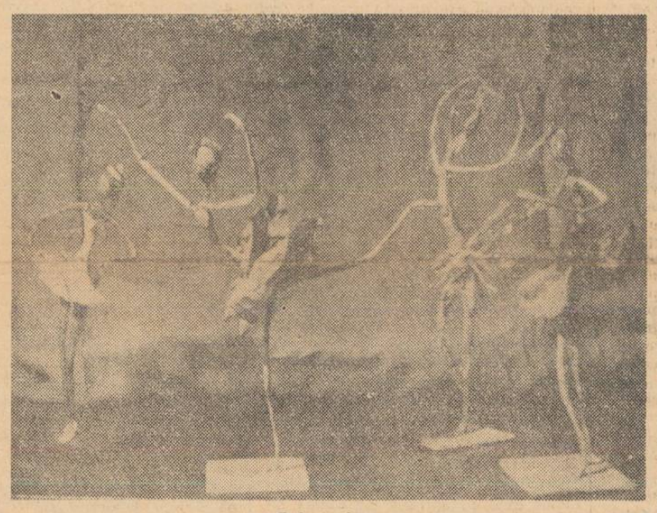

Balerinele

Atunci cînd vorbești de păpuși sau de păpușari e greu să nu te gîndești la destinul și la istoria păpușii. E emoționant să te gîndești că printre cele mai vechi mărturii despre viața omenească pe pămînt, în vechile grote funerare, săpate sau zidite cu mii de ani în urmă, au fost descoperite și păpuși, ceea ce constituie un semn că ele au însoțit întotdeauna copilul. Păpușa, cel mai bun prieten al copilului, asupra căruia își revarsă dragostea, grija, pe care-o duce la plimbare și cu care doarme...

Dar oare păpușa este numai un tovarăș al copilului și un simbol al copilăriei? În epoca noastră a luat naștere o adevărată și mare artă păpușărească, și pentru cei mici, și pentru cei mari.

Eu nu mai este o cenușereasă timidă, stîngace și tolerată de suratele sale mai mari, ca într-un trecut nu prea îndepărtat. E suficient ca pentru o clipă să-i proiectezi viața pe fundalul timpului, să zbori de-a lungul istoriei, pentru a înțelege ce salt uimitor a făcut păpușa de la peregrinările sale de acum cîteva veacuri și pînă astăzi, cînd și-a înfipt rădăcinile atît de adînc și atît de trainic în cultura vremii noastre.

Într-unul din articolele sale, Ilya Ehrenburg amintește de opera păpușarului ceh Jiri Trnka, ca de un monument trainic ridicat de geniul uman, ca de un cîntec al vieții, asemeni celor mai durabile opere ale clasicilor. Elogiu plin de semnificații... Cum semnificativ este și faptul că arta păpușărească a cunoscut cel mai mare avînt în țările socialiste: U.R.S.S., Cehoslovacia, R. P. Română. Ea este legată de numele unor personalități ca Trnka, Obrazțov etc. care au slujit și slujesc cu talentul lor cele mai acute probleme ale actualității (Obrazțov zbura cu avionul pînă în prima linie a frontului, cu geamantanul cu păpuși; întemnițat de Gestapo, Skupa a scăpat cu viață numai datorită unei întîmplări, închisoarea din Dresda luînd foc în timpul unui bombardament).

Vrem să ne referim puțin și la păpușa-bibelou și la o creatoare de păpuși mai puțin cunoscută. Este vorba de talentata păpușeriță gălățeană Cecilia Silvianu. Într-un jurnal cinematografic de anul trecut am putut asista la interesantele experiențe de căutare a unor noi materiale pentru confecționarea păpușilor. Au surprins plăcut grațioasele balerine cu mișcarea lor aeriană, executate din... coji de ceapă.

În mîinile acestei creatoare, asemenea banale și nefolosite materiale cum sînt cojile de ceapă și de usturoi, capătă grație, distincție, noblețe, capătă suflet.

De altfel, această tendință de a folosi orice fel de materiale în crea-

Don Quijote

rea păpușii se manifestă și la alți creatori.

De obicei păpușile Ceciliei Silvianu au o temă. Privindu-le te surprinde mișcarea perfect sugerată, grația și marea mobilitate. Sînt personaje care ți se întipăresc bine în minte. Iată-l pe „Cîntărețul din flaut", pe „Bulevardist" sau dramatica și complexa figură a lui „Don Quijote", „Fetița cu păpușa" și grupul de balerine, „Băiatul cu praștia" sau personajele unui basm ș.a.m.d.

Pe Cecilia Silvianu n-o preocupă însă numai păpușa-bibelou. Ea creează cu aceeași măestrie și păpuși-actori, foarte expresive și ingenioase, ușor de mînuit ca și păpuși-jucării, de asemenea cu temă, care solicită imaginația copilului, îi dezvoltă simțul estetic, fantezia. Dintre păpușile acestea s-ar putea alege modele pentru fabricarea în serie.

Maria PETRA

În flăcări

Zi fierbinte, cu cerul albastru piclos. Sub pulpana verde a dealurilor din preajmă, Rupea dormitează în tihnă. La ceasurile acestea ale după amiezii străzile sînt aproape pustii.

Ofițerul de pompieri Stoica își face de lucru prin remiză, învîrtindu-se pe lîngă mașini, mai controlînd odată — a cîta oară? — echipamentul de protecție. În cele din urmă, neavînd o treabă anume de făcut iese afară. E zăduf, nu glumă. Privește cercetător la casele din jur, așa ca să mai treacă timpul. Ochiul exersat descoperă undeva prin vecini o dîră subțiratică de fum. Pesemne vreun gospodar și-a făcut ordine în ogradă punînd pe foc cele ce nu-i mai fac trebuință.

Cînd, deodată, în secunda următoare, răbufnește o pălălaie galbenă urmată brusc de o trîmbă de fum negru, dens.

— Arde!

Semnalul de alarmă dat degrabă sună prelung, ascuțit.

Mașina care va interveni prima a și pornit la drum. Nu e vreme de pierdut. Forțele sînt destul de puține și pe deasupra împrăștiate: numai pompieri voluntari și aceștia se află care pe la casele lor, care la muncile cîmpului. Pe drum, spre incendiu, însă, au și sosit primii. Urcă pe mașină din mers.

La fața locului situația se dovedește gravă. E în flăcări depozitul de mărfuri al Întreprinderii comerciale raionale și în primejdie numeroase clădiri situate în imediată apropiere.

Incendiul trebuie localizat cu orice preț, mai ales că la numai doi pași se află alte magazii cu mărfuri între care prima conține chibrituri și se poate aprinde cît ai clipi. Va fi nevoie să se treacă printr-o perdea de flăcări extrem de periculoase; ard lăzi cu substanțe ușor inflamabile și aerul e nu numai încins strașnic dar și toxic. Între timp oamenii din echipa de intervenție sosesc unul după altul.

Locotenentul major Stoica se luptă aprig să creeze cu un jet puternic o breșă prin flăcări. Abia poate să respire. Dogorește cumplit. Sub mască picură una cîte una broboane de sudoare. În jur cad trosnind bîrne aprinse și bucăți de jăratec. În răstimpuri, Stoica iese să ia aer.

De partea cealaltă a clădirii arzînde lucrează în aceleași condiții cu motopompa, Helmuth Weiss, gestionarul magazinului „Metalochimice", șeful formației de pompieri voluntari. Ceilalți cară într-una găleți cu apă de la rîu, străbătînd mai mult în fugă distanța de cîteva sute de metri pe care o au de făcut pînă acolo și îndărăt. Iar rîul e aproape secat din pricina arșiței. Oamenii, însă, nu se lasă. Organizați în cordoane dau asalt flăcărilor. La scurt timp sosesc și formațiile de pompieri voluntare de la cîteva întreprinderi din vecinătate.

S-a scurs o oră, două, de muncă încordată, sub amenințarea focului și a fumului greu, înecăcios. În sfîrșit acesta parcă s-a mai domolit. A mai fost nevoie de încă aproape o jumătate de oră pînă la stingerea incendiului.

Ostenit, locotenentul major Stoica își șterge fața năclăită de funingine și sudoare, zicînd mai mult ca pentru sine:

— N-a fost prea ușor..

Nu, n-a fost ușor.. A fost eroic. Primejduindu-și viața un mănunchi de oameni luptă mai bine de două ceasuri în flăcări, cu dîrzenie și cutezanță. Datorită lor sînt salvate de la distrugere mărfuri valorînd multe milioane de lei. Și la urmă spun cu simplitate: „Nu ne-am făcut decît datoria".

Ce l-a determinat oare pe Helmuth Weiss, de pildă, gestionar la un magazin oarecare, unde totul decurge liniștit, pașnic, să se înscrie în rîndul celor care stînd de veghe ca bunurile obștești să nu fie vătămate, își pot primejdui sănătatea sau viața în mijlocul flăcărilor? Fiindcă eroismul acestor oameni nu e accidental ci unul la care să se consimtă de bună voie fără termen, care presupune prin sine conștiința scopului.

La o asemenea întrebare Helmuth Weiss ar răspunde limpede, fără ezitări, cum a făcut-o adesea: „Bunurile astea nu sînt ale noastre, ale tuturor? Cum să nu le apărăm?".

Sau Gheorghe Ordeanu, alt component al formației de pompieri voluntari care a participat la stingerea incendiului pomenit. Viața lui a fost un lung șir de dureri și umilințe. Cum putea fi altfel soarta unei slugi pe la boieri? Azi Gheorghe Ordeanu e morar priceput la Rupea. Prin fața lui se perindă belșugul atîtor gospodării colective. Saltul trecut-prezent atinge pentru el intensitatea contrastului întuneric-lumină.

„Al nostru" a căpătat semnificația unui fapt de conștiință profund fiindcă el exprimă azi mîndria pentru tot ceea ce am dobîndit și implicit sentimentul răspunderii față de aceasta.

Și ca Helmuth Weiss și Gheorghe Ordeanu sînt atîția, comuniști asemeni lor sau fără de partid, de cele mai diverse profesii, firi, vîrste, oricînd gata să sacrifice totul în interesul colectivității.

Numai formațiile de pompieri voluntari numără aproximativ 300.000 de persoane. La activul lor stau zeci și zeci de fapte de eroism, nenumărate bunuri și vieți salvate.

Nu peste mult timp, la 13 septembrie, pompierii își serbează ziua. Anonimi și conștiincioși, ei au realizat nenumărate intervenții operative îndrăznețe. Fapt pentru care merită toată stima și prețuirea noastră..

Cornelia PREDA

Helmuth Weiss felicită grupul de pompieri voluntari

(Urmare din pag. 1)

Moscovei, se pierde în verdeață, la marginea unui zăvoi uriaș, în care cresc de-a valma numai arbori de pădure. De altfel nici nu ți-ar trece prin minte să crezi că ferestrele celui care a prins pe portativ triluriile ciocîrliei și clinchetul zurgălăilor troicii, s-ar fi putut deschide înspre livada cu zarzări și mere pătule...

Pășim pe aleile presărate cu nisip, îndreptîndu-ne spre vila de lemn cu un etaj. Vîntul aleargă printre copaci stîrnind o infinitate de sunete, ca dintr-o orgă uriașă, ca acordurile maiestuoase ale unei orchestre. Ai zice că deslușești cu auzul geamătul adînc de violoncel al plopilor, susurul frunzelor de mesteacăn, ca din atingerea delicată a arcușului, pe strunele viorii, iar undeva departe, un tunet vestește ploaia.

La intrare, te întîmpină două inscripții gravate în alamă. Citim pe una din ele: „P. I. Ceaikovski. Primește lunea și joia de la 3 la 5". Ceva mai jos o altă tăbliță, cîndva mobilă și provizorie, a înțepenit definitiv, bătută în cuie: „Nu sînt acasă".

Zi de zi nenumărați vizitatori din Uniunea Sovietică și din străinătate trec pragul modestei vile de la Klin. Iar odată la cîțiva ani, în timpul concursurilor ce-i poartă numele, casa devine locul unui pios pelerinaj al dragostei și recunoștinței.

Urcăm o scară de lemn, pînă la primul etaj, pătrunzînd cu sfială într-un interior intim. Ne întîmpină o atmosferă de bătrînească rîndualică. De șaptezeci și mai bine de ani, pianul a rămas în același colț al salonului, lîngă birou, în dreptul peretelui pe care atîrnă simetric portretele marilor muzicieni: Anton Rubinștein, dascălul compozitorului, într-un medalion uriaș, dominînd peretele, dedesubt Beethoven, la dreapta și la stînga Haydn, Haendel, Wagner, Mendelsohn, Mozart, Bach, în vechi litografii; sub portretul lui Beethoven, chipul lui Glinka.

Dintre toți, Ceaikovski îndrăgise mai mult pe Glinka și pe Mozart. Cîndva îl asemănase pe acesta din urmă cu Rafael. Armonia, gingășia, echilibrul, veșnic tînărului maestru îi erau infinit mai aproape decît acordurile viforoase ale Simfoniei a IX-a. Dacă Mozart era un Rafael al muzicii, Beethoven era un Michelangelo...

...De pe pervazul căminului răsună bătăile unui ceasornic. Sînt niște sunete dulci și stranii, așa cum își vor fi închipuit bătrînii noștri muzica sublimă a sferelor... Ceaikovski adusese cîndva de la Praga orologiul montat în marmură neagră. De atunci bătăile lui n-au încetat să măsoare timpul omului care avea să înfrîngă timpul...

...Cînd ceasornicul bătea ora opt dimineața ușa dormitorului se deschidea și în pragul ei apărea Piotr Ilici, îmbrăcat în halatul său de Buhara. Traversa salonul, oprindu-se o clipă în fața biroului pentru a lua de acolo ultimul număr al ziarului „Russkie vedomosti" și scrisorile venite cu poșta de dimineață, apoi se îndrepta spre veranda unde obișnuia să-și bea ceaiul.

Razele vesele ale soarelui pătrundeau prin geamurile colorate — roșii, portocalii, albastre — risipind pe fața de masă plăcute jocuri de lumini.

În timp ce-și sorbea ceaiul, pahar după pahar, Ceaikovski răsfoia ziarul, citea scrisorile.

...Iată un plic delicat, cu scris mărunt de femeie. Îi scria „îngerul păzitor", „geniul său bun", Nadejda von Meck. Istoria prieteniei lui Ceaikovski cu mărea sa admiratoare și mecenată este originală și bizară. Ea a apărut în viața compozitorului în 1877 „ca o unealtă a providenței — spunea Ceaikovski — care m-a salvat, într-o epocă a vieții atît de nenorocită pentru mine", „amînîndu-i prietenă, pînă aproape de moartea compozitorului, deși nu aveau să se vadă vreodată. Timp de 13 ani Nadejda von Meck a corespondat cu Ceaikovski și, într-o formă discretă și delicată, n-a contenit să-l ajute materialicește, într-o vreme cînd marii creatori n-aveau de așteptat din partea oficialității nimic altceva decît indiferență.

...După micul dejun urma scurta plimbare de dimineață, un fel de gimnastică la începutul zilei, apoi orele de muncă încordată la pian sau la măsuța de lucru din dormitor, masa de prînz — fix la ora unu — și, în sfîrșit, plimbarea de după amiază, obligatorie pe orice vreme, niciodată mai scurtă de 5—6 km.

De fapt, orele promenadei cele „mari", de după masă erau, în felul lor, ore de muncă încordată și, dacă vreți de inspirație.

Refuzînd întotdeauna orice tovarăș de drum, ba chiar și prezența cîinelui favorit, Ceaikovski colinda pădurile și colinele, satele și cîmpiile, deschis ca un imens receptacol în fața comorii de impresii și sunete, forme și culori pe care le desfășura împrejurul lui marele, generosul pămînt rusesc, cu oamenii, vietățile, florile, holdele și arborii săi.

În aceste clipe prindeau viață noi acorduri vrăjite, notele se grăbeau să-și ocupe locul pe portativ în carnetul de însemnări, pe un petec de hîrtie sau pe plicul vreunei scrisori...

În aceste clipe, din prea plinul sufletului său, sensibil la toate minunățiile firii și ale oamenilor, cîntecul se înfiripa biruitor, cu aripile deschise spre veșnicie.

Seara, în dormitorul în care nu se găsea decît patul simplu de fier și masa de scris, înaltă pînă la nivelul ferestrei, lumina continua să ardă pînă tîrziu...

...Lui Ceaikovski îi aparțin aceste cuvinte profetice: „Vremea mea este departe, înainte... atît de departe încît n-o s-o mai ajung în timpul vieții..." Și în alt loc: „Aș dori din toată inima ca muzica pe care o scriu să se răspîndească, să crească numărul celor ce o îndrăgesc, al celor care găsesc în ea desfătare și alinare..."

Transcriu rîndurile de mai sus de pe un panou, în timp ce un grup de vizitatori, despre care aflu că sînt muncitori la Combinatul de fibre sintetice din localitate, discută cu ghidul, interesîndu-se de unde pot să-și procure discuri cu muzică scrisă de Ceaikovski pentru „Hamlet".

La ieșire, adolescenți, băieți și fete, cumpără insigne cu chipul lui Ceaikovski, bucurîndu-se că le-au găsit („La Moscova nu mai sînt de mult!").

Privesc încă o dată inscripția gravată pe placa de metal: „Nu sînt acasă".

...N-aveți dreptate, Piotr Ilici. Sînteți acasă, aici, la Klin și nu numai aici. Pretutindeni în casele milioanelor de oameni care v-au îndrăgit muzica, în patria dumneavoastră și în toată lumea!

Boris BUZILĂ

În spatele biroului, portretele marilor muzicieni Anton Rubinstein, Beethoven, Mozart, Glinka.

SÎNTEȚI ACASĂ, PIOTR ILICI!

În dormitor un pat simplu de fier... În stînga halatul de Buhara

Un om a coborît în Bărăgan...

(Urmare din pag. 1)

să-și îndeplinească sarcinile cum se cuvine, e nevoie mai întîi de toate să fie bine organizată — spune el. Aflăm apoi cum procedează în această privință.

În fiecare seară, cei șapte șefi de echipă se adună la sediul brigăzii. Dinu le împarte planul zilnic:

— Tudor Paraschiv iese mîine la scosul sfeclei! Lazăr lucrează la tutun, iar oamenii lui Dobre trec la tăiat porumbul de siloz.

Sarcinile sînt împărțite totdeauna precis. Asta îi ajută pe șefii de echipă să-și poată organiza munca, să împartă, la rîndul lor, sarcini cu exactitate fiecărui membru din echipă. Nu s-a întîmplat niciodată ca vreunul din șefii de echipă să se prezinte la „ședință" (așa numesc ei micile lor consfătuiri serale) cu planul neîndeplinit.

Brigadierul controlează totdeauna echipele. Și nu-i scapă nimic.

Anul trecut, rămăseseră cinci pogoane de grîu pe care nu le putea aduna combina. O colectivistă, Valeria Drăgan, a intrat cu secera în el, l-a tăiat și l-a legat în snopi. Totul — repede și bine! Dinu a socotit că efortul Valeriei Drăgan nu trebuie să fie trecut sub tăcere.

— Oamenii — spune el — trebuie să simtă că munca le este prețuită! A avut grijă ca despre Valeria Drăgan să vorbească în fața întregii brigăzi.

Dinu stăpînește ceea ce el numește „munca cu oamenii". Evidența precisă a lucrărilor de pildă e socotită de el ca făcînd parte organică din „munca cu oamenii". Ca și exemplul personal al fruntașilor. Cînd e nevoie de efort comun și cînd toți membrii brigăzii trec la muncă împreună, Dinu lucrează și el cot la cot cu ei. Și colectiviștilor le place să-l vadă pe brigadierul lor muncind mai zdravăn decît toți.

Anul trecut, brigada sa a strîns cu 300 kg mai mult grîu la hectar decît media recoltei pe gospodărie. În vara aceasta, recolta brigăzii a patra a fost de asemenea cu 200 kg la hectar, mai mare decît recolta medie a gospodăriei.

Aplicarea agrotehnicii! Aceasta e o preocupare de zi cu zi a oamenilor din brigada lui Dinu! Astă primăvară, cînd porumbul era în două frunze, membrii brigăzii lui Dinu dăduseră prima prașilă. Cînd a ajuns în patru frunze, au ieșit cu toții la rărit. Au lăsat cîte 15—20 de fire la metru pătrat. Și peste două săptămîni, în mai, au dat prașila a doua.

La a treia prașilă l-au și copilit. Toate muncile au fost executate după grafic, adică după calendarul întocmit de Dinu împreună cu agronomul.

Porumbul a crescut sănătos. Agronomul a făcut sondaje și a stabilit un calcul estimativ: brigada va scoate în acest an aproape 3 000 kg porumb boabe la hectar. Ca să nu mai vorbim de porumbul la care s-a planificat să se scoată cîte 5 000 kg la hectar, și care a fost semănat pe un lot îngrășat după indicațiile agronomului. El o să dea, cu siguranță, aproape 6 000 kg la hectar.

...Bărăganul așteaptă acum o nouă toamnă. Brigada a IV-a de cîmp a colectiviștilor din Maia o întîmpină temeinic pregătită să pună temelia viitoarei recolte.

V. NEGRU

MICROPLANETA „LIBERTATEA"

(Urmare din pag. 1)

dacă voiai să cîștigi micul premiu pus în joc, am ascultat cîntece de masă ale tineretului lumii după care au urmat întreceri de cîntece populare ale diferitelor popoare. Întreceri, poate nu e cuvîntul cel mai potrivit, care au oferit însă celor prezenți o seară de neuitat. Căci de neuitat va rămîne în amintirea lor seara asta de argint cînd sutele de studenți adunați de pe întreaga planetă au ascultat înfiorați cîntecul de dragoste indonezian sau cîntecul de luptă algerian, cînd au ascultat tam-tam-urile Africii ecuatoriale sau inima Cubei înflăcărate, duioșia cîntecului de leagăn bulgar și malaguenia mexicană. După cum nu vor uita multă vreme de aici încolo acel „Podmoscovnîia vecera" prin care blondul și veselul Colea le-a adus o parte din sufletul mare și generos al omului rus, și pe care ca la un semn au pornit cu toții să-i acompanieze. După cum nu vor uita nici doinele și nici perinița noastră (mai e oare numai a noastră, cînd de fapt a cucerit lumea!?!) Și nici acel Trandafir de la Moldova cîntat în românește de negrul Fidel Adotevi și de studentul Adoltevi venit din Togo să studieze agronomia în țara noastră.

— Cum de te-ai hotărît să cînți un cîntec românesc cînd, după cum spun cei din jur, ești de puțin timp în țară?

— În cinstea gazdelor și prietenilor. Deși sînt de puțină vreme aici m-am îndrăgostit de muzica populară românească care e plină de sentiment și poezie. Îmi aduce aminte de patrie, de prietenie, de cerul țării mele. Ai văzut ce succes am avut? Data viitoare învăț bine „Aseară, vîntul bătea".

E atîta poezie, atîta prietenie în gestul tînărului african! Și sînt atît de numeroase manifestările de acest fel! Iată de pildă pe plajă un mic grup. Stau la soare și... discută. Sînt studenții Ladislau Ventel din Tg. Mureș, Maria Valdei din Cuba, Romeo Boureanu din Iași, Elena Petru de asemenea din Iași și Barry Mamadu Alpha din Guineea. Discuția e prietenească. Maria Valdei tocmai le povestea despre munca mamei sale care e responsabila unei grădinițe de copii din Havana și milițiană în același timp.

— Seamănă marea noastră cu cea de la voi? o întreabă Elena Petru.

— Seamănă. Parcă-s surori. Nici nu simt că-s așa departe. Același cer, același nisip, aceeași apă...

— Și aceeași inimă, Maria, nu uita, intervine unul din băieți.

De dimineață pînă seara

Un program excelent le oferă studenților o vacanță admirabilă. Pe la ora 6,30 cînd ies din corturi direct pe plajă pentru gimnastică și pînă la 11 seara cînd se sună stingerea, o multitudine de mijloace și posibilități le stau la îndemînă. Autobuze cu care fac excursii pe întreg litoralul, croaziere pe marea liniștită, vizite în gospodăriile colective vecine, audiții muzicale și conferințe (săptămîna trecută le-a vorbit despre începuturile în meseria sa, artistul poporului Costache Antoniu), concursuri: „Cine știe cîștigă", spectacole ale orchestrei „Barbu Lăutaru" sau așa cum s-a întîmplat acum, spectacolul oferit cu dărnicie de Los Paraguayos în frunte cu Luiz Alberto del Parana. Un club cu o bibliotecă bine înzestrată le oferă cărți și mese de șah și de tenis, se organizează cursuri de înnot, concursuri de șah și tenis de masă, fotbal, handbal, șah, volei. La rîndul lor, formațiile studenților oferă spectacole apreciate în satele și orașele din jur. Au loc concursuri interuniversitare sau întîlniri între grupe din diferite țări în cadrul cărora se duc discuții pe teme diverse, întotdeauna însă pasionante, prietenești, se fac schimburi de impresii, de insigne și de mici daruri. La o întîlnire am asistat și noi. Erau de față studenți români, sovietici, germani, polonezi, cubanezi, sudanezi, arabi, mexicani. Am ascultat pledoaria înflăcărată a siberianului Voinov de la Institutul de Energetică din Kemerovo despre necesitatea interzicerii experiențelor cu arma atomică, căruia i s-a alăturat poloneza Barbara Scharnovska, studentul în matematici din Drezda (R.D.G.) Volfgang Thëmelt și Alex. Donciu de la Facultatea de Medicină din Iași. Cită seriozitate în abordarea problemelor, cită înțelegere din partea tinerei generații, a răspunderii față de omenire! Cuvintele lui Voinov precum că toți tinerii din lume trebuie să se unească în bararea drumului spre război au rost primite cu însuflețire. Chiar dacă nu s-au rostit angajamente, simțeai că ele există în inimile tinerilor care nu se simt doar tineri ci părtași la responsabilitatea privind apărarea păcii.

Ce vă place mai mult aci...?

Aceasta a fost întrebarea adresată vremelnicilor locuitori ai microplanetei „Libertatea". Este peste putință să înfățișăm aci toate răspunsurile așa că vom spicui la întîmplare:

— Camaraderia (Guen Noureddine, Algeria).

— Schimbul de experiență. Ne împrietenim. Ne cunoaștem mai bine. Dansurile populare românești mă încîntă. Noi sîntem, cum bine știți, un popor îndrăgostit de dansuri. Vreau să răspîndesc în tabără cîntecele mexicane și să învăț cîteva cîntece românești (Letiția Ortiz, Mexic).

— Ce-mi place mai mult? Zîmbetul românului, marea și soarele vostru, toate deopotrivă de calde și care ne fac să ne simțim ca acasă (Irina Serăh (U.R.S.S.).

— Cred că cine vine odată aci va dori să vină înapoi întotdeauna. Prietenia noastră devine aci mai mare, mai adîncă și va rămîne așa pe veci (Hani Abdel Fatah — R.A.U.).

— La noi în Laos nu există mare. Aci la „Libertatea" am făcut pentru prima oară în viață baie în apa unei mări. Am făcut cunoștințe multe. Nu voi uita România niciodată (Bun Fan Savanasu — Laos).

— Cel mai mult mi-a plăcut — pe lîngă arhitectura litoralului — arhitectura orașelor românești. Cred că luna noastră de miere petrecută în mijlocul atîtor prieteni din toată lumea, n-o vom putea uita niciodată. Nu-i așa, Maria? (Geza Raczek — Polonia).

— N-am crezut că într-o tabără se pot întîlni tineri din atîtea țări. Este un mijloc excelent de a face legătură și a cunoaște viața popoarelor din alte țări și de a discuta probleme privind pe fiecare. Eu m-am întors acum de la Festivalul Mondial al Tineretului de la Helsinki și tabăra aceasta mi se pare ca o continuare a Festivalului. Sînt cele mai frumoase amintiri pe care le voi duce cu mine în Sudanul meu drag (Motasim Habib Alah Sudan).

Și așa mai departe...

M. RADIAN

VITRINA CU CĂRȚI

G. L. ROZONOV: „Ultimele zile ale lui Hitler"

În cadrul preocupărilor de a reda veridic istoria ultimelor luni ale Germaniei fasciste, cartea lui G. L. Rozonov este de un real folos, fapt subliniat de altfel de binemeritatul ei succes de public. Dar nu numai atît.

Există azi pe această temă o întreagă literatură, în care pe lîngă lucrările serioase, pornind de la o cercetare obiectivă a evenimentelor, în Occident și mai cu seamă în R.F.G. s-au editat lucrări care ajung de-a dreptul la scîncete de compătimire față de căpeteniile hitleriste.

Spre deosebire de aceasta, cartea lui Rozonov pornește de la înfățișarea condițiilor și evenimentelor militare și politice care au marcat sfîrșitul celui de-al III-lea Reich, adică a celor legate de atentatul nereușit din 20 iulie 1944 asupra lui Hitler, de la „Bîrlogul lupului" și pînă în ziua cînd Germania hitleristă a fost silită să capituleze necondiționat. În destul de puține pagini — 115 — ne redă un amplu tablou din care se desprind cu limpezime acțiunile disperate prin care clica hitleristă, punînd în joc totul mînă la moarte sigură milioane de oameni, între care mulți bătrîni sau adolescenți, pentru a-și putea salva pielea — în cel mai rău caz prin încheierea unei păci separate cu puterile occidentale. Autorul relatează numeroase fapte, unele necunoscute pînă acum, legate de intensificarea luptei antifasciste a maselor, ca și de ascuțirea luptei interne din sînul căpeteniilor fasciste. Pînă în ultima clipă, acestea mizau pe o destrămare a coaliției antihitleriste, pe fantomatice „arme — minune" și pe alte iluzii care — în urma loviturilor hotărîtoare date de Armatele Sovietice — nu mai puteau salva cu nimic de la dezastru corabia avariată a guzganilor hitleriști.

Pentru cercurile imperialiste agresive, pentru revanșarzii vest-germani care n-au învățat sau nu vor să învețe din aspra lecție primită de Hitler și ciracii săi, faptele descrise în această carte constituie un avertisment sever.

ION MIHAILEANU: „Cine intră la muzeu?"

După o îndelungată lipsă din librării, pamfletul își face din nou apariția cu volumul lui Ion Mihăileanu „Cine intră la muzeu?" Și chiar dacă multe din aceste incisive și convingătoare „mici bijuterii ale publicisticii" cum e numit uneori pamfletul, cititorul le-a mai întîlnit în coloanele presei, îi va face oricînd plăcere să le reîntîlnească și să le recitească. Și aceasta pentru că pamfletul lui Ion Mihăileanu, antiimperialist și antirăzboinic, e mereu actual, iar felul în care el ridică problemele, le argumentează și le rezolvă e și el actual și personal. Iar ideea de a prezenta toate aceste fapte, toți acești oameni încă omnipotenți în occident drept piese de muzeu, nu este numai bună și originală, dar corespunde întrutotul perspectivei istorice, faptului că fie că vor sau nu, d-nii Rockefeller și Jaspers, practicienii și teoreticienii războiului total, colonialiștii și acționarii marilor trusturi, oprimatorii de sute de ani ai popoarelor, aparțin deja trecutului,

Și dacă pamfletele incisive, combative și nu rareori pătrunse de o undă de umor sînt citite cu interes și cu plăcere, cititorul va urmări nu mai puțin interesat și notele de drum din Franța și Impresiile de la Expoziția Universală din Bruxelles.

● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ●

LA BRATISLAVA A FOST DESCOPERIT UN ZID CU PICTURI DIN SEC. XVI

Printre fotografiile recent sosite din R. S. Cehoslovacă ne-a atras în deosebi atenția o imagine reprezentînd un zid cu picturi datînd din secolul XVI.

Ele au fost descoperite cu prilejul unor reparații efectuate la castelul din Bratislava.

După ultimele informații se crede că autorul acestor opere este un pictor venez care a lucrat sub îndrumarea unui maestru italian.

STEJAR ÎN VÎRSTĂ DE 500 DE ANI

În apropierea comunei Chieșd din raza ocolului silvic Simleul Silvaniei, se găsește cel mai bătrîn exemplar de stejar din regiunea Crișana. Vîrsta sa este evaluată la 500 de ani; stejarul are diametrul de 2,24 m. și înălțimea de 28 m. Localnicii l-au denumit stejarul lui Mihai Viteazul.

Girafa hipertensivă

Girafa este, după cum se știe cu precizie, animalul cel mai înalt. Exemplare ale acestor locuitori ai savanelor din Africa sînt înalte de 6 metri, iar o treime revine gîtului. Această structură originală reprezintă un deosebit interes pentru fiziologi. Girafa are tensiunea arterială foarte ridicată. Numai astfel, creierul ei poate primi suficient sînge, distanța de la inima animalului și pînă la capilarele sanguine ale creierului este de peste doi metri.

Pentru a face față forței de gravitație pe o distanță atît de lungă este nevoie de o presiune considerabilă. Măsurătorile au arătat că în momentul contracției inimii, tensiunea girafei este de 350 mm. (coloana de mercur). Chiar în condițiile mușchiului cardiac slăbit, ea este de 220 mm.

Cu alte cuvinte, girafa este un model ambulant de boală hipertonică. Medicii pot studia particularitățile acestei boli în condiții „naturale", fără a provoca hipertonia animalelor în condiții de laborator. Dealtfel nici un animal nu ar rezista la o tensiune arterială atît de ridicată ca a girafei, căci ar muri imediat de pe urma unei hemoragii arteriale.

Să ne închipuim că girafa și-a aplecat capul ca să bea apă. Vasele sanguine ale creierului ar trebui pur și simplu să plesnească ca niște tuburi de cauciuc, din cauza presiunii sîngelui. Dar nu se întîmplă așa!

După ce și-a astîmpărat setea, girafa se îndreaptă. Acum capul animalului descrie un semicerc cu o rază de peste doi metri. La tensiunea ridicată a sîngelui se adaugă acum și acțiunea forței centrifuge. La o astfel de presiune a sîngelui, girafa ar trebui cel puțin să-și piardă cunoștința. Nu se întîmplă nici aceasta!

Bazați pe observații, oamenii de știință au presupus că girafa trebuie să dispună de un mecanism special care reglează tensiunea arterială și apără vasele sanguine ale unui organ atît de sensibil cum este creierul, de primejdia unei rupturi.

În urma a numeroase experiențe și cercetări anatomice, cardiologii au descifrat enigma. Fără a ajunge la creier, — carotida girafei se ramifică în numeroase vase sanguine din ce în ce mai mici. Curgînd spre creier, nu într-o albie unică și puternică ci prin sute de firișoare subțiri, sîngele curge sub presiune redusă. Principiul acesta este dealtfel vechi și folosit de mult în tehnică.

MICROSCOPUL ÎN AJUTORUL ARHEOLOGILOR

Desigur că ați avut ocazia să priviți vechi obiecte de sticlă expuse în muzeele istorice și poate că ați observat că cea mai mare parte din ele prezintă frumoase irizații ce le deosebesc de sticlăria nouă pe care o folosim în mod curent. Constatînd acest fapt oamenii de știință și-au pus întrebarea: dețineau oare sticlarii din vechime vreun secret de fabricație care permitea obținerea acestui efect estetic sau poate aceste irizații sînt pricinuite de un proces de „îmbătrînire" a sticlelor vechi?

Se știe că, față de alte materiale întrebuințate de oameni, sticla este practic inalterabilă, avînd o mare rezistență la coroziune. S-a constatat totuși că sticlele în general și în special cele cu conținut mare de sodiu și potasiu suferă o alterație lentă chiar dacă se găsesc într-un mediu unde agresiunea chimică este puțin intensă. Studiindu-se la microscop suprafața unor sticle vechi alterate s-a relevat că, văzută în secțiune, această zonă exterioară se prezintă sub forma unor lamele suprapuse. Măsurătorile efectuate au permis să se constate că grosimea fiecărui strat succesiv varia între 0,0003 milimetri și 0,015 milimetri. Descoperirea acestei structuri speciale a adus explicația căutată cu privire la irizațiile sticlelor vechi care se datoresc interferențelor luminoase. Așa cum se întîmplă de obicei, după lămurirea primei probleme s-a ivit o altă întrebare: Cui se datorează această structură lamelară și cum ia naștere ea? Cercetîndu-se factorii ce ar putea produce această stratificare lentă a sticlelor s-a emis ipoteza că alterarea ar fi discontinuă și că ea ar asculta de unele variații ciclice ca alternarea anotimpurilor uscate și umede. Fiecare lamelă de la suprafața sticlelor vechi ar fi luat naștere deci în decursul unui an. Această ipoteză era deosebit de seducătoare, căci, dacă s-ar fi verificat, ea ar fi permis datarea sticlelor găsite în cursul săpăturilor arheologice cu precizia cu care putem determina vîrsta arborilor numărînd cercurile de creștere. Pentru verificare s-a procedat la un test analog celui ce a dat naștere tehnicii datării resturilor organice cu ajutorul carbonului 14. S-au luat, adică, o serie de eșantioane de sticlă care fuseseră îngropate sau scufundate în apă într-o epocă destul de bine cunoscută și s-a încercat datarea lor prin numărarea la microscop a lamelelor de alterare. Apoi s-a comparat durata de înhumare sau imersiune obținută prin numărare cu aceea cunoscută dinainte de alte surse arheologice ce nu puteau fi puse la îndoială. Concordanța s-a revelat în general foarte satisfăcătoare. Iată cîteva exemple:

— S-a analizat un gît de sticlă despre care se știa precis că fusese înhumat între anii 1660 și 1675. Dată reconstituită cu ajutorul microscopului: 1664.

— O bucată de sticlă a fost culeasă în cursul unei săpături arheologice. Construcția monumentului unde s-a găsit acest fragment este situată la sfîrșitul secolului III al erei noastre și distrugerea lui la începutul secolului VII. Data înhumării sticlei obținută prin numărarea lamelelor: anul 378.

Toate aceste concordanțe au verificat ipoteza inițială și au demonstrat că metoda de datare a sticlelor vechi cu ajutorul analizei microscopice este utilizabilă. Trebuie menționat însă că ea are și unele limite. Pentru a putea fi datate, sticlele trebuie să îndeplinească un număr de condiții: suprafața alterată să nu fi fost uzată mecanic (ceea ce se întîmplă în mările agitate sau în curenții fluviali), amplasamentul sub pămînt sau sub apă trebuie să fie expus ciclului anotimpurilor, compoziția sticlei să nu se opună alterării superficiale. Trebuie de asemenea, să specificăm că metoda nu ne permite să se indice data de fabricare ci data cînd obiectul a fost îngropat. În consecință meritul ei constă în aceea că va permite arheologilor să dateze destul de precis unele așezări date la iveală în urma săpăturilor, a căror epocă ar rămîne altfel nesigură.

Adrian MÎNTULESCU

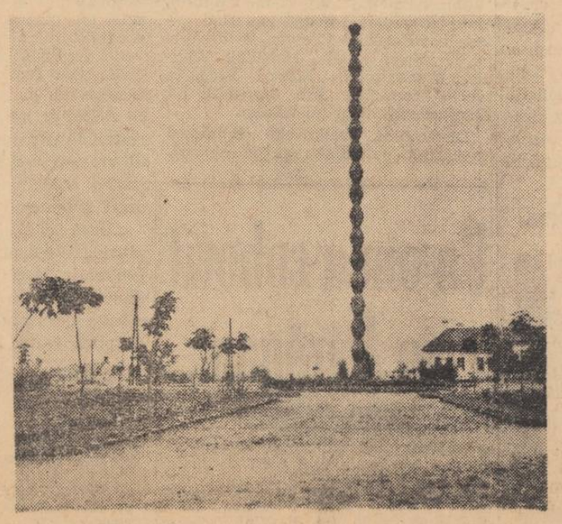

„COLOANA FĂRĂ SFÎRȘIT"

Călătorii, în trecere prin Tg. Jiu sînt atrași, fără îndoială, de o ingenioasă și originală sculptură (cea pe care o vedeți în fotografia noastră), operă a lui Constantin Brîncuși.

„Coloana fără sfîrșit" a fost înălțată în 1938, în cinstea eroilor noștri care au căzut în timpul primului război mondial, apărînd patria.

Sculptura este o ultimă variantă a unui ciclu de simboluri. Artistul, un mare inovator al formelor de exprimare în sculptură, a urmărit să redea imaginea unei scări ce continuă imaginar să urce spre înălțimile siderale. Prin aceasta el voia să arate, în chip măiestrit, că arta populară românească, păstrătoare a atîtor comori, se înalță, treaptă cu treaptă, spre culmile cele mai înalte.

Brîncuși a știut să sugereze acest lucru făcînd ca splendida coloană să capete expresia ornamentală ce o au stîlpii romboidali de lemn ce împodobesc pridvoarele caselor oltenești.

„Coloana fără sfîrșit" este rod al inspirației din fecundul nostru folclor, pe care Brîncuși îl iubea și-l prețuia, folclor care stă la baza lucrărilor sale ce i-au creat o faimă universală.

Pe micul ecran

Note de telespectator

După „Los Paraguayos" săptămîna trecută, spectacolul Circului chinezesc săptămîna aceasta, — oferit telespectatorilor printr-o modificare de ultim moment a programului de luni 3 septembrie — satisface cerințele marii majorități a abonaților Studioului de televiziune, dornici să găsească pe micile lor ecrane capetele de afiș ale programului cultural-artistic bucureștean. Despre inegalabila măiestrie și virtuozitate a artiștilor de circ din R. P. Chineză nu mai este nevoie să vorbim, — noi nu vom face decît să aplaudăm inițiativa televiziunii de a programa acest excepțional spectacol și să relevăm reușita transmisie de pe stadionul Republicii, în așteptarea altor surprize, la fel de plăcute, pe care ni le rezervă desigur micul ecran în noua sa stagiune.

De altfel, tot în întîmpinarea preferințelor celor mai mulți dintre telespectatori trebuie socotite și cele două emisiuni de muzică ușoară și de dans care au avut loc sîmbătă 1 și duminică 2 septembrie. Instalîndu-și camerele de luat vederi și reflectoarele în incinta restaurantului de la bazinul „Lido", televiziunea a transmis un concert susținut de o formație orchestrală condusă de pianistul Gaston Ursu, care a avut ca soliști pe artista emerită Dorina Drăghici și pe cîntăreții Luigi Ionescu și Nicolae Nițescu. El însuși subiect atît de interesant pentru obiectiv, cadrul oferit de incinta bazinului cu valuri „Lido" — unul din cele mai frumoase locuri de agrement din Capitala noastră — a prilejuit cîteva evoluții ale unui grup de dansatori, precum și un intermezzo original: o plimbare a telereporterului, cu microfonul în mînă, printre vizitatorii restaurantului și cîteva scurte interviuri, mai mult sau mai puțin spontane, mai mult sau mai puțin interesante, — în orice caz ieșind din tiparul obișnuit al emisiunilor anterioare de același gen.

Concertul de duminică seara a adus pe micul ecran excelenta formație orchestrală care a întreprins un turneu de succes în Uniunea Sovietică. Avînd ca dirijor pe Gelu Solomonescu și printre interpreți pe George Bunea, Nicolae Nițescu și pe cea mai autentică revelație a anului, tenorul Drăghici, orchestra a executat un repertoriu foarte melodios, vădind preocupare pentru ritmul modern chiar în interpretarea unor piese mai vechi. Reapariția lui Mircea Crișan — chiar dacă scheciul debitat nu a constituit o noutate — a fost de asemenea plăcută. Ambelor concerte li s-a asigurat cursivitatea prin prezentarea fără prezentator, ceea ce a însemnat o experiență bună. Dacă șefii de orchestră și interpreții, neobișnuiți cu autoprezentarea, și-ar fi învins sfiala și tracul, rezultatele ar fi fost și mai bune.

Efortul de înnoire, fuga de tipare vechi, s-a făcut de altfel evident și în scurtul „Popas liric" transmis duminică seara: altă formă de prezentare, alți actori, alte unghiuri de cuprindere în obiectiv, folosirea pe alocuri a unor secvențe filmate, toate la un loc au dat mai multă dinamică imagistică, mai multă forță spectaculară.

★

Cîteva cuvinte, de astădată despre duminică, la transmisia meciurilor de fotbal. Sintem, de bună seamă, în asentimentul telespectatorilor din Capitală și mai ales din regiunile țării cuprinse în rețeaua televiziunii, atunci cînd ne manifestăm satisfacția și gratitudinea pentru regularitatea cu care o adevărată mică armată de tehnicieni, operatori și telereporteri se deplasează, cu tot arsenalul de aparate, pe stadioane, — fie ploaie, fie ninsoare, fie soare torid ca în vara aceasta. Spectacolul sportiv constituie, fără îndoială, unul din punctele atractive ale programului televizat, atît prin caracterul lui tineresc și dinamic, cît și prin autenticitatea și spontaneitatea lui. De aceea, oricît de multe, emisiunile sportive vor fi primite întotdeauna cu plăcere. Atît de căutate și de urmărite fiind, emisiunile sportive se cuvin așadar cu foarte multă îngrijire realizate. În general, transmisiile jocurilor de fotbal sînt cuprinzătoare și îl transpun pe telespectator, am putea spune aproape nemijlocit, în cadrul și ambianța stadionului. Poate că, uneori, obiectivul aleargă mai leneș decît balonul rotund, dar aceasta este inevitabil, date fiind imprevizibilele și curioasele evoluții ale sferei de piele. Evitabil este însă un alt aspect, de astădată cu totul neplăcut, al transmisiei sportive și anume felul cum se face comentariul vorbit. Există o deosebire fundamentală între reportajul radiofonic și telecomentariul unui meci de fotbal. În timp ce primul are cu atît mai multă valoare cu cît este mai vivace, mai larg, mai plin de amănunte, trebuind nu numai să relateze jocul, ci să sugereze cadrul, ambianța, importanța fazei, cu alte cuvinte să sugereze și imaginea, cel de-al doilea trebuie să lase primul plan imaginii, să lase privitorului primatul emoției desprinse din imaginea pe care o are în față. Comentariul trebuie să intervină discret, reținut, numind pe jucătorii aflați pe față, identificînd (cu precizie și nu cum se întîmplă adesea, cu șovăieli pe care telespectatorul le descoperă urmărind el însuși faza) hotărîrile arbitrului, reamintind scorul cînd n-o face dispecerul transmisiei prin fixarea obiectivului asupra tabelei de marcaj.

Duminica aceasta (și nu numai duminica aceasta) unul din comentatori (C. Diamantopol), încălzit pare-se nu numai de cele 30 de grade la sol ale termometrului, cît mai ales de propria-i participare la cele întîmplate pe gazon, s-a lansat într-o radiocronică prolixă, neconformă cu imaginea pe care ne-o oferea ecranul, împiedind asupra unei recepții juste, distrăgînd atenția de la obiectivul principal: imaginea. Desigur, s-ar putea replica că există soluția întreruperii sunetului, dar aceasta ar împiedica receptarea zgomotului ambiant, al reacțiilor sonore ale galeriilor, ar împiedica receptarea numelor jucătorilor aflați pe față, care nu trebuie totuși să lipsească.

Telecomentarea jocurilor de fotbal este o problemă pe care redacția sportivă a televiziunii mai trebuie s-o rezolve. Și nu i-ar fi greu dacă ar căuta soluția amintindu-și de comentariul laconic, neostentativ, dar precis și sugestiv, pe care-l făcea, în primele transmisii sportive ale televiziunii.

Șt. RADU

De la o duminică la alta...

Duminică 9 septembrie

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar** ● Telejurnalul pionierilor: **„Ne pregătim de școală"; „VAPORAȘUL VESELIEI"** — emisiune muzical-distractivă. **10.30 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● Să asigurăm o puternică bază furajeră: **Însilozarea cocenilor de porumb.** ● **De la un meridian la altul.** ● Sfatul agronomului: **Măsuri preventive privind combaterea bolilor și dăunătorilor la grîul de toamnă,** de ing. **Fl. Paulian,** de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea. ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă de **Gheorghe Vancu.** Soliști: **Cristina Sfetcu, Olga Stănescu** și **Ion Cristoreanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă de **Nicu Stănescu,** artist emerit. **20.00** Filmul de desene animate **„LUNA ȘI TRUTUNA"** — o producție a Studiourilor „Gruzia-film". **20.20** Teatru în studio **„SALA DE AȘTEPTARE"** de **Victor Birlădeanu.** Distribuția: Rădulea (**N. Gr. Bălănescu**); Eugen Mincu (**Octavian Cottescu**); Andrei Fabian (**Ludovic Antal**); Valentina Carp (**Eva Pătrășcanu**); Claudia Serdaru (**Silvia Năstase**); Pamfil Serdaru (**George Oancea**); Dumitru Bujoreanu (**Titus Lapteș,** artist emerit); Tudora Bujoreanu (**Puica Stănescu**); Luca (**Petre Ioachim**); Tănase Ionescu (**Dan Damian**); Manole Pîrlog (**Ion Teodorescu**); Horațiu Grigoriu (**Marcel Gingulescu**); Safta (**Mariana Oprescu**). Decoruri: **Gabriela Zamfirescu.** Regia: **Letiția Popa. 21.00 Expoziția caricaturistului Nell Cobar. 21.15** Filmul documentar **„ACOLO UNDE FUGE RENUL"** — o producție a studiourilor sovietice. **21.35** Muzică ușoară. Cîntă o formație instrumentală condusă de **Cornel Popescu.** Soliști: **Dorina Drăghici,** artistă emerită, **Ilinca Cerbacev, Ramon Calzadilla** (Cuba) și **George Bunea.** Dansează: **Nela Stoienescu** și **Tudose Martinică.** În încheiere: **Ultimele** știri și rezultatele sportive.

Luni 10 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru pionieri și școlari: **„De vorbă cu Aschiuță". 19.40** Filmul artistic **„CÎND VINE DRAGOSTEA** — o producție a studiourilor din R.S. Cehoslovacă. Regia: Vaclav Kaska. **21.05 Recital muzical-coregrafic,** susținut de mezzosoprana **Zenaida Pally,** artistă a poporului, soprana **Elisabeta Cartiș** și violoncelistul **Vladimir Orlov,** artist emerit și balerinii **Valentina Massini** și **Eugen Mărcui. 21.45** Telejurnal. În încheiere: Ultimele știri.

Marți 11 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiune pentru cei mici: **„DOR DE ȘCOALĂ"** de **Horia Aramă. 19.30 Emisiune de știință și tehnică:** — **Cibernetica și zborurile cosmice,** de profesor **Edmond Nicolau:** — **Jurnal de știință și tehnică. 19.50** Eroi comici din filme. **20.40** Filmul documentar **„JOHANN SEBASTIAN BACH"** — o producție a studiourilor „Defa" Berlin. **21.10 Atlas literar: HUNEDOARA. 21.25 Muzică ușoară instrumentală.** Cîntă o formație condusă de **Sile Vișan.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **Ultimele** știri.

Miercuri 12 septembrie

17.00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Procedee tehnologice moderne.** ● Pregătiri pentru noul an școlar de învățămînt profesional. ● **La fabrica de confecții „București".** ● Dictionar tehnico-economic. ● **Fruntașii noștri.** ● **Muzică distractivă.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Petre Munteanu.** Soliști: **Cleopatra Melidoneanu, Elena Simionescu, Gică Petrescu** și **Dorel Livianu. 19.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **Cronică sătească.** ● **Tribuna colectiviștilor:** Experiența noastră în asigurarea bazei furajere. ● **Colectiviștii întreabă — oamenii de știință răspund:** Prepararea finurilor și a nutrețului murat în condițiile anului acesta, necesită modificarea rațiilor de hrană ale animalelor? Răspunde dr. **Gheorghe Marinescu,** șef de laborator la Institutul de cercetări zootehnice. ● Pentru viticultori... ● Medicul vă sfătuiește... ● **Muzică populară.** Cîntă orchestra condusă de **Victor Predescu** — artist emerit. Soliști: **Maria Păunescu** și **Ion Bogza.** ● **Buletin de știri** și buletin meteorologic.

Joi 13 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiunea pentru pionieri și școlari: **„În pragul noului an școlar". 19.30** Filmul pentru copii: **„GLASURILE PĂDURII"** — o producție a studiourilor sovietice. **19.40** Emisiune de teatru **„NU SE ȘTIE NICIODATĂ"** de **G. B. Shaw.** Interpretează colectivul Teatrului de Stat din Arad. Distribuția: d-na Clandon (**Elena Bodi** — artistă emerită); dl. Crampton (**Nucu Mihuță**); Dolly (**Viorica Popescu-Blănărescu**); Gloria (**Maya Indrieș-Mercuș**); Philip (**Sorin Gheorghiu**); Valentin (**Hanibal Teodorescu**); chelnerul (**Romeo Lăzărescu**); Mc Comas (**Vasile Varganici**); Bohun (**Florin Blănărescu**). Decoruri: **Traian Nițescu.** Regia artistică: **Dan Alecsandrescu.** În pauze: Sfatul medicului și posta televiziunii. În încheiere: **Ultimele** știri.

Sîmbătă 15 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR. 19.40 În fața hărții. 19.50 CANTONETE, SERENADE ȘI TANGOURI. 20.50 Filmul documentar **„PICTORUL ȘI EPOCA"** — o producție a studiourilor de filme de știință popularizată din Moscova. **21.40 „REVISTA PIERDUTĂ"** — film de varietăți premiat la Festivalurile internaționale de televiziune de la Montreux (Elveția) — aprilie 1962 și Alexandria (R.A.U.) — august 1962, o realizare a Studioului de televiziune din Praga. În încheiere: **Ultimele** știri.

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde la numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer. O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește vizita acestuia.

CAPITOLUL VIII

Unde se vede în ce au constat cele patru jurăminte ale lui Mortimer și cît de rău s-a înșelat el în supozițiile sale.

Rămas singur cu O'Lea, necunoscutul se înclină ceremonios și rosti:

— Îmi dați voie să mă prezint, domnule O'Lea. Numele meu e Jack Mortimer.

— După cîte văd, răspunse O'Lea, nu mai e necesar să mă prezint și eu.

Mortimer rise discret:

— Acesta este avantajul — sau dezavantajul, după cum vreți s-o luați — personalităților celebre.

Cei doi bărbați se studiară în tăcere cîteva minute. Într-un tîrziu, O'Lea spuse:

— Bănuiesc că vizita dv. e în legătură cu oferta pe care mi-ați făcut-o!

Mortimer deschise mari ochii lui rotunzi și nevinovați:

— Care ofertă?

— Aceea de a mă proteja...

Celălalt începu din nou să rîdă:

— Nici prin gînd nu-mi trece, domnule O'Lea! Ați dovedit că știți să vă protejați singur — și încă admirabil!... Frank nu și-a revenit nici pînă acum de pe urma palmei primite... Nu, nu, nici vorbă nu e de asta...

— Atunci?

— Atunci... nimic!... Am venit așa... să ne cunoaștem... să mai stăm de vorbă... Știți, mi-ați devenit simpatic... foarte simpatic... Cu toate că nu acesta e termenul cel mai potrivit pentru a zugrăvi sentimentele mele... Cum să vă spun? Am impresia că simt la dv. ceva cu totul deosebit... Ceva ce noi, ceilalți muritori de rînd, nu avem... Ceva supra-omenesc...

O'Lea îl privi, surprins. „Ar fi amuzant, își zise el, ca ăsta să fi ghicit cine sînt și de unde vin". Dar cu glas tare se mulțumi să spună, cu un aer modest:

— Sînteți foarte amabil, domnule Mortimer. Dar nu-mi place cînd se vorbește despre mine. M-ar interesa incomparabil mai mult să aflu ceva despre dv.

— Parcă nu știți toate despre mine? întrebă Mortimer cu subînțeles.

— „Toate" e mult spus!... Am auzit unele lucruri, dar direct de la dv. desigur că ar fi altceva...

„Vrea să mă pună la încercare, își spuse Mortimer. Bine, boss, voi fi cît se poate de sincer! N-ai să poți să mă prinzi că îți ascund ceva!"

— Dacă aveți puțin timp la dispoziție pentru mine, stimate domnule O'Lea, sînt gata să vă istorisesc... o, foarte pe scurt, povestea vieții mele. De altfel, am de gînd s-o public cînd voi fi bătrîn... dacă am să apuc să îmbătrînesc! După cum știți, în meseria noastră durata medie a vieții e destul de coborîtă...

Mortimer oftă melancolic și O'Lea se simți dator să ofteze și el în cor cu interlocutorul său. Apoi acesta se așeză pe un fotoliu și începu să povestească:

— M-am născut aci, la New-York... Într-un cartier pe care cu siguranță nu-l cunoașteți: East End... E un loc foarte pitoresc, cu o mare densitate de populație: două milioane de oameni și opt milioane de șobolani. Cel puțin, așa arătau statisticile pe vremea cînd eram eu copil. Acum, locuitorii trebuie să fie și mai numeroși: probabil că fiind mai mulți oameni, cu siguranță că sînt mult mai mulți șobolani

La noi în casă eram zece persoane: tata, mama și opt copii. Pe șobolani nu-i mai pun la socoteală... Tata era muncitor. Îl chema Moretti... Da, da, era italian. De altfel, și pe mine mă cheamă de fapt Moretti, Giacomino Moretți... Jack Mortimer e numele meu de... de afaceri... După cum vă spuneam, tata era muncitor. Zidar, ca toți emigranții care, ca să nu moară de foame în Italia, au venit să moară de foame aici, în Statele Unite...

Locuiam toți zece într-un fel de pod, fără ferestre, unde vara era foarte cald și iarna foarte frig. Atît de frig, încît într-o dimineață, pe fratele meu cel mai mic — avea numai opt luni — l-am găsit degerat. Era atît de țeapăn, încît ai fi putut bate cuie cu el. În dimineața aceea, am făcut primul jurămînt din viața mea: acela că pe copiii mei n-am să-i cresc într-un pod, chiar dacă pentru asta ar fi nevoie să-mi vînd sufletul dracului...

Și iată, domnule O'Lea, pe copiii mei pot să-i cresc într-un palat! În cîte un palat pentru fiecare din ei. Numai că nu am copii...

Unde am rămas? A, da!... Prin urmare, locuiam în pod și mîncam cu rîndul: o zi eu, Emilio, Marco și Vittorio, în ziua următoare, Felicia, Carlo și Vicenze. Tata și mama nu știu cînd mîncau. Poate să vi se pară curios, d-le O'Lea, dar aș fi în stare să jur că treceau săptămîni de-a rîndul fără ca ei să pună gura pe ceva... Nu vă vine să credeți, nu-i așa? Dar eu vă spun: nu vă puneți mintea cu săracii. Ăștia sînt în stare de orice. Sînt în stare să trăiască... era să spun din aer, numai că în podul nostru nici aer nu era.. Da... Atunci am făcut al doilea jurămînt: să am întotdeauna de mîncare mai mult decît i-ar fi trebuit întregii familii Moretti să se satur... Vreau să zic, întregii familii așa cum era ea la început. Pentru că azi nu mai sîntem decît doi: Vittorio și cu mine. Mama, Felicia și Marco au murit de tuberculoză. Țin minte de parcă ar fi fost ieri: aveam opt ani și mă miram de unde găsește mama atîta sînge să scuipe. Era albă ca hîrtia, ai fi zis că nu mai are o picătură de sînge în ea... și totuși, de cîte ori tușea i se înroșea batista. Cînd mă vedea cît de speriat sînt, îmi zîmbea și spunea:

— De ce mă privești așa, **Giacomino mio?** Ia uită-te ce zdravănă mamă ai, ce sînge roșu și frumos!...

Carlo era docher și l-a strivit într-o zi o ladă căzută dintr-o macara. Emilio a fost omorît în timpul unei greve: i-a înfipt cineva un cuțit între omoplați. Nici pînă azi nu știu cine... Poate că e unul din băieții care lucrează pentru mine. Vicenze a murit pe scaunul electric. Dădusem împreună cîteva lovituri, ne mergea bine, dar el n-a vrut să mă asculte și s-a apucat de treburi care nu puteau să nu sfîrșească rău. Și doar îi spusesem de o mie de ori:

— Vic, nu te atinge de granguri, că o pățești!

Dar n-a vrut să mă asculte. A făcut de unul singur o spargere la Vancloven... Tipul cu uzinele de aluminiu. Ghiniomul lui că Vancloven a venit mai devreme acasă și cînd Vicenze l-a amenințat cu revolverul, a făcut o criză de inimă și dus a fost!... Dacă ar fi fost un oarecare, Vic scăpa cu doi-trei ani de închisoare. Așa însă, l-au instalat pe jilțul fierbinte cît ai clipi din ochi. Atunci am făcut jurămîntul ca de cei mari să nu mă ating nici o dată.

Dar acesta a fost al patrulea jurămînt. Pentru că al treilea l-am făcut în legătură cu tata... Tata era zidar, cum v-am spus. Într-o zi, a venit mai devreme acasă. Arsese șantierul la care lucra. Focul îl pusese chiar antreprenorul. Ca să încaseze asigurarea, bine înțeles. O chestie simplă, la mintea oricui. Dar tata avea o mentalitate foarte bizară. Ce vreți, era american doar de cîțiva ani! Pentru el, adevărul era mai presus de orice. Au venit la dînsul doi indivizi și i-au oferit vreo cinci sute de dolari (pentru noi erau parale, nu glumă!). Nu-i cereau decît să spună că n-a văzut nimic și că, după părerea lui, focul se datora unui scurt-circuit. Tata — lemn! Îl surprinsese pe antreprenor cînd stropea cu benzină fundațiile și ținea morțiș să se afle adevărul.

Și adevărul s-a aflat. La anchetă a reieșit că focul fusese pus... de tata. Atît de bine au aranjat ăia lucrurile, încît antreprenorul și-a încasat asigurarea, iar tata s-a trezit condamnat la cincisprezece ani de muncă silnică. Nu a făcut însă nici un an. A murit de inimă rea, de rușine... Mai ales de rușine... Atunci am făcut eu cel de-al treilea jurămînt: că nici o dată, nici o dată, nici o dată, n-am să comit greșala de a fi cinstit! Și m-am ținut de cuvînt!

Mortimer se opri din povestire pentru a-și aprinde o țigară, pe care o scosese dintr-o tabacheră plată de aur. Pe capacul ei erau gravate cu rubine inițialele „J. M." Îi oferi și lui O'Lea dar acesta refuză:

— Mulțumesc, nu fumez... Da, după cît se pare, v-ați ținut de cuvînt!

— Cu vîrf și îndesat, domnule O'Lea. Conform calculelor aproximative făcute de avocatul meu, Sam Benett — ați avut plăcerea să-l cunoașteți, nu-i așa? — pentru cele făptuite de mine, un tribunal indulgent m-ar condamna de opt ori la moarte, plus un total de șase sute cinci zeci de ani de pușcărie... Dar eu n-am făcut nici o zi de închisoare! Nici o singură zi!

(Va urma)

Vedere panoramică a stadionului din Belgrad unde vor avea loc „europenele" de atletism

INTRE 12—16 SEPTEMBRIE LA BELGRAD

Marea întîlnire a atleților europeni

Nici nu se stinseseră încă ecourile campionatelor europene de atletism din 1958, de la Stockholm, și la ordinea zilei a și apărut... ediția următoare a acestei importante competiții, cea pe care o va găzdui Belgradul între 12 și 16 ale acestei luni.

Începînd din 1934, de la primele campionate europene organizate la Torino, interesul stîrnit de întrecerile celor mai buni atleți europeni a crescut de la o ediție la alta atingînd apogeul în 1958. Dar iată că interesul cu care sînt așteptate întrecerile din acest an, de la Belgrad, depășește cu mult tot ceea ce a fost pînă acum...

Este explicabil acest lucru dacă vom ține seama că atletismul a cucerit, prin frumusețea incomparabilă a exercițiilor sale, contingente uriașe de pasionați în toate țările, că cifrele rezultatelor obținute în concursuri au în ele o adîncă semnificație, că lupta sportivă de pe stadion se desfășoară în toată splendoarea ei, o luptă foarte grea, dar dreaptă.

Răsfoind filele istoriei

Ideea organizării unor campionate de atletism ale Europei a aparținut lui S. Sztankovics, președintele federației de atletism a Ungariei. Acesta a propus, încă din 1926, forului atletic internațional să organizeze pentru atleții europeni o competiție a lor, pe sistemul cunoscut al întrecerilor olimpice.

Astăzi lucrurile par foarte clare, dar propunerea lui Sztankovics a găsit atunci mult prea mulți opozanți și ani de-a rîndul ea a rămas doar o simplă hîrtie la dosarul consiliului I.A.A.F.

Propunerea este repusă pe ordinea de zi a congresului din 1932, de la Los Angeles, și cum, între timp, atletismul european care-și cucerise maturitatea simțea nevoia unor campionate ale sale, competiția — atît de mult discutată — a fost aprobată... Dar... numai cu titlu de experiență! Italia s-a oferit să organizeze întrecerile și, în sfîrșit, primele campionate europene de atletism s-au desfășurat la Torino, în septembrie 1934.

În 1938 Parisul organizează campionatele. Participă atleți din 15 țări. Atleții germani cuceresc 7 titluri, finlandezii — 5, englezii — 4, suedezii — 3. În clasamentul pe națiuni, ca și la Torino, primele locuri au fost ocupate de Germania (110 p), Finlanda (84 p) și Suedia (77,5 p). În același an au loc la Viena și primele întreceri feminine, cea mai bună dovadă că „europenele" se aflau pe drumul succesului. Iau parte atlete din 10 țări care realizează rezultate remarcabile pentru acele vremuri: 11,9 pe 100 m; 23,8 pe 200 m; 1,70 m la înălțime; 46,8 la 4x100 m.

Negurile războiului se așternu și peste această competiție în plină dezvoltare. Urmează o pauză forțată pînă în 1946, cînd — la Oslo — este reluat șirul întrecerilor. Pe stadionul Bislet din capitala Norvegiei concurează, pentru prima oară împreună, atleți și atlete din 17 țări. Cu acest prilej își fac debutul la „europene" atleții sovietici care se impun cu autoritate. Ei cuceresc titlurile de campioni la 200 m — Nikolai Karakulov 21,6; 100 m și 200 m — Evghenia Secenova 11,9 și respectiv 25,4; greutate — Tatiana Sevriukova 14,16; disc — Nina Dumbadze 44,52 și suliță — Clavdia Maiuceaia 46,25. Întrecerile au fost dominate însă de sportivii suedezi — învingători în 12 probe masculine.

Stadionul Heysel din Bruxelles este gazda ediției a IV-a a campionatelor, în august 1950. Iau parte concurenți din 19 țări. Rezultatele sînt evident cu mult mai bune decît cele înregistrate la Oslo. Atleții francezi ocupă primul loc în clasamentul pe națiuni iar atletele sovietice sînt primele în întrecerea feminină. Reține atenția: dubla victorie a lui Emil Zatopek la fond, a ștafetei masculine de 4x100 a U.R.S.S și tripla victorie (100 m, 200 m și 80 m garduri) a olandezei Francina Blankers Koen.

După patru ani atleții europeni se reîntîlnesc la Berna, unde participă reprezentanții a 24 de țări. De data aceasta sportivii sovietici domină categoric întrecerile clasîndu-se pe primul loc atît la băieți (113 p) cît și la fete (106 p). Vladimir Kuț la 5.000 m (13:56,6) și Mihail Krivonosov la ciocan (63,34 m) stabilesc noi recorduri mondiale. Italianul Adolfo Consolini cîștigă pentru o treia oară consecutiv titlul de

Iolanda Balaș, mare favorită la Belgrad

campion la aruncarea discului iar atletele sovietice ies învingătoare în 8 din cele 11 probe ale concursului.

Ediția a VI-a a campionatelor — Stockholm 1958 — cunoaște cel mai mare succes. Evoluează reprezentanți a 27 de țări și, în ciuda timpului nefavorabil, sînt înregistrate sumedenie de rezultate de valoare care marchează o sensibilă creștere a atletismului european. Pe primul plan al întrecerilor se situează și acum atleții sovietici care cuceresc 5 titluri la băieți și 6 la fete. Un frumos succes repurtează atleții din R. P. Polonă prin cele 7 titluri cucerite.

Și acum, între 12 și 16 septembrie, ediția a VII-a la Belgrad. Cu multe luni înaintea primului start întrecerile de la Belgrad au și înregistrat primul lor record, acela al participării. La cele 36 de probe (dintre care 12 feminine) vor concura aproape 1 000 de atleți și atlete din toate țările continentului nostru; vor fi prezenți peste 500 de ziariști iar întrecerile vor fi transmise direct, pe calea undelor radiofonice, de crainici reporteri din 18 țări.

Noi și „europenele"

Prima participare a atleților romîni a fost consemnată la ediția a II-a a campionatelor, la Paris. Cu acest prilej regretatul Carol Eilhardt n-a putut obține însă baremul de 3,70 m, fixat pentru concurs la săritura cu prăjina, iar Vasile Firea a luat startul la mars.

Cele mai multe șanse pentru un titlu de campion european le-am avut în 1946. La data aceea Ion Moina era considerat printre cei mai de seamă sprinteri europeni. Trimiterea sa la Oslo n-a putut fi însă realizată. Așa se face că în ziua în care englezul John Archer devenea campion european la 100 m cu 10,6 sec., în cadrul unui concurs modest, la Predeal, Ion Moina reușea cel mai bun rezultat al său: 10,4 sec.!

La Berna, în 1954, am participat cu o delegație numeroasă, dar singura satisfacție ne-a adus-o Iolanda Balaș. La capătul unei dispute aprige ea a cucerit medalia de argint (1,65 m) fiind întrecută cu greutate de englezoaica Thelma Hopkins (1,67 m).

Stockholmul ne-a oferit însă o mare satisfacție: primul nostru titlu de campioană a Europei la atletism, cucerit de Iolanda Balaș cu 1,77 m. Ana Roth-Sălăgean a fost a șasea la greutate iar Maria Diți-Diaconescu, a șaptea la suliță.

Ce va fi la Belgrad? Atleții noștri fruntași, cei mai buni dintre ei, au marcat în ultimul timp un frumos progres. Tocmai de aceea sîntem îndreptățiți să așteptăm din partea lor o comportare din cele mai bune. Știm că întrecerile vor fi foarte dificile, că mulți concurenți de valoare aspiră la medaliile de aur, la cele de argint sau de bronz, dar mai știm că și reprezentanții noștri s-au pregătit temeinic, că sînt animați de un înalt sentiment de patriotism, că vor să realizeze lucruri frumoase. Iolanda Balaș, Maria Diaconescu, Zoltan Vamoș, Lia Manoliu, Ana Sălăgean și ceilalți au cuvîntul.

Romeo VILARA

IDOLI COMESTIBILI

După aproape două decenii de activitate competițională, Louis Bobet și-a anunțat — irevocabil, de astă dată — retragerea. Cu el, dispare din arenă ultima dintre marile figuri ale ciclismului rutier profesionist de după război, încheindu-și, obscur și tardiv, prodigioasa carieră. Presa occidentală consacră evenimentului articole nostalgice, evocînd victoriile și înfrîngerile, zîmbetele și lacrimile, replicile scăpărătoare și accidentele dramatice ale celui care a fost multă vreme unul din idolii publicului sportiv din Franța și al milioanelor de „tifosi" de pretutindeni.

„Louison", cum l-au alintat prietenii, suporterii, gazetarii — într-un cuvînt toată lumea — nu s-a impus din capul locului drept o stea de maximă luminozitate. Deși a început să alerge de timpuriu, încă din anii războiului, succesele triumfale s-au lăsat așteptate. Spre deosebire de Anquetil sau Van Looy, viitorul campion a avut de luptat din greu cu o adevărată pleiadă de ași — Robic, Bartalli, Coppi, Koblet, Kubler, Ockers, Van Steenbergen — care, în zilele lor bune, s-ar fi jucat pur și simplu, în competițiile de lung kilometraj, cu actualii corifei ai șoselelor.

Ucenicia aspră i-a priit tînărului Bobet. Domesticindu-și temperamentul exploziv, înclinațiile „romantice", spiritul de aventură, el devine treptat un luptător de rară tenacitate și, concomitent, un inegalabil tactician al curselor pe etape. Calităților de ruler înăscut, li se adaugă cu timpul cele de cățărător și sprinter. La începutul deceniului trecut, eternul outsider se transformă în favoritul nr. 1 — iar palmaresul său capătă străluciri neașteptate. Două campionate ale Franței, un campionat mondial (Solingen 1956), clasicele Paris-Roubaix și Milan San Remo, Turul Lombardiei și Turul Flandrei, cumplitul maraton ciclist Bordeaux-Paris — circa 600 km. într-o singură etapă — în fine, trei victorii în Turul Franței, încununează o panoplie de trofee, cu care nu se poate mîndri nici un alt „campionissimo" — afară doar de regretatul Fausto Coppi.

Evident, Louison Bobet a binemeritat elogiile cu care-l copleșește presa de specialitate, admirația și simpatia marelui public. Adversarii cei mai înverșunați, de la Gino Bartalli la Charly Gaul, îi recunosc incontestabilele calități de om și de sportiv, inteligența, amabilitatea, curajul, corectitudinea.

Sînt greu de uitat asemenea episoade, ca finalul acelui Paris-Roubaix 1956, cînd Bobet, abia ieșit din convalescență, cu un antrenament sumar, dar cu o dîrzenie colosală, întrece la potou, după un sprint fantastic, pe imbatabilul Van Steenbergen și se prăbușește ieșinat, rănindu-se grav, cîțiva metri dincolo de linia de sosire...

Sau gestul de superb orgoliu cu care și-a luat rămas bun pentru totdeauna, de la „cursa vieții lui" — Turul Franței — în ediția 1959. Sleit de puteri Louison găsește forța morală să ia startul în ucigătoarea etapă Grenoble—Aix les Bains, odinioară traseul preferat al izbînzilor sale, și, în ciuda unor suferințe atroce, urcă pînă la cota maximă, piscul Iseran. Odată ajuns acolo, descalecă și anunță oficialilor abandonul.

— Domnule Bobet — îndrăznește un ziarist — pentru ce v-ați impus acest supliciu, cînd era limpede, încă de ieri, că nu mai puteți continua?

— Pentru că — sună răspunsul — nu văd nici un alt loc unde aș fi putut să abandonez, decît în vîrful celei mai înalte șosele din Europa!

E oarecum firesc ca astăzi, date fiind circumstanțele, reflectorul memoriei să bată mai ales pe asemenea fragmente sclipitoare din carea-s alcătuit, de-a lungul anilor, nimbul uneia dintre autenticele personalități ale sportului modern. Totuși, observația lucidă nu poate ignora diverse alte date ale realității mai puțin agreabile dar „sine qua non" pentru înțelegerea exactă a lucrurilor. Ilustrul personaj de care ne ocupăm a fost și el, ca și atîția alții, un „grande" căruia i se sacrificau sistematic șansele „subalternilor", în frunte cu primul scutier — inimosul, pitorescul, inepuizabilul Gemminiani, supranumit „le long fusil". Conform moravurilor inerente sportului profesionist, ascensiunea lui Bobet a înăbușit dezvoltarea multor talente, poate la fel de remarcabile, dar mai puțin favorizate de Fortuna și — de ce n-am spune-o — de omnipotentul Mercur, divinitatea tutelară a monedelor și bancnotelor. O întreagă generație de Anastasi, Bouvet, Cazala, Privat, Diot, Forrestier — au fost jertfiți, în mod deliberat, în zeci și sute de împrejurări, ca niște veritabili gloțași din oastea marelui senior al pedalei...

Dar vremea curge în mod ireversibil și iată că rulajul lui Bobet devine din ce în ce mai greoi, acele cronometrelor mai grăbite, serpentinele din Izoard și Col de la Sentinelle — mai piezișe. De undeva, de pe pantele Alpilor, surîd cu amicală ironie umbrele gloriosîlor predecesori — Pellissier, Impanis, Sylver Maes... De fapt, se vede clar, încă din 1958, că steaua leului cărunt e în amurg. După eșecul sus-amintit, din ultimul său „Tour de France", Louison își anunță retragerea. Foarte bine — exclamă publicul — idolii nu trebuie să-și piardă măreția! Peste cîteva luni, Bobet reapare. Un succes fără semnificație, o serie de înfrîngeri „inexplicabile" — și iată vedeta de ieri împinsă tot mai spre fundul scenei, în apariții neînsemnate, episodice. Frumosul său profil, aurit de soare și vînturi, încearcă să-și păstreze demnitatea princiară, însă panașul enorm fluturã trist peste mantaua figurantului din planul doi, trei etc.

Fără-ndoială, aici e de vină și mirajul irezistibil, dorința de a mai respira odată aerul tare al bătăliei. Și încă ceva, mai important, decisiv: blestemata necesitate. Căci „stelele" însăși, chiar cele mai pricopsite, sînt departe de a scînteia fără grijă în umbra marelui capital. Și astfel Louison revine și în 1959 și în 60 și în 61 — ba chiar și la începutul acestui sezon. Face de toate: urmărire cu antrenament mecanic, „derny" pe etape — mă rog, ce se mai poate face în preajma vîrstei de 40 de ani cu ajutorul bicicletei și al unui organism foarte rezistent, altădată... Publicul, credinciosul său public, îl întîmpină cu un zîmbet de compasiune: ce să-i faci, Louison are și el, probabil, greutățile lui!

Iar sportul profesionist are, nici vorbă contingențe cu acele ultime oaze de sălbăticie, unde populațiile primitive își făuresc totemuri pe care le adoră, le slujesc, le aduc sacrificii, pentru ca în clipa cînd bietul idol se dovedește neputincios, să i se dea pur și simplu cu piciorul.

În Occident, spiritul utilitarist a introdus un corectiv salutar: idolii nu mai sînt azviriți dintr-o dată, ci devorați cu metodă, pînă la ultimul oscior.

Poftă bună, domnilor, poftă bună!

Dan DEȘLIU

MOZAIC

● *ATLETUL Michel Jazy, multiplul recordman al Franței, este de profesie paginator și, coincidență, chiar la ziarul de sport „l'Equipe". Colegii săi sînt bineînțeles impresionați de faptul că Jazy își paginează singur „titlurile" pe care le cîștigă pe stadion.*

● *PREȘEDINTELE federației internaționale de fotbal Stanley Rous, în tinerețea sa învățător arbitru și jucător de fotbal, este acum un pasionat horticultor. Participînd la un concurs internațional el a cîștigat o medalie de aur cu un trandafir de culoare galben-citron.*

● *DUPĂ comentatorul polonez Jacek Samulski, la europenele atletice de la Belgrad singura concurentă cu șanse sută la sută este Iolanda Balaș. Același ziarist prevede un pasionant duel la suliță între Ozolina și Maria Diaconescu.*

● *CELE mai multe medalii de aur la europenele de atletism le-a cîștigat pînă acum Uniunea Sovietică — 16 la băieți și 23 la fete. Urmează Germania 27 medalii, Anglia 24, Finlanda 18. De remarcat însă că atleții sovietici au participat numai la patru din cele șase ediții disputate.*

● *LA SANTIAGO va fi inaugurat peste două luni un muzeu de fotbal unde se va expune tot ce este legat de recentele campionate mondiale. Într-o vitrină vor fi expuse și cele mai bune reportaje și comentarii scrise pe marginea campionatului din Chile. Ziariștii care au participat la campionate au fost invitați să-și trimită articolele.*

● *IGOR NETTO, de 59 de ori selecționat în echipa de fotbal a U.R.S.S. a fost chemat să îndeplinească și funcția de șef al redacției sportive a postului de radio Moscova.*

O singură diferență

După stabilirea de către Valeri Brumel a excepționalului record mondial, Televiziunea belgiană s-a adresat lui Charly Timmermans campionul țării la săritura în înălțime, pentru a-și spune părerea în legătură cu nemaiîntîlnita performanță.

Campionul Belgiei a răspuns fără să ezite: „Brumel întrebuințează același stil ca și mine". Acest răspuns l-a făcut pe comentatorul sportiv al Televiziunii belgiene să adauge:

„Mai mult decît atît, ambii săritori au și aceiași vîrstă; între ei nu există decît o singură diferență și aceasta nu prea mare, de ordinul centimetrilor. Brumel sare cu exact 28 centimetri mai mult decît campionul nostru".

CAMPIONATUL CATEGORIEI A — ÎN DATE ȘI CIFRE — (Etapa a IV-a)

Etapa a IV-a

Rapid—Știința Timișoara
Viitorul—Știința Cluj
Farul—Minerul
Petrolul—Crișana
Progresul—C.S.M.S. Iași

Jocurile Dinamo Bacău—Dinamo București și Steagul roșu—Steaua au fost amînate. U.T.A. stă în această etapă.

Pronosticul lui...

...DEM. RĂDULESCU, actor la Teatrul Național „I. L. Caragiale".

1. *Dinamo București—Galatasaray* 1
2. *C.S.M. Sibiu — Omonia (Cipru)* 1
3. *Viitorul—Știința Cluj* 2
4. *Rapid—Știința Timișoara* 1 x
5. *Petrolul — Crișana* 1
6. *Farul—Minerul* 1
7. *Metalul Tîrgoviște—Poiana Cîmpina* 1
8. *Rapid Focșani — C.S.O. Galați* 1 x
9. *Recolta Carei — Mureșul Tg. Mureș* 2
10. *C.F.R. Arad — Ariețul Turda* x
11. *C.S.M. Reșița — C.S.M. Mediaș* 1
12. *Chimia Făgăraș—Metalul București* 1 x

Echipa săptămînii

Dungu-Szucs, Costin, Macri-Petru Emil, Ștefan-Ivansuc, Ozon, Gane, Voinea, Milea.

Clasamentul general

1.	Știința Cluj	3	3	0	6:2 6
2—3.	Știința Tim	3	2	0	1 6:4 4
2—3.	U.T.A.	3	2	0	1 6:4 4
4.	Rapid	3	2	0	1 6:5 4
5.	Progresul	3	1	1	1 6:3 3
6.	C.S.M.S.	3	1	1	1 6:4 3
7.	Viitorul	3	1	1	1 10:7 3
8—9.	Petrolul	3	1	1	1 3:3 3
8—9.	St. Roșu	3	1	1	1 4:4 3
10.	Steaua	2	1	0	1 2:1 2
11.	Dinamo-Buc.	3	0	2	1 3:4 2
12.	Farul	3	0	2	1 2:4 2
13.	Crișana	2	1	0	1 1:3 2
14.	Dinamo-Bacău	2	0	1	1 3:3 1
15.	Minerul	3	0	0	3 1:13 0

Clasamentul acasă

1.	Știința Cluj	2	2	0	0 3:1 4
2.	Știința Tim.	2	2	0	0 5:2 4
3.	Rapid	2	2	0	0 4:2 4
4.	C.S.M.S. Iași	2	1	1	0 5:2 3
5.	U.T.A.	2	1	1	0 5:3 3
6.	Steaua	1	1	0	0 2:0 2
7.	Viitorul	2	1	0	1 8:5 2
8.	Crișana	1	1	0	0 1:0 2
9.	Steagul roșu	1	1	0	0 2:1 2
10.	Petrolul	1	1	0	0 3:2 2
11—14.	Farul	1	0	1	0 1:1 1
	Dinamo Bacău	1	0	1	0 1:1 1
	Dinamo Buc.	1	0	1	0 0:0 1
	Progresul	1	0	1	0 0:0 1
15.	Minerul	1	0	0	1 1:3 0

Clasamentul în deplasare

1.	Știința Cluj	1	1	0	0 3:1 2
2.	Progresul	2	1	0	1 6:3 2
3—4.	Viitorul	1	0	1	0 2:2 1
	U.T.A.	1	0	1	0 1:1 1
5.	Dinamo București	2	0	1	1 3:4 1
6.	Steagul roșu	2	0	1	1 2:3 1
7.	Farul	2	0	1	1 1:3 1
8.	Petrolul	2	0	1	1 0:1 1
9—10.	C.S.M.S. Iași	1	0	0	1 1:2 0
	Știința Tim.	1	0	0	1 1:2 0
11.	Rapid	1	0	0	1 2:3 0
12.	Minerul	2	0	0	2 1:10 0
13.	Steaua	1	0	0	1 0:1 0
14.	Dinamo Bacău	1	0	0	1 0:2 0
15.	Crișana	1	0	0	1 0:3 0

GOLGETERII

1. Dumitriu (Viitorul), Voinea (Progresul) cîte 4 goluri fiecare.

2. Matei (Viitorul), Eftimie (Dinamo București), Manolache (Știința Timișoara) cîte 3 goluri fiecare.

3. Ion Ionescu (Rapid), Voinea (Steaua), Sasu (U.T.A.), Marcu (Știința Cluj), Florut (U.T.A.), Tîrlea (U.T.A.), Codreanu (Rapid). Mițaru (Știința Timișoara), Milea (C.S.M.S. Iași) cîte 2 goluri fiecare.

Demn de remarcat saltul spectaculos făcut în acest clasament de jucătorul Voinea, salt datorat celor trei goluri înscrise în poarta lui Suciu (Viitorul). Și în ediția trecută de campionat Voinea s-a aflat mereu pe primele locuri în clasamentul golgeterilor.

De la o etapă la alta

● În cele trei etape de campionat consumate pînă acum au fost înscrise 64 de goluri. Ele au fost realizate de 43 de jucători. Cele mai multe au înscris fotbaliștii echipei Viitorul (10), iar cele mai puține (cîte unul) echipele Dinamo Bacău și Crișana.

● De la începutul campionatului, arbitrii au dictat patru lovituri de la „11 m". Dintre acestea trei au fost acordate echipelor gazdă iar una echipei Steagul roșu, aflată în deplasare.

● Din cele 14 echipe care au evoluat în etapa a III-a, patru (Progresul, Știința Timișoara, Steagul roșu și Dinamo București) nu au făcut nici o schimbare de jucători în timpul desfășurării partidelor. Este un progres față de primele două etape cînd doar Știința Timișoara (în prima) și Petrolul și Dinamo Bacău (în a doua), nu au făcut modificări. Știința Timișoara este singura echipă care în cele trei etape a făcut doar o schimbare în timpul jocului.

CU CINE MAI AU DE JUCAT IN TUR

ȘTIINȚA CLUJ cu: Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Progresul (a), Farul (d), Rapid (d), Crișana (a), U.T.A. (d), Steaua (a), Dinamo București (d), C.S.M.S. Iași (a).

ȘTIINȚA TIMIȘOARA cu: Steagul roșu (a), C.S.M.S. Iași (d), Steaua (a), Petrolul (d), Dinamo Bacău (a), Viitorul (d), Crișana (d), Dinamo București (a), U.T.A. (d), Minerul (a).

U. T. ARAD cu: Steaua (d), Dinamo Bacău (d), Dinamo București (a), Crișana (d), C.S.M.S Iași (a), Progresul București (d), Rapid (a), Știința Cluj (a), Steagul roșu (d), Știința Timișoara (a), Petrolul (d).

RAPID BUCUREȘTI cu: Farul (d), Steaua (d), Dinamo Bacău (a), C.S.M.S. Iași (d), Progresul (d), Știința Cluj (a), U.T.A. (d), Viitorul (a), Crișana Oradea (a), Minerul (d).

PROGRESUL BUCUREȘTI cu: Minerul (d) Dinamo București (a), Crișana (a), Știința Cluj (d), Rapid (a), U.T.A. (a), Farul (d), Dinamo Bacău (a), Steagul roșu (d), Steaua (d).

C.S.M.S IAȘI cu: Știința Timișoara (a), Minerul (d), Rapid (a) U.T.A. (d), Dinamo Bacău (a), Steaua (d), Farul (a), Petrolul (d), Viitorul (a), Știința Cluj (d).

VIITORUL BUCUREȘTI cu: Crișana Oradea (d), Steagul roșu (a), Dinamo Bacău (d), Steaua (a), Știința Timișoara (a), Petrolul (d), Rapid (d), Farul (a), C S M S Iași (d), Dinamo București (d).

PETROLUL PLOIEȘTI cu: Dinamo București (d), Minerul (a) Farul (d) Știința Timișoara (a), Steagul roșu (d), Viitorul (a), Dinamo Bacău (d), C.S.M.S Iași (a), Steaua (d), U.T.A. (a).

STEAGUL ROȘU BRAȘOV cu: Steaua (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (d), Petrolul (a), Farul (a), Dinamo București (d), Minerul (d), U.T.A. (a), Progresul (a), Crișana (d).

STEAUA BUCUREȘTI cu: Steagul roșu (d), U.T.A. (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d), Farul (a), Viitorul (d), Minerul (d), C.S.M.S. Iași (a), Dinamo București (d), Știința Cluj (d), Petrolul (a), Progresul (a).

DINAMO BUCUREȘTI cu: Dinamo Bacău (d), Petrolul (a), Progresul (d), U.T.A. (d), Minerul (a), Crișana (d), Steagul roșu (a), Steaua (a), Știința Timișoara (d), Știința Cluj (a), Viitorul (a).

FARUL CONSTANȚA cu: Rapid (a), Crișana (d), Petrolul (a), Steaua (d), Știința Cluj (a), Steagul roșu (d), Progresul (a), C.S.M.S. Iași (d), Viitorul (d), Dinamo Bacău (a).

CRIȘANA ORADEA cu: Viitorul (a), Farul (a), Progresul (d), U.T.A. (a), Minerul (d), Dinamo București (a), Știința Cluj (d), Știința Timișoara (a), Rapid (d), Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a).

DINAMO BACĂU cu: Dinamo București (a), Știința Cluj (d), U.T.A. (a), Rapid (d), Viitorul (a), Știința Timișoara (d), C.S.M.S. Iași (d), Minerul (a), Petrolul (a), Progresul (d) Crișana (a), Farul (d).

MINERUL LUPENI cu: Progresul (a), Petrolul (d), C.S.M.S. Iași (a) Dinamo București (d), Crișana (a), Steaua (a), Dinamo Bacău (d), Steagul roșu (a), Rapid (a), Știința Timișoara (d).

MICA BIBLIOTECA „MAGAZIN"

Noaptea minunilor

Schiță de Anna Bandini (Italia)

Nu înțeleg de ce copilul acesta trebuie să se nască tocmai acum. Nu sînt pregătit. Nu era stabilit așa. Și apoi nu-i venise încă timpul. Mai este încă o lună, mi-a spus Bice, aseară cînd ședeam amîndoi liniștiți, țepeni și departe unul de altul, privind în tavan. Era un păianjen mic lîngă lampă. Bice a zis: „Mîine încep să fac curățenie. Nu se știe niciodată... Chiar dacă mai este încă o lună. Fac așa fel încît să pun totul în ordine din timp și să mă duc la Rubiano cu cîteva zile înainte". Rubiano este un sătuleț de munte unde are o rudă, singura ei rudă, cred. Nu vorbește niciodată de ea, cum nu vorbește nici de copil, nici de tot ce este în legătură cu ei doi. Și acum, acolo, sub pătură, stă încovoiată și din cînd în cînd geme, dar nu deschide gura. Așa am găsit-o cînd am venit de la șantier.

Nici nu știu ce dracu trebuie să faci în astfel de cazuri. Sigur că ar trebui să chem doctorul, sau cel puțin o moașe, dar ea mi-a spus că nu. E urgent, a spus și m-a pus să-i prepar o valiză: „Pune tot ce găsești în caseta aceea", mi-a zis și mi-am înfundat mîinile în lucrușoarele alea mici și ușoare, și abia după aceea m-am gîndit că poate le-am murdărît. Sigur că nu le-am aranjat bine în valiză. „Merg la spital" — îmi spuse ea. Așa nu ne costă nimic. Spitalul. Un cuvînt care mă impresionează. O aud cum umblă alături, bat în ușă. Imi zice dinăuntru:

— Ai vrea să chemi o mașină, Gino? Sigur că vreau. Dar ca să chem o mașină trebuie să ies, și în timpul ăsta ea rămîne singură. Și dacă naște copilul cînd o fi singură? Cobor treptele fără să le văd și cînd mă întorc sus, ea e în prag cu valiza alături, în paltonul bleu care n-o mai ajunge în față și lasă să i se vadă rochia rosie și ieftină. E foarte palidă, cu niște ochi mari care lucesc și părul lins dat după urechi.

— A și venit mașina, zic și vreau s-o iau de braț, dar ea coboară singură, călcînd oarecum cu grijă.

La spital intrăm fără greutate. De abia ne așezăm puțin într-un coridor gol și vin două femei, una înaltă și tînără îmbrăcată în albastru și alta mică și grasă în alb.

— Dumneata rămîi aici — îmi zic și mă uit după Bice care dispare pe o ușă.

„Sala de nașteri", scrie pe ușă, cu litere mari. Coridorul e luminat de un bec slab, albastru. Plafonul în boltă este înalt și întunecos. Parcă ar fi la mănăstire. E o liniște apăsătoare, de nesuportat. Nu e tîrziu. De abia zece seara și aici parcă-i noapte adîncă. Printr-o ușă apare o soră, majestoasă ca o matroană romană:

— Dumneata ce faci aici? — mă apostrofează cînd ajunge lîngă mine. Eu arăt către „sala de nașteri": — Soția mea — spun.

Dînsa mă privește mustrător: „Nu o fi primul, cred".

Eu nu înțeleg despre ce vorbește. Repetă, de data asta chiar plictisită:

— E primul copil?

— Da — zic — primul. Simt că m-am înroșit. Sora surîde îndulgent: Fii calm. O să meargă totul bine.

Sosește lume: o tînără soție care se vaită agățată de brațul unui tinerel, desigur soțul. Apar brusc, două sau trei, ca la Bice și tînărul rămîne singur, să-mi țină tovărășie. S-a așezat pe marginea băncii și a început grăbit să fumeze. Mă fixează din timp în timp. Acum se aude mereu mai des un muget de durere. Mi se face rău la stomac. Din sala de nașteri iese tînăra în albastru care a luat-o pe Bice. Fac un salt, dar abia dacă se uită la mine. Cînd se întoarce, are în mînă o seringă. O opresc cu un gest, ea mă privește și dă din cap.

— Ei nu, ce atîta grabă. Mai e destul timp încă.

Doamne, destul timp. Mă întorc să mă așez. Mi se face frig și apoi amorțesc stînd așa nemișcat și am crampe groaznice la stomac. Timpul este o lungă, eternă așteptare, cu uși închise și deschise, cu treceri repezi de fuste albe și albastre, un lent, tare lent tictac de minute pe ceasul meu la care privesc mereu, aproape cu ură, ca și cum de el depinde dacă Bice... Bice.

Vocea tînărului, joasă și apropiată, mă face să tresar. — Eu vreau un băiat. Dumneata?

Eu? Nu m-am gîndit niciodată. Dau din umeri. El înțelege și adaugă:

— Oh, desigur, cînd ajungi aci, important este ca totul să meargă bine, Soției mele îi este frică. Nu-i vina ei, e tare tînără. A dumitale e curajoasă?

— Da — zic, a mea e curajoasă. Dar, la drept vorbind, nu știu dacă nu i-e frică. Nu a arătat-o, dar asta-i altceva.

— Dacă e băiat, îi punem numele Riccardo. Frumos nume, nu? Dacă e fată, soția mea vrea s-o cheme Patricia, dar mie nu-mi prea place...

Și continuă să vorbească despre nume, apoi despre sarcina soției lui, care a fost foarte grea, și despre leagănul pe care l-au și pregătit acasă, și despre multe alte lucruri.

Eu mă gîndesc că dacă-l băiat, Bice va dori desigur să-l cheme Loris. Altceva nu mai știu. Sarcina ei? La început, cînd ne-am căsătorit, nu mînca aproape nimic, atîta știu, dar cine știe dacă din cauza sarcinii. Tinerelul zice că soția lui a mîncat mereu ca un lup. Speră să aibă un băiețel zdravăn. De o dată mă trec sudorile: și dacă Bice va avea un copil slăbuț și bolnav fiindcă a mîncat mereu atît de puțin? Nu, leagăn nu avem. Avem doar un pat mare în care dormim, eu și Bice. De fapt copilul ăsta nu trebuia să se nască azi, ci abia peste o lună, la Rubiano.

E miezul nopții. Moasa în albastru care a luat-o pe Bice (cele în albastru sînt moașe, celelalte infirmiere, așa mi-a spus tînărul care așteaptă cu mine) iese din sala de nașteri și vine drept la mine. Privirea mi se fixează pe picăturile de sudoare de sub nasul ei.

— Am chemat doctorul, va fi nevoie de intervenția sa. Dar fii liniștit. Soția dumitale e foarte curajoasă. Copilul dumitale se va naște curînd.

Soția mea e foarte curajoasă. Fiul meu se va naște curînd. Cuvintele îmi cad ca plumbul pe creier. Gura mi-e uscată. Mi-e frică. Nu, nu este frică: este o senzație de panică ce mă îngheață, ca și cum viața mea ar fi o minge fragilă de sticlă care ar vrea să-mi alunece printre degete și pe care nu mai pot s-o prind. Și apoi, deodată, mă calmez și-mi dau seama numai că sufăr îngrozitor pentru Bice. O chem în gînd, mă gîndesc la fețișoara ei palidă, la linia dulce a buzelor ei, la culoarea părului ei, la mișcările ei calme, la vocea ei atît de frumoasă. Cîte lucruri nu știu despre ea. Totuși nu-i cunosc nici dăruirea de sine, nici încrederea.

— S-a născut, și mi se pare că-mi anunță o minune. E fetiță. Trei kilograme. Mult, pentru o prematură. O naștere grea, dar acum totu-i în regulă. Peste o jumătate de oră vei putea să le vezi pe amîndouă.

Peste o jumătate oră pot să le văd pe amîndouă. Dar Bice cum se simte? E bine? Infirmiera mă privește zîmbind. Desigur — zice — vă asigur că da.

Știu că sînt ridicol. Am aproape patruzeci de ani, nu mai sînt un tinerel. Dar Bice... Bice este... chiar așa, ce este Bice pentru mine? Da, soția mea, desigur... dar... Mă așed iar, am nevoie să mă calmez. După un timp nesfîrșit mă cheamă. Figura lui Bice pe pernă are o paloare de ceară, ochii închiși, părul negru risipit. Mă opresc în ușă pentru că știu că deschizînd ochii nu pe mine ar vrea să mă vadă, ci pe fratele meu Loris și nu zîmbetul meu șters, ci zîmbetul mai viu și mai tînăr al fratelui meu Loris. Către el ar întinde brațele, către el, care este tatăl copilului ei, și care a murit prea curînd ca să-l poată cunoaște. Simte probabil o prezență străină căci deschide ochii. Zîmbește puțin, roșeața i se urcă în obraji, și-mi întinde mîinile.

— Ciao Gino, zice și eu nu mai pot sta, fug lîngă ea, îmi ascund fața la pieptul ei, eu care n-am atins-o măcar cu un deget, în lunile astea de cînd e soția mea. Încep să plîng încet și mi-e

rușine, dar nu mă pot opri. Simt brațele ei că-mi înconjoară umerii, buzele ei pe părul meu.

— Te-am făcut să-ți pierzi o noapte de somn, zice — îmi pare rău.

Eu ridic deodată capul. — Taci, îi zic, ești soția mea, nu? Mi-a fost așa de greu, că... oh, doamne, credeam că mor...

Mă privește cu o

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PENTRU ADOLESCENTE

De la stînga la dreapta: **Taioraș din stofă pepit sau ecosez, cu linia jachetei dreaptă. La guler și clape lizieră colorată. Bluza în culoare deschisă are la gît un tiv bie din stofa taiorului;**

Rochie cu talia lungită și fusta ușor încrețită. Guler alb din pichet. Cravata din materialul rochiei;

Două piese gen sport. La decolteu, tiv și buzunare, bordaj colorat. La gît, plastron tricotat;

Rochie dreaptă, ușor ajustată, cu garnitura de culoare imitînd două piese;

Două piese din stofă uni cu jacheta dreaptă. Tighele la buzunare, la tivul fustei și tivul jachetei;

Complet format din fustă, în cute duble și bluză în dungi, ținută mult agreată de tinerele fete.

Desene de Raia SOLOMONICA

PĂRINȚI ȘI COPII

FETIȚA E GELOASĂ

De fapt, mama Marilenei începu să-și dea seama de această trăsătură a caracterului fetiței într-o zi, cînd o reacție surprinzătoare din partea copilului, o puse într-o situație neplăcută. Dar să povestim scena.

Ca întotdeauna, Marilena era cu mămica. Mergea veselă, gătită și stîrnea priviri de admirație. E într-adevăr frumușică tare și îngrijit îmbrăcată, am putea spune, fără să greșim, chiar cochetă, în ciuda faptului că n-a împlinit încă cinci ani.

Așadar, Marilena se plimba și ciripea ca o păsărică mulțumită că era lîngă aripa ocrotitoare a mămichii. În fața lor, s-a oprit o altă mămică, ținînd și ea de mînă un băiețel. Mamele se întrebau de una, de alta, schimbau cîteva fraze obișnuite în astfel de prilejuri, și cum era de așteptat, discuția alunecă asupra copiilor. Fiindcă era vorba despre băiat, mama Marilenei se uită mai atentă la micul Radu și-i mîngîie părul negru, mătăsos, spunînd mamei: „Ce frumușel e! Și are niște ochi așa vioi! Pare tare dezghețat...".

Deodată, vocea Marilenei răsună plîngăreață aproape disperată:

— „De ce-l mîngîi pe băiatul ăsta? Nu vezi că e rău? Eu sînt mai frumoasă, eu sînt..." Și fata începu să plîngă din ce în ce mai tare.

Mama fetei fu atît de surprinsă încît în primele clipe nu putu spune decît:

— Marilena, cum se poate să spui așa ceva? Ce înseamnă plînsul ăsta? Marilena liniștește-te! Apoi întorcîndu-se către mama lui Radu: „Nu înțeleg nimic. Ce-a pățit Marilena?"

Dar aceasta îi spuse, zîmbind ușor:

— „Cred că e geloasă. Nu-i place să admiri alți copii..."

Cuvintele acelea, întreaga scenă o puse puțin pe gînduri pe mama fetiței. În raporturile dintre ea și copil nu se schimbă nimic. Dar reacții asemănătoare celei povestite se manifestară și altă dată. Să fie într-adevăr geloasă, Marilena, se întreba ea? Parcă nu-i venea să creadă. Dar dovezile existau și erau destul de concludente.

Apelă atunci la o prietenă a ei, și ea mamă a unei fetițe puțin mai mare decît Marilena.

Prietena începu prin a-i pune cîteva întrebări.

— Spune-mi, recunoști că Marilena e prea răsfățată?

— Știu eu, răspunse mama fetiței, șovăind. Poate... Dar e singurul nostru copil și nu vrem să sufere. Vreau să aibă de toate.

— Nu e o scuză. Tot voi, tu și cu soțul tău, continuă netulburată prietena, ați încurajat-o în tendința ei de a se crede cel mai frumos și cel mai cuminte copil. Îmi amintesc și eu de cîte ori te-am auzit alintînd-o astfel. Vezi, în felul acesta ați făcut-o, încetul cu încetul, încrezută și egoistă.

— Bine, se poate să ai dreptate. Dar de unde vin atunci manifestările de gelozie?

— Răspunsul e simplu. Obișnuită să fie admirată, înconjurată de dragostea și atențiile voastre, pot spune, exagerate, a devenit o mică egoistă care pretinde a fi tot timpul în centrul preocupărilor voastre. De vreme ce se știe atît de iubită, nu admite ca un alt copil, oricine ar fi el, să pătrundă chiar și pentru o clipă în micul ei univers ai căror eroi sînteți voi doi și ea, unica voastră fiică.

— Înțeleg... Totuși, trebuie să recunoști că nu ne putem schimba amîndoi comportarea față de Marilena, așa peste noapte! Discuția ar mai fi continuat dacă nu s-ar fi auzit vocea Marilenei, care se juca în curte.

— Mămico, vin-o repede! Sanda nu vrea să ne jucăm cum spun eu! E o fetiță rea...

Mama Marilenei făcu la început gestul de a se scula pentru a merge în întîmpinarea dorinței Marilenei. Dar la un gest al prietenei, ieși doar pînă în ușă și spuse fetiței:

— Marilena, joacă-te cum spune Sanda și nu mai striga după mine! Ascult-o pe Sanda, care e mai mare ca tine! Se întoarse apoi către prietena ei, cerîndu-i părerea din ochi. Aceasta îi zîmbi:

— Ai încercat să fii mai severă cu fetița. E bine și sper că vei persista.

Lia MĂNESCU

Tiparul practic

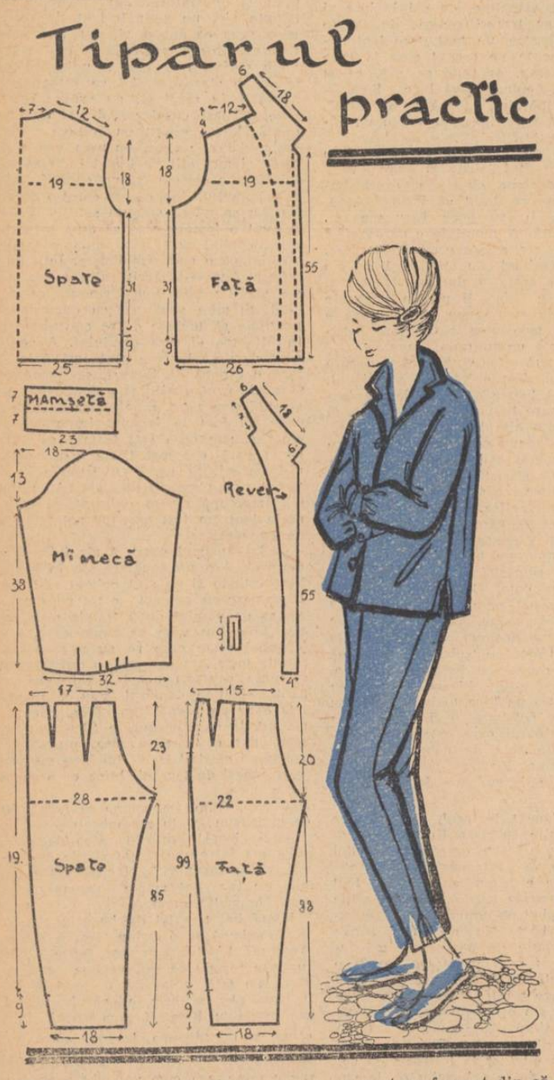

Vă propunem, de data aceasta, un costum format din cămașe tip bărbătească, cu pantaloni din aceeași stofă sau din țesături diferite — după preferință. De exemplu din balon sau catifea pentru zile răcoroase; sau bluza din poplin, cu pantalonul din stofă.

Pentru bluză alegeți o culoare deschisă, care vă poate avantaja. După cum vedeți modelul este foarte simplu; bluza se poartă pe deasupra, iar gulerul, gen bărbătesc, se răsfrînge frumos pe gît. Tiparul este întocmit pentru o talie mijlocie. Pentru talii mai mari sau mai mici este necesar să se adauge sau să se scadă cîțiva centimetri.

NOUTĂȚI DIN INDUSTRIA TEXTILĂ

LĂRGIREA SORTIMENTELOR TEȘĂTURILOR SATINATE

Apărute în magazine în acest an, țesăturile satinate de bumbac au fost apreciate pentru aspectul și tușeul lor plăcut. Aceasta a determinat colectivele fabricilor producătoare să îmbogățească procesul tehnologic de satinare să caute posibilități de extindere a acestuia și asupra altor contexturi. Recent colectivele fabricilor „30 Decembrie" Arad, „Întreprinderea pentru Industria Bumbacului" și „Dacia" din București, țesătoria de bumbac din Mediaș, au realizat satinarea unor noi țesături din fire cardate de bumbac. Prin aplicarea acestui procedeu se obține o țesătură lucioasă, neșifonabilă, cu însușiri mult superioare vechilor țesături din fire cardate. Noile țesături vor fi expuse cu prilejul celui de al IV-lea Pavilion de Mostre ce se va deschide în toamna acestui an.

IMITAȚIE DE BLĂNURI TRICOTATE

Ursonul, imitația de piele de leopard, imitația de piele de karakul, au fost bine primite de cumpărători. Țesute din fire sintetice, imitațiile de blănuri sînt aspectuoase, rezistente la purtare și la intemperii. Totuși, fiind țesute, ele se deosebesc ușor de blănurile naturale. Pentru a apropia mai mult aspectul blănurilor artificiale de cele naturale au fost realizate imitații de blănuri tricotate. Noile imitații de blănuri sînt mai rezistente și sînt mult utilizate mai ales ca garnituri pentru compleuri, paltoane și chiar pardesie.

ȚESĂTURI-DANTELE DIN RELON

Creatorii din industria prelucrătoare de fire sintetice se străduiesc cu succes, să îmbogățească permanent sortimentul țesăturilor din fire sintetice. Recent, în magazine au apărut țesături subțiri din fire sintetice, cu o contextură specială care imită dantela. Noile țesături realizate în culori atrăgătoare, cu tușeu plăcut pot fi utilizate atît pentru bluze, cît și pentru rochii de ocazie, mai ales pentru tineret.

ÎMBRĂCĂMINTE SPECIALĂ PENTRU ADOLESCENȚI

În anul 1962 au fost create un număr de 90 modele de îmbrăcăminte specială pentru tineri, iar pentru anul 1963 au fost create de 4 ori mai multe modele. Au fost introduse în producție modele speciale de mantale de ploaie, rochii, cămăși și costume etc.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Roșii cu brînză; vinete împănate; porumb fiert.

— Dovlecei cu brînză de vaci la cuptor; friptură la grătar — salată; pepene verde.

— Salată de vinete; roșii umplute cu orez; prăjituri cu fructe.

— Conopidă cu smîntînă; tocănițâ sîrbească; compot.

— Supă de pasăre; pui cu sos de roșii; fructe.

— Roșii cu ochiuri; mîncare de fasolică cu carne; gălușți cu prune.

CONSERVE DE LEGUME

VINETE ÎMPĂNATE

Alegem vinete mai mărișoare de culoare albastră-vinătă, mai mult rotunde, bine coapte. Le străpungem cruciș cu cuțitul, făcîndu-le o tăietură potrivită. Le fierbem în apă clocotită pînă se moaie. Le așezăm pe o masă de aluat, punînd deasupra lor o scîndură cu o greutate pentru a se scurge amăreala din ele.

Dăm morcovul prin răzătoare, tăiem din mînă ca tăițeii pătrunjelul, păstîrnacul și țelina. Călim puțin zarzavatul în untdelemn încins. Cînd se răcește, îl amestecăm cu salicilat. Presărăm sare.

Apoi cu o linguriță mică împănăm potrivit vinăta cu zarzavat printr-o singură deschizătură, punînd și un cățel de usturoi. Apoi o legăm cu frunze de țelină opărite și răcite. Așezăm vinetele în borcan, punînd printre ele — mai mult către perete: ardei mici, iuți, galbeni, frunze de dafin, ienibahar, piper boabe.

Fierbem oțetul și, cînd se răcorește, îl amestecăm cu zahăr, sare și untdelemn. Îl turnăm peste vinete adăugînd la nevoie untdelemn ca să le acopere complet.

Deasupra punem frunze de țelină, două scîndurele cruciș și o piatră plată. Așezăm o farfurioară peste gura borcanului, învelim cu hîrtie cerată și legăm cu sfoară udă. Învelim cu o pînză curată, apoi cu o hîrtie obișnuită și iar legăm. Controlăm ca vinetele să fie în permanență acoperite de untdelemn. Le punem în pivniță.

Cantități: 6 vinete, 6 căței de usturoi, morcov, pătrunjel, păstîrnac, țelină (rădăcină și frunze), după gust; 3/4 l untdelemn, 1 gr salicilat, 4 ardei mici, 4 foi de dafin, cîte 10 fire de ienibahar, un pahar de oțet, o lingură de zahăr, sare.

ROȘII BUCĂȚI ÎN STICLE

Iei roșii coapte, proaspete, frumoase. Le speli, le tai ca mandarinele, le scoți pielița și semințele. Le sărezi. Viri feliuțele în butelii cu sticla groasă de șampanie, lăsîndu-le goale de trei degete. Torni zeama strecurată pe care o lasă roșiile în vasul unde le tai. Adaogi 3/4 gr de salicilat.

Înfunzi sticlele cu dopuri noi, fără defecte, opărite, ceva mai mari decît gura sticlei. Le legi, le dai gura prin smoală topită și le păstrezi în pivnițe sau într-o cămară rece.

M. SEVASTOS

Taiorul + Bluza

Taiorul va fi în curînd la ordinea zilei. Modelul de mai sus este modern, nedepărtîndu-se totuși de linia clasică. Bluzele, care merg foarte bine și numai pe fustă, sînt de diferite genuri — sport, clasic, fantezi...

UTILIZĂRI NOI ALE PIEILOR

Valorificarea superioară a materiilor prime existente în țară constituie o preocupare importantă pentru lucrătorii Institutului de cercetări pielărie și cauciuc. Folosirea mai bună a pieilor de porci este o problemă importantă pentru economia noastră națională, dat fiind dezvoltarea prevăzută în domeniul creșterii porcinelor.

Strădaniile care s-au depus au dat bune rezultate, datorită cărora pielea de porc poate fi utilizată cu succes atît pentru piei fețe cît și pentru marochinărie. Cercetătorii au elaborat metoda de prelucrare a pieilor care permite ca îndepărtarea feței să se facă prin spălături în stare uscată și prin șlefuire, ceea ce permite obținerea unei piei fețe apte pentru a fi vopsită în culori variate și utilizată pentru încălțăminte.

Un alt produs obținut și utilizat în industria de încălțăminte este velurul. În cursul cercetărilor s-a căutat să se rezolve înlăturarea caracterului pielii de porc, ca velurul obținut să nu se deosebească de cel de vițel. Rezultatele obținute permit utilizarea pe scară largă a velurului obținut din pielea de porc.

Pielea de capră și-a dovedit utilitatea pentru haine de piele, mănuși etc. Pentru o mai bună valorificare a meșinelor din aceste piei, printr-o retanare și finisare adecvată, s-au obținut piei lăcuite și presate care imită pielle exotice. La fabrica „Timpuri Noi" s-au și produs primele cantități industriale, care dau satisfacție.

Cercetătorii Institutului au realizat și un nou tip de inlocuitor de talpă de cauciuc sintetic pentru încălțăminte. Noul înlocuitor de talpă are o rezistență mărită la uzură, datorită folosirii ca agenți de umplutură a unor ingrediente active. Față de celelalte tălpi de cauciuc, noul tip realizat cu praf de celuloză, prezintă avantajul că nu alunecă pe solul umed și datorită durității sale ridicate, talpa chiar la grosimi foarte reduse prezintă o comoditate mare la purtare, nesimțindu-se asperitățile solului în timpul mersului.

O altă problemă care a fost rezolvată de cercetători și care duce la îmbunătățirea calității încălțămintei este lipirea tălpii, o problemă foarte importantă care derivă din tendința mondială de înlocuire a încălțămintei confecționate după sistemele clasice, cu încălțămintea confecționată prin lipire.

Prin metoda elaborată, care prevede utilizarea soluțiilor de cauciuc cloroprenic și nitrilic — care dau o adezivitate foarte bună — a fost rezolvată problema confecționării încălțămintei flexibile și la care talpa să fie rezistent lipită.

A. MIHAELA

CURIERUL NOSTRU

LAV. S. — Modelele pe care ni le cereți dv. vor fi publicate în revistă, întrucît prezintă interes general. Noi nu avem, nici n-am putea avea un serviciu special de creație, care să trimită modele acasă la cititoare. Ar fi foarte greu așa ceva. Noi publicăm însă la cererea cititoarelor diferite modele, din care acestea și le aleg pe cele preferate.

A. N. MARIA. Acum după ce el a plecat din localitate ni se pare că este foarte greu să restabiliți legăturile inițiale. Felul în care a căutat să pună capăt unor relații bune de prietenie, este nedemn din partea lui. Așa zisa cauză nu trebuie luată în considerație. Este un pretext neîntemeiat pe nimic. Spre deosebire de dv., noi credem că este mult mai bine că lucrurile s-au sfîrșit astfel. Din cele povestite de dv. ni se pare că nu era omul cel mai potrivit și că prietenia lui n-a fost adevărată. Un prieten sincer nu acționa în acest fel.

LUCREȚIA — Vaslui. Era și firesc ca din „acel moment" lucrurile să ia o altă cale. Greșeala este numai a dv. Nu trebuia să treceți cu vederea unele lucruri, chiar și neînsemnate, ca acelea care fac obiectul discuțiilor actuale. Este bine că acum ați discutat. Comportarea pe care o veți avea de aici înainte va putea îndrepta totul. Vi se cere în primul rînd înțelegere, răbdare și demnitate. Fără acestea nu se poate realiza nimic.

GEORGETA N. Dacă ne-ați fi scris cu cîteva luni în urmă ați fi făcut mult mai bine. Căutînd soluții de moment ați complicat în mod inutil lucrurile. În astfel de ocazii oamenii nu trebuie să se menajeze pe ei înșiși; în astfel de situații trebuie acționat cu curaj și fermitate. În urma celor întîmplate se impunea încheierea definitivă a acestui capitol din viața dv. Ceea ce n-ați făcut atunci va trebui să faceți acum. Nu vedem ce rost are să prelungiți o situație care în fapt s-a sfîrșit de mult. Timpul trece și nu e bine să-l pierdeți inutil, mai ales la vîrsta dv.

PUIȘOR — Oradea. Sfatul cel mai bun care se putea da în această problemă l-ați primit din partea mamei dv. Nu mai stați nici o clipă la îndoială și treceți la aplicarea în viață a celor ce vi s-au spus. Va fi mult mai bine așa. Puteți fi ferm convinsă fără a mai aștepta și alte fapte. Cu cît mai repede cu atît mai bine.

ȘTIAȚI CĂ...

...producția ciorapilor din fire sintetice supraelastice crește în anul în curs de 5 ori față de anul trecut?

...pentru asigurarea unei vopsiri uniforme a țesăturilor, pe lîngă metodele clasice de vopsire, au fost introduse vopsirea semicontinuă și continuă a acestora?

...întreaga producție de sticlărie se realizează cu nisip înobilat, în care scop fabricile care produc articole de menaj din sticlă au fost dotate cu stații de înobilare a nisipului pe cale chimică?

...în vederea îmbunătățirii calității încălțămintei la fabricile producătoare au fost montate în ultimii doi ani, un număr de 11 linii tehnologice noi?

...în industria mătăsii au fost realizate noi țesături cu fire de efect (fire speciale de celofan și fire metalice)?

SFATURI COSMETICE

Folosind preparate de bună calitate preîntîmpinăm ridarea și menținem pielea obrazului catifelată. Nu același lucru realizăm însă folosind creme rîncede, pudre de proastă calitate, preparate degradate din cauza unei defectuoase conservări etc...

Din păcate unele persoane nu se interesează despre modul de conservare a preparatelor cosmetice și nu iau măsurile necesare în acest scop. Datorită acestui fapt continuă să aplice pe față produse care nu numai că nu aduc nici o ameliorare pielii obrazului dar dimpotrivă îi dăunează.

În cele ce urmează dăm cîteva indicații cu caracter general asupra modului de păstrare a diverselor loțiuni și creme folosite pe scară mai largă precum și cîteva precizări în legătură cu folosirea anumitor preparate.

Cremele și loțiunile pe bază de hidrochinonă folosite în tratamentul pistruilor, este necesar să fie păstrate la loc răcoros și în special la întuneric, deoarece lumina descompune această substanță. Dacă nu avem sticle sau borcane de culoare brună vom învelli sticlele respective în hîrtie neagră. Este preferabil ca dopurile să fie de sticlă, sau dacă sînt de plută le vom învelli într-o bucățică de celofan pentru a evita evaporarea substanțelor volatile din compoziția soluțiilor.

Loțiunile care conțin rezorcină, sub acțiunea luminii de asemenea se descompun, colorîndu-se în roz. Se vor păstra ferite de lumină și căldură. Păstrarea cremelor trebuie să constituie de asemenea o preocupare deosebită, deoarece se constată adesea că aceste creme conservate în mod defectuos, la loc umed sau la o temperatură ridicată, în exces de lumină, în borcane deschise, se oxidează, sînt atacate de microorganisme, rîncezesc, iar aplicarea lor duce la iritarea pielii. De aceea, dacă obișnuim să ne preparăm singure crema necesară vom adăuga obligator un conservant ca nipagin, nipasol, borax sau acid benzoic.

Persoanele care obișnuiesc să-și prepare creme pe bază de untură de porc, măduvă de os, sau seu trebuie să știe că aceste substanțe rîncezesc repede deci în mod obligator vor adăuga acid benzoic unu la sută, iar la o iritare a obrazului vor înceta imediat aplicarea cremei. Dacă preparatul folosit îl cumpărăm din comerț și observăm că pe față au apărut mici bubulițe roșii, vom întrerupe folosirea cremei reluînd-o după cîteva zile, iritarea putîndu-se datora și unei intoxicații alimentare sau altor cauze independente folosirii cremei.

În zilele însorite vom evita folosirea preparatelor conținînd parfum sau a cremelor care conțin sulf și mercur sau sulf și bismut deoarece ne putem pigmenta puternic în brun. Același fenomen poate surveni și la folosirea unei creme preparată cu vaselină, impură.

Anumite sorturi de ruj de buze care conțin colorantul eosină pot produce inflamația buzelor și a pielii obrazului. Mai rar s-a constatat că pot provoca rinită și accese de astm bronșic.

Anca BOGDAN

Alimente de mare valoare

Din cele mai vechi timpuri, mierea a fost considerată ca un aliment de mare valoare. Nu de mult, în Italia, în apropierea orașului Neapole, în pivnițele unui templu datînd din secolul al VI-lea î.e.n., au fost găsite numeroase amfore conținînd miere, păstrată de 2500 de ani în cele mai bune condiții. Sînt nenumărate mărturii din care se poate vedea că medicii antichității și apoi mai tîrziu, au socotit mierea nu numai un aliment valoros, ci și un adevărat medicament. Cercetările moderne scot la iveală necontenit calitățile nebănuite ale mierei, și nu este de mirare. Nectarul florilor, transformat de albine, ca în cel mai perfecționat laborator, în produsul bine cunoscut, înmagazinează o muncă nebănuită. Să nu uităm că fiecare floare are o cantitate deabia perceptibilă de nectar și că, hai să zicem „stomacul" unei lucrătoare poate conține maximum 2 centigrame de nectar. Pentru a realiza însă această cantitate, o lucrătoare trebuie să zboare pe sute și sute de flori. S-a socotit că pentru un singur gram de nectar o lucrătoare recoltează nectar din 7500 de flori. Și din acest gram numai un sfert se va transforma în miere (apa fiind în cea mai mare parte eliminată).

Valoarea deosebită a mierei ca aliment se poate ușor aprecia din simpla redare a compoziției sale. Cuprinde zaharuri, glucoză și levuloză care formează partea cea mai însemnată. Deci zaharurile direct asimilabile și care hrănesc celulele, fără transformări, fără efort din partea organismului, și care în același timp au o valoare energetică deosebită. Experiențele au arătat influența pozitivă a mierei asupra mușchiului cardiac, mărind capacitatea de muncă a inimii sănătoase și întărind inima bolnavă. Mierea mai cuprinde proteine, o seamă de acizi slabi, care au un rol important în metabolism, pe lîngă faptul că este și antiseptică. Pe lîngă acestea, în cantități foarte mici dar de o mare importanță pentru organism mai sînt cuprinse fosfor, fier, calciu în formă asimilabilă. Mai cuprinde vitamine și în primul rînd grupul vitaminic B, printre care un loc deosebit revin vitaminei B_6 și B_{12} dar și vitamina A și C și chiar vitamina D și F sînt prezente.

Valoarea energetică a mierei este deosebită, 100 gr. miere dă 410 calorii, cu o treime mai multe decît carnea în aceeași cantitate. De 3 ori cît peștele în aceeași cantitate. S-a socotit că valoarea calorică a unui kg. de miere, valorează cît 6 litri de lapte, 50 de ouă, etc. Dar mierea în afara valorii alimentare în unele cazuri poate fi și un adevărat medicament. Am putea spune în primul rînd că are un rol profilactic, luat regulat, timp îndelungat dimineața, întărește organismul, îl face mai rezistent la boli. Am vorbit despre efectul asupra mușchiului cardiac dar și asupra circulației și îndeosebi asupra circulației coronariene are un efect pozitiv. În unele boli ale ficatului, ale stomacului, ale intestinelor, mierea are o influență pozitivă. În unele intoxicații cu ciuperci cura cu miere este salutară.

„Piinea albinelor", polenul este o substanță de asemenea foarte hrănitoare. De multă vreme se știe că persoanele slabe care nu reușesc cu toate eforturile să se îngrașe, făcînd o cură cu polen obțin rezultate nesperate și aceasta luînd zilnic doar o lingură de substanță sau amestecînd miere cu polen. Polenul are efecte în diareea rebelă, în enterocolite, și se obțin rezultate deosebite la copii, el avînd rolul unui aliment complet. Această valoare deosebită rezultă din faptul că aproape 30 la sută din compoziție reprezintă proteinele cu o mare importanță pentru organism, aproape 40 la sută acizi aminați. El cuprinde și glucide, vitamine (B_1—B_3, PP, C). Polenul conține chiar un antibiotic și hormoni care stimulează creșterea și substanțe din care organismul nostru poate sintetiza vitamina A. Așadar este vorba despre un aliment complex cu o valoare biologică unică în genul său.

Lăptișorul de matcă depășește ca valoare și aceste produse. În natură nu sînt alte exemple care să ilustreze valoarea unui aliment ca aceea a lăptișorului de matcă. Larva de albină crește față de greutatea sa inițială de 1800 ori. Diferența în dezvoltare între lucrători și matcă este impresionantă și asta numai pentru că aceasta din urmă este hrănită cu lăptișor de matcă, care este un concentrat biologic fără seamăn. Într-adevăr ea conține proteine de mare valoare, grăsimi, glucide, săruri minerale, vitamine (B_1, B_2, B_6, PP, H, A și chiar E), în cantități importante. Tocmai în cantitatea și calitatea vitaminelor se ascunde valoarea deosebită a alimentului. Luat 40—50 mg. pe zi dimineața pe stomacul gol, lăptișorul de matcă, la oamenii sănătoși crește pofta de muncă, posibilitățile de muncă fizică și intelectuală, dă o mai mare rezistență la oboseală și la nesomn. Deci o acțiune stimulatoare generală, crește pofta de mîncare, chiar la cei care suferă de lipsă de poftă de mîncare.

Dr. E. ALBU

magazin medical

Medicul vă sfătuiește

RETA — Bîrlad: Desigur că luînd Paraminol și făcînd raze ultraviolete, așa cum vi s-a indicat, veți putea obține rezultatele.

PUIU — Onești: Prea puțin probabil că lăptișorul de matcă să aibă efecte în oprirea căderii părului. În legătură cu suferințele legate de mîinile dv. trebuie neapărat să consultați un medic chirurg pentru că într-adevăr ele pot însemna începutul unei boli.

C. Z., I. C. — Caransebeș: Nu există o boală numită ciuperci. Diferite boli, începînd cu badijonaje cu alcool iodat și pînă la medicamentele moderne Micostatin, Nipafungin etc. luate pe baza indicației medicului, fiecare poate da rezultate. Sigur că soția dv. ar putea obține vindecarea. Pe baza unui bilet de trimitere către policlinica regională București ați putea obține și internarea cerută.

NEDELCU AURELIA — București: Operația estetică v-ar putea fi desigur de folos.

V. R. — Iași: Tratamentul pentru angină pectorală trebuie fixat de către medicul specialist din policlinica teritorială de care aparțineți.

PAULA D. — Deva: Noi sîntem convinși că neliniștea dv. este cu totul nejustificată. Băiatul se dezvoltă normal și în cele din urmă va reuși să găsească cadența și la Institut. Desigur poate să se opereze de deviație de sept la Institutul O.R.L. din București și cu ocazia internării va putea fi consultat și de un medic oculist.

PETRESCU N. — Brăila: Credem că făcîndu-vă frecții zilnice cu deloderm în care eventual ați introdus două-trei fiole Gerovital la un flacon, veți putea scăpa de una din neplăcerile de care vă plîngeți. În același timp dacă veți face o cură de vitamina A cîte șase tablete pe zi probabil că și cea de-a doua neplăcere va lua sfîrșit.

VERNESCU — Buzău: Cel mai potrivit lucru ar fi totuși să vă prezentați la medicul dermatolog.

DORU C. — Iași: Această stare nu este totuși normală și nu trebuie să vă doftoriciți singur. Medicul neurolog sau neuropsihiatru vă va putea fi de ajutor.

ÎN PRAGUL NOULUI AN ȘCOLAR

Orice părinte este adînc pătruns de sentimentul răspunderii față de sănătatea copilului său. Am dori să semnalăm, însă, că din momentul în care copilul a început să meargă la școală, răspunderea se extinde. Părintele devine direct răspunzător de sănătatea tuturor copiilor din clasa respectivă. Implicit, toți ceilalți părinți ai colegilor și colegelor copilului său vor răspunde de sănătatea acestuia din urmă. O adevărată răspundere colectivă.

Explicația — cît se poate de simplă — o vom găsi în faptul că mediul școlar, prin contactul apropiat dintre copii, poate favoriza răspîndirea unor boli molipsitoare, dacă nu se iau măsurile de prevenire cuvenite. Copilul contagios constituie un izvor de infecție și își poate îmbolnăvi colegii, cu cea mai mare ușurință.

Evident, nu putem accepta părerea mai veche potrivit căreia deschiderea școlilor, oricum, trebuie să atragă după sine o oarecare creștere a cazurilor de boli molipsitoare în rîndurile copiilor. Acest lucru poate fi și trebuie să fie împiedicat.

La fiecare redeschidere a școlilor — după vacanța mare ca și după cele două vacanțe din cursul anului școlar — organele de ocrotire a sănătății organizează așa-numitul triaj epidemiologic, în scopul de a descoperi copiii care ar putea constitui o sursă de contagiune și de a-i izola de colegii lor. Această măsură — desigur foarte necesară și utilă — nu rezolvă totul, deoarece chiar în momentul triajului s-a și realizat un prim contact între copii. Idealul este ca triajul epidemiologic să nu descopere absolut nimic și toți copiii să fie admiși la cursuri. Dar pentru aceasta este neapărat nevoie de contribuția părinților, a *tuturor* părinților. Prin urmare, *copilul bolnav trebuie oprit acasă*, înainte ca starea lui să rețină atenția medicului care efectuează triajul.

Cu siguranță că nici un părinte nu se va gîndi să-și trimită copilul la școală în prezența unor semne evidente de îmbolnăvire. În asemenea cazuri părinții se alarmează (uneori poate chiar mai mult decît ar trebui), cheamă medicul și fac tot ce li se prescrie. Prilejul de a greși se oferă în cazurile cînd copilul manifestă unele semne mai discrete de boală și cînd părintele își zice „pentru atîta lucru nu țin copilul acasă". Iată cîteva din aceste semne, care pot marca debutul unei boli contagioase și obligă pe orice părinte să nu-și trimită copilul la școală:

— dureri la înghițit, roșeață în fundul gîtului, amigdalele mărite și inflamate;

— frison și creșterea temperaturii;

— guturai, usturim în ochi și lăcrimare (fața de „copil plîns");

— tuse;

— dureri de cap, amețeli;

— stare de oboseală, astenie, toropeală;

— orice fel de erupție pe piele;

— vărsături;

— diaree („nu-i nimic, și-a stricat niște burtica, a băut apă după fructe" etc.).

Bine înțeles că prevederea de a nu trimite copilul la școală, în fața vreunuia din aceste semne, folosește în primul rînd propriului copil. Altminteri, el riscă să-și agraveze boala, să piardă mai multe zile de școală și să aibă de depus un efort mai mare pentru a recîștiga timpul pierdut. Mult mai bine este să fie anunțat medicul și să se ia măsurile de îngrijire corespunzătoare, chiar de la început.

Adăugăm că și copilul sănătos, dar care are un frățior la pat pentru o boală molipsitoare — sau s-a jucat cu un copil bolnav din vecini — trebuie reținut acasă. Potrivit terminologiei uzuale, copilul a devenit „contact de boală transmisibilă" și poate aduce boala în școală. În astfel de cazuri se anunță școala și se supraveghează atent copilul contact pe toată durata maximă a incubației în boala respectivă. Durata „carantinei" — variabilă de la caz la caz — va fi stabilită de medicul de circumscripție, al cărui aviz trebuie cerut imediat.

De bună seamă toți părinții își doresc ca nici o zi de școală a copilului să nu fie pierdută. Dar, mai presus de toate, contează sănătatea.

Dr. Al. GHEORGHIU

POȘTA REDACȚIEI

STANA VASILE — Șimleul Silvaniei : **Trebuie să vă terminați mai întîi școala medie și apoi veți putea urma și învățămîntul superior. Nu este absolut necesar să știți să cîntați la 3 instrumente pentru a urma conservatorul, dar dacă știți este foarte bine.**

ROMULUS CIOROIANU — Bălcești : **Ambele facultăți pe care v-ați gîndit să le urmați după terminarea școlii medii sînt de perspectivă. Rămîne doar să hotărîți spre ce disciplină aveți mai multă înclinație : chimia industrială sau geologie. Cît privește a treia problemă nu credem că trebuie să vă preocupe.**

MINODORA ALDEA — Tg. Mureș: **În rețeaua noastră de învățămînt toate școlile tehnice pretind ca materii de bază, matematicile și fizica. Închipuiți-vă cum s-ar putea descurca un tehnician fără să cunoască temeinic aceste două materii de bază. Nu există altă soluție de cît să învățați temeinic pentru a putea urma o școală cu profil tehnic.**

ȘTEFAN BĂLĂUȚĂ — Căpățineni: **În condițiile pe care ni le descrieți nu aveți dreptul la cazare din partea întreprinderii. Cu școala tehnică de 2 ani și cu o vechime îndelungată în producție puteți căpăta și calificarea de maistru în urma unui examen.**

LILI : **Nu puteți urma învățămîntul superior fără să aveți diploma de maturitate.**

JANBY — Arad : **Este necesar în primul rînd să vă luați examenul de stat.**

P. M. — Ticleni : **Din cele descrise nu reiese că puteți beneficia de spor de toxicitate și nici de un concediu suplimentar afară de cel de vechime. Totuși adresați-vă comitetului sindical care va analiza la fața locului și va hotărî dacă aveți sau nu acest drept.**

ION SANDU — Medgidia : **Nu vă încadrați în respectiva hotărîre decît dacă obțineți derogare prin ministerul.**

MIHAI și ELENA DĂSCĂLESCU — comuna Peștera, raionul Medgidia : **Pentru comuna unde locuiți, mai indicate sînt antenele exterioare care ajută mai mult la recepționare decît cele de casă. În ceea ce privește alegerea tipului de televizor, rămîne la latitudinea dv.**

ION DIACONU — Institutul Politehnic Brașov și LUCREȚIA ȚOBĂRĂ — Bîrlad : **În legătură cu concediul pentru pregătirea examenelor de admitere în învățămîntul superior, am dat un răspuns mai detaliat în numărul revistei noastre din 21 iulie 1962.**

ȘTEFAN VLADIMIR — Simeria : **Pentru a urma o școală este necesar să faceți și un examen medical de unde primiți și avizul necesar. Statul nostru este să vă îngrijiți de sănătate și atunci cînd veți fi însănătoșit să vă adresați cu un memoriu secției de sănătate a sfatului popular regional în care să arătați situația în care vă aflați și dorința de a învăța o altă meserie în raport cu capacitatea de muncă. Sîntem siguri că veți găsi înțelegere.**

GH. CHIRIAC

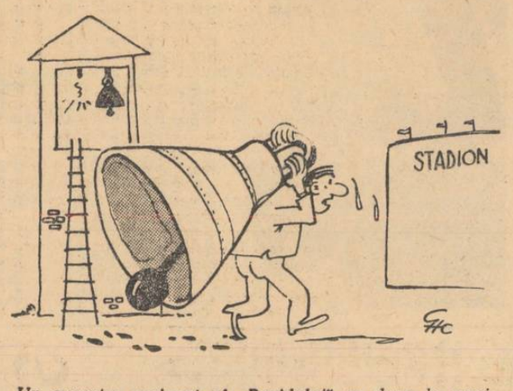

Un suporter pasionat al „Rapidului" se duce la meci.

Fără cuvinte

— Bunicuțo, ești în urmă cu moda.

A. ANDRONIC

Fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

— Extraordinar ! Șeful a venit azi dimineață cu o oră întîrziere.
— Ei și ?!!
— Cum ei și ?!! M-am întîlnit cu el la intrare.

C. BRÎNDAȘU

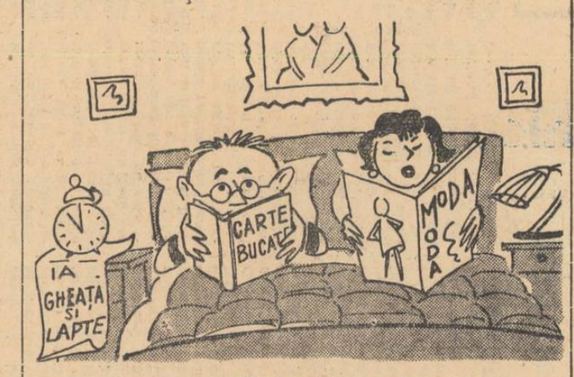

Fără cuvinte

G. BADEA

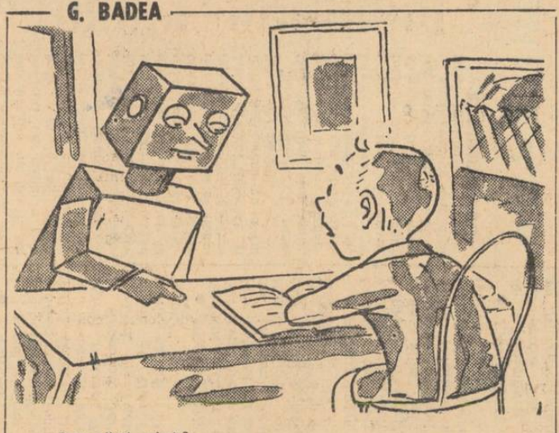

— Pot să-ți ajut ?
— Nu vreau să învăț mecanic.

V. VASILIU

— Cum ai venit ?
— Călătorind pe... scară ! ! !

— Manet ?
— Așa... Fernet ! ! !

MICII INTERVIURI CU...

TOAMNA

— VenișI ?... N-am nici o siguranță !...
În plus ești cam bizară...
— Te cred ! Eu sînt doar o... restanță
Din lunile de vară.

UN CHIULANGIU

— Ce ai de gînd să faci, amice ?...
Ți-a expirat concediul — zici...
— Nu te știam așa novice !
Mi-l prelungesc eu — la... servici...

UN BIROCRAT

— Nu văd de ce-ai întîrziat !...
Te subjugase Marea ?
— Nu fii copil ! Ca birocrat,
Am aminat... plecarea.

UN ȘCOLAR PREMIANT

— Că ești un excelent școlar
De unde poate să reiasă ?
— E clar ! Sîntem în „a zecea", dar
Sînt un elev... de prima clasă

Mircea CODRESCU

ȘAH

Prelungirea termenului de încheiere a turneelor prin corespondență „Cupa Magazin"

● Finala primei ediții, semifinalele celei de-a doua ediții și sferturile de finală ale ediției a treia a „CUPEI MAGAZIN" la șah prin corespondență se află în plină desfășurare. La sugestia mai multor participanți și pentru a da posibilitatea să se încheie prin joc cît mai multe partide, **turneul de încheiere a turneelor din primele două ediții ale „CUPEI MAGAZIN" se prelungește pînă la 31 decembrie 1962.**

● În ceea ce privește finala primei ediții a „CUPEI MAGAZIN", în cîteva partide (ale lui Kugel, N. Ștefănescu etc.), au survenit neînțelegeri privind timpul de gîndire, neînțelegeri care au reieșit datorită unor impreciziuni din regulamentul de joc, felului defectuos în care se distribuie corespondența poștală de către unele oficii poștale și lipsei de experiență a unor jucători în ținerea evidenței timpului de gîndire.

Ținînd seama de toate acestea, de atmosfera de sportivitate în care a decurs finala, de dorința participanților de a încheia prin joc partidele, se admite, în mod excepțional, ca în finala celei de-a treia ediții a „CUPEI MAGAZIN", în partidele în litigiu, în curs de joc sau întrerupte, cea de-a doua depășire de timp să nu atragă pierderea partidei. Urmează ca partidele întrerupte temporar să fie reluate de la 10 septembrie 1962, albul fiind obligat să trimită mutarea adversarului său, chiar dacă, înainte de întrerupere, el a a fost acela care a scris. În partidele în litigiu controlul timpului se va face după 30 de zile de gîndire, în care timp va trebui să fi fost efectuate cel puțin 10 mutări.

● Tovarășa Tereza Urzică din Vatra Dornei este rugată să trimită redacției pînă la 15 septembrie, situația partidelor jucate în finala „CUPEI MAGAZIN".

● Iată acum noi rezultate din finală: A. Georgescu (București), cîștigă la Kugel Sigismund (Brad) și pierde la N. Botezatu (Sinaia), N. Ștefănescu (București). Dabu Răzvan (București) și D. Furnică (Brașov). N. Botezatu cîștigă la Kugel Sigismund și I. Bredan (Petroșani) — I. Bredan — Dabu Răzvan 0—1 ; D. Furnică — Tereza Urzică (Vatra Dornei) 1—0; Liviu Ghionea (București) — Hang Eugen (Cluj) 1—0.

În clasament conduc P. Popescu (din str. Urechescu) cu 15 puncte din 17 posibile și N. Botezatu cu 12½ puncte din 13 posibile.

Alb : PAUL POPESCU (București)	Negru : N. ȘTEFĂNESCU (București).
Jucată în finala „Cupei Magazin"	
1. e4, e5	17. Ng5, Df5
2. Cf3, Cc6	18. De2, 0—0—0
3. Nb5, a6	19. Ca3, Tde8
4. N:c6, d:c6	20. Cc2, h4
5. 0—0, Nd6	21. Tg4, N:f2+
6. d4, e:d4	22. D: f2, D:g4
7. C:d4, Nd7	23. N:e7, T:e7
8. Tfe1, Nc5	24. Da7, h3
9. c3, Df6	25. g3, Df3
10. e5, Dg6	26. Df2, D:f2+
11. Te3, h5	27.R:f2, Thf8+
12. Tg3, dh7	28. Rg1, Te2
13. Db3, b5	29. Cd4, Tg2+
14. e6, f:e6	30. Rh1, T8f2
15. C:e6, N:e6	și albul cedează
16. D: e6+, Ce7	

— Vezi, degeaba încerci să-mi demonstrezi că nebunii și caii sînt figuri UȘOARE, iar turnurile figuri GRELE...

Keres l-a învins pe Geller

După bogata activitate competițională din primăvară și în preajma campionatelor mondiale pe echipe, meciul Keres-Geller disputat la Moscova a fost, fără îndoială, capul de afiș al șahului internațional pe luna august. Ambii s-au clasat la egalitate de puncte la Curaçao, după Petrosian și meciul dintre ei prezenta o miză excepțional de importantă. Conform regulilor în vigoare, jucătorul clasat pe locul doi la turneul candidaților obține calificarea de drept la următorul turneu al candidaților, fiind scutit de lupta și emoțiile turneelor zonale și interzonale. În plus, în cazul în care campionul lumii renunță la lupta pentru titlu — ceea ce, teoretic, este posibil — atunci meciul pentru titlu se dispută între cîștigătorul turneului candidaților și cel de-al doilea clasat. Iată dar de ce miza meciului a făcut ca întîlnirea de opt partide Keres-Geller să fie urmărită cu deosebit interes de șahiștii din întreaga lume

Meciul a fost caracterizat printr-un joc prudent, cu riscuri minime. După două remize, a deschis scorul Keres : 2—1. Într-o indiană nouă, Keres a rezolvat mai bine problemele de deschidere și, după o serie de schimburi a obținut un pion liber pe coloana c, contra majorității de pioni albi pe flancul regelui. Schimbul forțat al damelor și bunul plasament al caiilor, pozițiile active ale turnurilor pe coloanele centrale — toate acestea Keres le-a încheiat cu o victorie. Iată mai jos această partidă :

1. Cf3, Cf6	19. T:e2, Cd5
2. d4, e6	20. Ne5, Tfd8
3. c4, b6	21. Rf1, f6
4. Cc3, Nb4	22. Ng3, Td7
5. e3, c5	23. Cd2, Tc8
6. Nd3, d5	24. Tac1, Cb6
7. c:d, e:d	25. Ce4, Ca4
8. 0—0, 0—0	26. Tc4, Cb6
9. a3, N:c3	27. Tc3, Td5
10. b:c3, Na6	28. Re2, f5
11. d:c, b:c5	29. Cd2, Te8
12. N:a6, C:a6	30. Td3, f4
13. c4, d:c4	31. T:d5, C:d5
14. Da4, Cc7	32. e:f, C6:f4 +
15. D:c4, Dd5	33. Rf3, Cd3
16. Dc2, Ce6	34. Tc4, h5
17. Nb2, De4	35. Te4, Ce1 și albul
18. Tfc1. D:c2	cedează.

După alte două remize, Geller a reușit să egaleze. In runda 7 rezultatul a fost din nou remiză. In cazul în care și în ultima partidă rezultatul ar fi fost din nou egal atunci se califica Geller. Dar aceasta nu s-a întîmplat. Keres a jucat cu energie, a atacat și și-a forțat adversarul să cedeze și, pe merit, a obținut locul doi la Curaçao și dreptul de a juca direct în viitorul turneu al candidaților.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

FRUCTE

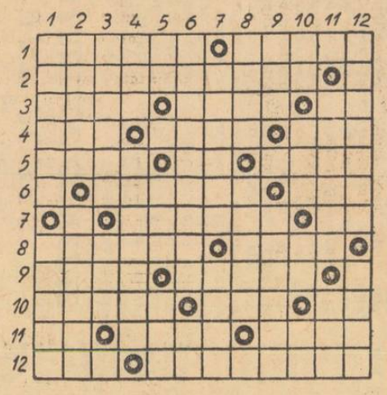

ORIZONTAL : 1) Autorul poeziilor : „Fraga", „Mărul de lîngă drum", ș.a. — Mere parmene 2) Autorul versurilor : „Iaca vin, eu vin, bădiță, / Dar în schimb ce ți-oi da eu ? / — Porți cireșe pe guriță, / Altă plată nici nu vreu !" (din poezia „Cireșile") 3) Afluent al Dunării, în Banat — Pomi fructiferi — Mereanu Teodor 4) Insulă în Oceanul Pacific — Operațiune la care sînt supuse prunele, merele și alte fructe în scopul conservării (inf.) — Nu se poate vorbi de fructe fără a-l pomeni și pe el 5) Rolul jucat față de Adam și Eva de fructul din care n-avuseseră voie să guste — Do — Fruct cu o largă întrebuințare în cofetărie 6) Fruct exotic aromat — Sat în regiunea Hunedoara 7) Zeul vegetației la vechii egipteni — În piersică ! 8) Gogoașă ce se formează pe frunzele de stejar — Că sucul de fructe de la „Răcoritoare" 9) Indispensabile la majoritatea vehiculelor cu roți — Calitate a fragilor, căpșunelor, ananasului ș.a. 10) Așa mici cum sînt, au și ei „sîmbure" — Materie primă pentru creșterea copacilor fructiferi ! — În caise 11) În grădină ! — Arborele genealogic al tuicii — Plantă cu semințe comestibile, apreciată de amatorii de cafea 12) Diminutiv feminin — Întrecută la fugă de Hipomene, care i-a aruncat în cale mere de aur (Mit.)

VERTICAL : 1) Fructe exotice și... piese de contact electric — Fructele obținute prin pomicultură 2) Cea mai frumoasă femeie, căreia Paris i-a oferit mere de aur (Mit.) — Pastă de fructe, uscată, în foi groase 3) Autorul volumului de versuri „Struguri și vin" — Riu în Ghana 4) Diminutiv feminin — Vara, „Sezonul fructelor" 5) În gust ! — Campioni — Interjecție 6) Un fruct gustos și aromat..., dezmierdat — Ușite ! 7) Un vin vechi de Cotnari, de exemplu (fig.) — Leziunea unui fruct lovit sau atacat de anumiți dăunători 8) Oraș maritim în Spania — Obținut din suc de smeură, vișine etc. 9) Canton în Elveția — Operațiune prin care se obțin puieții (inf.) 10) Și în meri și în peri ! — Producătorul unor fructe foarte apreciate de urși — Calciu — Fiecare cu recolta lui de fructe 11) Fructe bogate în vitamina C, ale unui arbust de pădure — Termen sportiv 12) Autorul povestirii „Bostanii" — Printre primele plante cultivate de om pentru a se hrăni și... înveseli !

Julieta FLOREA

METALE

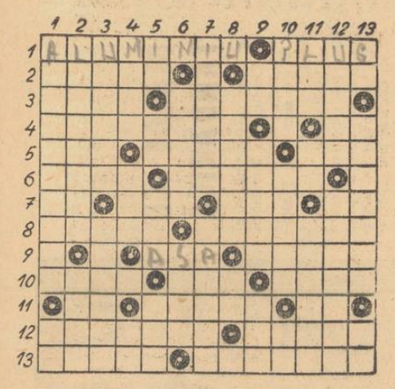

ORIZONTAL : 1). Un metal cu largi utilizări în industria aviației și în electrotehnică — Unealtă agricolă ; 2). Măsoară aurul — „Tabachera de argint" de John Galsworthy sau „Calașca de aur" de Leonid Leonov ; 3). Suport pentru greutăți (fig) — Metal alb, ductil și maleabil, foarte dur ; 4). Ape cu săruri — Jumătate dintr-un corp; 5) Verbul... aliajelor! — Cupru — Nu lipsește de la... „Călărețul de aramă" ; 6) Dafin — Metalul de la... stilouri ; 7) Bidiviu — Trecere (fig) — Fac apel — Consoane; 8) Metaloid de culoare albă albăstruie — Motiv pentru ascensiunea... mercurului ! (pl) ; 9) „...s-a călit oțelul" roman de Ostrovski — Un metal... uriaș ! ; 10) Cerc de metal pentru acostarea navelor — Unitatea de măsură a energiei — A omite ; 11) Umed — Este de aur în romanul satiric al scriitorilor sovietici Ilf și Petrov — Nota diapazonului; 12) Nucleare — Felicitări; 13) Are loc între wolfram și osmin în cunoscuta tabelă a lui Mendeleev — Privilegiu.

VERTICAL : 1) Generator... feronichel sau cu plumb — Careu... agrar; 2) Produse ale uzinelor „Oțelul Roșu" —... ca oțelul !; 3) Metal radioactiv — Autorul romanului „Călcîiul de fier"; 4) Baia..., regiunea cu bogate rezerve de minereuri neferoase — Nefolositor — Nota din... mînă ; 5) Spetează — Radiu — În refrene... — Argintul... ; 6) Un metal care... se bea ! — Căpetenie arabă ; 7) Își trage denumirea de la unele podoabe de aur ! — „...de aur", volum de nuvele de Simonov ; 8) Înminată — Aproape qer ; 9) Puțină pirită — Matur — A apuca ; 10) Netezește metalele — Un metal cu rezonanță... sudasiatică — Simbolul radonului ; 11) Fiare ! — Cupru — Dotat cu scule ; 12) A scădea din greutate — Verigă metalică ; 13) Simbolul galiului — Un metal prețios folosit la instrumente de precizie — Marcă de motocicletă sovietică.

I. PASCAL

PESCARUL AMATOR

Pescuitul păstrăvului

Unul din peștii apelor noastre de munte la care pescuitul cu năluci dă cele mai bune rezultate, este păstrăvul. Această specie frecventează locurile muntoase bogate în ape curgătoare bine oxigenate. Păstrăvul fiind unul din cei mai capricioși pești ai apelor noastre, pescuitul lui cere experiență, tehnică, finețe și bineînțeles cunoașterea în amănuntime a apelor în care trăiește.

Dintre cunostințele tehnice, pescarul sportiv va trebui să-și însușească în primul rînd întreaga gamă de aruncări. Experiența a demonstrat că o aruncare greșită, în 99 din 100 de cazuri sperie peștele, îl îndepărtează, pe cînd o aruncare făcută cu precizie, cu finețe, are exact un efect contrariu, adică contribuie la apropierea peștelui, la atragerea lui. Locurile unde pescuim acest pește rămîn la alegerea fiecărui pescar sportiv, după inspirația sa. De regulă însă pescuitul păstrăvului se practică pe rîurile, bineînțeles montane, cu malurile acoperite de vegetație, în lacuri și la barajele acestora.

Indiferent însă de locul unde vom căuta păstrăvul cu acest gen de pescuit, va trebui să ținem seama ca pescuitul să se desfășoare într-o liniște deplină.

Năluca aruncată bine, va trezi — așa cum am arătat, interesul peștelui și va fi imediat atacată Păstrăvul mușcă puternic, brutal și cu multă repeziciune. Odată agățat, peștele va încerca să se desprindă, executînd cele mai variate mișcări. În fața acestor mișcări de eliberare, va trebui să luăm cele mai potrivite măsuri de a aduce cît mai repede peștele la mal sau dacă mărimea lui e impresionantă va trebui să-l menținem în apă într-un permanent contact cu firul pentru a-l obosi. In ambele cazuri însă el va fi îndepărtat din cîrlig numai după ce a fost pus în coș.

M.R.

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

13. Fotografia panoramică

Uneori ai vrea să cuprinzi în fotografia ta întregul orizont — să faci o fotografie „cinemascopiță" — însă ești împiedicat de marginile rigide ale formatului aparatului. Există aparate speciale „panoramice". Însă pentru un amator care face astfel de fotografii doar rar, desigur că nu se pune problema să-și cumpere un astfel de aparat, care este și destul de scump.

Dar și cu aparatul nostru, oricare ar fi el, fără vre-un utilaj suplimentar, se pot face fotografii panoramice Ele se fac „din mai multe bucăți", adică aparatul se „plimbă" de-a lungul orizontului și se declanșează și se transportă filmul de fiecare dată cînd aparatul a cuprins un cadru. Cînd fotografiile sînt gata ele se lipesc una lîngă alta.

Să vedem mai în amănunt ce măsuri trebuie luate mai întîi la fotografiere, apoi la developare, mărire și lipire.

Condiția esențială este ca spatele aparatului (planul negativului) să fie perfect vertical în tot timpul fotografierii. Înclinările aparatului în sus sau în jos fac ca să se schimbe perspectiva de la un clișeu la altul și atunci, desigur, fotografiile nu se mai pot potrivi între ele la lipire. De aceea, cel puțin la început, pînă cînd amatorul se va obișnui, aparatul trebuie montat pe un tripied cu cap mobil. Există capete mobile special construite pentru fotografii panoramice, la care în afară de faptul că sînt însemnate gradele de rotire, aparatul odată fixat la verticală, nu mai trebuie decît plimbat în jurul axului. Dar și cu un cap mobil obișnuit, plus puțină atenție, se pot obține aceleași rezultate.

Odată ales punctul de stație, se fac vreo cîteva probe de rotire fără să se declanșeze. Nu se recomandă ca din economie să se facă „turul orizontului" din cît mai puține clișee. În primul rînd trebuie lăsat spațiu pentru ca marginile să se suprapună bine (citeodată chiar 1/3 sau 1/4 din fotogramă) și nu este neapărat necesar ca toate unghiurile succesive să fie egale : dacă, de exemplu, există către margine un obiect oarecare (dom, casă etc.) este bine ca acesta să apară în întregime pe ambele fotograme alăturate.

După ce s-au făcut cîteva probe de rotire și s-a constatat că totul merge bine (controlați dacă mai aveți suficient film în aparat ca să terminați panoramicul — ar fi neplăcut să trebuie să întrerupeți și s-o luați de la început !), se trece la fotografiere. Cred că nu trebuie să spun că timpul de expunere trebuie să fie riguros același la toate fotografiile.

Developarea se va face neapărat într-un revelator egalizator.

Se va mări fiecare clișeu în întregime. După ce se vor face probele de expunere la mărit, se va da fiecărui clișeu exact aceeași expunere. Măririle vor fi puse de o parte pînă cînd vor fi toate expuse. Pe urmă, una după alta vor fi introduse în revelator și se va menține ordinea lor pe tot timpul developării. Tot în aceeași ordine și în același ritm în care au fost introduse în revelator, se vor scoate, trece prin apă și introduce în fixator. Acest mod de lucru este necesar pentru a asigura o tonalitate absolut identică tuturor mărirlor.

Montajul măririlor astfel realizate se face hotărînd bine care dintre margini se va suprapune peste cealaltă, la două fotograme succesive, pentru a obține continuitatea panoramicului. Marginea asupra căreia ne decidem, se taie. Este mai bine ca în loc de o tăietură dreaptă să se urmeze cu tăietura un contur mai important din marginea fotografiei. Tăietura se va face cu o lamă bine ascuțită, fără însă a apăsa prea tare, ca să nu tăiem decît emulsia fotografiei și nu și hîrtia ; apoi se sfîșie hîrtia de dedesubt. Procedînd în felul acesta, marginea care trebuie lipită este foarte subțire și lipitura aproape că nu se va vedea. Dacă tăiați totuși cu foarfeca, subțiați marginile care trebuie lipite, frecîndu-le cu glaspapir. Montînd astfel fotografie după fotografie, obțineți întregul panoramic. Pentru început nu vă aventurați în panoramice care să necesite mai mult de două-trei fotograme. Din cauza schimbărilor de perspectivă, panoramicele verticale sînt mult mai dificile. La acestea se cere o mult mai mare risipă de film pentru ca diferențele de perspectivă între două fotograme succesive să nu fie prea mari.

Eugen IAROVICI

Redacția : Piața Scînteii. Tel 17.60.10. Administrația : 17.60.20 Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

UN FILM POVESTIT

„FLĂCĂRI ŞI FLORI“

O PRODUCŢIE A STUDIOULUI "MOSFILM"

DUPĂ POVESTIREA LUI V. BOGOMOLOV „IVAN“.

Scenariul : V. Bogomolov
M. Popova
Regia : Andrei Tarkovski
Imaginea : Vadim Iusov
Muzica : V. Ovcinnikov

In rolurile principale : Kolea Burliaev (Ivan), V. Zubkov (Holin), E. Jarikov (Galţev), S. Krilov (Katasonov), N. Grinko (Grianov), D. Miliutenko (bătrînul), V. Maliavina (Maşa), I. Tarkovskaia (mama lui Ivan).

Anii grei ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei au cunoscut nenumărate pilde de eroism. In rîndul celor care şi-au dat viaţa pentruca fascismul să fie zdrobit cu un ceas mai devreme au fost şi tineri care îndeplineau primejdioasa misiune de agenţi de recunoaştere. Strecurîndu-se în spatele frontului inamic, ei cercetau schimbările petrecute în liniile duşmane, mişcările de trupe, amplasamentul depozitelor de armamente şi muniţii. Memorînd cele văzute, se

întorceau apoi la comandamentele sovietice şi raportau îndeplinirea misiunii încredinţate.

Un astfel de agent a fost şi micul Ivan. Copilăria sa a fost nemilos distrusă de năvălirea hoardelor fasciste. In război, Ivan şi-a pierdut întreaga familie. Tatăl a murit pe front încă din primele zile. Mama l-a fost împuşcată de către fasciştii, iar surioara cu care adesea se juca pe malul Niprului, a fost sfîrtecată de bombe. Ivan ardea de dorinţa de a-şi sluji

patria. Acest copil trecea însă apa rece a Niprului, ocrotit de întunericul nopţii, pentru a aduce statului major informaţii preţioase despre armatele fasciste. Gata să îndure orice, să-şi riste chiar şi viaţa, Ivan nu se lasă convins de îndemnurile colonelului care îl sfătuieşte să părăsească frontul şi să se înscrie la şcoala militară „Suvorov“. Pînă la sfîrşitul victorios al războiului, el este ferm hotărît să lupte din toate puterile, alături de toţi ceilalţi ostaşi.

Intr-una din nopţi, cînd bătea o ploaie măruntă, doi ofiţeri sovietici îl transportă pe Ivan de partea cealaltă a Niprului, cu o luntre. El urmează să se întoarcă după mai multe zile cu noi şi însemnate veşti din spatele frontului inamic...

...Berlin, Ziua Victoriei. In clădirea pe jumătate distrusă a jandarmeriei hitleriste, unul din

tre ofiţerii sovietici care l-au trecut Niprul pe Ivan în acea noapte, răsfoieşte dosarele miilor de deţinuţi ai lagărelor de exterminare. Printre dosarele celor condamnaţi la moarte este descoperit şi dosarul lui Ivan. Acest luptător neînfricat, de pe chipul căruia nu dispăruseră încă trăsăturile copilăreşti, s-a jertfit pentruca alte milioane de copii de pretutindeni să nu mai cunoască vreodată nenorocirile războiului.

SPECTACOLUL
magazin

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„DESTĂINUIRI“

Asemenea drumurilor care se întretaie pe nesfîrşitele întinderi ale stepei, în filmul „Destăinuiri“ se întîlnesc şi se separă, în cursul unei călătorii într-un autocamion, destinele diverse şi interesante ale cîtorva oameni sovietici.

Întîmplările care prind viaţă pe ecran — ile că este vorba de peripeţiile tinerei adolescente a facultăţii de stomatologie din Riga, venită în îndepărtatele ţinuturi răsăritene cu „foaie de drum comsomolistă“ şi care caută să înfrunte cu bravură primele dificultăţi, deşi nu se poate elibera de o comică stîngăcie, fie că este vorba de povestea de dragoste de lîngă banală a tractoristului Stiopa, a cărui soţie se acomodează greu condiţiilor de viaţă din zona păminturilor deşelenite — aduc înaintea noastră complexitatea vieţii oamenilor sovietici, frumuseţea noilor relaţii sociale şi a noii etici comuniste. Autenticitatea remarcabilă pe care regia (Boris Barnet) a imprimat-o filmului, nota de prospeţime care se degajă din majoritatea episoadelor se întemeiază pe calitatea scenariului cunoscutului povestitor Serghei Antonov.

Se simte că privirea pătrunzătoare a artistului a investigat atent realităţile despre care povesteşte. Detaliile au savoare şi poartă amprenta adevărului vieţii. Din cîteva linii trasate cu mînă sigură — un gest semnificativ, o replică substanţială — se compun portrete vii, expresiv contrastate : Dimitri Prokofievici, mecanicul-şef, soţul capriţios, Lida, nevasta tractoristului etc.

In ansamblu, filmul e dinamic şi substanţial, deschizînd înaintea spectatorului o imagine cuprinzătoare şi atractivă, care reflectă convingător plenitudinea vieţii constructiv comunismului.

Mircea ANDREI

„TINTIN ŞI MISTERUL „LÎNEI DE AUR“

Poveştirile cu aventuri semihazlii ale unor viteji „lupi de mare“ în luptă cu piraţi şi răufăcători de tot soiul pentru o „comoară“ bine ascunsă ce o dăruiesc, la capătul peripeţiilor, celor cărora le-a aparţinut iniţial, — ne-au captivat adolescenţa. De ce să nu admitem că şi astăzi, purtătorii pantalonilor scurţi ar putea să ia în serios asemenea aventuri, care le stimulează fantezia şi-i învaţă să fie inteligenţi, curajoşi, optimişti, buni şi drepţi, ca, de pildă, eroii de pe vasul „Lina de aur“ ?

Cinematografic vorbind însă, filmul în regia lui Jean-Jacques Vierne nu aduce nimic nou. Să ne amintim, de pildă, că ecranizînd un roman de Jules Verne („Invenţie diabolică“), Karel Zeman a folosit noi procedee de tehnică cinematografică cu un veritabil şi excelent efect artistic care interesa chiar şi pe spectatorul matur prin acele rezolvări originale în plastica imaginii. In acest sens, filmul de faţă se resimte. Cauza nu este aglomerarea însăşi de procedee din epoca filmului mut atît în jocul şi fizionomia personajelor (gesticulaţie exagerată, detectivi cu mustăţi şi gambete, căderi în apă etc.) sau în felul cum este condusă acţiunea (urmăririle, bătăile, crearea elementului de surpriză). Nici chiar prezenţa lui Milou, cîinele inteligent care intervine la timp pentru a-şi salva stăpînii din cele mai grele situaţii amintind isprăvile de acum patruzeci de ani ale lui Rin-Tin-Tin şi ale cîinelui lui Mac Sennet. Caracterul desuet al procedeelor jenează tocmai pentru că, departe de a ne prezenta aceste aventuri drept o evocare, cineaştii vor să ne convingă că ele ne sînt contemporane, utilizînd în concepţia mijloace tehnice moderne (helicopterul, accesoriile de explorări subacvatice, arme automate etc.), locaţiile cu invenţiile fanteziste, de domeniul alchimiei, ale doctorului Tournesol.

In rolurile titulare — Georges Wilson şi Jean Pierre Talbot — nu reuşesc un cuplu, ci două personaje nostime alătăturate prin necesităţile acţiunii.

Imaginea filmului (Raymond Lemoigne) stăruind intenţionat asupra frumuseţilor turistice ale Istanbulului şi Pireului, ne oferă o suită agreabilă de cărţi poştale ilustrate, bine reuşite ca pitoresc şi culoare.

Eugen ATANASIU

PORTATIV

● BINECUNOSCUTUL cîntăreţ şi actor de cinema Maurice Chevalier, care împlineşte la 12 septembrie 74 de ani, întreprinde un turneu în Statele Unite. El dă timp de 6 săptămîni o serie de recitaluri şi concerte în numeroase localităţi din America.

● PRINTRE manifestările prilejuite de sărbătorirea centenarului naşterii lui Debussy, se înscrie şi recitalul cunoscutului pianist Samson Francois, dat în cadrul Festivalului de la Vichy. Programul a cuprins Suita bergamasca, ase preludii, trei studii şi alte piese pentru pian ale marelui compozitor.

● RÎND PE RÎND, New York, Washington, Filadelfia, Los Angeles, San Francisco, Chicago şi Detroit au oferit în ultimul an, la rîndul lor, cîte o săptămînă de spectacole cu Ansamblul de balet al Teatrului Mare din Moscova, aflat în turneu în S.U.A. Colectivul artiştilor sovietici, format din peste 150 de persoane, prezintă acum un nou balet „Spartacus“ de Haciaturian.

● CONCERTUL pentru vioară şi orchestră al tînărului compozitor sovietic Andrei Espai a fost înregistrat pe disc în interpretarea violonistului Eduard Graci. Discul cuprinde, de asemenea, Suita din baletul „Călutul cocoşat“, aparţinînd unui alt compozitor sovietic din tînăra generaţie, Rodion Scedrin.

Artişti romîni peste hotare

Zilele acestea s-au întors dintr-un turneu în Republica Populară Mongolă şi în Republica Populară Chineză un grup de tineri cîntăreţi, instrumentişti şi solişti ai institutiilor noastre muzicale. Intîmpinaţi cu multă căldură de publicul fraţilor prietene, soprana Bernadetta Almaş de la Opera de Stat din Iaşi, violonistul Ilarion Ionescu-Galaţi de la Filarmonica „George Enescu“, baleriniі Simona Ştefănescu şi Ion Alexe de la Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. şi pianista Irina Botez, au dat spectacole în cele mai mari săli din Ulan-Bator, Pekin, Şanhai şi Nankin, stirnind cu arta lor aplauzele entuziaste ale spectatorilor. In legătură cu acest turneu, ziarul „Jeminjibao“ scria după primul spectacol : „Iubitorii de artă din Pekin au avut ocazia să aibă o nouă şi adevărată satisfacţie artistică. După ce am văzut Ansamblul artistic din Coreea şi-i-am ascultat pe muzicienii polonezi, avem ocazia să vedem un spectacol splendid dat de dansatori şi muzicieni romîni. Deşi grupul de artişti este format numai din cinci persoane, el ne-au adus o artă cu o coloratură foarte bogată, ne-au prezentat un program variat şi judicios întocmit“.

In legătură cu numerele de balet, cronicarul unui ziar din Şanhai scria : „Dansul popular romînesc este cunoscut publicului nostru, vizita ansamblului „Ciocîrlia“ lăsînd o impresie puternică, de neuitat. De aceea cînd am văzut dansul popular romînesc „Batistele“ interpretat de Simona Ştefănescu şi Ion Alexe cu multă veselie şi sinceritate, parcă ne-am fi întîlnit cu un vechi prieten. Despre Bernadetta Almaş „Jeminjibao“ scria : „Soprana Bernadetta Almaş ne-a convins prin ampioarea vocii şi atitudinea ei expresivă că este o foarte bună interpretă de operă“. Iar despre violonistul I. Ionescu-Galaţi : „Tînărul violonist cucereşte publicul prin interpretarea sa în care se distinge o mare sciozitate şi sinceritate“. Şi despre Irina Botez : „Acompaniatoarea Irina Botez este o interpretă cu expresie bogată şi cultură muzicală. Ea a fost un ajutor preţios pentru soliştii care dat lumină spectacolului“. Intorşi în ţară, cei cinci artişti se pregătesc pentru deschiderea noii stagiuni. Le urăm succese la fel de mari ca în turneul lor !

M. P.

Mulţumind publicului din Pekin, cu Li-Min-Cean în mijlocul lor

ECOURI

● „VICIUL ŞI VIRTUTEA“ se intitulează filmul pe care îl turnează la studiourile din Saint-Maurice cineastul francez Roger Vadim, avînd ca protagonişti pe Annie Girardot şi Robert Hossein.

● REALIZATORUL filmului „Hiroşima, mon amour“, Alain Resnais, pregăteşte un nou film, de astădată în culori, care va purta titlul „Muriel“.

● MARELE regizor francez Marcel Carné va realiza, după romanul „Hrană pentru păsările“ de Albert Simonin, un film avînd în distribuţie pe Paul Meurisse, Franco Citti, Dany Saval, Suzy Delair, Arletty şi alţii.

● SCRIITORUL Georges Arnaud, autorul romanului „Salariul groazei“ şi al scenariului pentru filmul cu acelaşi titlu, a făcut o călătorie în Algeria în scop documentar pentru un viitor scenariu cinematografic care va evoca anii războiului din Algeria.

● DOROTHY Lamour reapare pe ecran după o întrerupere de 9 ani, ca partenera a actorilor comici Bing Crosby şi Bob Hope în comedia cinematografică „Astronauţi fără voie“.

● LA ROMA se află în pregătire un nou film compus din cîteva schiţe cinematografice. Titlul viitoarei producţii, la care-şi dau concursul regizorii Roberto Rossellini, Jean-Luc Godard, Pier-Paolo Pasolini şi Ugo Gregoretti, va fi „Relaţii umane“.

● PROTAGONISTUL filmului „O viaţă“, Christian Marquand îşi face debutul ca regizor de cinema, realizînd filmul „Marile căi“ în care rolul principal îl revine actorului Robert Hossein.

● POPULARUL actor Bourvil va apare din nou pe ecran, alături de Laurent Terzieff, într-un film pe care-l turnează regizorul Alex Joffe (realizatorul filmului „Plăcerile oraşului“).

● LA FESTIVALUL de la Edimburg, cinematografia din S.U.A. va fi reprezentată de filmele : „Lungă călătorie în noapte“, „Aventura unui ţînăr“ şi „Miracol la Alabama“ (după piesa „The miracle worker“).

● Filmul „Arhanghelii“ al unui foarte tînăr cineast italian, Enzo Battaglia, în vîrstă de 26 de ani, a fost realizat în întregime în decoruri reale (atît exterioarele cît şi interioarele). Interpreţii sînt studenţi ai Centrului experimental cinematografic din Italia.

ÎNCEPUT DE STAGIUNE ÎN TEATRE

PRIMELE REPLICI

Şi pe scenele Teatrului de Tineret şi Copii au început să răsune replicile. Iată-l pe Platonov, un brav ofiţer sovietic de marină. E un om adevărat, un luptător. Deşi e pace, el luptă. Luptă pentru a face om nava comandată de el o fortăreaţă inexpugnabilă a apărării patriei, luptă pentru a-şi cîştiga dragostea soţiei lui, Anecika. Iată-i pe Platonov (Gh. Ionescu-Gion), pe Anecika (Leopoldina Bălănuţă) pe Ceasovnikov (Stamate Popescu) într-o discuţie aprinsă în care e vorba de datorie, de prietenie, de dragoste. Şi iată-l pe regizorul D. D. Neleanu dominîndu-i cu statura lui masivă pe interpreţi şi ajutîndu-i cald, prieteneşte să găsească nota potrivită a replicilor.

In sala mică a teatrului, un alt regizor conduce bătălia repetiţiilor. De fapt, acesta nu e altul decît cunoscutul actor Tudorel Popa care semnează de data aceasta direcţia de scenă a unei comedii originale „O felie de Lună“ de tînărul dramaturg Aurel Storin. Pe scenă se petrec peripeţii amuzante şi elocvente. Intr-o familie cuprinsă de moleşală şi de păienjenişul concepţiilor învechite năvăleşte un tînăr vesel şi inteligent şi gata... se dezlănţuie o mică furtună care aduce o adevărată purificare morală. Vreţi să ştiţi din cine se compune familia Popescu ? Iată-i : Ion Lucian, Jana Gorea, Vali Cios, Elena Pop iar tînărul este într-adevăr tînărul actor Nicolae Pomoje.

Dar acestea reprezintă doar două piese din repertoriu. Vom mai vedea şi altele : o vom vedea aici pe celebra Mutter Courage, a lui Brecht, îl vom vedea pe şcolarul Petka, cel care crede că a descoperit un mod original de a zbura spre Lună, pe Chiriţa lui Alecsandri şi pe mulţi alţii. Vom străbate împreună cu ei zilele şi serile pline de aplauze ale unei stagiuni întregi, bogate, interesante.

S. VLĂDESCU

LA TEATRUL REGIONAL BUCUREŞTI

In momentul de faţă un colectiv al Teatrului Regional Bucureşti se află în plin turneu. El prezintă în localităţile : Lehliu, Frumuşani, Slobozia, Turnu Măgurele, Piatra, Zimnicea spectacolul „Indrăzneala“ de Gh. Vlad.

La 12 septembrie, o dată cu întoarcerea artiştilor în Bucureşti, vor începe repetiţiile viitoarelor premiere, majoritatea din dramaturgia originală.

Dintre acestea vor vedea lumina rampei în prima parte a stagiunii — piesa lui Florian Potra „Ion“ — pe firul căreia se desfăşoară întîmplări din viaţa satului nostru de la reforma agrară şi pînă în zilele noastre. Alte lucrări inspirate din viaţa satului nou — a gospodăriei agricole colective — sînt „7 inşi într-o căruţă“ de Paul Anghel şi „Mirele furat“ de Ştefan Haralamb şi Stela Neagu.

Teatrul are înscrisă în repertoriul stagiunii 1962-1963 şi „Femeia îndărătnică“ de Shakespeare, după care vor urma „Ioana, fiica poporului“ de Marcello Sartarelli şi „Femeia deputat“ de Katerina Vinogradskaia.

Toate aceste spectacole precum şi reluările vor fi prezentate în sala Teatrului şi în numeroase deplasări în localităţile regiunii Bucureşti.

Sandu MARIAN

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

Teatrul Naţional din Budapesta

„OEDIP-REGE“

de SOFOCLE

In primul rînd, bun sosit colectivului Teatrului Naţional din Budapesta, sol al unei arte socialiste, al unei lupte şi al unui ideal care este şi al nostru, al unui popor prieten şi frate !

Oedip-rege nu s-a mai jucat pe scenele noastre de aproape douăzeci de ani. Totuşi, există la noi o destul de bună şi largă cunoaştere a acestei geniale capodopere a luptei pentru adevăr, cunoaştere care se datoreşte, nu teatrului, cum ar fi firesc, ci eminentei opere de traducere a literaturii universale, întreprinsă încă de către revoluţiei culturale socialiste, operă în cadrul căreia s-a acordat un loc de cinste tragediei eline. Nu este, deci, cazul, de a ne referi la valorile cupinse în operă, şi ar fi absurd să facem cu ocazia prezentării ei într-o altă limbă decît a noastră. Să ne referim deci la spectacolul prezentat de Naţionalul din Budapesta, şi să spunem de la început că e un spectacol excelent pe anumite laturi, şi demn de mare stimă pe toate.

Poate că latura în care spectacolul excelează cu deosebire este aceea a impresiei de ansamblu, întregul totul corespunzătoare ideii pe care spiritul nostru cel mai modern şi-o poate face despre tragedia antică, pe baza, evident, a tuturor informaţiilor istorice, dar, în primul rînd, pe baza textului literar. Această idee, — natural, dacă e concepută într-un spirit de seriozitate — nu poate modifica unele trăsături tradiţionale fundamentale, care rezultă în primul rînd, din însăşi structura literară. Simplitatea, sobrietatea, limpezimea, austeritatea grandioasă, rămîn indisolubil legate de esenţa tragediei, care este, mai mult decît oricare alta, o artă a ideii şi a cuvîntului.

Regizorul maghiar Marton Endre a înţeles foarte bine acest lucru, căci nu-ne o imagine a tragediei care, sub raportul totalului, e fără cusur : momentală — fără grandiloc venţă, şi limpede — fără simplism. Imaginea scenică a lui Endre Iţă nu atît prin inovaţie, cît prin discreţie regizorală. Concepţia punerii în scenă e, ca să zic aşa, desăvîrşită, lăsînd libertate deplină cuvîntului şi artei actoriceşti, punerii în valoare a luptei lui Oedip pentru căutarea atît de tragică a adevărului şi pentru relevarea poziţiei sale morale. Ancheta oedipiană e condusă într-un spirit de lucidităte cuprinzătoare, se zice aproape de minuţie, pentru a reliefa lupta sublimă în slujba raţiunii şi a răspunderii morale. Decorul lui Varga Matyas, realizat mai ales în întuneric, dar poate nu suficient de deschis în sus, în direcţia cerului, a servit admirabil concepţia regizorală, ca şi muzica lui Hidas Frigyes, cărula nu i-ar fi stricat poate, o notă mai patetic-umană (pe linia Electrei lui Richard Strauss).

Nu-l mai putem aproba întrutotul pe regizor, în aplicarea concepţiei sale privitoare la personaje, în totul şi în parte. Ideea, atît de justă, a simplităţii şi sobrietăţii, nu exclude marele patos, pasiunea tragică, şi pe aceasta, regizorul a comprimat-o excesiv, conducînd desigur şi de concepţia aşa-zis antideclamatorie care ar caracteriza, zice-se, teatrul modern.

Pe regele Oedip l-a interpretat actorul Basti Lajos, şi nu e greu de înţeles ce trebuie să fi însemnat pentru el sarcina unui rol care figurează printre cele mai mari ale repertoriului lumii, dacă nu cumva e cel mai mare. E, fără îndoială, un actor de reale capacităţi cerebrale, care, astfel, a mers fără efort pe linia regizorului, realizînd o creaţie decebit de interesantă, în cursul căreia a strălucit, mai ales, momentul central, momentul investigaţiei. L-am fi vrut desigur, mai dezlănţuit, mai patetic, mai grandios uman, şi în celelalte două momente : tirada angajamentului moral şi a blestemului, sub care va cădea el însuşi, a fost prea calmă, iar tirada finală, a plîngerii, prea rece. Dar, aşa cum a fost, creaţia sa rămîne interesantă şi merită aplauze neprecupeţite. In rolul locastei, am văzut-o pe Tökes Anna, artistă cu mare siguranţă a atitudinii tragice, cu debit foarte curgător, care în scena centrală, a încercării de înlăiţire a lui Oedip, a fost excepţional de convingătoare. Dar, ca şi în cazul partenerului său, am fi vrut mai multă gradaţie, mai multă forţă. Interpretul lui Creon a fost Bitskey Tibor, care a ştiut să dea rolului său o răceală cu multe implicaţii, o brutalitate reţinută încă de chingile situaţiei momentane şi ale obligaţiilor ceremonioase, sub care s-a simţit însă cruzimea brutală a viitorului călău al Antigonei. Ne-a plăcut foarte mult, prin forţă sobră, Balazs Samu, interpretul lui Tiresias, şi Geley Kornel, interpretul preotului lui Zeus. In rolul Vestitorului corintian, Barsi Bela a pus o naivitate fărăîncazdă egală şi convingătoare, iar în rolul Păstorului, Biharі Jozsef a arătat o artă a simulaţiei, a spaimei, a secretului, pe care o subliniem în mod deosebit. Kohut Magda, în rolul Vestitoarei (care, în fapt, este un vestitor) şi-a apus cîntecul poveste cu un ton limpede şi, parcă, meditativ, care nu a făcut să crească tensiunea, necesară la introducerea momentului final.

Cea mai bună realizare a spectacolului ni s-a părut a fi Corul bătrînilor tebani, care a fost, de la un capăt la altul, excelent, convingător, a umplut scena, l-a însoţit pe Oedip pe cincinul său drum şi a tras lecţia tragediei, cu o forţă şi o artă excepţională. In cadrul său, a strălucit, pur şi simplu, Corifeul Major Tamas, permanent stimulator al dinamicei vocilor tragediei, şi cei trei recitatori : Hindi Sandor, Horvath Jozsef, Sugar Lajos.

Intr-un cuvînt, un spectacol de mare prestigiu, ale cărui laturi discutabile nu afectează nivelul unei arte de înalt nivel, pe care publicul nostru l-a aplaudat din inimă.

Radu POPESCU

DIALOG CU ŢÂNDĂRICĂ

L-am revăzut zilele acestea cu bucurie şi l-am întrebat :

— Ce mai faci, Ţândărică ?...

— Mulţumesc, foarte bine, mă pregătesc pentru deschiderea noii stagiuni cînd vom prezenta publicului bucureştean spectacolul „Cartea cu Apolodor“ a lui Gelu Naum, care a obţinut succesul cunoscut la Festivalul de la Varşovia.

— Ce alt spectacol mai pregăteşti ?

— „Alfabet împărat“, un spectacol pe care-l pune în scenă regizorul Ştefan Lenkiş, şi e dedicat proaspeţilor şcolari spectatori ai teatrului nostru.

...Dorim să ne luăm rămas bun, dar intervine în discuţie artista emerită Margareta Niculescu, directoarea Teatrului, care îi spune lui Ţândărică : „Aminteşte şi de turneul din ţară pe care îl vom întreprinde...“

— Exact, precizează, zîmbind, Ţândărică. Notaţi şi faptul că între 28 septembrie şi 12 octombrie Teatrul „Ţândărică“ va prezenta în mai multe oraşe din Moldova, printre care Suceava, Iaşi, Botoşani, spectacolele „Umor pe sfoară“ şi „Călăuţul cocoşat“.

ÎNSOŢIND FOTOREPORTERUL...

Evident, cîteva fotografii nu pot reflecta decît parţial activitatea intensă care se desfăşoară în teatre, acum, în pragul noii stagiuni. Pe scene au loc repetiţii dimineaţa şi după amiaza ; în atelierele de croitorie se pun la punct costumele necesare interpreţilor în viitoarele premiere ; maşiniştii, tîmplarii, mecanicii, pictorii lucrează la finisarea diferitelor elemente ale decorurilor pentru noile spectacole.

Teatrul Naţional „I. L. Caragiale“ pregăteşte premiera noii piese a lui Horia Lovinescu „Febre“, în direcţia de scenă a regizorului Miron Niculescu. Tot pe prima scenă a ţării vom vedea în actuala stagiune piesa „Letopiseţ“ de Mihail Sorbul, „Maria Stuart“ de Schiller, „Nunta lui Figaro“ de Beaumarchais, „Barbarii“ de Maxim Gorki şi comedia scriitorului cehoslovac Jan Drda „Dracul uitat“.

O serie de piese noi vor îmbogăţi şi repertoriul Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra“. In momentul de faţă se află în repetiţie, în regia lui Lucian Pintilie, piesa „O singură viaţă“ de Ionel Hristea şi, în regia lui Vlad Mugur, piesa franceză „Fotbal“ de Pol Quentin şi Georges Bellak (în fotografia noastră o scenă cu Anca Veşti, V. Ronea şi Octavian Cotescu). De asemenea, teatrul va prezenta în stagiunea actuală piesele „Cezar şi Cleopatra“ de George Bernard Shaw, „Război şi pace“, dramatizare după romanul lui Lev Tolstoi şi „Opera de trei parale“ de Bertolt Brecht.

Noi lucrări dramatice originale urmează să vadă luminile rampei şi la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Este vorba de „Corabia cu un singur pasager“ de Dan Tărchilă şi de debutul în dramaturgie al prozatorului Niculă Tănase „Inel, inel de aur“ (fotografia noastră prezintă un aspect din pregătirile pe care personalul tehnic al teatrului le face pentru reuşita spectacolului).

M. L.

ÎN PREGĂTIRE LA...

PITEŞTI...

Zilele acestea îşi va inaugura activitatea, în noua stagiune, secţia de estradă a Teatrului „Al. Davila“ din Piteşti, prezentînd un concert spectacol cu muzica de H. Mălineanu, artist emerit şi Emanoil Iorescu şi texte de Harri Negrin. Din rîndul interpreţilor fac parte Vali Mihalache, Traian Ionescu, Gigi Niculescu, Lidia Creţu, Aurel Dumitrică, Marga Teodorescu, Marcel Stănescu, Viorica Bistreanu, Olga Paulian, Mihai Chiritescu, Ion Pietraru, Dragoş Mărzan, Ene Marin şi alţii. Dintre noile melodii care vor fi lansate în acest concert amintim : „Stiu că o să-mi fie dor“ (de H. Mălineanu), „Paşii tăi“, „Noul teatru de păpuşi“, „In Piteştiul nostru drag“ (de Emanoil Ionescu, care semnează şi conducerea muzicală a spectacolului), iar dintre cuplete „Mariuca“ (cuplet satiric la adresa modei de şănţuite), „Hai băieţi“ (e vorba de susţinerea unei echipe de fotbal“) etc.

ORADEA...

La Teatrul de Stat din Oradea se repetă în direcţia de scenă a lui Valeriu Grama piesa lui Ştefan Berciu „Oameni şi umbre“. Maud Mary, Eugen Ţugulea, Ana Buzea, Liviu Mărtinuş, Ion Abrudan, Ion Martin, C. Simionescu, Genoveva Matici, Anca Chirilă, Ion Pater şi alţii, pregătesc de asemenea, sub îngrijirea regizorului Ion Deloreanu, piesa dramaturgului danez Andersen Nexö, „Cei din Dangaard“. Dramaturgia sovietică va fi prezentă pe scena teatrului oradean — prin lucrarea dramaturgului Evgheni Svarţ „Umbra“. Al patrulea spectacol care va vedea lumina rampei la Oradea este ultima lucrare a lui Paul Everac — „Costache şi viaţa interioară“.

ARAD...

In repertoriul Teatrului de Stat sînt înscrise pentru a fi prezentate în noua stagiune lucrări variate, menite să intereseze masa tuturor spectatorilor.

Regizorul Dan Alecsandrescu pregăteşte pentru spectacolul de deschidere capodopera lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută“ după care vor urma : „Dacă vei fi întrebat“ de Dorel Dorian şi „Indrăzneala“ de Gh. Vlad. In repertoriul teatrului arădean mai figurează „Poveste din Irkutsk“ de A. Arbuzov şi „Othello“ de Shakespeare.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 258 • Sîmbătă 15 septembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

STATUI VECHI-STATUI NOI

Excavatorul mușcă cu lăcomie din pămîntul reavăn. Cupa urlașă se învîrtește ca o sfîrlează și, cu o mișcare elegantă, își varsă conținutul deasupra autobasculantei.

Lîngă fundație stă un tînăr. Se uită cu atenție la fiecare mișcare a cupei excavatorului. Un trecător curios? Nu! Un arheolog! Subsolul Constanței este doar un vast muzeu și fiecare nouă săpătură poate scoate la iveală comori neprețuite.

Amplele lucrări de construcții ce se desfășoară pe teritoriul vechiului Tomis au constituit și constituie pentru inimoșii cercetători ai Muzeului de arheologie din Constanța un minunat prilej pentru a afla noi lucruri despre trecutul acestei așezări istorice, pentru a îmbogăți necontenit exponatele muzeului. Această activitate le este considerabil ușurată prin sprijinul activ pe care îl primesc din partea organelor locale de partid și de stat. Un exemplu edificator îl constituie descoperirea centrului economic al vechiului Tomis — Agora — așezat în patru terase care legau pe faleza de vest Acropola Tomisului de cheiurile și piețele portului antic.

Statuia în marmură a unei adolescente din Tomis

Lucrurile s-au petrecut așa. În urmă cu trei ani a început în piața Ovidiu construcția unui bloc. Odată cu lucrările de fundații a început să iasă la iveală un splendid mozaic roman. Dată fiind importanța descoperirii, pentru prima dată în istoria cercetărilor arheologice, organele de partid și de stat au hotărît oprirea construcției moderne în vederea dezvoltării săpăturilor de descopertare. Întreaga faleză din spatele statuii Ovidiu a fost rezervată cercetării monumentului, studierii lui, făcîndu-se în același timp consolidările și restaurările necesare pentru ca el să rămînă centru muzeistic. Măsura s-a dovedit deosebit de bună, ea permițînd dezvăluirea și punerea la dispoziția populației a unui monument arhitectonic unic. Într-adevăr, mozaicul policrom cu figuri geometrice, vegetale și animaliere, care se întindea în vechime pe o suprafață de 2.000 m.p., scările masive de piatră, cele 12 mari încăperi boltite care adăposteau în trecut depozitele de mărfuri din imediata apropiere a portului, într-un cuvînt întregul centru comercial antic, va constitui un muzeu în aer liber de o valoare cu totul deosebită.

Acesta este doar un exemplu dintre numeroase altele. Căci în ultimii ani la Constanța și în împrejurimi s-au scos la iveală un număr mare de monumente ale trecutului.

Ceea ce izbește de la început pe vizitatorii Muzeului de arheologie din centrul dobrogean este marele număr de obiecte de artă descoperite cu prilejul diferitelor săpături. Este o dovadă a marei dezvoltări pe care arta plastică a avut-o pe aceste meleaguri în urmă cu două milenii. În suprastructura societății sclavagiste greco-romane arta sculpturală a jucat un rol important. Edificiile publice și particulare, piețele, termele, cimitirele erau toate împodobite de statui, frize, capiteluri, placaje ornamentale. La realizarea lor au trudit mii și mii de meșteșugari locali care

Paul MARIAN și Mircea SCRIPCA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

A SUNAT DIN NOU *clopoțelul...*

După o tăcere îndelungată — era prea toropit de arșița verii și mistuit de dorul după copiii plecați în vacanță, — tradiționalul clopoțel a sunat din nou în dimineața aceasta. Cristalin și vesel, ca întotdeauna. Și, ca întotdeauna, i-au răspuns în cor mii de voci cristaline și vesele.

E un ritual vechi, care în fiecare toamnă rămîne totuși nou, ca o poveste frumoasă spusă — pentru a cîta oară? celor mici...

Copiii i-au ghicit de fapt chemarea, înainte ca clopoțelul, să fi scos vreun sunet. Așa se întîmplă între prieteni buni și vechi. Și s-au grăbit să se pregătească pentru această primă dimineață de școală, încă cu mult timp înainte. Unii chiar cu... prea mult timp înainte.

— Mămico, cît mai e pînă merg la școală?

— Un an și mai bine, poți aștepta liniștit!

Liniștit? Parcă ce pot înțelege oamenii mari! Cum poți să ai liniște cînd îți vezi sora plecînd în fiecare dimineață la oră fixă, însoțită de credinciosul ghiozdan, care el însuși e o lume de feerie: penar cu creioane colorate, echer și raportor, compas și caiete cu dulumul (să tot mîzgălești pisici pe ele).

Și iată că — în fine — anul acesta s-a schimbat ceva:

— Mămico cît mai e pînă sună clopoțelul?

— Trei sferturi de oră. Și grăbește-te că ai să întîrzii!

De cîte ori nu va auzi de acum înainte acest refren matern cu care debutează în viața de școlar?!

— Mămico, nu-i așa că școala mea e nouă?

— Cum nu se poate mai nouă: construcția ei s-a terminat săptămîna trecută. În banca ta nu a stat încă nimeni, în clasă nu a învățat încă nimeni. Voi le inaugurați pe toate: culoare, table, bănci. Și învățătoarea e nouă: a terminat institutul în primăvara asta. Toate-s noi, ca și noul meu școlar..

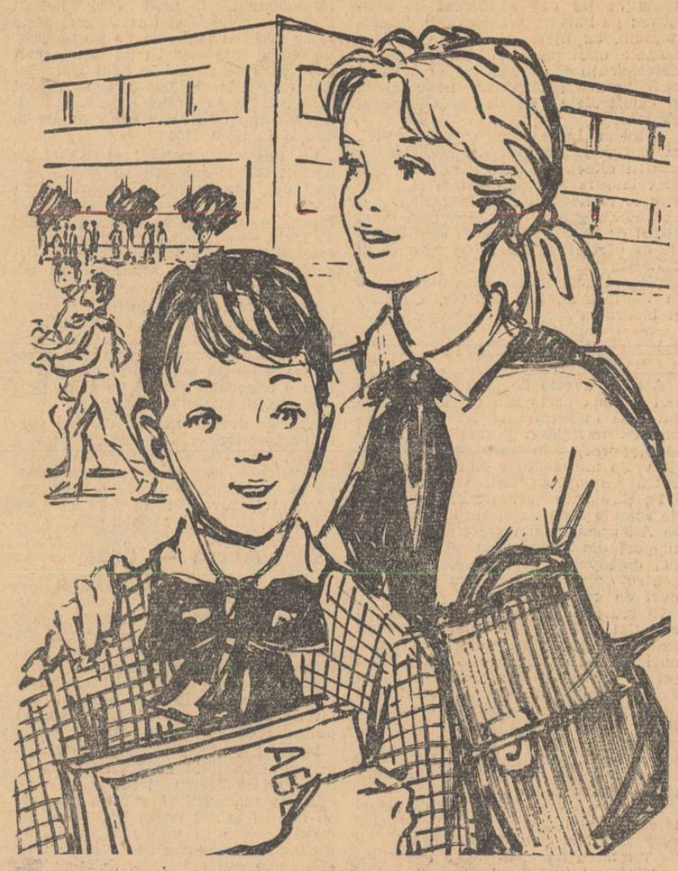

Desen de Beca RIND

Cu mici nuanțe, dialogul este cam același, fie că e rostit într-o casă din comuna Cefa, din orașul Iași, din satul Ceaua sau Seuca. Pentru că și anul acesta foarte multe școli își vor deschide porțile pentru prima dată — în total 410 școli de 8 ani. Cu alte cuvinte 410 viitoare promoții — astăzi cu fundă roșie și guler scrobit — care în această dimineață fac „botezul școlii" și primul pas spre asaltul științei și culturii, începînd de la același o-i... oi.

2.630.000 de copii învață în clasele I—VII! Adică de două ori populația celui mai mare oraș al țării, Bucureștii... Dar deocamdată ei nu știu să facă statistici și nici măcar comparații, pentru că nu au elemente de comparație. Ei știu că au găsit școala ca un pahar, catedra împodobită cu flori, profesoara cu zîmbet pe buze, tabla cu veselă urare „Bine ați venit!" și, într-un colț al clasei — manualele cu miros de cerneală tipografică și mistere nedeslușite încă. 17.400.000 de noi manuale care în această zi se vor distribui gratuit și vor fi pentru prima oară răsfoite de mîini neastîmpărate și avide.

Dar alături de cei mai mici elevi ai școlilor, pășesc și acei care trăiesc

Pia RADULESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

GEORGE GEORGESCU LA 75 DE ANI

George Georgescu a împlinit 75 de ani...

Nu acesta este meritul, dar acesta este prilejul. Prilejul de a sărbători pe unul din slujitorii de vază ai culturii noastre.

A trecut mai mult de o jumătate de veac de cînd numele lui George Georgescu s-a legat de fiecare pas, de fiecare etapă a dezvoltării muzicii românești.

Prețuirea lui George Georgescu corespunde, fără îndoială, talentului, căci el este un artist foarte dotat, ale cărui capacități au fost de mult consacrate prin aplauzele tuturor capitalelor muzicii din lumea întreagă, prin opinia celor mai buni și mai exigenți cunoscători ai acestei arte.

Dar prețuirea lui George Georgescu corespunde mai ales și în primul rînd, muncii lui îndelungate. George Georgescu, în dreapta lui Enescu, alături de mulți alți fideli ai muzicii, a jucat un rol important la înființarea Operei Române, a Filarmonicii, la apariția, învățătura și dezvoltarea cîtorva sute de instrumentiști, la afirmarea cîtorva zeci de mari soliști, la înfiriparea și încurajarea școalei componistice românești. Există, poate, un merit și mai mare, pe care el l-a împărțit cu alți înaintași și tovarăși ai lui de generație și de epocă, din acea epocă: educarea unui public românesc, mobilizarea unei conștiințe publice la chemarea înaltă a acestei arte, fără de prezența magică a căreia, orice cultură, orice viață spirituală, rămîne ciuntită, fără culme și fără vîrf. Timp de peste patruzeci de ani, două sau trei generații ale publicului nostru s-au obișnuit să-l vadă pe George Georgescu apărînd, la pupitrul unei orchestre și declanșînd talazul armoniilor. Bagheta lui a fost unul din cele mai credincioase, mai neobosite, mai prețuite condeie din cîte au desenat, pentru publicul nostru, alfabetul muzicii.

La 75 de ani, George Georgescu are imensa bucurie, de a fi înconjurat de stimă și dragoste. Pe baza unui decret al Consiliului de Stat, el a fost decorat cu Steaua Republicii Populare Române, clasa I-a, acordată celor ce știu să pună tot ce au mai bun în ei pentru propășirea culturii și artei noastre socialiste.

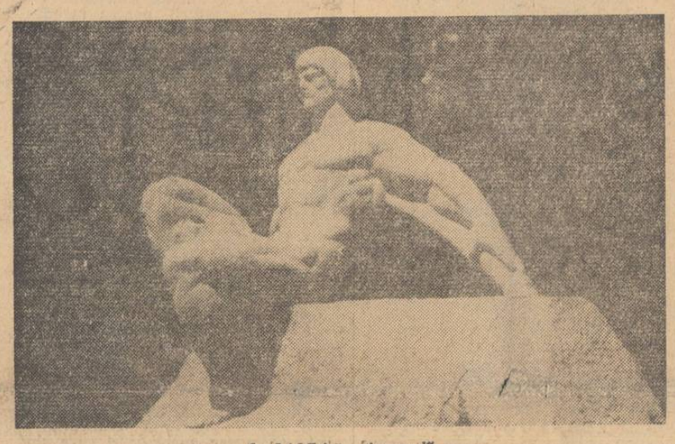

I. JALEA: „Arcașul"

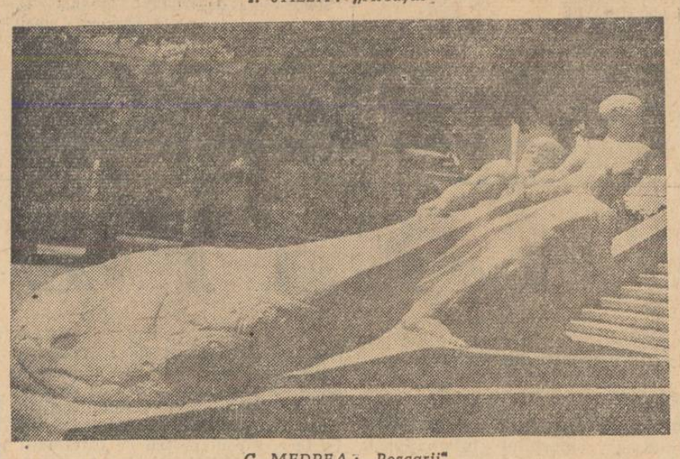

C. MEDREA: „Pescarii"

ITINERAR TURISTIC

MELEAGURI SIBIENE

Citiți reportajul în pagina a 3-a

PE MERIDIANELE GLOBULUI

LEIPZIG

Vizitatorul Leipzigului este frapat în primul rînd de monumentele istorice, mărturii ale unui trecut de cultură. Este destul să amintim de cartierul tipografilor unde se găsește vestita bibliotecă Deutsche Bücherei care păstrează și astăzi primele manuscrise și cărți ale lui Martin Luther și Schiller, de Universitatea „Karl Marx" care are o vechime de 553 ani, ca și alte asemenea edificii.

Numele Leipzigului este însă legat tot mai mult — în vremea din urmă — de tîrgurile internaționale. Aici, cu sprijinul celor două tîrguri, anuale, se întîlnesc (primăvara cu produse tehnice și toamna cu bunuri de larg consum) firme comerciale și industriale din multe state ale lumii. La tîrgul de toamnă din acest an, de pildă, au participat reprezentanți din 49 de țări, față de 45 cîți au fost anul trecut. De menționat că între anii 1927—1941, numărul țărilor participante la tîrgul de la Leipzig a fost cuprins între 16—25.

Săptămîna trecută, Leipzigul s-a îmbrăcat în haine de sărbătoare. Pe arterele principale și în fața celor 16 pavilioane răspîndite prin oraș și a celor două hale de expoziție din cadrul tîrgului tehnic au fost arborate drapelele statelor participante la cel de-al 30-lea tîrg de mostre organizat după cel de-al doilea război mondial. Emblema cu inițialele Tîrgului a străjuit pe diferite afișe și panouri, nu numai în Leipzig, ci și în alte orașe din R. D. Germană. În zilele tîrgului a existat o animație neobișnuită pe străzi și la fiecare colț puteai auzi discutîndu-se în altă limbă.

Recenta ediție a tîrgului de la Leipzig a confirmat interesul cres-

Vasile CIAUȘU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Noua clădire a Operei de Stat din Leipzig, care are peste 1700 de locuri.

Sticlarii

În orașul Turda, întîlnești mulți meșteri pricepuți. Cimentiști, meșteri în fabricarea electroizolatorilor, ca cei de la fabrica „Electroceramica" și numeroși alții. Dar nu putem să nu vorbim și despre maiștrii sticlari. Deci să facem cunoștință cu cîțiva dintre lucrătorii fabricii de sticlă și cu produsele pe care le realizează ei.

Cei mai mulți dintre lucrătorii fabricii sînt sticlari din tată în fiu și multe generații au făurit aici frumuseți din sticlă. Iată pe maistrul sticlar Grigore Bozdog. Meseriaș de mai bine de 20 de ani, el a ajuns astăzi la o înaltă măiestrie. Suflător la țeavă, a început să deprindă tainele meseriei de la vîrsta de 14 ani. Mai întîi, la căratul sticlei, apoi la formatul băsicilor — prima fază cu care începe să ia forme orice produs — și mai departe pe rînd la celelalte operații. Acum aproape că nu are rival în meserie. În mîinile sale masa de sticlă, care în cuptor are nu mai puțin decît 1450 de grade, se transformă rapid în obiectul dorit. Dar marea lui îndemînare, domeniul în care Bozdog este un artist neîntrecut rămîne modelarea vazelor. Ion Iurian, Gheorghe Beldiman și Dorel Dragoste s-ar putea spune că fac parte din aceeași generație cu maistrul lor, căci diferența de numai 10 ani la vîrstă nu se prea cunoaște în activitatea maistrului. El este la fel de ager și plin de voie bună ca și cei trei băieți — absolvenți ai școlii profesionale — cu care lucrează. Împreună cu aceștia, în cele 6 ore cît durează aici schimbul, 300—360 kg. de sticlă pot să ia formele cele mai diferite. De la elegante pahare pentru lichior sau apă pînă la vazele despre care vă vorbeam. Tinerii muncesc și ei cu aceeași pasiune pentru că maistrul lor le-a transmis nu numai prețuirea și experiența în meserie, dar și pasiunea pentru această muncă de artist.

Din cele 16—20 de faze prin care trece un pahar, de exemplu — acestea țin de modelul executat, — 11 se execută în secția sculptură. Gavrilă Bumbu împreună cu brigada pe care o conduce așterne cu multă migală, dar și cu multă îndemînare punct lîngă linie, o frunză lîngă o floare și pe sticla pînă atunci doar transparentă apar desenele mate ale modelului. Și aici, „veterani" ca tovarășul Bumbu au în „creștere" tineretul. Iată doar doi dintre ei: seraliștii Teodor Lazăr și Ilie Cioancă. De ce seraliști? Pentru că în secție, alături de Gavrilă Bumbu și alți maiștri cu experiență, băieții își perfecționează măiestria în sculptură pe sticlă, iar în orele tîrzii își îmbogățesc cunoștințele, cultura, la liceul seral. „Una fără alta nu se poate" — am auzit spunînd pe unul din băieți.

Multe figuri de maiștri sticlari am avea să vă prezentăm. Să amînăm totuși aceasta pentru o dată viitoare. Acum să vă vorbim despre ceea ce produc sticlarii din Turda. De la fiole de 1 cm. cub la articole de ambalaj — butelii și borcane — pînă la pretențioasele articole tehnice ca sticla pentru lămpi de mină, sticle de nivel pentru cazane de înaltă presiune, sticlă pentru faruri auto, sticlărie de laborator etc. sau la cele mai delicate și moderne articole de menaj, peste 500 de articole părăsesc cu inscripția „Fragil" poarta fabricii.

Într-adevăr, cum spunea tovarășa inginer Lucreția Boruzi, șefa serviciului tehnic, această varietate de produse cere o înaltă calificare și mult talent.

Credem că de interes mai larg pentru cititorii revistei noastre ar fi să prezentăm cîteva din noutățile pe care colectivul fabricii le va expune la cel de-al IV-lea Pavilion de mostre ce se va deschide în această toamnă. Ne vom opri doar asupra articolelor de menaj. La cererea noastră, șeful laboratorului chimic, tov. Sever Dunca — și fotograf amator — ne-a „oferit" în imagine cîteva din noutățile create.

Încă de la începutul acestui an sti-

Elena PAVELESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

ÎN UNIUNEA Sovietică se fac mari pregătiri pentru sărbătorirea, în ianuarie 1963, a centenarului nașterii marelui Stanislavski. Se proiectează o sesiune științifică despre importanța învățăturii lui Stanislavski pentru teatrul modern. Pe scenele teatrelor din U.R.S.S. vor da spectacole festive o serie de ansambluri teatrale din U.R.S.S. și din alte țări socialiste. Se pregătește o expoziție jubiliară, iar editurile au inclus în planurile lor culegeri despre activitatea teoretică a marelui reformator al teatrului. De asemenea, vor fi editate discuri, având imprimate vocea lui Stanislavski și fragmente din indicațiile sale regizorale.

●

MORMÎNTUL marelui poet, și dramaturg german Heinrich von Kleist este lăsat în paragină de către senatul Berlinului occidental. Ultimul lăcaș al lui Kleist pe malul lacului Wannsee este năpădit de buruieni. Inscripția de pe piatra funerară abia mai poate fi deslușită.

●

400 DE CINEMATOGRAFE engleze și-au închis porțile în anii 1960/1961, alte 300 au căzut, în 1961/1962 victimă crizei din industria filmului. În ultimii trei ani, numărul spectatorilor a scăzut în Anglia, în medie, cu 12—14 procente anual.

●

ÎN JAPONIA, pentru pescuitul thonului au început să fie folosite momeli din plumb, imposibile cu două diamante artificiale. Uriașele viețuitoare ale oceanului se repede vertiginos spre momeala care strălucește sub apă. În felul acesta s-a mărit cantitatea de thon pescuit.

●

O EXPEDIȚIE de oameni de știință englezi a efectuat cercetări entomologice în partea de sud a statului Chile. Cercetătorii au adus cu sine 20.000 de insecte. După părerea specialiștilor, clasificarea insectelor aduse va dura cel puțin 25 de ani. Pentru a reduce acest termen s-a propus să se trimită unele exemplare nerecunoscute de insecte, entomologilor din alte țări. Cu ajutorul lor, membrii expediției speră să întocmească raportul după numai... 20 de ani.

●

ACUM TREI ani, Tamara Durova de la Institutul chirurgical „Visnevski" din Moscova, i-a înlocuit cîinelui Kara o bucată a

esofagului prin material plastic. Kara se simte minunat. O întreprindere leningrădeană a trecut între timp la producția de esofaguri și vase de sînge din masa plastică „Labsan".

●

CULORILE preferate ale copiilor ar fi: portocaliu, stacojiu, albastru și galben. Acest rezultat a fost obținut de un institut pentru psihologia culorii din R.F. Germană în urma unor probe la care au participat 300 de copii în vîrstă de cinci pînă șapte ani. Culori ca: alb, gri, negru și maro n-au fost deloc luate în seamă, iar pentru culoarea verde au optat numai șapte la sută dintre copiii întrebați.

●

ÎN HÎRTIE specială de scrisori urmează să fie transformat un odgon din cînepă, ros de vreme, lung de 150 m. Acesta a fost scos de pe vasul de război „Wasa", vechi de 333 de ani, ridicat la suprafață anul trecut în portul Stockholm. O întreprindere din Tumba, lîngă Stockholm, a primit comanda de a produce poate cea mai originală hîrtie de scrisori din lume.

●

PENTRU prima oară au fost găsite, cu prilejul unor săpături în Mexic, urmele unui mastodont și ale unui om cu unelte, care permite concluzia că animalul a fost vînat de om. Pînă în prezent nu s-a putut aduce dovada că omul ar fi vînat acest animal preistoric, asemănător cu elefantul, care a trăit cu 30.000 de ani în urmă. Pe coasta de apus a Americii au fost găsite sute de fosile de mastodonți, dar niciodată în legătură cu urme de oameni.

●

„A FI sau a nu fi", a recitat Yannis Grimanakis, un student de la Institutul de artă dramatică din Atena, în vîrstă de 19 ani, în fața unor vizitatori. În mijlocul renumitului monolog din „Hamlet" a căzut de la etajul V și a murit pe loc.

START NOCTURN

Note de călătorie din Ghana

Emiezul nopții și un vînt rece adie pe aeroportul din Zürich. Apropiindu-mă de scara ce duce spre ușa de intrare în avion, mă opresc cîteva secunde, ezitant, și cuprins de un vag sentiment de neliniște; pe burta mastodontului de aluminium, cu litere albastre, era scris numele unui personaj din legendele descendenților vikingilor și a cărui apariție ar fi prevestit nenorocirile și catastrofele navale: „Olandezul zburător".

...Rulăm încet spre capătul pistei, ne oprim la punctul de start, unde, pentru cîteva secunde motoarele sînt ambalate la turația maximă și odată frînele roților decuplate „Olandezul zburător" gonește printre cele două șiruri de becuri galbene și se desprinde de pămînt, avîntîndu-se spre cerul înstelat. „Pînă la Accra, ne anunță căpitanul echipajului, vom face escale la Casablanca, Las Palmas, Conakry și Monrovia".

Scurt istoric

Așadar, aveam de parcurs cu avionul o bună parte din drumul străbătut încă în secolul al XV-lea de temerarii navigatori portughezi și spanioli, porniți în necunoscut, momiți de vraja mirodeniilor orientale și totodată însetați de cîștiguri fabuloase.

Pe țărmurile vest-africane, dogorite de soarele tropical și răcorite de briza Atlanticului, navigatorii plecați pe timpuri din Lisabona, pentru a efectua descoperiri geografice, se opreau pentru aprovizionare cu banane și nuci de cocos.

În scurt timp, lacomii expeditori au aflat că pe aceste meleaguri nu există numai niște simple banane sau nuci de cocos. Aici, roditorul pămînt roșcat african mai oferea din abundență și alte lucruri cu mult mai prețioase: pulbere aurifera, diamante, fildeș. Încetul cu încetul, geografii europeni încep să numească aceste țărmuri: Coasta de Aur și Coasta de Fildeș, numele fiecărei regiuni indicînd bogăția predominantă.

Întorși din expedițiile lor, de jaf și teroare banditească, strămoșii celor care și astăzi reprimă în mod sălbatic mișcarea de eliberare a poporului angolez, au trecut sub tăcere faptul că pe coasta Africii de vest exista încă din secolul al IV-lea un popor pașnic, organizat într-un stat mare și înfloritor, cunoscut în Africa de atunci sub numele de Ghana.

Distrugerea centrelor culturale și de învățămînt africane de la Walata, Djenna și Timbuktu, care culminează în 1591 cu incendierea universității din Sankore împreună cu 40 de lucrări istoriografice ale profesorului Amed Baba, sînt pilde elocvente despre sălbăticia cu care colonialiștii au pus capăt dezvoltării civilizației și culturii popoarelor africane.

Pe țărmurile Ghanei de astăzi năvălitorii portughezi au construit trei puternice fortărețe de care se slujeau ca centre permanente pentru terorizarea și jefuirea populației precum și pentru înfloritorul lor comerț cu sclavi. În anul 1482 ei înalță Elmina, în anul 1558 San Sebastian, iar spre sfîrșitul secolului al XVI-lea Christiansborg. (Acest nume i-a fost dat de suedezi). Fortul Christiansborg se află chiar la Accra, la capătul arterei „28-th February Road". Aici, pe faleza scăldată de valurile înspumate ale oceanului și umbrită de coroanele majestuoase ale palmierilor înalți, am fost profund mișcat de aspectul hidos al subsolurilor și celulelor în care erau încarcerați sclavii africani mai înainte de a fi trimiși spre cele două Americi.

Potrivit calculelor făcute de oamenii de știință africani, în cele cinci secole de exploatare colonialistă, peste 50 de milioane de sclavi au fost capturați și expediați din Africa spre alte continente.

Sclavul Attobah Kwodjo Enu din Adjumaku, eliberat de lordul Hoth, după ce a reușit să învețe în unele școli din Anglia în secolul al XVIII-lea, și-a scris în engleză și latină reflecțiile sale despre sclavagismul introdus de europeni în Africa și pe care l-a caracterizat astfel: „Capabil să miște inimile monștrilor, dar nu pe cele ale negustătorilor de sclavi".

Istoria tuturor acestor cetăți și forturi aflate în Ghana și pe întreaga coastă vest africană reflectă totodată și luptele aprige ce s-au purtat chiar între diferitele puteri colonialiste pentru stabilirea și întărirea monopolului asupra acestor bogate regiuni. De exemplu, în anul 1645 suedezii asediază fortul Christiansborg și după lupte grele îi nimicesc pe portughezi. La rîndul lor, suedezii au fost atacați și izgoniți de danezi în anul 1657. Englezii au procedat într-o manieră mai „elegantă": cu „mici presiuni militare" cumpără Christiansborgul de la danezi în anul 1850.

La mijlocul secolului al XVIII-lea portughezii și suedezii au fost eliminați din competiție de englezi, olandezi și danezi, iar cu un secol mai tîrziu, — în perioada domniei reginei Victoria, — englezii reușesc să se descotorosească complet de ceilalți doi parteneri, rămînînd astfel stăpîni absoluți asupra Ghanei.

Dobîndirea independenței în anul 1957, precum și adoptarea constituției republicane prin plebiscitul din 1960 sînt două date care marchează o accelerare evidentă a ritmului de dezvoltare a poporului ghanez pe calea progresului și bunăstării.

Ambele evenimente au deschis vaste perspective pentru viitorul acestui popor, care știe să aprecieze la justa lor valoare libertatea, independența, pacea, precum și avantajele coexistenței pașnice între popoarele cu sisteme politice și sociale diferite.

Accra — oraș în plină dezvoltare

„Încheiați centurile, stingeți țigările, în cîteva minute vom ateriza pe aeroportul din Accra", ne anunță prin difuzor căpitanul echipajului.

Apropiindu-ne de țărm, observăm că briza oceanului învinge norii și astfel ne apare în față Accra luminată puternic de soarele african.

Privit din avion, orașul pare foarte întins, comparativ cu populația sa de aproximativ 390.000 locuitori. Vaste spații verzi, curți și grădini plantate cu mîndri arbori tropicali domină decorul general cu un verde închis. Se disting clar siluetele noilor blocuri de cîte șapte sau opt etaje, indicînd astfel profilul urbanistic de viitor al capitalei Ghanei.

Ajungem la biroul vamal și cu toată oboseala unei curse de 14 ore, curiozitatea ne mină privirile de jur împrejur: holurile spațioase și comode, oficiul poștal și telegrafic, hotelul și restaurantul arată că aeroportul Accrei este bine înzestrat pentru a face față intensului trafic.

Atenția și cordialitatea cu care invitații la conferința „O lume fără bombe", precum și noi ziariștii sîntem primiți de funcționarii Ministerului de Externe confirmă încă odată proverbiala ospitalitate a poporului ghanez.

Pînă la ultra-modernul hotel „Ambasador" străbatem aproape în întregime „Independence Avenue", artera principală a unuia dintre cele mai noi și mai elegante cartiere din oraș. Locuințele construite în stil modern, cu terase mari și ferestre largi sînt înconjurate de curți și grădini în care cresc oleandri, magnolii, palmieri, banani, paw-paw și mango.

„Cu credite din partea statului, ne informează E. K. Asilijoe, redactor la „Ghana News Agency", în ultimii cinci ani s-au construit încă trei cartiere de locuințe asemănătoare: Mamprobi, Kaneshie și Christiansborg.

Odihna din timpul nopții ne-a reconfortat deplin și dimineața, cu aparatul fotografic, coborîm în stradă pentru a cunoaște mai repede viața de toate zilele a poporului. Intru pe Boundary Road și după primele două clișee copiii din cartier încep să-mi dea tîrcoale timide și mai apoi să-mi spună direct că ar fi foarte bucuroși dacă i-aș fotografia.

Mai merg puțin și prin mulțimea de țărani (mulți din ei sînt tatuați) care vînd chiar pe trotuar: ananas, banane, arahide, papaya, nuci de cocos, mango și portocale, zăresc o figură de multă vreme dispărută din decorul bucureștean, — o vînzătoare ambulantă poartă pe cap un lighean plin cu porumb fiert, cu deosebirea că femeia ghaneză își duce copilul într-o legătură atîrnată la spate.

Pe aceeași stradă, în magazinele negustorilor libanezi, greci, sirieni sau indieni, — veniți aici încă de pe vremea dominației coloniale britanice, — se găsesc cele mai variate mărfuri: șireturi de ghete, piese de schimb auto, textile și confecții viu colorate, praf de ouă, încălțăminte, margarină și discuri cu melodii populare ghaneze.

La un grup de tarabe înșirate de-alungul trotuarelor, negustorii ne oferă unele articole pe care le cumpără în mod obișnuit numeroșii turiști care vizitează Ghana. Primul dintre negustori insistă să-i cumpărăm arcurile și tolbele cu săgeți, iar ceilalți susțin că așa zisele șiraguri de mărgele, care nu sînt altceva decît colții unor sinistri crocodili, ar fi mult mai interesante. Măștile sculptate în abanos, podoabele și obiectele de artă lucrate în fildeș sau coarne de bovine precum și sandalele și genților de piele de șarpe ne atrag atenția, pentru

O figură frecventă pe străzile Accrei: vînzătoarea de porumb fiert

faptul că în multitudinea de articole fabricate în serie, meșteșugarii ghanezi reușesc să păstreze vechile tradiții populare.

Ultimul din seria acestor negustori ne îndeamnă să cumpărăm un pui de crocodil... împăiat.

În apropierea unei stații de autobuze asistăm la o scenă, care ulterior ne-a devenit familiară: tuns, ras și frizat pe trotuar. Clientul se așează pe un covoraș, iar urmașul lui Figaro, stînd comod pe un scăunel, îl „servește" cu promptitudine. Curioși, întrebăm frizerul dacă bacșișul este „benevol" sau „cu desăvîrșire interzis" și ni se răspunde abil că este inclus în preț.

Paralelă cu Boundary Road este artera principală a Accrei, Kwame Nkrumah Avenue care, prin aspectul ei general, poate fi considerată drept o mostră perfectă a procesului de transformare și modernizare prin care trece întregul oraș din momentul dobîndirii independenței.

Aici, pe această stradă lungă de cîțiva kilometri, circulația auto este atît de intensă încît la intersecțiile cu Ring Road și Castle Road agenții de circulație sînt puși adesea în mare încurcătură.

Blocuri înalte de șase și opt etaje, alternanța blocurilor noi cu casele vechi și sărăcăcioase, reflectă fidel stadiul actual al țării și acest proces de dezvoltare și modernizare.

Mircea DIMITRIU

Din nou despre General Motors

Relatam săptămîna trecută despre asaltul pe care îl dă trustul american General Motors asupra pozițiilor pe care le mai deține încă producătorii vest-europeni de automobile. Acesta nu este însă singurul domeniu în care se desfășoară o acerbă luptă de concurență, în cadrul Pieței comune, între monopolurile occidentale. General Motors pătrunde tot mai puternic în Piața comună și în alte domenii de producție. Unul dintre acestea îl constituie producția frigiderelor. Pentru a da lovituri cît mai solide industriașilor vest-europeni, General Motors a hotărît să-și modernizeze procesul de fabricație și să instaleze noi benzi de producție la uzinele sale din Gennevilliers, în Franța.

Pentru a face față concurenței statelor din Piața comună, trustul General Motors a cheltuit aproximativ un miliard de franci în vederea mecanizării în întregime a procesului de producție și a punerii în exploatare a unei noi benzi la uzinele sale din Franța, mai sus amintite. Scopul cheltuirii acestui miliard de franci este cît se poate de clar: sporirea producției în uzină, sporirea cifrei de afaceri, sporirea masei profitului, diminuarea fondului de salarii. Prima consecință a modernizării fabricii de la Gennevilliers o constituie licențierea a 684 de muncitori. Aceste licențieri nu sînt primele în zbuciumata istorie a muncitorilor francezi de la General Motors. Trustul american obișnuiește ca în fiecare an să procedeze la concedieri. În 1958 au fost concediați 530 de muncitori, în 1959 — 17 concedieri și 182 „reclasificări" (adică micșorări camuflate de salariu), în 1960 — 202 concedieri și 63 „reclasificări", în 1961 — 235 concedieri.

În fiecare toamnă, după cum semnalează ziarul francez „Libération", trustul american își „modernizează" fabricile. Aceasta se întîmplă pe spinarea oamenilor muncii, prin azvîrlirea lor în ghiarele somajului. Chiar și vechi muncitori ai acestei fabrici din Franța, chiar și invalizi care își datoresc infirmitatea lor muncii în această fabrică, au fost azvîrliți în stradă. Din cei 684 de concediați de anul acesta 247 au peste 40 de ani. Dintre aceștia, 136 au între 40 și 50 de ani, 101 între 50 și 60 iar 10 peste 60.

Amintitul ziar francez citează cîteva discuții purtate între muncitorii concediați și conducătorii uzinei.

— Credeam că avînd un brat ciopîrțit de frezâ, nu vor îndrăzni...

— Credeam că fiind însărcinată, la două luni înainte de concediul de naștere, nu vor avea cutezanța...

Aceste cuvinte din urmă aparțin unei femei singure, în vîrstă de 29 ani, cu un copil de șase ani, fără locuință în acest moment. Acum ea nu mai are slujbă, și mai mult decît atît, în situația în care se află nici nu poate spera să găsească undeva de lucru.

Concedierile de la Gennevilliers constituie un nou exemplu cu privire la dureroasele consecințe pe care le suportă oamenii muncii din statele capitaliste în momentul în care progresele înregistrate în dezvoltarea științei permit o îmbunătățire a tehnologiei producției. Prima consecință a mecanizării o constituie concedierea muncitorilor. Pe urmă urmează scăderea salariilor muncitorilor rămași. În sfîrșit, urmează intensificarea ritmului propriu-zis de muncă însoțit uneori (ca în cazul fabricii franceze) de sporirea numărului de ore săptămînale. Patronatul reușește în unele situații să pună în aplicare ultimele două măsuri amintite amenințînd muncitorii rămași cu înlocuirea lor imediată prin șomerii care au fost azvîrliți în stradă de aceeași întreprindere. La respectiva uzină a lui General Motors s-a și aflat că programul de lucru săptămînal va fi încărcat cu cinci ore iar ritmul de lucru considerabil intensificat.

Dar aceasta este legea după care se conduce General Motors: „Pentru obținerea unor profituri cît mai mari!", „Cel ce și-a pierdut brațul din cauza unei freze este licențiat!": „Femeile însărcinate nu au ce căuta în fabrică!".

Este legea pe care a declarat-o un conducător al firmei unui bătrîn muncitor care venise să protesteze împotriva concedierii sale, survenite după cum se poate lesne înțelege, cu puțin timp înainte de pensionare: „Ești prea bătrîn, nu mai ești omul care-mi trebuie"...

După cum se vede, în cazul de față, muncitorii francezi au de suferit dublu. Prima dată de pe urma sistemului capitalist de producție, în al doilea rînd de pe urma felului arbitrar în care procedează o firmă străină în Franța care dă un asalt hotărîtor asupra pozițiilor economice franceze nu numai în cadrul Pieței comune ci chiar în Franța!

Eugen PHOEBUS

DESPRE CEEA CE NU A VORBIT DOMNUL MONNET...

Nu de mult, luînd cuvîntul la Paris, unul din liderii Pieții comune, Jean Monnet, și-a expus părerea în legătură cu perspectivele economiei din țările slab dezvoltate. Referindu-se la aceste țări, Monnet și-a expus gîndurile cu o sinceritate uimitoare:

— Aceste țări nu pot decît să exporte produsele tradiționale. De aceea, pentru ele, lucrul principal este să dezvolte monocultura. În aceasta constă problema folosirii brațelor de muncă...

Așadar, o nouă pledoarie pentru menținerea unui statu-quo în economia țărilor slab dezvoltate din Africa, Asia și America latină, o pledoarie pentru menținerea sinistrului sistem al monoculturii, pentru neindustrializare, pentru continuarea robiei economice a popoarelor din țările slab dezvoltate. Domnul Monnet a folosit multe argumente în sprijinul tezelor sale. Dar el s-a ferit ca de foc să arate că monocultura și neindustrializarea pe care le recomandă dezarmează economia țărilor slab dezvoltate, continuă un urias jaf colonialist, continuă, între altele, și acel jaf mentionat, adeseori, sub denumirea „foarfeca prețurilor".

„Foarfeca prețurilor"

Despre ce este vorba, în fond? Foarte multor țări din America latină, din Africa și Asia, li s-a impus, de către monopolurile străine, monocultura, o diformare monstruoasă a economiei. În Salvador, de pildă, cafeaua reprezintă 90 la sută din exporturile totale ale țării! De producția cafelei, de fluctuația prețurilor, de cererea pieții depinde întreaga economie a țării. Asemenea specializări care sînt recomandate de domnul Monnet și fac foarte vulnerabilă economia unei țări, caracterizează un foarte mare număr de state din Africa, Asia și America latină.

Ce s-a constatat, în ultimii ani, în aceste țări? Că ele sînt supuse unui jaf suplimentar de mari proporții. Că pentru aceeași cantitate de materie primă pe care o exportă ele primesc tot mai puțin, în timp ce pentru aceleași produse pe care le importă din țările capitaliste dezvoltate plătesc tot mai mult! În anul 1954 monopolurile americane plăteau pentru un sac cu cafea de 60 kg. 86 dolari și 84 cenți. În anul 1958 pentru același sac de cafea exportatorii latino-americani nu mai primeau decît 53 dolari. Astăzi, prețul este și mai scăzut. În același timp prețurile mărfurilor exportate de S.U.A. au crescut. Un ziar argentinian relata că unele mijloace de transport vîndute de Statele Unite în Columbia s-au scumpit în cîțiva ani cu 200 la sută!

Stevenson, la ieșirea de la Casa Albă

În vara anului trecut, Adlai Stevenson, cunoscut om politic american, i-a făcut o vizită președintelui Kennedy. Abia se îndepărtase dintr-o călătorie pe care, la cererea președintelui S.U.A., o efectuase în 10 capitale ale Americii latine. După ce și-a prezentat raportul, la ieșirea din Casa Albă, asaltat de gazetari, Stevenson a făcut cîteva declarații.

— Situația economică a Americii latine, a recunoscut el, s-a înrăutățit.

— Care e cauza? l-a întrebat unul din ziariști.

Lui Stevenson nu i-a trebuit mult ca să citeze cîteva cauze. Iar între ele și „prețurile reduse pentru exporturile produselor principale ale acestor țări: cuprul, cafeaua, cositorul, zincul, zahărul, plumbul și bananele."

Este vorba de o recunoaștere semnificativă a acțiunilor nefaste ale „foarfecii prețurilor", o recunoaștere care a stîrnit ecou și la care domnul Monnet, de care am mai amintit, a preferat să nu facă referiri atunci cînd a pledat pentru monocultură și neindustrializare.

Logica cifrelor

Analizînd situația economică a diferitelor țări slab dezvoltate din Africa, America latină și Asia, numeroase ziare vorbesc pe șleau de jaful imperialist pe care-l implică „foarfeca prețurilor" și de consecințele grele pe care aceasta le are pentru popor. Ziarul brazilian „Diario de Noticias" a publicat statistici din care reiese că în comparație cu prețurile obținute în urmă cu cinci ani prețurile pe tonă obținute acum de produsele agricole braziliene au scăzut cu 319,7 dolari la cafea (care reprezintă aproximativ 70 la sută din exporturile țării), cu 191,5 dolari la cacao etc. Ziarul francez „Les Echos" scria luna trecută că prețul cafelei pe marile piețe comerciale a ajuns la nivelul cel mai scăzut din ultimii 15 ani și că „scăderea cursurilor a provocat o reducere masivă a încasărilor de devize străine ale Braziliei, și în consecință, o scădere a venitului național al țării". Același ziar sublinia să economia Perului se resimte de pe urmă scăderii prețurilor la plumb, cea a Boliviei din cauza reducerii prețurilor cositorului. Este semnificativ și cazul Columbiei. Exporturile ei de cacao au fost anul trecut, în comparație cu 1960, mai mari cu 520.000 kilograme. Cu toate acestea, datorită „foarfecii prețurilor" impusă de monopoluri, veniturile țării provenite din exporturi au scăzut cu aproximativ 20 milioane sucri. Și un alt exemplu, citat din revista mexicană „Politica". În ultimul deceniu, exporturile de zinc ale Mexicului în S.U.A. au crescut de la 321.000 tone la 402.000 tone, în timp ce veniturile provenite din aceste exporturi au scăzut de la 41.900.000 dolari la 21.100.000 dolari.

Cine beneficiază?

Evident, marile monopoluri. Pentru ceașca de cafea pe care o soarbe, cetățeanul american nu plătește mai puțin decît înainte. Bananele nu costă nici ele mai ieftin în vitrinele magazinelor din S.U.A., din Anglia sau din Franța. Nici produsele finite nu s-au ieftinit. Dimpotrivă. Cu toate că prețurile de achiziție a materiei prime au mai scăzut, cumpărătorul plătește mai mult. Diferența? Diferența o găsiți în beneficiile mereu crescînde ale monopolurilor. În dividendele pe care le încasează marii capitaliști și avocații lor.

Silite să bată mereu în retragere pe frontul politic, puterile colonialiste se străduiesc din răsputeri să mențină neschimbate barem structura economică a țărilor slab dezvoltate — fie cele din America latină, fie cele devenite independente în ultimii ani în Africa și Asia. Căci menținerea unei economii slab dezvoltate din punct de de vedere industrial, a monoculturii echivalează cu menținerea în continuare a țărilor respective ca anexe agrare și de materii prime, echivalează cu continuarea jefuirii lor nesățioase. Iar pentru a putea exploata mai departe, pentru a putea extinde „foarfeca prețurilor", pentru a spori și mai mult profiturile marilor monopoluri, puterile occidentale folosesc tactici și instrumente variate, de la „Alianța pentru progres", „Piața comună" pînă la Fondul Monetar Internațional.

Dar, după cum am spus, domnul Monnet, denumit adeseori „părintele Pieții comune", a preferat să nu vorbească despre aceste aspecte ale monoculturii și neindustrializării.

U. VĂLUREANU

LEIPZIG

(Urmare din pag. 1)

cînd al statelor cu orînduiri economice și sociale diferite pentru dezvoltarea comerțului internațional. Alături de țările socialiste, anul acesta a sporit numărul tinerelor state din Asia, Africa și America latină. De asemenea, reprezentarea firmelor occidentale a fost mai mare ca anul trecut. În total, la acest tîrg au participat 6.500 de firme și organizații din țări capitaliste.

La tîrgul din Leipzig, partea țărilor capitaliste (fără R. F. Germană și Berlinul occidental) s-a dublat în ultimii 5 ani. R. F. Germană și Berlinul occidental, în ciuda restricțiilor impuse de către autoritățile respective au fost totuși larg reprezentate prin numeroase firme. Suprafața lor de expoziție a crescut cu peste 700 de metri pătrați, față de anul trecut.

La tîrg au fost expuse 870.000 de exponate, pe un teritoriu de 114.000 de metri pătrați.

Pavilionul nr. 1 (Ring-Messehaus) ocupă o suprafață de 18.000 de metri pătrați, fiind socotit a fi cel mai mare pavilion din lume, deschis în cadrul tîrgurilor, la care se prezintă textile.

Aici au fost expuse textile din peste 25 de țări. Oferta a ținut seama de cerințele sezonului din primăvara și vara anului 1963, prezentînd țesături ușoare, în culori deschise și plăcute. Produsele prezentate de statele socialiste s-au bucurat de mult succes în fața vizitatorilor veniți la Leipzig din peste 70 de țări.

Oferta de produse din domeniul industriei ușoare din țara noastră a fost prezentată la Leipzig de către întreprinderile de comerț exterior: „Rominoexport", „Cartimex", „Exportlemn".

În afară de textile și confecții, la tîrg s-a remarcat prezența produselor alimentare, a articolelor de editură, precum și a aparatelor de uz casnic. Celelalte întreprinderi românești de comerț exterior: „Prodexport", „Agroexport" și „Fructexport" au prezentat — alături de alte 33 de țări — în pavilionul nr. 10 (Messehof) produse alimentare și delicatese. Biroul nostru de informații tehnico-comerciale și de tratative, care a funcționat în cadrul oficiului tîrgului, a fost vizitat de către delegații oficiale și de numeroși reprezentanți cu care s-au purtat convorbiri și s-au încheiat diferite contracte. Tot aici au fost reprezentate întreprinderile de comerț exterior „Tehnoimport" și „Chimimport".

La Hansahaus a fost expus un bogat sortiment de editură (peste 34.000 de produse) menit să promoveze schimbul cultural internațional. Au fost prezentate cărți științifice și de știință popularizată, literatură de specialitate, volume ilustrate și cu reproduceri de artă, beletristică pentru copii etc.

În hala nr. 1 din cadrul tîrgului tehnic a fost organizată o expoziție colectivă a R. P. Mongole și Cubei, iar în hala nr. 2 a fost prezentat echipament pentru camping, pentru sportul nautic și de drumeție, pe o suprafață de 4.000 de metri pătrați. Aparatele au cuprins — pe lîngă ambarcațiuni sportive — corturi și instalații pentru corturi, articole pentru sporturi estivale și altele.

Leipzigul s-a afirmat și în acest an ca un centru al promovării comerțului între toate statele lumii. Tîrgul din toamna acestui an s-a desfășurat sub semnul sprijinirii ideii convocării unei conferințe mondiale comerciale care să se ocupe de căile dezvoltării libere, continue, a relațiilor comerciale dintre țări, indiferent de orînduirea lor socială și economică.

Vasile CIAUȘU

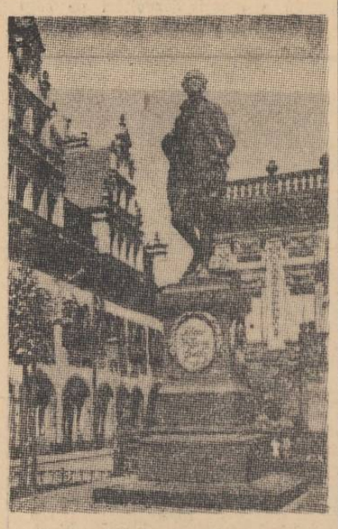

Statuia lui Goethe din Leipzig

Ring — Messehaus

Meridiane

În drum spre Păltiniș, un scurt popas la cabana „Curmătura"

ITINERAR TURISTIC

Multisecular și pitoresc, Sibiul este un oraș al contrastelor în aqua forte. Străzile înguste, înclinate, făurite cîndva, la o dată care se pierde în negura vremurilor, turnuri de veghe rămase solitare peste veacuri și la numai doi pași blocuri moderne, uzine și fabrici de mare productivitate. Sînt detalii în stare să atragă pe orice turist dornic să cunoască lucruri deosebite. Și Sibiul oferă cu dărnicie asemenea aspecte. Construit cam prin secolul XII, el înfățișează sumedenie de vestigii ale trecutului, păstrate în stare bună.

Vechea cetate, vestită prin sistemul ei de apărare, număra nu mai puțin de 32 turnuri și 5 bastioane. Numită rînd pe rînd Villa Hermani, Cibinium, Hermannsdorf, Hermannstadt și Nagy Szeben, cetatea a devenit renumită pentru faptul că niciodată n-a putut fi ocupată cu forța. Din ea au mai rămas acum doar trei turnuri, mai însemnat fiind cel al pielarilor.

Mărturie a epocii medievale, Sibiul de jos, căruia i s-a spus astfel datorită faptului că e despărțit prin trepte de partea de sus a orașului, înfățișează tabloul unui burg de epocă, cu toată arhitectura sa caracteristică. Casele au ziduri bătrîne, înalte, porți masive și roase de trecerea anilor.

În centrul orașului, în actuala Piață a Republicii, stă încă neclintit de strajă „Turnul Sfatului", tot așa ca în veacul al XIV-lea cînd a fost zidit.

Chipul vechiului Sibiu poate fi deslușit și din planul întocmit în 1669 de Moncado Visconti, al cărui document a fost găsit și păstrat.

Tot în centru se află și clădirea impunătoare, în stil baroc vienez, a muzeului Bruckenthal, înființat în 1817. El are un portal impunător și coloane dorice. Interioarele sînt la fel de spectaculoase. Mobilierul este ornat în întregime cu ghirlande iar stucatura plafoanelor e lucrată în stil Ludovic al XVI-lea. Muzeul dispune de aproape 900.000 exponate, repartizate în cinci secții: artă plastică, artă populară, științe naturale, istorie, bibliotecă, avînd peste 250.000 piese — cărți vechi, documente, manuscrise. Anual sălile Bruckenthal-ului sînt vizitate de peste 100.000 persoane.

Cea mai importantă este colecția de pictură, care datează din secolul XVIII. Domină școala flamandă, urmată de școlile germană, olandeză și italiană. Se găsesc aici tablouri de mare valoare aparținînd unor maeștri ca Peter Paul Rubens, Tiziano (Vecelli), Michel Caravaggio, Jean van Eyck, Hans Memling, Antonello da Messina, Pieter Breughel II, Marinus van Reymeswaelle, Lorenzo Lotto și mulți alții. Unele dintre tablouri au o istorie plină de peripeții. Astfel, o bună bucată de vreme s-a crezut că pictura „Moartea Cleopatrei" e opera unui anonim olandez și ea a fost catalogată ca atare. Abia în anii regimului democrat-popular, cînd s-au schimbat substanțial procedeele de identificare a lucrărilor, la baza studiilor stînd considerente pur științifice, printre creațiile a căror paternitate a fost dovedită a fi alta decît se presupunea s-a numărat și tabloul citat. El aparține de fapt celebrului Anthon van Dyck. În acești ani muzeul a fost total reamenajat.

Un alt obiectiv turistic interesant este parcul Dumbrava. El e locul de plimbare preferat al sibienilor. Aleile umbroase, cu arbori bătrîni, colțul zoologic, sînt tot atîtea puncte de atracție.

În oraș există, de asemenea, două teatre de stat, unul pentru adulți, altul de păpuși, pentru copii.

Sibiul nou nu e mai puțin interesant. Centru industrial puternic, el cuprinde mari întreprinderi atît de industrie grea cît și textile, acestea din urmă fiind tradiționale în împrejurimi. S-au înălțat multe construcții noi, în special blocuri cu numeroase apartamente.

Cei care vizitează Sibiul au prilejul să cunoască o seamă de frumusețî renumite ale munților noștri. Cine n-a auzit, spre exemplu, despre Păltiniș? Ca să ajungi acolo, la ora potrivită pentru a merge și prin vecinătăți, trebuie s-o pornești la drum de dimineață. Tramvaiul poartă pe turiști spre Dumbravă pînă în Rășinari, locul de baștină al poetului Octavian Goga. Pe aici a trecut cîndva și Eminescu, pribegind în anii tinereții sale. De altfel, la Sibiu a poposit și Coșbuc, care s-a stabilit pentru mai multă vreme, făcîndu-și ucenicia poetică iar mai apoi desfășurînd împreună cu Slavici o activitate intensă la revista „Tribuna". În 1849 a sosit la Sibiu și poetul maghiar Petőffi. Fala muzicală a orașului atrage mulți muzicieni iluștri. Franz Liszt dă concerte iar Johann Strauss, aflat în plină glorie, se oprește și el aci.

Din apropierea Rășinarilor începe urcușul spre Păltiniș. Drumul, care suie pe plaiuri cu pîlcuri de brazi și poiene largi, este relativ ușor și durează maximum 4 ore (sînt și curse auto speciale Sibiu-Păltiniș). După circa 4 km., lîngă apa Streazei, turiștii au la dispoziție un frumos loc de popas, cabana Curmătura, dată în folosință nu de mult. Aceasta are o terasă modernă, o sală de mese spațioasă, camere cu unul sau mai multe paturi.

De la Curmătura, călătoria se continuă spre Păltiniș — cota 1460 — unde se află un complex de cabane, club, restaurant, bufete. De jur împrejur se întind păduri minunate de brazi. În apropiere, dintr-un luminiș, se zărește panorama Sibiului, cuprinsă în vălul depărtărilor. De la Păltiniș, pe trasee lesne de parcurs, se poate merge la cabanele Bătrîna ori Șanta sau pînă în Cheile Cibinului, abrupte și majestuoase.

Dar foarte mulți dintre turiștii care vin la Sibiu se îndreaptă și spre lanțul Făgărașului. Culmile sale înalte, lacurile singuratice, numeroasele văi, aproape paralele, cuprinse între pereți stîncoși, înfățișează privelești de neuitat. Străbătînd întregul masiv, pornind, de pildă, din Avrig — una din comunele din apropierea Sibiului — cabanele mai însemnate la care se poate merge sînt: Surul (1490 m.), Negoiul (1546 m.), Bilea-Cascadă (1234 m.), Bilea-Lac (2034 m.), Podragu (2136 m.), Simbăta (1401 m.), Urlea (1550 m.), de unde se coboară, drumul continuînd pînă la gara Voila, în apropierea orașului Făgăraș.

Și acum, cîteva superlative pe care le oferă vizitatorilor Sibiul și împrejurimile sale. Aici se află cel mai vechi muzeu din țară — Bruckenthalul. În apropiere este situată localitatea Ocna Sibiului, unde sînt cele mai vechi saline românești, datînd din epoca daco-romanilor. Din Sibiu se merge în Făgăraș. Vîrfurile sale Moldovanu — 2543 m., și Negoiul — 2535 m., sînt cele mai înalte din Carpații noștri.

Dacă treceți prin Sibiu, opriți-vă o clipă cînd amurgește și contemplați orașul cufundat în lumină ca într-o visare. Poate nicicînd nu veți simți mai bine poezia și romantismul său cald, cuceritor.

Cornelia PREDA

Fotografii: A. CONSTANTINESCU

Și acum, la întoarcere putem spune că excursia a fost și interesantă și veselă

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

Zmeii!

A fost și este, că de n-ar fi, n-ar fi poveste. A fost odată ca niciodată. E mult, tare mult de atunci, cînd zmeii apăreau pe la răscrucile drumurilor, umplînd oamenii de groază. Ba, se zice că unii dacă apucau să dea ochii cu zmeul acolo le rămîneau oasele, săracele. Iar oamenii, în semn de aducere aminte, înălțau cîte o troiță la răscrucea blestemată.

Dar într-o zi ce să vezi: apăru un Făt-Frumos. La soare te puteai uita, dar la dînsul ba. Cum dădu piept în piept cu zmeul înțelese cu cine are de-a face și se porni pe luptă voinicească. Se tăiară-n săbii pînă le frînseră, se îngropară pînă la glezną, la genunchi, ba ce zic eu pînă la gît aproape, în trîntă voinicească zi de vară pînă-n seară. Cînd soarele coborî dincolo de pădurea de aramă, zmeul își dete ultimul suflet.

Bucurie mai mare ca atunci nu cred să fi fost pe lume. Se pupau lupii cu mieii, caprele bătrîne puseră verze în glastre la ferestre, udîndu-le de trei ori pe zi cu apă vie și alte minunății mai mari și mai gogonate văzu lumea atunci. Făt-Frumos se însură cu Ileana Cosînzeana și făcură mulți feciorași-frumușei.

Atîta numai că nici Cotoroanța nu se lăsă mai prejos. După ce vrăji nouă ani și nouă zile, făcu alți zmei care începură să apară iar pe la răscruci. Ce e drept, mult mai micuți, dar tot așa de fioroși. Scot flăcări și fum pe o nară sau două, după cum sînt zămisliți. Au picioare multe și subțiri încălțate toate în doi galoși rotunzi de cauciuc. Nu mai sînt călare pe un singur cal, ci mai mulți de-și zic „cai putere", după capacitatea cilindrică sau compresie. Iar în sus au unul sau două trupuri cu tot atîtea capete. Și sînt cu atît mai frumoși și de ispravă cu cît aleargă mai iute și urlă mai tare. Unii și-au scos chiar sitele din nara de eșapament, cu care i-a făcut Cotoroanța, ca să se audă mai de departe cînd vin, că aruncatul cu buzduganul nu mai e la modă. Umblă îmbrăcați în piele-lea altuia sau în pielea nimănui (de-i zice poli-clorură de vinil, sau așa ceva). Cînd văd cîte o cosînzeană singură pe drum trag ușor pe dreapta lîngă ea, își fac glasul mieros, doar, doar s-o face dihania cu două capete. Așa sînt zmeii de azi și mă jur vouă dragi cititori că i-am văzut cu ochii mei așa cum vedeți voi slovele astea.

Odată chiar mi-am luat inima în dinți și m-am apropiat de ei să le aud graiul pe care, mărturisesc, nu prea l-am înțeles. Totuși, am să vă spun și dumneavoastră ce-am auzit, poate o-ți pricepe mai multe ca mine.

— Bărbate, mi-am ridicat și al doilea piston sus și merg cu două explozii odată. În cincizeci de metri sînt în șaptezeci (!?!).

— Ești mic (!?!). Știi că alaltăieri la „Crăcănatu" m-am lăsat ușor pe dreapta, poate mă fac cu două capete.

— Da.

— N-a ținut. Am dat să te ajung dar n-am putut să trec de șaptezeci.

— Ce spui!

— Zău! M-am dus acasă, mi-am curățat chiuloasa de calamină de mi-am făcut-o lună, mi-am schimbat segmenții și mi-am pus garnitură nouă.

— Și?

— Nu mă văd! E bine?

După ce i-am auzit pe ceilalți cum s-au alezat, și-au schimbat ambreiajul ori și-au tras cămăși pe cilindri (și cînd te gîndești că par făcuți din carne și oase și ce mărunțaie blestemate au în ei, ipochimenii) am ieșit cu frica-n suflet la răscruce, la Arcul de Triumf, gîndindu-mă cine-o fi „Crăcănatu". Aici mări-doamne ce să vezi A apărut un Făt-Frumos cu paloș colorat în alb și negru care a pus luminițe roșii, galbene, verzi la troițe și se luptă cît e ziulica de mare cu zmeii. Dar cînd nu e el, zmeii trec ca gîndul, ca vîntul scuturînd pămîntul și băgînd spaima în bieții de noi cei care avem doar două picioare. Numai că odată, un zmeu care nu se vedea de iute ce fugea, s-a întîlnit la răscruce cu o altă vrăjitorie de șapte tone și... nu s-a mai văzut!

Ei, dar s-a-nserat și mai am mult de colindat. Ar mai fi mult de povestit, dar mai aveți și altceva de citit. Așa că-ncălecai pe-o șea, pneumatică și ea. Iar în loc de morală: „ZMEILOR"... Păstrați viteza legală.

Mircea ALBULESCU

Statui vechi — statui noi

(Urmare din pag. 1)

lucrau sub îndrumarea unor artiști greci sau romani. Atrage, de pildă, atenția, o friză din sec. II—I î.e.n. reprezentînd divinități și muze, capul lui Apollon în mărime naturală, sculptură datînd din sec. I î.e.n., capul de femeie îndoliată datînd din sec. II-III, descoperit la Durostorum și multe altele. Toate acestea însă, deși piese de certă valoare, sînt obiecte de mult intrate în patrimoniul muzeului, care și-au pierdut de-acum caracterul de inedit pentru cei mai mulți amatori de artă antică.

Ceea ce e nou și — trebuie spus — de o valoare deosebită, este importanta descoperire făcută în luna aprilie a acestui an cu prilejul săpăturilor efectuate pe terenul fostei gări Constanța: într-o groapă săpată în vechime fusese ascuns la 5 m. adîncime un adevărat tezaur de artă — 24 de statui și basoreliefuri de marmură din epoca romană, sec. II-III. Dintre piesele descoperite două sînt de o importanță cu totul excepțională, atît din punct de vedere stilistic, artistic, documentar, cît și al rarității. În primul rînd se evidențiază statuia în mărime naturală a zeiței Tyche Fortuna, executată în marmură albă. Zeița ține într-o mînă un sceptru iar în cealaltă cornul abundenței. Din apă, la picioarele ei, apare chipul unui bătrîn care își sprijină brațul pe prova unei corăbii. Pe capul bătrînului se distinge o mare coroană care reprezintă un zid de cetate. Avem de-a face cu zeul Mării Negre Pontos care poartă pe cap emblema din antichitate a Tomisului, abia acum descoperită. Dat fiind faptul că zeița Fortuna era considerată ca protectoarea orașului Tomis, grupul statuar al celor două zeități prezintă pentru prima oară împreună pe cele două zeități protectoare ale cetății și mării.

A doua sculptură de mare însemnătate este cea care reprezintă un șarpe încolăcit. Capul acestuia e de miel, iar ochii, urechile și părul sînt de om. Acest șarpe fantastic reprezintă o imagine necunoscută în mitologie sau în arta plastică antică. E vorba deci de un exemplar unic, cu o semnificație încă necunoscută.

Printre celelalte lucrări de artă descoperite mai atrage atenția grupul de trei statui și două basoreliefuri

I. IRIMESCU: Partizani în Deltă

ale zeiței Lunii și întunericului, Hecate, reprezentată îndeobște printr-un triplu personaj statuar, cu un singur trup, șase mîini și trei capete, indicînd cele trei faze ale Lunei. Frumoase statui reprezintă pe zeițele Nemesis și Isis, pe Selene, una din cele trei grații, pe zeii Hermes, Artemis, Dionisos, Mithras. De reținut apariția în mitologia greacească a unor divinități egiptene sau asiatice (Isis, Mithras). De asemenea, din tezaurul sculptural descoperit nu lipsește nici amprenta băștinașă. Patru plăci de marmură reprezintă pe Cavalerul Trac călare, în fața pomului și altarului.

Îmbogățind exponatele muzeului de arhitectură din Constanța, noile piese contribuie în același timp la studierea condițiile de viață din Tomis, metropola Pontului Euxin.

. . . . . .

Două mii de ani s-au așternut deasupra monumentelor sculpturale și arhitectonice ale bătrînului Tomis. Greu lovită de vicisitudinile secolelor așezarea a decăzut, s-a năruit, a dispărut sub țărîna neiertătoare. Abia în zilele noastre Constanța devine demnă de strămoașa sa antică, își reia locul de metropolă a litoralului românesc al Mării Negre. Ca și întregul litoral, orașul dobrogean devine tot mai mult o adevărată perlă edilitară a țării noastre. Pe întreg cuprinsul orașului, care se întinde astăzi de fapt de la Mamaia la Mangalia, se întîlnesc alături de monumente arhitecturale ale vremurilor de astăzi... lucrări de artă care înfrumusețează viața oamenilor. Sculptori și pictori dintre cei mai de seamă și-au adus și își aduc contribuția la împodobirea litoralului românesc cu remarcabile opere de artă. Statuile care se întîlnesc astăzi la tot pasul la Constanța și Mamaia, la Eforie și Mangalia nu reprezintă zeități ci oameni ca toți oamenii, oameni ai zilelor noastre, plini de forță și de vigoare, care își construiesc o viață tot mai bună.

Iată pe faleza Constanței grupul statuar. Pescarii lui Cornel Medrea. Trei oameni voinicoși trag, într-un efort comun, năvodul plin. Dinamica mișcărilor pe care artistul a încrustat-o în marmura alb-gălbuie impresionează și atrage. În apropiere, găsim opera lui Jalea intitulată „Arcașul". Mușchii plini de forță ai acestui pămîntean, privirea sa semeață, constituie o imagine a fortei omului care domină și stăpînește natura.

La Eforie-Sud întîlnim „Știința", opera lui Dorio Lazăr. O femeie în plin avînt, cu bustul puțin rotit spre dreapta, ține în ambele mîini un sputnic, chintesența științei veacului nostru. Prin dinamismul mișcărilor compoziția amintește de „Răsăritul" lui Cornel Medrea, aflat la Mamaia. O tînără fată, cu mîinile aduse pe lîngă corp spre spate, iar bustul întins înainte lasă privitorilor imaginea avîntului, a încrederii în viitor.

Numeroase alte lucrări valoroase se întîlnesc de-a lungul întregului litoral. „Tenisul" (Mac Constantinescu), „Canotajul" (Gh. Covalski), „Sirena cu Delfinul" (C. Medrea), „Maternitate" (O. Han), „Muzica" (I. Mlad), „Poezia" (Mircea Ștefănescu), „Muncitori la plajă" (Petre Balog), „Tinerețe" (Iulia Oniță) sînt numai cîteva din operele de artă admirate de vizitatori.

Lor li se adaugă lucrările murale, o altă podoabă a stațiunilor de pe litoral. Atrage de pildă atenția lucrarea murală a colectivului condus de Mac Constantinescu, executată la restaurantul Modern din Mamaia. Diversitatea cromatică, integrată armonios în ansamblul arhitectonic încîntă privirile. Roșul predominant al lucrării lui Mircea Ionescu care înfățișează bogăția viticolă a Dobrogei, albastrul și galbenul lucrării lui Mac Constantinescu și C. Demetrescu care reprezintă bogăția animalieră și cerealieră a regiunii, verdele lucrării Ecaterinei Dolinescu care înfățișează comoara pomicolă dobrogeană, se împletesc într-o interesantă unitate stilistică. Aplicele de ceramică mută, încastrată în tencuială, completează armonios întreaga organizare compozițională.

Noile monumente de artă ale Constanței, omagiu adus omului constructor al socialismului, aduc o notă aparte, îmbogățesc și înfrumusețează aspectul litoralului dobrogean.

Paul MARIAN și Mircea SCRIPCA

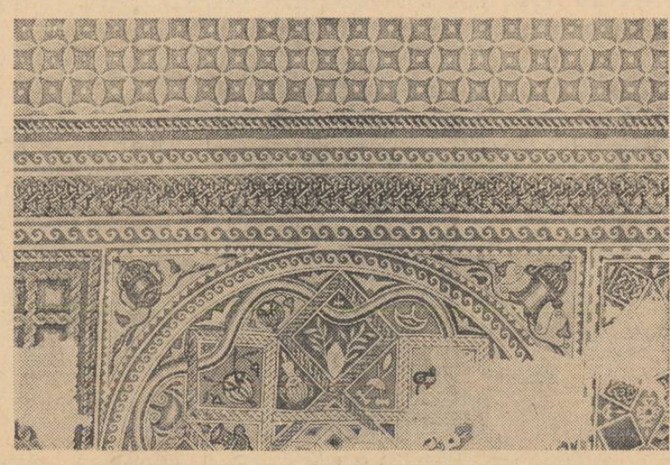

Fragment din mozaicul descoperit la Constanța

A sunat din nou clopoțelul...

(Urmare din pag. 1)

iesc acum prima zi a ultimului lor an școlar. Elevi care, în decursul anilor au învățat trigonometria și omenia, istoria și dreptatea, fizica și perseverența. Elevi care, în anii de școală, au devenit oameni bine pregătiți și educați și care, la sfîrșitul acestui an își vor dobîndi maturitatea, la propriu și la figurat. Și își vor lua zborul în viață, cu aripi încercate... Iar populația școlară a țării. Sub semnul ei începe un an nou de muncă și învățătură, un an care trebuie să le aducă doar note bune și bucurii. Un an în care clopoțelul va suna în fiecare dimineață la fel ca azi, vesel și cristalin, și care de fiecare dată va spune parcă: „încă o zi dăruită cărții, și încă una..."

Pia RADULESCU

Grup de copii jucîndu-se în preajma unui nou local de școală construit la Uricani

profesorii vor vorbi despre ei în limbajul lor familiar: „îmi aduc aminte, stătea în banca doua, purta pantaloni scurți și un moț căzut pe frunte. Acum e director la o gospodărie de stat..." sau: „era firavă, timidă și învăța bine. Foarte ambițioasă, mai ales cînd era vorba de matematică. E ingineră pe un mare șantier..."

Prin mîna acestor profesori trec sute și sute de elevi, pe care ei nu-i uită, pentru că de fiecare dată retrăiesc cu ei copilăria și adolescența. Și în această dimineață încearcă alături de copii, aceleași bucurii și emoții ale primei zile de școală, indiferent dacă au împlinit 25 de ani la catedră sau îi urcă treptele pentru prima oară. Și din aceștia sînt mulți: peste 2.800 de profesori care acum își fac debutul în profesiune și au tracul marei întîlniri cu primii elevi. Ce vor deveni în timp acești copii care acum îi privesc cu ochi mari și atenție încordată? Poate strungari, poate doctori, poate mecanici, poate savanți... Sigur e un singur lucru: că vor deveni oameni adevărați.

Sînt mulți care încă de pe acum și-au ales meseria și încep să se pregătească pentru ea. S. Pop sau Ion Nema trăiesc azi prima lor zi de școală la centrul școlii profesionale de ucenici agricoli și tehnicieni veterinari — Budila. Cînd vor absolvi se vor întoarce în comunele lor, să fie de folos colectiviștilor. Pînă atunci mai au însă de furcă cu cartea...

Cartea. Da, în numele ei s-a adunat în școli în această dimineață toată

„Arme" destinate chirurgilor și diagnosticienilor

Cei ce produc asemenea „arme" sînt colaboratorii Institutului de cercetări a aparatelor și instrumentelor chirurgicale experimentale din Moscova. Acest institut e un veritabil arsenal, care furnizează arme variate atît chirurgilor cît și diagnosticienilor.

Printre noile aparate atrag în mod deosebit atenția cîteva. Un interes deosebit suscită termometrul electric universal, funcționînd cu semiconductori, cu care se poate lua temperatura în interiorul țesuturilor și al tumorilor, în cavitatea cardiacă, în vasele sanguine etc.

Manometrul electric în miniatură, care poate fi introdus în cavitatea cardiacă printr-un vas al brațului, va fi de un considerabil ajutor pentru medicii care vor căuta să stabilească diagnosticul maladiilor inimii.

Pentru uzul diagnosticienilor a fost pusă la punct o originală instalație electronică, care deschide perspective interesante pentru aplicarea ciberneticii în medicină. Specialiștii apreciază că se va putea crea, pe același principiu, un „doctor electronic", mașină care va recomanda tratamentele ce trebuie aplicate, plecînd de la o serie de simptome determinate.

„GOANA MUTĂ"...

E început de toamnă. Frunzele galbene-roșcate se desprind una cîte una pe cărările codrului, formînd un covor în care pasul se afundă ușor.

La un răstimp, pădurea Rusciorilor a fost împînzită de vînători. Adăpostit bine după o tufă se află muncitorul Alfred Löprich, de la întreprinderea de mezeluri și conserve de carne Sibiu. Ceva mai încolo, stejari stufoși, înfipți zdravăn cu rădăcinile în pămînt la distanțe aproape egale, acoperă trupurile altor vînători: al strungarului Ion Munteanu, de la fabrica „Balanța" și ale lui Adelmo Voiculescu și Ion Morcov, salariați la aceeași întreprindere. Cu toții, sînt 18 vînători din Sibiu și 10 din Ocna Sibiului.

— Stttt!

Semnalul tăcerii depline este dat, cu degetul la buze, de iscusitul maistru de vînătoare Ludovic Pasculy, membru cooperator la cooperativa de încălțăminte „Gheata". Nici o cracă nu trebuie să pîrîie, nici un chibrit nu trebuie frecat de fosforul cutiei. Ne aflăm doar în preajma începerii „goanei mute", care solicită o tăcere desăvîrșită...

Sprijinindu-și brațul de trunchiul unui arbore, maistrul de vînătoare își aminti bine cum s-a inițiat această vînătoare. Se afla într-o seară la sediul Filialei vînătorilor și pescarilor din Sibiu. Odată cu terminarea treburilor curente, Mircea Antonescu, secretarul Filialei, trecu și el în cercul vînătorilor, pentru a mai auzi o snoavă, ori vreo ispravă a celor mai cutezători dintre ei. Deodată, ușa se deschise și în prag se ivi silueta masivă a unui țăran colectivist. După ce le ură sara bună, acesta le spuse:

— Sînt Nicolae Neagoe, președintele gospodăriei colective din Șura Mică. Am venit aci, la dvs., cu un necaz și cu o rugare. Ia, lupii ceia de pe la noi s-au cam obrăznicit de la o vreme. Mereu dau tîrcoale creșcătoriei noastre de porci. Ba chiar unul din ei s-a înfruptat dintr-o purcea... Ce ziceți, ne puteți da o mînă de ajutor au ba? Facem duminică o ieșire la vînat la Șura Mică?

Deîndată, vînătorii prezenți îl înconjurară cu vădit interes pe președintele colectivei, punîndu-i diferite întrebări și declarîndu-se că sînt gata să pornească în acele locuri. Lui Pasculy i-a revenit sarcina organizării vînătorii, lucru pe care el l-a înfăptuit cu drag. În ziua fixată, a controlat personal starea armelor de vînătoare, cartușierele, tolbele. Tot el a desfășurat „planul de bătaie", împărțind vînătorii în standuri precise de pîndă.

Acum, vînătorii sînt numai ochi și urechi. Nici un zgomot nu turbură pădurea, pentru ca lupii să nu simtă prezența omului. „Goana mută" a început. Cu bîtele în mîini, cei 30 de gonaci — colectiviști, cu toții, din Șura Mică, care cunosc bine locurile — străbat peste 2 km. în adîncul pădurii Rusciorilor, dezorientînd fiarele, făcîndu-le să dea înapoi. Adică, să nimerească tocmai în bătaia puștilor ascunse după copaci, dîmburi sau tufișuri. Focurile de armă răsunară puternic, umplînd pădurea de larmă. Primii lupi sînt împușcați de vînătorii Ion Morcov și A. Voiculescu. Cad și cîteva vulpi, nimerite pe acolo... „Goana mută" se repetă apoi, cu bune rezultate și în păduricea „Căile Galbene".

...Peste verdele-galben al pădurii s-a lăsat încet înserarea. Vînătorii, laolaltă cu colectiviștii, s-au strîns în jurul focului. Tolbele cu merinde sînt deșertate. Apar și sticlele cu „jinars", care trec din mînă în mînă. Cu bucuria zugrăvită pe chip, Nicolae Neagoe, președintele colectivei, le spuse:

— Vă mulțumim din inimă, dragi vînători, pentru osteneala voastră! Ziua aceasta, noi colectiviștii, o s-o uităm cu greu. De-acu ne-ați scăpat gospodăria de jivinile pădurii!

S. MIRCESCU

STICLARII

(Urmare din pag. 1)

clarii turdeni au îmbunătățit caracteristicile tehnice ale unui sortiment de sticlă perfectînd astfel procesul de fabricație al sticlei semicristal. Din sticla semicristal, mai albă și cu un indice de refracție îmbunătățit, s-au produs cele mai multe din cele 63 de modele noi. S-au creat și articole din sticlă suprapusă colorată: alb cu albastru, alb cu vișiniu sau maro etc. În felul acesta, colecția de articole de menaj s-a îmbogățit cu noi modele de servicii pentru lichior, vin și apă, bomboniere și farfurii pentru dulceață, fructiere și vaze de flori sau cu produse din sticlă presată ca farfurii pentru compot și pentru tort, vaze și chiar bibelouri. Creatorii au dat noilor modele o linie modernă, mai simplă și mai suplă, ornamentații reușite, în special în linii și prizme care pun mai bine în evidență calitățile sticlei.

Desigur că succinta prezentare pe care am făcut-o și cele cîteva clișee trimise de tov. Dunca sînt doar o invitație către cititorii noștri de a vizita și a vedea pe viu creațiile fabricii ce vor fi expuse într-unul din standurile celui de-al IV-lea Pavilion de Mostre. Se va vedea mai pe larg ce se poate obține atunci cînd se îmănunchiază spiritul creator, măiestria și talentul.

Elena PAVELESCU

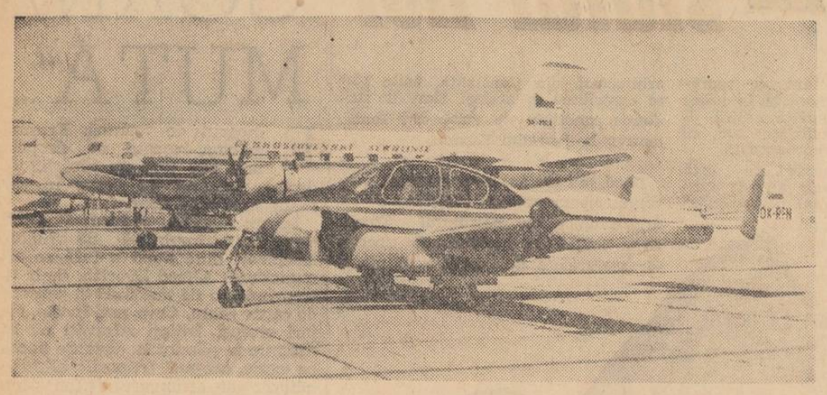

TAXIURI AERIENE

În R. S. Cehoslovacă, transportul cu taxiuri aeriene a depășit un milion de kilometri de la începutul anului acesta.

Pasagerul care a inaugurat această cifră a fost un nou născut care a plecat de la maternitate acasă, însoțit fiind de mama sa, Jaroslava Vanova.

Taxiul aerian Morava L-200, pe care-l vedeți în fotografia noastră, face legătura între 18 orașe și 72 localități mai mici unde nu există legături permanente.

PĂȘUNI DE CACTUS

Necesitatea asigurării unei alimentații suficiente populației crescinde a planetei noastre pune în fața oamenilor de știință sarcina de a productiviza suprafețe ale globului ce au fost neglijate pînă acum.

Soluțiile propuse sînt diverse.

Oceanografii preconizează folosirea ca aliment a vegetației marine.

Constructorii proiectează baraje uriașe sau vaste sisteme de irigare menite să fertilizeze pămînturile înghețate ale nordului îndepărtat sau ale deșerturilor. Cît despre naturaliști, aceștia urmăresc printre altele adaptarea plantelor și animalelor folositoare în condițiile regiunilor cu climă vitregă, pornind de la premiza că nu există întindere de pămînt sau nisip care să excludă orice formă de viață.

Chiar și paraginile cele mai arzătoare posedă o vegetație specifică formată din cactuși, acele plante cu țepi, deosebit de rezistente la uscăciune.

Fiind comestibil, cactusul ar fi fost întrebuințat încă de mult ca furaj dacă n-ar fi existat spinii săi și dacă n-ar fi fost foarte sensibil la temperaturi scăzute. El ar fi avut și avantajul că ar fi potolit setea animalelor avînd un conținut foarte bogat în apă. (90 la sută). Din păcate, pînă de curînd ideea constituirii de pășuni de cactus a fost considerată utopică din motivele menționate mai sus.

Ea a devenit însă realizabilă datorită botanistului sovietic Iuri Koss care a descoperit un soi de cactus ale cărui frunze înalte de 15-30 cm. posedă în locul spinilor clasici niște mici protuberanțe. Acest cactus este rezistent și la frig deoarece în regiunea sa de baștină temperatura variază între plus 40 grade Celsius, vara și minus 34 grade Celsius, iarna.

Încercările întreprinse în U.R.S.S. cu acest soi de cactus au ca scop constituirea de pășuni permanente în regiuni care altădată erau deșerte. Astfel, în fața asaltului științei, pustiul cedează pas cu pas fiind silit să rodească.

Adrian MÎNTULESCU

CÎINI-GHIZI PENTRU NEVĂZĂTORI

De aproape doi ani, în Uniunea Sovietică funcționează o școală specială pentru dresajul cîinilor ghizi. Experiența a arătat că există anumite rase de cîini care pot îndeplini această misiune. Cei mai indicați sînt cîinii care n-au instinctul vînătorii, cum sînt de pildă cîinele ciobănesc est-european, doberman-pincher, terrierul negru, cîinele ciobănesc scoțian etc.

Dresajul cîinilor-ghizi cuprinde trei etape. În prima etapă se face dresajul general; în cea de-a doua, a dresajului special, cîinii fac exerciții de ocolire a obstacolelor, de oprire înaintea unui trotuar, a unei scări, a unui palier etc. În etapa a treia animalele sînt învățate să urmeze un itinerar determinat.

Munca de dresare durează timp de două luni și jumătate. După această perioadă, nevăzătorii sînt invitați la școală, unde urmează un curs de teorie și practică cu o durată de 12—15 zile. Apoi li se dă un cîine care e de-acum obișnuit cu stăpînul său.

CUM SE RECOLTEAZĂ MICROMETEORIȚI

Studiul micrometeoriților, al particulelor minuscule care se găsesc în spațiul cosmic este de mare importanță pentru viitoarele zboruri interplanetare. Pînă în prezent, datorită sateliților artificiali și rachetelor cosmice sovietice, s-au cules numeroase date despre ei. Dar oamenii de știință nu au putut obține probe pentru a analiza compoziția micrometeoriților.

De curînd această problemă a fost soluționată. Au fost recoltați și aduși pe Pămînt primii micrometeoriți care în prezent sînt studiați în laboratoarele chimiștilor.

Iată cum s-a procedat:

În capul unei rachete geofizice au fost instalate receptacule cu foi de masă plastică. La o înălțime de 64 km. un dispozitiv electronic a proiectat aceste foi afară din receptacule, pe o anumită porțiune a capului rachetei. În această poziție, ele au rămas pînă la altitudinea de 161 km.

La coborîre, cînd racheta a ajuns la 88 km. de sol, foile de masă plastică s-au retras, fiind închise din nou în receptacul. Opt kilometri mai jos, capul rachetei s-a desprins iar la 3.000 de metri de sol, s-a deschis o parașută care a adus capul nevătămat la aterizare.

Examenul particulelor colectate de foile de masă plastică a stabilit că o bandă de micrometeoriți înconjoară Pămîntul la o altitudine de 75—161 km. Particulele, ale căror dimensiuni sînt de ordinul micronilor, sînt acum analizate cu privire la compoziția lor chimică.

Ultrasunetele conservă... cablurile

Pentru prelungirea duratei cablurilor, pînă acum ele se introduceau în gudron... Această operație, care se face manual, era extrem de dificilă și cerea mînă de lucru importantă. Azi, ultrasunetele au venit în ajutorul muncitorilor din industria textilă. La fabrica Kanat din Leningrad, s-a pus la punct un procedeu de impregnare a cablurilor cu o circonferință între 50—115 mm. După ce sînt încălzite în prealabil în camera cu radiații infraroșii, se impregnează ruloul cablului care e scufundat într-o baie de substanță conservantă, cu ajutorul ultrasunetelor. Apoi, pentru a ridica rezistența cablurilor, ele sînt supuse unui tratament termic.

Acest nou procedeu are o mare eficacitate.

TURNUL LUI COPERNIC

Ceea ce vedeți în imaginea de mai jos nu este altceva decît turnul lui Copernic care se află în orașul polonez Frombork. Numele acestui oraș din voivodatul Olsztin, este strins legat de acela al marelui astronom polonez care și-a petrecut ultimii săi patruzeci de ani din viață, locuind și studiind aici.

Clădirea catedralei este un monument istoric deosebit de valoros al secolului al XIV-lea. Ea este înconjurată de ziduri înalte și groase pe care din loc în loc s-au ridicat turnuri. Dintre acestea turnul cel mai interesant este acela situat în partea de nord-est, într-un loc unde zidurile fortificate fac un cot. În acest turn a locuit Copernic. Tot aici marele învățat și-a amenajat un observator astronomic de unde a scrutat înălțimile siderale și a scris opera sa: „De revolutionibus orbium coelestium". El a stat în acest turn pînă la 24 mai 1543, adică pînă în clipa cînd a părăsit pentru totdeauna lumea pentru care făcuse atîtea descoperiri de mare importanță.

VITRINA CU CĂRȚI

ROBERT MERLE: „Moartea e meseria mea"

Comandant al lagărului morții de la Auschwitz, Rudolf Hoess (în carte Rudolf Lang, numele sub care Hoess s-a ascuns) a fost arestat în 1946, judecat la Varșovia și spînzurat, ca unul din cei mai odioși criminali de război. În depozițiile sale de la proces el a încercat tot timpul să se scuze prin afirmația ineficace a tuturor lașilor și anume că ar fi acționat din ordin. Pornind de aci, scriitorul francez Robert Merle, face în cartea sa un amplu proces militarismului și fascismului german care timp de decenii a educat oameni asemănători lui Hoess, oameni care nici nu concepeau să facă altceva decît să ucidă, a căror meserie era războiul și moartea. Rudolf Hoess devine astfel în cartea lui Merle nu numai produsul educației revanșarde, dar unul din simbolurile ei cele mai odioase, crima însăși dusă la paroxism.

Cu atît mai actuală, cu cît omenirea privește tot mai îngrijorată la învierea militarismului și fascismului german, a pretențiilor belicoase și revanșarde ale guvernului de la Bonn, reeditarea cărții lui Robert Merle este mai mult decît o readucere în memoria noastră a flagelului fascist. Ea este un avertisment la rațiune și vigilență.

THEODOR CONSTANTIN „Urmărirea abia începe"

Părăsind — cel puțin deocamdată — istoria mai îndepărtată pentru a face loc în paginile cărților sale personajelor contemporane, Theodor Constantin aduce în ultimul său roman *„Urmărirea abia începe"* un crîmpei din lupta miliției populare împotriva unui grup de criminali și delapidatori ai bunului obștesc. Intriga romanului îi pune față-n față pe căpitanul de miliție Petre Ovezea și colaboratorii săi și grupul infractorilor compus din Tiberiu Fotiade, Titus Popescu și alții, rămășițe ale vechilor clase exploatatoare din țara noastră. Ceea ce relevă cu deosebire autorul este calmul, logica, fermitatea cu care căpitanul Ovezea conduce ancheta, finețea psihologică — bazată pe încrederea în oameni — cu care dejoacă cursele pe care le întinde criminalul.

Ținînd încordată atenția cititorului prin schimbări bruște de situații și neprevăzut, romanul lui Theodor Constantin reprezintă o lectură antrenantă, utilă. Păcat însă, că, furat de grabă, autorul a acordat un minim de atenție formei de exprimare încît cartea abundă de fraze naive, și chiar agramate.

Pe micul ecran

Note de telespectator

Programe lungi sau programe scurte? Din bogata corespondență cu abonații săi Studioul de televiziune a putut trage unele concluzii asupra preferințelor majorității telespectatorilor. Se pare că sînt preferate serile care cuprind transmisia unui film, a unei piese de teatru, a unui spectacol de operă sau a unui program de varietăți. De aceea și tendința studioului de a asigura, aproape în fiecare seară de emisie, o asemenea piesă mai copioasă. Dar aceasta — în condițiile unei durate de emisie care înglobează îndeobște între 3-4 ore pe seară — impune o schemă de program săptămînal care limitează posibilitățile de cuprindere a tuturor genurilor și rubricilor intrate în repertoriul curent al studioului. Joi seara, bunăoară, prezența cu oarecare regularitate în program a unei piese de teatru, elimină aproape complet putința cuprinderii altor genuri de emisiuni.

Cu toate acestea împărțirea celor 3-4 ore serale de emisie în secvențe mai scurte poate contribui adesea la punerea în unde a unor probleme mult mai cuprinzătoare, mai variate și mai interesante. Iată, din programul acestei săptămîni, cel mai închegat și mai viu ni s-a părut cel transmis marți 11 septembrie — un program Caleidoscop în care au fost reprezentate mai multe genuri și care a reținut, desigur, de la început pînă la sfîrșit, întreaga atenție a privitorilor. În intervalul celor 3½ ore de emisie telespectatorii au urmărit jurnalul televiziunii, obișnuita emisiune pentru cei mici (care, în treacăt, fie spus a fost una din cele mai reușite din ultimul timp, atît prin actualitatea ei, cît și prin savoarea, gingășia și naturalețea cu care a fost interpretată de un grup de copii de vîrstă preșcolară), apoi săptămînalul program de știință și tehnică. În continuare, montajul cinematografic cu caracter antologic intitulat „Eroi comici din filme", bine întocmit și care, într-un interval de aproximativ 50 de minute, ne-a prilejuit reîntîlnirea cu cîțiva eroi și cîteva momente din filme îndrăgite de public ca: „Revizorul", „Bravul soldat Svejk", „Telegrame" și „Bădăranii". O nouă secvență — un nou gen — filmul documentar „Johann Sebastian Bach" realizat de studiourile DEFA, ne-a purtat prin locurile în care a trăit și a creat marele geniu muzical, ne-a înfățișat unele din frămîntările și greutățile cu care a avut de luptat el într-o societate care nu era dispusă să recunoască și să răsplătească decît valorile investite cu privilegiul castei stăpînitoare și, mai ales ne-a încîntat cu cîteva din creațiile marelui compozitor în interpretarea aleasă a unor mari orchestre simfonice aflate sub conducerea dirijorilor cu renume mondial Abendroth și Konwitschny.

O emisiune literară care și de astădată a vădit preocuparea de a găsi forme noi, s-a străduit prin intermediul unor fragmente de reportaj, al unor versuri recitate cu talent și al unor secvențe de film, să ne transpună în atmosfera de muncă avîntată de la una din cele mai mari unități ale industriei noastre socialiste — Hunedoara. În sfîrșit, un concert instrumental de muzică ușoară, nu mai lung de 30 de minute (și prin aceasta parcă mai închegat) în care sub conducerea pianistului Sile Vișan — întotdeauna dornic să vină în fața telespectatorilor cu modalități moderne de înțelegere și interpretare a muzicii ușoare — am ascultat o formație orchestrală bine pusă la punct, omogenă și plină de simțul ritmului și cîțiva dintre buni noștri soliști ai genului. (O mențiune specială pentru clarinetistul Goguță Popescu, din orchestra de estradă a radioteleviziunii).

Acesta a fost programul de marți seara alcătuit din piese scurte, care ni s-a părut reprezentativ pentru întregul program săptămînal.

Încolo, săptămîna nu a cuprins lucruri deosebite, iar lipsa transmisiunii sportive de duminică după amiază de pe Stadionul „23 August" a decepționat cel mai mult pe telespectatori. Cauze obiective cu totul independente de posibilitățile și bunăvoința studioului — indiscutabile în această direcție — au văduvit însă pe iubitorii fotbalului de urmărirea meciului Galatasaray-Dinamo, din cadrul competiției pentru Cupa Campionilor Europeni. Această lipsă putea fi compensată luni seara, cînd s-ar fi putut acorda un spațiu mai mare acestui eveniment sportiv în emisiunea „Telesport". Din păcate, aceasta nu s-a întîmplat. În schimb, am reținut operativitatea cu care jurnalul de actualități sportive a cuprins cîteva faze din meciul de campionat Rapid-Știința Timișoara, desfășurat doar cu cîteva ore înainte, ceea ce arată că studioul are posibilități tehnico-organizatorice de a cuprinde și înfățișa evenimentele zilei. Pentru aceasta este însă necesară o mult mai mare folosire a carelor de telereportaj (care, în general, participă în proporție prea mică la alcătuirea programelor săptămînale), precum și a operatorilor cinematografici de care dispune studioul. Carul de reportaj și pelicula de film pot aduce programului televizat o și mai strînsă legătură cu viața, în toate aspectele ei, o și mai mare actualitate.

Șt. RADU

De la o duminică la alta...

Duminică 16 septembrie

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● **Telejurnalul pionierilor. „FERDA ȘI FUNTIK ȘI-AU CONSTRUIT O CĂSUȚĂ"** — emisiune primită din partea Studioului de televiziune din Praga. ● **„DACĂ N-AȘ FI EU"** — scenetă muzicală de George Popovici și Fromi Moreno. ● Poșta copiilor. **10.30 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: ● **Telejurnalul satelor.** ● **Recomandări privind lucrările solului în vederea însămînțării grîului de toamnă,** de prof. **Irimie Staicu,** de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice, Fundulea. ● **Să asigurăm o puternică bază furajeră: Din experiența unei gospodării agricole colective fruntașe.** ● **În sprijinul specialiștilor care lucrează în gospodăriile agricole colective:** — Noutăți din Institutele de cercetări agricole. — Cărți noi apărute în Editura agrosilvică de Stat. ● **De la un meridian la altul.** ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Constantin Mîrea.** Soliști: **Ileana Constantinescu, Rodica Gheorghiu, Aurel Ioniță, Traian Lăscuț-Făgărășanu și Vasile Ungureanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Varietăți.** Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii. Își dau concursul: **Elena Cernei, Gabriel Popescu,** artiști emeriți, **Aida Moga, Roxana Matei, Magdalena Popa, Mircea Crișan, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Jean Iacobescu, P. Constantinescu, Elza Chioreanu, Ion Cristoreanu, Elena Pacea, Stelian Andrei, Constantin Dolcu, Victor Ianculescu, Elena Butnariu, Constantin Duțu,** duo **Papert.** Conducerea muzicală: **Gaston Ursu** și **Victor Predescu,** artist emerit. Coregrafia: **Vasile Marcu. 20.15** Filmul de desene animate **„CECILIA 470". 20.30** Partea a II-a a emisiunii de varietăți. **21.45 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ.** În încheiere: **Ultimele știri și rezultatele sportive.**

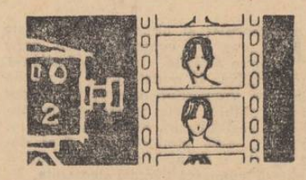

Luni 17 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Filmul artistic **„AVENTURILE LUI KROȘ"** — o producție a Studioului **„Maxim Gorki"** din Moscova. Scenariu: Anatoli Ribnikov. Regia: G. Oganisian. Imaginea: V. Grișin și V. Dultev. Muzica: A. Volkonski. **20.45** Tribuna economică: **„Pregătirea cadrelor calificate în perioada planului de 6 ani",** de prof. univ. **Vasile Rausser. 21.00** Artiști amatori în studio: soliști de muzică ușoară ai Casei de cultură a tineretului din raionul Grivița Roșie. **21.35 TELESPORT.** În încheiere: **Ultimele știri.**

Marți 18 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune pentru cei mici: **„O întîmplare cu Mormăilă". 19.35 Emisiune de știință și tehnică:** filmul documentar **„ÎN PRAGUL VIEȚII". 20.00** Transmisiune de la Sala Ateneului R.P.R. **Concertul orchestrei „BARBU LĂUTARU" a Filarmonicii de Stat „George Enescu".** Dirijor: Nicu Stănescu, artist emerit. Soliști: **Maria Lătărețu, Ana Ispas, Vlad Dionisie, Dan Moisescu, Fănică Luca.** În pauză: **DRUMEȚIND PRIN BUCUREȘTI** de **Radu Albala.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **Ultimele știri.**

Miercuri 19 septembrie

17.00 Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii. Gospodărirea metalului — sarcină principală a colectivului de la uzina „Semănătoarea".** ● **Inovații și inovatori.** ● **Despre calificarea profesională.** ● O carte din bibliotecă: **„Doamna cu cățelul"** de **A. P. Cehov. RECITAL DE ARII ȘI DUETE DIN OPERETE.** Soliști: **Celia Tănăsescu, Marica Munteanu, Lya Turovski** și alții. **19.00 Emisiune pentru sate.** Din cuprins: ● **Probleme actuale ale asigurării hrănirii animalelor de producție, pînă la noua recoltă,** de prof. dr. **Virgil Gligor,** vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii. ● **Pregătiri gospodărești.** ● Colectiviștii întreabă, oamenii de știință răspund: **Cum trebuie să fie date îngrășămintele la cerealele de toamnă, pentru ca rezultatele să fie dintre cele mai bune?** Răspunde conf. dr. **Gr. Coculescu,** de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice. ● Muzică populară românească. Cîntă o formație instrumentală condusă de **Florea Cioacă.** Soliști: **Maria Dragomir, Alexandru Grozuță,** artist emerit și **Dumitru Bălășoiu.**

Joi 20 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.20 Emisiunea pentru pionieri și școlari: **„Pagini din manualele de fizică și chimie". 19.45 EMISIUNE DE TEATRU: „AL 4-lea"** de **KONSTANTIN SIMONOV.** În românește de **Tudor Steriadi.** Interpretează colectivul Teatrului **„Lucia Sturdza Bulandra".** Distribuția: Autorul **(Forry Eterle,** artist emerit); El **(Septimiu Sever,** artist emerit); femeia pe care El a iubit-o **(Beate Fredanov,** artistă emerită); Tedy Frank **(Dan Damian);** Dick **(George Carabin);** pilotul secund **(Mircea Albulescu);** ofițerul de bord **(George Ghițulescu);** femeia cu care El s-a căsătorit **(Anca Verești);** Jack Willer **(D. Onofrei);** Ben Crow **(Dinu Dumitrescu);** Charles Howard **(Marius Pepino);** Wandekker **(Nicolae Mavrodin);** Bonnard **(Puiu Hulubei);** Guiciardi **(Paul Sava);** anchetatorul **(Dumitru Dumitru);** sentinela **(Toma Paraschivescu).** Decoruri și costume: **Paul Borinovski.** Direcția de scenă: **Dinu Negreanu.** În pauză: Poșta televiziunii. În încheiere: **Ultimele știri.**

Sîmbătă 22 septembrie

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Emisiune pentru elevi: **„Școlarii din Melicești".** Filmul pentru copii **„ZÎNA DE CERNEALĂ"** — o producție a studioului cinematografic **„București". 19.40 În fața hărții. 19.50 DOUĂ ORE DE VOIE BUNĂ CU FILMELE LUI GRIGORI ALEXANDROV** — emisiune realizată cu concursul Arhivei Naționale de Filme. **21.50 Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de **Gerry Podgoreanu.** Soliști: **Gigi Marga, Vali Niculescu** și **Luigi Ionescu.** În încheiere: **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde la numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". Acum O'Lea primește vizita acestuia.

— Bravo!... Și fratele celălalt...

— Vittorio?

— Vittorio, da. E asociatul dv.?

— Nu... Vittorio e leit tata: prost și cinstit (iertați-mi pleonasmul!). Vittorio a rămas zidar, s-a însurat, are opt copii și locuiește... ghiciți unde?

— Într-un pod?

— Exact! Într-un pod din East End!... Am încercat de cîteva ori să-l ajut, i-am trimis niște bani. El mi i-a trimis înapoi. Zice că nu mă cunoaște. Ceea ce nu l-a împiedicat să-mi propună o dată să las totul baltă și să mă fac și eu zidar. Zicea că-mi găsește el de lucru pe undeva! Ce părere aveți?

— Comic! spuse O'Lea.

— Nu-i așa? Jack Mortimer se apucă de zidărie! Strașnic titlu pentru ziare!... Iată, domnule O'Lea, cele cîteva detalii din viața mea pe care poate nu le cunoșteați. Zic poate, pentru că mă îndoiesc că le-ați ignorat și pe ele... Cît despre activitatea mea, e inutil să vă mai povestesc. Cu mijloacele dv. de informare, desigur că știți totul!

O'Lea tăcu întrebîndu-se în sinea lui la ce se referea Mortimer cînd îi vorbea despre mijloacele lui de informare. La rîndul său, Mortimer se întreba dacă să îndrăznească să meargă mai departe și să treacă de la aluzii la chestiuni directe. În cele din urmă, își luă inima în dinți:

— Domnule O'Lea, sînteți mulțumit de mine?

— Eu? făcu mirat O'Lea. Da... Sigur că sînt mulțumit...

— Nu aveți nici un reproș să-mi faceți?

— Nu... În general, nu. Aș minți însă dacă aș spune că oferta de a mă proteja...

— Aceea a fost o gafă! spuse repede Mortimer. O gafă a lui Frank și a lui Sam. Dacă ați ști ce le-am făcut!... Și pentru că veni vorba: doriți să-i lichidez?

— Să-i lichidați?... Nu, deocamdată nu... Mai pot fi utili.

— Aveți dreptate, mai pot fi utili... Vă pricepeți la oameni, domnule O'Lea!

O'Lea înălță modest din umeri. Mortimer atacă frontal:

— Dispoziția dv. de aseară a fost executată.

— Dispoziția mea de aseară?

— Da... Cea pe care mi-ați transmis-o la telefon!

— Eu? Eu n-am transmis nici o dispoziție la telefon!

Creierul lui Mortimer începu să lucreze într-o cadență accelerată: „Pare sincer... Dar dacă vrea să-și păstreze incognito-ul? Nu, atunci m-ar fi repezit! M-ar fi amenințat!... Cine dracu'o fi?... Să încerc?... Încerc!"

Aplecîndu-se spre O'Lea, Mortimer rosti în șoaptă:

— Marele boss...

— Ce-i cu el?

— Marele boss, repetă răspicat Mortimer.

— Am auzit: marele boss. Ce-i cu marele boss?

Mortimer se ridică din fotoliu:

— Nu ești d-ta marele boss?

— Habar n-am cine e marele boss, dar în nici un caz n-am impresia că sînt eu.

Mortimer făcu ochii mici și viri mîna dreaptă în buzunar. Dar acesta fu ultimul gest de care își aminti cu claritate mai tîrziu. După aceea, urmă o întrerupere, ca un somn fără vise, despre care n-ar fi putut să spună cît durase: un minut sau o jumătate de oră. Cînd își veni în fire, îl durea îngrozitor capul. Îi trebuiră cîteva clipe ca să-și dea seama că nu se află pe un vas în furtună, ci tot în apartamentul lui O'Lea, dar lungit pe jos și cu o sticlă de whisky spartă, alături. După durerea pe care o simțea, înțelese că sticla se spărsese în urma unui brusc și violent contact cu propriul său cap. Deasupra lui, la o înălțime care i se păru ametitoare, se afla O'Lea care îl privea zîmbind.

— De cînd cu Frank al dumitale, am învățat ce înseamnă cînd bagi mîna în buzunar... Să nu-ți pară rău de whisky, domnule Mortimer. Nu era „Ballantine".

CAPITOLUL IX

Unde se vede cît de nedumeriți sînt Joshua și șeful lui, ce idee bună are acesta și ce idei proaste are Joshua.

— Am verificat, spuse Joshua. Nu era „Ballantine".

Pierce făcu obișnuita lui strîmbătură:

— Bravo, Finch! Felicitări... Detaliu extrem de important.

Joshua nu răspunse. Dintr-o lungă experiență, știa că, pentru a-l nemulțumi pe șeful său, avea la dispoziție două căi sigure: una era să nu reușească în misiunile pe care i le încredința Pierce. Cealaltă — să reușească.

Închise magnetofonul pe care ascultaseră, înregistrată pe bandă, discuția dintre Mortimer și O'Lea.

— Am și cîteva fotografii, spuse el. Am instalat în camera lui, cinci aparate automate: trei în pereți, unul în ventilator și unul în...

— Să văd! îl întrerupse sec Pierce.

Studie cîteva minute fotografiile pe care i le dăduse Joshua. Una din ele îl înfățișa pe O'Lea în clipa în care arunca sticla de whisky în capul lui Mortimer.

— Frumoasă mișcare! spuse Pierce. Elegantă!... Încheietura mîinii flexibilă... Cotul lipit de corp... Admirabil!... Multă distincție... Și maximă eficacitate!

— Încă puțină eficacitate și Mortimer nu se mai scula niciodată de jos.

— Riscurile meseriei, Finch... Venitul lui pe zi egal venitul dumitale pe an. Dar pentru asta trebuie cap.

Nici de data aceasta, Joshua nu răspunse. Cu atît mai mult cu cît, acum, Pierce avea dreptate. Nu era prima oară cînd Joshua se întreba dacă nu cumva apucase pe un drum greșit, dacă n-ar fi fost mai bine ca, în loc să slujească legea, să se fi aflat de partea cealaltă a baricadei. „Poate că nu e prea tîrziu!" își spuse el, oftînd.

— Oftezi Finch? Bine faci! Și mie îmi vine să oftez... Cu rezultate ca ale dumitale...

— Fac ce pot, d-le Pierce! răspunse jignit Joshua.

— Da. Dar ce pot să fac eu cu ceea ce poți să faci d-ta?

Pierce luă o tabletă de „Antacid", o înghiți cu o jumătate de pahar de apă și se strîmbă:

— În concluzie?

— În concluzie, domnule Pierce, spuse șovăind Joshua, nu aș putea afirma că mi-am format o părere definitivă.

— Evident!

— Individul rămîne suspect... Totuși, nu procedează ca un... ca un revoluționar. Aștia nu se prea pricep la aruncat sticle... Nu vorbesc așa... Nu se poartă așa...

— Mai departe!

— N-a luat nici un fel de contact. Vreau să spun, n-a luat nici un contact din inițiativa lui... E curios... Foarte curios.

— Ce propui? Abandonăm pista?

— Nu, asta în nici un caz! Continuăm să-l filăm, să...

— Pînă cînd, Finch? Pînă pleacă din Statele Unite? Pînă îi face felul Mortimer? Pînă mor eu pe masa de operație?

— De ce vorbiți așa, d-le Pierce? Dv. o să ne îngropați pe toți!

— Cu cea mai mare plăcere, Finch! Dar asta n-are nici o legătură... Mi-a venit o idee, Finch!

— Vă ascult, domnule Pierce.

— *Cherchez la femme!*

— Poftim?

— *Cherchez la femme!* Asta-i pe franțuzește, Finch! Franceza e o limbă frumoasă. O vorbesc francezii. Ai auzit de ei, Finch?

Joshua tăcu.

— Pe franțuzește, asta înseamnă: caută femeia!

— Care femeie?

— Caut-o, Finch!

— Nu înțeleg, domnule Pierce.

— Să-ți explic, Finch! Cauți o femeie. Una frumoasă, deșteaptă și de-a noastră. O pui în legătură cu O'Lea. Și prin ea, afli totul.

— Bună idee, d-le Pierce!

— Cred și eu, Finch. E a mea!... Ai vreo propunere?

Joshua reflectă cîteva clipe, încrețindu-și fruntea:

— Da... cred că da... Lolita Bonita.

— Actrița?

— Da. N-are nici un angajament acum... A încercat să-l agațe pe Joe Fitzgerald... cel cu capacele de tuburi de pastă de dinți... Dar nu i-a mers.

(Va urma)

SPORT

MOZAIC

● *FEDERAȚIA de fotbal din U.R.S.S. a format un prim lot la care se vor adăuga și alți tineri fotbaliști. Vor fi alcătuite trei echipe : una pentru turneul U.E.F.A. din 1963, alta pentru Jocurile Olimpice de la Tokio și echipa pentru campionatul mondial din 1966.*

● *CU MECIUL disputat recent la Poznan împotriva Poloniei, selecționata maghiară de fotbal a susținut cel de-al 387-lea meci internațional. Fotbaliștii maghiari au cîștigat 216 meciuri, 78 le-au terminat la egalitate și au pierdut 93. Echipa Ungariei a marcat 1091 de goluri și a primit 657.*

● *CELEBRUL jucător brazilian Didi, a refuzat oferta de a se transfera la clubul francez Bordeaux. In schimb, el a semnat un contract pe 26 de luni ca antrenor la echipa „Sporting Cristal" din Lima (Peru).*

● *POARTA echipei spaniole Valencia, în timpul recentului turneu întreprins în Turcia a fost apărată de un jucător numit Zamora, care nu este altul decît fiul fostului portar al echipei Spaniei dintre anii 1930—1940.*

● *NEGĂSIND angajament la cluburile profesioniste din țara lor, mai mulți tineri jucători italieni au plecat în Turcia și Grecia. Mariggi și Del Primavera au fost cumpărați de clubul turc Fenerbahce, iar Nitti și Pari de Panathinaicos Atena.*

● *ALEXANDR Metreveli, tînărul jucător sovietic de tenis, care s-a afirmat în turneul de la Forest Hils, este fratele mai mic al lui Șașa Metreveli, extrema dreaptă a echipei de fotbal a U.R.S.S.. Amîndoi joacă foarte bine și... șah.*

● *MÎINE la Budapesta încep campionatele mondiale de haltere. Socotim că este interesant să amintim cu acest prilej, că din cele 28 de recorduri mondiale, Uniunea Sovietică deține 14, R. P. Polonă și R. P. Ungară cîte 4, iar S.U.A. 3. Cu zece ani în urmă acest clasament era invers.*

● *CAMPIONUL mondial de ciclism, Jean Stablinski (Franța) este polonez de origină. El are acum 32 de ani. Cînd era tînăr a participat la „Cursa Păcii" în echipa polonezilor din Franța. „In ultimii ani a fost unul din „valeții" lui Jacques Anquetil, dar pe circuitul de la Solo, Stablinski a învins cu peste 3' pe fostul său pătron", scrie ziaristul italian E. Montell în articolul intitulat „Revolta unui gregorio".*

● *FEDERAȚIA de fotbal a Angliei caută un antrenor pentru echipa sa națională. Trei nume au fost reținute pînă în prezent : Moreira, Feola și Guttman.*

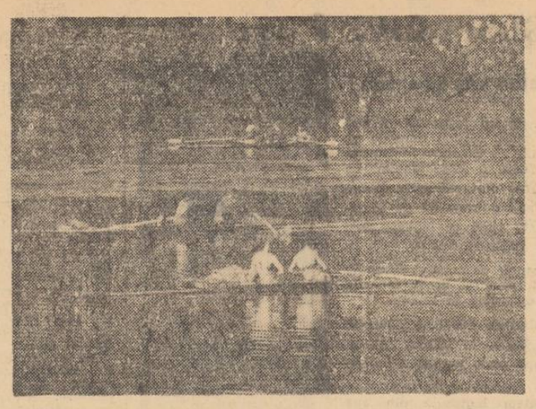

Săptămîna trecută, sportul românesc a înregistrat o nouă performanță valoroasă. Luînd parte la campionatele mondiale de canotaj academic, echipajul nostru de 2+1, alcătuit din I. Petrov, C. Vereș și O. Păunescu, a avut o comportare remarcabilă clasîndu-se pe locul doi. Vice-campionii mondiali merită felicitări pentru rezultatul obținut. In fotografia noastră : Aspect din timpul probei de 2+1. Ambarcațiunea țării noastre poartă numărul de concurs 2.

CORBATTA

Un nume de fotbalist argentinian. Cînd l-am auzit prima oară, mi-am spus că e extremă. Silabele se succed ca fuleul unui trăpaș. Iar acel r plasat între o și b parcă mușcă gazonul. La fel și cu numele lui Pîrcălab. Închideți puțin ochii și repetați-l accelerat. N-aveți impresia că e un final de cursă de galop, cînd caii sînt la cravașă ? In schimb, cînd aud Crei-ni-cea-nu, văd în minte un schior slalomist pe o pantă nu prea rapidă. E un nume fără ritm, care te invită la driblinguri interminabile. Brazilienii îl reboteează în general bisilabic pe marii lor jucători. Și poate că motivul este tot ritmul. Oricum, trebuie să recunoașteți că Pele e mult mai explosiv decît Edson Arantes do Nascionento.

Dar să lăsăm asta. Ce-i cu Corbatta ? Am auzit de el acum patru ani, înainte de „mondialele" suedeze. Corbatta, Labruna, Menendy... Atît mai reținem din echipa argentiniană zdrobită de cehi cu 6—1. Echipa care s-a întors în țainâ la Buenos-Aires, neanunțînd data sosirii și furișîndu-se pe aeroport la adăpostul întunericului.

In fine... In ciuda eșecului, Argentina continuă să fie o echipă de prim plan. A figurat și printre favoriții din Chile dar au stopat-o englezii, cu o subită revenire atavică.

Ce-i cu Corbatta ? Am citit în „Magazinul" de acum patru săptămîni că numitul Corbatta a fost sancționat de clubul său cu o amendă de 250 de dolari.

Cu ce a greșit Corbatta ?

Nu s-o fi prezentat la un joc-cheie ?

O fi tras cu pistolul într-o minge care se rostogolea imparabil spre poarta adversă ?

O fi fugit în Texas, atras de un nou Eldorado fotbalistic ?

Nu ! Nimic din toate acestea. Marea vină a lui Corbatta e că a jucat fotbal cu copiii pe stradă, pînă la căderea nopții și că a obosit atît de mult, încît n-a mai putut veni la antrenament timp de o săptămînă.

Zîmbiți, nu ? Sînteți deruta ți. Vă revoltă asprimea clubului. Nu cred că e cazul. Lăsînd de o parte statutul înrobitor al jucătorilor profesioniști, există o disciplină a echipei, valabilă oriunde. Și totuși, e în culpa lui Corbatta ceva mișcător.

Emil Codrescu, om „cu părul sur", îi construia micuței Adela a lui Garabet Ibrăileanu „prinzători pentru păsări și zmeie". N-a reușit niciodată să aibă spiritul vîrstei sale. Fotbalistul trebuie să păstreze și el înverșunarea nasului julit și a părului zburlit în nesfîrșite „bătălii" de stradă. La urma urmei, fotbalul e un joc care depinde infinit mai mult de asta decît de „1—4—2—4", de „triunghiuri", de „zone".

In ziua în care vom afla că în centrul Clujului duelul fotbalistic al lui Ivansuc cu droala de ținci s-a soldat cu suspendarea mingii între brațele lui Matei Corvin sau că la București Pîrcălab a demarat pe sub Arcul de Triumf, urmărit de zece pici transformați ad-hoc în fundași stînga, vom putea spune că fotbalul nostru a făcut pasul său decisiv înainte.

Ioan CHIRILA

Săptămîna fotbalului

Salvată de retrogradare în ceasul al doisprezecelea, sortită pieirii de către diverși a toate știutori, criticată, restructurată, inimitabilă — Steaua s-a dovedit din nou cea mai serioasă echipă românească în confruntările internaționale. Victoriile asupra lui Vorwärts (3—0) și T.D.N.A. (2—0), ca și înfrîngerea onorabilă în fața uneia dintre cele mai puternice formații de club din întreaga lume (0—2 cu Dukla Praga, pe terenul acesteia, după o luptă dîrză) — constituie un bilanț elocvent. Deosebit de îmbucurător mi se pare faptul că augurii favorabili se exprimă la început de sezon, într-o perioadă în care fotbaliștii noștri abia „se pun pe picioare", unii dintre ei făcînd eforturi enorme, dar sterile, în acest sens... Din relatările laconice care ne-au parvenit pînă la ora de față, rețin atenția comportarea lui Eremia — demn succesor al lui Voinescu și Toma — verva lui Raksi și Crăciuneanu, substanțialul aport al lui Voinea, în fine, stabilizat l Era și timpul.

Bine s-au comportat și feroviarii la Viena, unde au reușit o nesperată și reconfortantă victorie asupra Admirei. Cu atît mai reconfortantă cu cît înfrîngerea din iulie a fost, în primul rînd, consecința unei campanii istovitoare ; în condiții normale, rapidiștii ar fi cîștigat, probabil, și atunci. Oricum, pe lîngă satisfacția succesului final, puține echipe se pot lăuda că au condus cu 4—1 pe Admira, la ea acasă ! Comportarea învingătorilor are, în plus, meritul de a fi reabilitat cluburile noastre în ochii spectatorilor vienezi, după evoluția Petrolului în C.C.E., ediția 1959. Petroliștii au reușit atunci un senzațional scor alb cu Wiener SK, mașindu-se în propriul careu cam 75 de minute din 90, ceea ce, firește, n-a avut darul să entuziasmeze asistența... Și, fiindcă veni vorba, și în recenta nocturnă cu Novi Sad, Petrolul s-a comportat sub așteptări, nu atît prin prisma rezultatului, cît prin aceea a jocului : destinat, fără finalitate și fără perspectivă. Pesemne că, în opoziție cu Steaua, unsprezecele ploieștean nu se prea simte la largul său în meciurile cu echipe străine de valoare.

Cea mai importantă — pentru noi — dintre întîlnirile internaționale intercluburi, ale trecutei săptămîni, a avut loc duminică, la București. Conform unui rău obicei încă înainte de meci s-a creat impresia că este vorba de o simplă formalitate, fotbaliștii din Stanbul fiind, cum s-ar zice „clienții" noștri credincioși... Unica problemă — diferența de scor. Finalmente, după cum se știe, această diferență n-a existat. Și, așa cum au decurs lucrurile pe teren — nici nu trebuia să existe. Zadarnic se lamentau în titlurile de luni, cronicarii noștri sportivi : „Numai 1—1 cu Galatasaray !" (adică, vezi-doamne, Galatasaray e o echipă atît de modestă, încît un meci nul cu ea, pe teren propriu, pare ceva de necrezut !). De fapt, oaspeții de duminică și gazdele de mîine ale dinamoviștilor, alcătuiesc un „team" redutabil, în stare să dea de furcă multor adversari cu pretenții. In meciul cu pricina, ei meritau cel puțin un gol avantaj, după prima repriză, așa cum Dinamo merita paritatea, după aspectul reprizei secunde. In rest, prea mult tapaj pe tema jocului obstrucționist, ieșirilor nesportive, infracțiunilor în careu etc. Ar fi, parcă, mai folositor să privim fără cruțare defectele unora dintre echipele noastre fruntașe — inclusiv Dinamo — defecte adesea foarte apropiate de cele pe care le criticăm cu atîta vehemență cînd se manifestă în tabăra opusă.

Dan DEȘLIU

„Mondialele" de volei — un remarcabil eveniment sportiv

De vorbă cu antrenorul echipei reprezentative Gh. Petrescu

Despre munca pe care o faci cu neobosită și statornică pasiune îți place să discuți oricînd cu plăcere, indiferent cît de zgîrcit ai fi la vorbă sau cît de puțin răgaz ți-ar da obișnuitele preocupări.

De acest adevăr ne-am convins și cu prilejul recentei convorbiri cu antrenorul **Gh. Petrescu** care alătură de maestrul emerit al sportului **Ștefan Roman** răspunde de pregătirile echipei noastre masculine de volei pentru cea de a cincea ediție a campionatelor mondiale.

Și, cum pînă la acest important eveniment ce va avea loc în cîteva principale orașe din Uniunea Sovietică au mai rămas doar cîteva săptămîni sînt atîtea lucruri de discutat....

Amabil ca întotdeauna, antrenorul Gh. Petrescu a răspuns cu apreciata-i competență la toate întrebările noastre.

— Mai întîi vă rugăm să ne spuneți ce formații vor lua parte la actuala ediție a campionatelor mondiale ?

— Desigur că un răspuns complet la această întrebare nu pot să-l dea decît... secretariatul tehnic și organizatorii competiției. Mă voi referi, totuși, la echipele care, după părerea mea, se vor situa pe primul plan și care pot intra în posesia trofeului suprem. Astfel, amintesc de formațiile Uniunii Sovietice, Poloniei, Cehoslovaciei, Ungariei, Bulgariei și a țării noastre. Echipa sovietică se pregătește cu intensitate și cucerirea recentă a „Cupei Campionilor Europeni" în finala cu Rapid București a demonstrat vastele posibilități și înaltul nivel tehnic al jucătorilor sovietici. După cîte știu la campionatele mondiale vor evolua cam aceiași jucători care au făcute parte din echipa T.S.K.A. în meciul cu formația noastră campioană, susținut la Moscova.

Echipa cehoslovacă, învățînd tot ce e necesar din turneul internațional de la noi din țară, va ajunge desigur la vechea ei formă unanim apreciată.

Dintre ceilalți participanți, jucătorii chinezi, în continuu progres, sînt capabili de mari surprize iar pe voleibaliștii bulgari vom avea prilejul să-i vedem curînd la București. In turneul din capitala țării noastre, echipa maghiară, deși a pierdut două meciuri, a demonstrat că dispune de mari resurse, care, bine valorificate, pot duce formația pe un loc fruntaș în campionatele mondiale de la Moscova.

— Care este stadiul de pregătire al formației noastre ?

— La întrebarea aceasta au dat un răspuns destul de clar meciurile și — oarecum — rezultatele din interesantul turneu de la București. Din punct de vedere tehnic discuția ar trebui axată pe constatarea că ridicătorii nu se situează încă pe aceeași treaptă cu trăgătorii. Și spun acest lucru pentru că deși — la ora actuală — avem un atac puternic, precis și bine orientat, el nu are totuși eficiența dorită datorită faptului că ridicătorii nu acționează încă cu suficientă promptitudine și exactitate. Fiindu-ne cunoscut că în reușita oricărei acțiuni ofensive ridicătorii au un rol hotărîtor, ne vom ocupa în mod special în pregătirea noastră tehnică de aceștia.

In perioada care ne-a mai rămas vom insista pe următoarele obiective :

— atingerea necesarei rezistențe specifice și

— omogenizarea tehnică a echipei prin desăvîrșirea jocului prestat de toți componenții lotului.

In zilele de 21—23 septembrie, în timpul turneului internațional din sala Floreasca vom verifica din nou stadiul de pregătire al formației noastre. Cu acest prilej vom evolua în compania formațiilor Bulgariei, R.S.S. Azerbaidjane și probabil a Iugoslaviei. Este un turneu necesar și util care ne va permite ca în etapa finală a pregătirilor să luăm măsurile cele mai eficiente.

— In final, puteți să ne spuneți ce șanse are echipa noastră reprezentativă la actuala ediție a campionatelor mondiale ?

— Înainte de începerea oficială a campionat mondial, toate formațiile participante consideră că pot cîștiga prețiosul trofeu și înaltul titlu. Jucătorii noștri vor să obțină numai ce le va permite pregătirea lor la acea oră. Trebuie să știți însă că ei se pregătesc intens, dornici de a realiza mai mult decît în Brazilia.

Marcel RUSESCU

A PUS

Nuvelă de William Faulkner

Făcuse o parte a călătoriei tupilat prin vagoane de marfă sau agățat pe sub osii, dar mersese mai mult pe jos. După ce ajunsese în marele oraș, îi trebuiseră două zile întregi ca să meargă din Carlton Avenue pînă în Canal Street, pentru că se temea grozav de circulația mașinilor, cu care nu era deprins. In cele din urmă, păși sfios pe Canal Street, cu pușca lui cu țeava retezată atîrnată pe umăr și cu bocceaua în spinare. Apoi rămase locului, speriat și buimac. Împins și ghiontit de colo pînă colo, batjocorit chiar de către cei de aceeași culoare cu el și înjurat de polițiști, tînărul negru nu știa ce să mai facă — știa doar că trebuia să treacă pe trotuarul celălalt.

Astfel că, învingîndu-și emoția, își luă inima în dinți și, închizînd ochii, se repezi orbește în mijlocul vălmășagului de vehicule. Era cît pe-aci să dea peste el mașinile, un șofer îi aruncă blesteme cumplite dar — ținîndu-și strîns flinta și bocceaua, izbuti să treacă strada. Pînă la urmă, un alb mai bun la suflet îl îndreptă către malul fluviului căutat.

Acolo zări un vapor legat de chei cu otgoane, care parcă-l așteptă tocmai pe el. Se cățără pe un morman de parîme și făcînd un salt de aproape doi metri, ajunse pe bordul vasului. Fu cît pe-aci să-și piardă pușca ; pe urmă alt alb dădu peste el și îl alungă, înjurînd.

— Dar, cap' ain (căpitane), protestă tînărul negru, vreau să ajung în Africa. Am bani ca să-mi plătesc drumul.

— Africa, la dracu' — mîrîi albul. — Dă-te naibii jos de pe vasul ăsta. Dacă mai încerci odată să te strecori în felul ăsta, te-mpușc pe loc. Du-te colea și ia-ți un bilet, dacă ai chef să te plimbi.

— Da, dom'le. Iertați-mă, cap' ain.

— Cee face ? — repetă omul de la casa de bilete, uluit.

— Dați-mi un bilet pentru Africa, repetă el.

— Poate vrei să te duci în cartierul Alger ?

— Nu, dom-le, vreau un bilet pentru Africa, vă rog.

— Vrei un bilet pentru ferryboat ?

— Da, dom'le ; pesemne că așa îi zice : plătesc că să mă pot sui pe vasul de colo.

— Vino, vino-ncoace, îi spuse un om care stătea la coadă în spatele lui, așa că-și luă biletul, fu împins dincolo de o poartă și se trezi iar pe puntea ferryboatului.

Spre mirarea sa, în loc ca vasul s-o pornească în josul fluviului, în direcția în care se bătea el cu gîndul că trebuie să fie Africa, o ținu de-a curmezișul apei, astfel că fu debarcat laolaltă cu gloata, ca o oaie. Ținîndu-și strîns pușca, privi pierdut în jur. In cele din urmă se apropie neîncrezător de un polițist.

— Cap'ain, sir — asta-i Africa ?

— 'ait ? — tresări agentul, înmărmurit.

— Vă rog, sir, caut să ajung în Africa. Asta-i drumul bun ?

— A, mîi de draci ! — se răsti albul acela, la fel cum exclamase mai-nainte cel de pe vasul cu aburi. — Ia ascultă, ce tot vrei ?

— Vreau să mă duc acasă ; acolo de unde ne-a spus pastorul că ne tragem noi, negrii.

— Unde locuiești, negrule ?

— Colo, într-un ungher de ținut, la țară.

— In ce tîrg ?

— Nici un fel de tîrg ; nu-i nimeni prin jur, afară de Mr. Bob cu familia lui și cu negrii lui.

— In Mississippi sau în Luisiana ?

— Da, sir, așa cred că s-o fi chemînd.

— Ei, atunci să-ți spun eu ceva. Te duci frumușel îndărăt la tine acasă, cu primul tren pe care-l mai prinzi. Orașul ăsta nu-i loc pentru un negru ca tine.

— Dar, cap' ain, sir — vreau să plec în Africa.

— Lasă-te păgubaș de Africa, și du-te să-ți cumperi un bilet de tren — cea mai lungă distanță, mă auzi ?

— Dar, cap...

— Șterge-o odată. Ori vrei să te înhaț ?

Se trezi iarăși la capătul lui Canal Street, privind buimac în jurul său. Cum poate cineva să ajungă în Africa ? Era împins și ghiontit de colo pînă colo și lăsă soarta să-l poarte în voie de-a lungul cheiului. Mai era încă un vas ancorat acolo, și o mulțime de negri cărau lucruri, urcînd pe o scîndură și bufnindu-le de podea. Se auzea glasul zgomotos al unui alb rămas în cămașă, care supaveghea.

Prin jurul tînărului treceau negri care împingeau cărucioare, zinganind, trîntind, cîntînd. Fu iarăși sucit și învîrtit, sări din calea unuia ca să se trezească cum dă peste altul. Mereu auzea cîte un strigăt : „La seama, negrule !"

Deodată bossul se năpusti asupra lui.

— Ce naiba învîrți și tu pe-aici ? Pune laba pe saci, sau dacă nu lasă-te de slujba asta ! N-am nevoie de gură-cască. M-ai priceput ?

— Da, cap' ain, replică el potolit, și peste cîteva clipe arunca laolaltă cu ceilalți niște saci într-un cărucior. Singele i se înfierbîntă de activitate, începu să nădușească și să cînte. Acolo se simțea ca la el acasă, pentru întîia oară, de cînd pornise în călătoria aceea — de cîtă vreme ? uitase cu totul. Se întrebă : „Unde ești, Africă ?".

Sosi și ceasul încetării lucrului : soarele spînzura purpuriu către apus și umbrele alungite ale oamenilor și obiectelor erau nemișcate, așteptînd să se aștearnă bezna. In timp ce ultimele crîmpeie de raze aurii piereau la orizont, salahorii își luau hainele și sufertașele în care-și aduseseră prînzul, pornind-o spre luminile scînteietoare ale străzilor și spre cina lor modestă. Își luă și el pușca și bocceaua și se duse pe puntea vasului.

Se întinse printre sacii moi și pintecoși, ca să-și rontăie plinea cumpărată. Bezna învălui întreaga fîre, curînd lipăitul apei care clipocea cătinel, izbind coasta vasului și mirosul dulceag, înțepător, al grîului îndesat în saci, îl adormiră.

Îl trezi legănarea vasului, o ridicare și o lăsare domoală, și un țăcănit statornic de motoare. In jurul său pătrundea în valuri lumina zilei și zăcu așa într-o toropeală plăcută, fără a se mai gîndi la nimica. Pe urmă descoperi că-i era foame și, întrebîndu-se fără grabă unde s-o fi aflînd, se ridică.

De-ndată ce apăru pe covertă, alt alb se repezi la dînsul ca turbat.

— Vreau să mă duc în Africa, cap' ain — se apără el — de aia i-am ajutat ieri la încărcat pe ăilanți negri. Credeam că plecăm cu toții pe vasul ăsta.

Albul îl potopi cu ocări și blesteme.

— Doamne Sfinte, voi cioroii o să mă scoateți din minți ! Știi unde merge vasul ăsta ? La Natchez. (*)

— Din partea mea, foarte bine, să meargă într-acolo, numai să treacă și prin apropierea Africii. Dvs., vă rog doar să-mi spuneți unde vine și, chiar dacă nu oprîți acolo, pot să sar de pe punte și să înnot pînă la țărm.

Omul îl privi îndelung, înmărmurit.

— Și nici pentru banii de bilet să nu vă faceți grijă — se grăbi să-l liniștească pasagerul său negru. Am bani, pot plăti.

— Cît ai ?

— Bănet berechet, cap' ain — replică tînărul, semet, vîrînd mîna în buzunarul salopetei. O întinse apoi spre alb, ținînd în palmă patru dolari de argint și o grămadă de gologani.

Albul îi luă cei patru dolari.

— E-n regulă, pe banii ăștia te duc chiar pînă-n Africa. Și acum, ia du-te în trap pe punte și dă-le negrilor o mînă de ajutor să mute încărcătura, pînă ajungem la țintă.

— Da, sir ! — se grăbi el să răspundă. Făcu iar o pauză, după care îndrăzni să adauge : — Dar o să-mi spuneți la care stație să mă dau jos, cap' ain, nu-i așa ?

— Ihi, firește că am să-ți spun... Dar acum lasă vorba și ajută-i pe ceilalți băieți. Hai, întinde-o.

Îi ajută pe ceilalți băieți, în timp ce — sub cerul perfect senin al zilei minunate — treceau de la un cot la altul al fluviului, deasupra cărela pîlpîia un abur de căldură, pînă cînd soarele coborî iar, roșiatec, către capătul de apus al țării.

Undeva sunară niște clopote și vasul se îndreptă către mal. Se auziră alte clopote, vasul își pierdu din viteză și își înfundă botul în noroiul malului, în fața unui șir de boloboace. Căpitanul alb, cel care zbierase la el ca un turbat, se apropie, pe duneta de deasupra capului său.

— E-n regulă, Jack — tună albul — ai sosit la țintă. Ajută-le băieților să urce butoiașele pe punte și uite, Africa se zărește colo, la vreo milă depărtare.

Stătu să privească cum vaporul se depărta de mal, și cosurile înalte lăsau în urma lui trîmbe de fum negru, ce se tîrau alene de-a curmezișul cerului amurgind. După aceea își sălță pușca pe umăr și o luă la picior către interior. Nu făcuse cale prea lungă, cînd se gîndi la lei și urșii pe care avea să-i întîlnească cu siguranță, așa că se opri și își încărcă pușca.

După ce făcu o bucată bună, pînă ce ultimul strop de lumină pierise și „Dipper" se legăna majestuos în jos, către vest, fu convins că pătrunsese bine în Africa și că acum era timpul să mănînce și să doarmă iar.

Nu avea nimic de mîncare, astfel că se hotărî să-și găsească un locșor ferit pentru dormit. In ziua următoare probabil că avea să poată vîna un iepure. Pe neașteptate descoperi un gard care împrejmuia locul unde se oprise, iar dincolo de el se ițea ceva care aducea cu o căpiță de fîn. Trecu peste gard și aproape sub picioarele lui, țîșni ceva oribil.

Fu încercat de o spaimă cumplită. Pușca îi sălță de pe umăr, tună și fulgeră în beznă, și leul — sau ce va fi fost — se afundă gemînd în noapte.

Simțea cum i se prelinge pe față stropi de sudoare mari cît bănuțele și alergă spre căpiță, scoicrind-o înnebunit, încercînd să se cațere pe ea. Spaima îi creștea o dată cu eforturile acelea zadarnice, pe urmă se potoli și fu în stare să se urce pe căpiță lupecoasă. Odată ajuns în creștet, se simți în siguranță, dar — cu multă băgare de seamă — își puse pușca la îndemînă și se întinse pe burtă, scrutînd neliniștit bezna nopții. Făptura pe care o împușcase acum tăcea, dar noaptea era plină de sunete.

O luminiță clipi undeva, aproape de pămînt și curînd zări o grămadă de picioare care fosneau și auzi glasuri vorbind un grai pe care nu-l putu înțelege. Se gîndi că sînt sălbateci, oameni care te mănîncă, și se piti în paie.

Lumina și glasurile trecură în direcția pe care o luase și fiara împușcată ; curînd se opriră lîngă o mogîldeață pătată, abia întrezărită, care se înălța de la pămînt și glasurile izbucniră în blesteme.

— „Domnilor ! — își șopti negrul cel dornic să ajungă în Africa strămbunilor săi — pesemne că am împușcat un leu care era proprietatea înșilor ăstora...".

Dar, oricum ar fi, un leu rămîne un leu. Astfel că stătu ascuns mai departe, în timp ce lumina pîlpîitoare se depărta și în cele din urmă se pierdu și stelele unduiră deasupra capului său, pînă ce adormi.

Se trezi scuturat de cineva. Își puse un braț peste ochi, ca ocrotire. Grăiul acela ciudat răsuna iarăși în urechile lui și cînd deschise ochii, zări un omuleț închis la culoare, îngenunchease deasupra lui, cu un pistol în mînă. Vorbele nu le înțelegea, dar pricepea limbajul pistolului ținut de individul acela negricios.

Se gîndi că or să-l mănînce. Întinse brațul și, cu picioarele secerate, omulețul se dădu de-a dura și, ca un animal care sare, se lungi la pămînt. Un pistol pocni și ceva îl izbi, înfundat în vîrful umărului. Trase și el, și un om lunecă moale la pămînt. Sări și o luă la goană, în timp ce gloanțele țiuiau pe lîngă el. Gardul era în fața sa — căută o poartă.

Brațul stîng îi atîrna cald și umed ; după o cotitură a gardului, se zări și poarta. In urma sa continuau împușcăturile ; apucă pușca în mînă în clipa cînd zări silueta unui om care alerga, încercînd să-i taie drumul spre poartă. Cînd se apropiară, văzu că era unul din neamul lui.

— Feri din drum, negrule ! — gîfîi celălalt, care-și flutura brațele ; și zări expresia de nespusă uimire zugrăvită pe chipul omului, cînd pușca sa trozni încă odată.

Abia-și mai trăgea răsuflarea. Fu nevoit să se oprească. In fața lui erau un șanț și un taluz lung. Drept înainte, acolo unde se întîlnea cu alt taluz, se zărea un mic cring. Se afundă în el, se ascunse și se trînti pe spate. Zăcu acolo, gîfîind. In cele din urmă, plămînii săi împovărați răsuflară mai ușor. Apoi își descoperi rana de la umăr. Își privi mirat singele prelins. „Ei, ia te uită, da' cînd crezi că s-o fi întîmplat și asta ?... Fiuu ! Ai' icanii ăștia îi împușcă pe bieții negri la fel ca albii...".

Lucrurile începeau să arate cam albastru și umărul îl durea rău de tot. Ațipi o clipită și-i păru că se află iar acasă ; durerea îl trezi, după aceea adormi din nou. Tot ațipind și trezindu-se așa, ziua se scurse cu greu. Cînd și cînd se tîra să soarbă din apa noroioasă, puturoasă, a șanțului. In cele din urmă se trezi în noapte ; în jurul lui erau felinare și focuri și oameni care umblau și vorbeau.

Se tîrî pînă la marginea șanțului ca să bea, și cînd se întoarse, farurile unui automobil fură ațintite drept asupra lui. Un glas țipă o comandă și gloanțele biciuiră aerul din jur. Se repezi îndărăt în cring și trase orbește, în direcția luminilor. Un om gemu și gloanțele ciuruiră desișul.

Mădularele îi erau chinuite ca de o furtună. Parcă era străpuns de fiare fierbinți și-și lăsă capul în jos, apăsîndu-și fața de pămîntul noroios. Așteptă, cu mîna lipită de pușcă. In cele din urmă, din beznă se desprinseră două siluete ; într-o fulgerare, zări doi oameni ghemuiți în apropierea lui — unul îi descărcă pistolul aproape în obraz și fugi.

In românește de Eugen B. MARIAN

(*) Localitate pe Mississipi.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Soacra furioasă

Meciul de fotbal dintre echipele braziliene F. C. Bonense și Bola Sequinha se apropia de sfîrșit cînd centrul atacant al echipei Bonense, Cardenas, a fost faultat atît de grosolan de stoperul formației adverse încît a trebuit să părăsească terenul fiind rănit. După terminarea partidei, jucătorii nici nu au apucat să ajungă în vestiare cînd asupra stoperului formației din Sequinha s-a năpustit o femeie în vîrstă, înarmată cu o umbrelă care l-a lovit atît de puternic, încît jucătorul a trebuit să fie internat în spital.

Invitată să se legitimeze, amazoana fotbalului brazilian s-a prezentat drept... soacra lui Cardenas. „N-am să permit să fie atins nici măcar un singur fir de păr al bunului meu ginere — a declarat ea cu mînie. De acest lucru trebuie să țină seama fiecare persoană care se va întîlni cu el !".

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17.60.10 interior 14.07

CAMPIONATUL CATEGORIEI A

ÎN DATE ȘI CIFRE

(Etapa a V-a)

Duminică 16 septembrie

Minerul Lupeni — Progresul
Știința Cluj — Dinamo Bacău
Farul — Rapid
Știința Timișoara — Steagul roșu
Crișana — Viitorul
Steaua — U.T.A.
Întîlnirea Dinamo București — Petrolul a fost amînată. C.S.M.S. Iași stă în această etapă.

Pronosticul lui...

...Dinulescu, jucător la echipa Farul Constanța.

1 Galatasaray-Dinamo București X 2
2 Austria R.S. Cehoslovacă 2
3 R. D. Germană-R. P. F. Iugoslavia 2
4 Știința Cluj-Dinamo Bacău 1 X
5 Farul-Rapid 1
6 Știința Timișoara-Steagul roșu X 2
7 Crișana-Viitorul 1
8 Minerul-Progresul 1
9 Prahova Ploiești-C.S.O. Galați X
10 C. S. M. Mediaș-Dinamo Pitești 1 X
11 Jiul Petrila-C.S.O. Timișoara 1
12 C.S.O. Baia Mare-C.F.R. Arad 1

Echipa săptămînii

Dungu — Georgescu, Motroc, Florescu — Gergeli, Danileț — Matei, Tabarcea, Dridea I, Dinulescu, Mițaru.

Clasamentul general

1.	Știința Cluj	4	3	1	0	6 : 2	7
2.	Petrolul	4	2	1	1	11 : 4	5
3.	Știința Timișoara	4	2	1	1	7 : 5	5
4.	Rapid	4	2	1	1	7 : 6	5
5—6.	U. T. A.	3	1	2	0	6 : 4	4
	Progresul	4	1	2	1	9 : 6	4
7.	Viitorul	4	1	2	1	0 : 7	4
8.	Farul	4	1	2	1	7 : 5	4
9.	C.S.M.S. Iași	4	1	2	1	9 : 7	4
10.	Steagul roșu	3	1	1	1	4 : 4	3
11.	Steaua	2	1	0	1	2 : 1	2
12.	Dinamo București	3	0	2	1	3 : 4	2
13.	Crișana	3	1	0	2	2 : 11	2
14.	Dinamo Bacău	2	0	1	1	1 : 3	1
15.	Minerul	4	0	0	4	3 : 18	0

Clasamentul acasă

1.	Rapid	3	2	1	0	5 : 3	5
2.	Petrolul	2	2	0	0	11 : 3	4
3.	Știința Cluj	2	2	0	0	3 : 1	4
4.	Știința Timișoara	2	2	0	0	5 : 2	4
5.	Farul	2	1	1	0	6 : 2	3
6.	C.S.M.S. Iași	2	1	1	0	5 : 2	3
7.	U. T. A.	2	1	1	0	5 : 3	3
8.	Viitorul	3	1	1	1	8 : 5	3
9.	Steaua	1	1	0	0	2 : 0	2
10.	Crișana	1	1	0	0	1 : 0	2
11.	Steagul roșu	1	1	0	0	3 : 1	2
12.	Progresul	2	0	2	0	3 : 3	2
13.	Dinamo Bacău	1	0	1	1	1 : 1	1
14.	Dinamo București	1	0	1	0	0 : 0	1
15.	Minerul	1	0	0	1	1 : 3	0

Clasamentul în deplasare

1.	Știința Cluj	1	1	0	0	3 : 1	2
2.	Progresul	2	1	0	1	6 : 3	2
3.	C.S.M.S. Iași	2	0	1	1	4 : 5	1
4—5.	Viitorul	1	0	1	0	2 : 2	1
	U. T. A.	1	0	1	0	1 : 1	1
6.	Dinamo București	2	0	1	1	3 : 4	1
7—8.	Steagul roșu	2	0	1	1	2 : 3	1
	Știința Timișoara	2	0	1	1	2 : 3	1
9.	Farul	2	0	1	1	1 : 3	1
10.	Petrolul	2	0	1	1	0 : 1	1
11.	Rapid	1	0	0	1	2 : 3	0
12.	Minerul	3	0	0	3	2 : 15	0
13.	Crișana	2	0	0	2	1 : 11	0
14.	Steaua	1	0	0	1	0 : 1	0
15.	Dinamo Bacău	1	0	0	1	0 : 2	0

GOLGETERII

1. Dumitriu (Viitorul), Voinea (Progresul), cîte 4 goluri fiecare.

2. Matei (Viitorul), Eftimie (Dinamo București), Manolache (Știința Timișoara), Tabarcea (Petrolul), Dridea I (Petrolul), cîte 3 goluri fiecare.

3. Ion Ionescu (Rapid), Ciosescu (Farul), Sasu (U.T.A.), Marcu (Știința Cluj), Floruț (U.T.A.), Codreanu (Rapid), Mițaru (Știința Timișoara), Milea (C.S.M.S. Iași), Mafteuță (Progresul), Bükosi (Farul), Stancu (Farul), cîte 2 goluri fiecare.

Dridea I, care în ediția trecută a campionatului a fost cel mai periculos adversar pentru Constantin — liderul golgeterilor — se anunță și anul acesta ca unul din principalii favoriți ai clasamentului. După un început slab el a refăcut terenul pierdut înscriind duminică trei goluri.

De la o etapă la alta

● Cele cinci lovituri de la 11 m acordate de la începutul campionatului au fost transformate de Matei (două), Ivăncescu, Georgescu și Stancu. Interesant este faptul că dintre aceștia doar Matei este înaintaș.

● În cele patru etape de campionat au fost înscrise 87 de goluri : 42 în prima repriză, 45 în a do

BALONSEIDE

Apropierea toamnei aduce cu sine și timpul ploios, perioadă în care sînt necesare mult hainele de ploaie. Pentru aceasta vă dăm cîteva modele după noua linie a modei :

1) La acest balonseide chimono, porneşte din umărul căzut o pensă, care se continuă pînă jos la tiv unde se formează un pliu ascuns. Noutatea acestui model o constituie talia lungă, marcată prin elastic ce porneşte de la o pensă la alta, iar în faţă se leagă cu un cordon.

2) Un tineresc balonseide cu două rînduri de nasturi, cu guleraş mic şi mîneca pusă se termină cu o manşetă strîmtă. Ceea ce îi dă o noutate, e tighelul ce formează platca şi tighelul ce indică coborîrea taliei de unde pornesc două clape de buzunar, care în spate se continuă cu o gaică. Tot de aici, pe părţile laterale porneşte cîte o cută dublă, care creează evazeul părţii de jos.

3) O jachetă trei sferturi largă, din două culori contrastante. Este croită cu umăr căzut din care porneşte mîneca. Fusta din acelaşi material închis la culoare ca garniturile şi căpuşeala jachetei.

4) Un balon cu croială dreaptă, cu talia joasă,marcată de cordonul ce iese de sub clapele de buzunar. Ca garnituri are bentiţe şi părţi tighelite.

5) Acest balonseide cu mînecă raglan, cu o bentiţă pe git, are talia lungă şi două clape ce acoperă tăieturile de buzunar ascuns. Partea de jos uşor evazată.

Desene de Vali GHIUŢA

PENTRU TINERELE GOSPODINE

Pregătiri în vederea conservelor de toamnă

● Se spală borcanele cu apă, săpun şi puţină sodă. După aceea se clătesc în 3—4 ape iar la sfîrşit se opăresc cu apă clocotită. Nu se şterg ci se aşează cu gura în jos pe o cîrpă curată.

● Dacă avem borcane „Wek", controlăm neapărat rondelele de cauciuc. Dacă nu mai sînt bune e mai bine să cumpărăm altele noi, deoarece făcînd economie la ele putem strica conservele.

● După sterilizare trebuie verificat fiecare borcan dacă este perfect închis. Dacă avem impresia că nu, atunci îl întrebuinţăm imediat, ca să nu avem surprize cu el.

● Nu se întrebuinţează pentru conserve decît legume foarte proaspete şi nevătămate. Ele trebuie pregătite imediat ce le avem la îndemînă.

● Spălăm legumele în mai multe ape, le curăţăm de aţe sau de coji (depinde de legumă).

● Introducem legumele în apă clocotită puţin sărată, timp de cîteva minute — depinde de legumă şi reţeta care o întrebuinţăm. La fasole verde mai adăugăm, la un litru de apă o linguriţă de bicarbonat. Asta ajută ca legumă să-şi păstreze culoarea verde.

● Borcanele cu conserve trebuie păstrate într-un loc uscat, ferit de căldură, umezeală şi lumină.

● Imediat ce scoatem legumele din apa fiartă, le băgăm într-un vas cu apă rece, pentru a le împrospăta.

● Scoatem legumele din apa rece, le vărsăm într-o sită cît mai largă şi le lăsăm să se scurgă bine de tot.

● După ce borcanele s-au svîntat de apă, aranjăm legumele în ele. Căutăm să le presăm, atît cît permit, fără însă să le strivim.

PRACTIC ŞI UTIL

NOI BIBELOURI DIN PORŢELAN

Bibelourile înfrumuseţează locuinţa. Ele trebuie să ţină pas cu gustul cumpărătorilor, cu linia arhitectonică a noilor locuinţe. Creatorii fabricii de porţelan au şi realizat o serie de noi bibelouri în linii moderne, care ţin seama de aceste considerente. Se remarcă lucrările : „La plajă", „Ţărancă cu struguri" şi altele. Dar nici lumea basmelor nu este neglijată. Vă recomandăm pentru vitrinele dv. ursul polar, peştele cu scoică, pisoiul şi căţelul şi alte figurine apărute de curînd. Materia primă folosită (pastă de porţelan înobilată), coloritul reuşit, toate recomandă noile bibelouri pentru decorarea locuinţelor.

TOCURI DE PANTOFI DIN MASE PLASTICE

Înălţimea tocurilor noilor modele de încălţăminte se menţine între 3—5 cm. Confecţionate din lemn, tocurile subţiri (gen cui) cauzează cîteodată supărări cumpărătoarelor, nerezistînd presiunii şi rupîndu-se după cîteva zile de purtare. Pentru a elimina acest neajuns (mai ales că moda prevede şi în continuare tocuri înalte) specialiştii în domeniul încălţămintei au căutat un material uşor şi cu rezistenţă mare, care să înlocuiască lemnul. Şi acest material este masa plastică. Bineînţeles pentru a putea realiza tocurile din masă plastică a fost nevoie de maşini speciale cu care a şi fost dotată fabrica de încălţăminte „Dîmboviţa" din Bucureşti. Încă în acest an vor apare noile modele de încălţăminte cu tocuri fabricate din masă plastică, uşoare şi rezistente.

NOI MODELE DE ABAJURURI ŞI LUSTRE

Noile modele de abajururi puse în fabricaţie în acest an vor putea satisface diferite gusturi. Astfel s-au realizat abajururi în forme alungite, rotunde, abajururi tip lalea (drepte şi oblice) sau în forme de clopot. Foarte reuşite şi elegante sînt abajurile din sticlă suprapusă în diferite culori, cele marmorate precum şi cele cu dungi de aur. Afară de noile modele de abajururi au fost realizate şi vor fi expuse la cel de al IV-lea Pavilion de Mostre, lustrele pendulare care simplifică mult fabricarea corpurilor de iluminat. Lustrele pendulare sînt realizate numai din sticlă şi şnurul cu care ele sînt agăţate de tavan. Sînt recomandate pentru locuinţele moderne.

A. MIHAELA

magazin medical

Medicul vă sfătuieşte

A. BĂTRÎNESCU — Cluj : Nu este nici o nenorocire, lucrurile se pot îndrepta. Urmaţi sfatul medicului din policlinica dv. şi faceţi cură de Gerovital timp de 3 luni.

E. PREDESCU — Urlaţi: Boala lui Parkinson şi epilepsia sînt boli diferite. Epilepsia este tratată în toate serviciile de neurologie. Într-adevăr, Institutul Pavlov din Bucureşti a studiat multilateral această problemă. Nu există medicamente care să prevină această boală.

FELIX — Iaşi : Reprofilarea dv. este deosebit de dificilă. Numai o aprobare a Ministerului Sănătăţii şi a Ministerului Învăţămîntului ar putea să vă deschidă posibilitatea atingerii ţelului dorit. De ce nu faceţi chirurgie maxilo-facială ?

O MAMĂ — Iaşi : Nu aveţi nici un motiv de disperare. În primul rînd boala de care suferiţi nu are nici o legătură cu cancerul ; în al doilea rînd, o simplă operaţie va pune capăt pentru totdeauna suferinţelor actuale.

G. S. — Iaşi : Desigur, colita este o boală vindecabilă. Trebuie însă să urmaţi sfatul medicului dv. curant care să vă prescrie un regim alimentar corespunzător şi medicamentele necesare. În ceea ce priveşte neplăcerile de care ne scrieţi v-am recomanda folosirea cu trei-patru ore înainte a două linguri de cărbune animal.

N. ION — Petrila : În coloanele revistei am dat de nenumărate ori sfaturi şi chiar reţete în legătură cu problema care vă interesează. Vă repetăm formula pe care unii o recomandă în asemenea cazuri. Fricţiuni zilnice cu rezorcină 8 g., ac. salicilic 2,5 g., biclorură de mercur 0,20 g., ulei de ricin 7 g., alcool 90° — ad. 250. În acelaşi timp, luaţi vitamina A.

M. PLOIEŞTEANU — Constanţa : Într-adevăr, scrofulusul infantil este o boală rebelă şi necesită multă răbdare. Cel mai potrivit ar fi să reduceţi sau să eliminaţi chiar pentru un timp făinoasele. Şi celelalte sfaturi pe care le-aţi primit trebuie urmate. Este adevărat şi faptul că pe măsură ce copilul va creşte, fenomenele se vor atenua. Aşa se întîmplă de cele mai multe ori.

CURENTUL DE AER ESTE DĂUNĂTOR ?

Deseori asistăm la discuţii contradictorii cînd într-o încăpere în care se află o fereastră deschisă cineva lasă deschisă în acelaşi timp şi o uşă situată în partea opusă. Unii vor susţine că puternicul curent de aer care s-a produs în asemenea situaţie este dăunător sănătăţii. Alţii vor afirma contrariul. Dacă am căuta însă să vedem cine are dreptate, vom constata că şi unii şi alţii.

Se ştie că atunci cînd se crează formarea unui curent de aer într-o încăpere, aerul existent în acest spaţiu se primeneşte mult mai repede decît s-ar fi folosit aerisirea obişnuită fără producerea de curent. Problema care se pune este dacă în timpul unei ventilaţii prin formare de curent, organismul expus în spaţiul de circulaţie a curentului puternic de aer are sau nu de suferit.

Persoanele debilitate ori suferinde de diverse nevralgii, sau cei neobişnuiţi cu trecerile brusce de la o temperatură la alta, şi mai ales copiii pe care unii părinţi n-au vrut să-i obişnuiască de mici cu îmbrăcăminte adecvată, ci din contra, i-au înfofolit peste măsură, desigur că vor avea de suferit de pe urma unui curent de aer mai puternic. Un astfel de curent va fi capabil să producă tuturor acestora exacerbarea durerilor existente sau instalarea de noi suferinţe, în special a celor de tip nevralgic sau da congestionare a unor organe. Asemenea tulburări se explică prin faptul că în timpul acţiunii curentului de aer, anumite porţiuni din corp sînt supuse unei temperaturi mai scăzute, iar organismul în totalitatea lui nu are răgazul suficient să se acomodeze la noua situaţie.

Persoanele sănătoase însă, robuste, care de-a lungul anilor au fost obişnuite în mod metodic cu variaţiile de temperatură, cu băile reci şi cu soarele, au practicat sporturile — cu alte cuvinte s-au călit pentru viaţă — nu vor avea niciodată de suferit de pe urma statului în curent. Dimpotrivă, un curent rece de aer va constitui un mijloc de înviorare a organismului şi de stimulare a funcţiunilor vitale.

Pentru a nu avea de suferit de pe urma curentului de aer, corpul trebuie obişnuit din timp şi în mod raţional cu diverşi factori naturali. Tonifierea organismului se poate face la orice vîrstă, dar cu cele mai bune rezultate atunci cînd se începe din copilărie.

Mamele vor renunţa la îmbrăcarea şi învelirea copiilor cu materiale prea groase, chiar cînd temperatura e mai scăzută. Copiii vor fi obişnuiţi de mici cu soarele, cu duşurile de apă răcorită şi mai apoi cu sporturile, în raport cu vîrsta şi după recomandările mediculuî.

Tinerii şi chiar vîrstnicii vor face fricţiuni de 5-10 minute cu apă pe tot corpul, începînd cu temperatura de 33°C şi scăzînd apoi treptat temperatura apei pînă la 30°C. După 10-15 fricţiuni se poate trece la duşuri de 30°C, coborînd progresiv temperatura cu 1°C, la fiecare 2 zile pînă se ajunge la duşuri de 18°C, care se vor continua timp îndelungat. Durata unui duş va fi de 3-5 minute.

Cînd nu sînt posibilităţi de practicare a duşurilor, acestea pot fi înlocuite, pentru adulţi, prin băi de picioare pînă la genunchi în căldări obişnuite. Astfel de băi, care vor avea durata de 4-5 minute se fac înainte de culcare şi se începe călduţe, la 36°C, scăzîndu-se treptat temperatura apei în şedinţele următoare, în aşa fel ca în decurs de 2-3 săptămîni să se ajungă la băi de 18°C. Asemenea băi vor putea fi aplicate timp de cîteva luni, dacă sînt bine suportate.

Mijloacele tonifiante descrise sînt la îndemîna oricui şi deci uşor de realizat. Ele pun organismul la adăpost de răceli şi de vreşnica teamă de a sta în curentul de aer.

Dr. I. LEONESCU

CHIRURGIE FĂRĂ SUTURI

Pînă de curînd, suturile — sau mai pe înţelesul tuturor, cusăturile — erau o necesitate absolută şi inevitabilă, atît în cazul unor răni mai importante, cauzate de accidente, cît şi în cazul rănilor provocate de bisturiul chirurgului, în cursul operaţiilor.

Sistemul acesta prezintă o serie de dezavantaje : de la prelungirea timpului de operaţie pînă la desfacerea rănilor, în unele cazuri, sau la infectarea lor ; ca să nu mai vorbim şi de cicatricile rămase.

Pentru aceste motive, s-a căutat un mijloc de a se „lipi" marginile unei răni, în mod direct şi definitiv.

O asemenea dorinţă ar fi rămas însă irealizabilă fără uimitoarele progrese făcute de chimie în ultima vreme. Căci era vorba de descoperirea unei substanţe adezive în stare să acţioneze asupra diferitelor ţesuturi organice şi care trebuia să mai aibă, pe deasupra, o serie de alte proprietăţi, cerute de faptul că acţiunea ei urma să se exercite asupra corpului omenesc şi nu asupra unor materiale obişnuite. Această substanţă trebuie să aibă următoarele caracteristici : să acţioneze şi asupra unor părţi umede cum sînt marginile unei răni sîngerînde ; să nu dea naştere la fenomene dăunătoare sau de intoleranţă din partea organismului ; să poată fi uşor sterilizată ; să acţioneze imediat, căci în caz contrar nu ar fi fost de nici un folos ; să fie resorbită de organism, după îndeplinirea misiunii, fără a-i aduce nici o vătămare.

Cercetătorii în domeniul chirurgiei experimentale din U.R.S.S., Japonia şi S.U.A. au înregistrat o serie de succese deosebit de promiţătoare, folosind diferite substanţe adezive la lipirea rănilor.

Astfel, la Institutul stomatologic din Moscova se întrebuinţează de aproape doi ani o substanţă adezivă numită osteoplast, cu ajutorul căreia se lipesc oasele fracturate ale maxilarelor. Prin această metodă legătura se face mai puternic, iar vindecarea bolnavilor e mult mai rapidă.

La rîndul lor, un grup de cercetători de la Universitatea din Tokio a folosit cu succes o răşină sintetică, folosită în domeniul electricităţii, numită Eastman 910, care prezintă toate caracteristicile cerute. Ei au făcut experienţe, la început, pe şaizeci de cîini şi pe douăzeci de iepuri. Substanţa adezivă folosită pe diferite ţesuturi (piele, vase sanguine, intestin etc.) a dat cele mai bune rezultate : rănile se lipeau în două minute, substanţa era resorbită de organism fără nici un inconvenient în decurs de o săptămînă, iar rana nu lăsa decît o cicatrice imperceptibilă.

Florin AMIRA

CURIERUL NOSTRU

I. S. Deva — Înţelegem că vă este foarte greu acum. După atîţia ani v-aţi obişnuit cu un anumit fel de viaţă, cu anumite lucruri. În jurul dv. totul vi se pare pustiu. Nu eraţi pregătită pentru un astfel de deznodămînt. Şi totuşi, această perioadă va trece. Depinde de dv. să depăşiţi mai uşor această perioadă critică. Condiţia principală este să nu vă retrageţi în singurătate, gîndindu-vă numai la ceea ce a fost. Viaţa trebuie privită înainte. Fiţi mai mult în mijlocul colegilor de muncă, al prietenilor, mergeţi împreună la spectacole, în excursii, la plimbări. Prietenii vor fi bucuroşi să mergeţi cu ei şi nimeni nu vă va socoti o povară aşa cum credeţi dv. La orice vîrstă viaţa se poate reface din nou ; mai mult curaj, mai multă încredere. Va veni desigur timpul cînd veţi spune că nu aveţi ce regreta după ceea ce a fost. Mai scrieţi-ne.

EL. G. — Brăila. Ceea ce aţi hotărît iniţial ni se pare foarte bun. Tocmai fiindcă au mai existat unele reţineri sau suspiciuni, este bine să locuiţi separat şi de unii şi de alţii. Cei care vă cunosc mai îndeaproape — colegii dv. de muncă — s-au oferit să vă sprijine. Sîntem de părere să acceptaţi sprijinul lor. Relaţiile viitoare se vor desfăşura în condiţii mult mai bune în acest fel. De aceea este necesar să vă folosiţi de posibilităţile care vi se oferă.

MIGNON. — Mai există un lucru asupra căruia am dori să stăm de vorbă şi anume : cum a acţionat cînd a avut loc respectiva discuţie, ce răspuns v-a dat în urma refuzului dv. categoric. Este necesar să ştim acest lucru pentru a ne face o imagine mai completă despre comportarea şi intenţiile lui. Pentru moment noi credem că relaţiile pot fi continuate în sensul celor arătate de dv. în ultima parte a scrisorii. Cu timpul vă veţi putea convinge încă asupra multor lucruri şi veţi şti ce aveţi de făcut.

BLUZE ŞI FUSTE

1. — Bluză din stofuliţă subţire cu mîneca raglan. Corsajul are în faţă două cercuri prin care se trasează un cordon de piele.

2. — Din stofuliţă sau mătase imprimată, o bluză lejeră prinsă pe cordon în talie. Gîtul şi cordonul din stofă, tricot sau mătasă uni.

3. — Bluză dreaptă din stofă cu desen, gulerul terminat printr-o legătură din stofă uni asortată la desenul stofei.

4. — Din ţesătură în dungi, un model de bluză dreaptă. Platca şi buzunarele cu dunga pusă invers ; guleraşul alb.

5. — Fustă cu evazeul din clini. Două buzunare paralele şi unul mai sus, completează modelul.

6. — Un alt model de fustă cu linie evazată şi grupuri de tighele trase orizontal. Din primul grup ies două clape laterale.

Desene de Raia SOLOMONICA

SFATURI COSMETICE

● Cremele şi loţiunile folosite în tratamentul pistruilor trebuie alese cu prudenţă deoarece de cele mai multe ori ele nu sînt inofensive ci dimpotrivă irită tenul, îl usucă şi cu timpul îl rîdează : de aceea trebuie să vă gîndiţi bine înainte de-a vă aplica pe obraz o cremă preparată cu bismut sau mercur ţinînd seama că orice expunere la soare readuce obrazul în starea iniţială. Toamna faceţi un tratament folosind crema „Maria". Concomitent veţi aplica şi crema Nutrin. (DOINA).

● Comiteţi o greşeală spălîndu-vă pe cap zilnic ; în felul acesta nu faceţi decît să suprasolicitaţi glandele sebacee care secretă în exces, părul devenind şi mai gras. Recomandabil este să-l spălaţi la o săptămînă. Zilnic îl veţi fricţiona la rădăcină cu următoarea loţiune : sulf coloidal 1,25 g, rezorcină 2 g, glicerină 4 g, borax 2,5 g, apă 90 g. În apa de clătit veţi adăuga o lingură de sare de bucătărie. Pentru restul întrebărilor vă rog să-mi indicaţi adresa exactă pentru a vă putea răspunde prin poştă. (CHILIANU GHEORGHE — Iaşi).

● Porţiunile ridate le veţi masa zilnic cu următoarea cremă : lanolină 10 g, butir cacao 5 g, ceară albă 5 g, ulei de parafină uz intern 25 g, borax 0,30 g, apă 10 g, vitamina A o fiolă de 300.000 u.i. şi vitamina F 4 capsule (ION POPESCU — Lupeni).

● În cazul dvs., puteţi folosi următoarea soluţie : hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, alcool 40 g, apă 60 g. Surplusul de păr îl puteţi îndepărta folosind depilatorul „Nivea". (ONETTE MARIA).

● Depilatorul pe bază de colofoniu se prepară din 500 g colofoniu şi 100 g ceară galbenă. Se topesc ambele substanţe, se lasă să se răcească pînă cînd le puteţi suporta pe piele apoi se aplică fişii de sus în jos. După 1—2 minute trageţi de jos în sus. Dezinfectaţi cu alcool, apoi pudraţi cu talc. În comerţ există un sortiment variat de briantine pentru toate nuanţele de păr. Dacă totuşi doriţi să vă preparaţi singură vă indic următoarea formulă : Oleu de ricin 50 g, parafină solidă 20 g, vaselină 130 g, parfum după dorinţă. Dacă punctele negre sînt presărate pe toată faţa puteţi folosi următoarea soluţie : sulf 5 g, acid acetic 1 g, rezorcină 2 g, glicerină 10 g. alcool 30 g. apă pînă la 100 g. Desigur că în afară de acest tratament, odată la 2—3 săptămîni veţi face o baie de abur după care veţi stoarce punctele negre. Nu neglijaţi dezinfectarea porţiunilor respective. (ELVIRA M.).

Anca BOGDAN

INTERIORUL...

...poate fi aranjat foarte frumos cu diverse piese (le-am putea numi detaşate) ce se pot achiziţiona pe rînd, completînd astfel interiorul nostru (de exemplu : etajerele, fotoliile, dulăpioarele).

Acestea, pe măsură ce le cumpărăm putem modifica aşezarea în cameră, completînd după caz şi posibilităţi cu lucruri decorative (vaze, statuete, lămpi cu picior etc.) şi altele utile (măsuţe, radio, pic-up, televizor), avînd însă totdeauna grija ca spaţiul camerei să nu se strîngă prea mult.

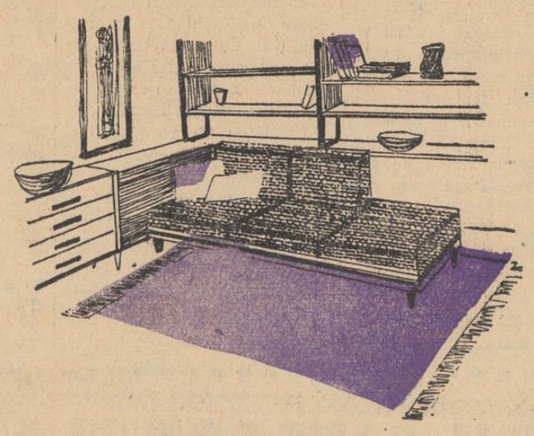

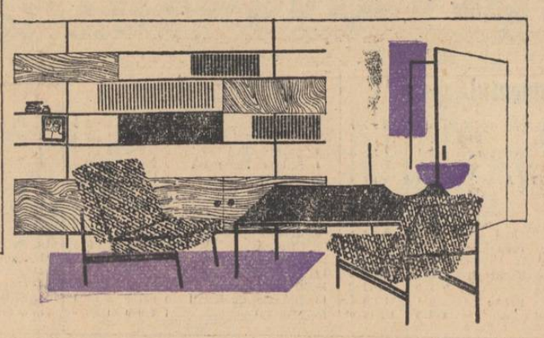

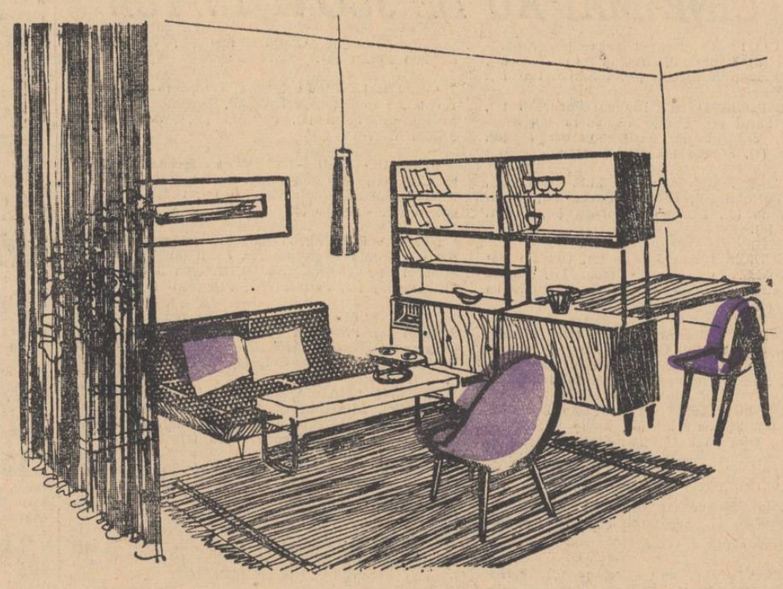

TENSIUNEA ŞI HIPERTENSIUNEA ARTERIALĂ

Odată cu asigurarea asistenţei medicale a maselor largi şi cu obligativitatea controalelor medicale periodice, verificarea tensiunii arteriale a devenit un fapt obişnuit aproape pentru fiecare cetăţean. Valoarea cifrelor tensiunii arteriale, variază însă de la caz la caz, după vîrstă, sex, stare de oboseală etc., ceea ce poate explica nedumerirea celor examinaţi, cînd cifre aparent diferite sînt considerate normale de către medic. Dar ce este tensiunea arterială ?

În mare, se poate răspunde că este presiunea sub care circulă sîngele în artere, presiune exercitată asupra peretului arterial şi înregistrată în milimetri de mercur, de către manometrul sau coloana de mercur a aparatului de înregistrat.

De la descoperirea circulaţiei sîngelui de către Harvey (1628) şi pînă la aprecierea presiunii sîngelui prin metoda aceasta indirectă a binecunoscutului aparat de „tensiune arterială", au trecut însă 252 ani, căci de abia în 1880 s-a realizat prototipul aparatului actual, de către medicul austriac von Basch.

Tensiunea arterială, exprimată în două cifre, prima „Maxima" şi a doua „Minima" variază în mod normal după vîrstă : între 3—16 ani, maxima 90—115 mm mercur, minima 65—75 mm mercur ; între 16—40 ani maxima 115—140 mm mercur, minima 75—90 mm mercur ; peste 40 ani maxima 150 mm mercur, minima 90 mm mercur.

Femeile au în general valori ceva mai scăzute decît bărbaţii. Dar, eforturile fizice, emoţiile, alimentaţia etc. produc creşteri ale acestei valori pentru scurt timp, chiar şi la indivizi sănătoşi, după cum somnul sau repaosul prelungit la pat scad cifrele tensionale.

După cum menţinerea unei presiuni sanguine cît mai constante realizează buna funcţionare a întregului organism, dar mai ales a organelor vitale cum sînt creierul, inima, rinichii, tot aşa intervin mai multe organe şi mecanisme care controlează nivelul tensiunii arteriale.

Forţa de contracţie a inimii care asigură buna circulaţie a sîngelui, alături de starea de strimtorare sau dilatare a arterelor şi de cantitatea de sînge circulant, sînt elemente care concură în determinarea cifrelor tensionale în diferite momente din viaţa unui individ.

Aceste sumare date ne arată complexitatea noţiunilor de tensiune şi hipertensiune arterială, cărora doar medicul le poate pune „eticheta" de normal sau patologic, limitele dintre ele fiind uneori dificil de apreciat.

Întrebării dacă hipertensiunea arterială este o boală sau un simptom în cadrul altor boli, i s-a răspuns de către aportul şcolii medicale sovietice (Lang, Miasnikov) care a arătat că vechiul termen de „hipertensiune esenţială" (adică necunoscută), devine perimat, fiind de fapt o adevărată boală, „boală hipertonică" produsă de o tulburare a sistemelor de reglare a tensiunii arteriale, în special a activităţii nervoase superioare (cu caracter de nevroză). Pe lîngă această afecţiune „boala hipertonică" există şi hipertensiuni arteriale care apar ca simptom în diferite afecţiuni : nervoase, endocrine, renale, cardiovasculare sau infecţioase, fiecare din aceste eventualităţi aducînd tratamente medicamentoase, igienico-dietetice sau balneoclimatice diferite.

Înţeleasă astfel, noţiunea de hipertensiune arterială implică nu numai o grijă deosebită din partea mediculuî, dar mai ales din partea bolnavului.

Existînd posibilităţile amintite, e de la sine înţeles că fiecare bolnav are forma „lui" de boală, atît ca origine cît şi ca stadiu de evoluţie sau tulburări ale diferitelor organe, încît tratamentul variază de la caz la caz. Empirismul propriu sau „experienţa" unor prieteni sau chiar bolnavi hipertensivi, care încearcă să-şi împartă cu bunăvoinţă „cunoştinţele", sînt periculoase pentru bolnav prin accidentele ce pot surveni datorită folosirii unor remedii empirice sau chiar a medicamentelor.

Dr. M. C.

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

ŞTIAŢI CĂ...

...în 1961, în industria uşoară au intrat în funcţiune noi secţii de filat la „Bumbăcăria Românească Jilava" şi „Filatura Românească de Bumbac", din Capitală cu o capacitate de 7300 tone fire cardate pe an ?

...prin folosirea firelor sintetice tip lînă în industria de tricotaje, gama sortimentelor s-a îmbogăţit cu 200 modele noi de diferite tricotaje ?

...în vederea celui de al IV-lea Pavilion de Mostre, în industria uşoară au fost omologate pînă în prezent 120 ţesături noi din bumbac, 1200 modele de încălţăminte etc. ?

...în aceste zile a început producţia industrială a unor noi articole de uz casnic (vase emailate pe bază de oxid de titan, maşini cositorite de măcinat şi tocat, nasturi din cornoplast etc.)?

GH. CHIRIAC

— Unde-l Nicuşor ?
— Aici, îl pregătim pentru şcoală !...

— Le revedere, acum port ghiozdan.

M. ASLAN

— Şi-acum, spune-mi ce te-a făcut să-l preferi pe Gigel lui Dănuţ ?
— Valea Prahovei. Într-un fel mergea scuterul şi altceva e un „MZ" de doi jumate !...

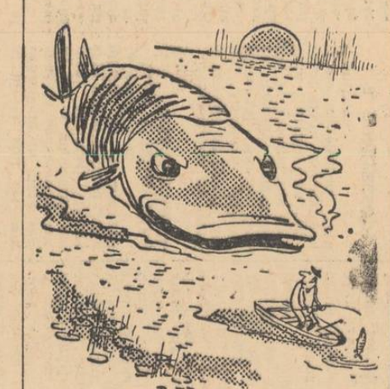

— Ascultă tinere, tocmai pe nepoata mea ai găsit-o ?

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

COCOŞI...

ORIZONTAL : 1) „Cocoşul de aur" — Comună lîngă Bucureşti şi lîngă Găina... 2) Fabulist francez, a scris — între altele — „Cocoşul şi vulpea", „Cocoşelul, motanul şi şoricelul", „Cocoşul şi perla" etc. 3) Dete — Cucurigu la teatru 4) Cocoşi în devenire — Măsură de capacitate 5) Are un cocoş — Cocoşul, în coteţ 6) Pe cai! — Sfîrşitul oricărui clapon — Notă din... cucurigu! 7) Uniunea internaţională a studenţilor. — Animal lîngă care cocoşul devine cocoşat! — Soare egiptean 8) Rupt pe jumătate — Cocoş care produce explozii ! 9) Duşman al cocoşului — Dudă (Mold) 10) În toate zilele — Confecţionează troace 11) Rudă cu cocoşarii — Strecurătoare.

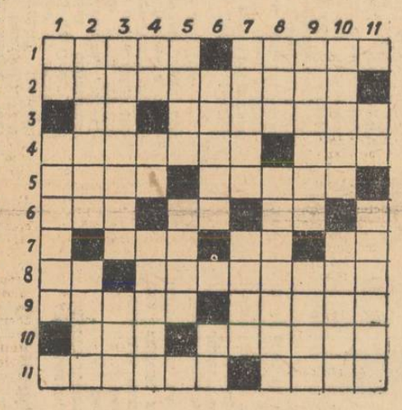

VERTICAL : 1) Etapă pe drumul cocoşului spre supă — Cocoş 2) Domiciliul cocoşului de munte — „Atunci ieşi de sub şopron / Un filozof clapon, /.../ Ş-atîta de bătrîn încît / A dat în mintea puilor..." (G. Topîrceanu — „Un duel") 3) Scriitor romîn contemporan — Şi la Nelu şi la Gelu 4) Literă grecească — Posesiv — Gălbinare 5) Angora fără soare — Are un cui numit cocoşel 6) Se ocupă şi cu creşterea păsărilor — Pronume 7) Cocoş francez — Macagiu 8) Ciocîrlie ! — Bătăios ca un cocoş 9) A da cu roşu — Fructe de cocos ! 10) Nene — Dat înapoi 11) Dînsa — „Noroc măi, moţ... de vrei o flintă bună / Am uite una plină, cînd trag cocoşul, sună !" (G. Coşbuc).

...ŞI GĂINI

ORIZONTAL : 1) *Găină pestriţă, duce vestea lui Gheorghiţă* 2) *Găinuşă de..., numele mai multor păsări sălbatice de munte sau de baltă — Găinamamă !* 3) *Găinuşa — ...alt nume dat găinuşei — În coteţ — Puiul s-a-ntors şi şi-a pierdut capul* 4) *La meci, în minutul nouăzeci ! — Nu-l mai căutaţi pe linia 35 !* 5) *Cloşcă artificială* 6) *Jumătăţi de alun — A lega — Doi din boboci* 7) *Andrei Firea — Măsură de lungime — Căutaţi fără tată!* 8) *Dau găinii ouăle la clocit ! — Rudă mai gravă a pianului (pl.)* 9) *Îşi făcuse abonament — ...şi auleu !* 10) *Direcţie a găinii bine gătite ! (pl.) — Scriitoare franceză (1766—1817)* 11) *Duşmanii găinilor — La plural (!) „pe hîrtie", birocrat !* 12) *Răsad — „Zi cu zi, îmi faci cadou, / Puică galbenă, un ou / Şi nici n-ai avut habar / Că-mi laşi zilnic în cuibar, / Parcă lunecat din cer, / Dintr-o stea, un...* (Tudor Arghezi — „Giuvaere").

VERTICAL : 1) *Dă gust găinii — Insectă coleopteră de culoare roşietică numită şi găinuşă de seară* 2) *Verb al găinii devenită cloşcă — „Găina cu ouăle de aur" de la Fontaine* 3) *A umbla ca o găină plouată — Foarte cald* 4) *Din toată inima... numai o parte!* — *Mănîncă găina la restaurant* 5) *Retuşa parţial — La găină, dar nu şi la cloşcă* 6) *În loc — Plin de aburi (poet.) — „Vulturul... găinile", fabulă de Krîlov* 7) *Poet romîn, autorul fabulei „Uliul şi găinile" !* 8) *Rotunzi, înfoiaţi — La haină* 9) *Emil Stănescu — În clocitoare — „...şi găina", fabulă de Krîlov în care este satirizat omul „ticălos la faptă"* 10) *Apă în care înoată găina... gata preparată ! — Îşi aveau tîrgul lor pe muntele Găina* 11) *Constelaţie, numită de popor „Cloşca cu pui" sau „Găinuşa" — Cine a fost întîi : el sau găina ? (pl.) — Zeu casnic la romani.*

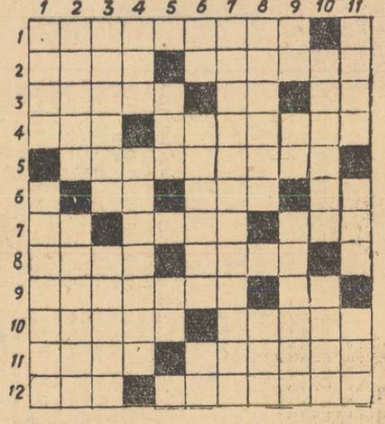

N. CORNEA

FOTBAL

ORIZONTAL : 1) Combină... — ...abil... 2) ...în faţa... — ...porţii (sing) 3) Cui cu capul turtit — Fac parte din formaţia Rapidului 4) De la Mineu ! — Înaintaş — Vîrf în munţii Rodnei 5) Soare — Odinioară (abr) — Se retrage în faţa adversarului — Prima parte a campionatului 6) Mîndru — 0-0 — Pronume 7) Înaintaş — Echipament pentru Roman 8) Erbiu — Dă cu capul în zid — In traiectorie 9) Macri — Pe lîngă Farul Constanţa — Nume feminin 10) „Completaţi buletinele „Pronosport" — 1, 2 sau x ? 11) A pune în evidenţă înaintarea Petrolului — Selecţionaţi — Vasile Oprea 12) Public — În poarta Rapidului 13) Irosirea forţelor — Pall (fem).

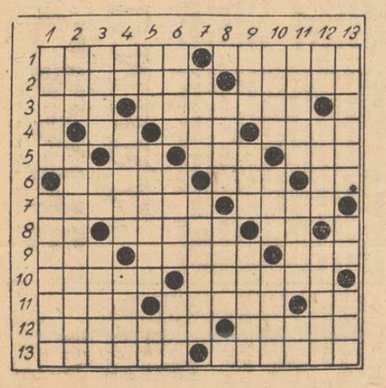

VERTICAL: 1) Are la activ mii de şuturi — Opreşte înaintarea Rapidului 2) Fiecare cu campionatul lui (pl.) — Admiră Steaua (pl.) 3) Progresul (pl.) — În corner! — Atac de pe margine — Două bare la rînd ! — „Unsprezece" de Eugen Barbu — Acţiune personală a lui Ene 5) Nord—nord-vest — Nu e bun la cap — Comună în Ardeal 6) Acţiune pe poartă — De la primul pînă la ultimul — A lucra pămîntul 7) 2—2 — Linia de înaintare a Steagului Roşu (pl.) 8) Tub de argilă arsă — Poartă 9) Cureluşă de meşină — Lovitură cu piciorul dată în minge — In jurul terenului de fotbal 10) Monede divizionare — Grup de jucători selecţionaţi — Expresie la jocul de arşice 11) E pe faţă ! — Jucător la Dinamo Bacău — Dinamo la înaintare ! 12) Dimpotrivă — Sediul ştiinţei — Plasă, dar nu de fotbal 13) Rapid la înaintare — Vasile Anghel — După 60 de minute de joc.

Şt. STOIANOVICI

POŞTA REDACŢIEI

SILVIA BARNEA — Lucăceşti, raionul Moineşti : **Nu puteţi urma învăţămîntul superior fără să fi terminat şcoala medie cu examenul de maturitate.**

NICU IONESCU — Piteşti, str. Gh. Şincai nr. 9 ; DUMITRU BOJINCĂ — Tr. Severin str. Progresul nr. 127 : MONICA VĂCĂREANU — Cîmpulung Moldovenesc str. 7 Noiembrie nr. 90, regiunea Suceava ; ANY POPESCU — Bucureşti str. Făgăraş nr. 28 raionul 16 Februarie ; JURJ TRAIAN — Arad str. 9 Mai nr. 1 B şi CORINA CELIDOMANU — Oradea băile 1 Mai sanatoriul de copii — **doresc să fac schimb de vederi cu frumuseţile patriei.**

AL. AMBARUŞ — Moineşti : **E nevoie de mai multă cazna pentru a da poezii bune. Versurile sînt scrise cu neîndeminare, deşi nu cu lipsă de interes şi bunăvoinţă.**

I. ECHIMESCU — Brăila : **Ne oferiţi un pseudo-fiat al medicului despre chiulangeală, pe care îl semnaţi „Dr. Anti Chiul". Ideea este interesantă. Aţi uitat însă că în acest caz, la combaterea acestei boli şi satira ajută. Chiar dacă aţi folosit antidotul acesta, el este însă administrat într-o cantitate prea redusă pentru a putea să-şi realizeze efectul.**

MONICA — Brăila : **Dorinţa dv. se poate realiza înscrîndu-vă la un institut de artă dramatică. Bunăoară, la cel din Bucureşti. Condiţiile de admitere le puteţi afla cumpărînd broşura editată recent de Ministerul Învăţămîntului.**

R. REAL — Tulcea : **Amintind că în baza unui proverb, orice lucru pentru a fi bun, trebuie să încerci de trei ori a-l face, dv. arătaţi că vă abateţi de la regulă. Faceţi o singură încercare, trimiţîndu-ne o poezie ce poartă titlul „Ochi albaştri". Poezia pare a fi un text pentru o romanţă. În versurile ei întîlnim „taina ochilor albaştri", „o inimă furată din... ochi", „ochi mai frumoşi decît aştrii" şi altele. E limpede că utilizînd asemenea clişee de mult folosite, poezia suferă din lipsă de originalitate.**

E.D.I. — P. Groza : **Sîntem de părerea că un regizor de film nu trebuie să aibă atîtea lipsuri cîte ni le-aţi menţionat că aveţi dv. Dacă vreţi să deveniţi regizor nu trebuie să fiţi nehotărîtă, distrată, dezordonată. Dar, poate că aţi fost prea aspră cu propria dv. persoană şi v-aţi atribuit prea multe defecte. În acest caz, se schimbă datele problemei. Dacă vă simţiţi în măsură, înscrieţi-vă la examenul de admitere al Institutului de Artă Dramatică.**

TH. ETHONEL — Drăgăneşti — Argeş : **Mai sînt şi astăzi în vigoare lipsurile de care ne scriaţi dăunăzi? Dacă da, atunci luaţi atitudine fermă, hotărîtă faţă de cei ce caută să-şi etaleze laturile negative.**

EUGEN MARINESCU — Tg. Mureş : **Poeziile dv. sînt prozaice, scrise fără respectarea normelor clasice ale genului, în special poezia „Luminile hidrocentralei".**

I. TUMBAŞ — Arad : **Lunga poveste „Tu ai uitat" îţi oferă toate elementele încă de la început pentru a cunoaşte ce se va întîmpla la sfîrşit. Or, acest procedeu nu reuşeşte să capteze atenţia cititorului, să-l intereseze în urmărirea firului acţiunii.**

Ambele sfaturi date anterior sînt şi acum valabile : perseveraţi, mai încercaţi.

ARISTICĂ BĂGHINA — Turnu Severin : **Obiceiul de a antrena şi pe alţi membri ai cercului literar local „Al. Vlahuţă" să scrie revistei noastre este bun şi lăudabil. Păcat că ceea ce ne trimiteţi nu este de calitate. Se poate face ceva mai mult pe această linie ?**

LILIANA N. — Suceava : **Aţi cîştigat pariul (Dv. cei care ne scrieţi, nu soţia !).**

M. BURDUJA — Surduc — Sălaj reg. Cluj : **Pe baza celor relatate, vă răspundem că trebuie să vă preocupaţi de darea diferenţei necesare pentru echivalarea studiilor. După cum spuneaţi şi dv., trebuie să începeţi de pe acum, pentru ca în viitor să puteţi trece examenele.**

Dacă veţi obţine la admitere în facultate o medie bună, veţi beneficia, bineînţeles, de bursă. Ceea ce vă dorim.

GEORGETA — ZAHARIA — Bucureşti : **Adresaţi-vă Televiziunii care vă va da ajutorul necesar.**

FILATELIE

Mărci poştale care oglindesc viaţa copiilor din ţara noastră

În scurtă vreme filateliştii îşi vor putea îmbogăţi colecţiile cu o nouă emisiune de mărci poştale, de astă dată dedicată „Copiilor din R.P.R.".

Numeroase emisiuni de mărci poştale din ţara noastră oglindesc viaţa fericită a copiilor. Unele din aceste emisiuni au apărut cu prilejul zilei de 1 Iunie, Ziua Internaţională a Copilului. Asemenea emisiuni au apărut în anul 1954 (55 bani, brun, copil cu un porumbel), în 1955 (55 bani, brun, doi copii cu un porumbel), în 1956 (55 bani, violet). Emisiunea din 1956 se caracterizează prin cele zece vignete care o însoţesc ; pe fiecare vignetă se află cuvîntul „pace" în una din următoarele limbi : română, rusă, chineză, franceză, germană, engleză, poloneză, maghiară, spaniolă, arabă.

Pretutindeni lupta pentru pace este strîns legată de viaţa copiilor. Este, deci, firesc ca şi emisiunile din ţara noastră dedicate luptei pentru pace, să prezinte chipuri de copii. Astfel, una din cele 2 valori ale emisiunii „Congresul comitetelor de luptă pentru pace" (1950) şi anume valoarea de 11 lei, roşu, înfăţişează o mamă cu un copil în braţe, semnînd Apelul pentru pace. Tot o mamă cu un copil reprezintă şi marca de 55 bani, ultramarin, emisă în 1955 cu prilejul Congresului mondial al mamelor, din Lausanne (Elveţia) ; iar valoarea de 55 bani, verde-albăstrui şi roşu „Săptămîna Crucii Roşii" (1957), prezintă un copil cu un porumbel în mînă. În sfîrşit, pe una din cele 2 valori ale emisiunii „Recensămîntul populaţiei" (1956, 1,75 lei) vedem, alături de părinţi, şi copilul.

În afară de emisiunile în care copiii apar ca subiect principal doar pe unele valori (ca de ex., pe lîngă cele citate mai sus, pe valoarea de 50 bani din seria „Uzuale" 1960 şi pe valoarea de 40 bani din „Instrumente muzicale din folclorul romînesc" — fluieraş), au apărut şi emisiuni în întregime dedicate copiilor. Una din ele este „Jocuri sportive de copii în mediul sătesc" care pe cele 5 valori oferă aspecte de la : sănius, oină, patinaj, alergări, înot. Altă categorie de emisiuni poştale dedicate în întregime copiilor, mai mari, o reprezintă „pionierii". Asemenea emisiuni, fiecare de cîte 3 valori, au fost puse în circulaţie în 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, cu aspecte din viaţa şi activitatea multiplă a pionierilor. Cîte un pionier găsim şi pe valoarea de 35 bani din seria „Uzuale" 1955 ca şi pe marca de 55 bani emisă în 1958, cu prilejul aniversării a 10 ani de la reforma învăţămîntului.

Emisiunea care urmează să apară, „Copiii în R.P.R.", cuprinde 6 valori, cu un nominal total de 4,20 lei.

Prima marcă, de 20 bani, reprezintă un copilaş jucîndu-se cu un fluture.

Pe marca de 30 bani vedem o fetiţă hrănind un porumbel.

Marca de 40 bani înfăţişează un pionier cu macheta unei corăbii.

Pe marca de 55 bani, vedem sora mai mare care îşi ajută frăţiorul să descifreze tainele scrisului.

Valoarea de 1,20 lei ne arată un pionier cîntînd la vioară, acompaniat la pian de o pionieră.

Cu ultima marcă, de 1,55 lei, ne găsim la o şedinţă de lectură, într-o tabără de pionieri, în pădure.

Mărcile sînt tipărite la offset, pe hîrtie cretată, în cîte 4 culori.

Emisiunea este completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ştampilă specială.

Cronică de toamnă

„Pe strada mea e toamnă iar",
Pretinde-un cîntec popular.
Dar foarte lesne poţi vedea,
Că nu-i numai pe strada mea.

Cînd pleacă rîndunele-n stol
Şi-ţi lasă-n streşini cuibul gol,
Atunci uşor poţi constata,
Că-i toamnă şi pe strada ta.

Cînd sună iarăşi clopoţelul
Făcînd ghiozdanelor apelul,
La primul clinchet parcă spui:
E toamnă şi pe strada lui.

Cînd frunza ruginită moare
Sub paşii unei trecătoare,
Se simte din acest crîmpei
Că-i toamnă şi pe strada ei.

Cînd gospodinele dau tonul :
„E gata, maică, bulionul !",
Anunţă parcă toate-n cor
Că-i toamnă şi pe strada lor.

De cînd vecina nu mai vine,
Precum venea în nopţi senine,
Să staţi de vorbă la fereastră,
E toamnă şi pe strada voastră.

Pe strada mea, pe strada lor,
E toamnă-n strada tuturor.
Dar ea a încetat să fie
Ştafetă de melancolie.

Priveşte-o !... ţi-a intrat în casă
Cu tolba plină şi mănoasă,
Punînd pe fiece borcan
Scufia lui de celofan.

O vezi ?... Cu sacii în spinare
Deschide uşa la hambare
Şi le îndoapă pînă-n pod
Cu aur prefăcut în rod.

Da, iat-o !... După noi se ţine
Şi ne-adresează din vitrine
O întrebare de sezon :
„Ce vreţi : mănuşi ? fular ? palton ?"

Cu flori în braţe face-apoi
O raită-n blocurile noi
Şi bate-n geam prietenoasă :
„Noroc în noua voastră casă !"

O, unde-i astăzi Topîrceanu
Să-şi odihnească geamantanu'
După mutările-ndelungi
Din toate toamnele de-atunci?

Poetul, de-ar trăi acum,
Ar spune teilor din drum :
„E toamnă, dar în călimară
Cresc rapsodii de primăvară !"

Adevărat ! În vremea noastră
Nu plînge toamna la fereastră.
În calendarul ei fertil
Octombrie e un april !

Frumoasă toamnă de aramă,
De dragul tău, venind la cramă,
Din struguri îţi ridic un bust
Şi-nchin paharul plin cu must!

Şi-n cinstea ta, muind în cană
O ramură făcută pană,
Îţi scriu pe frunza îmbrumată
Această cronică rimată.

I. BERG

P. S. — *Da, toamna-i iarăşi pe teren.*
Cum spune clasicul refren,
În treacăt, s-a oprit puţin
Şi la revista „Magazin"
Să mulţumească personal
Pentru... omagiul autumnal !

Colţul fotografului amator

14. Instantaneul

Unii amatori cred că „instantaneu" este doar „opusul timpului lung de expunere", adică toţi timpii mai scurţi de 1/25. Ei au dreptate, dar numai în parte. Noţiunea de „instantaneu", mai ales în ultima vreme, a preluat un înţeles mult mai larg. Instantanee sînt acele fotografii care au fost făcute fără nici un fel de regie, fără organizare din partea fotografului, surprinse pe viu din desfăşurarea impetuoasă a vieţii. Instantaneul, în această accepţiune a cuvîntului, se bucură de un mare succes în mişcarea fotografică internaţională pentru că fotografiile astfel făcute sînt foarte valoroase, prezentînd crîmpeie foarte autentice de viaţă — lucru imposibil de realizat în alt domeniu al artelor plastice.

De multe ori, pe străzi, în parcuri, în magazine, la locul de muncă, în familie, sîntem martorii unor scene foarte caracteristice atît pentru oamenii respectivi cît şi pentru timpurile noi în care trăim. Ne pare rău că nu avem un aparat asupra noastră ca să imortalizăm scena respectivă. Chiar, de ce nu facem din aparatul nostru un tovarăş nedespărţit ? Să-l avem totdeauna la noi, gata pentru fotografiere.

Se înţelege că pentru fotografia de instantaneu nu se potrivesc aparate mari, care sînt greoi de manipulat şi mult prea vizibile pentru cei pe care vrem să-i „surprindem". Dacă amatorul se limitează doar la instantanee în aer liber, atunci nu are nevoie de aparate cu obiective foarte luminoase, aşa că orice aparat de format mic, de preţ mediu, este foarte bun pentru astfel de fotografii.

Deoarece la instantanee nu se poate lucra cu o punere la punct a distanţei foarte precisă (care cere timp pentru potrivirea aparatului) ci cu zonă de profunzime cît mai adîncă (care, la rîndul ei, cere o diafragmă cît mai închisă), amatorul va fi nevoit să lucreze cu filmele cele mai sensibile pe care le va putea găsi. Este bine de ştiut că filmele — mai ales cele proaspete — au o rezervă de sensibilitate peste cea indicată pe ambalajul lor. Astfel, dacă se lucrează cu filme de 21°DIN calculul expunerii se poate fără teamă baza pe 24°DIN adică la dublul sensibilităţii iniţiale a filmului.

Expunînd în aceste condiţii, trebuie însă ca filmul să fie developat un timp mai lung (aproximativ cu 50% mai mult decît timpul normal de developare) într-un revelator foarte egalizator. Recomand revelatorul foarte simplu de alcătuit : 7,5 gr metol, 100 gr sulfit anhidru, 1 litru apă. La temperatura de 18°C se developează normal 10—12 minute şi fortat 15—18 minute. Rezultatele sînt, de cele mai multe ori, surprinzător de bune.

Bine înţeles că în condiţiile în care se lucrează : repede, pe furiş, fără punere la punct precisă, rezultatele tehnice şi încadrarea subiectului nu pot fi întotdeauna dintre cele mai fericite. De aceea, trebuie extrasă din clişeu numai porţiunea care ne interesează, făcînd, pe cît se poate, o încadrare cît mai corectă, mai interesantă, atunci cînd mărim.

Vă daţi desigur seama că o încadrare extrasă dintr-un fragment de clişeu forţat la developare, nu poate să dea o fotografie de calitate tehnică bună. La instantanee însă nici nu se cere o calitate tehnică excepţională. Din contră, cu cît fotografia va avea o granulaţie mai mare, porţiuni neclare, şterse, cu atît va face impresia că a fost luată în condiţii mai grele şi va avea o valoare documentară şi de autentic mai mare. Toate acestea însă, cu condiţia ca ceea ce reprezintă fotografia să fie într-adevăr interesant.

Unde se găsesc subiecte ? Acolo unde sînt oameni mulţi vor fi şi prilejuri pentru instantanee valoroase.

Acolo unde se joacă copii, în tîrguri şi pieţe, la meciurile de fotbal — oriunde se pot găsi subiecte pentru instantanee. Mergînd pe stradă fii atent, dacă te izbeşte ceva neobişnuit, aşteaptă, pregăteşte-te ; curînd se poate să apară prilejul pentru un instantaneu.

Sună cam paradoxal, însă, la instantaneu... trebuie să fii pregătit pentru neprevăzut !

Eugen IAROVICI

PESCARUL SPORTIV

Lupta cu peştele

În pescuitul cu undiţa, partea cea mai frumoasă, cea mai atractivă, dar şi cea mai plină de peripeţii, o constituie lupta cu peştele. Sînt mulţi, desigur, pescari sportivi care trăiesc cu intensitate emoţia şi nesiguranţa agăţării peştelui, dar această emoţie este infinit mai mică faţă de aceea pe care undiţarii o încearcă atunci cînd au de-a face cu peştele prins în cîrlig, aflat încă în mediul lui favorit.

Pentru orice fel de pescar — tînăr sau bătrîn, începător sau avansat — lupta cu peştele constituie preocuparea de căpetenie, fiecare dintre ei căutînd s-o aprofundeze şi să o transforme într-o adevărată artă.

Majoritatea pescarilor ştiu că pentru a putea scoate mai uşor un peşte din apă va trebui să-l obosească. Nu toţi însă cunosc în amănunţime procedeul de obosire a peştelui.

Vom încerca în rîndurile ce urmează să dăm cîteva sfaturi de felul cum trebuie dusă lupta, fără a avea însă pretenţia că odată ele însuşite, vor asigura pescarului sportiv succesul.

După muşcătură, peştele fiind înţepat va încerca să se îndrepte spre primul obstacol din apropiere cu intenţia sigură de a încurca sfoara şi astfel de a înlătura acţiunea ei. Pentru a evita o astfel de situaţie, imediat după ce avem siguranţa că peştele a rămas agăţat vom încerca să-i strunim mişcările ţinînd, bineînţeles, seama de rezistenţa sculelor ce le întrebuinţăm.

Strunirea nu se face frînînd total. Din timp în timp, în funcţie de violenţa mişcărilor peştelui, vom ceda treptat cîte puţină sfoară, avînd însă grijă să păstrăm în permanenţă, prin orice manevră, contactul strunei cu peştele. Numeroase încercări de eliberare vor obosi cu siguranţă peştele care, în cele din urmă, va trebui să cedeze.

Toate manevrele pe care le vom opune rezistenţei peştelui vor fi făcute cu calm, îndeminare, prin mişcări moi, suple, evitînd cu desăvîrşire orice acţiune în forţă. Smucăturile bruşte duc, în cele mai multe din cazuri, la pierderea prăzii prin ruperea cîrligului în cartilagiul buzelor.

Pentru ca lupta să nu se prelungească, în timpul ei nu vom permite peştelui să ia contact cu fundul apei sau cu vreun obstacol, după cum nu-i vom da nici un moment posibilitatea să-şi refacă puterile.

El va trebui plimbat în permanenţă, aducîndu-l, atunci cînd se opune mai puţin, către suprafaţa apei.

Nu ne vom lăsa niciodată ispitiţi de dorinţa de a ridica peştele deasupra apei pentru a-i admira mărimea, înainte de a avea siguranţa că el este pe deplin extenuat. S-au văzut numeroase cazuri cînd peştele, insuficient plimbat, dînd cu ochii de pescar, printr-un efort disperat a rupt sfoara sau s-a desprins de cîrligul undiţei.

Starea de epuizare ajungînd la maximum în urma numeroaselor mişcări făcute într-un interval de timp relativ scurt, face ca peştele să se socotească învins şi să se ridice uşor spre suprafaţa apei. De aici el va trebui scos din apă.

M.R.

SAH

Rezultatul concursului de compoziţie şahistă pentru începători organizat de revista „Magazin"

Iniţiativa revistei „MAGAZIN" de a organiza un concurs de compoziţie şahistă pentru începători, vine să suplinească o lipsă tot mai adînc resimţită în problemistica noastră ; nu este deci de mirare succesul de care s-a bucurat şi ne exprimăm convingerea că el nu va rămîne izolat.

Calitatea indiscutabilă a unora dintre lucrări vine să demonstreze odată mai mult că în rîndurile începătorilor sînt elemente talentate care, acumulînd un plus de experienţă, vor putea concura cu succes, alături de compozitorii consacraţi.

Din cele peste 50 de lucrări prezentate, un mare număr au fost eliminate ; aceasta dovedeşte, pe de o parte, că tinerii problemişti nu au lucrat cu suficientă atenţie (poate că şi termenul de predare a lucrărilor nu a fost suficient de mare) iar pe de altă parte, că nu toţi participanţii au cunoscut suficient de bine regulile ce stau la baza compoziţiei şahiste.

În legătură cu aceasta, trebuie menţionată din nou lipsa unui manual de specialitate, care ar înlesni noi progrese rapide în acest domeniu. Ca o ilustrare a acestui fapt, vrem să subliniem că una dintre cele mai bune lucrări (Dancea Ernest ; poziţia regilor Rf6/Rd5) nu a fost premiată datorită ameninţării duble D:c4 şi D:e4, care ar fi putut fi uşor evitată dacă autorul ar fi cunoscut regulile menţionate mai sus.

Înainte de a consemna rezultatul final, vom menţiona că datorită unor concurenţi care s-au înscris în concurs fără a şi participa însă, a fost necesară o redistribuire a grupelor care se prezintă astfel :

Grupa I (formată din grupele I şi a II-a)
Grupa a II-a (formată din grupele a III-a şi a IV-a)
Grupa a III-a (formată din grupele a V-a şi a VI-a)

Au fost eliminate următoarele probleme :

GRUPA I : Stegărolu Radu-Victor Rb5/Rd5 dual după 1... d6 ; Rd3/Rd5 dual după 1... Ccd6

Petre Ionescu Rb8/Rd5 dualuri după Td6, Df4, Dh2, De3

Guinea Ion Rd3/Rd5 dublă soluţie Tc5+ ! ; Rd3/Rd5 dublă soluţie Ne6 !

Goldenblum David Rd3/Rd5 insolubilă după D-Nd6 ! ; Rd3/Rd5 dual după 1... Td6

Măracinaru Radu Rb3/Rd5 nu are răspuns cu mat la contraşah în poziţia iniţială ; Rb3/Rd5 soluţia începe cu şah

Iuncu Filaret Rd3/Rd5 dublă soluţie Ce3 şah ; Rc3/Rd5 dualuri la plecarea Nf6.

Mustăţea Ştefan Rb4/Rd5 mat într-o mutare : e3-e4 ! ; Rd/3Rd5 dublă soluţie e4+ ! ; Rgl/Rd5 maturi într-o mutare : c4 şi e4 !

GRUPA A II-A : Lususchievici Ion Rg7/Rd5 mat într-o mutare : Da2 ! ; Rh3/Rd5 mat într-o mutare Dc5 !

Popescu Florea Rd3/Rd5 dublă soluţie Th6 ! Rd3/Rd5 cheia la cîmpul de refugiu c6 şi e6 ! Rd3/Rd5 la cîmpurile de refugiu c6 şi e6 !

Popescu D-tru Rg2/Rd5 insolubilă după 1... Te4 !

Nichitiu Florian Rb4/Rd5 insolubilă după 1... Tc8 ! Rb5/Rd5 dublă soluţie Th6 !

GRUPA A III-A : Stănică Alexandru Rf6/Rd5 (2 probleme) ameninţări duble

CIOACĂ PAUL
Grupa I
Locul I

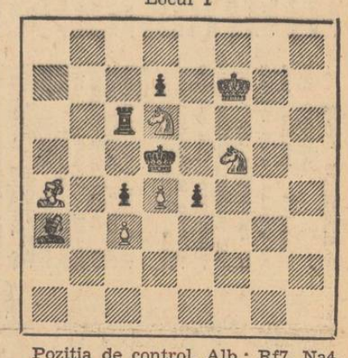

Poziţia de control. Alb : Rf7, Na4, Cd6, Cf5, pioni c3 şi d4 = 6 piese. Negru : Rd5, Tc6, Na3, pioni c4, d7 şi e4 = 6 piese.

Cursă : 1. Ce8 !? am. 2. Ce3; 1... Tf6+ 2... C:f6 mat ; 1... Nc1. 2... Ce7 mat ; 1... e3 !! 2...??

Soluţia : 1. Nc2 ! am. N:e4 mat ; 1... N:d6. 2... Ce3 mat ; 1... T:d6. 2... Ce7 mat.

Un meredith bine construit, cu maturi schimbate ca urmare a unei curse interesante 1...Ce8 !? 2...e3 !!

IACOBAN ION
Grupa a II-a
Locul I

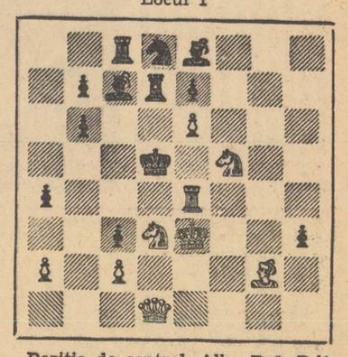

Poziţia de control. Alb : Re3, Dd1, Tc8, Te4, Ng2, Cd3, Cf5, pioni a2, c2 şi e6 = 10 piese, Negru: Rd5, Td7, Nc7, Ne8, Cd8, pioni a4, b6, b7, c3, e7, h3 = 11 piese.

Soluţia : 1. Dbi ! am.Db5 mat ; 1... Td6, (C:e6, Nd6, Nf4+); 2... C:e7, (Td4, Te5, C:f4).

O problemă frumoasă, bogată în elemente strategice : deschideri de linii, autoblocări, contraşah. Cheia bună !

PETRESCU MIHAI
Grupa a III-a
Locul I

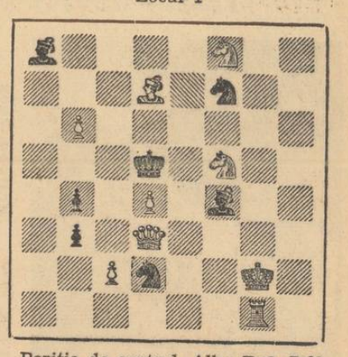

Poziţia de control. Alb : Rg2, Dd3, Tg1, Nd7, Cf5, Cf8 pioni, b6. c2, d4 = 9 piese. Negru : Rd5, Na8, Nf4, Cd2, Cf7, pioni b3, b4 = 7 piese.

Soluţia : Ta1 ! am. Ta5 mat. 1... Cd6, (Nd6, Nc6, Cc4, Ce4). 2... Ce7, (Ce3, Ne6, Df3, D:b3) mat.

Cursă : Tei !? Ne3 !!

Cele cinci autoblocări şi cursa Tei !? 2... Ne3 !! fac ca această lucrare să merite cu prisosinţă distincţia acordată.

M. ASCHENAZI

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii

SPECTACOLUL
magazin

Viitoare premiere pe scena Operei

Iubitorii de spectacole de operă așteaptă cu nerăbdare deschiderea noii stagiuni muzicale.

Teatrul de operă și balet al R.P.R. pregătește o serie de spectacole interesante, dintre care unele sînt în stadiu de finisare. Prima premieră a stagiunii va fi o-pera „Manon" de Massenet, în regia lui Eugen Gropșanu. Dirijor: Cornel Trăilescu, scenografia: Roland Laub, costume: Elisabeta Benedech. La scurt timp după „Manon", va urma a doua premieră, baletul „Giselle" de Adolphe Adam. Spectacolul va fi dirijat de C. Petrovici. Regia o deține Vasile Marcu. Rolul „Giselle" va avea două interprete: pe Irinel Liciu și pe Alexa Dumitrache, care vor juca alternativ. Tot în stagiunea 1962—1963 vor vedea lumina rampei operele „Logodnă la mînăstire" de Prokofiev (dirijor: Mihai Brediceanu, regia: Hero Lupescu, scenografia: Ion Ipsery) și „Bal mascat" de Verdi (dirijor: Egizzio Massini, regia: Jean Rînzescu). Dintre lucrările originale ale noii stagiuni va fi prezentat noul balet romînesc „Iancu Jianu" de Mircea Chiriac, după un libret de Oleg Danovschi.

„STEAUA POLARĂ" PE SCENA TEATRULUI „C. NOTTARA"

La Teatrul „Constantin Nottara" se repetă concomitent mai multe piese. Una din ele este și lucrarea proaspătului dramaturg Sergiu Fărcășan, intitulată „Steaua Polară". Cum este și firesc, dramaturgiei originale i se acordă cea mai mare atenție. De aceea a fost asigurată din timp o distribuție de prim rang din teatru și au mai fost invitați să contribuie la montare artiștii emeriți Jules Cazaban de la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" și regizorul Radu Penciulescu de la Teatrul Tineretului.

Sergiu Fărcășan este un nume cunoscut publicului nostru prin activitatea sa gazetărească cît și prin lucrările sale literare din domeniul satirei și al anticipației științifice: „O iubire din anul 41042", „I.B.C. trece cortina", „Micul televizor" etc. Poate că nu este o simplă coincidență faptul că piesa lui se petrece tot în mediul oamenilor de știință dar problematica piesei este mult mai largă, desbaterea ținînd un caracter moral deosebit de acut. În piesă este vorba nu numai despre probitatea omului de știință, ci și despre principialitatea omului nou al zilelor noastre și mai ales despre „oamenii modești și tari de la care nimeni nu se poate lăuda a nu-și vreun geamăt vreodată". Asemenea oameni, dintre care face parte și savantul Pavel Procco, eroul principal al piesei, sînt cei care contribuie în mare măsură la construirea vieții noi a poporului, oameni înaintați despre care spune autorul „este plăcut să te gîndești că există".

Piesa a intrat într-o fază avansată a repetițiilor.

Recunoaștem pe scenă și în sală pe actorii Jules Cazaban, Athena Marcopol, Marga Barbu, George Constantin, Ion Dichiseanu, Lia Pop, Toni Zaharian, pe regizorul Radu Penciulescu și pe scenograful Dan Nemțeanu.

B. DUMITRESCU

Cineaștii sovietici au cucerit Marele premiu la Veneția

Cea de a XXIII-a „Mostra Internazionale d'Arte Cinematografico" de la Veneția care s-a deschis la 25 august a.c. și-a anunțat închiderea, zilele trecute, cu numeroși palmares: marele premiu al Festivalului „Leul de aur" a fost atribuit filmului „Copilăria lui Ivan" realizat de tînărul regizor sovietic Andrei Tarkovski și filmului „JURNAL INTIM" de Valerio Zurlini. Premiul pentru cea mai bună interpretare feminină a fost atribuit actriței franceze Emmanuelle Riva, protagonista filmului „THERESE DESQUEYROUX" (după un roman de François Mauriac) iar cel pentru cea mai bună interpretare masculină actorului american Burt Lancaster pentru rolul titular din filmul „PASARARUL DIN ALCATRAZ". Un premiu special al juriului a fost acordat filmului „TRĂIEȘTE-ȚI VIAȚA" al regizorului francez Jean-Luc Godard.

Ținînd seama de caracterul sever al selecției pe care o face juriul în ceeace privește filmele care urmează să fie prezentate la acest Festival — îndeobște, în număr redus față de alte festivaluri — fapt care dă un caracter foarte strîns competiției, succesul cineaștilor sovietici apare cu atît mai răsunător. Amintim totodată că filmul „COPILĂRIA LUI IVAN" va rula în curînd pe ecranele noastre sub titlul „FLĂCĂRI ȘI FLORI" și că el a fost povestit cititorilor noștri în numărul trecut al revistei „Magazin".

PREMIERĂ LA TEATRUL SATIRIC MUZICAL „C. TĂNASE"

La scurt interval după „Ocolul pămîntului" în 30 de melodii", Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase" prezintă în premieră, inaugurînd-și stagiunea în sala din calea Victoriei 174, un nou concert-spectacol intitulat „Muzica, bat-o vina !" de I. Berg, H. Nicolaide și George Mihalache, în regia lui Nicolae Frunzetti.

Spectacolul se va bucura de prezența unui însemnat număr de noi melodii originale. Dintre acestea să amintim doar cîteva: „Cîntă o mandolină" de Gherase Dendrino (interpretează surorile Kosak), „Orașul unde nu se întîmpla nimic" de Radu Șerban (interpretează Tanți Cățpătînă), „Îmi place un cîntec vesel" de Edmond Deda (interpretează Sorina Dan), „Pașii mei" de Florentin Delmar (interpretează Valentin Baciu), „Sînt un om obișnuit" de Mircea Popovici (interpretează George Bunea), „Cînd plouă peste case" de Mișu Iancu (interpretează un sextet format din Ioana Radoslavescu, Victoria Mureșan, Rodica Caban, Mihai Kinsburg, Valentin Baciu, Nițu Zisu), „Să știe toată lumea" de George Grigoriu (interpretează Mara Ianoli), „Romanța" de Noru Demetriad (interpretează Tanți Cățpătînă), „Cîntec de excursie" de Valentin Grigorescu (interpretează Nițu Zisu), „Tare-mi place să cînt" de Dinu Șerbănescu (interpretează Ioana Radoslavescu), „Plimbare prin București" de Edmond Deda (interpretează Norocel Dimitriu).

Artista emerită Dorina Drăghici debitează, printre altele, cupletul „Nicușor mînca-l-ar mama" (cu privire la educația copiilor). Tinerii actori Nicu Constantin și Alexandru Lulescu, care formează un apreciat cuplu, apar de astădată în mai multe ipostaze: spun cuplete, schecîuri, cîntă și dansează. Partea coregrafică — realizată de Sandu Fayer, — este susținută de Sandu Fayer, Silvia Grigorescu, Romulus Șirbu, Anton Nicolae. Dintre momentele coregrafice amintim dansul satiric „Magazinul de încălțăminte". Conducerea muzicală a concertului spectacol „Muzica, bat-o vina !" aparține compozitorului Edmond Deda (de remarcat că formația orchestrală a fost mărită), decorurile și costumele sînt semnate de Puiu Ganea.

S. N.

Edmond Deda și Irații Grigorescu

ECOURI

● *PRINTRE filmele prezentate la Festivalul cinematografic de la Montreal (Canada) s-au aflat: „Viridiana" (regia Luis Bunuel), „Pace noului venit" (realizat de Alov și Naumov), „Baronul de Crac" (al regizorului cehoslovac Karel Zeman), „Accattone" (în regia scriitorului și cineastului italian Pier-Paolo Pasolini), „O femeie e o femeie" (regia Jean Luc Godard) și altele.*

● *IN INDIA, la Calcutta, este programat în cursul lunii septembrie un festival mondial al filmului pentru copii, reunind circa 200 de producții cinematografice din numeroase țări. Dintre statele participante menționăm Uniunea Sovietică, Anglia, S.U.A., Republica Populară Chineză, Franța, R. S. Cehoslovacă etc.*

● *VALOROSUL cineast progresist din S.U.A., Stanley Kramer (din ale cărui creații au rulat la noi „Lantul" și „Procesul maimuțelor") lucrează la prima sa comedie cinematografică, care va avea ca principal interpret pe Spencer Tracy și se va intitula „O lume complet nebună".*

● *CHARLES VANEL, Jean-Paul Belmondo și Michelle Mercier vor apare în ecranizarea „Un tînăr onorabil", pe care o realizează regizorul Jean-Pierre Melville după un roman de Georges Simenon.*

● *INTR-UN număr special al revistei „Avantscène du Cinema" a fost publicat pentru prima oară în Franța, în traducerea lui Georges Sadoul, scenariul filmului „Crucișătorul Potemkin".*

● *IN CADRUL Festivalului international al filmelor pentru televiziune care a avut loc la Alexandria (R.A.U.), juriul a acordat unul din principalele premii cunoscutei realizări a regizorului N. P. Akimov, „Povestiri pestrițe".*

UN FILM POVESTIT

„REPORTAJ CU ȘTREANGUL DE GIT"

O producție a studiourilor cehoslovace

ADAPTARE DUPĂ LUCRAREA CU ACELAȘI NUME A LUI JULIUS FUCIK, DE JAN OTCENASEK
Regia: JAROSLAV BALIK
Imaginea: VACLAV HANUS
Cu: ILJA RACEK, LIBUSE SVORMOVA, OTA SKLENCKA, ZDENEK STEPANEK, RUDOLF HRUSINSKY, RUDOLF DEYL, VACLAV IOHNISKY, ILJA PRACHAR.

Figură legendară a luptei împotriva barbariei hitleriste, Julius Fucik rămîne pentru cititorii din lumea întreagă ai cărții sale — scrisă între pereții celulei pe mici petece de hîrtie, ferite de ochii iscoditori ai temnicerilor—o pildă vesnic vie de felul cum comunistii au știut să conducă mișcarea de rezistență a popoarelor, jertfindu-și chiar și viața.

Ziarist de mare talent, Julius Fucik a desfășurat în anii dinaintea celui de al doilea război mondial o vastă activitate publicistică în paginile ziarelor muncitorești Rude Pravo, Tvorba, Kmen, Pramen, Avangard. O dată cu cotropirea Cehoslovaciei de către fasciști, Fucik a intrat, ca toți comuniștii, în ilegalitate. Datorită însă unei trădări, la 24 aprilie 1942 el a fost descoperit și arestat într-o casă conspirativă a partidului, la familia Ielinek.

Deținut la închisoarea Pancrați, Fucik este supus unor bestiale torturi pentru a i se zmulge mărturisiri, între altele și răspunsul la întrebarea : cine este

prof. Horak ? Acesta era însă, de fapt, chiar numele conspirativ al lui Fucik. Rezistînd eroic bătăilor la care îl supune sălbatecul agent Friedrich, Fucik este totuși descoperit datorită lui Mirek care nu mai poate rezista chinurilor fizice. Trădarea lui Mirek și chiar confruntarea cu soția sa, Gustina Fucik, ca și amenințarea că vor fi arestați împușcați nu-i poate însă frînge hotărîrea de a păstra cu sfințenie secretele încredințate de către partid. Nici măcar agentul Böhm care îmbină în sistemul său de anchetă metoda „convingerii" cu amenințarea, nu reușește să obțină nimic de la Fucik. Între repetatele chemări la anche-

tă, împreună cu alți tovarăși de luptă, Fucik organizează la închisoarea Pancrați un sistem de comunicare cu cei de dincolo de zidurile ei, făcîndu-le cunoscut modul inuman în care sînt tratați. Demonstrația și jurămîntul deținuților cu prilejul zilei de 1 mai 1943, cînd, la ora de gimnastică ei execută prin mișcări secera și ciocanul, simbolul alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, este un exemplu concludent de voință neînfrîntă și solidaritate a luptătorilor antifasciști.

În septembrie 1943, Böhm îi cere pentru ultima oară lui Fucik să semneze o declarație. În loc de

a o semna, el scrie : „Fascismul va pieri, omenirea are o singură speranță : comunismul !" În scurt timp, are loc condamnarea sa la moarte și execuția.

Abia după război, eliberată din lagărul de la Auschwitz, soția lui Fucik a descoperit însemnările soțului ei și le-a publicat sub titlul „Reportaj cu șireangul de gît". Ultimele cuvinte ale acestui emoționant document al luptei antifasciste rămîn actuale și astăzi cînd revanșarzii de la Bonn se agită din nou, cu sprijinul imperialiștilor americani „Oameni, eu v-am iubit ! Vegheați !" De aceea s-a născut și filmul, pentru a ne reaminti chemarea înflăcărată la vigilență a lui Julius Fucik.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

COPILUL ȘI ORAȘUL „SOARE ȘI UMBRĂ"

O idee generoasă stă la baza acestei noi producții a studiourilor sovietice (regia I. Hamraev). Una din principalele străzi ale unui oraș de stepă nou născut poartă numele — poate lipsit de rezonanță — lui Andrei Kriutikov. Spectatorul îl descoperă încă de la primele secvențe ale filmului pe Andriușa în persoana unui băiețel cu o figură dîrză și încăpățînată. Biografia lui e simplă : Andrei s-a născut într-o vreme cînd planul viitorului oras era încă schițat... pe străzile — lungi portiuni de drum prăfuit, mărginite de barăcile-dormitor ale constructorilor — nu aveau nici un nume. Fantezia lor veniți să construiască în stepă o mare hidrocentrală a dăruit uneia dintre aceste străzi în stare incipientă numele primului născut.

Au trecut anii. Orașul s-a îmbogățit cu blocuri elegante, străzile au fost asfaltate, s-au întemeiat noi familii, s-au născut zeci de copii, dar amintirea romantică a începuturilor dăinuie tăblițele care împodobesc fațadele zidurilor unei străzi : Andrei Kriutikov... Cît despre eroul nostru (interpretat cu mult farmec de Vitea Perevalov) el este elev — și nu dintre cei mai străluciți — are inițiativă dar numai în măsura în care acțiunea întreprinsă îi dă posibilitatea să se remarce, are multă bunăvoință, dar o înclinație și mai mare spre dezordine, pozne și — eufemistic spus — accidente rea adevărului cu privire la situația lui școlară. Cu multă finețe și sensibilitate, realizatorii filmului înfățișează procesul complicat de readucere a lui Kriutikov pe linia cuminte a ființei și cătănești demne. Prietenia lui Andrei cu Barea, coleg ocazional de clasă, care aduce în relațiile dintre ei experiența eforturilor disciplinate — de la simplu la greu — străduințele pedagogic dozate ale profesoarei, îl ajută pe eroul nostru să-și conștientizeze o concepție de muncă și viață superioară, care sugerează perspectiva evoluției sale.

I. DELEANU

E rar un film care nu poate fi povestit. Mai întîi pentru că nu are propriu-zis un subiect, în sensul strict al cuvîntului. Apoi, pentru că trebuie văzut, savurat și înțeles în toată frumusețea lui.

Intîlnirea celor doi tineri — el bulgar, ea venită din străinătate într-o vacanță la mare — dragostea lor de o zi, atît de pură și delicată, compusă dintr-o sumedenie de nimicuri — o joacă parcă de adolescenți, avînd însă permanent un substrat serios, o deosebită gravitate a ideilor și sentimentelor — capătă pe ecran rotunjimea unei metafore emoționante. Soarele este tinerețea lor fremătătoare, este bucuria vieții, a dragostei încercată în amîndouă unică a plajei, cu valurile revenind larăși și larăși să-și aștearnă spuma pe nisipul fin, cu valuri egal și totuși mereu altul al mării, cu stîncile înălțîndu-se aspre și puternice deasupra apei, cu năvoadele pescărești întinse la uscat (sub degetele fetei, dansînd ușor sugerează la un moment dat corzile unei harpe). Un cadru care interzice de la sine orice rigiditate a protocolului, orice conveniențe, un cadru care pretinde totală sinceritate, dezvăluirea pînă la capăt a celor mai intime gînduri.

Iar umbra este amenințarea tragică a unui pustiitor război nuclear, care încearcă să întunece strălucirea tinereții, care vine să tulbure limpezimea de cristal a iubirii celor doi tineri.

Așa se naște o înfruntare de un dramatism ascuțit (care nu contrazice cîtuși de puțin tonul general al filmului, liric, ca șoapta unei confesiuni vibrante) între ideea păcii, a capacității popoarelor de a o apăra și teama că războiul ar fi inevitabil, că toate înfăptuirile omenirii ar fi zadarnice. Ca o concluzie a întregului film cei doi îndrăgostiți încredințează într-o sticlă aruncată în valuri, pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios, mesajul lor : „S.O.S. Ne iubim. Salvați-ne, oameni buni !" Să înlăturăm orice ar putea primejdui dragostea, orice umbră care ar putea acoperi soarele vieții și al tinereții, să excludem pentru totdeauna războiul din lume — aceasta e ideea esențială a filmului.

Nu există pe parcursul acțiuni nici un accent deplasat, nici o notă ostentativă. Totul decurge simplu, firesc, cu o prospețime ieșită din comun, fiecare replică prelungindu-se cu necesitate în cea următoare, fiecare gest chemînd neapărat mișcarea care urmează. Talentul regizorului Ranghel Vilceanov (care tot împreună cu scenaristul Valeri Petrov a realizat anterior alte două filme pline de calități : „Voci în insulă" și „Prima lecție") s-a manifestat în chip evident. Meritînd amintite în special asemenea episoade ca dialogul gîndurilor celor doi și prima lor întîlnire sub apă, sau ca panorama teribilă a dezastrelor războiului atomic, adusă pe ecran prin prisma viziunii halucinante a fetei și contrapunctată de reluarea rea unor crîmpeie din discuțiile lor. Exuberanța desfășurării de vervă și bună dispoziție din final, intervenind ca o coseciință firească a acestui gest de neuitat cu care eroii, cu palmele larg desfăcute, alungă orice umbră de pe chipul lor și își surid ochi în ochi, încununează desfășurarea tonică, optimistă a întregului film.

Unele lungimi pe alocuri, ori faptul că uneori cîte o idee regizorală originală riscă să devină procedeu prin repetare, nu alterează meritele importante ale acestui film plin de adevăr și poezie, care beneficiază și de admirabila participare a doi tineri actori de mare talent : Ana Prucnal și bulgarul Gheorghi Naumov.

M. LUPU

„VÎNTUL SUDULUI"

Maffia este o variantă poate mai puțin cunoscută dar nu mai puțin virulentă și odioasă decît O.A.S.-ul. Așa cum sediul principal al acțiunilor O.A.S.-ului a fost, pînă de curînd, Algeria cel al Maffiei este Sicilia. Motivul nu este greu de aflat : starea de mizerie a maselor muncitorești din orașele și satele Siciliei a atins de multă vreme paroxismul, fapt care, la început, a determinat o amplă imigrare a brațelor de muncă spre alte regiuni ale Italiei, dar prezența amenințătoare a șomajului pretutindeni în țară a avut în cele din urmă efectul unei puternice treziri de conștiință la fața locului. Spiritului combativ tot mai evident al sicilienilor, clasele posedante i-au răspuns prin corupție și teroare individuală. Ca un cancer pe trupul zguduit de frisoane economice și mașinațiuni politice al Italiei contemporane s-au întins, astfel, tentaculele „MAFFIEI". Din umbră, ea plătește gras serviciile indeplinite, angajează provocatori și ucigași, lichidează și ruinează pe cei ce-i stau în cale. Ceea ce nu trebuie însă să „Maffia" este independentă : o stipendiază și ocrotesc de justiție vîrfurile exploatatoare care-și rezolvă acolo diferendele. În mesajul prelucrării în film, îl asasinează pe tînărul muncitor sicilian Antonio Spadara, sînt membrii unei bande ca atîtea altele cu care tatăl lui a avut legături și că, la rîndul ei, are susținători tocmai printre aristocrații cu care Antonio vine în contact. Acest neajuns al filmului este accentuat și de faptul că intreaga acțiune nu dă posibilitate spectatorului să afle unde țintesc uneltirile criminale ale „Maffiei" ci se limitează doar la urmărirea felului în care se răzbună pe cei ce nu i-au adus la îndeplinire ordinele infame, după ce au primit bani sau au căzut victimă șantajului ei.

Valoarea filmului este dată de realismul crud al transpunerii cinematografice (regizor : Enzo Provenzale), în care, pe fondul vieții mizere a Siciliei de astăzi, sînt contrapuse două planuri : pe de-parte apararea feroce de către oligarhia reacționară a intereselor ei de clasă prin cele mai josnice mijloace iar pe de alta, iubirea dintre Grazia, fiica unui marchiz și Antonio, care îndrăznește, astfel, să nesocotească prejudecățile și barierele sociale. Sfîrșitul tragic al celor doi — sfîrșit care subliniază și indiferența complice a poliției la crimele „MAFFIEI" — constituie o zguduitoare pagină adăogată la dosarul capitalismului italian. Creat în spiritul autentic al celor mai bune tradiții ale neorealismului, filmul are ca protagonistă pe marea artistă Claudia Cardinale și pe Renato Salvatori.

Eugen ATANASIU

LUMINILE RAMPEI

● TEATRUL Național din Iași a ales, pentru a pune în scenă, o veroasă lucrare dramatică, piesa „Jocul ielelor" a lui Camil Petrescu.

Tot în stagiunea 1962-1963, teatrul ieșean are înscrise în repertoriu: „Furtuna" de Ostrovski, „Bulevardul Leningradului" de I. Stock, „Richard al III-lea" de Shakespeare, „Pacea" de Aristofan, „Capul altora" de M. Aimé.

● LA SECȚIA de dramă a Teatrului de Stat din Ploești, spectacolul de deschidere „Indrăzneala" de Gh. Vlad este gata să apară în lumina reflectoarelor. Repertoriul anului 1962—1963 mai cuprinde următoarele piese: „Umbra" de Evgheni Șvarț, „Steaua Sevillei" de Lope de Vega, „Dracul uitat" de Jan Drda, „Despot Vodă" de Vasile Alecsandri, „Fotbal" de Pol Quentin și Jak Bellak etc.

Micuții spectatori așteaptă și ei deschiderea stagiunii la secția de păpuși, unde au fost pregătite premierele: „Vînturel pitic în lună" de Luiza Vlădescu și „Ghiță păcălici" de Török Șandor și Toth Eszter.

○ DUPĂ o absență de șapte ani de pe scenele teatrelor (în care timp a turnat în numeroase filme), marea actriță Simone Signoret își face reintrarea în actuala stagiune la Paris, în piesa „Vulpile" de Lilian Helman.

● LA LONDRA va lua ființă — în sfîrșit — Teatrul Național, a cărui construcție urmează să fie începută. Pentru moment, a fost numit directorul acestei importante instituții de artă și cultură, în persoana lui Laurence Olivier.

● INCEPUTUL noului an școlar este marcat la Craiova și de deschiderea stagiunii Teatrului de păpuși.

Micuții spectatori vor avea ocazia să vadă, pe lîngă piesele lubite din repertoriul anului trecut, („Micii muschetari". „Trei prieteni de zăpadă" „Giscănel") și noul spectacol — în care domină nota fanteziei — „Expediția lui Gămălie" de Nela Strosescu care va fi pusă în scenă de Horia Davidescu.

•CRONICA TEATRALĂ•CRONICA TEATRALĂ•CRONICA TEATRALĂ•CRONICA

TEATRUL NATIONAL DIN BUDAPESTA:

„VIAȚA LUI GALILEI" de Bertolt Brecht și „CER ÎNTUNECAT" de Darvas Jozsef

„Viața lui Galilei" — una din cele mai însemnate opere ale lui Bertolt Brecht, dacă nu chiar cea mai însemnată — nu este cunoscută publicului nostru datorită teatrului, ci activității literare și editoriale de traduceri.

Opera, istorică sub raportul personajelor, împrejurărilor și cadrului, este de o arzătoare actualitate universală, fiind o dramă a intelectualității, a rolului culturii, a răspunderilor omenești ale creatorului de valori spirituale. Evident că toate aceste coordonate cîștigă în profunzime și în greutate atunci cînd aplicarea lor se face la viața reală a unuia din cele mai mari spirite ale umanității, a unui gigant al gîndirii, cum a fost Galileo Galilei. Fără a reduce nimic din admirația și veneratia pe care orice om s-a obișnuit s-o resimtă numai la auzul acestui nume, Brecht a avut curajul de a dezvălui „petele" care umbresc strălucirea solară a acestui erou al științei (un tablou al piesei ne înfățișează de altfel lucrările marelui savant asupra petelor din soare), făcîndu-i numai respectuoasa concesie de a-i încredința lui însuși sarcina grea a unei deosebit de patetice și sincere autoexaminări. Prin chiar glasul lui Galilei, și la capătul celei mai severe critici pe care acesta și-o adresează sie însuși, desigur că îndemnul dramaturgului, adresat tuturor celor ce dețin măcar o particică din marea comoară a științei și a rațiunii, de a se conduce numai după interesul și spre binele omului, al poporului, al umanității, capătă o forță și o grandoare cărora nimeni nu le poate rezista. Aceasta e lecția vieții lui Galileo Galilei și a dramaticii sale lupte pentru triumful adevărului.

Spectacolul realizat de colectivul budapestan este, în ansamblu, cu totul demn de măreția și frumusețea acestei opere. Cerebralitatea caracterizează și regia lui Major Tamas la **Galilei**, precum caracterizase și pe aceea a lui Marton Endre la Oedip. Dar aci e mult mai adecvată. În plus, un anumit umor, nelipsit din oricare operă a lui Brecht, a fost bine înțeles și redat de regizor în compartimentul principal, fiind transformat în satiră foarte ascuțită și chiar în șarjă cînd e vorba de prezentarea fortelor clericale, dușmanele neîmpăcate ale marelui savant. În afară de cortinele purtătoare de texte explicative, de obiectivitatea epică a interpretării actoricești, de tendința de a monologa la rampă, brechtismul spectacolului a pornit, mai ales și în primul rînd, de la muzica lui Hans Eissler, străluciturul, fidelul și vechiul colaborator al lui Brecht, — și nimic nu a putut fi mai emoționant pentru noi, decît a asculta din nou compozițiile atît de aparte, atît de specifice, a doua zi după ce ziarele ne-au adus știrea încetării din viață a compozitorului.

Interpretul lui Galilei a fost Bessenyei Ferenc, care nu are a se ști de comparație, fatală, cu frumoasă interpretare dată rolului de W. Busch din trupa berlineză. Fără a fi atît de interiorizată, atît de crescută organic din drama gîndirii geniale, creația actorului maghiar a excelat prin vioiciune, prin omenie, prin simplitate, și prin posibilitatea pe care ne-a dat-o de a aprecia, dincolo de aceste trăsături proprii unui anume personaj, o tehnică actoricească de cel mai înalt nivel. Tot pe atît trebuie elogiată și Berek Kati, interpreta fiicei lui Galileu, care, pe parcursul unui rol ce cuprinde aproape douăzeci de ani din viața eroinei, ne-a arătat o transformare fizică și psihologică demnă de cele mai calde aplauze. Pe scumpul discipol și, mai apoi, asupru judecător al marelui savant, Andrea Sorti, l-a jucat Kallai Ferenc, cu o pasiune sobră, absolut în nota rolului. În ansamblul unei distribuții foarte numeroase, s-au remarcat cu deosebire, Major Tamas, într-o compoziție comică foarte savuroasă, și Garas Dezső, cu un joc savant și cu o mimică plină de subtilități, în rolul papei Urban al VIII-lea. Foarte lipsit de viață și de spontaneitate populară, tabloul carnavalului a constituit o depresiune în nivelul general al spectacolului. Într-o piesă care cuprinde peste douăzeci de ani de viață, unele personaje nu îmbătrînesc nici măcar cu o zi (de pildă, cardinalul-inchizitor).

★

Cea de a treia piesă reprezentată de Național maghiar este **Cer întunecat** de Darvas Jozsef. Și aci e vorba de drama unui intelectual, de șovăielile unui scriitor, care, nu știe să descopere imediat drumul său. E un spectacol viu, dinamic, tumultuos, ceea ce nu l-a împiedicat pe regizorul Varkonyi Zoltan să pună un accent foarte apăsat și ascutit pe frămîntarea psihologică individuală, dînd astfel cîmp liber afirmațiilor actoricești.

În rolul principal, al scriitorului Joo Sandor, l-am revăzut pe Basti Lajos, mult mai la largul său decît în rolul lui Oedip, și — culmea — mai înclinat, aici, spre izbucnirile patetice. E un actor, a cărui creație, studiată atent pe baza unei analize minuțioase a personajului, a atins o frămîntare autentică și multilaterală, pe care un excès de mimică nu a făcut-o mai puțin convingătoare. L-am fi recunoscut chiar fără ajutorul programului, în rolul unui muncitor, luptător devotat și lucid pentru adevărata cauză a poporului și a socialismului, pe Besennyei Ferenc, interpretul lui Galilei, după simplitatea masivă și plină de umor, după calmul atitudinii unit cu vioiciunea debitului, și după omenia caldă pe care o degajează jocul său. Ne-a plăcut foarte mult Mecs Karoly în rolul unui adolescent înșelat de propaganda dușmanilor socialismului, dar regăsindu-și la final, simțul bărbătesc al datoriei și răspunderilor. Major Tamas, singurul actor al trupei pe care l-am văzut apărînd în toate trei spectacole, ne-a dovedit, în rolul unui cetățean sovietic, adevărat prieten al poporului maghiar, o nouă ipostază a talentului său caracterizat prin adîncime, sobrietate și căldură umană nedesmințite. Lukacs Margit a interpretat rolul soției care ține toate îndatoririle, lăsîndu-se bătută de toate vînturile, cu o răceală agresivă și un sentimentalism superficial țipînd direct din spiritul rolului. Cu totul excelentă, îmbinînd înțelepciunea cu naivitatea, și gravitatea cu hazul, ne-a apărut Somogyi Erzsi, în rolul bătrînei mame. În rolul unui poet renegat, plin de false probleme și elanuri, Ungvari Laszlo a lucrat, ca și cellalți protagoniști, cu multă minuțiozitate, dar și cu forță, deservită oarecum de posibilitățile vocale. Interpreții rolurilor de mai mică întindere, Kalman György, Bihari Jozsef, Pasztor Janos, Hindi Sandor, Tompa Sandor, s-au situat cu mult aplomb la nivelul general, fără nici o fisură...

Într-un cuvînt, acest ultim spectacol ne-a lăsat cea mai bună amintire despre Teatrul Național din Budapesta, și dorința de a revedea cît mai curînd valorosul său colectiv.

Radu POPESCU

Actualitatea artistică internațională

„BOLȘOI TEATR" ÎN PRAGUL UNEI NOI STAGIUNI

La 1 septembrie, Teatrul Mare al U.R.S.S. (Bolșoi Teatr) și-a deschis cea de-a 187-a stagiune, cu opera cunoscutului compozitor sovietic Serghei Prokofiev „Război și pace". La cîteva zile după inaugurarea stagiunii în capitala Uniunii Sovietice, ansamblul de balet al teatrului și-a început turneul în S.U.A., prezentînd la New York „Lacul lebedelor", iar pe scena Palatului Congreselor de la Kremlin, spectatorii sovietici asistă astăzi, 15 septembrie, la reluarea operei lui Mihail Glinka „Ivan Susanin".

Ce spectacole pregătește Teatrul Mare pentru prima parte a actualei stagiuni ? În octombrie va avea loc premiera operei „Falstaff" de Verdi, nepreze ntată încă pe scenele moscovite, iar pentru luna decembrie e prevăzută prezentarea, într-o nouă montare, a operei „Rusalka" de Dargomijski. Cu prilejul aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Richard Wagner va fi pusă în scenă opera „Olandezul zburător".

Ansamblul de balet urmează să prezinte într-o nouă variantă scenică baletul „Frumoasa din pădurea adormită" de P. I. Ceaikovski și are în pregătire două noi spectacole în cîte un act, avînd o tematică contemporană, cu muzica aparținînd tinerilor compozitori N. Karetnikova și N. Ceargheișvili.

Teatrul Mare al U.R.S.S. colaborează strîns cu o serie de compozitori pentru crearea unor opere noi. Astfel, compozitorul A. Holminov lucrează la realizarea unei opere după binecunoscuta piesă a lui Vsevolod Visnevski „Tragedia optimistă", iar Vano Muradeli termină noua sa operă „Octombrie", din care vor fi interpretate cîteva fragmente cu prilejul concursului festiv închinat împlinirii a 45 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Petre STANCU

Filme pentru televiziune în R.D.G.

Paralel cu producțiile studiourilor DEFA, televiziunea din R. D. Germană realizează și ea un numeroase filme artistice de lung metraj destinate micului ecran.

Cele mai multe din aceste filme abordează o problematică actuală, militează prin mijloacele artei pentru cauza apărării păcii. Așa, de pildă, „Templul lui Satan" (scenariu și regia Georg Leopold) își plasează acțiunea în lumea presei și televiziunii americane, înfățișînd acțiunile unui ziarist cinstit care face tot ce-i stă în puteri pentru a demonta periculoul cursei înarmărilor și experienței ce ucrme-rachete. Un alt film, „Născuți sub un cer întunecat" (realizat în regia lui Ioachim Hübner), urmărește destinele unei familii de muncitori germani de-a lungul cîtorva decenii.

Un puternic mesaj antifascist comunică filmele : „Jurămîntul soldatului Polley" (o coproducție a televiziunii din R.D.G. cu firma engleză „Contemporary Films"), „Esther" (după o nuvelă a cunoscutului prozator Bruno Apitz), „Ultima etapă" și, în special, „Trezirea conștiinței" evocind procesul dramatic de transformare a unui ofiter german, devenit prizonier în timpul războiului în Uniunea Sovietică (fotografia alăturată). Rolul principal este deținut de către apreciatul actor Erwin Geschonneck. Și alți artiști cunoscuți la noi din filmele DEFA se numără printre protagoniștii realizărilor amintite. De exemplu : Hilmar Thate, Jurgen Frohriep, Christine Laszar, Wilhelm Koch-Hooge etc.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VI — Nr. 259 • Sîmbătă 22 septembrie 1962 • 8 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

TEMA-AKOSOMBO
Note de călătorie din Ghana
În pagina 2-a

NĂRAVURI ȘI MORAVURI
„ULTIMA ȘTIRE"
de Mircea ALBULESCU
În pagina 3-a

Va rămîne Floyd Patterson campion mondial?
În pagina 5-a

Mica bibliotecă „Magazin"
„CARE PE CARE"
Schiță de Mike QUIN
În pagina 5-a

VAMOȘ REDIVIVUS!
de Dan DEȘLIU
În pagina 5-a

UN FILM POVESTIT
„CASA DE LA RĂSCRUCE"
În pagina 8-a

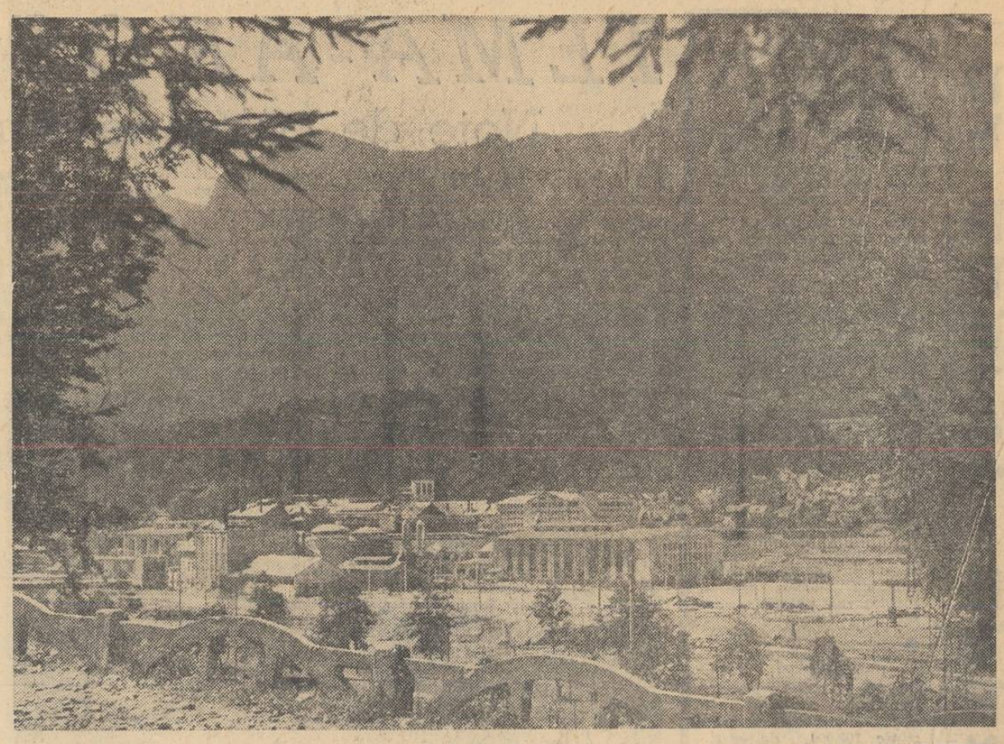

Pe Valea Prahovei — **Fotografia: Emil COJOCARU**

MECIPT TRADUCE

O cameră oarecare într-un bloc central, pe o stradă cu circulație intensă. Cîteva piese de mobilier îngrijit, tablouri, un radio minuscul din care se revărsau acordurile unei melodii la modă și o vitrină suspendată cu mici bibelouri, poate piesa cea mai personală a interiorului. Nu pare atmosfera cea mai propice pentru o discuție despre cea mai tînără ramură a științei acestui secol, cibernetica. Unde sînt mașinile complicate? Sau măcar ceva care să trădeze gustul pentru modern, automatica fiind parcă expresia concentrată a acestui modern. Cele cîteva volume de matematică, lingvistică, logică sau cibernetică pot figura în biblioteca ori cărui amator. Și totuși am venit să stăm de vorbă cu tovarășa ERICA DOMONKOȘ, făuritoarea unui algoritm pentru traducerea automată din romînă în engleză, primul în țara noastră.

— Matematiciană?

Răspuns prompt:

— Nu.

— Lingvistă?

— Nu. **(La fel de prompt plus un zîmbet).**

— Inginer, cu specialitatea...

— Nu.

— Atunci? (reporterul exasperat!)

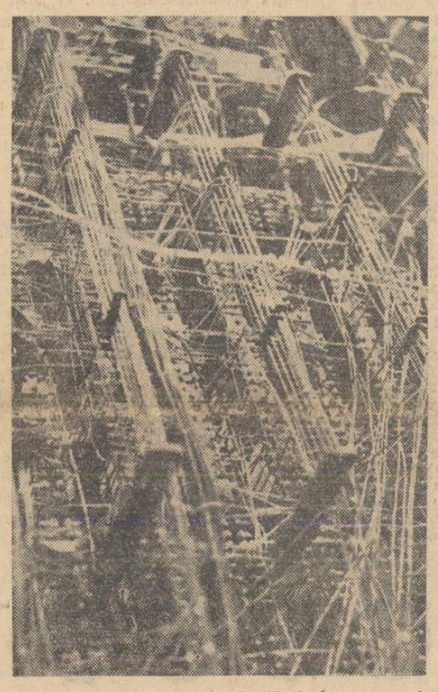

O schelă de construcții? Nu! 'Acestea sînt releele Meciptului

Pot fi sărite etape, acumulate cunoștințe profunde într-un timp scurt, fără o pregătire prealabilă? Erica Domonkoș a încercat. Ascultînd-o mi s-a părut că titlul cărții pe care o citea — „Jocul cu infinitul" — poate servi ca motto și încercării Ericăi Domonkoș. Căci în 1959 toate acestea — matematică, logică sau lingvistică — păreau undeva în infinit, în imposibil, un joc în care capacitatea umană căuta să stăpînească acest infinit, să-l facă cunoscut.

Mai întîi cunoașterea perfectă a limbii engleze. Pentru aceasta, cursuri publice și ore de studiu individual. Apoi romîna, adică gramatică, sintaxă, morfologie, lexic. Ca în vremea liceului pe care Erica Domonkoș l-a terminat în urmă cu 22 de ani la Timișoara. Și matematica? Primul dubiu.

Sergiu BRAND

• *(Continuare în pag. 3-a)*

— Am zîmbit pentrucă asemenea întrebări mi se pun cu regularitate de cîțiva ani, mai exact din septembrie 1959.

— O dată fatală...

— Într-un anumit sens, da. De atunci am început să mă ocup de cibernetică.

— Și pînă atunci?

— Am lucrat ca funcționară.

Nedumeririle se accentuează. Oare este posibil să-ți însușești în trei ani cunoștințe atît de vaste ca cele cerute chiar numai de o ramură a ciberneticii? Mi se pare imposibil mai ales că traducerea automată presupune electronică, matematică, lingvistică structurală, logică și desigur cunoașterea perfectă a vocabularului și gramaticii limbilor respective. Pe hîrtie cîteva cuvinte, dar în fapt ani de studiu. Exista doar pasiunea pentru științele exacte manifestată încă din liceu și de atunci cultivată prin lecturi în orele libere.

„UNDEVA, NU DEPARTE DE HAVANA"

Dialoguri despre cinematografie cu artiști din Cuba

Recent, o telegramă de presă anunța că în capitala Cubei a fost prezentat filmul romînesc „Valurile Dunării", cu care prilej a luat cuvîntul și doctorul Mario Rodriguez Aleman, directorul Centrului de Informații Cinematografice din Havana. Lectura acestei telegrame mi-a readus în minte interesantele convorbiri avute la începutul verii la Festivalul Internațional al Filmului de la Karlovy-Vary cu Rodriguez Aleman, precum și cu alți cinești cubanezi.

Cristian POPIȘTEANU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Actrițele cubaneze Bertina Acevedo și Tete Bianco, în timpul unei discuții prietenești la Karlovy-Vary

Cineastul cuban Rodriguez Aleman, împreună cu artiștii sovietici Tatiana Lavrova și Grigori Ciuhrai

Plăcut-frumos-trainic

Au intrat în obișnuința vizitatorilor Capitalei, ca în afara Sălii și Pieței Palatului R.P.R., a Circului de Stat și a altor construcții de seamă, să-și îndrepte pașii și spre palatul de sticlă și metal din preajma Pieții Scînteii. Această monumentală construcție, cu o suprafață de expunere de aproape două hectare, încîntă ochiul prin frumusețea proporțiilor, prin laconismul detaliilor arhitecturale, prin perfecțiunea realizării tehnice.

Sub înalta cupolă — cu diametrul de 93 de metri a Pavilionului Expoziției Economiei Naționale, domnește în aceste zile o activitate febrilă. Peste 300 de muncitori și tehnicieni de la Întreprinderea „Decorativa" — îndrumați de proiectanți și arhitecți — depun o muncă intensă pentru amenajarea interioară a standurilor de expunere pentru cel de al IV-lea Pavilion de Mostre. Nu trebuie să uităm că — față de pavilionul precedent — suprafața ocupată în acest an de exponate va fi de circa 6 ori mai mare.

Ce vom purta în anul viitor?

Cu această întrebare ne-am adresat mai întîi creatorilor de modele de la întreprinderea cu cea mai însemnată pondere în producția confecțiilor: Fabrica de confecții și tricotaje București.

În cele patru ateliere de creație ale întreprinderii de pe dealul Cotrocenilor se lucrează intens. Creatorii, desenatorii, modelierii, tehnicienii, analizează încă odată — cu ochi critic — colecțiile de modele, efectuează ultimele retușuri la unele confecții sau tricotaje înainte de a fi trimise la pavilion.

— În acest an — ne spune inginera BLUMETA DARIE, șefa serviciului tehnic — colecția întreprinderii noastre va cuprinde circa 750 modele noi de confecții din țesături diferite și din tricot pentru bărbați, femei și copii. Modelele noastre sînt destinate tuturor sezoanelor, precum și pentru diferite ocazii (serviciu, teatru etc.).

Privind exponatele, nu știm ce să reținem mai întîi: rochiile și mantourile elegante, taioarele, costumele bărbătești cu linie modernă, îmbrăcămintea de iarnă, ori multitudinea de articole — circa 200 la număr — de la standul rezervat special modei litoralului. Atrag atenția și noile modele de confecții destinate adolescenților, — într-o proporție mai însemnată decît în anii precedenți. Solicităm amănunte din partea șefei serviciului tehnic, care ni le furnizează cu amabilitate:

— Linia nouă a modei întruchipată de colecția noastră de confecții pentru anul 1963, se axează pe mai multă lejeritate, atît la rochiile subțiri, cît și la mantouri și taioare. În croială va predomina simplitatea, efectul urmînd a fi dat atît de material, cît și de micile garnituri. Corsajele sînt lejere, uneori bluzate. Taioarele sînt simple, fantezi, foarte puține sînt clasice. Jachetele nu sînt prea largi, au linia dreaptă sau ușor pensată: În ce privește mantourile, acestea sînt confecționate fie pe o linie mai bogată, fie pe o linie mai mică, mai aproape de corp. Ele sînt drepte sau ușor evazate, cu gulere și revere mici sau fără guler, cu bogăție de clape și buzunare aplicate, cu cordoane lejere, mai înguste, purtate mai jos.

— Dar pentru bărbați, ce se preconizează?

— În anul 1963, costumele bărbătești se vor purta — în marea majoritate — la un rînd, mai mult cu trei sau cu doi nasturi așezați la diferite distanțe. Sacourile vor avea talia mai sus și ușor cambrată, reverele în general vor fi înguste, iar gulerele cu o lățime egală sau mai mare decît reverele. La costume, vom găsi buzunarele clasice tăiate, așezate orizontal sau oblic, în timp ce linia deschizăturii în față va fi mai rotundă decît pînă acum.

Pentru tineret, se vor confecționa — pentru anotimpul călduros — și haine fără guler și revere, încheiate pe lîngă gît, ori cu decolteu în formă de „V". *Pantalonii bărbătești vor fi mai înguști, de sus și pînă jos. În ce privește paltoanele și pardesiile, ele vor avea reverele mai înguste și buzunarele mai mult tăiate.*

Mircea SCRIPCĂ

• *(Continuare în pag. 3-a)*

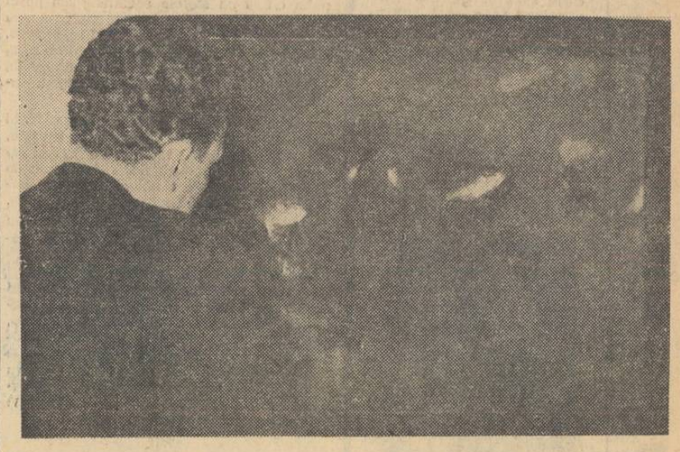

IN FAȚA acvariului

— De ce e așa de fioros, tăticule?

— E un pește temut de micii locuitori ai mării. Îi spune lufar. E lacom tare! Distruge mult mai mulți pești decît poate minca. Cînd îl văd venind, printre scrumbiile albastre, chefali, hamsii, începe o panică nebună. Cîrduri întregi de peștișori se aruncă pe mal pentru a scăpa de acest pește crud, spaima Mării Negre. Sînt atît de lacomi acești lufari, încît adesea se devorează unul pe altul...

„Tătucul" pare priceput în ihtiologie așa că în jurul său s-au adunat numeroși vizitatori. Nici nu-i de mirare. Este ihtiolog principal în cadrul acvariului „Prof. Ion Borcea" din Constanța. Și-a adus odrasla, un băiețel de vreo cinci ani, pentru a-i da unele noțiuni elementare despre minunata faună a apelor.

Trecînd de la un acvariu la altul, micuțul își exprimă zgomotos bucuria, surprinderea, admirația; scoate exclamații puternice, bate din mînuțe. Să nu-l învinuim. Și multor adulți le vine greu să se despartă de minunatele exponate vii, de forme și culori ciudate.

„Animale" marine...

De fapt nu e vorba de animale ci de pești a căror asemănare cu ființe apropiate omului a determinat să fie botezate cu nume... pămîntene.

Iată, bunăoară, ciudatul „cal de mare" a cărui formă a stîrnit fantezia multor oameni. Capul său aduce foarte bine cu un cap stilizat de cal, cumva asemănător cu cel de la figurile de șah. Micuț — nu atinge mai mult de 12 centimetri — peștele are un aspect apropiat de cel al algelor printre care trăiește și de care se agață răsucindu-și codița. Un amănunt interesant: în momentul reproducerii femela depune pînă la 500 icre într-un sac ce se găsește pe abdomenul masculului. Timp de patru săptămîni icrele stau în grija acestei cloște masculine, pînă ce din ele ies puii.

Și felinele mîncătoare de soareci au

M. PAULIAN
și S. MIRCESCU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

PE MERIDIANELE GLOBULUI ◢ PE MERIDIANELE GLOBULUI ◢

MILANO-BRESCIA-SALO

Aș fi vrut ca măcar la începutul însemnărilor de față să mă străduiesc să fiu cît de cît original. Adică să nu încep cu obișnuitul „zburăm cu avionul... marca X, la o înălțime de... atîția metri, iar prin fierăstruică se vede o mare de vată care aleargă amețitor pe sub planuri". Nu știu de ce, dar mi se pare paradoxal ca, în era zborurilor cosmice, în rachete moderne cu oameni la bord, să mai intereseze pe cineva că de la București și pînă la Milano, de pildă, ai zburat cu avionul. Și totuși, un obișnuit al circulației ceva mai... pămîntene, oricît de dese ar fi deplasările sale cu „pasărea de oțel" simte de fiecare dată că-l furnică un nu știu ce, chiar dacă nu e un fricos de felul lui. Așa mi se întîmplă, spre exemplu, mie.

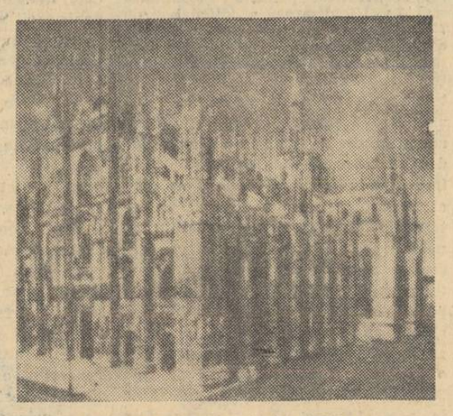

Vedere a Domului din Milano

Fără a subestima realizările obținute în construcția de avioane de transport civil, cu care am călătorit uneori, trebuie să mărturisesc că numărul mare de catastrofe existente în Occident, ca și unele situații grele la care am fost, ca să zic așa, martor, m-au pus adesea pe gînduri. Cu doi ani în urmă (își amintesc boxerii cu care am fost la „europene", la Lucerna) era cît p-aci să ne ducem pe copcă cu un „Constelation", de-asupra München-ului, (culmea! Tocmai unde căzuse cu puțin înainte echipa Manchester United), datorită unei furtuni despre a cărei existență se știa mai dinainte.

Plecați cu un quadri-motor al „Swissair"-ului din Zürich, pe un timp noros, nu am avut posibilitatea să admirăm panorama semeață a Alpilor, nici măreția și sclipirea lacului Maggiore. Și asta nu numai din pricina caerelor de vată plumburie, care zguduiau avionul din toate încheieturile, trăgîndu-l cînd de aripa dreaptă, cînd de cea stîngă, cînd de bot și cînd de coadă. La început am crezut că... poate trece. Dar lumina de la tabloul de avertisment, cu „No smoking!... și așa mai departe, arăta că nu e glumă și că va trebui să ne strîngem în chingile cusute de fotolii. Am în dreapta un italian, care se foiește de zor, vădit incomodat de scuturăturile avionului. Cînd îl privesc, se fixează în fotoliu și îmi zîmbește „de circumstanță", pentru a mă lăsa să înțeleg că, măre-doamne, nu numai că nu-i pasă, dar chiar îi place.

Fac la fel, lăsîndu-l să creadă ce vrea. În minte păstrez imaginea zborului lin în minunatul „IL 18" — avionul cu care sînt aduși cosmonauții la Moscova — și retrăiesc aterizarea perfectă, în pofida stratului de nori care aproape atingea pista aerodromului Clotten, așa zis Zürich, după numele marelui oraș din apropiere.

În sfîrșit, frisoanele avionului se mai potolesc și aterizăm la Milano, pe soare. Cînd tocmai mă pregăteam să povestesc cicliștilor noștri — veniți după trei zile — din peripețiile zborului peste Alpi, mi-au luat-o înainte, cu pățania lor. La cîteva minute după decolare, avionul lor s-a întors la Zürich deoarece nu i se escamota o roată. La aterizare, o groază de mașini tehnice, între care unele de pompieri și altele de salvare, le-au arătat că lucrurile nu au stat întocmai cum trebuia.

În sfîrșit, la Milano m-a întîmpinat o căldură umedă, o zăpușeală care avea să dea mult de furcă, mai apoi, multora dintre cicliștii participanți la campionatele mondiale.

Ac în carul cu fîn

Rugasem pe un prieten care lucrează la reprezentanța din Milano să mă aștepte la aeroport, să mă ajute să mă orientez în primele ceasuri de, ca să zic așa, ședere la Milano. Mergeam pentru prima dată în Italia și mi se povestise că Milano este un oraș mare, în care te orientezi anevoie.

Așa că, odată ajuns în sala mare a noului aeroport, în construcție, iată-mă căutînd din ochi pe tovarășul cel binevoitor. Dar... ia-l de unde nu-i! Caută acul în carul cu fîn! N-am decît să mă așez pe un fotoliu și să aștept. Trec unul, doi oameni, care cată spre mine. La un moment dat, văzîndu-l pe unul

M. COSTEA

• *(Continuare în pag. 3-a)*

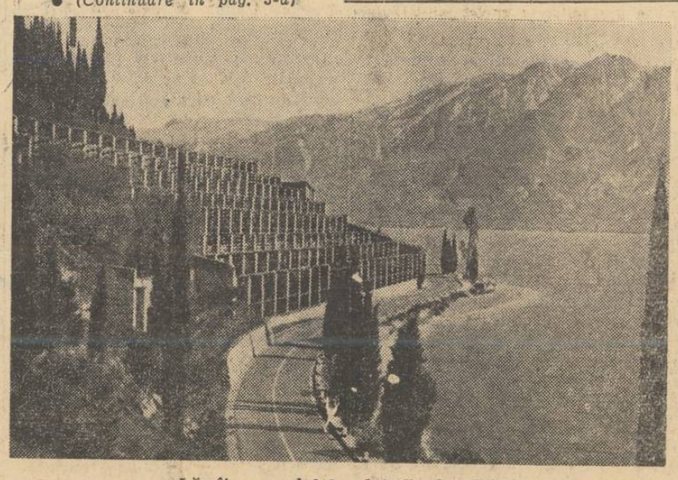

Lămîi pe malul lacului Garda (Salo)

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

CE REPREZINTĂ ora în viața Siberiei? Într-o oră, acest imens ținut de o bogăție fabuloasă produce 600 tone oțel, 500 tone laminate, 700 tone minereu de fier, 14.000 tone cărbune, 5 milioane kWh energie electrică, 21.000 m.p. țesături de bumbac, peste 2.000 perechi încălțăminte din piele, 132 aparate de radio, trimite în afara ținutului 6.000 m. cubi cherestea industrială, expediază pe cale ferată 27.000 tone încărcături. Aici se ridică 15 apartamente bine amenajate la fiecare oră.

●

SE ȘTIE că, carnea rechinului nu este gustoasă, dar în Japonia rechinii sînt vînați pe scară largă și vînătoarea este finanțată nu de către companiile de pescuit, ci de.., fabricanții de pălării. S-a aflat că pielea rechinului poate fi folosită cu succes pentru scămoșarea pălăriilor de fetru.

●

CU PRILEJUL tîrgului de toamnă de la Leipzig, s-a anunțat că R. D. Germană exportă zilnic 100.000 de cărți. Se intenționează pentru anul viitor, sporirea cotei de export în R. F. Germană, cu 20 la sută.

●

ÎN LOCALITATEA Leeds, în Anglia, Priscilla Bart, înghițitoare de flăcări, s-a măritat, alcătuind pe drept cuvînt o „pereche potrivită" cu... pompierul de la circul la care lucrează.

●

DIN CELE 30 milioane de familii de albine din lume, în U.R.S.S. se numără 10 milioane, în S.U.A. 6 milioane, în China 3 milioane. În ținutul Primorie din U.R.S.S., există colhozuri și sovhozuri care posedă la fermele lor apicole cîte 8000—10.000 de stupi. Cele mai valoroase din lume sînt albinele de soi caucazian.

●

MONA LISA să fi fost oare un bărbat? Această uimitoare întrebare și-au pus-o diverși specialiști. Problema a fost ridicată de către Torburg Ottosdotten, pictor și critic de artă suedez, care consideră că misteriosul surîs al „Giocondei" aduce cu surîsul ce se mai poate găsi și în alte portrete ale lui Leonardo da Vinci, și în special în „Sfîntul Ioan".

●

CALEA FERATĂ a pionierilor din Dresda, (R. D. Germană), a sărbătorit anul acesta 10 ani de cînd a fost dată în folosință. Construită în decorul natural al parcului „Grosser Garten", calea ferată, avînd o lungime de aproape 5 km., este străbătută de un tren miniatură, ale cărui vagoane deschise sînt ocupate atît de copii cît și de oameni maturi. Ea este servită de 260 de pionieri care sînt supraveghiați de feroviari cu experiență.

●

LOCUITORII din San Francisco (S.U.A.) au început să se mai mire, văzînd pe străzile orașului lor, cîini care arborează fuste sau pantaloni (după sex), precum și pisici în rochițe multicolore. Explicația acestor năzdrăvănii: „Societatea de protecție a moralei publice față de necuviința animalelor goale" a pornit o largă acțiune și a cheltuit pînă în prezent 142.000 de dolari pentru îmbrăcămintea patrupedelor.

●

SPECIALIȘTII de la centrul de calcul al universității din Moscova au creat o nouă mașină electronică de calcul — „Setun", de proporții reduse. Cu toate că folosește energie electrică în proporții mici, „Setun", avînd o construcție simplă, poate efectua cîteva sute de operații pe secundă și poate fi mînuită cu ușurință.

●

MINISTRUL poștelor din Anglia a deschis un concurs pentru descoperirea unei „voci de aur" care să servească pentru o nouă înregistrare a „ceasului vorbitor", serviciul telefoanelor londoneze ce anunță ora exactă. Ministerul arată că peste 750 de milioane de persoane au folosit acest serviciu de la înființarea lui, în 1936. Se caută o voce „ideală": clară, fără accent, impersonală și fără emfază.

TEMA-AKOSOMBO

Note de călătorie din Ghana

Din fața hotelului Ambasador, instalați în elegantele autobuze puse la dispoziție de autoritățile ghaneze, participanți la conferință și ziariști, pornim spre noul port artificial Tema, situat la vreo 30 km est de Accra. Șoseaua asfaltată urmează o linie sinuoasă printre colinele care coboară pînă la plaja aurie, de-a lungul căreia palmierii își leagănă coroanele în briza răcoroasă a Oceanului.

Toți vizitatorii străini sînt încîntați și surprinși de acest climat temperat și primitor, cu totul neobișnuit în regiunile

Vedere din Accra

tropicale. La umbra palmierilor, ferite de zbuciumul valurilor, se odihnesc canoele pescarilor, scobite din masive trunchiuri de arbori tropicali și pictate potrivit obiceiurilor străvechi.

Pe locul unde se află astăzi portul Tema, cu 10 ani în urmă, nu exista decît un sărăcăcios sat pescăresc. Umilele colibe au fost dărîmate și în locul lor a apărut un oraș modern și mare port.

Creșterea masivă a exportului de cacao (Ghana deține o treime din producția mondială de cacao) și îndeosebi proiectul de explorare a bogatelor rezerve de bauxită au creat necesitatea construirii unui port modern. Excavarea blocurilor de piatră pentru diguri, construcția instalațiilor portuare, a blocurilor pentru instituțiile administrative și a caselor pentru cei 25 000 de locuitori ai Temei arată că harnicul popor ghanez este hotărît să facă sacrificii pentru industrializare, deoarece este conștient că numai pe această cale se poate obține o independență politică reală.

După terminarea primei etape a construcției barajului hidrocentralei de la Akosombo, pe fluviul Volta, cantitatea de energie electrică obținută va fi de 512 000 kW, — de 20 ori mai mare decît actuala producție a Ghanei.

Peste 300 000 kW vor fi utilizați pentru realizarea unei producții anuale de 140.000 tone aluminiu în cadrul unui mare combinat pentru prelucrarea bauxitei, ce va fi construit în această regiune.

„Realizarea portului Tema și începerea construcției barajului de la Akosombo — ne spune cu mîndrie consilierul M. Tay de la Ministerul Informațiilor — constituie cea mai bună dovadă că afirmațiile neocolonialiștilor potrivit cărora popoarele africane ar fi incapabile să se gospodărească singure, nu sînt altceva decît niște palide argumente în favoarea menținerii dominației coloniale".

„Semnificativ în procesul de dezvoltare economică a Ghanei, continuă dl. Tay, este însăși sursa de finanțare a planului general de industrializare care se face, în general, din fonduri proprii. După dobîndirea independenței țara noastră nu a mai avut obligația de a întreține relații comerciale numai cu țările Commonwealthului și datorită extinderii relațiilor economice atît cu țările vest-europene cît și cu statele socialiste am putut obține prețuri cu mult mai ridicate la exportul principalelor mărfuri: cacao, minereuri de aur și mangan, diamante, bauxită și cherestea. Pe această cale, s-au putut realiza investițiile pentru industrie".

„Dacă în 1950 nici nu se putea vorbi despre o producție industrială proprie, în 1960 mărfurile livrate de noile fabrici și industrii autohtone se cifrau la peste 23 000 000 lire ghaneze" (lira ghaneză cotată la paritate cu lira britanică).

„În concluzie — ne spune consilierul Tay —, se poate spune că producția industrială nu are încă un rol predominant în economia noastră, dar potrivit noului plan economic septenal, procesul de industrializare va căpăta un ritm accelerat. Construcția noului port Tema, începerea lucrărilor de la barajul Akosombo precum și celelalte realizări pe calea industrializării constituie pentru noi un factor încurajator și de încredere că planul septenal va fi realizat chiar înainte de termen".

★

Pe 28-th February Road, peste drum de clădirea Parlamentului, — în care s-au desfășurat lucrările conferinței „O lume fără bombe" — ne oprim în fața unei școli elementare în curtea căreia grupuri de fetițe îmbrăcate în șorțuri albastre se joacă sub supravegherea unei tinere învățătoare.

Alături de școală se află Institutul de pionieri „dr. K. Nkrumah", organizație recent creată pentru educarea tineretului ghanez în spiritul iubirii de patrie, de luptă împotriva asupririi coloniale și de colaborare pașnică între toate popoarele. Pe vastul teren de sport aflat în fața institutului, un mare grup de pionieri, sub comanda unui instructor sportiv, face exerciții de gimnastică.

Aceste două scurte secvențe din viața tineretului ghanez mă determină ca, în pauza unei ședințe a conferinței „O lume fără bombe" să mă apropii de dna. Sussan Al-Hassan — ministru adjunct al educației și membră a delegației ghaneze — și să-i pun cîteva întrebări referitoare la dezvoltarea învățămîntului în Ghana.

„În domeniul învățămîntului, țara noastră a căpătat o grea moștenire din partea dominației coloniale, astfel că în primii ani de la dobîndirea independenței am făcut pregătirile necesare pentru a asigura introducerea cu succes a învățămîntului primar gratuit".

„Lipsa cadrelor didactice era cea mai grea problemă — ne spune dna. Sussan Al-Hassan — și, în consecință, chiar din anul 1957 numărul studenților în colegiile pedagogice a fost dublat, ajungînd la o cifră record de peste 5 500. În anul 1961 a fost legiferat învățămîntul de stat primar gratuit și obligatoriu, îndeplinindu-se astfel un vechi deziderat al poporului nostru: scris, citit și artimetică pentru toți copiii din Ghana. În acest scop au fost înființate încă 2 500 școli primare față de 3 400 existente în 1957, iar totalul elevilor înscriși a crescut în aceeași proporție: de la 480 000 la 700 000. Insuficiența clădirilor pentru școli n-a constituit un obstacol de netrecut, continuă dna. Sussan Al-Hassan. Așa după cum ați putut vedea și dv. în multe cartiere din Accra, organele administrative locale au adoptat ca măsură provizorie construirea unor simple acoperișuri din tablă de aluminiu ondulată susținute de cîțiva stîlpi de lemn și astfel tinerii învățători au avut unde să-și predea primele cursuri. Acum ne propunem să atacăm și celelalte probleme ale învățămîntului din care, cea mai importantă este aceea a școlilor tehnice în vederea asigurării cadrelor pentru dezvoltarea economică a Ghanei", ne-a spus în încheiere dna. Sussan Al-Hassan.

★

Izolat pe o colină, la 25 km de Accra, ansamblul construcțiilor universității din Ghana creează impresia unei adevărate citadele. De la intrarea principală, — așezate la poalele colinei —, și pînă la vîrf, clădirile sălilor de curs și laboratoarele alternează cu amfiteatrele în aer liber, cu căminele și se termină cu cancelariile și cabinetele profesorilor. Departe de zgomotul capitalei cei 700 de studenți învață aici: fizică, chimie, botanică, zoologie, agronomie, științe economice, geografie, sociologie, științe juridice, matematică, arheologie, geologie, diverse limbi străine și filozofie.

Dl. Nana Kobina Nketsia, vicepreședintele universității ne spune că în trecut instituțiile de învățămînt superior din Africa aveau menirea să permanentizeze și să întărească dominația colonială în acest continent. Potrivit acestui principiu, la colegiul universitar înființat în 1948 la Accra, în cadrul tuturor obiectelor de învățămînt erau expuse și susținute „valorile și idealurile" puterilor coloniale. După un an de la proclamarea republicii, vechiul colegiu universitar a obținut statutul de universitate și deplina autonomie față de instituțiile de învățămînt superior din Anglia. Paralel cu această transformare, însuși conținutul învățămîntului a primit o nouă orientare.

„Potrivit noului curent imprimat învățămîntului superior — ne spune vicepreședintele Universității —, acesta trebuie să corespundă întru totul aspirațiilor poporului nostru, să contribuie efectiv la dezvoltarea economică, socială și culturală a țării noastre, să învețe chiar de la popor pentru o mai bună înțelegere și rezolvare a problemelor ce stau acum în fața națiunii noastre. Totodată, noua conducere a învățămîntului nostru superior își propune să reînvie și să dezvolte vechile tradiții culturale africane, care fuseseră date uitării datorită copleșitoarei dominații coloniale care a durat cinci secole. Universitatea din Accra și Universitatea de Științe și Tehnologie din Kumasi, ne spune în încheiere domnul Nana Kobina Nketsia, își propune ca într-un viitor foarte apropiat să-și deschidă porțile și pentru studenți din alte țări africane, oferind astfel un ajutor frățesc popoarelor de pe continentul nostru".

★

După închiderea lucrărilor conferinței „O lume fără bombe" am părăsit Ghana cu ferma convingere că poporul ghanez,

Deschiderea conferinței de la Accra „O lume fără bombe" s-a făcut într-o atmosferă festivă. Femeile din capitală dansează în fața cladirii Parlamentului, unde s-au ținut lucrările conferinței

prin munca sa plină de rîvnă pentru lichidarea urmelor adînci lăsate de dominația colonială și mai ales prin contribuția adusă pe plan internațional în favoarea păcii și dezarmării, constituie un bun exemplu pentru toate popoarele slab dezvoltate care și-au dobîndit recent independența.

Politica sa de sprijinire a luptei împotriva asupririi coloniale, atitudinea sa în favoarea coexistenței pașnice între popoare cu sisteme politice și sociale diferite au creat un bun renume și prestigiu Ghanei pe arena internațională.

Mircea DIMITRIU

NOTE

Coșmar trăit

Printre ofițerii portughezi din armata colonialistă trimisă de dictatorul Salazar să reprime mișcarea de eliberare națională din Angola sînt tot mai mulți care nevrînd să mai participe la crimele colonialiste fug din această țară însîngerată. Unul dintre ei este și doctorul Mario Monthinho De Padua care a trecut în Congo.

Îngrozit și revoltat de coșmarul trăit în Angola acest ofițer portughez a transmis Organizației Națiunilor Unite un document în care descrie, în calitate de martor ocular, „atrocitățile comise pe scară largă împotriva populației africane și uciderea a mii de africani".

El descrie între altele cum sînt uciși patrioții angolezi făcuți prizonieri de către colonialiști, cum aceștia le taie capul și îl înfig apoi într-un par. Dar nu indiferent cum. Capetele sînt înfipte în par, scrie ofițerul portughez, „într-o poziție înclinată, într-o poziție de respect pentru a arăta că negrii datorează supunere absolută" colonialiștilor...

În „paradisul" portorican...

Porto Rico... Pe una din minunatele plaje din apropierea orașului San Juan, un tînăr, în floarea virstei, se plimbă agale, admirînd în liniște frumusețile cu care natura, atît de darnică, a înzestrat aceste binecuvîntate meleaguri, pe care el însuși a văzut pentru prima oară lumina zilei. Deodată, această liniște plăcută, în care nu se aude decît vuietul surd al valurilor Mării Caraibelor ce tălăzuiesc spre țărm, este întreruptă. Răsună o împușcătură și... tînărul portorican se prăbușește într-un lac de sînge.

Cine și pentru ce a tras? Glonțul ucigaș a pornit din arma „proprietarului" plajei, un yankeu de la nord de Rio Grande. Tînărul portorican a plătit astfel cu viața „imprudența" de a se fi plimbat „în voie" pe această părticică din pămîntul patriei sale, devenită — la fel ca și alte nenumărate locuri pitorești ori fertile, la fel ca toate bogățiile țării sale — „proprietate privată" a stăpînilor yankei. „Pe cele mai frumoase plăji ale insulei, deschise înainte publicului — remarcă săptămînalul newyorkez „National Guardian", care relatează despre acest fapt — apar tot mai des inscripțiile „proprietate particulară".

Monopolistii americani, care au acaparat întreaga economie a insulei Porto Rico, jefuind ca în codru bogățiile ei, au supus poporul portorican unei crunte exploatări și asupriri, menținîndu-l în cea mai neagră mizerie. Pentru a se salva din această tragedie, pentru a scăpa de amenințarea permanentă de a cădea pradă șomajului și foametei, sute de mii de portoricani s-au văzut nevoiți să emigreze în alte țări, dintre care cei mai mulți — ademeniți și înșelați de propaganda monopoliștilor — au luat drumul Statelor Unite. Majoritatea acestora au fost înghesuiți în „Harlemul spaniol", așa-numitul „ghetou portorican" din New York. Aici, ei duc o viață care nu diferă aproape cu nimic de aceea a compatrioților lor rămași pe insulă.

Mafia constrînsă

Timp de mai multe zile cunoscutul scriitor italian Danilo Dolci a făcut greva foamei. Nu este pentru prima oară cînd el recurge la această armă de luptă, deși nu se află la închisoare.

Danilo Dolci a făcut greva foamei pentru a contribui și pe această cale la lupta populației din Sicilia împotriva mizeriei, a teroarei exercitate de bandele Mafiei, a politicii promovate de cercurile conducătoare. Gestul lui Danilo Dolci a stîrnit un profund ecou datorită caracterului său dramatic. El s-a adăugat astfel nenumăratelor acțiuni întreprinse în mod organizat de partidul comunist și de alte forțe progresiste din Italia. La 6 august scriitorul a anunțat că dacă în termen de o lună ministerul însărcinat cu problemele meridionale (Cassa del Mezzogiorno) nu va garanta începerea lucrărilor pentru construirea unui baraj peste rîul Jato el va face greva foamei timp de 10 zile, între 7 și 16 septembrie.

Construcția acestui baraj a fost hotărîtă încă în decembrie 1960. La terminarea lui mai multe mii de hectare ar fi putut fi irigate ceea ce ar fi dat de lucru la cîteva mii de familii de țărani săraci lipiți pămîntului. Iată însă că în practică lucrările au fost complet abandonate. Cînd autoritățile au început să întreprindă cercetări pentru estimarea terenurilor necesare construirii barajului (în vederea plății unor despăgubiri) bandele Mafiei au intrat imediat în scenă. Ele au împiedicat pe specialiști de a se deplasa la fața locului în vederea efectuării măsurătorilor de rigoare. Aceștia au trebuit să se mulțumească doar cu efectuarea unor fotografii aeriene. Pînă la sfîrșit autoritățile au oferit proprietarilor marilor terenuri suma de un miliard și 254 milioane de lire în timp ce marii proprietari revendicau două miliarde și două sute milioane de lire. Au început fel de fel de discuții iar în tot acest timp nu s-a dat nici măcar o singură lovitură de tîrnăcop în pămîntul setos de apă al regiunii Partinico din Sicilia. Mafia era extrem de interesată în tergiversarea lucrărilor și chiar în abandonarea lor întrucît trăgea profituri enorme de pe urma lipsei de apă.

Forțele progresiste ale Italiei au dus o luptă grea împotriva celor ce lăsau în plata domnului această regiune a țării, și nu numai aceasta. Lupta pentru îmbunătățirea condițiilor de viață în Sicilia se încadra în lupta generală pentru lichidarea deosebirilor dintre diversele regiuni ale Italiei, pentru industrializarea sudului, pentru îmbunătățirea generală a nivelului de trai al populației muncitoare. Forțele progresiste au depus interpelări în Parlament și au organizat puternice manifestații la Partinico pentru a sili cercurile conducătoare să acționeze în vederea soluționării cererilor juste ale populației din această regiune. În aceste condiții, în această ambianță, Danilo Dolci a trecut la înfăptuirea planului său privind declanșarea grevei foamei pentru a contribui și pe această cale la mobilizarea opiniei publice.

Cu zece ani în urmă, scriitorul, de puțin timp stabilit în acea regiune, a văzut murind sub ochii lui un copilaș. Nu era nici primul și nici ultimul om mort în Sicilia de pe urma foamei. El a declarat atunci greva foamei și a cerut autorităților să trimită de urgență ajutoare. În iarna anului 1956, Dolci declară o nouă grevă a foamei în semn de protest împotriva mizeriei existente în provincia și orașul Palermo. El face greva într-o clădire mizeră care sta să se prăbușească. În anii următori Danilo Dolci renunță la formele individuale de luptă și inițiază forme mai eficiente, la care participau mase mai numeroase de oameni. Printre altele, scriitorul inițiază organizarea unui „Centru de studii și inițiativă" pentru lichidarea șomajului. El nu-și mai îndreaptă privirile spre un mod de rezolvare al problemelor care făcea mai mult apel la sentimente și soluții de caritate publică. El își pune probleme privind rezolvarea gravelor racile ale Siciliei pe calea planificării dezvoltării economice a regiunii.

În anii din urmă scriitorul și-a cucerit un binemeritat prestigiu, atît în Italia cît și în străinătate, datorită luptei sale continue pentru îmbunătățirea vieții oamenilor muncii.

În vara aceasta scriitorul a hotărît să apeleze din nou la vechea sa armă de luptă — greva foamei. În condițiile intensificării luptei clasei muncitoare italiene, a noilor raporturi stabilite pe scena politică a Italiei, greva foamei declarată de scriitor s-a bucurat de condiții mai favorabile pentru ducerea ei la un sfîrșit eficient. Mobilizarea opiniei publice cu prilejul acțiunilor întreprinse în timp ce scriitorul făcea grevă a determinat cercurile conducătoare să se ocupe de această problemă. Ministerul însărcinat cu problemele meridionale a convocat o conferință a delegaților guvernului sicilian, ai primarilor comunelor interesate, a tehnicienilor și a reprezentanților proprietarilor. Sub presiunea opiniei publice s-a putut ajunge relativ repede la un acord. S-a hotărît ca, o primă etapă, ca pînă în februarie viitor să se termine lucrările în vederea despăgubirii proprietarilor iar apoi să înceapă lucrările propriu zise.

Firește, în momentul de față se pune problema dacă Mafia — mai bine spus cercurile care finanțează această organizație banditească — se va resemna în fața măsurilor preconizate.

Lupta populației din Sicilia este departe de a se fi terminat. Danilo Dolci, laolaltă cu toți oamenii muncii din Sicilia, și-au manifestat intenția fermă de a continua și de a-și intensifica acțiunile în vederea rezolvării problemelor vitale ale populației din această înapoiată regiune a țării lor.

Eugen PHOEBUS

„ORA MOSCOVEI"

În fiecare zi, în carnetul de reporter însemnările fugare dau mărturie celor văzute, schimbărilor ce se petrec în viața înconjurătoare, noutăților care — la Moscova, după cum spunea un confrate sovietic — „sosesc pe bandă rulantă în cantități îmbucurătoare pentru orice ziarist".

Din însemnările acestor zile de septembrie iată trei despre capitala sovietică:

Ora Moscovei

Nu este vorba despre una din împărțirile timpului determinată de meridianele globului nostru. Ora Moscovei, devenită simbol, ora după care omenirii i-au fost anunțate mari evenimente ce se vor înscrie cu litere de aur în istorie, este în aceste zile apelul pe care îl lansează către tovarășii lor din întrega Uniune Sovietică oamenii muncii din capitala țării.

Zilele trecute, s-a aflat despre o întrecere socialistă al cărei angajament este concretizat printr-o formulare scurtă: „Realizarea producției de 7 ore în 6". Aceasta este *ora* Moscovei. Pentru a vă reda foarte pe scurt însemnătatea chemării la întrecere, la care vin răspunsuri din toate colțurile țării sovietice, aș vrea să vă prezint calculul făcut de un grup de economiști sovietici. Îndeplinirea producției de 7 ore în 6 înseamnă zilnic 300.000 de tone de cărbune peste plan; aplicarea pe întreaga Uniune Sovietică a inițiativei muncitorilor din Moscova se va concretiza prin 750 milioane metri de țesături și 400.000 de apartamente peste plan ce se pot realiza într-un singur an. O oră cîștigată înseamnă că la fiecare 8 zile poate apare încă o nouă întreprindere alături de cele 24 de unități noi ce intră în funcțiune în acest termen. Ora Moscovei se concretizează prin 20 de combine sau 35 de tractoare în plus pe zi.

Faptul că ritmul creșterii productivității muncii în U.R.S.S. este cu mult mai mare decît prevederile septenalului se datorește și nenumăratelor inițiative aplicate în producție dealungul anilor. Printre acestea, aceea pe care oamenii o numesc cu drag „Ora Moscovei" ocupă un loc de cinste în întrecerea socialistă în cinstea celei de a 45-a aniversări a Revoluției.

„Moskva"

T.U.M. și G.U.M., cele două mari magazine universale, sînt elemente din configurația capitalei sovietice cu care face cunoștință orice vizitator venit din depărtările țării sovietice sau de peste hotare. Caracterul comercial al acestor două magazine este completat de atracția lor turistică. Se pare că o raită prin aceste două magazine face parte din programul zilnic a sute de mii de oameni care nu întodeauna sînt hotărîți să cumpere ceva.

Și iată că trecînd adesea pe marele bulevard Lenin asistăm la nașterea unui nou magazin universal, unul din cele mai mari din lume, care fără îndoială va deveni și el un punct de atracție al Moscovei. Numele lui, care peste cîteva zile va străluci cu litere de neon, este „Moskva".

Deobicei marile magazine seamănă între ele. De aceea am notat unele *deosebiri* interesante nu numai pentru cititorii „Magazinului" care lucrează în unitățile comerciale, ci poate și pentru cei care stau de partea cealaltă a tejghelelor. Pentru că a venit vorba de aceste... bariere ale magazinelor ce despart pe cumpărători de vînzători: la magazinul „Moskva" asemenea bariere nu vor exista. Toate mărfurile pot fi atinse, studiate, în jurul lor se pot face scurte... consilii de familie. Traseul „vînzător-casă-retur" se desființează prin plata directă la vînzător la toate raioanele. Secția de cadouri va vinde mărfuri produse de Combinatul special organizat pe lîngă magazin. De altfel și noile modele de confecții vor fi executate tot în atelierele acestui combinat. În secția care, prin schimbarea unor cuvinte la denumire, a devenit parcă mai intimă (e vorba de înlocuirea tradiționalelor „Confecții bărbătești" cu „Pentru dvs, bărbații") va exista și un stand de confecții românești, care sînt foarte cerute în magazinele sovietice, apreciindu-se la ele două caracteristici: calitatea și modelul.

Întreaga aprovizionare a secțiilor este automatizată datorită benzilor rulante ce pornesc din dispozitivul central și ajung în fiecare secție. Lifturile rămîn numai pentru mărfurile voluminoase, iar cumpărătorii au la dispoziție scări rulante, care s-au dovedit a fi mai ieftine și, mai ales, mai practice decît liftul.

Peste cîteva zile 800 de fețe zîmbitoare ale vînzătoarelor marelui magazin „Moskva" vor întîmpina cumpărătorii și vizitatorii cu tradiționalul: „Dobro pojalovati" — Bine ați venit.

Moscova la 1812...

...îți apare în fața privirilor în apropierea marelui stadion de la Lujniki, în interiorul frumoasei mînăstiri Novo-Devicii. Mii de oameni îmbrăcați în costume de acum 150 de ani, soldați călare și pe jos și printre ei un om înalt cu ochelari, cu privirea rătăcită. Este Pierre Bezuhov, care într-o clipită redevine actorul Serghei Bondarciuc, cere microfonul și anunță: „Atenție, începem filmarea". Și toate aceste momente se desfășoară în permanentă goană după... soare.

La Moscova a început turnarea filmului „Război și pace". (trei serii, în culori, cu două variante, una pentru ecran lat și una pentru ecran normal). Realizarea acestui film stă în centrul atenției opiniei publice sovietice. Pe adresa echipei de filmare au venit din întreaga Uniune Sovietică sute și sute de scrisori cu propuneri, indicații de locuri pentru filmare, sfaturi prietenești și mai ales urări de succes. Numeroși consultanți, specialiști de vază în domeniul istoriei militare, al arhitecturii, literaturii, picturii, artelor decorative, au participat la alcătuirea scenariului regizoral și acum dau un prețios ajutor echipei de filmare.

Interpreții principali au fost aleși, după zeci și zeci de probe, după îndelungi consfătuiri. Serghei Bondarciuc, care semnează regia filmului, a adresat o scrisoare deschisă tuturor marilor actori și regizori sovietici rugîndu-i să facă propuneri (și chiar autopropuneri) pentru distribuție. Și așa, rînd pe rînd, lista interpreților a fost completată. Rolul Natașei Rostova îl joacă tînăra balerină din Leningrad, Ludmila Savelieva. Cunoscutul actor Oleg Strijenov, interpretează rolul lui Andrei Bolkonski, iar artistul poporului Nikolai Simonov, pe care ați avut prilejul să-l vedeți ca interpret al rolurilor principale din filmele „Petru I" și „Cadavrul viu", va interpreta în „Război și pace" rolul mareșalului Kutuzov.

Așa dar, primul tur de manivelă este din domeniul trecutului. Echipa de filmare a vizionat deja primii metri de peliculă. La Moscova a început transpunerea pe ecran a marei epopei a lui Lev Tolstoi.

Al. ȘTARK

20 septembrie

Un mare fiasco

În săptămînile din urmă ziarele americane au vorbit pe larg despre eșecul lamentabil al unei mari afaceri, lansată cu surle și trîmbițe prin toamna anului trecut. Este vorba despre construirea celebrelor „shelters" — adică a așa-ziselor adăposturi împotriva radiațiilor nucleare. Societățile care începuseră să acționeze în această direcție au dat faliment și au fost lichidate. În lunile din urmă a dat faliment societatea „Living Circle Fall-out Chelter Co" din Oakland, California. Ea nu a vîndut decît un singur „adăpost" în ultimele 15 luni! Compania „Surviv-All" („Vom supraviețui cu toții!") care vindea sorturi standardizate de alimente pentru „adăposturi" nu a putut nici măcar ea să supraviețuiască. Directorul unei alte societăți care a dat faliment — „Corzloc Industries" — declara: „Este cel mai mare fiasco pe care l-am cunoscut vreodată". În depozitele acestei societăți au rămas nevîndute produse în valoare de peste 100.000 de dolari.

Ziarul „New York Herald Tribune", comentînd eșecul fabricanților de „adăposturi antiatomice" relata următoarele: „Un spațiu mare cît trei terenuri de fotbal... evocă amintirea marelui boom din 1961. Încă acum trei luni el mai era destinat construirii de adăposturi individuale pentru 831 de familii... În aprilie, din lipsă de cumpărători, acest proiect apreciat la 2.500.000 de dolari a trebuit să fie abandonat".

Eșecul campaniei menite să scoată din buzunarele americanilor milioane de dolari ar trebui să fie plin de învățăminte pentru cei ce au lansat această afacere. În cazul de față nu este vorba numai de eșecul unor întreprinderi în încercarea lor de a dijmui economiile americanilor creduli. Este vorba și despre eșecul celor ce au încercat să intensifice și pe această cale psihoza războinică. Și în Statele Unite oamenii încep să înțeleagă din ce în ce mai bine că lupta împotriva pericolelor generate de un război termonuclear nu poate fi dusă pe calea construirii unor așa-zise adăposturi anti-atomice. Lupta împotriva acestei primejdii trebuie dusă prin intensificarea acțiunilor îndreptate împotriva politicii neraționale, primejdioase, a propovăduitorilor războiului nuclear, împotriva politicii de intensificare a cursei înarmărilor.

Nu este de aceea cîtuși de puțin întîmplător că eșecul jalnic al negustorilor de adăposturi antiatomice a coincis cu intensificarea acțiunilor întreprinse de opinia publică americană pentru prombvarea unei politici externe raționale, pentru oprirea funestei curse a înarmărilor nucleare.

Cei ce au vrut să intensifice isteria războinică cu ajutorul acestei afaceri montate pe scară mare au suferit deci un dublu eșec.

Meridiane

O întîmplare cu o japoneză

Trebuie să recunoaștem că o japoneză pe străzile Bucureștiului este o apariție destul de rară, totuși suficient de cunoscută pentru a nu mai provoca uimire. În ultimii ani am cunoscut reprezentanți ai unor popoare mult mai puțin cunoscute, din toate colțurile lumii și cunoștințele noastre geografice s-au îmbogățit oarecum „pe concret". De aceea mi s-a părut cu totul exagerată starea prietenului meu Aurel, pe care l-am găsit în stația autobuzului 31 din care tocmai coborîse. Avea o expresie uluită, un ris venit de undeva de dinăuntru se oprea în obrajii umflați de parcă-ar fi suflat pe o țeavă la un proces de fabricație a sticlei. Mi-arăta cu mîna după autobuzul care plecase, bufnea, ridica sprîncenele de mirare și se bătea cu palma peste frunte :

— A naibii domnule !

— Cine măi ? zic eu mai uluit decît el.

— Japoneza ! si continuă să-mi arate cu mîna în direcția autobuzului.

Mă uit la el cu toată seriozitatea și iau o atitudine superioară încercînd să-l aduc în cadrul unei înțelegeri civilizate a lucrurilor :

— Și ce-i măi omule, n-ai mai văzut o japoneză ?

— Am văzut măi, dar una ca asta n-am mai văzut. Stai să vezi : mă urc în 31 la Piața Unirii. Autobuzul destul de gol. În fața mea o duduie, blondă, drăguță, suită pe niște tocuri cam prea înalte, atrăgea atenția prin încăpățînarea cu care refuza să stea jos. Locuri în jurul ei — berechet. Autobuzul, ca orice autobuz pe o arteră circulată; mai o frînă bruscă, mai o plecare ca din pușcă, mă rog. Duduia pe tocuri înalte făcea un fel de joc de-a echilibrul, cînd se repezea cu tot corpul în față, cînd se izbea brusc înapoi. Tocurile, bată-le să le bată, or fi fost ele bune pentru evidențierea conturului picioarelor, dar hotărît lucru, pentru jocul de-a echilibrul în autobuz erau cu totul și cu totul nerecomandabile.

— Bine măi Aurele, lasă fata cu tocurile, spune-mi ce-i cu japoneza !

— Stai puțin că ajung și la japoneză. Și cum îți spuneam mă uitam la fata blondă și mă gîndeam de ce n-o fi vrînd să stea jos. Pînă la urmă am ajuns la concluzia că o face din cauza juponului. Avea măi băiatule o fustiță scurtă, așa cum poartă fetițele din clasa a 4-a elementară. Și largă, și desfășurată de parcă ar fi stat pe sîrmă. Ce mi-am zis : rabdă fata la frumusețe ! Și-am continuat să mă uit la ea. Frumoasă ! Și ce păr ! Mult și bogat, strîns la spate într-un turn, așa cum se poartă acum. Sigur, îmi spuneam, a trebuit fata să-l strîngă în construcția asta arhitectonică căci altfel i-ar ajunge pînă la genunchi.

— Lasă, măi, părul fetei și spune ce-i cu japoneza !

— Ai răbdare domnule că apare acum și japoneza. Și gîndindu-mă că ar fi mult mai bine dacă ar mai tăia vreo două kg. de păr căci tot i-ar mai rămîne suficient, aud un strigăt scurt și-o văd pe duduia mea proiectată spre scaunul șoferului, în patru mîini. Pusese omul o frînă bruscă și fata nu s-a mai putut ține. Pînă să observ ce se întîmplase tot autobuzul se pornise pe rîs — în cap cu șoferul. Fata mea se ridicase de jos, speriată, agitată, rușinată parcă și mai ales cu... părul tăiat. N-o mai recunoșteam. Avea acum un cap de fetiță cuminte, cu părul normal, și cu o expresie de copil speriat. Dispăruse „vampa". Deodată aud vocea șoferului :

— Poftiți, duduie, japoneza. V-a căzut din păr !

— Măi Aurele, tu ești... cel puțin confuz. Cum vine aia : o japoneză în părul fetei ?

— Ei și tu... — Nu o japoneză ci... o chiflă japoneză, le știi tu, alea mari făcute cu lapte. În afară de a fi mîncate se pare că mai folosesc la ceva : la făcut cocuri moderne. Rabdă... fata la frumusețe.

Costache PÎRVULESCU

PLĂCUT-FRUMOS-TRAINIC

(Urmare din pag. 1)

Inginera Darie ne dădu explicațiile cuvenite și asupra îmbrăcămintei pentru copii, caracterizată printr-o croială mai lejeră, prin bogăția de colorit și prin ornamentele formate din diferite aplicații sau cu broderie, care dau vioiciune și prospețime caracteristice vîrstei. Cîteva noutăți ne sînt apoi împărtășite de tovarășa ODETTE MIHAESCU, adjuncta serviciului tehnic :

— O noutate a pavilionului din acest an o va constitui faptul că alături de noile modele de confecții, vor fi expuse și țesăturile din care au fost confecționate. În scopul asigurării unei colecții reprezentative pe anul 1963, s-au folosit o mare parte din țesăturile noi, create de întreprinderile textile. *Astfel, la stofa destinată confecțiilor pentru femei s-au folosit țesături fantezi, cu desene de diferite mărimi, cu carouri mici sau mari, flausate etc. S-au utilizat de asemenea țesăturile din bumbac uni, țesăturile mai subțiri pentru rochii, fuste și deux-pièce, țesăturile mai pline pentru taioare, pardesie de vară sau articole de sport. La mătase, accentul este pus pe mătasea vegetală imprimată și pe țesăturile din mătase cu fire sintetice.*

Paleta culorilor moderne

Numeroși creatori de modele și tehnicieni din întreprinderile de industrie ușoară, precum și merceologi din comerț, au asistat zilele trecute — în sala din strada Șelari — la o interesantă conferință cu tema „Confecții pe gustul tuturor". Conferența MARIETA RADNEV, directoarea I.I.S. „Arta Modei", — întreprindere care are un cuvînt greu de spus în ce privește linia nouă a modei. Ca atare, am solicitat tovarășei RADNEV cîteva amănunte asupra pregătirilor efectuate în această întreprindere.

— „Arta Modei" se va prezenta în acest an la Pavilionul de Mostre cu o colecție de 164 modele de confecții, dintre care 76 modele de confecții pentru femei, 56 modele pentru copii, 14 pentru adolescente și 18 pentru bărbați.

Pentru că îmbrăcămintea contribuie la buna dispoziție a omului, noi am dat o importanță deosebită coloritului. Paleta culorilor moderne folosite pentru anul 1963 prezintă o varietate de nuanțe. Astfel, maronul nu este cel obișnuit, ci un maron roșcat, cu nuanțe de arămiu sau auriu. Nu lipsește nici griul, începînd cu cel argintiu și sfîrșind cu cel închis, după cum sînt prezentate și nuanțele de bej, culoarea neagră și albă. Culoarea roșie are nuanțe noi care merg spre violet și grena. De asemenea și verdele este frumos nuanțat, începînd de la cea a oului de rață și pînă la culoarea frunzelor de toamnă.

Materialele folosite pentru colecție sînt stofele fantezii gen tweed, într-un colorit viu, în dungi sau carouri, cu combinația culorilor amintite mai sus. Tergalul începe să ocupe tot mai mult loc, fiind folosit pentru pardesie, taioare, fuste, rochii, costume bărbătești. Pentru rochiile de vară s-au folosit țesături de bumbac într-un colorit variat, țesăturile acestea sînt pline, ceea ce ne-a dat posibilitatea să facem unele sortimente noi, cum ar fi pardesiurile de bumbac. **Am acordat o atenție însemnată și confecțiilor din materiale sintetice : canadiene și fulgarine din relon, bluze imprimate din relon, rochii de după amiază în modele noi etc.**

— Vă rugăm să ne spuneți ceva și despre linia îmbrăcămintei.

— Considerăm — ne spune tovarășa RADNEV — că linia îmbrăcămintei pentru femei destinată anului viitor este cochetă, frumoasă și totodată practică. Rochiile și hainele acoperă genunchiul cu 3—4 cm., această lungime făcînd silueta mai proporționată. Fustele nu sînt prea strîmte, ci cu tendință de evazare către poale.

Noutăți din sectorul încălțămintei

Noul își va spune cuvîntul și în sectorul încălțămintei. Pentru femei s-a creat o diversitate de modele de pantofi, atît cu tocul „cui", pentru diverse ocazii, cît și cu tocul jos. **Mare parte din încălțăminte va avea căptușeala de aceeași culoare cu cea a pielei.** Un model nou de pantof va prezenta și fabrica „Dîmbovița" din Capitală. **In afară de pantofi, întreprinderea „Guban"-Timișoara va expune sandale de plută, elegante și practice.** Patru modele noi de cizmulițe cu fețe din box, talpă microporos sau translucid pentru femei, au produs creatorii de la fabrica „Dobrogeanu Gherea" Oradea.

Spre deosebire de anul trecut, sortimentul încălțămintei pentru bărbați va fi de astădată mai bogat, mai variat. **S-a creat astfel de mai multe întreprinderi un număr sporit de sandale, în felurite modele, s-a produs un pantof ușor cu talpă zimțată, antiderapantă („Flacăra Roșie"-București), iar pentru adolescenți s-a confecționat un gen de pantof flexibil, cu baretă.** (Fabrica „N. Bălcescu-București). **În scopul economisirii blacheurilor, unele modele noi de pantofi au prevăzute blacheuri de duraflex aplicate pe toc. Fabrica „Dobrogeanu Gherea"-Oradea a creat și un tip nou de semicizmă, utilă pentru tractoriști, agronomi etc, în timpul iernii și, în general, a intemperiilor.**

Variate sînt și sortimentele de încălțăminte pentru copii, începînd cu pantofiorii și cu ghetuțele ușoare, flexibile și sfîrșind cu șoșoneii în culori pastel. Dar, să așteptăm deschiderea pavilionului, pentru ca să ne putem spune cu toții cuvîntul „pe viu"...

Mircea SCRIPCĂ

Cîteva din modelele de încălțăminte ce vor fi expuse la al IV-lea Pavilion de mostre

În fața acvariului

(Urmare din pag. 1)

reprezentanții lor submarini. Pisica de mare seamănă de fapt destul de puțin cu o pisică; mai degrabă aduce cu o... inimă cu coadă. E neam cu rechinii, dar mult mai mică. Particularitatea acestei „pisici" este că naște pui vii, ai căror embrioni sînt hrăniți cu un fel de lapte uterin. Specie marină de fund, pisica de mare are o calitate (sau un defect) care o face temută și urîtă de colegii ei marini: coada îi este împodobită de 1—3 țepi zimțați care au la bază o glandă cu venin. Se pare că înțepătura sa nu e deloc plăcută. În orice caz mai periculoasă decît zgîrietura unei pisici veritabile...

Cumva asemănătoare cu această pisică subacvatică este „vulpea de mare", un pește plat, romboidal, căruia îi place viața sedentară. Ea face... plajă pe fundul mării acoperindu-se pe jumătate cu nisip. Șireată ca o vulpe adevărată, adoptă perfect culoarea fundului apei, pentru a nu fi ușor văzută de eventualii inamici. La fel procedează și scorpia de mare care în plus produce înțepături dureroase și veninoase prin țepii existenți aproape în toate aripioarele, la baza cărora se găsesc glande veninoase.

Gladiatorii adîncurilor

Să nu credeți că numai pe pămînt există ființe... certărețe și bătăioase. Marea are și ea reprezentanții ei. Iată, bunăoară, doi pești de fund, cocoșelul de mare și corosbina. După ce femelele depun icrele, lipindu-le de pietre, masculii fac pe dădaca păzindu-le pînă la ieșirea puilor. Să nu îndrăznească atunci cineva să se apropie. Foarte irascibili, peștii se umflă în... solzi și se reped asupra nepoftiților. Ba adeseori au chiar conflicte... interne, bătîndu-se ca adevărații cocoși.

Și mai agresivi sînt peștii luptători din mările Extremului Orient, pe nume oficial Betta Splendentz. Se bat între ei pe viață și pe moarte, pînă ce unul cade în luptă. În India și Japonia se organizează, în acvarii, adevărate meciuri între ei, tot atît de populare ca și luptele de cocoși în alte țări. Un exemplar din acest pește... cu nervi a fost procurat în acest an și de acvariul „Prof. Ion Borcea".

Rarități acvatice

S-ar mai putea vorbi multe despre variatele specii de pești pe care îi adăpostește instituția muzeistică din Constanța, unică în țară. Ne vom mărgini să mai amintim doar de cîteva. Bunăoară de peștele... electric Hyphessolycon iunesi, un exemplar rar care emană o lumină asemănătoare neonului. De aici și numele de neon sub care e îndeobște cunoscut. Două varietăți de pești din Sumatra: Macoroprodus opercularis și Trichgaster tuchoptems au organe suplimentare de respirație care le permite să respire în apele sărace în oxigen.

Peștii din familia Pana banti dae (India) sînt foarte sentimentali: masculul și femela se apucă reciproc de buză și înoată astfel spre suprafața apei. Acest sărut marin se repetă de nenumărate ori. Interesant este faptul că masculul e foarte cochet: în perioada de nuntă îmbracă o haină nouă, viu colorată și strălucitoare. De asemenea, caracteristic pentru acești pești este faptul că își construiesc la suprafața apei un cuib unde depun ouăle. Cuibul e format din numeroase bule de aer înconjurate de mucus. Înduioșătoare grijă părintească, nu?

★

Am pomenit mai sus doar despre cîteva din cele peste 100 de specii și peste 1000 exemplare de ființe marine care și-au găsit adăpost în acvariul din Constanța, adevărată școală biologică pentru marele public. Nu este de mirare marele interes manifestat de vizitatorii litoralului pentru această instituție cultural-educativă. Cifra medie de 5.000 vizitatori pe zi, faptul că în fața acvariului s-au format în zilele de vară adevărate „cozi", dovedește că el își atinge cu cinste scopul de a contribui la culturalizarea maselor.

M. PAULIAN și S. MIRCESCU

Borvizul la el acasă

Consumînd un pahar de „Borsec" poate, o clipă, în minte ne vine întrebarea: cine și cum ni se trimite această minunată apă minerală ?

Să încercăm un răspuns. La Borsec, două izvoare știute sub numele de „Principal" și „Republica" sînt încă din secolul trecut. Sacalele transportau borvizul pînă la Toplița și de aici lua drumul marilor orașe. Dar una e să încarci o saca cu borviz și alta e să asiguri consumul pentru mii de oameni. Firmele vieneze și apoi alți stăpîni ai izvoarelor n-au făcut firește investiții, ele au căutat să stoarcă doar profituri așa că pînă în anii noștri izvoarele riscau să se piardă. Pentru că trebuie să știți că apa minerală este mai capricioasă decît riurile subterane. Dacă nu se fac unele lucrări pretențioase de întreținere (betonarea gurii izvorului, conducte etc.) ea își schimbă cursul și greu îi mai dai de urmă. De curînd cei care au trecut prin Borsec, fie la odihnă sau tratament sau numai ca turiști au văzut unele amenajări aduse locului unde borvizul este la el „acasă". Intr-un spațiu pardosit cu faianță și iluminat fluorescent, în două clopote de sticlă, apa vine prin presiune proprie la un metru deasupra solului. In 24 de ore din debitul ambelor izvoare de aproximativ 240.000 litri, 80.000 litri sînt folosiți pentru îmbuteliere. Restul apei minerale se folosește pentru băi atît în timpul verii cît și în timpul iernii.

De la stația de captare apa trece printr-un tunel care duce pînă la Intreprinderea de stat „Apemin", construită și utilată cu mijloace moderne în anul 1954. Navetele de sticle goale urcă pe un elevator înclinat, trecînd pe la un post de control și merg pînă la mașina de spălat. După un nou control sticlele sînt umplute și capsulate automat. Un nou post de control, etichetarea și 70.000 de sticle cu borviz de Borsec ies zilnic pe poarta stației de îmbuteliere, sînt încărcate în vagoane izoterme gata pentru o nouă călătorie.

M. BOZIANU

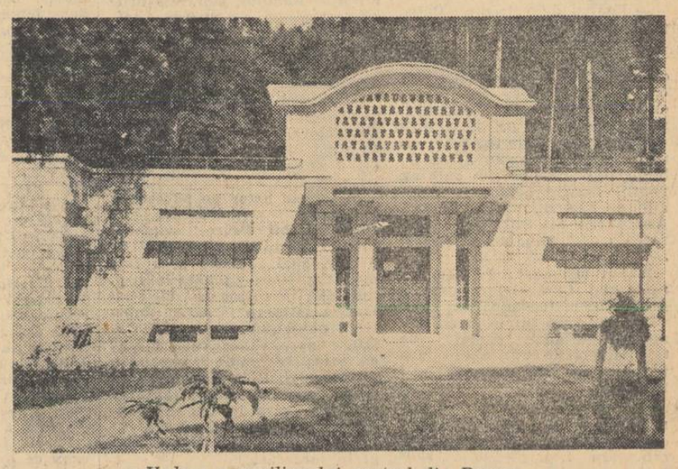

Vedere a pavilionului central din Borsec

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

„Ultima știre"

Dacă vă spun eu că divorțează, ce mai. Mi-a spus cumnată-sa dinspre sor-sa precis. Zice că i-a văzut chitanța de la C.E.C. în poșetă alaltăieri, joi, cînd căuta decontul de chirie că se ducea la I.A.L. Dar mă întorc și altfel și zic : Păi arată-mi-l și mie pe sufletul ăla care să nu ia foc lîngă un asemenea om. Acuma nu că zic, dar spun și eu ca una care nu se bagă, că doar mă știți. Nu se mai putea ! Și să nu credeți că n-a răbdat săraca. Ca o mielușa. Dar ți-ai găsit cu el. Că văr-su de la Roman care a stat la ei, cînd a fost la București să-și scoată nu știu ce adeverință, s-a speriat de ce-a văzut. Și doar ăla e un om... îl știți, nu se sperie cu una cu două, c-a fost aviator.

Dumnealui, cînd se scula, masa pusă, ceaiul în cană, toate pregătite de mai mare dragul. Și în loc de „bună dimineața", „cum ai dormit", sau alte d-astea cum zice tot omul subțire dimineața, el vine cu tubul de pastă de dinți în palmă, de parcă ar ține o bombă, cască ochii de te miri cum de-i mai stau în cap și începe (mi-a spus văr-su de la Roman) :

— Frate dragă, de ce strangulezi tubul în halul ăsta ? Pasta se împinge de jos în sus și apoi pe măsură ce se consumă se îndoaie tubul în partea de jos, pentru că altfel...

Și așa, cu corpul delict în palmă, mănîncă și-i zice-ntr-una fără să observe măcar cît s-a străduit, dulcea de ea, să-i pregătească micul dejun cît mai gustos. Acum spuneți și dumneavoastră dacă nu-ți vine să-ți iei cîmpii. Și asta încă n-ar fi nimic. Pînă apucă să-l vadă plecat, nu mai tace. Că de ce pune farfuriile așa și nu invers, de ce ține lenjeria de nailon împachetată și nu atîrnată că se taie, de ce nu stă ștergarul paralel cu ușa ci face un unghi de nu știu cîte grade... Uff ! Uite, numai cît mă gîndesc și parcă mă sufoc.

Azi m-am dus de dimineață (după ce-a plecat el, că nu vorbim), să-i cer strecurătoarea de roșii. Ea stătea în mijlocul casei în fotoliul ăla roșu, de l-au făcut în rate, cu o carte în mînă și citea. După ce-i cerui strecurătoarea o întrebai ba de una, ba de alta, doar-doar oi scoate ceva de la ea. Ți-ai găsit. Nu mai prididea cu laudele : că el e așa, că-i pe dincolo... că un om ca el nu se mai află, auzi colo parcă eu nu știam nimic. Ce mai, să mă orbească în față și mai multe nu.

Ei, cînd am văzut așa, m-am ridicat să plec și m-am dus cu ea în bucătărie să-mi dea strecurătoarea. Să mă trăznească dacă vă mint : Era ceva... eu nu mă bag că nu mi-e felul, mă știți, dar are dreptate săracul. Masa plină cu vase spălate, toate cu gura-n jos de n-aveai loc să arunci un ac pe masă. Acum, dumneata să fii, dacă le-ai spălat de ce nu le pui frumos în dulap și le lași să zacă pe masă ? Cică a avut aseară musafiri. Aiurea, parcă eu nu știu cine-a fost ? Fratesu cu nevasta, văr-su cu una, un cumnat din partea lui și inginerul de la trei cu nevasta. Atît ! Și pentru ăștia o masă de farfurii ? Mă și mir ce le-o fi pus în ele, c-am văzut-o ieri mai devreme cînd venea din oraș (era cu maică-sa) cu plasa plină. Vorba aia „Autoservirea" și „Gospodina" să trăiască, că dacă ar fi după ea... Numai cutii de conserve și ambalaje de la „Autoservire" aruncă la gunoi. Odată n-am văzut-o și eu să arunce o coajă de cartof sau o coadă de vînătă. Așa au unele noroc. Dar acum i s-a-nfundat. Mi-a spus sor-mea că i-a spus o vecină care lucrează peste drum de el, că l-a văzut la magazinul de sport-foto-muzică din colț, interesîndu-se de un pat pliant. Ce mai, o lasă !

p. conf.
Mircea ALBULESCU

MECIPT traduce

(Urmare din pag. 1)

— Voi fi sau nu în stare ? Am răsfoit cîteva manuale de curs superior și răspunsul a fost negativ. Aici a intervenit un factor exterior.

— Anume ?

— Am avut marele noroc să-l cunosc pe academicianul profesor Grigore Moisil. Înfrîngînd timiditatea l-am întrebat ce crede despre încercarea mea. Răspunsul a însemnat prima încurajare, primul ajutor, dar nu și ultimul, al profesorului Moisil. El mi-a spus că principalul este „să gîndesc matematic". Am început să asist la cîteva cursuri la facultatea de matematică — capitole speciale de algebră, logică matematică, programarea mașinilor de calcul și seminarul de lingvistică matematică. Și desigur studiu acasă, înainte sau după orele de birou. Unele lucrări de specialitate care mi-au fost împrumutate pentru un timp scurt, le-am copiat total sau parțial, căci aveam nevoie de săptămîni și nu de zile pentru a le descifra. Vă povestesc episodul cu transcrierea cărților pentru că se leagă de un moment deosebit. Cerînd unele lămuriri tovarășului profesor Moisil asupra unor scheme cuprinse într-unul din volumele studiate, mi s-a propus să prezint un referat asupra lucrării. Atunci am jucat...

— ...cu infinitul.

— Dacă vreți așa pot spune că în acel moment m-am apropiat de țel, acceptînd să țin referatul. Trebuia să răspund într-un fel încrederii ce mi s-a arătat. Peste trei săptămîni, la Casa oamenilor de știință, am vorbit despre lucrarea în chestiune, un studiu de lingvistică matematică, al unui autor englez, în fața unui public de specialiști, cei mai mulți matematicieni și lingviști.

— Conferința a însemnat, după cîte înțeleg, saltul calitativ.

— Da. Atunci am sesizat posibilul, a fost o verificare.

Erica Domonkoș își continuă relatarea. Și cînd scriu „relatare" caracterizez cel mai propriu modul de a se exprima al cercetătoarei care, într-adevăr „gîndește matematic". Totul este precis, linia succeselor și a înfrîngerilor poate fi cu ușurință transcrisă grafic. Fiecare segment de linie se naște din precedentul. Septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie 1959 și apoi tot anul 1960 lucrări de programare și elaborare a gramaticii comparate a limbilor engleză și română. Din ianuarie 1961 pînă în februarie 1962, codificarea asupra mașinii electronice de calcul a Institutului politehnic din Timișoara (prescurtat : MECIPT), mașină care urma să efectueze traducerea. În martie 1962 începutul experiențelor la Timișoara. La 16 iunie 1962, victoria. Infinitul a devenit finit. MECIPT a tradus. Acad. prof. Grigore Moisil, președintele comisiei de automatizare și vicepreședinte al comisiei de lingvistică matematică a Academiei R.P.R., sub îndrumarea căruia s-au desfășurat toate fazele pregătitoare, asistă la experiență. Alături de el numeroși specialiști. În sala înconjurată de mașini, oamenii așteaptă emoționați. Se introduce banda perforată. Cuvintele s-au transformat, fiecare, în cifre. O scurtă explicație. Mașinile de calcul electronice efectuează diferitele operații numai cu numerele 1 și 0. Deci, prin combinațiile acestor două semne se exprimă la alcătuirea programului pentru mașina de traduceri și cuvintele unei limbi. Iar aceste combinații între unu-uri și zero-uri sînt trecute pe banda perforată sub forma unor succesiuni de orificii și spații libere *).

Iată banda. Ne-o arată tovarășa Domonkoș. Pe această fișie îngustă de hîrtie se poate citi (pentru cei care știu să descifreze) următoarea frază : **They obtained a good and rapid transiation with comptuers". Așteptare încordată. MECIPT va traduce ? Programarea și codificarea sînt bune ? Răspunsul vine cu rapiditate. Mașina de scris conectată la MECIPT bate sacadat, în funcție de impulsuri : „Ei (ele) au obținut o traducere bună cu calculatoarele". Totul a funcționat corect. Bravo MECIPT care, după cum se vede din frază, pentru a traduce, a „învățat" să conjuge, să decline etc. Dar mai ales „bravo" colectivului care a elaborat sistemul de traducere ca și celor care au construit mașina de calcul electronică.**

MECIPT este numai una din mașinile de acest gen în funcție în țara noastră. De la țara recordurilor la analfabetism pînă la Romînia socialistă, printre singurele țări mici din lume care au efectuat traduceri automate, iată expresia concentrată a progresului.

Sergiu BRAND

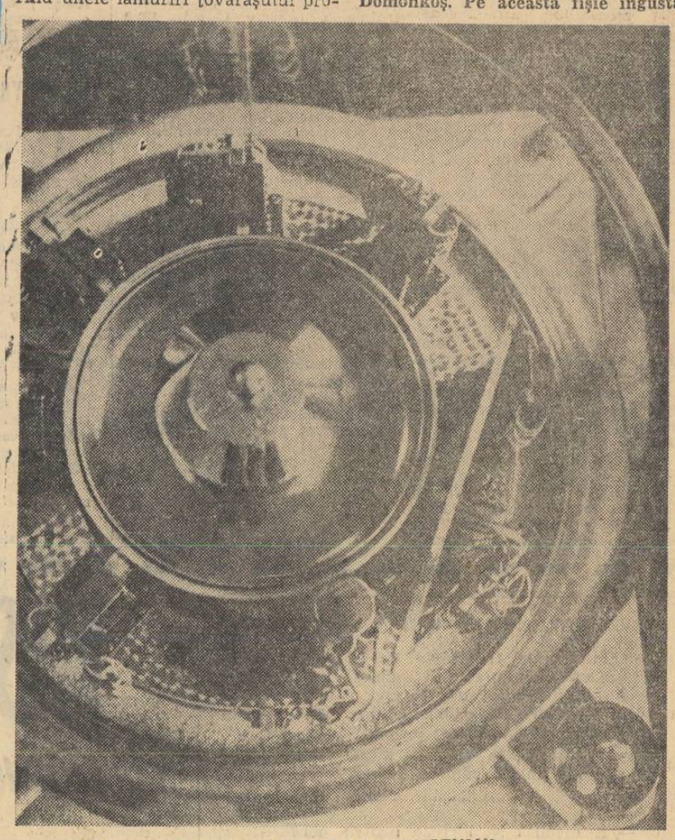

Tamburul magnetic al MECIPTULUI

*) Pentru informații mai ample privind traducerile automate, și în general cibernetica, vezi studiul „Mașina și gîndirea" de Z. Rovenski, A. Uemov și E. Uemova (Ed. Politică — 1962) și lucrarea „Cibernetica" de prof. univ. Edmond Nicolau și dr. C. Bălăceanu (Ed. Științifică — 1961) unde se consacră un capitol algoritmului de traducere elaborat pentru MECIPT.

MILANO-BRESCIA-SALO

(Urmare din pag. 1)

mai insistent, mă ridic zîmbind și-i întind mîna.

— Giovanni Grassi ! Lei e il signor...

Nu, nu sînt eu cel pe care-l așteaptă, după cum eu nu cu Giovanni Grassi trebuia să mă întîlnesc.

— Scusi... și pleacă mai departe.

Îmi vine ideea salvatoare, să întorc eticheta valizei cu ștampila „București" în sus și după puțin timp iată-mă într-o mașină, alături de tovarășul care îmi mărturisea că în noianul de oameni din aeroport nu i-a fost ușor să recunoască un romîn. Așa dar, tot chestia cu acul și cu finul.

Cînd te grăbești, să pleci pe jos

Puține orașe din lume cunosc forfota de mașini din Milano. După cum povestea un localnic, numărul mașinilor înregistrate la chestura din Milano trece cu ceva peste 680.000. Imaginați-vă un oraș a cărei arhitectură caută să împace vechiul de veacuri și de veacuri, cu construcții patinate de vreme și străzi înguste, adesea strîmte cît să treacă o singură mașină de dimensiuni reduse, cu noul, reprezentat de construcții cu adevărat gigantice, cu bulevarde largi. Dacă la anumite ore se mai poate circula, după 12,30 — cînd se închid magazinele și instituțiile — în jurul lui 3 — cînd se redeschid și seara, după 7,30 — cînd se închid din nou, circulația e o adevărată pacoste. Se merge în ritm de melc, se pornește ca din pușcă și iar se oprește. Semafoarele instalate la răspîntii, adesea din zece în zece metri, pun în mișcare și îngheață coloane de mașini care se înghesuie să prindă un locșor mai bun și pornesc apoi ca... lovite de streche, pînă la stopul următor. Te impresionează îndeminarea șoferilor, care reușesc să se descurce din acest adevărat furnicar, să stopeze instantaneu cînd cel din față a dat de un obstacol. Dar, oricît ar fi de mare graba, oricît de lungă ar fi coloana, pe porțiunea de stradă tărcată cu alb pietonul e suveran. Am stat cîteva zile în Milano, am văzut mașini „șifonate", dar pieton lovit nu. E o mirare pentru un asemenea păienjeniș. De altfel, se spune că în Italia legea e mai aspră decît în toate celelalte țări occidentale, în ceea ce privește circulația.

Aspect caracteristic într-o piață milaneză

Aperitive, antipasto și „pizza napolitana"

Pe cînd eram de-o șchioapă, îmi povestea mama-mare o glumă cu un romîn la Paris. Intrase omul într-un restaurant și, necunoscînd limba, n-a știut ce să ceară de mîncare. Cică a pus și el degetul, la întîmplare, pe lista de bucate și s-a trezit că i se servește... fasole. Alături, unul mînca găină și a mai cerut un „repetir" — cum zicea bătrîna. A zis și omul nostru „repetir" și s-a trezit tot cu fasole. Voi lua din gluma asta numai... gluma, pentru a vă spune că cine nu este un bun cunoscător nu numai al limbii italiene, ci și al bucătăriei italiene, cu feluri de mîncare specifice diferitelor regiuni, riscă să facă ca mine. În prima zi, intrînd singur într-un „ristorante" și consultînd meni-ul, am cerut și eu ce-am înțeles de pe el: spaghetti! Cu greu poți deduce, din altă limbă, felurile de mîncare.

Invitat însă într-o seară la o masă, aveam să descifrez cîteva din „obiceiurile casei". În drum spre restaurant am fost întrebat dacă vreau să luăm un aperitiv. N-am refuzat, dar nu știam de ce nu-l luăm acolo unde mergem. Am intrat într-un bufet și am băut cîte un pahărel de vermut rece și am gustat dintr-o farfurioară măsline verzi murate, umplute cu pastă de gogoșari (oare de ce le ocoleam acasă?). Aceasta e, carevasăzică, aperitivul. La masă ni s-a servit întîi „antipasto". Scoici rasol, scoici cu sos de roșii la cuptor, orez cu aschii de șuncă, creveți și caracatițe mici, fierte. S-a băut un pahărel-două de Frascatti alb. La friptură, cine-a mai putut mînca — preparată cu mirodenii și servită îndeminatic de pe un platou de lemn — s-a băut vin roșu. „Per piacere", am făcut cunoștință și cu renumita „pizza" pe care o mănîncă cu poftă, la prînz, ori la o bere, orice italian care... se respectă. Se prepară la comandă și se servește fierbinte. La bază are un aluat obișnuit peste care se pun roșii, piper, sardele ori pastă de anșoa, parmezan ras și cîte și mai cîte, după „à là"-ul după care se prepară, și se bagă apoi în cuptor. Mărturisesc că e plăcută la gust și dacă rețeta de mai sus e destul de cuprinzătoare, se poate încerca.

Aș vrea să adaog însă observația că nici la bufete, nici la restaurante n-am găsit multimea de consumatori, animația de la noi. Și, din cîte mi s-a spus, am convingerea că gospodinele noastre nu-s cu nimic mai prejos decît semenele lor din Italia.

La Salo, de pildă, despre care voi vorbi undeva, în rîndurile ce urmează, am fost tras pur și simplu de mînecă într-un restaurant, de parcă eram la dugheana unui negustor din Șelarii de altă dată. Deși la ușă scria că e un „prezzo fisso" am dat o groază de bani și am mîncat mizerabil. Pentru că mi-a pus șervet la masă — 200 de lire! Pe urmă am înțeles de ce un bătrîn se certa cu patronul.

Hei, de-ar fi avut condică de reclamații...

Așa dar, pe localnicii cei mulți să nu-i cauți în restaurant, unde prețurile sînt pipărate mai dihai ca „pizza napolitana". Să-i cauți la „trattoria" lui Gianni siciliannul, ori la cea a lui Antonio lombardezul. Localuri modeste, un fel de birturi economice de pe vremuri, dar ceva mai arătoase, oferă prînzuri sau cine la prețuri ceva mai accesibile. Aci vin oamenii de rînd. Arareori se aude cuvîntul „antipasto". Se trece direct la „primo piato", apoi la al doilea și se bea o carafă de vin vărsat, fie „bianco" fie „rosso". Amîndouă, niciodată. Patronul și nevasta (de regulă, aprig de guralivă) se învîrtesc ca niște titireze de colocolo, că dacă intră în gura clienților nu-i mai spală toată apa ce curge pe riul Po. Iar dacă Gianni ori Antonio au avut „norocul" să țină piept impozitelor și să-și facă laolaltă o „trattoria" (mai măricică), atunci mai angajează doi-trei-băieți, iar „parmigiano" nu se mai servește în farfurii de sticlă, ci în pliculețe minuscule, vinul e mai apătos, dar se servește în sticle capsulate, de o litră. Scade calitatea, dar salonul e mai mare și „deverul" e mai mare. Plătești mai puțin, dar face mult mai puțin.

Ce să-i faci? Cresc greutățile!

M. COSTEA

Undeva nu departe de Havana

(Urmare din pag. 1)

Pasiunea cu care doctorul Aleman, regizorul Julio Garcia Espinoza, artiștii Blas Mora, Bertina Acevedo și Tete Bianco vorbeau despre munca lor, avea darul de a sugera pregnant înflăcărarea cu care oamenii artei din îndepărtata insulă a libertății din Marea Caraibilor s-au pus în slujba revoluției.

— Pentru actorii din Cuba, pentru scriitori, scenariști și regizori, pentru pictori și poeți, victoria revoluției a însemnat o dublă fericire — **ne spunea Rodriguez Aleman.** Pe de o parte ea le-a dat garanția demnității profesionale, iar pe de alta, a deschis larg porțile teatrelor, cinematografelor, expozițiilor, bibliotecilor, caselor de cultură, pentru masele populare, făcîndu-i pe oamenii muncii părtași nemijlociți ai activității creatoare a oamenilor de cultură și artă.

Mi-am însemnat cuvintele directorului Centrului de Informații Cinematografice din Havana, pentrucă într-o formă sau alta, le-am auzit repetate de toți oamenii de cultură din Cuba pe care am avut prilejul să-i întîlnesc.

— Desigur că domeniul care-mi este cel mai cunoscut este situația cinematografiei din țara noastră, **mi-a spus mai departe doctorul Aleman.** Pentru a descrie cît de sumar această situație, trebuie mai întîi să spun — și nu este o figură de stil — că cinematografia cubană a pornit realmente de la zero. La 1 ianuarie 1959, cînd s-a prăbușit regimul dictatorului Batista, în țara noastră nu exista o cît de mică bază materială de producție a industriei cinematografice, nu existau cadre calificate, nu aveam nici un fel de experiență. Organizarea și îndrumarea cinematografiei, a reprezentat însă una din preocupările imediate ale guvernului revoluționar. La 23 martie 1959, a fost promulgată legea cu privire la crearea Institutului pentru artă și industrie cinematografică, organ în grija căruia a intrat dezvoltarea cinematografiei din țara noastră. Aceasta a fost de altfel prima lege de organizare în domeniul artistic, ceea ce reflectă fără îndoială importanța acordată misiunii sociale a cinematografiei. Pentru întîia oară în istoria țării noastre, cinematografia a început să fie socotită cu adevărat o artă și chiar arta cea mai revoluționară. Tripla lozincă pe care au îmbrățișat-o cei care au început să lucreze în acest domeniu, a fost: crearea unei cinematografii naționale, artistice, neconformiste. Sarcinile trasate creatorilor de filme puteau fi rezumate lapidar — a contribui prin toate mijloacele la apărarea și întărirea spiritului revoluționar al poporului, la formarea conștiinței revoluționare a maselor, la lupta pentru lichidarea înapoierii.

Au fost realizate numeroase filme documentare consacrate luptei poporului nostru pentru apărarea independenței, pentru construirea noii societăți. Au apărut primele filme artistice de lung metraj. Intrînd în al 4-lea an de activitate, Institutul cuban pentru artă și industria cinematografică proiectează pe lîngă sporirea numărului de filme produse cu mijloacele cinematografiei cubaneze o serie de coproducții cu cineaștii din Uniunea Sovietică, Republica Socialistă Cehoslovacă, Republica Democrată Germană și Franța.

★

Înainte de a relata întrevederea avută cu actorul Blas Mora, se cuvine o scurtă relatare a filmului „Tînărul rebel", distins cu premiul „tinerilor creatori" la Festivalul Internațional al filmului de la Karlovy-Vary. Realizat de regizorul Julio Garcia Espinoza, în colaborare cu cineastul italian Cezare Zavattini, filmul „Tînărul rebel" evocă în imagini puternice un crîmpei din lupta de eliberare a poporului cuban. Istoria filmului este simplă. Un tînăr cuban, abia trecut de vîrsta copilăriei, se hotărăște să se alăture luptătorilor revoluționari din munții Siera Maestra. Neținînd seama de rugăminții părinților săi, adolescentul își pune planul în aplicare.

Odată ajuns în rîndurile partizanilor, tînărul Pedro învață legile aspre ale luptei iar la sfîrșitul filmului, sub trăsăturile adolescentului se disting trăsăturile ferme ale viitorului combatant revoluționar.

— Este impropriu spus să vă relatez impresiile despre munca la filmul „Tînărul rebel", **și-a început povestirea actorul Blas Mora.** Pentru mine, a juca în acest film nu a însemnat decît a retrăi propria experiență de viață.

Și tînărul actor ne povestește întîmplări asemănătoare cu cele ale lui Pedro, personaj interpretat în film. Ucenic de brutar, apoi lucrător la o fermă, Blas Mora s-a hotărît în anul 1957, în vreme ce sbirii lui Batista întețeau teroarea împotriva poporului cuban, să se alăture partizanilor care luptau cu arma în mînă împotriva dictatorului. Blas Mora avea pe atunci doar 16 ani și căutarea unității care luptau sub conducerea lui Fidel Castro a însemnat pentru el prilejul unor grele încercări.

— După victoria revoluției, **ne spune mai departe Blas Mora,** am rămas în rîndurile armatei revoluționare alături de tovarășii mei. Făceam parte din garnizoana „La Cabana". Aici am fost găsit de cineaștii de la Institutul de artă și industrie cinematografică, care m-au ales pentru a interpreta rolul lui Pedro. Desigur, munca sub obiectivul aparatului de filmat, a fost nouă și dificilă. Dar n-am făcut decît să redau cele trăite în urmă cu cîțiva ani.

★

Convorbirea cu actrițele Bertina Acevedo și Tete Bianco, a debutat prin cîteva fraze despre succesul repurtat de spectacolele cu piesa „Celebrul 702", al scriitorului romîn Al. Mirodan pe scena Teatrului de comedie din Havana.

— Datoria oricărui artist care trăiește azi în patria noastră, **ne-a spus Tete Bianco, care se numără printre actrițele cele mai cunoscute din activitatea sa în teatru, cinematograf și televiziune,** este să-și pună toate energiile în slujba artei revoluționare. **Tete Bianco cunoaște necesitatea ca actorul să slujească revoluția din propria activitate desfășurată în cadrul miliției populare. Împreună cu alți partizani, ea a luat parte la luptele pentru eliberarea țării de sub tirania lui Batista. În cuvinte înflăcărate, Tete Bianco ne-a vorbit despre întîlnirile ostașilor și actorilor cu Fidel Castro.**

— M-am înapoiat de curînd dintr-un îndelungat turneu prin satele și orașele Cubei, **ne-a declarat Bertina Acevedo.** Peste tot reprezentațiile noastre s-au bucurat de o primire entuziastă. Aceasta nu se datora numai repertoriului care includea lucrări dramatice de Brecht, Gorki și alți autori realiști, ci mai cu seamă contactului dintre public și cei care jucau. Marea majoritate a spectatorilor acestor seri de neuitat, vedeau pentru prima oară o reprezentație de teatru. Și atunci cînd se lăsa cortina, ei înțelegeau încă odată că revoluția a adus independența și libertatea patriei, deopotrivă cu zorii noii vieți în care se vor bucura de binefacerile civilizației și culturii.

Înainte de a ne despărți cineaștii cubanezi au ținut să transmită un salut frățesc poporului romîn. Ei ne-au amintit că vorbind despre un prieten drag, oricît de departe s-ar afla acesta, în Cuba se obișnuiește să se spună că el se găsește „undeva, nu departe de Havana".

Cristian POPIȘTEANU

O CARTE POVESTITĂ

O pasionantă demascare a neofascismului*)

Faptul că *„Val de căldură la Berlin"* a înregistrat un record de tiraj în Australia — patria scriitoarei — și cunoaște în Europa nenumărate ediții, nu este deloc întîmplător. Romanul Dymphnei Cusack dezbate cu reală forță epică o problemă însemnată a zilelor noastre: lupta împotriva renașterii fascismului în Germania occidentală.

Alături de Katherine Pritchard și Frank Hardy, Dymphna Cusack este o scriitoare de prestigiu a literaturii celui de-al șaselea continent. Cu romanul de care ne ocupăm, ea a devenit cunoscută în lumea întreagă.

Ceea ce a impresionat puternic pe primii cititori ai cărții și a creiat ulterior un adevărat curent de opinie publică, în special în rîndul lectorilor din apus zguduiți de patosul demascator al scrierii, este dezvăluirea aproape transparentă a unor amănunte privind stările de lucru din Berlinul occidental. Cu simț al gradației, autoarea ne introduce într-un climat apăsător, în care se petrec întîmplări și evenimente nu odată ieșite din comun.

Firește, întreaga relatare beneficiază de toate libertățile fanteziei, căci Dymphna Cusack nu a intenționat un pamflet publicistic ci o intrigă din desfășurarea căreia cititorul captivat să aibă și la ce medita. Astfel, odată cu tînăra pereche alcătuită din voioasa Joy și reflexivul Stephen, la care se adaugă micuța lor Anne, plecăm spre Europa într-o călătorie avînd drept țintă Berlinul.

De ce tocmai Berlinul, care nu pare a cumula prea multe atracții turistice? Fiindcă, în principal, călătoria celor doi tineri căsătoriți tinteste să refacă legătura familiară dintre Stephen și ai săi. Cu aceasta ne angajăm pe firul principal al istorisirii, care, precum vom vedea, devine pe alocuri pasionantă ca un roman polițist și întristătoare ca o tragedie.

Stephen și-a părăsit familia în ultimele zile ale războiului cînd sub loviturile armatei sovietice și ale forțelor aliate Reichul hitlerist scîrțîia din toate încheieturile. Mediul în care crescuse Stephen era cel al marii burghezii germane. În plus, atît părintele cît și fratele său mai mare, erau naziști fervenți și își clădiseră prosperitatea pe exploatarea deținuților și pe producerea gazului cu care erau uciși în lagăre sute și sute de mii de oameni nevinovați. El însuși înrolat la repezeală în 1944 în trupele de șoc constituite din adolescenți și bătrîni, semi-infirmi și bolnavi, ajunge în conflict cu apucăturile armatei pe care o servea. Refuzul de a îndeplini un ordin dement îl azvîrle în închisoare. Stephen e salvat cu concursul unei cunoștințe a doamnei Mueller, mama lui, și pe cînd bătălia pentru Berlin abia începe, trece pe ascuns în Austria, e ajutat să se ascundă la Viena și de aici să plece în Australia. Aici o cunoaște pe Joy și, după cîtva timp, o ia de soție.

Treptat urcă toate treptele ierarhice în fabrica socrului său pînă la postul de director. În căsnicie, Stephen von Mueller preferă să treacă sub tăcere trecutul, mai cu seamă trecutul propriei familii. Dar la insistențele lui Joy, după zece ani de căsnicie, iată-l în drum spre patrie să-i prezinte familia și să-i arate locurile natale.

Evident, pentru Joy trecutul lui Stephen e cețos și cu atît mai puțin limpede în ce-i privește pe ceilalți. Biografia lor pare suspendată curios în timp, fără ca Joy să resimtă ciudățenia situației. Dragostea ei pentru Stephen a pus înaintea lucidității o maramă, iar vălul a continuat să acopere ceea ce Stephen s-a rușinat să evoce vreodată.

Și iată-i sosind la Berlin, în Berlinul occidental, guvernat de legile federale — după principiile politicii lui Adenauer. Stephen reface contactul cu o lume pe care n-a iubit-o dar pe care nici n-a combătut-o cum s-ar fi cerut. Toată oroarea lui de ferocitatea lui Horst, fratele cel mare, se reduce la ironii în conversație și oarecare repulsie de salon. Bătrînul Mueller care s-a îmbogățit din uciderea vieților omenești și care a clădit o avere pe crimă, pe cea mai abominabilă crimă posibilă — genocidul în masă — îi inspiră încă respect. Deci în fața realității vest-berlineze doar Joy apare neîntinată și sensibilă la revelații.

Întîmplarea face ca, puțină vreme după sosire, Joy să-și revadă profesorul de pian, o fostă celebritate numai pe jumătate ariană pe care naziștii după torturile de rigoare o expulzaseră „generoși". Ce-i comunică fostul dascăl o uluiește. Treptat, pricepe că el, o glorie a muzicii germane, e prigonit și azi deoarece i-a înfruntat cîndva pe naziști. Mai mult: află că n-a primit nici măcar reparațiile cuvenite pentru tot ce a suferit ca persoană persecutată în timpul lui Hitler.

Revenind acasă, în atmosfera îmbuibată a familiei von Mueller, preocupată, cu excepția bătrînei și inimoasei doamne Mueller și a mezinului Hans, de visuri revanșarde și proiecte de expansiune, Joy descoperă o altă față a neonazismului. Prezența curtenitorului Horst și a serviabilei Bertha, îndulcesc numai aparent traiul într-o casă atît de severă și protocolară. Curînd Joy își va da seama că amabilitatea celor doi este o mască sub care se ascunde cruzimea unor ucigași.

E drept că mai sînt și ceaiurile și cocteilurile pe care gazdele le oferă ori de cîte ori colonelul Carey din comandamentul trupelor americane de ocupație, poposește în Berlinul de vest cu vreo treabă mai aparte. Joy descoperă în această amiciție esența duplicitară a neonazismului, încurajările ce-l susțin, bunăvoința interesată la umbra căruia complotează. Surprizele se țin lanț. Joy află că Horst fusese la sfîrșitul războiului mondial condamnat ca criminal de război la închisoare pe viață. Însă acum, același Horst e înalt funcționar guvernamental. Bertha, eleganța și îndatoritoarea ei cumnată, e și ea văduvă de criminal de război. Mai curios se prezintă lucrurile cu bătrînul Mueller căruia nimeni nu i-a imputat crimele și nu i-a lichidat proprietățile. Dimpotrivă, afacerile lui prosperă cu credite oficiale și comenzi de stat. Cînd o personalitate democratică cum e profesorul de pian participă la o manifestație de protest la adresa poziției lui Adenauer față de naziști, organele poliției îl maltratează sălbatic provocîndu-i moartea.

Joy are sentimentul copleșitor al inițierii într-un univers de coșmar. Tot ce află în casa socrului ei, din gura lui Horst, din incidentul cu doctorița Heinz, ucigașă odioasă lăsată să profeseze nestingherită, provoacă indignarea. Stephen, el însuși, își dă seama că oameni ca Horst și colonelul Carey pot împinge lumea spre o nouă catastrofă, că experiența nu i-a învățat nimic și că singurul lucru ce-i poate interesa ține doar de satisfacerea urii pe care le-o inspiră comunismul și succesele lagărului socialist.

În aceste condiții Joy și Stephen îl smulg pe Hans din climatul otrăvit al casei Mueller și cu toții părăsesc Berlinul occidental. În fiecare dintre ei s-a format convingerea că ieșiți din iadul neonazist trebuie să facă lumii cunoscut adevărul despre primejdia resurecției fascismului și revanșismului agresiv.

Cartea Dimphnei Cusack își dezvoltă conflictul pe multiple planuri. Rezumîndu-l l-am simplificat și, probabil, și sărăcit cumva. Multe peripeții prin care trece Joy nu le-am amintit, iar încercările psihologice ce confruntă temporar legătura afectivă dintre ea și Stephen meritau, desigur, o consemnare aparte.

Oricum, *„Val de căldură la Berlin"* este o palpitantă cronică a realităților actuale din Berlinul occidental și din Germania federală și o denunțare avizată a stărilor de lucruri de acolo. Psihoza războiului, isteria revanșardă, sînt date în vileag cu o bună cunoaștere a problemei și cu o îndemînare ce-l instruiește dar și-l atrage pe cititor.

H. ZALIS

*) Dimphna Cusack: „Vague de chaleur à Berlin", E.F.R., Paris, 1961.

VITRINA CU CĂRȚI

VERA PANOVA: Roman sentimental

Autoare a romanelor „Tovarăși de drum", „Krujiliha" „Anotimpuri", cunoscute de cititorii romîni, Vera Panova a apărut din nou în vitrinele librăriilor noastre cu ultima ei carte, „Roman sentimental". Privire înapoi din perspectiva zilelor de azi, cartea reia întîmplări dintr-un mic orășel din primii ani ai deceniului 20, întîmplări care conturează preocupările și căutările, sentimentele și zbuciumul unor tineri care nu împliniseră atunci nici 20 de ani. Acest tineret reprezentat în cartea Panovei de Șura Șevastianov, de Seomka Gorodnițki, de cele două Zoici, de Leonca, crește și se dezvoltă într-o atmosferă pe care am mai cunoscut-o și din alte cărți ale aceleiași perioade, dar care capătă aici în „Roman sentimental" o pregnanță deosebită, o poezie și un lirism care împletite cu luciditatea scrisului Panovei, emoționează pe cititor prin caracterele profund umane înfățișate în această carte...

Două valoroase lucrări muzicologice romînești

În ultimul timp în Editura Muzicală au apărut două interesante lucrări privind activitatea marelui nostru compozitor, dirijor și interpret George Enescu și a muzicianului de mare cultură Alfred Alessandrescu, prieten și colaborator apropiat al lui George Enescu.

In prima lucrare, George Bălan face o privire de ansamblu asupra creației enesciene, subliniind conținutul profund uman al ei. Autorul leagă organic viața lui Enescu de opera lui muzicală, căutînd să traducă sensul ei adînc prin evoluția spirituală a acestuia.

Studiul lui George Bălan aduce o contribuție importantă la cunoașterea cît mai intimă și mai temeinică a unei opere muzicale care face parte din patrimoniul nostru spiritual.

Cea de a doua lucrare, scrisă de Vasile Tomescu, se relevă printr-o amplă documentare, prin redarea succintă a vastei activități a lui Alfred Alessandrescu, pe tărîmul muzicii.

Autorul a izbutit să-l prezinte pe muzician în strînsă legătură cu contemporanul său, maestrul George Enescu, precum și împreună cu unii dintre instrumeniștii și cîntăreții de valoare mondială, să prezinte vasta lui activitate de dirijor a numeroase spectacole de operă și concerte. V. Tomescu relevă în mod pregnant și o altă latură, la fel de reprezentativă a activității lui Alessandrescu — cea de compozitor, autor a unor remarcabile poeme simfonice ca „Didona" și „Acteon", a unor valoroase cîntece cu acompaniament.

Cele două lucrări muzicologice, prin felul cum sînt scrise, reușesc să intereseze un mare număr de cititori.

Pe micul ecran

Note de telespectator

Săptămîna aceasta, telespectatorii au putut urmări un număr sporit de emisiuni bune. Programul, s-a bizuit pe cîteva elemente esențiale și anume pe distribuirea echilibrată a mai multor genuri, pe așezarea mai operativă pe firul actualității, pe invitarea în studio a unui cadru mai larg de actori și interpreți de frunte ai scenelor și estradelor bucureștene, pe îmbogățirea repertoriului în concertele prezentate.

Dintre emisiunile cele mai reușite vom menționa, în ordinea apariției lor pe micul ecran montajul pentru copii și tineret prezentat în ziua de 15 septembrie, ziua deschiderii noului an școlar, în care partea cea mai importantă a revenit interpretării plină de prospețime realizată de un grup de copii, din rîndul cărora s-a relevat micuța Livia Munteanu.

Reluarea programului bilunar de varietăți a fost binevenită. Succesiunea pieselor a fost cursivă, lipsa comperajului nefăcîndu-se cîtuși de puțin resimțită. Artista emerită Elena Cernei, care a interpretat cîteva arii din opere, evoluția coregrafică a cuplului de balerini Magdalena Popa — Gabriel Popescu de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., cîntecele interpretate de Roxana Matei, au fost tot atîtea piese reușite ale emisiunii, un merit la această reușită revenind formației orchestrale condusă de Gaston Ursu. Telespectatorii ar fi dorit, de bunăseamă, ca și Mircea Crișan, ale cărui apariții pe micul ecran sînt așteptate cu plăcere, să le ofere satisfacția unui sfert de oră agreabil, dar monologul prezentat nu a fost de bună calitate.

Programul de duminică seara a cuprins, la rubrica „Actualitatea cinematografică", un amplu reportaj în legătură cu filmele ce vor apare pe ecrane în viitorul apropiat. Folosind fotografii și scurte secvențe din filme, emisiunea a prilejuit o bună informare și, în mai mică măsură, o orientare asupra valorii filmelor pe care le vom putea vedea în săptămîna următoare.

Dacă săptămîna trecută evenimente sportive deosebite n-au fost în Capitală, emisiunea „Telesport" de luni seara a dat putința iubitorilor de sport să urmărească, înregistrate pe peliculă, momente din cele mai interesante ale campionatelor europene de atletism care au avut loc la Belgrad. Folosirea primplanurilor, urmărirea atentă a fazelor finale ale întrecerilor au făcut ca vizionarea acestui reportaj filmat să fie foarte interesantă.

Ne-a reținut puternic atenția documentarul studioului „Defa" intitulat „În pragul vieții", care într-un limbaj și cu mijloace foarte accesibile, explică clar, pe înțeles, o atît de interesantă problemă cum este apariția primelor forme de viață pe Pămînt.

Printre emisiunile bune ale săptămînii se cuvine citat și montajul „Drumețind prin București", în care autorul (Radu Albala), propunîndu-și să prezinte transformările urbanistice pe care le trăiește, în ritm nebănuit, Capitala patriei noastre socialiste, își îndreaptă mereu atenția și obiectivul către Bucureștiul de altădată, către locurile și casele sale istorice. Dacă se poate reproșa ceva montajului aceasta se referă la trecerea prea rapidă și fără suficiente indicații asupra amplasamentului unor locuri sau edificii pe care spectatorul ar dori, poate, să le viziteze.

Un program scurt, bine pregătit în cadrul căruia și-au dat concursul Maria Lătărețu, Ana Balaci, Dan Moisescu, a prezentat marți seara formația de muzică populară de sub conducerea lui Moise Belmustață.

Cu emisiunea de teatru de joi seara, piesa „Al 4-lea, de Konstantin Simonov, în interpretarea unui colectiv al Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra", studioul de televiziune a completat săptămîna aceasta un program în general judicios alcătuit, care poate fi însă și mai bun prin utilizarea tuturor posibilităților de care dispune televiziunea noastră.

Șt. RADU

DIN EMISIUNILE VIITOARE

● ÎN CURÎND, studiourile de televiziune vor inaugura un ciclu de emisiuni de istoria teatrului, intitulat **„Teatrul, artă realistă".** Emisiunile, precedate de un cuvînt introductiv datorat scriitorului Ion Marin Sadoveanu, vor fi ilustrate cu fragmente din piese în montarea regizorală a Lidiei Ionescu.

● ÎN REGIA lui Radu Miron se repetă în studiourile televiziunii comedia „Condamnatul din Pickwiktown" de scriitorul francez André Paul Antoine, o demascare a practicilor judecătorești din America zilelor noastre.

● CU OCAZIA împlinirii a 55 de ani de la moartea lui B. P. Hașdeu, se va transmite un medalion închinat vieții și operii scriitorului.

● DUPĂ EMISIUNEA „Calea Victoriei" din ciclul „Drumețind prin București", studiourile de televiziune pregătesc o nouă transmisie intitulată „Cotroceni".

De la o duminică la alta...

DUMINICĂ 23 SEPTEMBRIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9,00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar:** ● Telejurnalul pionierilor. ● **„CĂLUȚUL COCOȘAT"** de N. Erșov, spectacol de marionete în interpretarea **Teatrului „Țăndărică". 10,30 Emisiunea pentru sate. Din cuprins:** ● **NOUTĂȚI DIN AGRICULTURĂ.** Jurnal agricol realizat de Studioul cinematografic „Al. Sahia". ● Tribuna colectiviștilor: **Măsuri pentru iernarea animalelor.** ● **De la un meridian la altul.** ● **„Din experiența gospodăriei agricole de stat Odobești, la culesul strugurilor și vinificare"** de ing. **Ecaterina Dragu.** ● **„Epoca optimă de însămînțare a grîului de toamnă"** de ing. **N. Șarpe,** director științific la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea. ● **Muzică populară românească.** Cîntă o formație condusă de **Radu Voinescu.** Soliști: **Adriana Codreanu, Tița Ștefan și Nicolae Trofin. 19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Muzică ușoară.** Cîntă o formație condusă de

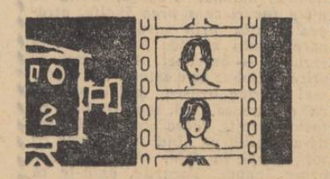

Edmond Deda. Soliști: **Dorina Drăghici,** artistă emerită, **Aida Moga, Norocel Dumitriu, Valentin Baciu și Mihai Kingsburg. 19,55** Poezii de dragoste. **20,10** Filmul documentar **„DINCOLO DE LUMEA NOASTRĂ"** — o producție a studiourilor din R.S. Cehoslovacă. 20,30 Filmul artistic **„FANTOMELE DIN SPESSART"** — o producție a studiourilor din R.F. Germană. Regia: Kurt Hoffmann, Imaginea: Günther Anders. Muzica: Friederich Holleander. Interpreți: Liselotte Pulver, Hlinz Bauman, Hanne Wieder, Kurt Bois, Georg Thomala, Paul Esser, Hans Richter, Hubert von Meyerinck. **22,05 „REVISTA PIERDUTĂ"** — film de varietăți, premiat la Festivalurile internaționale de televiziune de la Montreux (Elveția) — aprilie 1962 și Alexandria (R.A.U.) — august 1962 — o realizare a studioului de televiziune din Praga. În încheiere: **Ultimele știri** și rezultatele sportive.

LUNI 24 SEPTEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,20 Emisiunea de știință și tehnică pentru pionieri și școlari: **„De la rolele de lemn la rulmentul de azi". 19,40 VITRINA LITERARĂ. 20,35 „DRUMURI, ÎNTÎLNIRI, ORIZONTURI"** — film documentar primit din partea televiziunii sovietice. **21,05 MUZICĂ DE CAMERĂ:** Nicoleta Mastero — harpă, **Ion Jalobeanu** — vioară, **Suzana Szőreny** — pian și un cvintet de suflători compus din: **Victoria Roman, Eddy Gutzi, Emil Frantz, Victor Karpathy și Vilhelm Bretz. 21,35 TELESPORT.** În încheiere: **Ultimile știri.**

MARȚI 25 SEPTEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Emisiune pentru copii: **„PHERDA ȘI FUNTIK ȘI-AU CONSTRUIT O CĂSUȚĂ"** — emisiune primită din partea televiziunii din Praga. **19,45** Emisiune de știință și tehnică: filmul documentar **„ANIMALE CU BLANĂ PREȚIOASĂ". 19,55 TELEMAGAZIN. 21,05 Arii și duete din operete.** Cîntă o formație instrumentală condusă de **Theodor Sibiceanu.** Soliști: **Dia Panaitescu, Cella Tănăsescu, Lidia Popescu, Nicolae Țăranu, Petre Petrov, George Hazgan.** În încheiere: Sfaturi pentru telespectatori. **Ultimele știri.**

MIERCURI 26 SEPTEMBRIE

17,00 EMISIUNEA PENTRU CLUBURILE DIN ÎNTREPRINDERI. Din cuprins: ● **Telejurnalul săptămînii.** ● **Gospodărirea metalului — sarcină principală a colectivului uzinei „Semănătoarea".** ● **Cu aparatul de filmat la fabrica de obiecte sanitare de porțelan „București".** ● **Despre calificarea profesională.** ● **Inovații și inovatori.** ● **Cărți tehnice.** ● Din creația cercurilor literare din București. ● **Muzică distractivă.** Interpretează o formație condusă de **Liviu Kavasi.** Soliști: **Cezarina Oprescu, Lidia Demenco, George Bunea și Bita Rădulescu. 19,00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: ● Masă rotundă: **Lucrări hotărîtoare pentru recolta de grîu a anului viitor.** ● Reportajul filmat: **„Buni gospodari".** ● **Colectiviștii întreabă — oamenii de știință răspund:** — Ce măsuri sînt obligatorii în toamna acestui an pentru recoltarea și vinificarea în bune condiții a strugurilor? Răspunde ing. **Petre Baniță,** directorul stațiunii complexe Ștefănești, a Institutului de cercetări horticole; — Cum se pot însiloza cocenii de porumb pentru a fi un nutreț murat cît mai nutritiv și plăcut pentru animale? Răspunde ing. **Gheorghe Brumaru,** din secția de creștere a animalelor, a Consiliului Superior al Agriculturii. ● Cărți noi. ● Medicul vă sfătuiește... ● **Artiști amatori în studio:** Corul căminului cultural din comuna Budești, raionul Oltenița și echipa de dansuri a Clubului uzinelor „Grivița Roșie". ● **Buletin de știri** și buletin meteorologic.

JOI 27 SEPTEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,20 Emisiune pentru tineretul școlar: **„MIINI INDEMÎNATICE". 19,40** Filmul documentar **„PE DRUMUL FOCULUI"** — o producție a studiourilor cinematografice din R.P. Ungară. **20,00** Transmisiune din studioul de concerte al Radioteleviziunii **CONCERTUL ORCHESTREI SIMFONICE A RADIOTELEVIZIUNII.** Dirijor: **Iosif Conta.** Solist: **Ion Voicu,** artist emerit. În program: Simfonia a II-a de **George Enescu;** Concertul nr. 2 în sol minor pentru vioară și orchestră de **Serghei Prokofiev** și Poemul simfonic „Ucenicul vrăjitor" de **Paul Dukas.** În pauză: Poșta televiziunii. În încheiere: **Ultimele știri.**

SÎMBĂTĂ 29 SEPTEMBRIE

19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Cîntă corul de copii al Radioteleviziunii. **19,35** Filmul pentru copii **„VOINICELUL"** — o producție a Studioului „București". **19,45 În fața hărții. 19,55 Cîntece și dansuri populare** românești. Cîntă o formație condusă de **Victor Predescu,** artist emerit. Soliști: **Ștefania Ivan, Ion Bogza,** grupul folcloric al Ministerului Petrolului și Chimiei și o formație de dansuri din Ansamblul Sfatului popular al Capitalei. **20,30 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21,30 „DE LA O MELODIE LA ALTA"** — emisiune de varietăți primită din partea televiziunii din R.D. Germană. În încheiere: **Ultimele știri.**

MISIUNEA LUI JOHN O'LEA

SAU CRONICA NOILOR AVENTURI PĂMÎNTEȘTI ALE LUI AGHIUȚĂ

de Nicolae MINEI

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Aghiuță este trimis de Dardarot în Statele Unite, unde ia numele de John O'Lea. După ce asistă la uciderea gangsterului Bill Loratti de către banda rivală a lui Mortimer, O'Lea refuză propunerea lui Mortimer de a se lăsa „protejat". După ce primește vizita acestuia, John O'Lea primește o surprinzătoare invitație.

— E dispusă să lucreze pentru noi?

— A mai lucrat. Prin ea l-am înhățat pe Hall Dutch... scenaristul de la Hollywood. Era îndrăgostit de dînsa și i-a făcut confidențe... Și Lolita nu ne-a luat scump. Gîndiți-vă, un comunist ca Dutch pentru două mii de dolari!

— Convenabil!... Bine, Finch! De acord... Ia măsuri!

— Da, domnule Pierce.

Joshua se sculă în picioare. Privirea îi căzu pe magnetofonul de pe biroul lui Pierce:

— Și cu asta ce facem?

— Care asta?

— Banda de magnetofon.

— Nu dovedește nimic.

— Împotriva lui O'Lea într-adevăr nu dovedește nimic. Dar împotriva lui Mortimer... Avem propria lui mărturisire!

Pierce se sculă și el în picioare, se apropie de Joshua și îi puse mîna pe frunte:

— Ai febră, Finch? Sau ai înnebunit? Sau ești băut?... Ce ai cu Mortimer? E membru de onoare al „Legiunii Americane". Consilier municipal. Miine-poimiine congress-man... Ce te-a apucat?

Joshua se roși, vru să spună ceva, dar șeful lui nu-i dădu răgazul:

— Știu, Finch! Știu tot. Setea de parvenire. Lăcomia... Crezi că îl înfunzi pe Mortimer și imediat după asta vine avansarea... Eroare, Finch. Eroare gravă. Ești tînăr. Ai fost copilul-minune al F.B.I.-ului... Un fel de Roberto Benzi al delațiunii. Dar acum te-ai prostit. Te-ai prostit rău! Noroc de papa Pierce... pe care tu ai vrea să-l vezi crăpînd...

— Domnule Pierce! strigă Joshua.

— ...ca să-i iei locul. Știu, Finch. Știu totul... Noroc de mine. Altfel intrai într-o încurcătură urîtă... Tare urîtă!... Cît despre bandă... Uite ce facem cu ea...

Pierce scoase cele două role de pe magnetofon și încet, meticulos, rupse banda în bucățele mici, pe care le zvîrli, una cîte una, în coșul de hîrtii de sub biroul său.

— Așa, Finch!... S-a dus ispita!... Cine lucrează la F.B.I. trebuie să știe două lucruri: cînd să vorbească și cînd să tacă. Repetă, Finch!

— Cine lucrează la F.B.I. trebuie să știe două lucruri: cînd să vorbească și cînd să tacă.

— Așa, Finch! Acum sper că ai învățat lecția... Poți să pleci... Mă ții la curent cu noutățile.

Joshua se îndreptă spre ușă. Dar înainte de a o deschide, se mai întoarse o dată spre șeful lui:

— D-le Pierce...

— Ce mai e?

— D-le Pierce... Dar dacă O'Lea e...

— Cine, Finch?

— Dacă e chiar... chiar marele boss?

Dar în clipa în care rosti aceste cuvinte, lui Joshua îi păru rău că le pronunțase. Nici odată nu-l văzuse pe șeful lui în halul ăsta: ochii lui Pierce se măriseră ca și cum înaintea lor ar fi apărut o groaznică viziune, pielea i se zbîrcise brusc, iar cele cîteva fire de păr de pe craniul său lucios păreau că pierduseră orice simț al gravitației și se înălțau ca niște șerpi subțiri, vrăjiți de fluierul îmblînzitorului.

— Despre... despre subiectul ăsta... să nu mai pomenești niciodată! horcăi el. Ieși afară, Finch!

Ceea ce Joshua făcu, cît putu el de repede.

Capitolul X

Unde se vede cum s-a desfășurat vizita lui O'Lea la Steve Rochester al III-lea, despre ce au discutat ei și cît de mare a fost surpriza finală a lui O'Lea.

În ziua aceea, lui O'Lea nu-i fu dat să-și termine în liniște masa. Cu un aer foarte grav, Mac, portarul hotelului, se apropie de el, ținînd în mînă un plic, pe care îl ducea cu un amestec de respect și de teamă, ca și cum ar fi fost vorba de o bombă ce putea să explodeze din clipă în clipă. Ajungînd lîngă O'Lea, Mac se opri, întinse plicul și rosti solemn:

— Din partea domnului Steve Rochester al III-lea! Am ținut să vi-l aduc personal.

— Bine, Mac, spuse O'Lea luînd pe furculiță două fire moi de sparanghel. Pune-l aici.

— Domnule O'Lea, o scrisoare a domnului Steve Rochester al III-lea e întotdeauna urgentă! De altfel, aducătorul așteaptă răspuns.

Înăbușindu-și un oftat, O'Lea își întrerupse agreabila lui îndeletnicire și luă plicul. În interiorul acestuia se găsea un carton alb, ceva mai mare decît o carte de vizită, pe care scria:

Steve F. Rochester al III-lea
își face o plăcere din a invita pe dl. John O'Lea
la biroul său din Wall-Street 86
Azi, 22 mai 196... orele 18 00

O'Lea înălță nedumerit din sprîncene:

— Spune-mi, Mac, cine e acest Rochester al III-lea?

Mac tuși ca să-și dreagă glasul și, ațintindu-și privirea asupra unui punct îndepărtat, ca un copil care recită o poezie sau ca un ghid care prezintă un monument, glăsui:

— Domnul Steve Rochester al III-lea valorează cinci miliarde de dolari. De trei generații, familia Rochester este cea mai bogată din toată America. Ca și tatăl și bunicul său, dl. Steve Rochester al III-lea este un generos filantrop. El a creat „Institutul Rochester pentru studierea prostituției infantile", „Mișcarea Rochester: o biblie pentru fiecare membru al familiei", „Muzeul Rochester: tortura de-a lungul veacurilor", „Fondul Rochester pentru aducerea papuașilor în rîndurile bisericii presbiteriene", „Dotația Rochester pentru combaterea cruzimii față de animale în Orientul Mijlociu", „Asociația Rochester pentru înfrățirea oamenilor și stîrpirea comunismului" și multe, multe alte asemenea instituții. În același timp, dl. Steve Rochester al III-lea este cel mai mare fabricant de arme și muniții din istoria tuturor timpurilor.

— A, atunci se schimbă socoteala, spuse O'Lea sincer interesat de data aceasta. Spune, te rog, celui care a adus invitația că este o cinste și o bucurie pentru mine să fac cunoștință cu dl. Steve Rochester al III-lea și că la ora 18 voi fi la biroul domniei-sale.

Într-adevăr, la ora 18 fără zece minute, el intră pe ușa turnantă a imobilului cu nr. 86 din Wall-Street. Era o clădire de numai douăzeci de etaje, care părea pitică în comparație cu înaltele și maiestuoasele sale vecine. Portarul căruia îi prezentă invitația îl îndrumă spre un lift strîmt, întunecos și mirosind a mucegai. Cu un zgomot de orologiu care este întors după o lungă inactivitate, liftul îl urcă, tremurînd din toate mădularele sale de oțel, pînă la etajul 18. Aci, era un culoar îngust, cu șase uși, dintre care una purta o plăcuță de metal: printre petele de rugină care o împestrițau, se putea citi:

S EVE R HES ER III

O'Lea apăsă pe butonul soneriei și ușa se întredeschise aproape numaidecît. Un cap aparținînd unei persoane al cărei sex era greu de determinat de la prima vedere, se ivi între canaturi și întrebă:

— Dl. John O'Lea?

La răspunsul lui afirmativ,